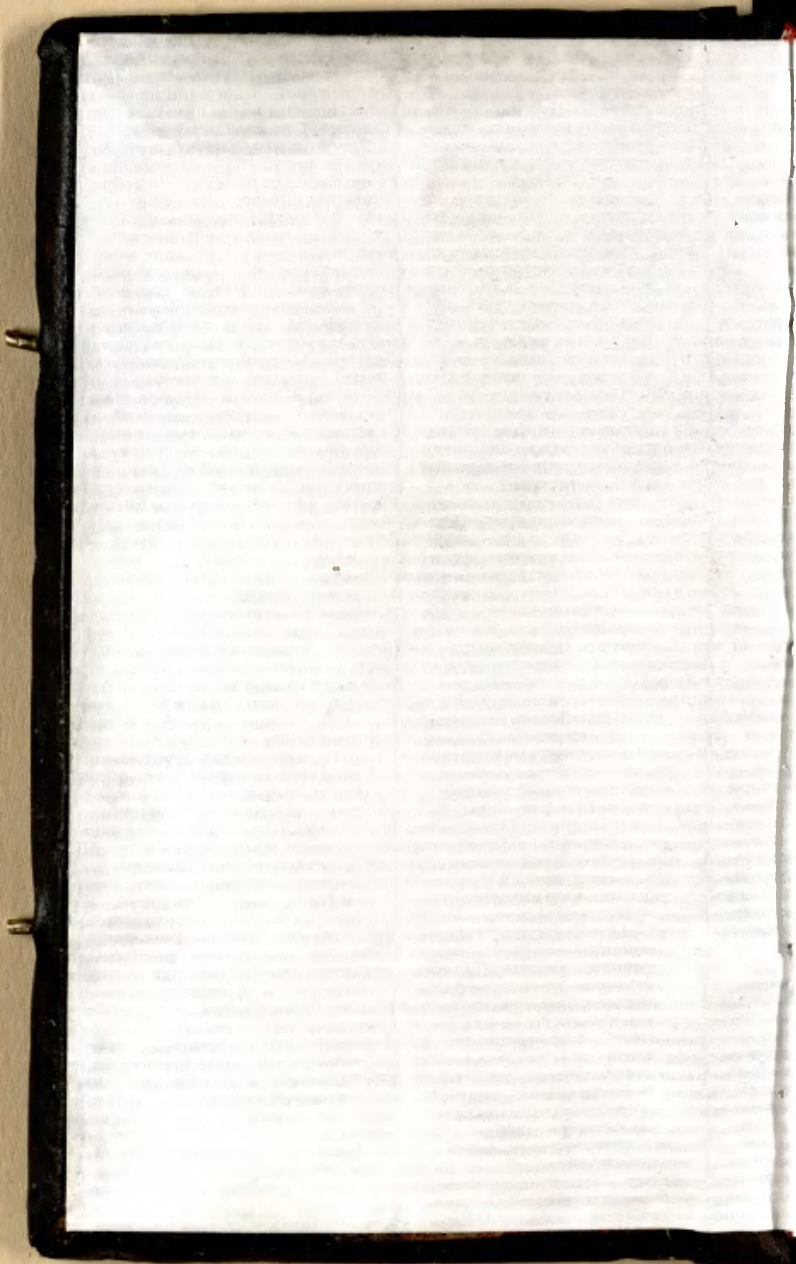
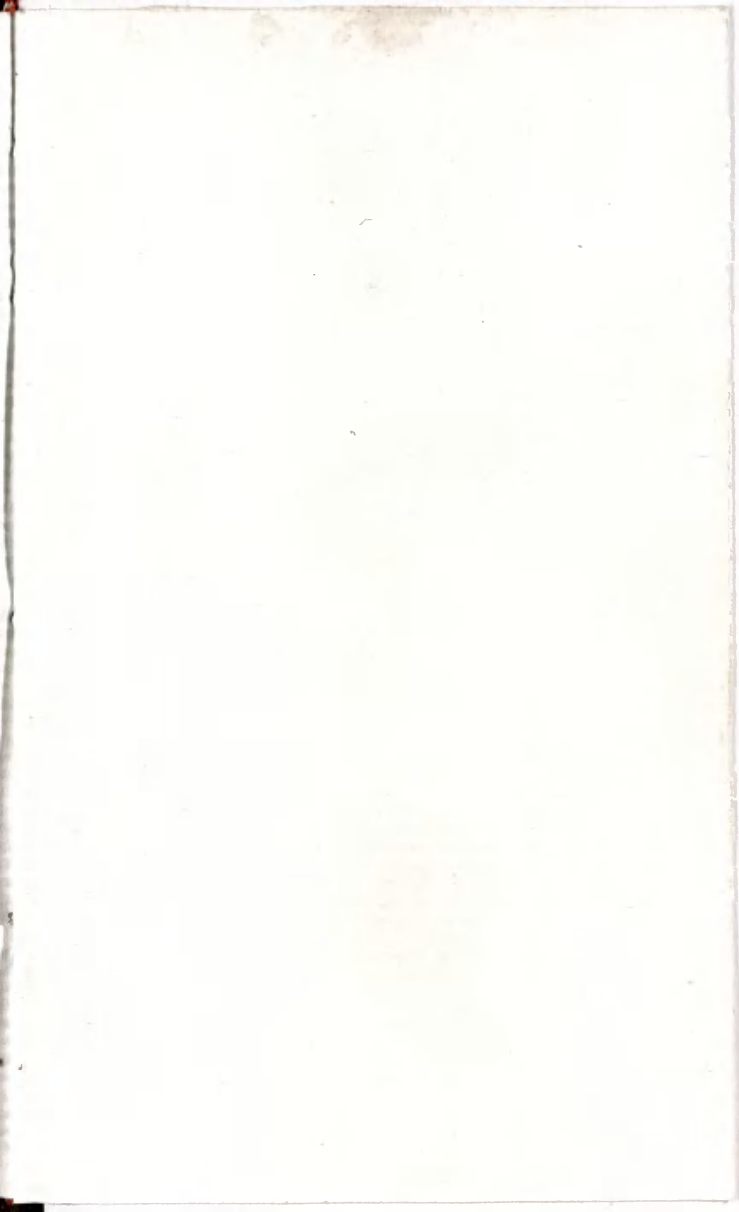
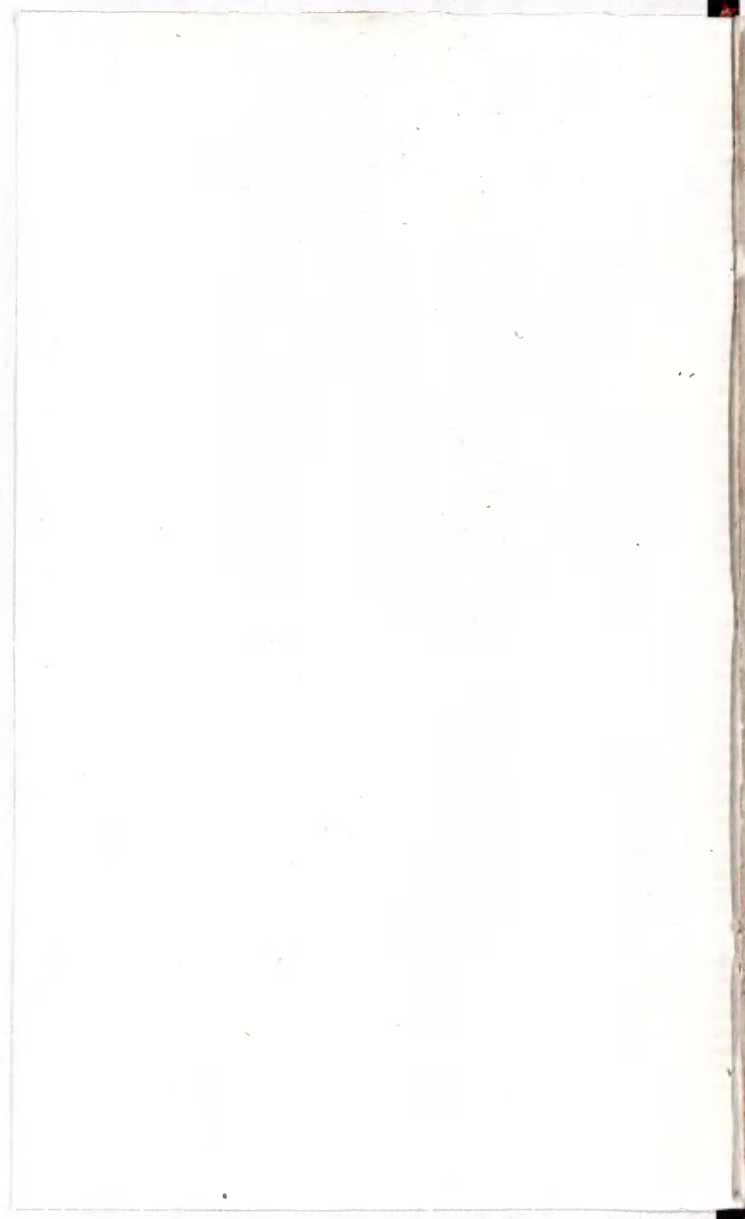

Předmluva.

Křesťanský a laskavý Hospodari/

Před dwanácti léty/ totiž léta Paně
tisícyho a sedmístého/ vyšla na
světlo Postylla Německá/ Hospo-
darům a dítkám k dobrému/ od ge-
ho Dwogjetihodnosti / Pana M.
Křystiana Langhansa/ Razatele Slova Bo-
žeho w Městě Benigsberku w Prusych / slo-
žena a sepsana/ kteráz tak weliké obljbenj w
Cyrkwi Ewangelistské nalezla/ pro gegi acko-
li Frátky ale wšak důkladný Wyklad/ a od-
tud pocházegjcy vžitel/ že gi nawětšim díle-
netoliko každý Hospodář w swých Rukau má/
nýbrž také y do mnohých slawných Škol/ k
vziwánj pro Žały od Wchnosti kaupena/w-
wedena/ a giž y po druhé Léta Paně 1709
wytlacena gest. A to ztěpřjčiny takowé o-
bljbenj nalezla/ poněwadž w sobě tak mnoho
obsahuge gačo weliká a obsirná Postylla
nebo co se w takových Postyllach obsirně s-
umo-

sum. Cœterum, Deum laborum
meorum Directorem submissâ
mente veneror, eumque ex intimis
cordis penetralibus enixe & obnixe
contendo, ut TE, *Vir Maxime Re-*
verende, in sempiternam Divini No-
minis Numinisque gloriam, patriæ-
que afflictæ emolumentum, TUÆ-
que familiæ solatium, quam diutis-
sime incolumem servet, & fata *Tua*
iterum sinistra reddat feliciora. Ita
vovet

Nominis Maxime Rev. & Excell.
Dignitatis Tuæ.

Zittaviæ
die 1 Maji MDCCXII.

devotissimus Cultor

M. Christianus Peschekius,
Gymn. Zittaviensis Collega.

mnohými a Kečnjšim obblibenými/ a hlubo-
 tými slowy/ skrze mnohé a wsseligaté Příkla-
 dy přednáši/ toť se w této Kueň a Domo-
 wni Postyllě sprostě/ krátce/ ale wssak grun-
 towně podle Otázek wyprawuge. Gistě inno-
 ho nepochybim/ když řeknu/ že ona w sobě ge-
 stě innohem wíce zawjra nežli welika Po-
 stylla/ poněwadž w nj nagdeš takowá Nau-
 čenj kteráz w welikých Postyllach daremně
 hledati budeš/ a to wssak wssedko w dukla-
 dné Krátkostj a w chwalitebné Sprostnostj:
 Nebo kdo prostý lid/ a w swém rozumu ge-
 stě mdlé djetky/ Znamostj a prawdě Boží
 wywčowati chce/ tenť nemusy snjimi podle wy-
 sokého a hlubokého mluwenj zacházeti/ ný-
 brž podle sprostnostj/ a w krátkostj musy gím
 Pjssino swaté přednáseti/ gačo gest Pán Kry-
 stus náš Spasitel činil/ genž wssedko podle
 podobenstwj lidem prostým známého/ před-
 nášel a gich tudy známostj a prawdě Boží
 wywčowal/ ginalť k cýlji kterému měřj netre-
 ffi/ a prace geho wžitku malého wydá. Djetě
 malé od twrdého a nezwegflaného chleba
 k zruštu swému nepřigde/ gestili se prwe s
 mlékem nebude napágeti/ a měkého pokrmu
 wžíwati. Pročez gest tato Postylla chwa-
 ly hodna/ že ona skrze krátke a prosté Otá-
 zy wssedko tak gruntowně přednáši/ že každý
 prostý člověk/ anobř y djetky gestě nedospě-
 lého rozumu/ tomu porozuměti/ a na každau
 Otázku/ gestiliť k dobrý pozor dagi/ sna-
 dně

dně odpověd dáti mohau. Gá sám giž tu-
to Postyllu do dewiti lét gať w Skole/s síný-
mi mně swěřenými Žaky / tať tať w mém
Přibýtku / s mými domacými vžívám / a ne-
mohu wyslowiti / gať sau welikého Žrůstu w
známosti a prawdě Boží po ty léta / děkujc
Panu Bohu! gať mogi Žacy / tať též y mogi
domáci / odtud dosahli / a až posawad dosa-
hugi a nabýwagi. Spůsob mého vžívání
této Postylly gest tento: w Sobotu muségi
mně mogi Žacy Ewangeliū / kteréz se w Ue-
dělí w Cyrkwí Paně wykladati má / bez Po-
chybení zpaměti říkati / řdyž ho pať přerika-
gi / tehdy gá gím z této Postylly Wyklad
hlasem čtu / a oni muségi na každau Otázku
bedlivý pozor mji / kterézto mé čtení toliko
dobré čtvrt hodiny trwá / a řdyž ho dořo-
nám / tehdy to řázaní zase odpocatku začí-
nám / a tu se gednoho řáždého Žaka / na řá-
dau Otázku dotazugi / odkudž potomně po-
znawám / kterýž gest bedlivě na mé čtení po-
zorowal. Vžitkové odtud obwzlasťte tito
nasledugi / že oni netoliko smysl swatého E-
wangeliū rozuměti / nýbrž tať wseligať
pěťna Uaučení / kterak swůg žiwot pobožně /
a po Křestiansku trawiti magi / sobě zacho-
wati / a Řázaní kteréz w Uedělí slyší / lépe
pochopiti a gemu porozuměti mohau.

Toto wšecko powážugic / kterak Ueměča
Mládež řkrze tuto Postyllu w známosti Bo-
ží roste / a řospodářowé řatowé znamosti
s swými

s swými domácyma/wíce a více utworzenj bý-
wagi; Tehdy sem kolikráte sam vsebe win-
šowal / kdyby tato užitečná Postylla / y Če-
skému Narodu k dobrému mohla přeložená
a vytlačena býti: Poněwadž Český Narod
nynj weliký Nedostatek takových Knih trpi/
w kterých by se Wyklad swatého Ewange-
lium gadrně/kratce a prostě přednassel. Ale
snad někdo řekne: wšak Czechové magi Po-
styllu Kneze Žiladelffa/Słowacrysa/Span-
geberga / a Kneze Motěšického / a tak dale / a
le medle / kde a wloho ge nagdeš? a gestili z
těch gednu y wněkterého Hospodáře zhlidneš/
zdaliz gi tobě prodá? leda bys gi s welikými
penězy wywázil. A kdož by mu to také za
zlé měl: Nebo nelze k takové Postylle zase
přigiti.

A tak mně/gaž tento užitek z této Postyl-
ly pocházegjcy/tať tež ten Nedostatek kterýž
mogi milj Bragánové trpi / k tomu pobnuł/
že sem se / giž čtyř lěta o to staral / aby tato
Postylla w Českým Gazyku na swětlo wy-
šla; Ztět přičiny sem některé z Krulantůw
Českých při kterých sem Požehnání Boží cy-
til / vážně prosyl a žádal / aby oni z takové-
ho gim od Pana Boha vделeného Požehná-
ní / nětco k Slawě Boží a k wzdělanj bliznj-
ho swého obětowali / a na tuto Postyllu na-
klad učinili / ale wšsecko toto mé wšlowání
bylo daremné / odkudž sem y hned porozuměl
že oni swé Potěšení ne w slowu Božim / a
swau

swau radost w dobročinenj a w poslaženj
bliznjmu swému/ale w Penězcha w Mamoz-
ně magj a hledagi. Mezy tím pať předce
wyslyšel Hospodin mé wzdyháňj / a poslal
mně nenadále gednoho ztěch kterjž se nechťe-
gi klaněti Bálowj totiž: Waclawa Kleycha/
Słowa Paně Mjłowniřa / kterjž tuto mau
žadost wyslyšel / a Vlaklad na tuto spasyte-
dlnau Pracy wčiniti se podrobil ; Nicťoliw
on takowé penjze dostj obtjžně a pracně
hledáwal / a wssať proto předce od swého
předsewzeti pohnauti se nedal/ale/budiž Bo-
hu Chwála! co gest s Pomocy Bojž/a někte-
rých swých dobrodynciřw začal / tot gest on
také chwalitebně dořonal. Hospodin budiž
geho zde časná a potom y wečná odplata!

Mně pať co se dotice / wjm neylepe gať
prace/ starosti a času mně tato Postylka do-
dala. Minohý syce Walchar a Mudrať/ kte-
rjž sobě s Ubecedau sotwa Žuby za kamny
protřel/ bude tuto pracy za spjatnau a lehkaú
pořladati a gi wsseligat tupiti/ a s některý-
ma starýma babami přetrāsati; ale nech či-
ni a mluwi/ co zanechati nemůže: Sli-
bjm mu za to/že mu tato prace na geho Bab-
ské tlácháni odpowidati nebude / nýbrž wsse-
cko trpeliwě snasseti / wědauc dosti dobře/že
se takowé plemeno šabelské/přirownáwa ge-
dowatým Hausenkám / kterěž nelitugi žádné-
ho Owoce přinašsegjeho štronu / ale řždy
obležau/řwět y listj obžerau/ a wssecť štron
po-

počalegi a zohyzdēgi/mezy tím předce strom
stromem zustane/ a časem swým vziteľ přina-
si. Komu by se pať tato práce zdala bý-
ti sprostá a špatná/ a wjce by se z ni po-
horšil nežli polepšil/ ten takowý w swém
domni nj maudrý člověk/ nech sobě hleda pro
swug Saryzegský mozk a wtjp včeněgšj a
čumstowněgšj Postyllu; Tuto sprostau prá-
cy pať/ nech toliko zanecha w pokogi/ dítčám
a sprostému lidu k cwícenij a k wzdělanij/ a
potom těm a takowým/ kterjž syce Maudro-
stj z Tlebe obdařenj sau nad gine/ ale wšak
sprostě kázani Krystowo nad swětškau Mau-
drost milugi/ a slovo Páně w sprostnostj rá-
di kázati slyššegi: Takowýmž Kazatelem byl
S. Pawel/ gaťž z geho slow poznawáme/
Edyž dj: Krystus mně poslal Ewangeliu ká-
zati: A wšak ne w maudrostj řeči/ aby nebyl
wyprázdněn kříž Krystu/ w I Listu k Kor. w I
Kapitole w. 17. A hned zase w II Kapitole
w. 1. takto prawj: Nepřissel sem s důstogno-
stj řeči/ neb maudrostj/ zvěstuge wám swědectw
Bojj. A opět w té Kapitole w. 4. a 5. Řeč
má a kázanj mé nebylo wslibných lidské maudro-
sti řečech: ale w dokázanij ducha a mocy: Aby
wjra waffe nebyla na maudrostj lidské založena/
ale na mocy Bojj. Odkudž nasleduge že Bůh
swé Záljbenj nehledá w naduté Saryzersté
Maudrostj a včenostj/ nýbrž w pokorné
sprostnostj.

Gá se z toho teshim/ že maudřegšij/ po-
božněgšij/ včeněgšij a slovo Boží milugšij
Čtenář/o této mé na větším díle noční Pra-
cy/ ginať smysleti bude/ a gestili co pochybe-
no gest/ pláštěm lásky Křesťanské přikryge/
věda že žádný člověk w své práci dokoná-
ly není. A nad to nademšťecko nediviti se to-
mu/ gestili sem kde proti české vlastnostj zhrě-
šil/ a w některých slowich poklauzl: Nebo gá
nynj w takové Povinnostj stojim/ w kteréž
Českého Gazýku nevízám/ a také sem se již
za devět let málo w něm ctwjiti a s ním o-
birati mohl. Metagim/ kdyby mně geho
Dwogictřhodnost/ Pan M. Jan Gjei Dolan-
ský/ Českého Slova Božího Kazatel w Ji-
tawě/ w mnohých slowich byl nenapravil;
nebo druhá Korrektura každého Archu/ na
mau žadost/ skrze geho Ruku šla/ tehdy bys/
laskawý Čtenáři/ a snad mnohem větší po-
klauzenj w této Pracy spatřil: Nebo mně
nebylo možné po každý wšfecko dobře přehli-
dnauti/ porážiti a pooprawiti/ pro mau we-
líkau každodennj Školnj práce/ kteréž kaž-
dého dne devět hodin trwa/ a tak mně ze-
mdlj/ že kolikráte newjm kde mně hlawa sto-
gi: A mezy tím předce sem se podrobil/ ty
wečerni hodiny/ kteréž mně/ mých Mludůw k
občerstwenj/ pozůstawagi/ k této spasytedlné
pracy/ ne pro něgať zysť/ gesto welni malý
gest/ ale pro rozmnoženj Sláwy Boží/ a pro
wzde-

wzdeľanj bliznjho mēho / a pro poslauieni
mým milým spolu Braganium / obětowati; aby
netoliko Němcy / ale y Czechowé negaľau Pa-
matku o denne měli. Gestili mně Pan Bůh
žiwota mēho prodlaui / nezapowidam se ge-
stě něco užitečného na swětlo wydati / a s
mau mně od Pana Boha swěřenau hrjwnau
těžiti.

Při Zawjrece y toto zamlčeti nemohu / že
sem se gá w překládání této Postylly / ne po-
dle Německých slow a německého mluwení /
ale podle Německého smyslu a českého oby-
čejného a vlastního mluwení spravowal /
ale wšak tak / kde sem widěl / že bych proti če-
skému mluwení welice nezhrěšil / tehdy sem
tak přeložil gaľož w Tertu Německým bylo:
Poněwadž Český Gazyl bez toho mnoha
Německá a latinská slowa za Česká přigal /
a sobě ge přiwlastnil. Ku příkladu / Zapa-
tika Rynk / Kathaus / Bůchyně / Boči / fedro-
wati / šikowati / šanowati / formowati / a tak
dále / to gsau wšacko z Německé a latinské
řeči sobě vypučena a gíž přiwlastněna
Slowa. A tak sem gá pracowal po-
dle me možnosti / a mně od Pana Boha
swěřené hrjwny / a gaľ los a čas mŭg sebau
přinasseľ ; Komu Pan Bůh wětšihó vmě-
nj a šiku propugčil / ten nechť také wice pra-
cuge / a swému bliznjmu swau Maudrostj a
wčenostj poslaui.

Ty paľ laskawý a Křestianský Hospodari /

prigmi tuto mau težkau práci odemně s wdě-
čností/ a! vziweg gi s twými milými domácy-
ma k twému wzdełání a k wtvrzení wjry a
Znamostj Božj/ čehož tobě od twého Stwo-
řitele Boha Otce/ a od twého Wylupitele
Boha Syna/ a od twého Poswětitele Boha
Ducha swatého / w trůg Osobach gednoho
prawého Boha/ srdečně winssugi/ a dokudž
duše ma w těle bude/setrwati slibugi

Twůg

k službam Křesťanským powola-
ný Přitel a Bragan,

W Žitawě
Dne 1 Měsíce Mage
Léta Páně 1712.

M. Křstian Pessel/
Gymnasy Žitawského Včitel.

Před-

Předmluva a Připis

k svému milému Posluchačum/
M. Krystiana Langhansa/

Dana wstarým Měšťě Kenigsberku/ dne
1 Měsíce Mage/ Léta Paně

1700.

Nemilegssi w Panu Geziſſi! Wel-
mi powáženi hodné Poručeni/ wy-
dal Hospodin lidu svému Izraelskému/
když mu přikázal: Aby on se ne toliko
sam podle své Osoby Pana Boha bál a
geg milował/ nýbrž aby též wſſecky své
domácn/obwzlaſtě pak své děti/ k takové
bázní a Láſce Boží napomínal a ge přísně
k tomu měl/ gehořto Poručeni takto zní:
Slyš Izraeli/ Hospodin Bůh náš
Hospodin geden geſt; Protož milo-
wati budeš Hospodina Boha své-
ho/ z cereho ſrdce svého/ a ze wſſi duſe
své/ a ze wſſi ſynů své. A budau slo-
wa tato / kteráž gá přikázugi tobě

) (3

dnes/

dnes / w sřdci twém: a často opěto-
 ti ge budeš synům svým / a mluvi-
 ti o nich / řdž sedneš w domu svém /
 řdž půjdeš cestau / a ležage / y wsta-
 wage / w patých Knih. Mořž. w VI Kap.
 w. 4. 5. 6. 7. Tento rozkaz Boha wseino-
 hauchho wztahuge se netoliko na lid Izra-
 elský starého Zákona / nýbrž též na wšecky
 ti genž k duchownjmu Izraeli patri / a
 prawými Křestiany slauti chtějí. Nebo
 tak jako náš Spasitel Pán Ježíš toto
 Přitázaní o pravé a sřdečné Lásee Boží
 w Nowém Zákone opakuge / a ho wšem
 Křestianům za nepředněgši a nemějši
 miji porauči / v S. Matausse w XXII. w
 37. Takť wylhedáwa S. Pawel od tak-
 děho Hospodáře mezy Křestiany / aby oni
 takowau bázeň a lásku / hned od maličko-
 sti do sřdee svých dítek / wštipiti se wyná-
 šňazowali / řdž on takto dj; Al wy Ot-
 cové ne popauzege k hněwu dítek
 svých / ale wychowáwege ge w cwi-
 čení / a w napominání Paně / k Efez-
 ským w VI Kap. w. 4.

Powažugie pak přisně takowěto napo-
 me-

menuiti milého Pana Boha/tehdy y gá sem
 se na to wynasňáčil/abych podle něho gatz
 ma hřivna s sebau přinassi/se spravewal.
 A poněwadž se Panu Bohu tak zaljibilo
 ze gest on mně před ne welini mnohými
 lěty za dělníka do své Winnice powola-
 ti račil/ kdežto má powinnost podle Na-
 pomenuti S. Pawla s sebau přinassi/ a-
 bych netoliko na mé cele mně swěřené sbro-
 mazdění dobrý pozor měl/ a takový lid s
 spashtedlným slowém Božím wzdeľáwal/
 nybrž abych y dům můj dobře zprawo-
 wal/ w I listu k Tymot. w III Kap. w. 4.
 Tehdy y hned sem pečowal/ a se wynas-
 ňáčil/ gatz mně byli něctere dítky mých
 Přibuzných a Krewnich Přatel pod mau
 Sprawu swěřené/ a k wywčowání w Zná-
 mosti Boží odewzdané/ aby netoliko ge-
 gich tělo s potřebným Pokrmem/ opatře-
 no bylo / nybrž aby též y gegich dusse s
 Chlebem života wečného/nasycené a po-
 slyšené byly. A kdýž sem byl wsecko
 zdrawě powázil/tedy sem odtud wyrozu-
 měl/že k wzdeľání prošťých dítěk/wedle Ka-
 techismusu/ nic prospěšněgšsio a wžiteč-
 něgšsio není/ gako krátky a prosty Wy-
 klad Nedělních a Swatečnich Textůw/

a to pro tyto nasledujich přičiny: 1) Poněwadž Ewangelia na wěššim djele dít-
kam kterej gen do školy chodj/známé sau. 2) Poněwadž z takowých Textů/wšsecký
Artikule Křestianské wryh/ a wšseligaká
Naučení ku Křestianskému žiwotu slau-
žich/wyplegiwagi. 3) Poněwadž se tako-
wá Ewangelia we dny Nedělnj a Swa-
tečnj w Cyrkwj Boží wrykladagi: Nebo
to gest welmi vžitečná a swashtedlna wěc/
když se takowí Nedělnj Textowé nendři-
we doma s dítkami a s domácnima/bedli-
wě a nabožně rozważugi/ a tak se Hospo-
dařowé s swými domácnima k Nedělnjmu
Kázanj připrawugi/ anebo když oni sobě
takowé již slyšsené Kázanj doma s mno-
hými vžitky opakugi.

Z těch pak již na plac přiweděných přj-
čin/ ohlídal sem se dobrý čas po takowé
dítkam a sprostému člověku slaužich Po-
stýlke/ kterážto skowěko z latinské řeči po-
cházj/totíž post illa/to gest/Wyklad kterjž
na Ewangelia nasleduge. Y zalíbila se
mně mezy tím práce gednoho Pobožné-
ho a wzacného Muže a Sprawce nassi
Cyrkwe/ kteráž mně se zdála k mému ch-
stj a Cwetu neschopnějšj býti; Tako-
wauť

waut' Postyřku sem smými dıtky a doma-
 chma celý rok vžíwal/ a každau Neděli y
 každý Swátek sem gim z nj Wyklad swa-
 tého Ewangeliu přednassel. Ačkoliv
 mně se ta práce welmi welice líbila / a
 wřak sem proto předce k tomu chly ku kte-
 rému sem měřil/ třesti nemohl: Poně-
 wadž mogt domácí gestě hlaupi a nespů-
 sobní byli/ k wyrozumění gruntownjho a
 obřirného Kázanj/aby geho smysl pocho-
 piti mohli. Pročez musly sem se o gin-
 ři a to lechčegři cestu starati / a ačkoliv
 sem se mezy nassima obyčegnjma Po-
 řstlami pilně ohlídal/ a wřak sem nemohl
 k mému chli a cweku řlaužien Postyřku na-
 leznauti: Nebo/ některá byla pro sprostě
 lidj a nedospěleho wtjpu dıtky / wysokého
 mřuwenj / některá zase měla welmi řlau-
 ha a obřirna Kázanj/ w některých se opět
 celé Ewangeliu newykladařo/ nřbrž to-
 lıko gıřta řastka/ a řak sem se nemohl na
 řakowau Postyřku wřptati/ w řterěz by se
 Ewangeliu prostě a řrátce wřkladařo.
 Řtět' řak přjčiny sem sobě we řmenu Bo-
 řim řam vıminiř/ řakowau práci/ k wřdě-
 řanj mých domácých před sebe wřyti / a řy
 Ĥodinn řterěz mně k odpocıwánj pozu-
 řřař

stávagi / k takové Postylke obětovati;
Pročez sem každého tyhodne na každé Ne-
dělnj a svátečnj Ewangeliium Wyklad/
podle mého Zdanj / traktj a prosj učinil/
a na Papir sepsal / kterjžto můj spjš / ge-
den z mých domácnj / ten wečer před Ne-
děli aneb swátkem čisti mysl / gá pak sem
potomně gednobo každého / z takového
předčteného Wykladu ztuffowal / a geg se
na každau Otázku dotazowal / a kde gessťe
za potreby bylo / obširněg sem wyložil / a
tak sem své domácnj k Medělnjmu a neb
swatečnjmu Kázanj připravowal; Když
pak sem na takový spůsob gedn Rok do-
konal / a takowau prostau Pracy s Po-
mocy Boží ku konci přiwedl: tehdy sem
gi y podruhé před sebe wzal / přehlydnul/
a kde sem widěl / že by nesrozumitedlně
položeno bylo / y nelenil sem sobě to po-
opravití a přeginaciti / a tak sem y po-
druhé mým domácnim takowau práci k
čtenj a k cwicenj předložil. Dokonawše
pak na takový spůsob též y druhj rok/
tehdy sem y potřebi takový Wyklad s mý-
ma domácnima začal čisti / odkudž sem spa-
třil / že djtky takové prosté Otázky / welmi
dobře pochopili / a na každau naležitau Oda-
po-

powěd dati mohli/ a že se slovo Paně bez
vžitku nerozšyvalo/ a mé předsevzeti da-
remné nebylo.

Takový vžitek z té práce pocházejících
rozjímaje/ y pomyslyl sem sam v sebe/
zdalibyn s takowau prosta a krátkau prá-
cn takowému Hospodari/ kterýž gatž svých
ditek/ tak také své Čeladky Vzdělání hle-
dá/ též poslaženo býti nemohlo. Pro-
čez/ poněwadž to muiž Duřad sebau při-
nássi/ a mně k tomu také zavazuje/ abych
netoliko swašení svých domácných/ nýbrž též
celého mého/ mně od Pana Boha swěře-
ného shromáždění hledal/ a o mé poslu-
chače/ podle mé nejvyšší možnosti pečo-
wal: Tehdy sem to a takové mé Předse-
vzeti/ některým slova Paně milugichm
zgewil. Odkudž sem wyrozuměl/ že se
jim taková má práce zalíbila/ kterauž
každý w svých Rukau miti sobě žádal a
winssowal/ což mně pobnuło/ že sem tu-
to mau práci gednomu wzactnému/ po-
boznému/ maudrému a od Pana Boha
s mnohými dítky obohacenému Muži/ do
rukau dal/ vážně geg žádaže/ aby on tuto
mau Práci každau Neděli a každý Swátek
svými milými dítky prossel/ gi žkusyl/ a po-

potoinně své zdání otevřel / zdalibyn ta-
kové frakté cwičenj w Znamostj Boží/
dítka a prostému lidu prospěšné a vži-
tečné nebrlo? Kteraužto prácn on při so-
bě osin tyhodnuw měl/a gi po každn swý-
mi dítka mi prossel/a žkushl/že takowý pro-
stý a fraktý Wtřlad dítka a prostému
lidu welmi vžitečný a prospěšný bude; ne-
bo geden každn sobě může zni zachowati/
to co genu k utwizenj gebo wiry slauži.
Ma gehožto radu pak zawřel sem při so-
bě/ nedbagje na wsseligaké walchowánj li-
du swěta mslugjcnho/ genužto bez toho
slewo Boží/ obrzlasťe řdnz se prostě před
nastl/ toliko za Smjch a za ohawnost gest/
tuto mau Prácn na swětlo wýdati/te na-
děge gsa/že milostiwý Bůh na tento můg
dobrý Alunysl/milostiwě wzhledne/a své-
ho Požehnánj wděti/ že y tato ma prosta
Práce w Panu učiněná/daremma nebude.

Že pak wam mogi nehmilegssj/
gsauce od Pana Boha k Hospodářstwj a
k Hospodinstwj powołánj/ abyste wasse
djtý a Domácn w wassem Přibytku/ k
prawé pobožnostj wedli a gich w Křesti-
anstwu cwičili/ gakž to wasse powinnost
wzhledáwa/tuto mau prácn připiřugi/ne-
děge

děje se to z té příčiny / jakobych já vám
 wasse již k nim přivyklé domovní Po-
 stýlky / chtěl z rukou wassich wýsti / gesto
 já vám mnohem více radim / když ste s
 wassima domácnyma / k takovým Po-
 stýlkám přivykli / a z nich se též wzděla-
 wati můžete / abyste ge také užíwali; Ny-
 brž já was toliko kterž ste na mau duši
 přivázáni / chci tudíž k zruštu w Známos-
 ti a tu Křesťanskému životu powzbudi-
 ti / a skrze můj vlastnj Příklad was na-
 kloniti / abyste y wy wasse děti a domá-
 cy zkušowali / zdaliž oni při wassi obče-
 né domovní Naboznostj w Křesťanstwu
 a w báznj Boží prospjwagi a rostau;
 Těch pak / kterž žádnau k takowému chli-
 skaužicj Postýlku w swém Přibýtku ne-
 magi / prosim pro gegich a swých domá-
 cych spasenj aby sobě do swého domu tuto
 Postýlku opatřili / a z ní každý / jakž Ne-
 dělnj tak též w Swatečnj den / kternž to k
 wzdělánj nassich dušich nařizen gest / budto
 dřive než do Kostela gdu / a neb když z Ko-
 stela přigdu / sami čtli aneb čistj kázali
 swým dětkám a Domácnym / a potomně a-
 by se gednoho každého tážali / co sau sobě
 z takowého Wykladu k swému wzdělánj

zachowali. Té naděje gsauc/že tento spů-
sob cwnčenj se w Křestianstwu / od ta dě-
ho Hospodáře / kterž gen toliko prostau
Známost má své wjry / podle takowých
prostých Otázek / bude moch zachován a
následován byti / a s pomocn Boží sruig
vžitek přinese. Hospodin pak milostiwý/
posylň wás svým swatým duchem/aby-
ste netoliko podle wassi Dřoby w známo-
stj Wůle Boží rostli a prospjwali/nýbrž
abyste též y wassi domácných/gaťž Kře-
stianským Hospodářům přislussi/po Kře-
stiansku k tomu wedli / tak aby wassi do-
mowé pěkní Přibýtkowé Boží slauli/a w
časnym y wečnym Požehnánj wždy
opřjwali/ Amen!

Manu Christi Protegente!

Křesťanských Dítěť

Ručnj a Domownj

B o s t y l y

D ě l B r a n n j /

Zdržugich w sobě

W y k l a d T e x t ů E w a n -
gelitských

Od

U d i w e n t ů a ž d o S . T r o g i c e .

Léta od Narození Pana Krysta

M D C C X I I .

* * *

† Kolossenským w III Kapit. w. 16.

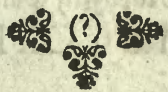
Slovo Krystowo přebýwegž w
 was bohatě/se wssj maudrosti; wíce
 a napominagice sebe wespoleč / Žal-
 my/a zpěwy a písničkami duchowní-
 mi/ s milosti zpřiwagice w srdcy swém
 Panu.

W Listu † Korynthským w I Kap. w. 17.

Poslat mně Krystus Ewangeli-
 um kázati: a wssak ne w maudrosti
 řeči / aby nebyl wyprázdnen křij
 Krystu.

w II Kapit. w. 4. 5.

Rječ má a kázani mé nebylo w
 slibných lidské maudrosti řecech: ale
 w dokázani ducha a mocy: Aby wj-
 ra wásse nebyla na maudrosti lidské
 založena/ ale na mocy Boží.

CHRI-

CHRISTO PRÆVIO!

Neďele prwnj Adwentnj.

Evangelium v S. Matausse
w Kap. XXI.

Dny se přiblížili k Geruzalému / a
přišli do Betffage k Hoře Oli-
wetské: Tehdy Gejss poslal dva
Vědlnjch své / řka jim: Gďetež do
Městečka kterež proti wam gest / a hned
naleznete Oslicy přiwazanau / a Oslatko
s nj: odwěztež / a přiwedte kemně. A řek-
liby k do co wam / rcete / že Pán gich po-
třebuge / a hned propustj ge. Toto se pak
wssedkno stalo / aby se naplnilo / což powě-
djno gest skrze Proroka řkaucnho: Po-
wězto Dceri Syonské / Až Král twůg be-
ře se k tobě tichy / sedě na Oslicy a Oslat-
ku / te Ghu podrobené. Gďauce pak V-
ědlnjch / učinili gak jim byl' rozkázal'
Gejss: A přiwedli Oslicy y Oslatko / a

wložili na ně Raucha swá / a wsadili ho na ně. Mnohy pak Zástup stlali raucha swá na Cestě: ginj pak Katolesti z Stro-
mu sekali / a metali na Cestu. A Zastu
powé zpředu y s zadu gdaucy wolali /
řkauce: Hosanna Synu Dawidowu / po-
žehnany genž se běře we Gměnu Paně /
Hosanna nawysostech.

Wyklad.

Kdo dnešní S. Ewangeliu wypisuge?
Matauš.

Kdo gest byl Matauš?

Byl geden z dwanacti Včedlnjkuw Gezi-
ssowych; z počatku nasledowal slepegi Pu-
blikanow: potom od Krysta za Včedlnjka
gest powolan.

Proč se gmenuge Ewangeliſta?

Proto: Že Ewangeliu/to gest/radostné
Poselstwí o Krystu wypisuge; Nebo to Slo-
wičko: Ewangeliſta/znamena radostného a
dobrého Posla/genž Matauš neyprwněgšim
tačowým radostným a dobrým Poslem byl:
Nebo on hned w osních létech po wstaupe-
nj Krysta Pana na Nebesa/ w Zemj Judské
Ewangeliu počal kázati a spisowati.

Gak se tehdy dnešní Nedele gmenuge?

Gmenuge se prwnj Nedele Adwentnj.

Kolik gest Neděl Adwentnjch?

Čtyry.

Co wyznamenáwa Adwent?

Adventus gest Latinské slovo/ a znamena
Přjstj a nebo Přjchod.

Proč se pak ty Neděle tak gmenuji?

Proto/ že se w nich o Přjstj našeho Spas
šytele Krysta Gejisse mluwi.

Kolikere gest Přjstj našeho Spasytele?

Trogj. Prwnj gest tělesné/ ktere hned swůg
zacatek wzało/ když se náš Spasytel w žiwote
čisté a neposkvrněné Panny Marye počít a
Słowecenstwj na sebe wzyti račil. O kteremž
to Přjstj Apostol Paně S. Pawel takto
mluwj: Když přjšla plnost času/ poslal Bůh
Sýna swého věiněného z ženy/ věiněného pod
Zákonem: aby ty kterjž pod Zákonem byli wy
kaupil / abychom prawo synů přigali. k Galat
ským. w IV. Kap. w 4.

Druhe gest Duchownj/ a dēge se každoden
ně když Krystus nawšterwuge slowem swým
swatým a swymi welebnymi Swatostmi Sr
dce swých wěřicých/ a ge obweseliuge swým
Potěšenjm. O kteremž náš Spasytel takto
mluwj: Milugeli mně kdo/ slova mého ostrjha
ti bude: a Otec můg bude geg milowati a kně
mu přigdeme a přjbytel v něho věinjme. v S.
Jana w. XIV. Kap. w. 23.

Četj geho Přjstj bude přjstkončenj Swě
ta/ když náš Spasytel přigde saudit žiwých

y mrtvých. O kterémžto takto prawj Kry-
stus: Přigďe hodina / w kteraužto wsicckni kterjž
w hrobjch gsau / wslyšj hlas geho: A pugdau ti
kterjž dobré wěcy činili / na wzkrjsseni žiwota; ale
ti kterjž zlé wěcy činili / na wzkrjsseni saudu. v
S. Jana w V. Kap. w. 28.

O kterém pač Přistj / našeho Spasýtele se mluwi /
wtěhto čtyřech Nedělých Adwentnjch:

O wssech třech; ale obzlasťně o prwnjm.
Proč to?

Abj se tudy každý Křestian horlywěgi k
Swátkum Wanočnjm připrawowal; a po-
tom sobě swětšj Naboznosti a spasýtedlně-
šj vžitkem Wičlenj a Narozenj Krystowo
rozgjmál.

Zdalž o tomto tělesném Přistj našeho Spasýtele /
w dnešnjm Ewangeliu stoji co po-
znamenáno?

Owssem: Nebo o tomto Přistj Krysto-
wem mluwj Proroč Zacharyas w 9 Kap. kte-
réžto Proroctwj S. Mataus w dnešnjm E-
wangeliu / na plac přiwadi: Powězte dceři
Syonské: Až / Kral twiig beře se tobě zc. Žá-
stup wdnešnjm Ewangeliu rowným smy-
slem otomto prwnjm Přistj dohláda / když
Spasýteli našemu temito slowy štěstí win-
stuge: Požehnany genž se beře wegměnu Paně.

Wčem tehdy dnešnj Ewangeliu wyprawuge?

O Přigezdu Pána Gežisse Krysta / do Mě-
sta Geruzaléma.

Kte-

Kterého času držel Pán náš Gejš swüg Priez
gezd do Geruzaléma?

Málo před swým horkým Vmučenjm/ to-
tiz tu Neděli/ ktera se swětíwa před welikým
Párkem.

Žterého místa náš Spasytel swüg Priezgd drže-
ti račil?

Ž hory Oliwetské/ genž blizko při Geruza-
lemě ležela.

Kam gest swüg Priezgd držeti račil?

Do Města Geruzaléma/ w kterem on své
horke Vmučenj podstaupiti račil.

Kdeem náš Spasytel swüg Priezgd držeti račil?

Na oslicy/ a na oslatku/ genž oslice při so-
bě měla.

Odkud dostaw Pán tu oslicy?

Ž Betfage/ genž male Městečko bylo/ čtvere
míle od Geruzaléma ležic/ mezy kterými Mi-
sty hora Oliwetská ležela.

Kdo genu přivedl tu oslicy a to oslatko?

Dwa zgeho Vcedlnjčínw/ genž ge zté pří-
činy do Betfage poslati račil/ řkauč: Sdětež
do Městečka kterež proti wam gest/ a hned nag-
dēte oslicy přiwazanau a oslatko snj; odwěztež
ge a přiwedte femně.

Což tehdy Vcedlnjcy směli cyry oslicy odwazati
bez Dowolenj Wladře oslice?

Nikoli; Než náš Spasytel poručil gjm;
aby Wladři oznamili/ že Pán gich potř-
ba

buge: tehdy že y hned gjm oslice propusttē
na bude/ což se také stalo.

Co potomně nasledowalo řdy Vědlnjcy oslicy
a oslatko přivedli?

Vědlnjcy wložili swá raucha na oslicy/ mj-
sto Sedla/ a posadili Pána na nj/ a tak wte
Kralowské okrase do Města Geruzaléma
swüg Přigezd slawiti račil.

Gak se pak žástup lidu/ přitom chowal?

Prokazowali swa u obzřádnj Radošt
řrže rozprostjranj raucha swého na cestu/
řudy náš Spasitel swüg Přigezd měl; se
řali žstromu ratolesti/ bezpochyby palmowé a
oliwowé/ metagjce ge na cestu/ a wolagjce
z předu y z zadu: Hosanna/ Synu Dawido-
wu. Pojehnanj genj se bere wegmenu Paně/ Hos-
anna na wyšostech.

Proč žástup šřkal Raacho swé na cestu?

Chťe ge tudy Pana Krysta ctiti/ a geg ga-
řozto Krale witati; Nebo takowá řest se
Kralum prokazowala.

Proč řau metali palmowé a oliwowé Ratolesti
na cestu?

Proto: že Krystus Pán gest Řnjze Pořo-
ge; a Wjřezytel nad Peřelnau Řjřřj: Ne-
bo Ratolest palmowá gest znamenj Wjřez-
řtwj/ a Ratolest oliwowá žnamenj Pořoge.

Proč žástup prospěrowawal řosanna?

Chťe ge tudy oznamiti/ že Krystus Pan/
genj possel z Pořolenj Dawidowa/ gest ten
pra-

pravý a zdavna očekávaný Měšaš a Spasitel všeho Světa: Nebo o Měšassowj Prorokoval Král Dawid/že se genu při geho Přigezdu wstříc wolati bude: Hosanna to gest/o Hospodine pomaheg/o Hospodine dobry/prospěch deg: Pojehnaný genž se bere weg ménu Paně. w Žalmu CXVIII. w. 25. 26.

Alle proč Gejš náš Spasitel na takowy Spůsob swüg Přigezd slawiti račil?

Abys Pismo vyplnilo v Proroka Zacharyasse/ který wje než čtyřsta lét před Narozením Krysta Pána o tomto Přigezdu/ takto prorokoval: Pleseg Dcero Syonská/ Ah/ Král twüg přigde tobě/ spravedlivý a Spasenj plný/ chudý/ a sedící na oslu/ totiž na ošťátku mladém. w IX. K. w. 9.

Koho Prorok minj sřeze Dceru Syonskau?

Obywatele Města Geruzaléma; Nebo Syon byla Perwnost blizko Geruzaléma/ ležice na Wrchu welikým/ od kteréžto Perwnosti/ Město Geruzalem/ tak nazwáno gest.

Který gest to Král/ oněmž Prorok mluwj?

Gejš náš Spasitel/ genž gest Král Kraliw/ a Pán Paniw/ mage celý Swět za swau Křisťj/ obzlasťe Cyrkw Křestianskau. Zgewenj S. Jana w XIX. Kap. w. 16.

Proč náš Spasitel tak sprostý Přigezd držel/ a ne na takowy Spůsob gačo Kralowe tohož to swěta činj?

Chtěge tudy vřázati/že on na tento Swět

nepřissel zemské a světské Kralowstwí hle-
dati a začínati/ gaž y před Pilatem wyznal/
řka: Kralowstwí me není z tohoto světa. v S. Ja-
na w XVIII. Kap. w. 36. V předmljím svým
řekl: Syn člověka nepřissel aby genu slauže-
no bylo/ ale aby on slaužil/ a aby dal život swúg
mždu namýtkaupený za mnohe. v S. Matau-
sse w. XX. Kap. w. 28.

Co tehdy z dnešního Ewangeliu/ ato z Přiz-
gezdou Krysta Pána/ věti se máme:

Od našeho Spasitele Vaučený bereme:

Ponejprwe/ je on gest wšewědaucý Pán/ genž wšsecku naši bjdu a Peci dobře zná a
wj; Nebo on dobrá Wědomost měl/ kde o-
slice stála/ na který geti minjl/ o kteréz vćedle-
njcy nic newěděli. A tu se vyplnugi ta slo-
wá která S. Petr o Krystu promluwil. Ty
znáš wšsecky wěcy. v S. Jana XXI. w. 17.

Podruhé/ je on gest wšemohaucý Pán/ genž
Srdecy lidstými wladnauti může podle své
libosti: Nebo gaž gen vćedlnjcy promluwili:
Pán gich potřebuge: V hned gjm oslice pro-
puštěna a dana byla; to gisté pocházy od
Wšemohaucnosti Krystowé podle slow Kry-
stowych: Dana gest mi wšselika moc na nebi y
na Zemi. v S. Matausse w XXVIII. Kap. w. 18.

Potřetí/ je on gest prawý Měšaš a Spasí-
tel wšeho Swěta. Nebo o něm prorokowal
Prorok Zacharyáš/ že on gažo Král/ na oslu
swúg Přichod držeti má do Města Geruza-
léma/ což žádný nedokázal kromě Gejzís/ y
ža-

žadný nedotáže: poněwadž Geruzalém zka-
žen gest.

Potvrté / že on gest našim Králem / genž
nas řídí a ochraňuje předewšsemi nepřate-
li; Nebo takto prawj o něm Zacharyáš: *Uy*
Král twug bere se tobě.

Popatě / že on gest tichý a Pokorný Pán/
Nebo Prorok geg gmenuge tichým Králem;
a tak gest: zdalíž při geho Přigezdu ne spa-
trugeme samau Pomjzenost a Pokoru? k tte-
rymsšto dwaum Cnostem Krystus Pán / nas
také napomina: *Bezjměte gho me na se / a wče*
se odemně: Neboť gsem tichý a pokorný srdcem.
v S. Matausse w XI. Kap. w. 29.

Possstě / že on své utrpení mile a rad na sebe
přigál / Nebo geg ginšjho nic kromě geho sr-
decná lástka / kterau on knam ma / do Geruza-
léma přinutila; aby za nas hrjšně a padlé
Smrt podstaupil / gaž sam to wysłowiti ra-
čil: *Nižadnyť dušs mau nebere odemně / ale ga*
posladam gi sám od sebe? v S. Jana. w. X.
Kap. w. 18.

Gačeho Naučení nabýváme od Včedlnjčůw na-
šeho Spasitele?

Ponejprwé / abychom Krystu Pánu poslušni
byli / gačo včedlnjcy se poslušně chowali / kte-
ři y hned šli a pospšili na rozkaz Krysta Pá-
na pro oslcy.

Podruhe / abychom wšecťo naše zboží a gme-
nj te Etj a slawě našeho Spasitele / času potře-
by / nelitowali dati; Neb tak činili včedlnjcy
gen

genž swá Raucha na oslice wložili; Takowého Tlacení y od Zástupu/ a od Wladare oslice sobě zachowati máme.

Gaťe Tlacení obzlasně od Zástupu bereme?

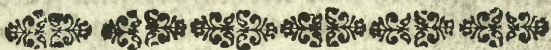
Donegprwe/ abychom se z Přístíj nasseho Spasitele srdečně radowali/ a gemu za to dobrodiní pokorně děkowali/ gaťo onj činili/ prokrúgice z radosti: Hosanna Synu Dawidowu požehnaný genž se bere wegměnu Paně/ Hosanna na wysosti.

Podruhe/ abychom Krysta Pána nassim myšlením nasledowali/ a geg do Srdce nasseho žwali; Nebo gaťo onj před a za Pánem Krystem wolali: Požehnaný genž se bere wegměnu Páně: Tať y my sobě máme obzlasně tohoto draheho času wanočnjho/ Přístíj Pána a Spasitele nasseho rozważowati/ a geg do nasseho Srdce wolati a žwati/ aby y do nasseho Srdce své duchowní Přístíj mitj/ a své obydlení w něm nagiti račil.

Kterák tehdy zuwěme a žadame Krysta Pána žnam/ a to do srdcy nassich?

S Modlitbou a to nabožnau/ řdyž takto žněmu vzdycháme: Předrahy Gežísi! Synu wečného Boha/ Králi wšech Kralůw/ a Páne wšech Panůw/ tysy negen skrze Proroky twé Přístíj/ to gest/ twé Wtělení a Tlacení nam oznamiti a předpowědětí; ale y to wěrně splniti/ a nas skrze ně obweseliti račil. Děkujeme tehdy za tu Lásku twé swaté dobrotě pokorně; a prosíme tebe ponženě/ řeď a weď

a wed nas podle Ducha twého swatého: aby-
chom twé takowé Přijstj/ w prawé Wjře a
pokore poznali/ a nasse Srdce od wšech hřj-
chůw zpáchanych očistili; tak aby se tobě/ můg
Gejssi/ wzdycy twé Přijstj Duchowně w něm
miti a slawiti libjlo/ a my se z twé ochrany/
Pomocy a Potěffenj weseliti a radowati mo-
hli: O Gejssi ma sladkosti; aby zůstawal s
mjlosti/ ty wemne a ga zas wtobě: Zpraw
lůžko w srdcy mem sobě. Tak abych twé slá-
wy wžil/ a tobě radostně slaužil/ mage wtobě
swé Kochánj/ w pravem srdečném plesánj.
Tobě/ můg Gejssi/ společně s twym Nebe-
ským Otcem a Swatym Duchem/ buď chwa-
la wzdawaná/ a dšky činěné až nawěky/ Amen.

Meděle druha Adwentnj.

Ewangelium v S. Lufasse

w. XXI. Kap.

Budau Znamenj na Sluncy/ a na
Měsycy/ y na Hwězdach/ a na Ze-
mi sšauženj Narodůw/ pro bauři Zwu-
tu Mořského a Wlnobiti/ tak že smrtwě-
gi Lidé pro Strach a očekáwánj těch wě-
cn/ kteréz přjgdau na wessiteren Swět/ nebo
moch Nebeště pohybowati se budau. A teh-
dyt' vzři Syna Člowěka/ přichazegjcyho
w

w Oblace s Moch a Sláwau welikau.
 A tdyž se toto počne diti/ pohledtež a poz-
 dwjhnětež Slam wassych/ neboť se při-
 bližuge Wykaupenj wasse. Y powěděl
 jim Podobenskwj: Patřte na Jiskow
 Strom/ a wšeckna Stromowj/ tdyž se giž
 puči/ widauce to/ sami to znáte/ že blizko
 giž gest Lěto: Takž y wy tdyž vzřijte/ ano se
 tyto wěcy ději/ wězte že blizko gest Krá-
 lowstwj Boží. Zagistě prawim wám/ že
 nepomine Pokolenj toto/ až se wšeckno
 toto stane. Nebe a Země pominau/ ale
 Slowa má nepominau. Pilně se pař
 warugte/ aby snad nebyla obtížena srdce
 wasse obzerstwim/ a opilstwim/ a pečowa-
 nim o tento život/ a wnáhle přikwačilby
 was ten den. Nebo gako ohydlo přigde na
 wšecky kterjž přebhwagi na twáři wšsi ze-
 mě. Protož bďte/ wšselikého času modlě-
 ce se/ abyyste hodni byli wgiti wšech těch
 wěch/ kterej se budau diti/ a postawiti se
 před Synem člověka.

Kdo dnešní S. Ewangelium wypisuge?
 Lukáš.

Kdo gest byl Lukáš?
 Byl z počátku Lékárem w Měste Antyo-
 chu;

chu; Potom když jsa na Křesťanskau Wje-
ru obracen / přigal geg S. Pawel Apostol
Paně za swého Towarysse a wěrného Pomo-
cníka / kterýžto Lukáš Historygi o Křystu / to
gest Ewangeliium wšestnactém Létě po na-
Vlebe Wstaupení Křysta Pána sepsal / tak
gažo gi sam z wšt Apostolůw slyšel. Bywši
taký gedem z těch sedmdesati wćedlníkůw.

O kterém přistí nasseho Spasýtele mluwj dnes
šij Ewangeliium?

O posledním / které při skončení Swěta sla-
witi bude / to gest / když náš Spasýtel gažozto
sprawedlywý Saudce přigde w oblacych sau-
diti živých y mrtwých.

Kolik stránek dnešij Ewangeliium w sobě
obsahuje?

Dvě. W prwnj nám náš Spasýtel ozna-
muge gažá Známenj den Saudný před-
chazeti budau; W druhé / nas wyrůuge kte-
rať se ke dni saudnému prawě a nabožně / y be-
dliwě pripravowati máme.

Kolikrá Známenj den Saudný předchazeti
budau?

Troji. Některa spatrowati budau lide
nadsebau / některa w sobě / a některa okolo se-
be.

Gažáť Známenj slowěť bude spatrowati nad
sebau?

Na Vlebj budau se obzřáštij Známenj v-
kazowati / a to na Sluncy / na Měsycy a na
hvězd

hvězdách: Nebo/ Slunce se zatmí/ a měsíce ne-
dá světla svého/ a hvězdy budou padati s Ne-
be/ a mocí Nebeské budou se pohybovati. v S.
Matausse w XXIV. Kap. w. 29.

Gará Známení bude člověk w sobě a neb při
sobě cititi?

Mnohých tak velká těsnost obličí/ že ne-
budou věděti kam se podíti a co počiti: Ne-
bo/ zmrtvějí lidé prostrach/ a pro očekávání těch
věcí/ kteréž přigdou na všecek svět.

Gará Známení člověk bude spatro-
vati okolo sebe?

U budou bouřky a vlnobiti na moři; Ne-
bo ne jen toliko nebesa/ ale y Země a moře po-
minauti mají.

Kdy aneb kterého času taková Známe-
ní se diti mají?

Při skončení světa; Nebo takto praví
naš Spasitel: A tehdyť vzjě Syna člověka an
se beře w Oblace/ s mocí a slávou velikou.

Kdo gest Syn člověka?

Gejše Krystus/ genž nejen toliko pravým
Bohem od věčnosti od svého Nebeského Ot-
ce zplozen; ale y pravým člověkem z Pan-
ny Marie vplností času narozen gest.

Kterého času on přigde?

Při skončení světa.

Wgakém Spůsobu on přigde?

S Mocí a slávou velikou; Nebo přigde w
obla-

oblace a všickni swatj Andele snjm. v S. Matausse w XXV. Kap. w. 31.

Proč on přigde?

Abý saudil živých y mrtvých; Nebo on živé y mrtvé před Saud swiug postawi: Pobožné postawi na prawicy swau / a takto tñjm dj: Podte požehnanj Otce meho / dedičně wladněte kralowstwím wám připraveným od wstano wenj swěta v. S. Matausse w. XXV. Kap. w. 34.

Bezbožné pať postawj na lewicy a ge do Pekelného Ohně od saudj stěmíto slowy: Gdēte odemně zlořečenj do ohně toho wečného / kterýž gest připrawen ďablu y andelum geho. v. S. Mat. w XXV. Kap. w. 41.

Takýli se pobožnj vleknu / řdyž takowá Známě nj se diti budau / a Pán ě saudu přigde?

Nikoljw; ale onj se budau weseliti a radowati z Přistj Krystowa / což náš Spasitel témito Slowy potwřžuge: Al řdyž se toto počne diti pozdwižnětež hlav swých / proto že se přibližuge wykaupenj wasse.

Co pať pobožnj gessť skrze Krysta negsau wykaupenj / poněwadž Krystus prawj / že te pruma dne Saudného gegich wykaupenj přigde?

Onj gsau syce wykaupenj skrze Krysta Spasitele swěho od hřichůw / od hněwů Božjho / a od Pekla; ale předce w tomto životě sau onj poddanj mnohým bjdam a Tleřestem / obzlasťně přenasledowanj bezbožných; Proč

čez w den poslednj odewššeho takowého bēdowanj a přenasledowanj magi wykaupenj byti; Potom gich Pán wyswobodj od každého skutku zlého a zachowá gich k Kralowstwj swému nestému. W Druhym Listu k Tym. w. IV. Kap. w. 18.

S gaky m Podobensstwj m wyswětluge to Pán
Krystus swym wědlnykám:

S Podobensstwj m od strowého stromu w zatým/ když takto dj: Patřte na Jstrowy stromy na wšěcká stromowj: Když se gij pučj/ widauce to/ sami to znate/ že blizko gest gij léto. S ktery mšto slowy náš Spasytel tak mnoho wyslowiti chce: Když Jstrowy strom/ a nebo negaky ginšj/ paupata dostawa a se pučj/ tehdy se nezarmucuje člověk/ ale raduje se mnohem wice/ poněwadž odtud poznawa/ že se léto přiblizuje: A tak když pobožnj takowá Znamenj spatrowati budau/ gať na Nebj tak y na Zemj; tehdy nemagj se rmautiti/ ale magj se tim wice weseliti; Poněwadž odtud Poznawati mohau/ že se léto wěcného žiwota/ to gest/ Sláwa Nebeského Otce přiblizuje.

Mužemeli toto wšěcko za gistotu držeti:

N owššem. Nebo toto wšěcko náš Spasytel/ genž ma wsta prawdjwá/ genuž klamati nelze/ négen promluwiti ale y s přísahau potworditi račil: Amen prawjm wam/ že nepomině Pakolenj toto/ to gest/ lidské Potolenj/ až se toto wšěcko stane

Muž

Můžemeli slowům Krystowým se dít wěřiti?

N owšem/a to slyš. Krasně Věbe a Země
při skončenj swěta pominau/ a wšak slova
Paně nepominau/gať náš Spasytel dj: Vě-
be a země pominau/ ale slova má nepominau.

O čem nas druha stránka dněšního Ewange-
lium wyocuge?

Wyocuge nas kterať se že dnj saudnému
chowati máme/ abychom wždycky spůsobnj a
připrawenj/čdykoljwěť by přišel/nalezenj byli

Co wyhledáwa náš Spasytel od každého Křes-
ťana/ ktery se že dnj saudnému přiz-
prawowati má?

On chce tomu/ abychom se některých wěc
wystřihali; a některé abychom nasledowa-
li/a ge wopátrnosti měli.

Čebo se Křestian wystřihati má?

Obžerstwj a opilstw/ a pečowanj o tento
žiwot.

Proč to?

Proto/ že den Paně přigde gaťo osydlo o-
řamženj na wšecťy genz přebýwagj na twa-
řiwšj Země; Věbo gaťo Ptáť osydlem ořa-
ženj vchycen bywa dřive než se naděge: Tať
y člowěť od saudného dne přechwacen budeť
dřive než se toho naděge.

Co pať Křestian nema pečowati o tento žiwot/a
se starati kterať by sam sebe a swě doz-
macy vžiwil?

To není smysl aneb miněnj našeho Spasy-
tele

tele/poněwadž sam porauči aby člověk pracoval/ a škrze swau pracy obživiti se vsylowal; Než gen toliko aby člověk při swém pečowanj a pracowanj na Pana Boha/na geho slowo/na Modlitbu/ a gina tēm podobna pobožná cwjčenj nezapominal; nebo takowé Pečowanj a staranj Bůh zapoweděl/poněwadž srdce člověka obtěžuge a na Boha spominati zbraňuje.

Co gestě wice Křestian činiti ma/ který se ke dni
saudnému připravowati minj?

Ma bdjeti/wsselického času se modliti.

Proč to?

Proto/ aby wssemu tomu nestěsti wsselgenž ná bezbožné při saudnym dni přigde; neb takto dj náš Spasitel: Protož bděte/wsselického času modlice se/ abyste hodni byli wjiti wssch těch wěcy/ kterěj se budau djti/ a postaviti se před Synem člověka.

Co člověk ma wždycky bdjeti/ a nikdy
nespati?

Nikoliw; nebo nemluj tu náš Spasitel o tělesném spanj; Ale o Duchownjm bdenj; totiž aby Křestian wždy na swiug žiwot pozorowal/ a wssch hřichuw wystřjhati se každodenně vsylowal.

Co Křestian ginšjho nic nema činiti než gen se wždy
cky modliti/poněwadž Krystus Pán tuto
přikazuje aby chom se wsseli-
kého času mo-

dlili?

Amj

Uj to nenj geho minenij a smysl/genž negem
toliko chce abychom se modlili/ ale bychom
taký y pracowali: Vez když on přikazuje
wždycky se modliti/tehdy tudy žada/abychom
žadný den bez modlitby nestrawili/ ale k Bo-
hu každodenně libagjce a wstawagjce wola-
li: aby nas swau Milosti tak řidil a sprawo-
wal/bychom vždycky hotowj byli se postawi-
ti před Synem člověka/to gest před saudnau
stolicy Gejssse Krysta nasseho Spasytele.

Gakého naučenj nabywáme zprwnj stranky
tohoto Ewangeliu

Ponejprwe/ je swět wečné stati nebude/ ale
budaucně swé skončenj wezme/podle slow na-
sseho Spasytele: Nebe a Země pominau.

Podruhe / je saudny den přigde/ kterého dne
wslicknj Lide ze wssech swých skutkůw a z swé-
ho činenj počet wydati musěgi/kterak na to-
to swěte swüg žiwot strawili; Nebo takto
Apostol S. Pawel prawj: Wslicknj my za-
gistě ukazati se musíme před saudnau stolicu Kry-
stowau/ aby přigal geden každý zato což šrže tě-
lo působil/ podle toho gak práce čj byla/ budto
w dobrem neb wezlém. w. 2 Listu k Koryským
w. V. Kap. w. 10. Sem y slowa Krystowa
patri/když dj: A tehdyt vžri Syna člověka an
se bere woblace/ s Mocí a slawau welikau.

Potřetj/ je wslicknj bezbožnj se vleknauti magj
kdykoliwěš na den saudny swomenau. Nebo tak-
to onjch prawj náš Spasytel/že gjm dne sau-
dného testěno bude/ ano že z mrtwěgj pro-

strach a pro očekávaní/těch věcy kterej přig-
dau na wšsecken swět: Vlagde se toho času při-
nich takowa Teštnost/a takowe saužení/že wo-
lati budau: hory y skály padněte na nás a skre-
te nás před tvaří toho genž sedj na Trůnu / a
před hněvem toho Beránka. w Zgewenj S.
Jána w. VI. Kap. w. 16.

Počtwrte/ je se wšsicchnj pobožnj radowati ma-
gi/ kdekoli wěš na den saudny spomenau. Nebo
to náš Spasitel od nich wyhledáwa když dj:
A když se toto počne diti/ pohledtež a pozdwihně-
tež hlau swých: proto je se přibližuge wykaupe-
ni wasse. Wěrný a pobožný Křestian přita-
kowem rozgjmání slusně zwolati muže:
Přid miľy miľg neprotahug/ za to žadam/ tu-
žebně tě očekáwam.

Popatě/ je se magi wšsicchnj pobožnj těšiti to
swem Kříží a saužení s Saudnym dnem. Ne-
bo toto slyšš/ že w swém Kříží a saužení wěc-
ně nezustanau/ ale že takowy den přigde/ kte-
rehu/ zewšseho Kříže wykaupenj a wyswobo-
zenj naleznau: Wyswobodit ge Pán od každě-
ho skutku zlého/ a zachowa ge k Kráľorstwí swé-
mu nebeskému. W druhym Listu k Tym. w.
IV. Kap. w. 18.

Possěstě/ je slowo Boží prawdijwé gest; Ne-
bo/ Nebe a Země pominau/ ale slowa ma ne-
pominau prawj náš Spasitel.

Co se z druhé stránky našeho Ewangelium
wěti máme?

Ponejprwe/ abychom wždy na den saudny pa-
ma

matowali/a kněmu se pripravowali/tať aby chom
hodnj byli vgiti wšech těch wěcy/ktorej se bu-
dau diti/a postawiti se před Synem člověka:
Nebo gako jednoho každého člověka den Páně
přistihne/ tať taťe sauzen bude; Protož nas
napomina náš Spasitel: Bďte wšelikého času.

Podruhé/ abychom se wystríhali obžerstwí a
opilstwí. Nebo takowy člověk gest nespůso-
bný/ že dnj soudnemu se pripravowati/ z té
příčiny Krystus prawí: Pilně se warugte aby
snad nebyla obtížena srdce wasse obžerstwím a
opilstwím.

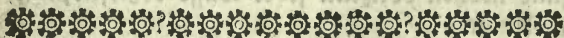
Potřetí/ abychom se wystríhali Lakomstwí/ a
škodliwého Pecowaní otento žiwot; Nebo kdo
naraníne o časné wěcy pecuge/ten se zapomíná
na na wečné wěcy. Protož nas napomina
náš Spasitel: Pilně se warugte aby snad ne-
byla obtížena srdce wasse pecowaním otento ži-
wot; a nable přikwačilby was ten den.

Počtvrté/ že soudny den přigde dříve než se
lídě nadějí. Krystus Pán syce nám nezge-
wil/ kdy a kterého času on přigde/a to proto/
abychom se mnohem wíce pripravowali; A-
le to nám zgewil/ že rychlé přigde gako osy-
dlo/když lidé neybezpečnějsí budau.

Popáté/ abychom se wídycty modlili; Nebo
takto nas napomina náš Spasitel: Wšeli-
kého času modlee se. Poněwadž my se samj se-
be pripravowati nemůžeme/ neb to wnašší
mocy nestogi/ mnohem méněgi w onen den
obstati můžeme; tehdy musíme k Bohu kaž-

dodenně wolati/ a geg za pomoc žadati/ aby
nas swým Swatým Duchem s prowazel/ tať
abychom wždycky hotowj a připrawenj byli.
Protož každodenně se nam přislussi takto
modliti:

O neymilegššj Pane Bože! probudiž nas
abychom hotowj byli/ řdyž přigde Syn twůg
mily/ geg s radostj přigali/ a čistymj Srdcy
slaužili/ řrze tehož Syna twého/ Gejssse Kry-
sta Pána nasseho/ Amen.

Neděle třetí Adwentní.

Ewangelium v S. Matausse
w Kapit. XI.

An pak vslyšsew w wězenj o Skutečnch
Krystowch/ poslaw dwa z Bědlnja-
ků swých/ řekl gemu: Tyli gšy ten kternž
přigiti má/ čili giného čekati máme? N
odpowjdaže Gejss řekl gim: Bdauce zwě-
stugtež Janowi/ co slyšite a widjte: Sle-
pi widj/ a kulhawj chodj/ malomocnj se či-
stj/ a hlussi slyššj/ mrtiwj z mrtiwch wsta-
wagi/ a chudym Ewangelium se zvěstu-
ge. A blahoslawenj gest/ řdož se nehorššj
na mně. A řdnž oni odesli/ počal Gejss
prawiti žástupům o Janowi: Co ste wy-
ššli

šli na pausst' widěti? Trtinuli wětrem
se klátjcy? Aneb co ste wyssli widěti? Čžlo-
wěkali mětymjrauchem oděneho; Aň/kte-
řjž se mětym rauchem odjwagi/wdomjch
Králowstych gsau. Aneb co ste wyssli wi-
děti? Prorokali? Gistě prawjm wám y
wjce nežli Proroka. Tentot' gest zagistě
o němž psáno: Aň ga poshlám Angela
swěho před twařj twau/ kterňž připrawj
cestu twau před tebau.

Wyklad.

W kterém Přjstj nasleho Spasytel/ mluwj to-
to Ewangelium?

Mluwj neppředněg o prwnjm Přjstj těle-
sněm k nassemu wykaupenj/nebo se Jan taza-
ti dal/ zdalž Gejjs gest ten Měšas/ genž na
swět přigiti ma? Přitom mluwj y o druhém
Přjstj Duchownjm k nassemu poswecenj/ob-
wzlasťně w těchto slowjch/ která naš Spa-
sytel o Janowj wyřekl: Tentot' gest/ o kte-
remž psano stogi: Aň ga poshlám Angela swě-
ho před twařj twau/ kterňž připrawi cestu twau
před tebau. Nebo S. Jan/ skrze swe Bázanj
o Pokánj/ Srdce Lidská/ Gejjsowj připra-
wowal/ tať že on swe Duchownj Přjstj do
njch držeti mohl.

Kolik stránek dnešnj Ewangelium w sobě
obsáhuge?

Obsáhuge w sobě dvě stránky.

O čem wyprawuge prwnj stránka?

O Legátstwj Janowem k Pánu Gezišsi.

Kdo toto Legátstwj nakidil?

S. Jan Křitel.

Kdo byl Jan Křitel?

Byl prwnj Kazatel Tlowého Zákona/ kterého Bůh před Krystem Pánem poslati račil / aby Lidu kazal; že giž Měsyas přišel/ a geg napominal/ aby wného werili.

Proč se gmenuge Křitelem?

Proto / že on byl neyprwnejší / který na rozdíl Boží Lidj křtil; pro rozdíl pak druhého Jana / genž Ewangelista a Uposstol Nowe/ tak nazwan gest.

Kde tehdaž Jan byl / když on toto Legátstwj

Křistu Pánu odeslal?

On byl w Wězenj.

Kdo geg do takowého Wězenj wrhnutí

kazal?

Herodes Antipas/ Anize Galilegské. v S. Mat. XIV. w. 3.

Proč on to učinil?

Herodes swému Bratru Filipowj geho Manželku / Herodyadu rečenau / odlauidil / z kterého zlého skutku geg Jan trestal/ klauč: nesusšj tobě mji Manželku Bratra twého. Pro kterážto slova se Herodes rozhněwal/ a Jana do Zalare wrhnutí kazal/ w kterem/ potom na žádost Herodyady gemu hlavu stiti dal.

Koho Jan poslal k Gejssowj:

Dwa z wćedlnjku swých aneb Žaky/ kterých
w Znamostj Boží až posawad wywćowal.

Kdy on ge k Gejssowj poslal:

Když w žalari o dwojch a skutcych Krysta
wých slyšel.

Tac se pak Jan skrz to své Legátswj Krysta
Pána tazati poručil:

Gestliť on gest ten Měšťas a prawy Spa-
sytel wšeho Swěta/ na kterého giž dawno
žide očekawali: Nebo těmto slowy musyli
se Janowj wćedlnjcy Krysta Pána tazati:
Tyli gsy ten kterýž přigiti ma/ čili gneho čekati
máme?

Co pak Jan pochybowal o Krysta Pánu/ že by
on měl Wykupitel wšeho swěta
byti:

Nikoliw. Gažby ten pochybowal o Kry-
stu Pánu/ kterýž sam oněm toto swědectwí
wydal/ řkauce: My Beránek Boží kterýž snjma
hřích swěta. v. S. Jana. w. I. Kap. w. 29.; A-
no kterýž y to swědectwí Nebeského Otce/ z
Něbe při Řrtu Krysta Pána slyšel: Ten
toť gest ten můj milý Syn/ wněmž mi se dobře
zajbilo. v. S. Mat. w. III. Kap. w. 17.

Proč pak se Jan řažě tazati: Tyli gsy ten kterýž
přigiti ma/ čili gneho čekati máme?

Chťege tudy své wćedlnjky ku Krystu Pa-
nu přiwěstj/ aby sami z geho přemilostných
wst slyšeli/ a naučenj nabyli/ že Krystus gest

Spasitel swěta; Nebo Jánowi vědlnicy/ y mnozy žide/ domníwali se/ že Ján sam gest ten prawý Měšaš. Aby gich tehdy z takowého bludu a domněnj wywedl/ y poslal ge ku Krystu Pánu.

Co tehdy Gejš náš Spasitel na takowau ge-
gich Otázku odpověditi račil?

Odwolawa se na swe djwy a Skutky/ odpowjdage: Gdauce zvěstugež Jánowi/ co slyssjíte a wjdjíte: Slepj widj/ a kulhawj chodj/ malomocnj se čistj/ a hlusj slyssj/ mrtwj z mrtwych wstawagj/ a chudym Ewangelium se zvěstuge.

Co tehdy Jánowi Vědlnicy/ ztě odpovědj wy-
rozumeti měli?

Že Krystus Gejš gest prawý Měšaš. Nebo Prorok Izayaš o Měšašowj prorokowal/ že když on přigde/ takowé djwy a Skutky činiti bude: Tehdáž otewrau se oči slepých: otewrau se tež y vsi hluchých: Tehdáž postojí kulhawj gafo gelen/ a Gazyš němeho prozpěwovati bude. Izaiáš w XXXV. Kap. w. 5. Poněwadž pať wydjíte a spatrugete/ že ga takowé djwy činjm; Nebo slepj widj a kulhawj chodj/ malomocnj se čistj/ a hlusj slyssj/ mrtwj z mrtwych wstawagj/ tehdy odtud rozumeti muzete/ že sem ga ten Měšaš/ genž na tento swět přigiti ma/ a tať netřeba wam ginssjho očekawati.

Co pať náš Spasitel takowé djwy či-
nitj račil?

R o w s s e m /

V owšem / nebo to doswěcuge Historje
Ewangelitská / že prawě toho času / když Ja-
nowi wředlnjcy ku Krystu Pánu přišli / on ta-
kové djwy činil / pročez k njm odpowedel:
Gdauce zwěstugtez Janowi / co slyšíte a wi-
díte.

Proč pak Krystus dj: a chudym Ewangelium
se zwěstuge / co to gest také Známenj
Mesyasse?

Owsšem gest. Nebo Izayas proroko-
wal / w LXI. Kap. w. 1. že Mesyas chudym a
nuzným kázati bude: Poslal mně / Hospodin /
abých kázal Ewangelium tichým: Abých wwa-
žal rány skraussennych srdcem.

Co Krystus Pán rozumí skrze Ewangelium?

Kázanj o Krystu / že wssicknj w něho wěři-
cy odpustěnj hříchůw a žiwot wečný dosa-
hnauti magj.

Koho on rozumeti rači skrze chudě?

Těch / genž sau chudj duchem / to gest / kteri
swe hřichy před Pánem Bohem wyznawa-
gi / těm bywá kázano / že onj magj skrze Gej-
sse Krysta odpustěnj hříchůw dosahnauti.

Proč pak Pán Gejss na tu Otázkú gednjm slo-
wem / ga sem / gím neodpowedel?

Próto / že on nechtěl sam o sobě / hned tak
sprosta swědectwj wydati / než dotazuje se na
swědectwj Prorokůw / ku kterým wředlnjky ja-
nowé odesyła.

Proč

Proč pak Kristus Pán přitom zvolati račil:
 Blahoslavený gest kdož se nehorší
 namně?

Proto/že gich mnoho bylo/kteří se nad ge-
 ho sprostau Osobau horšili/a geg proto za-
 wrhlys; poněwadž nebyl světským Králem/
 gačo onj se o Měšyassowj domniwali.

Co se zté prwnj stránky učiti máme?

Od Jána bereme naučení

Ponejprwe/ je wěrnj Služebnjc Krystowj/
 často w kříž a w sauzenj padagj/ano y do Zala-
 re přichazegj/ gačo na Janowj spatrugeme;
 a tak w pravdě Apóstol Páne S. Pawel
 propoweděl: Musyme šrže mnohá s sauzenj w
 giti do králoaštwi Božjho. w Skut. XIV. w. 22.

Podruhe/abychom y w Wěnasledowanj při Ge-
 ziji pevně stali gačo Jan učinil/kteřý y w Za-
 lari bywši/ své včednjky k Gezišowj poslal.
 Neb takowau stálost Kristus od nas wyhle-
 dawa/čdyž dj: budiž wěrný až do smrti/a dáme
 forunu žiwota. Žgew. S. Jána. w. II. Kap.
 w. 10.

Potřetj/abychom y nám přinalezegicnych k Ge-
 zišowj wvaděli/podle příkladu Jána/genž své
 včednjky k Gezišowj poslal. Neb není w ja-
 dnem ginem spasení: Nebot. není gineho gmena
 pod nebem daného lidem šrže kterězbychom mo-
 hli spasení býti. w Skut. Apóst. w. IV. Kap.
 w. 12.

Od Geziše nabywáme naučení:

Ponejprwe/že on gest prawý Měšyáš/a Spa-
 s

syntel Swěta / genj na tento swět přigiti měl k
 wykupenj lidského pokolenj. A ponewadž on
 ty dıwıy a skutky činil ktere Izaiáš o Messya-
 srowj předpowedel; tehdy ti slepý žide darem-
 ně gınsıho Messasse očekawagi.

Podruhé / že Pán Gejś gest prawy Pomo-
 cınej / ktery slepým / kulhawým / małomocným /
 hluchým / ano y mrtwým s pomocy muze; Ne-
 bo od Boha wssicka Pomoc na Zemj pocha-
 zy / podle Isaiu LXXIV.

Potřetí / že ten / ktery skrze Krysta Gejśse Mi-
 lost Boží a odpustěnj hříchůw dosahnauti chce /
 swé hřichy wyznati musy. Nebo chudym / to
 gest kagycım ma se Ewangeliu / to gest od-
 pustěnj hříchůw / skrze Krysta zwiěstowati.
 sem tá slowa / sincerugi ktera náš Spasitel v
 S. Mat. w IX. Kap. w. 12. promluwıti račil:
 Nepotřebujt ždrowj lékař / ale nemocny: Ne-
 přıšel sem wolati sprawedliwych ale hřıssnych ku
 pokanj.

Počtvrté / aby se žádný nad Krystem Pánem
 nehorřil / což wssicknj tj činj / kteri Krystem po-
 hrdagi / wněg newěři / a w swatem žiwotě geg
 nasledowati nechtegi; Nebo gestli gest ten
 Blahoslawený / ktery se nad nım nehorřı / teh-
 dy gest ten zawržený a zatracený ktery se nad
 nım horřı; Nebo Krystus Pán na gınem mı-
 řě dj: Kdož wěři w Syna / má žiwot wečný; a
 le kdož gest newěřich Synu / nevěřıt žiwota / ale
 hněw Boží zustawá naněm. v. S. Jána w. III.
 Kap. w. 36.

Očem

Všem wyprawuge druha stránka dnešního
Ewangelium:

O chwále Jána Křtitele.

Kdo chwalil Jána Křtitele:

Gejše náš Spasitel.

Kdy geg chwalil:

Když Janowj včedňjcy giž byli swau od-
powědj/ genž od Krysta dosahli/ odesli.

Proč geg nechwalil opřítomnosti geho více
dnjůw:

Abby se nedomniwali/ žeby on Janowj po-
chleboval.

Předtým chwalil Krystus Jána:

Před Zástupem/ genž toho času okolo Kry-
sta Pána stál/ geho Kazanj poslauchal/ a ge-
ho djwy a skutky spatrowal.

Proč Krystus Pan Jána chwalil před zá-
stupem:

1) Abby se Lid nedomniwal/ že by Jan w
swém žalari chaulostiwý byl.

2) Abby ten Lid/ genž za Janem na Paussě
přissel/ a od něho se pokřtiti dal/ wědomost
měl/ co o Janowj sinegš leti ma.

Co chwalil Krystus Pán při Janowj:

1) Geho stálost. Když takto prawj: Co ste
wyssli na paussě widěti? Třtinuli wětrem se
klatjcy? To gest/ gakoby chtěl říci: Třtina
gest nestála/ třterau wjtr sem y tam klatiti

mu.

muže/ takowy nestály člověk Ján není/ který
y svůj život pro pravdu pokládá.

2) Geho pohrdání s rozkoší světskou/ a geho
pokorný oděv/ když takto dj: Aneb co ste wy-
šli widěti? Člověkali měkým rauchem odě-
ného? Až kteriz se měkým rauchem odjwagi/
w domích Královských gsau. Nebo Ján ne-
odíval se rauchem měkým slavným a Krá-
lovským; ale on nosyl oděv z weldblaudové
srsti dělaný/ a pás kožený okolo bedr svých/
v. S. Matausse w. III. Kap. w. 4. Přitom
w Královském domě Ján své obydlení ne měl
než w žaláři.

3) Geho Powinnost/ kterau na sobě měl/ nebo
geg gmenuge Prorokem/ ano wice nežli Pro-
rokem/ o kterem Prorok Malachias proroko-
wal/ že on ma byti Angelem Páně/ který Ce-
stu Messyassowj připravowati ma.

Proč Krystus Pan Jána gmenuge Pro-
rokem?

Proto že on o Krystu prorokowal wtěch-
to slowjch: Pokání činite: Nebo přiblížilo se
Království nebeské. v. S. Mat. w. III. Kap. w.
2. a w Skutcích Apost. w X. Kap. w. 43. sto-
gi: Gemuť wsiccknj Prorocy svědectwj wyda-
wagi/ že odpustění hříchů wezme strze gmeno ge-
ho každý kdožkoli uwěřilby w něho.

Proč geg gmenuge wic nežli Pro-
rokem?

Proto/ že Krysta Pána druzj Prorocy gen-
toli-

toliko zdaleka spatřovali; Ale on naněg
swým Prstem ukázati a říci mohl: Ať Berá-
neš Boží/ kterýj snjma hřích swěta. v. S. Jána.
w. I. Kap. w. 29.

Proč geg ginenuge Angelem?

Proto/ poněwadž geg Bůh gačo posla wy-
slal/ aby strze Kázanj o Počanj/ Krystu Pa-
nu Cestu připravowal; Nebo to slowjko
Angel/ wyznamenawa posla.

Co se tehdy zteto druhe stránky učiti máme?

Od Krysta Pána bereme naučenj:

Poneypřwé/ že dobra wěc gest/ dobře zaslau-
žilé Muže/ pro gegich darů a Ctnost chwaliti/
gačo Krystus Pán Jana chwalil. Sem y Sy-
rach w XLIV. K. sineruge/ řdyž dj: Chwalímež
Muže slawné.

Podruhe/ abychom o dobrych přátelich/ a o
wšsech Pobožnych/ y byt nebyli přitornj/wšsecko
dobře mluwili. Nebo/ Šlowěta wkrutného a Lsti-
wého/ w ohawnosti má Hospodin. w Žalmů
V. w. 7.

Od Jana se pať učíme:

Poneypřwe abychom podle geho příkladu/přj
Wře stálost zachowali/ nebywšsi gačo Trtina
wětreim se klaticy; Nebo/ řdož setrwa až do
konce/ tent spasen bude. v. S. Mat. w X. Kap.
w. 22.

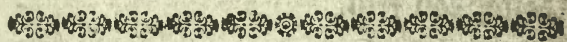
Podruhe/ abychom se žadostj swěta wyheybali/
totiž žadostj těla/ a žadostj očí/ a puchy jiwota. w
prwnj Epist. S. Jána w II. Kap. w. 16.

po

Potřebij/ abychom nasse Erdce Geziřřowj k o-
budlenj připrawowali / Neb sem cýli/ ne gen
S. Jána / ale každého wěrného služebnjka
Křřřta Pána wčenj a kázanj/aby se cesta Křřř-
řtu Pánu připrawowala.

Kterak při prawüğeme Geziřři nassemu Spa-
řyteli/ nasse řřdce?

Šřřze prawé Pořřanj/ řřtere Jan kázal/ a
řřřze nabořřnau Modlitbu/ řřdyž řřospodina
za čistotu řřdce nasseho wřřywáme/a s Dawi-
dem takto řřněmu woláme: Erdce čistě řřrowě
mi o Bože/ a Duchu přřřmeho obnow v Wnitřř-
nostech mých. Neřřamjten mně od twaři řřvě / a
Ducha řřwatého řřvého neodgjmeg odemně. Na-
wrať mi radost řřpařřnj řřvého/a Duchem dobro-
wolným wtworř mně. W řřalmu LI. w. 12/ 13/
14. Tomu nassemu Bohu/ Otcy/ Synu y Du-
chu řřwatému/budiž chwala a řřest až nawě-
řřy/ Amen.

Neděle čtvrtá Adwentní.

Ewangelium v S. Jána

w. I Kap.

Totot' geřř řřwědectwřř Janowo/řřdyž
poslali řřide z Geruzalěma Kneři a
Lěwřřty/ aby se ho otázali: Ty řřdo gřřř?
Y wřřznaľ/a neřřapřřel; a wřřznaľ že ga ne-
gřřřem

gšem Krystus. Y otazali se ho/ Což pak?
 Eliáš gsh ty? Y řekl: Negsem. Tedy gsh
 ten Prorok? Odpowěděl: Negsem. Y řekli
 gemu: Kdožs pak? Ut' odpowěd dame
 tem kterjž nas poslali: Co prawjś sám o
 sobě? Řekl: Gá gsem hlas wolagicnho
 na pausti/ Zprawte cestu Páně/ gakož
 powěděl Izayah Prorok. Ty pak kterjž
 byli poslani/ž Sarnzeu byli. Y otazali se
 ho/ a řekli gemu: Pročez tedy křtjś gestli-
 že ty negsh Krystus/ ani Eliáš/ ani ten
 Prorok? Odpowěděl jim Jan/ řka: Gá
 křtjm wodau/ ale vprosřed was stogi/ge-
 hož wy neznáte. Totot' gest ten kterjž po-
 mně přissed/ předssel mně/ v gehožto obu-
 wi ga negsem hoden rozvázati reménka.
 Toto w Betabare stalo se/ za Jordanem
 kdežto Jan křtil.

Wyklad/

Kdo dnešní Ewangelium wypisugež
 Jan.

Kdo gest byl Jan?

Byl geden z těch dwanáctj Aposstolů Ge-
 zissowych/ geho mily včedlnj/ z počátku ry-
 barstwj hleděl; A poněwadž on také tuto
 historygi o Krystu sepsal/tehdy se tež gmenu-
 ge

ge Ewangelista. Že se toto geho Ewangelium na posledy klade/ to proto/že geg naposledy po drubých Ewangelistech totiž w třidecatem sedmem Létě po na Těbe Wstaupenij Krysta Pána/ sepsal.

Ždali se co w dnešním Ewangelium o Prissij Krystowém mluví?

W owšem/ Těbo řdyž se žide Jána křtíte le dotazowali/ gestli gest Krystus aneb Měsias/ tehdy se odwoławal na Krysta/ a gim duwodně dořazal/ že on gest Spasitel swěta/ takto odpowjdagic: Gá křtím wodau/ ale w prostřed wás stogi/ gehož wy neznate. Tot gest ten křterýž po mně přissed/ předšel mně: W gehožto obuwi gá negsem hoden rozwázati řeměnta.

Kolik stránek dnešního Ewangelium w sobě obsahuje?

Obwzřastně dvě.

W čem prwnj stránka wyprawuje?

O swědectwí/ genž Ján strany své Osoby a swěho Auradu wydal.

Kdo takové swědectwí od Jána žádal?

Žide. Řdyž slyšawšse od něho mnoha Řazanj/ tehdy wřwapili se na to domněnj/ že by on Měsias byl. Aby takowau wec dobře wyspitowali/ gestili gest gegjch domněnj prawě/ tehdy poslali k němu Legátswj.

Koho žide k Jánowi poslali?

Řněžj a Řewjty/ a to takové genž z počtu Saryzen byli.

Co byli Kněží za Lidj?

Byli ti genž z Pokolenj Aronowá possli/
k Službam Božjim zřízenj / a powolánj / aby
w Geruzaléme obětowali a služby Boží wy-
konávali.

Co byli Lewjtowe za Lidj?

Byli ti genž z Pokolenj Lewi possli / k ze-
wnjtrnjm službam Božjim / ku pomocy Kně-
žim / zwolenj.

Co byli Saryzeowe za Lidj?

Byla gista Sekta takowych Lidj / genž se
od druhých rozdělovali / giste Regule a Při-
kázanj swých staršjch Předků zachovávali/
podle njch žiwi byli / a tudy se domnívali o
mnoho swatějšj / pobožnějšj byti / nežli gin-
šj Lide.

Odčus toto Legátstwo k Jánowi bylo
posláno?

Z Geruzaléma.

Do kterého Mjsta?

Do Betabary / genž přivoz byl / w židow-
ské Zemj / zdruhé strany Jordanu / w kterem
Ján Křtěl.

Nač se doptávali Legátj Pána?

Ptali se ho kdoby on byl / zpočátku gestli
on gest Kryštus?

Co významěnáwa Kryštus?

Kryštus gest Nečké slovo / a významěná-
wa rovně tak mnoho gako to Hebrejské slo-
wo

wo Měšaš / po Česku Pomazaný. A tak se Spasitel světa gmenuge pro swúg troj V-
řad. Nebo wstarem Zákoně byl ten Oby-
čej / ješe Králowe / Kneží a Prorocy pomaza-
wali; Poněwadž tehdy Měšaš gest takowy
Kral který cely swět / obwzlasťe pať swau
Cyrkw na Zemi řídí a spravuge; takowy
Biskup / který sebe sameho wydal za Obět za
wšescko Pokolenj Lidské; Takowy Prorok
který Wůli Boží o Spasenj lidského Poko-
lenj kázal: tehdy z te přičiny se taky Pomaza-
ný / to gest / Krystus gmenuge.

Co tehdy odpovědel Ján na takowau
otazku?

Y wyznal / a nezapřel: a wyznal / že ga ne-
gsem Krystus; A tak gest také / nebo Ján ne-
byl Krystus / než gen toliko Krystu služebný.

Nac se ho wíce doptawali Legáti?

Zdali gest Eliáš?

Kterák na tu Otazku přišli?

Z Slibu Božího / který učinil skrze Proro-
ka Malachiasse w IV. Kap. w. 5. že kním Pro-
roka Eliasse dríwe sešlati chce / než Měšaš
prigde.

Co odpovědel Ján na tu Otazku?

Negsem.

Kterák se tehdy tato odpověd Janowa s Řečí Krys-
towa stowarowa / gen v. Mátasse w. 17 Kap.

w. 12. 13. k swým wědomým prawj /

že Ján gest Eliáš?

Dosti dobře. Nebo Krystus mluwj o ta-

řowem Muzi/řterý w Mocý a Duchu Eliáš-
wem přigde a pořraćowati bude/a mnoho lidj
ř poznánj prawdy přiwede/a takowy také byl
Ján. Zide pař ptali se Jána/ gestili on gest
ten Eliáš/ řterý za časů Krále Achaba/ w. 2
Knjh. Kralow. w. II. Kap. w. II. žiw byl/a
potom w Ohnjwym woze do Nebewzat? ten
Eliáš Ján nebyl/ protož dobre odpowedeř:
ga negsem

Řač se ho gestě wje doptawali Legáti?

Řdali gest Proroř?

Co nato odpowedeř?

On také odpowedeř negsem.

Řssak Krystus sam di/ ře Ján gest Proroř/ ano
wjce nežli Proroř/ řterař Ján to za-
přiti mohl?

Řide domniwali se žeby Ján byl geden z
řech řtarych giž dawno pomřelich Prorořiw/
totiž Izayař/ Seremiáš/ ale takowy Proroř
Ján nebyl.

Co pař tehdy Jan sam o sobě prawj/ řdo a
neb co on gest?

To mužeme z nasledugjcych řlow wyrozu-
meti/ řdyž Legáti Řidowřstj/ ř Janowi gestě
takto promřiwjli/ a geg se řázali řdožs pař?
ař odpowěd dame řem řterjž nas posřlali: Co
prawjř sam osobě? Tehdy gim takowau
Odpowěd dař: ga řem řlas wolagjcyho na
paussři/ zprawte cestu Paneř/ gařož powědeř
Izayař Proroř.

Co

Co sľrz ta slova: ga sem hlas wolagicyho
dočázati minj:

Dočázati tudy chce/že on gest Kazateľ po-
slaný od Boha/ aby sľwíg hlas pozdwihl a
wolal.

Proč on prawj: ga sem hlas wolagicyho
na Paussti:

Poněwadž on na Rozkaz Božj na Paussti
wypćowati a kazati musyl/ aby se proroctwj
v Izayasse w XL. Kap. w. 3. vyplnilo/ na
čtere se tuto Jan odwoláwa.

Co Kazanj Janowo wsobě obsahowalo:

Tato slova: zprawte cestu Paně/a nebo/
připrawte cestu Krystu Gežjssj/genž do srdce
wasseho přigiti chce.

Kterak se cesta Krystu Pánu připrawo-
wati ma:

Sľrže Počanj/Pročez žté přičiny Matauś
dokláda w III. Kap. w. 2. že Jan swě Kaza-
nj s temito slowy začal: Počanj činte nebo
přibljžilo se kráľowstwj nebesě.

Co se žteto prwnj stránky učiti mame:

Od Židů a gegich Legátů Naučenj naby-
wáme:

Poneyprwe/abnohom se pilně po Mesyassowj/
to gest/po Krystu Pánu ptali/a geg znati se učili.
To Žide činili wtomito Legátstwj/ pročez
taže gsau chwálý hodnj. Nebo nám na této
žnámosti mnoho záležj/poněwadž se wnj na-
sse Spasenj zakláda/pročez Krystus Pan dj:

Totot gest pať wěcný život/ aby poznali tebe samého pravého Boha/ a kteréhož sy poslal Syna Krysta. v S. Jana w. XVII. Kap. w. 3.

Podruhé/ abychom se sebe sami znáti věli. Nebo gaťo Legati se na Jana dotazowali: Kdo sy ty? tak také sami sebe každý Křestian se tázati má: Kdo aneb co sy ty? a na takowau otázku odpowidati má: (1) ga sem hříšník/ protož gest potřeba abych od Pána Boha/ pro Krysta odpusťtenj mých hříchůw žádal. (2) Ga sem Křestian/ a proto mně přisluší/ abych v Wjře Krysta Pána stále setrwal/ a pobožný život wedl. (3) Ga sem dítě Boží/ a proto se mohu z lásky a opatrowanj Otcowského/ ano nebeského dědictwí těšiti.

Od Jana bereme naučení:

Ponejprwe/ abychom osobě wjc nesmysleli nežli sme. Jan byl tázan/ takeli gest on Krystus? On pať odpowěděl ze není: Tak také žádný Křestian o sobě wjc smysleti nema/ než slusj smysleti. k Řjím. w XII. w. 3.

Podruhé/ abychom pravdu wyznali/ nebo Jan wyznał a nezapřel. On prawil ze on není Krystus/ anj Eliáš/ anj z těch starých Prorokůw geden/ ale powěděl co/ aneb kdo gest/ totiž/ hlas wolagjícího na Pouští. Tak taky magi wšicknj Křestiane Pravdu wyznati: Nebo kdož mluwí pravdu gať gest wšedcy geho/ ten bude bydliti na hoře swaté a přebýwati w Stánku twém/ prawj Dawid w Žalmu. XV.

Potřetí/ že wěrných učitelů wěrad gest wolati
a ka

a kázati/ aby cestu Krystu Pánu připravili.
 Nebo se gich také ten rozkaz dotýka/ který
 Bůh Izayassowj w LVIII. Kap. w. 1. učinil:
 Woleg wšim hrdlem/ nezadržig/ jako trauba
 powyš hlásu swého / a oznam lidu mému přew-
 racenost gegich/ a domu Jakobowu hřichy gegich.

Počtworte / abychom nassemu Spasiteli/ skrze
 wołanj/ Cestu do nasseho srdce pripravowali.
 Neb k tomu koncy směřuje Jánowo/ a wšech
 wěrných učitelůw wołanj / aby napominali:
 Spráwte cestu Pane.

Co druha stránka dnešního Ewangeliam
 w sobě obsahuje?

Obsahuje w sobě Nauceň o Křtu Jáo-
 wým/ a swědectwí/ ktere Ján sám o swým
 Křtu wydal.

Co Jána pohnuło k tomu swědectwí?

Legáti/ nebo se geg tázali/ proč on pať kř-
 tí? iťauce takto kněmu: Pročez tedy křtíš
 gestliže ty negsy Krystus/ anj Eliáš/ anj Pro-
 rok?

Co jim nato odpověděl Ján?

Dj jim: ga křtím wodau/ ale vprostřed
 was stogi/ gehož wy neznáte. Totoi gest ten
 kterýž po mně přišed/ předšel mně/ v gehož-
 to obuwi ga negsem hoden rozvázati re-
 ménka.

Koho minj Ján skrze toho/ genž stogi vprostřed
 židůw/ gehož onj neznagi?

Gezisse Krysta/ neb on gíž tehdy vprostřed
 Ži

Židm byl/ ale žide geg neznali/ a za Spasitele swěta přigitj a poznati nechťeli / což Jan w prwnj Kapitole doswědčuje: Gejš do swěho wlastnjho přissel/ ale wlastnj nepřiga-
li ho. w. 11.

Proč Jan o Krystu prawj: totož gest ten kterýž po mně přissed/ předssel mně?

Abj tudy oznamj dwogj přirozenj w Osobě Krysta Pána/ totiž Božstwj a Čłowěčenstwj. Podle Čłowěčenstwj přissel Kry-
stus po Janowi/poněwadž on wssěm Měsícj po Janowi narozen byl; Podle Bož-
stwj pak/ Krystus před Janem/ ano od wě-
nosti byl.

Proč ě posledku prawj: gehožto obuwi gá nez-
gsem hoden rozmázati řemenka?

Abj tudy oznamj Krysta Pána geho we-
likau důstognost y Sláwu / a swau neynižšy
Pokoru. Těbo řemenky rozmázowati obu-
wi/ gest djlo aneb prace Pacholšká; řdyž te-
dy prawj Jan/ že on nenj hoden rozmázati
řemenka obuwi Krysta Pána/ gest tak mno-
ho gakoby řekl: že nenj hoden býti geho slu-
žebnjkem.

Co se stěto stránky učiti máme?

Od Jana naučenj nabywáme:

Abychom se řčili/ Jan bywši Předchudce
Krysta Pána/ o kterem náš Spasitel sám
prawj. v. Mat. w XI. Kap. w. 11. Že mezy
syny ženskými nepowstal wětšj nad Jana Řči-
tele/

tele/ a proto předce gest tak pokorným/ že se nehodným poznáwa byti/ Krystu Gjssj řemen-
ka obuwi rozwazati. Tak také magi wssicnj
Křestianě sineyssleti a pamatowati co S.
Petr prawj: Pokořtež se tedy pod mocnau ru-
kú Boží/ aby was powyssil časem swym. w pr-
wnj Epist. w. V. Kap. w. 6.

Od Krysta Pána učíme se:

Že on gest nejen toliko prawým Słowěkem/ ale y prawým Bohem. Kdyby nebylo tomu tak/ tehdy by byl nemohl před Janem byti/ a tak sem slauzi co S. Pawel prawj: Krystus gest Bůh nadewssecky požehnany nawěky. k Řim: w IX. Kap. w. 5.

O Řítu swatém toto naučenj bereme:

Ponejprwe/ že Křest swatý/ wodau se musj wykonewati; Nebo Jan prawj: Ga křtjm wodau. A náš Spasjtel dj: Menarodili se kdo z wody a z Ducha/ nemůž wgiiti do Královstwj Božího. v. S. Jána w III. Kap. w. 5.

Podruhe/ že při Řítu swatým Gejss přítomny gest/ ano cela Trojice Swatá. Poněwadž tak to prawj Jan: ga křtjm wodau: ale vpro-
střed was stogj gehož wy neznáte. Nebo ga-
to při Řítu Krysta Pána/ cela Trojice swa-
ta přítomna byla/ kdž Bůh Otec znebe zwo-
lal: v. Mat. w III. Kap. w. 16. Tentot gest ten můg milý Syn/ wněmj mi se dobře zalibilo. Syn Boží pak stál w Jordane/ genž se dal křtiti/ a Duch Swatý naněg s stupowal w spůsobu holubice: Tak taky gest/ při Řítu
řaz.

každeho člověka/Trogice Swata přítomna/
a přigjma každého wěricyho / genž pokřten
býwa/ za dítě Boží.

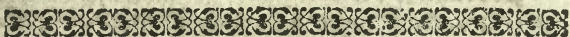
Co sobě přítom na Pamět wvaděti máme:

Va pamět sobě wvaděti máme náš Křest/
a Smklaumu genž sine s Bohem učinili/a při-
tom Boha žadati/ aby nás vperwnil wte
Smklaumě Milostj plné / k wečinému Spase-
ní/ takto wzdychajice:

Pomaheg Trogice Swata/
Mt stogi w Anize Žiwota/
Me Gmeno wždycky zapsano/
A nawěky gmenowáno.

Při me poslednj hodjnce;
Kryste přigmi mně w twé ruce;
Neb sy proto na swět přissel/
Abys hrjssnjš/ sláwy došel.

Nassemu Sasyteli/ společně s geho Nebe-
ským Otcem a s Duchem Swatým budiz chwa-
la a Cest až nawěky/ Amen.

Na den Narozeni P. Krysta.

Ewangelium v S. Lukasse

w 11. Kap.

DStalo se w těch dnech/ wysšlo gest wy-
rčenj od Cysáře Augusta/ aby byl po-
psán wšsecken swět. To popsanj/ nenpr-
wě stalo se kdýž Wládařem Cyrstym byl
Cys

Cyrenyus. Y sli wssickni aby zapsáni
byli/geden každý do swého Města. Wstau-
pil pak y Jozeff/ od Galilee/ z města Na-
zarétu/ do Jůdstwa/ do města Dawido-
wa, kteréz slowe Betlém/(proto že byl z do-
mu a z čeledi Dawidowý:) Aby zapsán byl
s Maryjí zasnauobenau sobě manželskau tē-
hotnau. Y stalo se řdyž tam byli/ naplni-
li se dnowé aby porodila. Y porodila
Syna swého prworozeného/ a plénkami
ho obwinula/a položila geg wgeslech/pro-
to že neměli místa whospodě. A Pastýři
byli w fragině té ponocugje/a stráž no-
cnj držice nad swým stádem: A an/ An-
gel Páně postavil se podle nich/ a Sla-
wa Páně oswjtila ge: y bali se báznj we-
likau. Tedy řekl jim Angel/ Nebogtež se/
nebo an/ zwěstugi wám Radost welikau/
kteráž bude wssemu lidu: Nebo narodil
se wám dnes Spasitel/genž gest Krystus
Pán w městě Dawidowě. A toto wám
bude za znamení: Maleznete Nemlu-
wňatko plénkami obwinuté/ ležjch w ge-
slech. A hned s Angelem zgewilo se mno-
stwí Rytířstwa nebeslého/ chwalicich
Boha/ a řkaucich: Sláva na wysostech
Bohu/a na zemi pokog/lidem dobra wůle.

Gak se dnessin Swátek gmenuge?

Gmenuge se Swátek Narozenj Pána Krysta/a také Swátek Wánočnj.

Proč se gmenuge Narozenj Pána Krysta?

Proto/že se toho času Pán Krystus člověkem pravým naroditi račil/ což při tomto Swátku sobě rozvažowati máme.

Proč se gmenuge Swátek Wánočnj?

Proto/že to byla swata Noc/ w kterau se Pán Krystus naroditi račil/ nebo to slowičko Wánoce pochazy z Německé Rzeči Weyhenacht/ to gest/ swatá Noc.

Kterak tehdy tento Swátek právě a nalezitě swětime?

(1) Když my Narozenj P. Krysta nasseho Spasitele nabožně a právě rozvažugeme/a sředečně wětime/ že Gejjs y nám k dobremu na tento swět se naroditi račil/ tak že y my s Prorokem Izayassem zwolati můžeme: Dítě narodilo se nám/ syn dán gest nám. w. IX. B. w. 6.

(2) Když Pánu Bohu děkugeme za geho welikau nám prokazanau lasku/ že pro nasse Spasenj Syna swého gednorozeneho na tento swět seslali račil.

(3) Když my Gejjsowj/spůsobem duchownjm/ w sředech nassich se naroditi dopausttime. Nebo gako onoho času on podle způsobu tělesného na tento swět přišel: Tak on nynj způsobem Duchownjm ku každemu člověku při-

přichazeti žada: Nebo tj šteri geg w prawě
wjře přigjmagi / podle geho swateho žiwota
geg nasledugi / wtěch takowych šřdcych P.
Krystus Duchowně narozen bywa.

Kde se nam tehdy ta žistoryge o Narozeni P.
Krysta wypisuge?

**W přečtených slowich dnešního Ewan-
gelium.**

Kolik stránek w sobě obsahuge?

Obsahuge w sobě dvě stránky.

Co první stránka přednassi?

**Přednassi Narozeni Krysta Pána podle
swých případností.**

Kdo gest se narodil?

Syn Boží wečný / druhá Osoba Trojice
Swaté / genž gest náš Spasitel.

Proč se wečný Bůh člověkem naroditi
račil?

Proto aby w swém přigatem člověčen-
stwj trpěti / a umřiti a tudy škrze šwe umu-
čenj a swau smrt člověka padlebo / od wečné
smrti a pekla vykoupiti mohl.

Kterého času se naroditi račil?

Když Augustus druhý Římský Cysar pá-
nowal / a právě toho času když on wšecken
šwet popisowati poručil / což se stalo Léta
3949 od stwoření swěta / neb takto prawj dne-
šní Ewangelium: Ž stalo se wtěch dnech /
wysšlo gest wyrčenj ad Cysare Augusta / aby
byl

byl popsan wsecken swet. To popsanj ney-
prwe stalo se / kdyz Wladarem Syrskym byl
Cyrenyus.

Kčemu se toto popsanj stalo?

Abý každý cłowet gísty Peníz daně složil
na Znamení Poddannostj.

Co pak Augustus Rjmský Cysar měl tu moc od
wseho swěta dan žadati?

Nikoliv / než tuto se gen toliko skrz ta slo-
wa / wsecken swet / rozumegi wsecky Braginy
genz Cysari Rjmskému přínalezeli.

Co pak Jůdstwo také přínalezelo Rjmskému
Cysari Augustowj?

Owssem / Krasně Herodes gakožto Král
w Jůdstvu panował / wšak proto předce
on Cysari Rjmskému poddannost slýbowati
musyl. Gakož y potom nasledugicýho času /
Země Jůdská s Zemj Syrskou / Rjmskému
Cysari za Braginu dědicnau přiwlastněna
gest; Vlád kterau Zemj potomně Cyrenyus
Wladarem byl / o kterýmž dnešní Ewange-
lium zmínku činj.

Proč se ten čas tak vlastně wypisuje?

Roznámenj / že ten čas gíž tu gest / kterého se
Měsyaš naroditi měl. Nebo Patriarcha Ja-
cob prorokował / že tehdy Měsyaš přigiti má
když Jidowský Vlarod swan vlastnj Wr-
chnost pozbude / w těchto slovjch: Nebude ods-
gata berka od Jůdy / ani wydawatel Zákona od
nich geho: Dokudj nepřigde Cílo / a k němu se
shro-

shromaždi narodowe. w I. Ani. Mojzjss. w. XLIX. w 10.

Kde se P. Krystus naroditi račil?

W Betlémě/ genž bylo male městečko/ ssest mjl ležice od Geruzaléma; že se pať gmeno-
walo Město Dawidowo/ to proto/ že se Da-
wid w něm také narodil.

Ž Koho se Pán Krystus naroditi račil?

Ž Maryge Panny/ genž strž moc a zashně-
nj Ducha swatého/ Pána Krysta počala/ a na
swet porodila.

Gak se pať mohł P. Krystus w Betlémě naros-
diti/ poněwadž Marya w Nazaretu
w žemi Galilejské bydlila?

Poněwadž Jozeff/ ženich Panny Maryge
a Pěstaun Pána Krysta/ z Pokolenj Dawi-
dowa possel; tehdy on musyl do Betléma/ do
města Dawidowa giti/ aby také zapsán a ssa-
cowán byl. A když Marya s Jozeffem se v-
bjrala do toho Města/ a tam přišla/ y napl-
nili se dnowé aby porodila/ gaťož nasse Ewan-
gelium dokláda: A sli wšicknj aby zapsánj
byli/ geden každy do swého Města. Wstau-
pil pať y Jozeff/ od Galilee z města Nazare-
tu do Juidstwa/ do města Dawidowa/ kterěz
slowe Betlém/ proto že byl zdomi a z čeledi
Dawidowy/ aby zapsán byl s Marygi zasnau-
benau sobě manželtau těhotnau. A stalo se
když tam býli/ naplnili se dnowe aby porodi-
la. A porodila Syna swého prworozeného.

Proč se Pán Krystus/prworozený Syn Panny Ma-
ryge gmenuge/co ona po Krystu Pánu ge-
stie reje Synůw měla?

Nikoliv/ ale proto P. Krystus se prwo-
rozeným Synem gmenuge/ že ona před ním
žadného neměla.

Proč pak se Pán Krystus musyl w Betlémě
teprwe naroditi?

Abys se Pissino naplnjlo/nebo Bůh skrze Pro-
roka Micheasse takto předpoweděti kázal:
Alle ty Betlémě Efrata/ gakžkoli gsy nejmenšší
mezy tisíciy Židšými/ z tebe mi wygde/ ten gen-
má byti Panovníkem w Izraeli w V. Kap. w. 2.

Co Marya činila s swým wnowě narozeným
Synáčkem?

Obwinula ho plenkami/ a položila geg
w geslech.

Proč to?

Proto/ že neměli místa w hospodě. Poně-
wadž w Betlémě w ssecky Swětnice a Komory
s množstwím Lidu naplněné byli/ tehdy mu-
sila se/ y také z chudoby do Chléwa vstraniti/
a w něm poroditi/ pročž také swého Synáčka
w geslech položila/ kteréz místo Kolibky vjí-
wala.

Co se z Wýpsání dnešního Ewangelium učiti
máme?

Ponejprwe/ že Bůh w swých slibích prawdi-
wý gest. Tiebo Bůh přislíbil/ že on toho ča-
su když Žide o swé Panování přigdau/ Me-
ssiasse na swět selsati chce/ který se w Betlémě

naroditi ma. Což se také stalo/nebo Bůh ne-
nj gaťo člověk/aby klamal: a gaťo syn člověka/a-
by se mēnil: cožby řekl ždaliž nevěřin? cožby pro-
mlūvil/ždaliž nevtvrdj toho. w IV. Knj. Moge-
žjss. w. XXIII. Kap. w. 19.

Podruhe/ je Gejzš náš Spasitel/pratvň Me-
šyas gest. Nebo o něm prorokováno gest/že
on se ma z Panny naroditi w Betlémě/ a to/
času toho/ kdž Panowánj Židowského Li-
du/swiag Konec wezme/což se taky wšsecko na
Mesšassowj vyplnilo.

Potřetj/ je Gejzš náš Spasitel / pravý člo-
věk gest; poněwadž on z Panny Maryge pra-
wým člověkem se naroditi račil/pročez se ta-
ké w Pjssině Swatém/Syn člověka gmenuge.
v S. Matausse w XX. Kap. w. 28.

Počtvrtě/ je Gejzš náš Spasitel w weliké
chudobě na tento swět přišel; poněwadž wchle-
wě gest narozen/ a w geslech položen. Což
on wšsecko k nassemu dobremu včiniti račil/
aby nas tudy na nassich dussich obohátil/ga-
ťo Apōstol Paně S. Pawel doklada: Nebo
znáte milost Pána nasseho Gezu Krysta / je pro-
wās včinen gest chudy gsa bohaty: Abyšte wy
geho chudobau žbohatli. w. II. k Koryntským.
w VIII. Kap. w. 9.

O čem druha stránka dnešního Ewanz-
gelium mlūwí:

O Zvěstowánj Narozeni Krystowého.

Komu gest poneypřwé Narozeni Pána Kry-
stš zvěstowáno:

Pastyrum w Betlémě.

Kde onj tehdy byli?

Byli té noci w které se Pán Krystus naro-
diti račil / na Poli / stráž noční držice nad
svojím stádem.

Kdo gim zvěstował Narozeni Pána Krysta?

Anděl Paně / genž sláwan welikau k nim přišel
a gich oswjtil / tať že se počali báznj welikau
bati.

S kterými slovy Anděl Paně gim zvěstował

Narozeni P. Krysta?

Řkauc k nim: Nebogtež se / nebo ay / zvě-
stugi wám radost welikau / kteráž bude wšse-
mu lidu: Nebo narodil se wám dnes Spa-
sytel / genž gest Krystus Pán / w městě Dawi-
dowě /

Proč k nim prawj nebogtež se?

Abj gim strach odíal a tudy oznámil / že
nemagj přičinu proč by se leřali aneb se bali /
než aby se mnohem wjce radovali.

Naděm aby se radovali?

Nad Narozenim Krysta Pána / nasseho
Spasytele / řdyž takto prawj: Ay / zvěstugi
wám radost welikau kteráž bude wšsemu li-
du: Nebo narodil se wám dnes Spasytel /
genž gest Krystus Pán / w městě Dawidowě.

Proč Krysta Pána gimenuge Spasytelem?

Proto / že on pro Spáseň a pro wylaupe-
nj wšseho lidu / na tento swět prigiti račil.

Proč geg gmenuge Krystem?

Pro=

Proto / že on gest prawý Měšas a poma-
zaný Paně / genž gažto Král / Biskup a Pro-
roš na tento swet přissel.

Proč geg gmenuge Pánem?

Proto že on nenj paubý Člowěk / ale y we-
čný Bůh / Pán Panim / a Král Králům / Zgew.
S. Jána w XIX. Kap. w. 16.

Co on rozumi škrze Město Dawidowo?

Město Betlém / w kterémž se Krystus na-
rodil.

Proč Pastýřům ornámil to Město?

Abý wědeli kde by měli toho wnowě nas-
rozeného Spasýtele swěta hledati.

Co Anděl Paně žadne žnáměnj wjc Pastýřům
nedal / po kterémby Pána Krysta po-
znati mohli?

Nowšem že dal / dal gini na žnáměnj Plenky
a gesle / w kterých Pán ležel / takto řijn řkauc:
A toto wám bude za žnáměnj: Naleznete
Nemlůwnatko plenkamj obwinute ležicy w
geslech. Ždaliž to nenj weliky a neslychaný
div / že Král Králům w geslech leží!

Co se potom stalo řdyž Anděl wykonal swé žwě-
stowánj o Narozeni Pána Krysta?

Rytířstwo nebesté / to gest / množstwj swa-
tých Andělůw přitowarýssilo se w powetři
k Anděly / žwěstugjeymu Narozeni Krysta
Pána / chwalice Boha / řkauc: Sláwa na-
wýsoftech Bohu / a na zemj pokoj / lidem do-
bra Wíle.

Proč onj Pána Boha chwalegi?

Pro geho welikau Milost/ kteráž lidškému
Pokoleni/ skrze Narozeni Krysta Pána pro-
lážati račil.

O jakým Pokogi mluvěgi?

O Pokogi s Bohem. Nebo skrze hřích přis-
šli sine s Bohem w nepokog a w nenawist;
Alle Gejz/ Anjze Pokoge/ zase nas skrze své
Narozeni s Bohem smiriti račil/ a nám po-
kog s Bohem spůsobil/ tak že Bůh ným své
oblíbenj nad lidským Pokolenjm ma.

To se z toboto zvěstowánj o Narozeni Pána
Krysta věiti máme?

Od Pastyrůw w Betlémě nabywáme Tlau-
čenj:

Obwzlastě toto/ že Gejz náš Spasitel wšsemu
lidu/ a tak y tēm neysprostějšim k dobremu/ na
tento swět se naroditi račil; To negen Angel
Páně gisti a doswěcuje/ kdýz prawj: Zvěstu-
gi wam radost welikau/ kteráž bude wšsemu
lidu; ale y Příklad Pastyrůw to potwrdzu-
ge. Nebo Narozeni Krysta Pána nebylo
neydríwe Králi Herodesowj/ anj Biskupům/
než sprostým Pastyrům w Betlémě zgeweno
a zvěstowáno/ kdýz takto knjm bylo powedj-
no: Narodil se wám dnes Spasitel/ genž
gest Krystus Pán w Městě Dawidowě.

Od Krysta Pána Tlaučenj nabywáme:

Doneyprwe/ že on gest prawy Bůh a člověk/
nebo Angel geg gmenuge Pánem/ a přitom
pra-

prawy je gest narozeni; prvny směřuje na geho božstwj/ a druhe na geho člověčenstwj.

Podruhe/ je on nám strže své Narozeni mno-
hau radost spůsobil. Ueb tak prawj Angel:
Al/ zvěstugi wám radost welikau/ kteráz bu-
de wšemu lidu; Uebo narodil se wám dnes
Spasitel. Ach kterak bychom se neradowali?
Když slyšime/ že sme strže takowé Narozeni
P. Krysta/ s Bohem smjřenj/ tak že Bůh nad
námj své zaljbenj ma/ a my v Boha Počog
máme/ gaž to Píseň Střirštwá Nebeskeho
potvrzuge: Na zemj Počog/ lidem dobra
Wůle.

Od swatých Andělůw Naučenj bereme:

Ponewprwe/ že onj člověku k geho Spasenj napo-
mocni bywagi/ gažto poznawáme z Zvěsto-
wánj dnešního Ewangelium/ které s radosti
Pastyrům o Narozeni Pána Krysta wykonali
a tudy potvrdili/ co Apostol Paně S. Pa-
wel omjch doklada: Zdalj wšickni negsau slu-
žebnj duchowé/ kteréž posyláni bywagi k službě/
pro ty genj magj dědičné obdržeti spasenj. k Ži-
dům w I. Kap. w. 14.

Podruhe/ abychom Pána Boha za Narozeni
Krstowé chwalili a welebili. Ponewadž swa-
tj Angele/ Pána Boha/ pro takowau Milost
chwalili/ řkauce: Sláwa nawysostech Bo-
hu/ a na Zemj Počog/ lidem dobra Wůle. W
mnohem wjce my to činiti máme/ wědauce že
nám k dobremu náš Spasitel se narodil. Pro-
tož slusně zwolati můžeme: Požehnany Bůh

a Otec Pána nasseho Gezu Krysta/ který pože-
hnał nám wsselikým požehnáním duchowním /
w nebeských věcech w Krystu. ě Efezským w I.
Kap. w. 3.

Protož sláva budiž Bohu Otci/ který z lá-
sky k nám magicy/ Syna svého gednorozene-
ho na tento swět poslal; sláva budiž Bohu
Synu/ který nám ě radostj/ a ě nassemu Spa-
senj/ nasse Tělo a nassi Krew na sebe přigal;
sláva budiž Bohu Duchu Swatěmu / kter-
ž kterehožto sylu a působenj my tomuž Tagem-
stwj ě nassemu spásenj weřime. Tomu w tro-
gich Osobach gednomu Bohu/ budiž sláva
nawysostech nynj y nawěky/ Amen.

* * * * *

Druhý den narozenj Pána
Krysta.

Gináf.

Na den S. Estěpana.

Ewangelium v S. Matausse
w XXIII. Kap.

A V gá posylám ě wám Proroky / a
Maudré/ a Včitele/ a wy ztěch ně-
které zmordugete a vřizjugete / a některé
znich bičowati budete w Školách swých/
a budete ge honiti z města do města. Aby
při-

přišla na was wšelika trew sprawedli-
wa wylita na zemi od krwe Abela spra-
wedliwého/ až do krwe Zacharyáše syna
Barachyášowa/ kteréhož sie zabili mezy
Chrámem a Oltářem. Amen prawim
wám/ Přigdau tyto wšecky wěcy na po-
kolenj této. Geruzaléme/ Geruzaléme/
mordeři Proroků/ a kterých kamenugeš/
ty genž byli ktobě posyláni/ kolikrat sem
chtěl shromazditi dítčy twé/ tak gato sle-
pice shromazduge kůratka swá pod trý-
dla/ a nechteliste. An zanechawat' se wánz
dum was pustý. Nebot' prawim wám/
že mně giž wjce njkoli neozřjite/ od této
chwilje/ až y díte: Požehnany genž se bere
wegménu Páně.

Wyklad/

Kterak se dnešní Swátek gmenuge?

Na dwogi Gméno/ gmenuge se druby den
narozenj Pána Krysta/ a také den S. Estě-
pána.

Proč se gmenuge druby den narozenj Pána
Krysta?

Proto/ že se y tohó dne gessite swěti a rōz-
gjmá narozenj a wtělenj Pána Krysta: Ne-
bo to dobrodinj/ které nám Krystus Pán
swým narozenjm a wtelenjm prokázati račil/
gest

gest tať welife/ že nám wjc než geden den geg
rozgimati přisluffi.

Alle Proč se den S. Sťěpána gmenuge?

Proto/ že sejtoboto dne swěti Památka S.
Sťěpána/ kterého/ gafo se za to ma/ Sťěpan
pro Wyznání Krysta swúg žiwot sinrtj obe-
rowal/ a swau Arwj swé wyznání potwrdil.

Kdo gest byl Sťěpan?

On byl nejprwnějšj Mučednjš a Swě-
deť Pána Gejssse Krysta/ kterýž proto od Ji-
diw wkaínenowan gest/ že o Wjřew Krysta
Pána kázal.

Alle gať se ta Památka Mučednjška Sťěpána/ srawná-
wa s rozgimáním o Narození Pána Krysta/ poně-
wad; Narození Krysta Pána gest radostné; a

Památka S. Sťěpána pro geho

Smrt gest zarmatcena?

Dobře se to spolu srawnáwa. Slyssice/ že při
narození Krysta Pána mewšsem nedostateť
byl; sprostnost a Muzkost panowala. Nebo
Krystus Pán přissel na tento swět chudy/ ra-
čil se w chlewě naroditi a do gestly dati polo-
žiti: Prwnj Služebnicy/ genž gemu přisluho-
wali/ byli sprostáci/ totiz pastyři/ chtegetudy
nás Spasytel nám oznámiti/ že on se k swět-
ské radosti nenarodil/ a že geho Služebnicy/
swětškau radost a dobre pohodly při něm hle-
dati nemagi; ale Nebeske s nym Panowání
a radowanj. A to se nám tať na Mučednj-
šowj Sťěpanowj předstawuge/ ten nemel
žadnau radost na swěte/ on snassel přenasle-
do-

dománj / ano y smrt podstaupiti musyl; ale
w Gejssj on měl swau radost a swě potěssenj/
kterehoz on před swým stonánjm na Prawj-
cy Bozj w nebj stogjcyho spatřil a gemu swau
Dusj poručil / řkauce: Pane Gejssj přigmj Du-
cha meho. w Skut. Upost. w. 7.

Co pak dnešní Ewangeliu o takowém přena-
sledovánj wěricých / nám také wy-
pravuje?

Nowšem. Nebo w sobě obsahuje dvě
stránky. W prwnj předpowida Krystus Pán/
kteráť žide geho Služebnjšy přenasledowa-
ti budau; Ale w druhé jim předpowida ge-
gich pokutu / kteráž na Židy z té příčiny přigi-
ti má.

S kterými slowy předpowida Krystus Pán / kte-
ráť žide Služebnjšy geho přenasledo-
wati budau?

Když hned z počátku dj: Až ga pošlám k
wám Proroky / a Maudre / a učitele / a wy z
těch některé zmordujete a vřjzujete / a někte-
re z nich bičowati budete w Školách swých /
a budete ge honiti z města doměsta.

Komu Krystus tato slova mluwiti račil?

Židům a neypředně Saryzeim / kterým
malo předtim / stím slowičkem běda / mnohdy
fráte hrozyl / pro gegich pochlebowánj a ne-
prawost.

Gatý Lid Krystus k židům poslati chce?
Proroky / a Maudre / a učitele.

Koho náš Spasitel rozumj škrze tento Lid?

Swě

Své Apóstoly / a jiné věrné učitele nového Zákona.

Proč náš Spasitel své Apóstoly gmenuge Proroky?

Proto / poněvadž oni nejen toliko Písmu Proroků učiti a geg vykládati magi / ale také poněvadž magi budaucy Wěcy / ku příkladu / o vzkříšeni / o saudným dni a tomu podobně / řázi a předpovídati.

Proč ge gmenuge Maudre?

Proto / že měli Nebeštá Maudrost / to gest prawau Známost Boží / w které Život wečný záleží / kteraužto Maudrost skrze Ducha Swatého přigali.

Proč ge gmenuge učitele?

Proto / že Písmu rozumeli / a w něm wyowati uměli.

Co budau žide s těmi Proroky / a Maudrymi a učiteli / činili?

Křístus Pán takto prawí: a wy z těch některé zmrdugete a vřjzujete / a některé z nich biowati budete w Školách swých / a budete ge honiti z města do města.

Gaké od tud Učení bereme?

Od Apóstolů bereme Učení:

Ponepřwe / že wšicknj učitelové Nového Zákona od Boha magi své Powoláni miti. Nebo náš Spasitel neprawí / že Prorocy a neb Apóstolové samj od sebe přigdau / ale že on gich posle / když dj: Vy gá posylám twám
Pro-

Proroky / a Maudre a učitele. A tak žádný učitel se nemá bez pravého Božího povolání do takového úřadu vjířati. A aniž kdo sobě sám té cti osbuge / ale ten kterýžby byl povolán od Boha / jako y Aron / pravý Apóstol Páně S. Pawel k Žid. w V. Kap. w. 4.

Podruhé / je pobožnj a Wěřicj na tomto světe mnohemu Přenasledování podáni sau. To předpowida tuto Krystus svým včedlnjším / což také podstaupiti musyli. A tak také wšem Wěřicym se ditj bude až do skonání swěta. Podle slow Apóstola Páně S. Pawla: Wšicknj kterýž chtěj pobožně žiwi byti w Krystu Gejssij / protiwenstwj miji budou. w 2. k Tymot. w III. K. w. 12.

Od Židu Maučenj nabywáme / že bezbožnj Pánu Bohu newděcnj sau za to dobrodinj které jim prokázuge když jim své swáte slovo posyla. Krystus Pán poslal k Židum Proroky / Maudre a učitele / kteří jim slovo Boží kázati musyli; ano on jim sam kázal; než onj byli welice newděcnj; Nebo onj negentoliko slovo Boží potupowali; ale y k tomu Krysta a geho Apóstoly přenasledowali / křjžowali a vsmrcovali. Tak až posawad činj wšicknj bezbožnj / slovo Boží potupugice / a s onými posluchaci / Proroka Geremiasse / křagice: W té wěcy o kteréž sy nám mluwil wegměnu Hospodinowu / neposlechneme tebe: Ale dosti činiti chceme každěmu slovu kteréžby posslo z ust našich. w geho XLIV. Kap. w. 16. Ano onj pře-

přenasledugi služebníky Páně/a s ním samého
ho Krysta Pána/ nadčímž slusně Wericyp
kwjliti musěgi: Proč se bauři národové/a lide
daremně wěcy přemysllugi? Estupugi se kraso-
wé zemšti/ a knížata se spolu radj/ proti Hospo-
dinu a proti pomazanemu geho. w Žalmu II.
w. I.

Wčem druha stránka dnešního Ewangeliz-
um wyprawuge?

O pokutách/ kterými Pán Krystus Židům
pro gegich newdecnost/ brozy.

Kolikými Pokutami brozy Pán Krystus
Židům?

Obwzlasťně trojmi.

Která gest první Pokuta?

Pomsta Boží/ že Pán Buh tu newinně wy-
lita krew na Židech a gegich potomcých přj-
sně pomstiti a pokutowati bude/což wyrozu-
meri se může z slow Krystových/ kdž gim bro-
zy/ že krew spravedlivá na ně přigiti ma-
takto mluwj: Přigde na was wšelika krew
spravedlivá wylita na zemi od krwe Abele
spravedlivého/ až do krwe Zacharyáše syna
Barachyášowa/ kterehožte zabili mezy chrá-
men a Oltářem: Amen prawjm wám/ přiga-
dau tyto wšedky wěcy na pokolenj toto.

Kdo gest byl Abel?

Byl Syn Adamu/ kterehož bezbožny Káin
zabil/ w I. Knj. Moggjss. w 4. K. w. 9. genž
prvím Mucedníkem na tomto swětě naz-
wán gest.

Kdo

Kdo gest byl Zacharyáš?

Byl Prorok / Syn Kněze Joiady / kterýž se také gmenoval Barachyáš / kterehožto / král Joas / poněwadž gemu prawdu powědel a geg pro Modlarstwí a wsseligaké gínssi hřichy trestal / w Chraíně Páně zamordowal. w II. Knjh. Paralipom. w XXIV. K. w. 21.

Proč Pán Krystus obwzlastně připomíná těch dwauch Mučedníkůw?

Poněwadž Abel byl prwnj / a Zacharyáš poslednj Mučedník mezy wssemj kterjž wstarem Zákone poznamenánj gsau.

Která gest to druha Pokuta / s kterau P. Krystus těm newděčným židům brozy?

Zpuštěnj domůw gegich / neb takto prawj: Geruzaléme / Geruzaléme / morderi Proroků / a kterjž kamenugeš ty genj byli ktobě posylani / kolikrat sem chtěl shromážditi dítky twé / tak gačo slepice shromážduge kurnatka swá pod křídla / a nechteľiste. Ny zanechawat se wám dům waš pusty.

Co on rozumí skrze Město Geruzalém?

Obywatele Města Geruzalemského / aneb wssedchny židy.

Koho Pán Krystus rozumeti rači skrze slepice?

Sebe samého; Nebo gačo slepice swá kurnatka miluge / swým křídly ge ochraňuge a zadržwa / když se rozptylugi / swým hlasem geť sobě wola: Tak také Krystus Pán / s dítkami Města Geruzaléma / to gest s židy činil / on ge

ge k sobě wolal skrze hlas prawého Pořání/
on swá křídla své Milostj rozprostřal/ a tak-
to k sobě lákal: Pottežkemně všickni kterjž
pracujete a obtženi gste/ a gá wám odpocinutj
dám. v. S. Matausse w XI. Kap. w. 28. Ale
žide byli newdecnj/ nechteli přigiti. Těb tak-
to dj Pan: a nechteliste.

Co tudy Pán Krystus Znamená/ Když židům hro-
zy/ že gegich dům ma pustý zanechán
byti?

Znamená tudy zkázenj Města Geruzalé-
ma/ w kterém gegich domy/ a obwozlasťe ge-
gich neppřednegšj dům/ totiž Chrám Geru-
zalemský ma zrušen a zpusťen byti/ což se ta-
ké wšsecko/ w čtyřcetj létech po na nebe wstaup-
enj Pána Krysta/ skrze Řzymany stalo.

Ktera gest ta třetj Pořuta/ s kterau Pán Kry-
stus židům hrozy?

Zbawenj geho milostné přítomnostj. Tě-
bo Krystus Pán hrozy Židům/ že on anj swau
tělesnau Přítomnostj/ anj swau Milostj při-
mjch žůstane/ ale raději od nich pro gegich ne-
wdecnost wstaupi. Když dj: Těbot prawjm
wám/ že mně giž wjce njkoli newžřjte/ od teto
chwjle/ až y djte: Požehnáný genž se běře we
gmenu Páně.

Kdy se to stane?

W den soudny. Těbo tehdaž Pobožnj a
Wěrjcy Krystu Pánu wšřjce wolati budou:
Požehnáný genž se běře wegmenu Páně.
Tehdaž y newěrjcy žide poznagi/ že Gežjš
gest

gest prawy Mesyáš / o kterem Král Dawid
prorokował / že se genu bude wstříc wolati:
Požehnaný genz se bere wegmennu Paně. w Zala
mu CXIIX. w. 26.

To se zteto druhe stránky věti máme:

Od Pána Krysta učíme se:

Ponejprwe / je on chce aby wsicchni lidé spase
ni byli. To se porozumíwa z geho řeči / kterak
on y ty newericy Židy / welnj rad k Poká
ni obratiti chtěl / když takto dj: Geruzaléme /
Geruzaléme / morderi Proroků / a kteryz ka
menugeš ty genz byli ktobě posyláni / kolikrat
sem chtěl shromazditi djtky twé / tak gačo sle
pice shromazduge Kuratka swá pod křídla /
a nechteliste. To potwzúge y S. Pawel
takto mluwj: Bůh chce aby wsicchni lidé spa
seni byli / a k žnamosti prawdy přišli. k Tymo
teowi w I Epist. w II K. w. 4.

Podruhe / je on své Wěřicy srdečné miluge /
a gich se / wewssem saužení vjima. Tlebo gačo
slepice od swých Kuratek daleko negde / než
při nich gest / ge žiwj / chrani / a tak gim lásku
prokazúge: Tak taky Pán Krystus od swých
Wěřicých se newzdaługe ale snjmi swým Po
těstěnjm / swau Pomocy a láskau přebýwa /
gačz to sam dośwedčuje když dj: Já s wámi
gsem po wsseckn dny / až do skonání swěta. w S.
Matausse / w XXVIII. Kap. w. 20.

Od Bezbožných Židů bereme Naučení:

Ponejprwe / je bezbožni sami winni sau swého
Zatracení. Že žide nawecim djle k zatracení
k
při

prišli/nenij Pán Krystus winnen/nebo on gich
 gaťo slepice swa Kuratka k sobě dosti snažně
 wolal; ale onj sami sau příčina swého zatra-
 cenj/což tēmito slowy Pán Krystus oznamu-
 ge/ když takto dj: Kolikrat sem chtel šbro-
 mazditi dítly twé/tak gaťo slepice šbromaz-
 duge Kuratka swá pod křídla/ a nechtělšte.
 A tak nad každým Bezbožným tato slowa sta-
 ti mohau: Zatracenj twé gest o Izraeli; ale
 wemně gest toliko pomoc twá. v Proroč. Oze-
 asse w XIII. K. w. 9.

Podruhe/ je Bůh Potupitelůw swého slowa/
 a přenasledowníkůw swých Kazatelůw přisně
 pokutuge. To Bůh dokázal na Židech/ genž
 swých Prorokůw/ newinně wylitau Krew/
 přisně pomstil. To on také cinj přenasledow-
 níkůw swých werících. Protož se toho hříchů
 máme wstříhati/slowo Boží netupiti/ale na
 proti tomu se radegi modliti/aby nám Bůh
 swé swaté slowo zachowati račil/ které gest/
 radost a potěšenj srdce nasseho/podle Proro-
 ka Jeremiašse w XV. Kap. w. 16. škrz kteréžto
 twé slowo wweš nas do Žiwota wečného Bůh
 Otec/ Syn a Duch Swatý/ kteremužto trog
 nasobnému Bohu buď chwała/ Čest
 a dítly/ odsawad až na wěky/
 Amen.

Třetí den Narození Pana Křsta.

Ginaf.

Na den S. Jana.

Ewangelium v S. Jana w I. Kap.

Na počátku bylo Slovo/ a to Slovo
bylo v Boha/ a to Slovo byl Bůh/
To bylo na počátku v Boha. Všechy
věcy skrze ně učiněny sau/ a bez něho nic
nenj učiněno/ což učiněno gest. Wněm
žiwot byl/ a žiwot byl světlo lidj: A to
Světlo w temnostech swjtj: ale tmny ho
neobsáhly. Byl člověk poslaný od Boha/
gemuz jméno bylo Jan: Ten přišel na
swědectwj/ aby swědčil o tom Swětle/ aby
wsickni wvěřili skrze něho. Nebyl on to
Světlo/ ale poslan byl/ aby swědectwj
wdáwal o tom Swětle. Tent' byl to pra-
wé Světlo/ genž oswěcuje každého člo-
věka přicházegjchho na swět. Na swětě
byl/ a swět skrze něho učiněn gest: ale swět
ho nepoznal: do swého wlastnjho přišel/
ale wlastnj geho/ nepřigali ho. Kterjž
pak koli přigali geg/ dať jim moc syny Bo-
žimi byti/ těm kterjž wěřj we jméno geho:

Kteržto ne je křwj/ ani žwůle těla/ ani ž
wůle muže/ ale ž Boha zpłozeni sau. A
Stowa to Tělo učiněno gest/ a přebýwalo
mezy námi/ a widěli sme skáwu geho/ ská-
wu gakožto gednorozeného od Otce: plně
mířosti a prawdy.

Wyklad/

Gak se dnesnj Swátek gmenuge?

Ma také dwogi Gmeno/ gmenuge se ged-
nať Třetj den Narozenj P. A. a také Swá-
tek S. Jana Ewangelisty.

Proč se gmenuge Třetj den Narozenj Pána
Křsta?

Proto/že Křestiane y wtěn den a to potre-
ti do Chrámu Páně se shromazdugi/ a sobě
wtelenj našeho Spasitele rozgjmagi.

Proč my Wánoce tři dny swětime?

Ž Křestianské swobody/ abychom tudy na-
ši wděcnost ku Pánu Bohu prokazali/ za
geho welike dobrodinj/ které on nám skrze w-
telenj a Narozenj Pána Křsta prokazati
račil.

Proč se gmenuge tento den / swátek S. Jána
Ewangelisty?

Proto/že se také tohoto dne přitom swěti
Swátek S. Jana.

Kdo gest tento Jan byl?

Byl geden z těch dwanactj Apóstolůw
Pán

Pána Krysta/ kteri nawestkeren Swět posláš-
ni byli kázati Ewangeliu wšsemu Narodu.

Ale proč gest Ewangelistau nazwan?

Proto že on Ewangeliu/ to gest/ věn j o
Krystu/ o geho slowich a Skutcích sepsal.
A také pro rozdiel Jana Křtitele.

Co pak tento Jan také o Wtělení a Narození
Pána Krysta psal?

W owšem: To spatřujeme z dnešního
přečteného Ewangeliu/ genž gest počatek
Ewangeliu S. Jana.

Kolik stránek dnešního Ewangeliu w sobě obs-
ahuje?

Dvě stránky.

Wčem mluví první stránka?

O Božském Přirození Pána Krysta naše-
ho Spasitele.

W kterých slowich wypojuje Jan Božské Přir-
ození Pána Krysta?

Z ned z Počátku našeho Ewangeliu/ když
praví: Na počátku bylo Slovo/ a to Slo-
wo bylo v Boha/ a to Slovo byl Bůh. To
bylo na počátku v Boha. Wšecky věci skrze
ně učiněny jsou/ a bez něho nic není/ učiněno/
což učiněno gest.

Co Jan tuto rozumí skrze to Slovo?

Krysta našeho Spasitele/ věčného Syna
Božského/ skrze kteréhož wšecky věci učiněny
são. Aleb tak geg také gmenuje Jan/ když
on ty tři Osoby Trojice Swaté oznamitě
chce:

chce: Tíj gsau kterjś svědectwíj moudawagi na nebi / Otce / Slovo / a Duch Swatý: A ti těj gedno gsau. w I. své Epist. w V Kap. w. 7. z kterehožto Propowedení patrne poznawame / že Jan škrze to Slovo nie ginšihó nerozumí než gen toliko druhau Osobu Trojice swaté / totiž Syna Božjho.

Co prawí tehdy Jan o tom Slowu / a nebo o ,
Krystu ?

Prawí / že on gest prawý Bůh / neb takto dj: a to Slovo byl Bůh.

Gak on to dokazuje ?

Z geho Wlastnosti / (1) poněwadž on od počátku byl / (2) poněwadž škrze něho wšsecko stwořenj učiněno gest. Nebo kdo od wěčnosti gest / a také wšsecko stwořil / ten gest prawý Bůh / poněwadž od wěčnosti byti / a wšsecko stwořiti / žádnemu Stwořenj nepřináležj.

Skterými slowy wypisuje wěčnost Krystowau ?

Když prawí: Napočátku bylo Slovo a to Slovo bylo napočátku v Bohu.

Co on rozumí škrze Počatek ?

Počatek stwořenj swěta / o kterem Mogjś prawí: Napočátku stwořil Bůh nebe y Zemi. w I Knih. Mogž. w I Kap.

Co pak hned tehdy přitom Počátku Krystus Pán byl ?

Porossím / on byl od wěčnosti: Proto prawí Jan: Napočátku bylo Slovo. On neprawí / žeby napočátku bylo učiněno aneb stwo-

stworěno; ale že napočátku již bylo. Nebo
co předpocátkem Božjho stworěnj bylo / to
gest od wečnosti.

Skterými slovy znamena Jan / že skrze Krysta
wssecky wěcy stworěné sau?

Když prawj: Wssecky wěcy skrze ně učině-
ny sau/a bez něho nic nenj učiněno/což učině-
no gest.

Alle o Bohu Otcy prawj se/ že on wssecko stworil/že
on gest Stworitelem Nebe y Země/šterak pak se teh-
dy o Krystu powěditi může/ že skrze něho
wssecky wěcy učiněné sau?

Oboje gest dobře. Nebo to dšlo Božj kte-
re se na stworěnj wztahuje / wssem třem O-
sobam Błahoslaveného Božstwj přináleží/
Poněwadž tehdy stworěnj swěta takowe dš-
lo gest/šteré se na wssecko stworěnj wztahu-
ge/pročez tehdy negen Bohu Otcy/ale y Sy-
nu/a Duchu Swatému přináleží.

Co se stěto prwnj stránky učime?

Od Pána Krysta bereme naučenj:

Ponechprwe/ že on gest od wečnosti; Nebo to
doswěcuge Jan/když prawj: Napočátku by-
lo Slovo. A tak o Krystu Pánu říci může-
me: Prvé než hory stworěny byly/ nežlis sfor-
mowal Zemi/ a okřsleš swěta / ano hned od wě-
ků a až nawěky / ty gšy Bůh slyšny. w Žalmu
XC. w 2.

Podruhe / že wssecko stworěnj swiig Žiwot a
swau podstatu skrze a od Krysta ma. Nebo skrze
něho wssecko učiněno a stworěno gest. Wsse-

ky věci strže Slovo učiněny sau/a bez něho
 nic není učiněno což učiněno gest / prawj
 Jan. A to gest co Král Dawid pozname-
 nal/ když prawj: Słowem Hospodinovým ne-
 besa učiněna gsau / a Duchem všt geho wsecko
 wogsto gegich. W Zalmu XXXIII. w. 6. To
 také potwrdžuge důkladnými slowy Apostol
 Páně S. Pawel / když takto mluwj: Strže
 něho stwořeny sau wsecky věci / kterež gsau na
 nebi y na Zemi / widitedlné y newiditedlné /
 buďto trůnowé neb panstwa / buďto knížatstwa /
 neb mocnosti / wsecko strže něho a pro něho stwo-
 řeno gest. ě Kolossenským w I. Kap. w. 16.

Potřetj / je Krystus gest prawým Bohem s ne-
 beským Otcem a Duchem Swatým / Nebo Jan
 negen toliko prawj že to Slovo bylo v Bo-
 ha; ale také že to Slovo sam Bůh gest. To-
 mu nas také wywůdžuge y ginde Pissino swaté /
 když geg gmenuge gednorozeným Synem Bo-
 žím / v. S. Jana w 3 Kap. w. 16. A potom když
 prawj S. Jan: Tentot / gest ten prawý Bůh
 a žiwot wečný. w I. Epist. w V. Kap. w. 20.
 a S. Pawel ě Římanům w IX. Kap. w. 5.
 Krystus gest nadewsecky Bůh / požehnáný nawěky

Počtworte / abychom nassi důwěrnost naněg syl-
 ně wložili. Kdyby Krystus paubým ěslowě-
 kem byl / tehdy bychom nemohli wněg wěři-
 ti / a nebo nassi důwěrnost naněg wložiti / ne-
 bo Pissino dj: Zlořečený ten muž kteryž dauša
 w ělowěka. v Proroka Geremiaše w XVII.
 Kap. w. 5. Poněwadž pať Krystus gest pra-
 wým /

wým/wečným a wšsemohaucým Bohem/tehdy můžeme nassí Naděgi naši wložiti / genž nám negen toliko spomocy chce ale y může. Sem smerugi tato slova: Blahoslavený gest ten / gehož spomocniš gest Bůh sylný Jakobu: gehož naděge slojena gest w Hospodinu Bohu geho. w Žalmu CXLVI. w. 5.

Všem wyprawuge druha stránka dnešního
Evangelium:

O Wtělenj Pána Krysta nasseho Spasitele.

Wkterých slowich wipisuge Jan Wtělenj Pána
na Krysta:

Když dj: Slovo to Tělo učiněno gest / a přebýwalo mezy námi.

Co on rozumí skrze to Tělo:

Člowěčenstwj Krystowo/nebo Krystus/to wečné Slovo Boha Otce/ wzał na sebe nasse Tělo / a narodil se prawým Člowěkem z Panny Maryge/pročež také mezy lidmi přebýwal/to gest/ s nimi žiw byl gačo giný člowěk.

Co pak Krystus Pán/Když se prawým Člowěkem
naroditi račil své Božstwj potratil
a nebo ho opustil:

Nikoliw. Než Krystus Pán Čslowěčenstwj swau Božskau Osobau spogil a ho sobě přiwlastnil/zte také přičiný on gest prawým Bohem a Čslowěkem. Protož prawj Jan/ že Pán Krystus y w swém přigatém Čslowěčenstwj / prawým Bohem / a gednorozeným Synem Božim zůstal/Když dj: A wide-
li

li sine sláwu geho/sláwu gačožto gednorozeneho od Otce/plné milosti a prawdy.

Na kterém místě Ján sláwu Pána Krysta
widel?

Na hoře Tabor/když se Krystus proměnil
ti račil. v S. Matausse w XVII. Kap. w. 1.
to gest/ když swüig Spüsob anebo podstatu
proměnil a se w slawnějšim Spüsobu a w
podstatě vřazal/tať že se geho twar zastřwě-
la gačo slunce: a raucho geho pať bylo wci-
něno bjle gačo swětlo/ aneb gačo sijnch/a když
geg oblať swětly zastřnil/ a nebesky Otec z o-
blaku řekl: Tentot gest ten můj milý Syn/
wněmj mi se dobře zaljbiło: toho poslauchyste.
Toto proměněnj žádný ginsši nespátrowal/
krome Petr/ Jan a Jakub/ kterych sebau po-
gal na horu Tabor.

Alle proč se Pán Krystus prawým Čłowěkem
naroditi račil?

Proto/ aby lide žiwot dosahnauti a to pra-
we swětlo spatrowati mohli. Nebo takto
prawj Jan: wněmj žiwot byl/a žiwot byl swě-
tlo lidské. Ato Swětlo wtemnostech swjtj;
ale tmy ho neobsahly.

Co pať lide mrtwj byli?

A welmi/ podle duchowniho Spüsobu by-
li w swych hrjšsich mrtwj/ ano onj měli y ta-
ky wečnau smrti vmřiti a wečne zatracenij
byti; Alle proto Pán Krystus prawým Člo-
věkem se naroditi račil/ aby pro lid hrjšný
vmřiti/ a tudy jim wečný Žiwot zeglcati
mohl.

mohl. Sem sneruge naš Spasytel temito slo-
wy: Tak Bůh miloval swět je Eyna swého
gednorozeneho dať / aby každý kdož wneho weči
nezahynul ale měl žiwot wečný. v S. Jána
w III A. w. 16.

Co pak také lide wtemnostech bydleli?

Nowsem/onj bydleli w Duchownj Temno-
sti/to gest/onj neměli prawau Známost Bo-
ží / pročez take Jan / bezbožný Lid / temnosti
nazýwa: Ano onj měli do té wečné Temno-
sti/to gest/do Pekla wvrženj byti; ale proto
se Krystus naroditi račil / aby lid oswjtití / a
geť Nebeskému swétlu/totiz k wečnému Spa-
senj přiwesti mohl.

Takýli pak lide Krysta Pána slusně a vážně
přigali?

Ne wssicknj/Nebo zwětšši částky geg přig-
maut nechteli/proto prawj Jan: Ato Swě-
tlo w temnostech swjti; Ale tmy ho neobsa-
hly. To gest/bezbožnj nepřigali to Swětlo.
Pán Bůh poslal Jána Křtitele/aby otomto
Swětle o Krystu řázał/ale lide genu weriti
nechteli. Sem se ta slova wztahugi w dne-
šním Ewangelium: Byl člověk poslaný od
Boha/ genuž gmeno bylo Jan: Ten přissel
na swědectwj/aby swědčil otom Swětle/aby
wssickni wwerili škrze něho. Nebyl on to
Swětlo / ale aby swědectwj wydáwał otom
Swětle. Tent byl to prawé Swětlo/genž
oswěcuje každého člověka přicházegjcyho na
swět. Na swěte byl a swět škrze něho učiněn
gest:

gest: ale swět ho nepoznal: Do swěho wlastnjho přissel/ ale wlastnj geho/ nepřigali ho.

Co tuto rozumj Jan sřze tato slova: do swěho wlastnjho přissel?

Wesskeren Swět/nebo wssedko Pánu Krystu přinalezi; Obwzlastě pak se tudy žide rozumegi/ které Bůh přigal za lid wlastnj. w II Anjh. Mogjj. w XIX Kap. w. 5.

Ale gaty vžitek magi tj genž Pána Krysta přigimagi?

Včiněni tudy bywagi Synowé Božj. Nebo kterjž koli přigali geg/ dal gim moc syny Božjmi byti/tem kterjž wěřj wegměno geho/ prawj Jan w dnešnim Ewangelium.

Kterj lide včiněni bywagi Syny Božjmi?

Tj genž w Krysta Gežisse wěřj.

Kdo pak gich k Synům Božim činj?

Pán Bůh sam/ genž sřze Ducha swěho Swatcho w sřdcy ch lidsky ch Wjru zapaluje/tať že se oni tudy Duchownjm Spůsobem k Synům Božim rodj. To potwřžuje a oznamuje S. Jan/ědyž dj: Kterjžto ne zeřwj/ ani z wůle těla/ani z wůle muže/ale z Boha zpłozeni sau/to gest/ Synowe Božj negsau tj/ kteri se podle Spůsobu tělesného z lidj rodj/ ale tj kteri se z Ducha swatcho sřze Křest swatý znouu rodj.

Co se žteto druhe stránky včiti máme?

Od Krysta Pána včiti se máme:

Poneppřwe/ je on gest také prawy Słowět/

A Slovo to / Tělo učiněno gest / prawj S. Jan; pročez o Krystu Pánu weriti mame / že on gest prawy Bůh od Otce od wečnosti zplozený / a také prawý Čłowěk z Panny Maryge w plnosti času narozený. Gest gedeny Krystus / gedna osoba; ale dwoge Přirozenj gest w něm / totiž Božstwj a Čłowecenstwj. Geden gest zagistě Bůh / geden také y prostřednj Bůh a lidský / čłowěk Krystus Gejss: Kterýžto dal sebe samého mzdu na wykupeni zamssecky. w I Epist. k Tymot. w II. K. w. 5.

Podruhe / že Krystus Pán pro Spasenj lidské se na tento swět naroditi racil. Nebo tent byl to prawé Swětlo genz oswěcuge každého člowěka přichazegjcyho na swět / dj S. Jan w dnešnim Ewangeliu. A S. Pawel Apostol Páně takto otomto Swětle doswědčuje: Wěnat gest tato řeč / a wsseligá oblibenj hodnat že Krystus Gejss přišel na swět / aby hříšné spasyl. w prwnj Epist. k Tymot. w I Kap. w. 15.

Potřetj / že newssicňj lide Pána Krysta přigimagi / Nebo takto stogi: Do swého vlastnjho přišel / ale vlastnj geho / nepřigali ho.

Počtwrtě / že kdo chce Synem Božim byti / a wežného Spasenj dosahnauti / ten musy Pána Krysta s prawau Wírau přigimati. Nebo / kterjžkoli přigali geg / dal gim moc syny Božimi byti / totiž tím kterjž werj wegmemo geho / prawj dnešni Ewangeliu. A Krystus Pán takto dj: Kdož werj w Synu / má jiwot wečný / ale kdož gest newerjcy Synu / newjst jiwota ale hñem

hném Boží zůstává na něm. v S. Jána w III
Kap. w. 36.

Kdo působí takowau Wjeu wnas?

Sam Pán Bůh/ nebo to gest dílo Boží že
wy wěrite w toho/ kterehož on poslal dj Kry-
stus. Protož musíme Pána Boha wzywa-
ti/ aby on sam škrze Ducha swého Swatého
nasse Srdce připravowal/ k přigimanj Pá-
na Krysta s prawau Wěrau/ tak abychom
geg negen toliko do srdce nasseho přigali/ ale
ý stále geg w něm drželi a zachowali. A če-
muz nas/ k Zawjrcce těchto Swatkůw nasse
Modlitba westj ma/ wzdychajce:

O Bezjssi ma sladkosti;
Abys zůstawal s Mjlosti/
Ty weinně a gá zas w tobě;
Zpraw lůžko w srdcy mem sobě;
Tak abych twe sláwy vžil/
A tobě radostně slaužil/
Máge w tobě swé kochanj/
W pravem srdečnem plesanj.

A M E N.

Ne

Neděle po Narození Krysta Pána.

Ewangelium v S. Lukasse w II Kap.

Tec pak a Matka geho diwili se těm
wíceem/ kterez byly praweny oněm.
Y pozebral jim Symeon/ a řekl Mary-
gi matce geho: Ty položen gest tento ku
padu a ku powstani mnohym w Izrae-
li/ a na znameni kteremuž bude odpjra-
no. (A twau vlastni dussi pronikne mēč)
aby zgewena byla z mnohych srdcy my-
ssleni. Byla také Anna prorokyně/ dcera
Sanelowa zpokoleni Asfer: ta se byla
zstarala wednech mnohych/ a žiwa byla s
mužem sedm let od panenství swého. A
ta wdowa byla / wletech okolo osindešati
a čtyrech: kteráž newychazela z Chrámu/
posty a modlitbami slaužecy Bohu dnem
y noc. A ta wtauž hodinu přisedši/
chwalila Pána/ a mluwila oněm wšech-
něm kteriz čekali wykaupeni w Geruza-
lemě. Wykonawše pak wšecko podle Za-
kona Páně/ wratili se do Galilee/ do mē-
sta swého Nazareta. Děťatko pak rostlo
a po-

a posylomalo se w duchu/ plne maudrossi
a milost Bozj byla wněm.

Wyklad.

Kolik stránek dnešní Ewangeliium w sobě ob-
sahuje?

Čtyry.

Věcm wyprawuge prwnj geho stránka?

O Podiwenj Rodičůw Gejssowých.

Kdo se diwil?

Pána Gejssje Otec a Matka/ to gest/ Jo-
zess a Marya.

Wsať se Krystus Pán podle swěho Člowěčenstwj bež
Oce z Panny Maryge naroditi račil/ kterať pať
Jozess/ Ocem Pána Krysta gmenowan
byti může?

Proto on se Ocem gmenuge/ že on byl
Pěstaunem Krysta Pána/ a Ženich Panny
Maryge/

Kde se diwili Rodičowe geho?

W Geruzalémě w Chrámě/ když Maryge
swé očistowanj/ aneb tať mluwjce/ swiug v-
wod měla.

Kadčim onj se diwili?

Kad tim/ co se o Pánu Krystů mluwjlo.
Nebo Jozess a Marya giž před tim mnohé
wěcy o swém wnowé narozeném dětatku sli-
šeli/ a to z obširného powidanj Pastyrůw
Betlemských/ tež podobně z Přichodu Mu-
drcůw od východu; Když pať do Geruza-
léma

léma přišli/ tehdy gestě mje w Chramě od
starečka Symeona přišli/ kterýž Gejssse wzał
na lokty své/ geg gakožto Spasitele wsseho
swěta etil/ chwalil y welebil/ nadčim se slů-
šně díwili.

Proč se nadčim díweli/ gesto otom giš předtim přišse-
li/ když Angel geni Početj Krystowo zvěstował/ gač
Jozeffowi tak y Marygi/ Osobu a Powołani
Gejssse oznaměl a wssečko před-
powěděl.

Proto že onj to swým rozumem pochopiti
nemohli/ aby toto sprostě dětatko Spasitele
lem wsseho swěta mohlo byti.

Gaké Naučenj odtud nabywáme?

Poněprvé/ je my ten 2. titul o Krystu nas-
šem Spasiteli: že on gest prawý Bůh a
Člowěk/ že on gest Spasitel wsseho swěta
a že on gest lidškému Pokolenj k wečnému
Spasenj narozen/ s našim rozumem pocho-
piti nemůžeme. Nebo tělesný člowěk uechápá
těch věcí kterež gsau Ducha Božjho: Nebo
gsau genu bláznowstwj/ aniz gich může poznati.
w I. Listu k Korynt. w II. Kap. w. 14. 3tě
příčiny také/ žádný nemůže říci Pán Gejss
gediné w Ducha swatém. w prwnim Listu k
Korynt. XII. Kap. w. 3. Nebo Gejss se gme-
nuge přediwny. v Proroča Izaiasse w IX.
Kap. w. 6.

Podruhé/ abychom s prawau Wírau Artikul
o Krystu pochopili. Ačkoli Jozeff a Marya
ten Artikul o Krystu pochopiti nemohli; než

nad nym se divili: Však proto tomu Artiku
kuli neodpírali; A tak y my činiti máme:
Nebo kdož w Syna Božjho Krysta Gejssse ne-
věří/ ten nevěří života/ ale hněm Boží zůstává
naněm. v S. Jana w III Kap. w. 36.

Portret / je Bůh své Wěry předivně wede
a zprovázy/ podle Žalmu IV. Nebo jako Ge-
jss gest předivný který w své sprosté Osobě
předce Spasitelem všeho světa byl; tak ta-
ké Bůh své Wěry až posavad předivně
wede a zprovázy/ totiž skrze mnohá sauzení
do Kralowstwí Nebeského.

Všem wyprawuge druhá stránka dnešního
Ewangelium:

Otom Požehnání genž Symeon wysslowil
a dal.

Kdo gest žehnal:

Symeon/ genž byl léty sessly člověk/ bydlel
w Geruzalémě/ a jako někteří za to magi/ že
byl obzwláštěn Radnj Pán/ geden z těch se-
dmadesati dwauch Mužiw/ kteří/ neyslawne-
jší a neypřednější Radkau w Geruzalémě
gimenowaní byli; Tento Symeon byl welm
pobožný Muž/ který od P. B. Žaslibení do-
sahl: že dotud smrti nevěří dočudžby prwe
Mejssasse wtěleneho nespátril. Protož/ když
Jozess a Marya s swým Synčkem totiž Ge-
jsssem/ w Chramě Geruzaléměském byli/ genž
tehdaž čtyřycet dní starý byl/ tehdy y Syme-
on starček do Chramu přišel/ a negen swý-
ma Očima Gejssse spátril/ ale y na své lokty

geg wzał/ a oněm slawně Wyznánj učinil/ a
potom gım požehnánj dal.

Koho on žehnal?

Pána Gejssje/ Marygi/ a Jozessa.

Kterak pak mohl Symeon Pána Gejssje žehnati/ byz
wsse Pán Gejss ten/ w němz wssemu Narodu poz
žehnánj zaslíbeno bylo/ w I Kni. Mlogz.

w 22 Kap. w. 10.?

Žehnáti/ aneb Požehnánj dawati tuto ne-
wyznamenawa Mjlost Boží dawati/ a wdeř
lowati: Neb to saměmu Pánu Bohu při-
slusši; Než gen toliko wyznamenawa/ ge-
dnoho chwaliti/ welebiti a gemu wssecko do-
bré winssowati. To takě Symeon činil/ on
chwalil Pána Gejssje/ on gemu winssował
wsseho dobrého; To on y Rodičům učinil/
gegichssto sřestj on bezpochyby zwelebowal/
totiz/ že Marya takowau Čest dosahla/ gsauc
Matkau Pána Gejssje učiněna/ a Jozess ge-
ho Pěstaunem.

Co dale činil Symeon?

A takto promluwil k Marygi: Ny/ polo-
žen gest tento ku pádu/ a ku powstánj mno-
hým w Izraeli/ a na známenj kterěmužto bu-
de odpjráno. A twau vlastnj dussi proni-
kne meč: Aby zgewená byla zmnobých sřdcy
mysslenj.

Wtom mluwi Symeon/ Edyž dj: Ny/ položen
gest tento ku pádu?

O Pánu Gejssji.

Proč on prawj/že Pán Gejś položen gest
tu pádu? 106

Proto/že mnoho z lidj Pána Gejśse nepřig-
mau/ale nad nym se horšiti budau/tudy tu
pádu wecnému/to gest/ž Zatracenj přigdau.

Proč on prawj/že Gejś gest položen tu powstáz
nj mnohých w Izraeli?

Proto/že gich mnoho y z židůw w Pána
Gejśse wweri; že šna hřichůw powstanau/a
tať ž žiwotu wecnému dogdau.

Proč on geg gmentuje Známenjm/žteremuž
bude odpřáno?

Proto/že se gich mnoho Pánu Gejśsi pro-
tiwiti bude/genž g ho wčeni potlačowati bu-
dau/gaťo Saryzeowé a Sadduceowé činili.

Ůkom pak Symeon mluwj řdyž dj: A twau wla-
stnj Dussj pronikně meč/aby zgewena by-
la z mnohých srdcy myš
šlenj?

○ Panně Marygi.

Co on rozumj šře meč/genž gegi wlastnj duc
šj proniknauti ma?

Tu newymluwnau žalost/žterau ona pod-
štaupiti musy/řdyž bude Gejśse na řžj ro-
pateho špatrowati; tu tehdy mnohých šrd-
cy myššlenj zgewena budau/co až pošwad ge-
den řždy o Pánu Gejśsi šmegššlel.

Gaťe Ťaučení odrud nabywáme?

Od Symeona Ťaučení nabywáme.

Ponejprwe/abychom Pána Gejśse chwalili
welebili/což Symeon činil/řdyž Gejśšowj že-
bnať.

Podruhe / abychom Gejisse zaewné wyznawali / podle Příkladu Symeonowého; Nebo kdož koli wyzná Gejisse před lidmi / tohot h on wyzná před Otcem swým; Ale kdožby geg zapřel před lidmi / tohot h on zapře před Otcem swým / kterhž gest w nebesých. v S. Matausse / w X. Kap. w. 32. a 33.

Od Krysta Pána bereme Naučení:

Je newšickej strze něho Spasenj dogdau. Pán Krystus syce wšsemu lidu k dobremu na tento swět přigitiracil; Ale poněwadž innoho gest těch genž gemu odpiragi / a tak gim tu Padu gest / gako Symeon tuto wyslowuge. Na proti tomu / tēm gest Pán Krystus tu Powstánj / kteri wne, o wěri a geho slowem se sprawugi: Nebo kdož wěri w Syna / ma žiwot wečný. v S. Jana / w III. Kapite. w. 36.

Od Panny Maryge včime se:

Vonehprwe / je tj genž Bohu negmilegšj sau / nehwetšj Kříž podstupowati a snasseti muslegi. Zdaliz Gejššj našemu Spasyteli Matka ne byla nehmilegšj? a proto předcemusyla welky Kříž snasseti / genž byl gako Měc Duffj pronjšugjey. Sem slauži ta slova: Koho miluge Pan toho tresce. k Židum w XII. Kap. w. 6.

Podruhe / je Požehnánj Bojž nepožustawa wždyeky prawě wčasnym šicštj / ale nawětšim díle w Milostj Bojž. Marya dosahla Požehnánj; ale y hned také Měce / to gest / Kříže

oznamem. Bůh syce mnohdykráte svých
 Werjcých časným štěstím požehnáva; ale
 wšak ne každému takowého Požehnání vde-
 luge/ a gestli že vdele/ tehdy s Krížem geg spo-
 gi/ a to proto abychom takowého Požehnání
 zlé nevjírali. Prawé Požehnání gest to/ skrz
 které on nas požehnáva wšim požehnáním
 Duchowním w nebeských věcech w Krýstu.
 1. Křesťm w I Kap. w. 3.

Potrěti/ je w Kríži zgeweno býwa gaťe myš-
 slenij Křesťian w srdcy swém ma. Těbo/ gaťo
 w Ohni zřuseno býwa Zlato a Stříbro; tak lide
 Bohu milí a wřádní zřuseni býwaji w Pecy
 Poníženj. Syrach. w II Kap. w. 5.

Všem wyprawuge třetj stránka dnešního
 Ewangelium:

O Wyznání/ které Anna Prorokyně učinila.

Co gest byla Anna?

Byla Prorokyně/ genž budaucy Wěcy před-
 powidawala; Gegj Otec gmenowal se Sa-
 muel/ bywšij z Pokolenj Ašfer; kteráž gen sedm
 lét Muže měla/ a po geho smrti Osindesate
 čtyry léta w Stawu wdowským strawila/ a
 wždycky w Chramu Páně zůstawala/ kdežto
 Pánu Bohu dnem y nocí posty a Modlitba-
 mi slaužila.

Wšom tato Anna své Wyznání učinila:

O Pánu Gejssij našem Spasyteli.

Gaťe Wyznání ona učinila:

Že Gejzš gest Spasytel wšeho swěta/ kterž
rýz přissel aby lid wykoupil; Ueb takto mlu-
wi dnešnij Ewangeliium: A ta Anna wtauž
hodinu přissedši chwalila Pána a mluwila
o něm wšechněm kteriz čekali wykupenij w
Geruzaléme.

Kdy toto Wyznání učinila?

Té hodiny když Symeon Pánu Gejzši po-
žehnání dal.

Co se odtud učiti máme:

Ponejprwe / že Gejzš y Ženskému Pohlawi
k dobrému se naroditi račil. Uebo negen toli-
ko Symeon/ ale také y Anna swé Wyznání o
Krystu Pánu učinila/ a rudy dosvědčila že y
ona w Krysta Gejzše wěri/ a skrz něho Spa-
senj dogde.

Podruhe/ abychom w Chramě/ Pánu Bohu
slaužili/ kdezto Anna swým chwalitebným Při-
kladem/ nassim Předchudcem gest/ kteráz z te
Příčiny chwały dosšla.

Potřetí/ abychom se plně w Modlenj cwičili:
Uebo tak Anna Pánu Bohu slaužila.

Počtvrté / abychom také střídmostí při Mo-
dlenj plni byli/ ano že také dobra wec gest/ časem
se postiti/ aby člověk spůsobnegši byl k Mo-
litbam; Ueb to wychwaluge nasse dnešnij
Ewangeliium při Anně/ genž ona Pánu Bo-
hu slaužila posty a Modlitbami.

Popatě / že Pust bez Modlitby Pánu Bohu
neni přigemný. Uebo o Anně se prawí že ona
Pánu Bohu slaužila posty a modlitbami.

Všem wyprawage čtvrtá stránka dnešního
Evangelium:

O Wychování Pána Krysta.

Kde gest Pán Krystus wychován?

W Zemi Galilejské/ a to w Měste Nazaretu/ kde Marya bydlila. Nebo takto praví nasse Evangelium: Wykonawše pak wšše cto podle Zákona Páně/ nawratili se do Galilee/ do města svého Nazareta/ dětatko pak rostlo.

Kterak gest Krystus rostl?

W Posylował se w Duchu/ plně maudrosti/ a milost Boží byla w něm.

Co pak Duch Boží hned z počátku geho Dětinství při něm nebyl/ Kterak pak oněm mládeño může byti/ že on w Duchu rostl?

Pán Gejz syce hned z počátku Ducha Božího při sobě měl; Ale lide geg drine poznati nemohli/ až Pán Gejz zrostu došel.

Kterak o Pánu Gejssi praweno může byti/ že on se posylował w plně maudrosti/ w němžto byli stýžti wšični pokladové maudrosti a známosti?

Podle Božství byla w něm dočonala maudrost; Podle Božství on w maudrosti rusti/ a se posylowati nemohl; ale podle Člowčenství on w maudrosti rostl a se posylowal.

Co se čemito slowy minj: a milost Boží byla w něm?

S čemito slowy se nam to obwzlasťni
Ja

Zaljubeni predstavuge / ktere Bůh nad Pánem Gejsssem miti račil / gaž o něm sam tak to wysłowiti račil: Totot gest můj milý Syn / w němž mi se dobře zaljúbilo. v S. Marause w III Kap. w 17.

Co se z dnešního Ewangeliu učiti máme?

Od Rodičů Gejssových magi se wšickni Rodičowe učiti / aby své děti w Bázní Boží wychowawali; aby negen toliko podle lét a těla rostli; ale aby také podle Příkladu Pána Gejssse w maudrosti a w Známosti Boží prospjwali; Nebo tak gím slovo Boží přikazuje: Wy Otcové nepopauzejte k hněwu dětí wassich; ale wychowaweyte je w cwičení / a w napominání Páně. k Efezským. w VI Kap. w. 4.

Od Gejssse pak našeho Spasitele nechť sobě tož to Naučení dětí zachowagi?

Ponechprve / aby se hned z mladí věli Pána Boha báti / a se wynasňazowati / kterať by w Duchu Božím to gest geho mocy pokračowali a puzením geho w maudrosti rostli / podle Příkladu Pána Gejssse; Nebo kterjžkoli Duchem Božím wedeni býwagi / ti gsau synové Boží. k Římanům w IX Kap. w. 14.

Podruhé / že se Milosti Boží těšiti mohou / Nebo kdokoliwěk s Pánem Gejsssem Boha wsssemohaucyho ctí / přitom také podle Příkladu Gejssowého Milost Boží se wssím požehnáním přebýwati bude. Kterjž mně ctí / tož ho ga zase poctím / prawí Pán Bůh w I. Knih. Bralow. w II. Kap. w. 30.

Kte-

Kterak pak dosáhugi dítky aneb Křesťané tak
fowau Synu a Pomoc Duchu Božího?

Skrze nábožnou Modlitbu / Když takto s
Dawidem vzdychagi: Srdce čiste sřvoř mi /
o Bože / a Duchu přímého obnov vřnitěních
mých. Režamjstey mně od twari své / a Duchu
řwatého řwého neodgjmey odemné. Nawrat mi
radost řpaseň řwého / a Duchem dobrowoľným
wtvřř mně. Nauč mně činiti vůľe twé: Nebo
ty řř Bůh můg: Duch twůg dobřý wediž mně
gako porowné řemi. W řalmu LI. w. 12. a
CXLIII. w. 10. Tobě nassemu Bohu / Ořey /
Synu / y Duchu řwatému / budiž řhwála a
Čest až nawěky / Amen.

Na den nowého Léta.

Ewangelium y ř. Lukasse w 11

Kap. w. 21.

Když se naplnilo dni osm / aby obře-
řžáno bylo to dětátko / y nazwáno
gest jměno geho řežíř / kterýmž bylo na-
zwáno od Angela / přive než se w řiwotě
počalo.

Wyřlad.

Kterak se dneřřni řwátek gmenuge?

On má dwoře řmena. Poneypřive se
gme-

gmenuge den nowého leta / a potom se gmenuge den obřezánj Pána Krysta.

Proč on se gmenuge den nowého leta?

Protože tohoto dne nowý Roč začínáme počítati.

Proč on se gmenuge den obřezánj Pána Krysta?

Protože náš Spasitel Krystus Gejzš tohoto dne po swém narozenj / nam k dobremu obřezán gest.

Kterak tehdý tento Swátek naležítě po Křesťanskú swětime?

Den nowého leta naležítě swětime:

Ponecháme / řdýž na předešlé nasse hříchů spomináme / které sme minulý roč spáchali / a ge w pravém Pokánj Pánu Bohu odprossugeme. Poněwadž žádný na swětě mezy lidmi není / kterýžby mnohonásobně proti Pánu Bohu byl nezhřěšil; tehdý gest potřeba / aby každý / ten genž w milostj Božj nowý Roč začínati chce / Pána Boha za odpusštenj hříchůw žádal / a s Králem Dawidem wolal: Ach Hospodine! Nepravosti mé wzešly nad hlavu mou: jako bříme těžké / nemožné sau mi k wnesenj w žalnu XXXVIII w 5. Ale Gejzš můj Spasitel to bříme ze mně snal / a za wšecky mé hříchůw zadošti učinil; protož prosym tebe požorně / odpust mně wšecky mé hříchůw / které sem tohoto minuleho roku spáchal / a budiž mně milostiw pro Gejzše Krysta / mého Spasitele.

Podruhé / řdýž sobě připomináme hognost dobrodinj Božských / která on nam tohoto minuleho

lého roku bohatě propugčil / a gemu za ně
 srdečně děkujeme: Nebo nám Pán Bůh své
 swaté slovo Potěšením nassich Dussich zacho-
 wal; nám Pokoje a dobrého Zdraví pro-
 pugčil; nas w Kríží a w Uzkořtí potěšo-
 wal; Zimného Nebezpečnstwí a Padu
 wyswobodil / a tak nám celý rok wšeho do-
 breho udelil; Pročež powinnj sine/abychom
 Pána Boha zato chwalili y welebili/a s Brá-
 lem Dawidem zwolali: Dobrořečiti budu Ho-
 spodinu / každého času: Widěť chwała geho
 w vsedch mých. W Žalmu XXXIV. w 1. A s
 Jakobem: Menší sem wšech milosrdenstwí/
 ktera sy mně tohoto minulého roku prokaza-
 ti račil / pochwáleno budiz zato / twé swaté
 Gmeno / Zwelebená nechť gest twa dobrota
 odsawať až na věky.

Potřetí / Kdy Pána Boha žádáme / aby nám
 y tohoto nastawajícího nového léta swau Mi-
 losti a Pomocy přítomen byl; aby nas od hří-
 chů a od wšeho zlého milostiwě chranił / a
 přinaz swým Požehnáním / podle duše y Tě-
 la / přebýwal: Nebo ďabel swých Zlůkladu
 proti nám neopustí / ztě příčiny se nám také
 modliti přísluší: Pozdwihiugi vši swých k ho-
 rám / odkudžby mi přišla pomoc. Pomoc má gest
 w Hospodina / kterýž učinil nebe y zemi. w Žal-
 mu CXXI w. 1. Budiz tehdy / o Hospodine / po-
 moc má také tohoto roku / a twé Milostj mne
 nezbaruig.

Počtvrté / Kdy my stímto nowým Rokem ta-
 ké

lé náš Život ot nowugeme; W swátosti po-
 trácugeme; a w nowoté Žiwota/ Panu Bo-
 hu slauziti začínáme. Aby se tudy slova S.
 Pawla vyplnili: Stare věci přimuly / a
 nové wsecko učiněno gest / w 2. Epist. k Ro-
 rýnským w V Kap. w 17. A nebo toto geho
 Upomenutí: Obnowte se Duchem myslí své
 a oblecté toho nowého člověka podle Boha stwo-
 řeného / w spravedlnosti a w swátosti prawdy.
 k Efezským w IV Kap. w. 23.

Kterak nalezíte swětine Obřezání Pána Krysta?
 Ponejprve / řdž Panu Ježíši našemu Spa-
 síteli za geho Obřezání srdce dělugeme; že
 se on nám k dobremu Zákonu podvoliti / a mje-
 sto nas geg naplniti ráčil.

Podruhé / řdž my Duchovním Epúsobem
 se wynasnažugeme nasse Ůludy obřezawati. Ne-
 bo tělesná Obřizka w Nowém Zákoně swúg
 konec dosáhla; Ale Duchovní Obřizka zú-
 stala. Protož musíme nasse Srdce obřezá-
 wati / abychom nic zlého nemyslili; Nasse
 Ůj / abychom na marnosti tohoto swěta ne-
 patrili; Nasse vsi / abychom neposlauchi
 co proti Bohu a geho Příkazám mluweno
 bywa; Nás Gázyl / abychom nečamali / než
 prawdu zgruntu srdce nasseho mluwili / a tať
 dale.

Kde se nám Zystoyge Obřizky Pána Krysta
 wypisuge?

W nassém dnešním swatém Ewangeliu.

Bo.

Kolik stránek v sobě obsahuje?
Dvě stránky.

Všem vypravuje první stránka:

O Obřezání Pána Ježíše našeho Spasitele?

Kdo jest obřezán?

Ježíš náš Spasitel.

Kdy jest obřezán?

Osmého dne po svém Narodení/ nebo takto praví náš Ewangelium: A když se naplnilo dní osm/ aby obřezáno bylo to dítě.

Wsať obřizka byla prostředek křez který žide w Smlauw s Bohem přigati bywali/ také byla znamení gegich hříšného Žrození; Což oboge o našem Spasiteli se říci nemůže/ gesto on s Bohem svým Nebeským Otcem za jedno gest/ abezewšeho hříchů narozen: Proč

tehdy Pán Ježíš obřezán gest?

On to Obřezání ne sam pro sebe/ ale nám k dobremu podstaupil.

Ponejprwe/ aby místo náš Zákon naplnil/ a my křez něho od Zlořečenství Zákonu w swobození byli. Nebo takto mluwi o tom S. Pawel: Když přišla plnost času/ poslal Bůh Syna svého věčného z Ženy věčného pod Zákonem: Aby ty kteří pod Zákonem byli wstaupil/ abychom práwo synů přigali. k Galatským w IV Kap. w. 4.

Podruhé/ aby svou Krew wylil/ k očistění našich hříchů. Nebo Ježíš náš Spasitel z té
Pri

Přičiný na tento swět přigiti račil / aby nas
swau Brwj a sinrti od nassich hřichůw oči-
stl. Což S. Jan sam wyslowuge: Krew
Gejssie Krysta Syna Božjho očistuge nas od
každého hřichu. W prwnj geho Epist. w I
Kap. w 7. Protož náš Spasytel hned při
Pocátku swého žiwota / totiž osmého dne po
swém Narození / některé Krupěgičky své pře-
swaté Krwe wylil / a tudy oznamil že budau-
cne swau Krew hogné za nasse hřichy
pro sinřem s Bohem wylege. Nebo bez kr-
we wyliti / nebývá odpustění hřichů / prawj A-
posstol Páně / k Židům w IX Kap. w. 22.

Co se tehdy z. Wypsání Obřizky Pána Krysta
učiti máme?

Woneyprwe / abychom Pánu Gejssi nassemu
Spasyteli děkowali za geho přeswaté Krupěge
Krwé / které y nám k dobremu při Obřizce wy-
lil: Tež že Žákon / nám k dobremu / za nas na-
plniti račil / a nas tudy od Zločestwí Žáko-
na wykaupil.

Podruhe / musyme ty Krupěge Krwé nasseho
Spasytelie s prawau Wjrau uchopiti / a sylně wě-
riti / že on swau swatau Krew nám k dobre-
mu k odpustění nassich hřichůw wyliti račil.

Potřetí / musyme nassemu Spasyteli díky čini-
ti za geho Obřezání / a přitom se každodenně w
duchownj obřizce cwičiti: to gest: Wsecko ne-
swaté a hřissné myšlenj y činěnj musyme ze
srdce nasseho tak mluwjce wyřezati / to gest /
geg odewsseho posstwrněnj obřezati / a Bo-
hu

hu nassemu w swatosti a w spravedlnosti
před obličejem geho slaužit. v S. Luk. w
I Kap. w. 75. Nebo kteřjž gsau Krystowi/tit tě-
lo své křjuci s wassněmi a s Zadosťmi. k Ga-
latským w V Kap. w. 24. I

Doalž/ abychom to mohli činā/ to nass. moc a
syle gest

Nikolim/ Nebo my negsme dostatečnj mysl-
ti něco sami z sebe/ gažto sami z sebe: ale do-
statečnost nasse z Boha gest. 2. k Koryntským
w III Kap. w. 5. Protož musíme Pána Bo-
ha nasseho wzýwati/ aby sedce nasse swým
Swatým Duchem očistil a obřezal/ abychom
strz geho Pomoc a zprovázenj břichu o-
pustili/ a w swatosti/ Bohu se libjcy/ žiwi
byli. Zté přiciny se nam také přisluffi mo-
dliti: Zahniž mně/ a takž za teba u poběhnem.
Nauč mně činiti vůle twé: Nebo ty gsš Bůh
můj: Duch twůj dobrý wediž mně gaž po ro-
wné Zemi. W Ps. Sfal. w I Kap. w 4. a w
Žalmu CXLIII w. 10.

Wčem wyprawuge druha stránka dnešního

Ewangelium?

O Gmemu/ genž děťatku dáno bylo.

Kdy gest ma geho Gmeno dáno?

Při geho Obřezánj.

Kdo gest gemu to Gmeno dal?

Panna Marya/ gažto Matka tohoto dje-
tete.

Kterak gest tehdy nazwáno?

Gejjs. Nebo takto prawj nasse Ewange-
lium.

lium: A když se naplnilo dnj osm / aby obřezáno bylo to dětatko / y nazwáno gest gmeno geho Gejjs.

Proč gest nassemu Spasyteli / od Maryge to Gmeno dáno :

Poněwadž gi Bůh skrze Angela Gabriele tat včiniti poručil / když při Zvěstowánj Početj Pána Krysta takto prawil: Ty počneš w žiwotě / a porodíš syna: A nazwěš gmeno geho Gejjs. v S. Lukasse w I Kapit. w. 31. Pročež y nassekwangel. dj / že gjž byl tjm Gmenem nazwán od Angela / prwe než se w žiwotě počal.

Alle proč Pán Bůh to gmeno Synu swému dati račil :

Proto / že on měl Wykupitelem a Spasytelém wsseho swěta byti. Nebo / to slowičko Gejjs / w Čestým Bazýku slowé Spasytel / Wykupitel / genž k Spasenj a k Potěssenj na tento swět přišel. Gaťž y Angel to gmeno tak wyklada / když k Jozeffowj prawj: Porodíš pak syna / a nazwěš gmeno geho Gejjs: Onť zagistě wyswobodj lid swuig od hřichů gegich. v S. Mat. w I Kap. w. 21.

Gaťeho Naučenj nabywáme ztě Zystoryge o Krystu Pánu:

Od Rodičům Gejissowých magj se wstřcňj Rodičowé včiti / aby swé djetky ke Křtu swatému přinassetj neprodlewali / nebo Křest gest od Pána Krysta místico Obřizky wstanowený: Přitom aby swým djetkam Křestianské Gmena dawali podle kterých aby so-
be

bě Břestianské Etnostj / w kterých se každodenně cwičítj magj / připominatj mohly.

Od Gména Gezišowého Tlaucenj bereme:

Ponejprwe / že Geziš gest gedintj naš Spasitel / genž nas od hřichůw nassich Wykau-pil a nám Spásenj zeyskal: Nebo se Geziš gmenuge Spasitelem: Denjť wjadněm giněm spásenj: Neboť nenj giněho gměna pod nebem daněho lidem / Srže kterězbychom mohli spásenj býti. w Skutcyh Apost. w IV Kap. w. 12.

Podruhe / abychom se slykau Wěrau tohoto Geziše a Spasitele přidrželi / a na to Gméno Geziš / nawěky nezapominali; Než slyně weřili / že Geziš gest také nassim Gezišem / že nas také spasyl a od hřichůw wykoupil. Wěrat gest tato řeč / a wšeho oblíbenj hodna / že Krystus Geziš přišel na swět / aby hřisné spasyl. w I. k Ty-moteowi. w I Kap. w. 15.

Proti čemu se můžeme s Gménem Gezišowým potěšowatj:

Ponejprwe proti hřichů. Když nas hřich zatratitj vsyluge / tehdy se gen Geziše přidržme / neb on gest naš Spasitel / naš Wykupitel / genž nas hřisně spasyl / pročez wesele zwolati můžeme: Kdo aest gestoby mně odsaudil? Krystus gest tu / Geziš gest tu / můg Spasitel gest tu / kterjž umřel / nybrž y zmrtwých wstal / a kterjž y na Prawicy Bojj gest / kterjž také y oroduge za nas. k Řim. w VIII. Kap. w. 34.

Podruhe / proti Satanassj zlostiněmu / Nebo on gest Sřkudce a ruffitel / obcházj jako lew trau-cj /

ch / hledage k sobě sežral. w I S. Petra w 5
K. w. 8. Ale Gejz's gest náš Spasitel / nasse
Autocistě / náš Pomocník / on Diabla pře-
mohl / a nas z geho Pazaury wyswobodil / taž
že se nám netřeba předním lékati. Na tož
gest zgeměn Syn Boží / aby kazyl skutky dablo-
wy. w I. S. Jana w III Kap. w. 8.

Potřetj / proti wssemu Křížj a wsseliké Uzko-
stj. Nebo Gejz's taž mnoho znamená jako
Spasitel / kterýž nám wečné Spasenj zyskal /
tent nám taž taž mnoho wděli co nám kna-
ssému časnému spasenj a sstěstj potřebné gest /
kteraužto Pomoc nám sam přisljbiti račil /
když takto dj: Nebog se: Nebo wykoupil sem
tě / a powolal sem tě gménem twým: můg sy ty:
Když pügdeš přes wody s tebau budu / pakli přes
řeky / nepřikwacj tě: pügdešli přes oheň / nespá-
ljš se / aniz plamen chyti se tebe. Nebo gá Ho-
spodin Bůh twůg / swátý Izraelský gsem Spasi-
tel twůg. v Proroka Izay. w XLIII. K. w. 1.

Počtwrte / proti smrti. Poněwadž gest Ge-
jz's náššm Spasitelem w náššem Žiwotě / a
nám ze wssého sauzenj pomaha: tehdy taž
náššm Gejz'ssem a Spasitelem při smrti zu-
stane. Gakož se při smrti S. Sstěpánowi na
Prawjcy Boží sedjcy / Spasitelem a Gejz'ssem
vklázal. Protož y iný potomně při smrti s ra-
dostj náššj dušj / Gejz'sšj náššemu Spasiteli
poručiti a s Sstěpánem z wolati můžeme:
Vane Gejz'sšj přigmi ducha meho. w Skut. w
VII K. w. 59. a s Králem Dawidem: W Ru-

ce twé poračím ducha swého: nebo symně wo-
 řaupil Hospodine Bože sylný/ a wěrný. w Žal-
 mii. XXXI. w. 6. Geimu našemu Spasiteli a
 wykupiteli Pánu Jezššj/ spolu s geho Nebe-
 škým Otcem a s Duchem Swatým / budiž
 Chwala/ Čest/ welebnost a díky wzdáwane
 až nawěky/ Amen.

Meděle po nowem Letě.

Anebo

Na den Mladatek/

Evangelium v S. Matausse

w 11 Kap.

Dny pak Mudrcy odgeli/ Añ/ Anděe
 Páně vřázal se Jozeffowi wesnách/
 řka/ Wstana/ wezmi to dětátko y matku ge-
 ho/ a vtec do Egypta/ a buď tam dofa-
 radž nepowjm tobě: neboť bude Hero-
 des hledati toho dětátka/ aby ge zahubil.
 Kterýžto wstaw w noci/ wřal to dětátko
 y matku geho/ a odsšel do Egypta/ A bñe
 tam až do smrti Herodesowý: Aby se
 naplnilo powěděnj Páně/ šřze Proroka
 řkaucyho/ z Egypta powolał sem Syna
 swého. Tehdy Herodes vzřew žeby okla-
 mán

mán byl od Mudrců/rozhněval se nára-
mně/a poskaw/zmordowal wšech y djetý/
kteréž byly w Betléme/ y wemšech konci-
nach geho/ od dwau letých a níže/ podlé
času na kterýž se byl pilně wyptal od Mu-
drců. Tehdy naplněno gest to powěděnj
Geremiásse Proroka řkauchy: Glas w
Ráma slyšan gest/ nářikánj/a plač/a kří-
lenj mnohé: Ráchel pláče synů swých/
a nedala se potěšiti/ proto že gich není:
Když pak umřel Herodes/An/ Angel Pa-
ně ukázal se Jozeffowi wěsnách w Egy-
ptě/ řka: Wstana/ wezmi to dětátko y ma-
tku geho/ a gdiž do Země Izraelské: Ne-
boť sau zemřeli ti genž hledali bez žiwoti
toho dětátka. Kterýžto wstaw/wzal to dě-
tátko y matku geho/a přišel do země Izra-
elské: Ale vřekšew/ že by Archelaus kra-
lowal w Jůdstvu/ mislo Herodesa Otce
swého/ obáwal se tam giti: a wšak na-
pomenut byw od Boha wěsnách/ obrátie
se do krajin Galilejských. A přišed/ by-
dlil w městě genž seowc Nazaret: aby se
naplnilo což powědino bylo skrze Proro-
ky/ že Nazaretský seauti bude.

Wyklad.

Kolik stránek dnešního Evangelium w sobě
obsahuje ?

Obsahuje w sobě tři stránky.

Všem wyprawuje první stránka :

O utíkání Jozeffa do Egypta.

Kdo gest utíkal do Egypta ?

Pěstaun Pána Gejssse / gimenem Jozeff /
ten musyl do Egypta s Matkou Pána Gejss-
se / totiž s Marygi / a s Gejsssem autlym de-
tátkem utíkati.

Kam Jozeff utíkati musyl ?

Do Braginy / Egypt řečene / w které za o-
noho času žide čtyřsta let wtěšše služebno-
stj zůstawali ; a to / gačo za to některi magi
do Města Heliopolis.

Kdy gest Jozeff do Egypta utíkal ?

Tedy když Mudrcy / kteří od Wychodu do
Betléma přišli / zase naspět odgeli / a když Ma-
rya své očistowaní byla wykonala.

Kdo gest Jozefowi poručil / aby on do Egypta
utíkal ?

Pán Bůh sam / genž Angela k němu we-
snach poslal. Nebo takto prawi dnešního E-
wangelium : Když pak Mudrcy odgeli / A-
nděl Páně vložal se Jozefowi wesnách /
řka : Wstana / wezmi to dítětko y Matku ge-
ho / a vtec do Egypta a buď tam dokudž ne-
powjm tobě.

Kde

Kde Jozef takový rozkaz přigal?

Vlaſſe Ewangeliu o tom žádnau ſmín-
tu nečinj. Ale bezpochyby že on takový roz-
kaz w Geruzalémě přigal / tu Noc která po
očíſtiowanj Maryge naſledowala / a také že
on te Nocy utíkal.

Proč Jozef s dětátkem do Egypta utíkal?
musyl?

(1) Proto / že Král Herodes to dětátko za-
hubiti uſylowal; Nebo ſe obawal Herodes /
že Gejiſs ſwětſkým Králem bude / a genu ge-
ho Křiſti odegme / pročez on ho w ſwém de-
tiſtwj zahubiti uſylowal.

(2) Aby ſe naplnilo to / co Hoſpodin ſkrze
Proroka Ozeaffe w XI Kap. w. 1. předpowě-
děti račil / kdýž Hoſpodin takto dj: S Egypta
pwwolal ſem ſyna ſwého. Ačkoli táto ſlowa
Prorocká o Lidu Izraelſkým mluwj: A uſſal
také v na Krýſta ſineruigi / genž pod ſigúrau
Lidu Izraelſkého wymalowan byl.

Čak dleuho ſe Jozef w Egyptě zdržowal?

Až do ſmrti Herodeſowý / to geſt / wjce než
geden Roč.

Čakého Naučení z této první ſtránky naby-
wáme?

Od Gejiſſe naſſeho Spasýtele Naučení na-
bywáme:

Že on ne k radoſti a k rozkoſſi / ale k zármutku
a Křiži na tento ſwět příſſel. On ſotwa čtyry-
cetj dnů ſtary byl / a guž Herodes o geho ži-
wot

wot vsylował; on musyl se hned w swé Mladostj na tak dalekau cestu wydati/ a tudy potwrdil swá slova: Eyn Clowěka nepřissel aby gemu slauženo bylo/ ale aby on slaužil/ a aby dal žiwot swuig mždu na wykaupenij za mnohé. v S. Matausse w XX Kap. w. 28.

Od Jozefa a Maryge bereme Naučenij:

Poneyprwe / že wěřicy dítky Boží mnohemu Přenasledowanj poddani sau. Hned gať gen Jozef a Marya Gezišse swého Spasitele včasťni byli/ y hned také přenasledowanj snasťeti/ a do cizy Kraginy tahnauti musyli. A tak se dege wšsem wěřcým: Nebo wšlicťni kterjž chtějí pobožně žiwi byti w Křstu Gezišsi/ protiwenstwj miti budau. 2. k Tymoteowi. w III Kap. w. 12.

Podruhe/ že Geziš dítčám Božím křjž snasťegjcm/ přitomný gest. Jozefowi a Marygi welmij pracná a žalostná cesta to byla/ kdž musyli swau wlast opustiti/ a do cizy Země tahnauti; Ale to bylo gegich Potěšenj/ že Gezišse přitomného měli. Scim se mohau wšlicťnj Wěřicy potěšowati/ že onj vprostřed swého Křže a wšelikého utrpenj/ necht sau onj mezy swými a nebo cizými/ Gezišse Spasitele swého přitomného magj / kteraužto swau přitomnost jim přisljbil: Až ga s wámi glem po wšlecty dny až do skonánj swěta. v S. Mat. w XXVIII Kap. w. 20.

Portetj/ že Hospodin o swé Wěřicy pečuge a ge ochraňuje. Herodes Gezišowi a Rodičům

Ge-

geho osydlá kladl / o kterých Jozef známost
neměl / on byl gistý / on spal bez starostj; ale
Bůh nad ním bděl / oněg pečoval / genu skrze
Angela Wýstrahu učinil / že z Nebezpečn-
stwj wysšel. Tomuto Božskému Pečování a
Opatrování mohau se wssicknj Wěřicy tě-
šiti a s Králem Dawidem zwolati: B po-
kogi y lehnú / y spáti budu; Nebo ty Hospodine
sam způsobíš mi bydlenj bezpečné. W Žalmu
w IV w 9.

Od Angela Paně nabywáme Naučenj:

Že Angelowe nám přítomni sau / a nas dne y
Nocy ochraňuji. Když Jozef pokogně odpo-
číwal a spal / přišel Angel Paně k němu / a
rozkazal aby wstal. Takoweto Potěšenj
wssicknj Wěřicy magi / že jim Pán Bůh své
Angely k opatrování a k ochranění wedne y
w Nocy posyla. Wogenstý se klade Angel Ho-
spodinu / okolo těch / kterjž se ho bogi / a zástawa-
gich. W Žalmu XXXIV w. 8.

Všem drubá stránka dnešního Ewangelium
wyprawuge.

O zmordawání dítěte skrz Herodesa.

Kdo gest byl Herodes?

Byl Králem w Zemj Jidské.

Co gest tento Herodes učinil?

Poručil ty newinné dítky w Městě Betlé-
mě a we wssch okolo ležecyich wesnjecyich za-
mordowati.

Proč on to učinil?

Ponejprwe / ze Zlostj a z Pomsty, Nebo He-

rodes dríwe Mudrcíw od Wychodu do Betléma poslal/a gich za to požadal/ědyžby se na Pána Krysta/toho wnowě narozeného Krále doptali/a geg nasli/ tehdy aby y genu w Znamost to wwedli. Poněwadž pať Mudrcy to newěinili/ než na rozkaz Boží gínssi cestau se do své Kraginy nawratili/pročez se narámině rozhněwal/a z té příčiny dítčy pomordowati kazať.

Podruhe/wěinil to/aby mezy téma dítčy také Gezišse zamordowati mohl/genž se w Betléme narodil. Pročez dal zmordowati wššedy dítčy/ěteréz byly w Betléme y we wššech končinách geho/od dwau letých a níže.

Proč on poručil dwau léte dítčy zmordowati?

Poněwadž on od Mudrcíw wyrozuměl/že ta hvězda/genž Narození Krysta Pána zvěstowala/giž předněkterýmčasem byla wysšla/pročez on negen toliko ty negmēssi dítčy/ale také y ty ěteréz dwau léte byly zmordowati kazať/toho domněnj gsauc/že on y Pána Gezišse mezy taťowým hauffem přistřihne/a tudy ho o Žiwot připrawi.

Proč pať Pán Bůh taťowě rěkyně dítč zmordowanj dopustil?

Abý se Písmo naplnilo/ěteréz předpowědělo/že řdýž Pán Krystus přigde/taťowě naríkanj/a ě wjlenj slyšsano bude od dítč a Rodicíw okolo Betléma. Těb tať Prorok Gezeimias prorokawal: Słas w Námá slyšsán gest/naríkanj a plač přehoršty; Rachel plácien

synů svých / nedala se potěšiti po synech svých:
proto že žádného není. w XXXI Kap. w. 15.

VI Proč Prorok při tomto křivení spomína na Rachel?

Rachel byla nermilejší Manželka u Patriarcha Jáko^ba / kteráz mu Jozefa a Benyamina porodila. A poněwadž Rachel Jákobowi na cestě umřela / nedaleko od Betléma / kdež také gi pochová^l w I. Knih. Moggisss. w XXXV Kap. w 19.; Tehdy praví Jeremiáš / že to křivení a nářek w Betléme tak velké bude / kdyby možné bylo / žeby Rachel sama wstála / a své Potomky a gegich newinné dítky oplakávala.

Co se stěto druhé stránky věti máme?

Od Herodesa nabýváme Tlačení;

Ponevprve / že Tyrani na světě velké vkrutni sa^u / a nesnesytedlně se mstějí: Poněwadž se Herodes nad Mudrcy mstíti nemohl / aneb nad tom wnowě narozeným Králem Židovským; Tehdy se mstil nad těma newinnými dítkami w Betléme / a tak onj byli první / genž pro Krysta swau Břev wyliti musely.

Podruhé / že bezbojný Lide / Pána Krysta a geho Wěřic přenasledugi / a ge wykořeniti vsylugi. Nebo proto Herodes kázal dítky zmordowati / aby mezy nimj Pána Krysta zamordowati mohl. A tak wssicnj bezbojný čini / y až posawad činj / nad kterými swatj Apostolové tužebně vzdychagi neb onich takto napsali: Pravěť sa^u se gisté sešli proti swa^u

swatému Synu twému Gejssowi/ kteréhož so po-
májal/ Herodes a Pontský Pilát/ s Pohaný
a lidem Izraelským. w Skut. Apostl. w IV
Kap. w 27.

Od lidu w Betlémě Naučenj bereme:

Ponejprwe/ je Rodicové weliký žarmutek ma-
gi/ když nad swými dítkami hore a žalost snasse-
ti a spatřowati museli. To pocýtovali Rodi-
cové w Betlémě/ kteri pro ukrutné zmordo-
wanj swých dítek naranně plakali/ naríkali
a k wylili/ tak že se aniž tessiti nedali.

Podruhe/ je newděčnost proti Pánu Krystu
weliký pokutowana býwa. Lide w Betlémě
proti Pánu Krystu weliký newděční byli/ po-
newadž se genu w chlewě dali naroditi/ a tak
tudy welice zhřěšili proti dětatku Gejssi;
pročez wbrzkým čase na swých dítkách tak we-
lice pokutowanj byli/ že wšech na gegich Kra-
gina naríkáním a k wylením naplněna byla.

Od dítek pak/ toto Naučenj nabýváme:

Že ukrutné předsewzeti bezbožných/ Boha mi-
lujícím napomáha k dobrému. Ukrutný Hero-
des chtěl swau křowozjizniwau wdatnost nad te-
mito mizerným dítkami prokazati/ domniwa-
ge se že on ge strže to swé mordowanj o wše-
cko štěstj připrawj a do konce žlázky; Ale tu-
dy jim bylo spomoženo. Nebo strže tuto na-
hlau a časnu smrt wyswobozenj dosahli (1)
Že wšech bid a anzkostj. (2) Přisli tudy časně
do wěčné radosti/ do které ginši strz kržj a mno-
ha sauzenj wchazeti museli. (3) dosahly tu-

Dy tu Čest/ že nepprwnejsj Mucedlnjey včinenj sau wonowym Zafoně/ genž pro Krysta swau newinnau Krew wylili. Takowý džitek wssieknj Wěricy ze swěho Přenasledowánj dosahugi. Podle slow S. Pawla: Mlúgijeym Boha wssiecky wěcy napomahajj k Dobrému/ k Řjmanum w VIII Kap. w. 28.

Wčem wyprawuge třetj stránka dnešního
Ewangeliúm?

O Nawracenj Pána Gejzse z Egypta na spatek.

● Kdy gest Gejz z Egypta zase přišel?

Po smrti Herodesowě. Nebo wroce a něco wjce po Narozenj Pána Krysta/ wpadl tento Tyrán do weliké nemocy/ wssieko geho tělo opuchlo/ Čerwy se w geho tagným místě wylehli gestte za geho žiwobyti/ pročež sebe sam s nožem probodnautj vsylowal. Ačkoli se mu takowý včineč zbraňowal/ a wšak predce w náramně weliké bolestj a teštnostj umřel/ odkudž každý Pomstu Boží patně spatrowati mohl.

Kdo gest smrt Herodesowau/ Jozefowi w Egyptě zvěstowal?

Angel Páně/ kterýž mu před tím do Egypta vstraniti poručil. Když pak umřel Herodes/ Až/ Angel Páně wšazal se Jozefowj wesňách w Egyptě/ řka: wstana wezmi to dětatko y Matku geho/ a gdiž do Země Izraelské/ neboť sau zemřeli ti genž hledali bez žiwotj toho dětatka. Aterýžto wstaw/ wzał to dětatko.

takto y Matku geho / a přišel do Země Izraelské.

Do kterého Města vbíral se Jozef?

Do Města Nazaretu / ležícího w Zemi Galilejské / w kterém již před tím Panna Marya bydlila.

Proč on se nevbíral do Geruzaléma / a nebo do Betléma / a nebo do jiného Města w
Jižské Zemi?

Proto že se obával Archelausa. Nebo namíste Krále Herodesa / syn geho Anžetem w Jidštwu učiněn gest: A poněwadž on gest omnoho horši a vkrutnegši byl nežli Otec geho Herodes / tehdy obával se Jozef do něho nawratiti.

Kdo mu poručil aby se do Nazaretu wys
pravil?

Pan Bůh / genž mu wěsnách skrz Angela tak učiniti přikázal. Nebo takto dj dnešní Ewangeliium: A napomenut gsa od Boha wěsnách / obrátil se do krajín Galilejských. A přišed / bydlil w městě genž slowe Nazaret: Aby se naplnilo což powědjno bylo skrze Proroky / že Nazaretský slauti bude.

Proč musyl Krystus w nazaretu wychován
byti?

Aby se naplnilo / to což powědjno gest o Krystu skrze Proroky: Že Nazaretský slauti bude.

Který Prorok to předpowědel?

Zde se otom žádná Zmínka nečinj/ a také se toto Proroctví w písni swatém zegmena nenachází; Než bezvšsi pochybnostj/ že to mnozy Prorocy předpověděti musyli/ ponež wadž Ewangelista doklada/ že tak od Prorokůw předpovědino gest: Nazaretský/anebo z Nazaretu slauti bude.

Co pak Pán Gejss takowé Gmēno ojíwal?

W owšem. Za času swého vnučenj bylo toto Gmēno na tříz přibito/ kdrž Pilat/ Hebrejským/ Řeckým/ a Latinským Gazykem napsal: Gejss Nazaretský Král Židovský.

Gakého Naučenj odtud nabywáme?

Od Herodesa Naučenj bereme:

Že Pán Bůh vsylowánj a předsewzeti bezbožných wjce obracuge. Herodes vsylowal Gejssse zamordowati/ ale to nedowedl/ než wbrzkým Času swého Ducha bjdně wypustiti musyl. Nebo Bůh sházuge mocné s stolice/ a powysuge ponížjených/ spjwa Marya w swé Písni w S. Lukasse w 1 Kap. w 52.

Od Jozefa/ Maryge a Gejssse toto Naučenj nabywáme:

Poneypriwe/ že Pán Bůh swých Beričných newidnyky w bjde a w sauzenj združuge; ale on ge zase odtud w swobozuge. Jozef/ musyl s Gejsssem a s Marygi wjce než geden roč w cizy Zemj swé obzjwenj hledati/ a se před vkrutenstwjm Herodesowým skrywati; ale wšak zase přišlo polehčenj/ a zstoho pohostinstwji wy-

wyswobozenj/ když tato nowjna došla: wsta-
na/ a gdiž do Země Izraelské: Těboť sau ze-
mřeli ti genž hledali bez žiwotj toho dětat-
ka: Tak až posawad Bůh zachazy stěmj kte-
rjž gsau geho. Ale totot má za wěc gistau kaž-
dý když tobě slauží/ že žiwot geho budeli wstusse-
nj/ kerunowan bude. Al budeli wzarmutku/ wy-
swobozen bude/ a pašli bude wtrestánj/ k Milosr-
denstwj twému slusně bude přiweden/ To žagi-
stě nechoš se w zatracenj našem/ nebo po bauři
činiš wtissenj/ a poplači a kwislenj potěssenj wlewaš/
tebe Milujcym/ wyslowuge Sara Dcera
Raguelowa w Kni. Tobiasse w III Kap. w
21. 22. 23. (podle Bjeble Weleslawinowé.)

Podruhe/ že newšsemj sný pohrdati máme.
To poznawáme na Jozefowi/ genuž Bůh
krze sen weystrachu dal; Ale wšak se toto
Tlauenj gen toliko na Božské sný wztahuge/
když Bůh člověku sám své sný wyklada. O
drubych s Syrachem sineyšleg tak: Sno-
wé dáwagi křjda nesmyslným/ gathž gest
ten kterž lapa stjn/ a honj wjtr/ takowyt gest ten
kterž spoléhá na sný: To y ono wjdáno býwá
wesnách/ proti twáři podobna twár. Regsaulit
od Newyšššjho wyslání pro nawšštimenj twé/
nepřjkladeg knim srdce sweho. w XXXIV Kap.

Od Pána Krysta učime se: Že my wšicknj
máme Nazaretskj slauti/ To slowo Nazaretský
wyznamenawa člověka oddeleného: Ka-
kow byt Krystus/ swatý/ newinný/ neposkwr-
něný a od hřjšnjku oddelený. k Židům w VII
Kap.

Kap. w 26. Takowj y my máme byti/ my se máme oddělowati od swěta y odewššeho skutku zlého / abyhom se Pánu Bohu libjli. To račiz w nas působitj Bůh Otec skrze swěho mileho Syna / w mocy Ducha swatěho / tomuž trogjinu Bohu budiz Sláwa a Čest na věky / Amen.

Na Den třj Kralůw/

Wlastně

Na den Zgwenj Pana Kry- sta Mudrcum.

Ewangelium v S. Matausse
w 11 Kapit.

Když se narodil Ježíš w Betlemě Židowě za dnů Herodesa krále/ an Mudrcy od Wychodu slunce/ wyprawili se do Geruzaléma/ řkauce: Kde gest ten wnowě narozený Kral židowský? Nebo widěli gsine hwězdu geho na wychodu slunce/ a wyprawili gsine se/ abyhom se klaněli genu. To všyssem Herodes král/ vlek se / y wšsecken Geruzalém snjm. A protož swolaw wšsecky Biskupy a Bčitele lidu/ tazal se gich/ kdeby se Krystus měl na-

roditi. Oni pak řekli gemu: w Betlémě
 Židowě; nebo tak gest psáno skrze Pro-
 roka: A ty Betlémě země Židská/ nikoli
 nejsy nejmennší mezy knížaty Židskými/
 neboť z tebe wygde wyhwoda kterýž pásti
 bude lid můj Izraelský. Tehdy Herodes/
 tahně powolaw Mudrců/pilně se gich wy-
 ptáwal/ kteréhoby se gim času hwězda v-
 řázala: A když ge propaustěl do Betlé-
 ma/ řekl: Sdauce/ wyptegte se pilně na
 to dětátko/ a když naleznete/ zvěstujtež
 mi/ at' y gá přigda poklonim se gemu.
 Oni pak wyslyssewsse krále/ geli: A an
 hwězda kteraž byli widěli na wychodu
 slunce/ předchazela ge/ až y přisedši stála
 nad mjestem/kdež bylo dětátko. A vzřewsse
 hwězdu/ zradowali se radostj welmi we-
 likau. Y wssedše do domu/ nalezli dě-
 tátko s Marygi matkau geho a padše/
 klaněli se gemu. A Otewřewsse poklady
 své/ obětowali gemu dary/zlato a kadidlo
 a Mirru. A od Boha napomenuti gsau-
 ce wesnách/ aby se nenawraceli k Herode-
 sowi/ ginau cestau nawratili se do kraji
 ny své.

Wyklad.

Kterak se dnešní Swátek gmenuge?

Obecně se gmenuge Swátek tří Kralůw. Ale geho vlastní gmeno gest Epifanyas / a nebo také Swátek Mudrcům / y také Swátek Pohanům.

Proč se tento Swátek gmenuge Epifanyas?

Epiphania / wyznamenáwa Zgěwenj / a poněwadž my tohoto dne swětjine / a sobě rozvažugeme zgěwenj P. Krysta Mudrcům / to gest / kterak se Pán Bůh Mudrcům od vychodu slunce škrze hvězdu zgěwiti račil / ztě přičiny tehdy / ten den se tak gmenuge.

Proč se gmenuge Swátek Mudrcům?

Proto / poněwadž se zato ma / že tohoto dne / totiž třináctého dne po Narození Pána Krysta / Mudrcy od vychodu slunce nepřewe do Geruzaléma / a potom do Betléma přišli.

Proč se gmenuge Swátek Pohanům?

Poněwadž tito maudré lide / Pohane byli / kteri prawau Wjru o Bohu neměli / a tak tudy Pán Bůh dokázal a dosvědčil / že Pán Gejzš náš Spasytel y Pohanům k dobremu narozen gest.

Proč pak se obecne Swátek tří Kralůw gmenuge?

Poněwadž některi / obwzlaště mezy Papezency zato magj / že tito Mudrcy od vychodu

Slunce Králowé byli/a že byli tři/první z nich
že se gmenował Casspar/ druhý Baltazar/ a
třetí Melichar. Ale to gest fabule a nie gi-
stého.

Aterakže tehdy tento Swátek naležitě swětimě:

Gestili chceme tento Swátek Pohanům
nalezitě swětiti/ tehdy musíme

Poneypřive/ rozvažowati to weliké dobrodi-
nj/ které Bůh Pohanům/ a tak y nám prokaza-
ti račil/ že on swého Syna Krysta Gezišse ta-
ké Pohanům k dobrenu na tento swět posla-
ti a gím ho zgewiti račil. Wstarém Zako-
ně Slovo Boží gen toliko Židům bylo kaza-
no/ tehdaž slaulo gakž Dawid dj: Hospodin
zvěstuge slovo své Jakobowi/ ustanowenj swá
a saudy své Izraelowi. Nевčinil tak žádnému
národu/ (pohanu:) a protož saudy geho nepo-
znali. w Žalmu CXLVII. w. 19 a 20. Tehdaž
nemeli Pohane Boha/ nebo wzywali Slun-
ce/ Měsyc/ dřjwi a Kamenj/ y gínšj stwořenj
gako Bohůw/ gakž y nassi Předkové činili.
Protož gest to weliké dobrodinj/ že Pán Bůh
w Nowém Zakoně poručil o Spasyteli Kry-
stu Gezišj/ a tak o té prawdivé Známostj
Boží po celým swěte kázati.

Podruhe/ musíme Vanu Bohu za takové do-
brodinj díky činiti. Bybychom wšsecky Poklady
a wšseho Bohatstwj tohoto swěta meli; a ne
meli bychom přitom Známost o Gezišj nassem
Spasyteli/ tehdy by nám takové Bohatstwj
nic

nic nespomohlo. Pročez tohoto dne nám přislu-
ssi Pána Boha ctiti/chwaliti a takto zvo-
lati: Požehnany Bůh a Otec Pána nasseho
Gezu Krysta/ kterjž požehnal nám wsselkým po-
žehnaným duchowným/wnebeským věcech w Kry-
stu. ě Efezským w I Kap. w. 3.

Potřetj/ musíme také Pána Boha tohoto dne
wzywati/ aby on svým Swatým Duchem na-
sse srdce řídil a spravował/ abychom w pra-
vé Wjře w Pána Gezisse/ genž se nám zge-
witi račil/ pewně stálj/ a tať náš žiwot řidi-
li/ y wždy žiwi byli/ gaťž Křestianům přislu-
ssi. Těbo Pohane w newědomostj/ w mo-
dlařstwj/ w neschetnostj/ a w gnišich hř-
šich swůg žiwot trawili; Tām pať přina-
lezi/ poněwadž sine ě poznánj prawého Bo-
ha přisli/ abychom gaťž djetj Božj/ a wěrny
Křestiane w pravé Pobožnostj y we wsseli-
gáčých Křestianských Cnostech žiwi byli. Sem
patri slova S. Pawla: Noc pomínula: ale
den se přiblížil. Odwrzmež tedy skutky tmaosti/
a oblecme se w oděnj swětla. Gaťžto wedne
poctiwě chodme: ne w hodowánj a w opilstwj/ ne
w smilstwjch a wchlipnostech/ ne wswáru a w za-
wisti: Ale oblecte se w Pána Gezu Krysta. ě
Rzymanům w XIII Kap. w. 12.

Kolik stránek dnešní Ewangeliium w sobě obsa-
hugē?

Obsahuge w sobě dvě stránky.

Čtem wyprawuge první stránka?

Wyprawuge kterať Mudrcy Pána Kry-
sta w Gerazalémě hledali.

Kdo gest přišel do Gerazaléma?

Mudrcy od Wychodu.

Gacy lide/ ti Mudrcy byli?

Utebyli Kralowe/ani čarodegnjcy/gaťo ně-
kteri za to magi/nej byli maudři a rčení lide/
kteri obwzlaště w hwězdarstěm vmenj zbě-
hli a wycwjenj byli/ale přitom taťe byli Po-
hane genž Praweho Boha neznali.

Ž kterežto Kraginy oni přišli?

Od Wychodu slunce prawj naše Ewan-
gelium/ to gest/ z Babilona a nebo z Perstě
Země/ kdežto za onoho času Prorok Danyel
bydlil/ od nehožto tito Mudrcy w Perstě Ze-
mj mnohé wěcy slyšeli a se naučili.

Kterého času gsau oni přišli?

Toho času/ když se byl narodil Gejz w Be-
tlémě Jůdowě/ za dnůw Herodesa krále/ kte-
rýžto Herodes od Cysare Řymstěho ten Ti-
tul obdržel/ že gest byl Králem Jůdowstým
gmenowan. Ale kterého aneb kolikereho dne
oni přišli/ to se dogista wystaumati nemůž-
nej wůbec se zato ma/ že se to stalo tři
nactěho dne po narozenj Pána Krysta. A
aťkoli syce se gistota toho dne newj/ale wssať
toto gest gisté/ že se to stalo před očistowa-
njm Panny Maryge/anebo/ před čtyrydcatým
dnem po Narozenj Pána Krysta/poněwadž
oni

oni Marygi s dětatkem Gejzjs / gessťe w Be-
tlémě zastjhlj.

Kam gsau oni přissli?

Do Geruzaléma.

Co gsau chtěli w Geruzaléme činiti?

Chtěli Gejzisse / toho wnowě narozeného
Krale židowského / gaťozto prawého Spasy-
tele wsseho swěta ctjti wzywati a gemu se
klaněti.

Odtud oni známost měli že se Měsyas a Spas-
sytel swěta narodil?

Odtud / poněwadž oni obwzlasťtnj hwěz-
du na Obloze Nebeské sparrowali. Nebo
Odtud saudili a vyznawali Narozenj toho
nowého Krale / totjž Krysta Pána nasseho
Spasytele / genž gaťozto Král na tento swět
přigiti měl. Protož se také ptali w Městě
Geruzalémě: Kde gest ten kterýž se narodil
Král židowský? Nebo widěli sine hwězdu
geho na Wychodu slunce / a přigeli sine klan-
něti se gemu.

Proč gsau oni Gejzisse hledali w Geruzaléme?

Poněwadž Geruzalém neypředněgssj a ney-
wzacnegssj Město bylo w židowské Zemj /
tehdy oni se také domniwali / že Krystus / ga-
ťozto Král / w takowém slawném Městě na-
rozen gsa / protož se onj doptawagi Krale He-
rodesa na toho nowého Krale.

Co Herodes řekl / kdýž to oslyšel?

Zarmautil se / y wssecken Geruzalém snjm.

Proč se zarmautil Herodes?

On domniwage se/ poněwadž se nowý král narodil; že on geg o geho Kralowstwj y geho potomky/připrawi.

Ale proč se pak Geruzalemsstij obywatelové zarmautili?

Onj obawagjce se/že se odtud weliky rozbrog w lidu stane/ a že Herodes tudy krwawau Baupel spůsobí/ což se y tažě potomně stalo/ Edyž on ty newinné djetky w Betléme zmordowati kazał.

Kterak dale Herodes wté Wěcy pokračowal?

Poněwadž on sam neweděl kde se měl Messas naroditi/ tehdy swolaw wssedly Biskupy a učitele lidu/ tážal se gich/ kdeby se Krystus měl naroditi.

Co dostal za odpověď?

Odpověděli: w Betléme Jüdowé.

Od kudto dokazali Biskupové?

Z Proročka Micheasse z V Kap. Adežto gruntowně předpověděl/ že se Krystus Pán w Betléme naroditi ma/ kterežto geho Proroctwj / Matus wdnessnjm Ewangeliem takto wyslowuge: Uty Betléme Země Jüdska/nikoli negsy neymensši mezy knjzaty Jüdskými/neboť z tebe wygde Wywoda kteryž pásti bude lid můg Izraelský.

Co rozumí Prorok skrze knjzaty Jüdska?

Něypředněgši Města w Zemi Jüdské/me-

zy kterýmá Betlém nikoli neymenšší gest/ po-
něwadž se Pán Krystus w něm naroditi měl.

Co on rozumí skrze Wyvodu?

Pána Krysta nasseho Spasitele/ nebo on
se gmenuge Wůdcem spásený nasseho/ k Ži-
dům w II Kap. w 10. A Pánem nad Izrae-
lem/ ano Pán Panůw. Zgwený S. Jana
w XIX Kap. w 16.

Gakého Naučený nabywáme z této první stránky?

Od Mudrcům nabywáme Naučený:

Ponepřwe/ že Pán Krystus náš Spasitel
h Pohanům kdobremu na tento svět se naroditi
ráčil. Nebo tito Mudrcy byli Pohane/ a pro-
to ge předce Pán Bůh skrze hvězdu ku Kry-
stu Pánu přivešti ráčil gakozto k Spasiteli
Pohanůw. Že Gejz gest také Spasitel Po-
hanůw/ to Pán Bůh skrze Proroka Izaiasse
takto wyslowuge: Poněwadž gš gim malý
aby měl byti služebníkem mým/ ku pozdwižení po-
kolený Jakobových/ a k nawracení ostatků Izra-
elských: protož dal sem tě za světlo Pohanům/
aby byl spásený me až do končín země. w XLIX
Kap. w. 6.

Podruhe/ abychom Gejssse nasseho Spas-
tele hledali. Gako tito Mudrcy hvězdu na-
sledowali/ a se po Krystu ptali kauce: kdo
gest ten wnowe narozený Král Židowský?
Tak y my máme slovo Boží gakozto hvěz-
du nasledowati/ které nas ku Pánu Krystu
wede a poněm se pilně ptáti/ a w geho. Zná-
mo.

mostj máme se wyvčowati: Neboť neni w
žadném giném spasenij: a neni giného gména pod
nebem daného lidem/skrze kterež bychom mohli spa-
seni byti/ než jen toliko skrze gméno Ježíš. **W**
Skut. w IV Kap. w. 12.

Od Herodesa bereme Naučenj:

Ponejprwe/ je bezbožnj z Narodeni Krysto-
wého žadny vžitek nemagi. Nebo Herodes ten
bezbožnj Tyran neradowal se z Narodeni
Krystowého/ ale mnohem wjce se podešyl. A
tak se dřege wšem bezbožným/ kterýchžto mysl/
Aniže swěta tohoto oslepil/ aby se jim neza-
swětlo swětlo Ewangelium sláwy Krystowy/ w
2 Epist. k Koryntským. w III Kap. w. 4.

Podruhe/ je bezbožnj o Slowu Božjim nic ne-
držegi. Nebo gaťo Herodes nic neweděl o Pí-
smě swatém/ ani otom Proroctwj Michea-
šowém; tak také wšicknj bezbožnj pohrdagi
slowem Božjim.

Od Biskupůw a učitelůw nabywáme toto
Naučenj:

Abychom se z Písmá Swatého Krysta Pána
vělli znáti/ to gest/ abychom w Písmě swatém
Známost o Krystu hledali. Nebo kdž byli
tázani kde se Krystus Pán ma naroditi? tehdy
z Písmá odpowidali. Tam nas také náš Spa-
sytel sam od syla/ kdž dj: Ptejte se na Písmá/
nebo wy domníwáte se wnich wečný žitwot mjeti:
a tat swědectwj wydawagi o mně. v S. Já-
na w V Kap. w. 39.

Ocem

Viem wyprawuge druha stránka dnešního E-
wangelium :

Kterak Mudrcy Pána Krysta našeho
Spasitele w Betléme našli.

Kdo jim řikal do Betléma giti :

Sam Herodes/řkauc: Gdauce/ wypřegte
se pilně na to dětatko.

Co gestie jinšihó Herodes s Mudrcy mluwil/
prwe než ge od sebe propustil :

Tazal se gich/ kterého času se jim hvězda
vřazala/ a žadagje gich/ aby se z Betléma za-
se k němu nawratili/ a gemu oznamili kde to
dětatko natřefili/ tehdy že y on přigde a ge-
mu se poklonj.

Co Mudrcy Herodesowj powědeli kterého času
se jim hvězda vřazala :

Ano; Nebo podle toho času se Herodes
sprawoval kdežto on tak mnoho newinných
djetek pomordowati řikal/ totiž od dwau le-
tých a njze.

Co pak Herodes ten Numysl měl Pánu Kry-
stu se řkaněj :

Třikoli. On gen toliko tudy to dětatko po-
znati chtěl/ aby ho potomně tím snazegj za-
mordowati mohl.

Alle kdo přiwedl Mudrcium do toho domu w
Betlémě/ kde Pán Gejš byl :

Hvězda/ kterauž od vychodu slunce wide-
li: Nebo ona se jim opět vřazala/ gich před-
chazela/ byla jim za Wůdce cesty/ a k posled-
ku

tu zůstala státi nad tím domem / w kterým
 Gejz byl. Vládci se Mudrcy welice zara-
 domali / y hned odtud poznali / že wtom do-
 me Gejz byti musy nad kterým hwězda sta-
 ti zůstala. Pročež wessli do toho domu / a
 našli w něm detahto s Marygi Matkau
 geho.

Co gsau činili Mudrcy / když Gejss našli?

Y padli k noham geho / a klaneli se genu.

Proč to?

Proto / poněwadž oni skrze působení Du-
 cha Swateho / poznali / že toto detahto není
 pauhy člověk / ale pravý Bůh / a Syn we-
 čného Boha. Tež také poněwadž ho v zna-
 li za Krále / padli k noham geho / podle obyče-
 ge / genž lid od Wychodu slunce zachowawal.

Co gsstě wice činili?

Otwřeli poklady své / obětowali genu
 dary / Zlato / kadidlo a Myrru.

Proč oni to učinili?

(1) Aby se naplnilo prorocký Proroka
 Izaiasse / genž / když o času Nowého Zákona
 mluwý / takto dj: Pohane z Saby přigda / sla-
 to a kadidlo přinesau / a chwalý Hospodinow
 zvěstowati budau. w LX Kap. w 6.

(2) Aby Rodičům Pána Krysta / něco k obji-
 wenj a na autratu k nastawagjey cestě do Egy-
 pta vdělili. Nebo Jozeff a Marya musyli s
 Djetem Gejz / hned po odchodu těchto Mu-
 drcůw

drucům do Egypta utíkati před tím vskut-
ným Tyranem Herodesem/ kterýž/ to dětatko
zamordowati vsylowal.

(3) Aby geg gakožto Krále ctjli. Nebo lid
od Wychodu slunce ten običeg zachowawal/
že Kralům wzacné a slawné dary přinasseli/
gakož Kralowna z Arabské Země učinila w I
Ani. Kralow. w X Kap. w 2. řdýž k Krali
Ssalomaunowj přigela: Tak y tito Mudrcy
bez Darůw před tohoto nowého Krále stau-
piti nechťeli.

(4) Aby o geho Osobě a Urádu své Wy-
znánj učinili. Oni ho obdarowali Kadidlem/
oznamugjce tudy/ že on gest prawý Bůh:
Nebo Pánu Bohu se Kadidlo obětowawa-
lo. Obdarowali ho Mirrau na oznamenj/že
on gest prawy člověk/ a že on wswém přiga-
tem člověčenstwj/ trpětj/ vmřiti/ a pocho-
wán byti musy: Nebo Mirra se vžíwala k
mazánj mrtwoch Těl. Obdarowali ho také
Zlategem/oznamugjce tudy geho Kralowstau
důstognost: Nebo Kralům se ze Zlata Ro-
runa připravuge.

Ale poněwadž Herodes žádal/ aby se Mudrcy zase
k němu nawratili/ co gšau oni to tak
k učinili?

Utkoli/ než oni se nawratili do své Země
ginau cestau/ a k Herodesowi nepřišli.

Proč to?

Proto/ že byli od Pána Boha wesnach na-
pomenuti aby tak učinili: Nebo on gest spi-

tatel srdce lidského/ on velmi dobře veděl o Herodesowým zlém Předsewzeti/ že minj dítě Gezijs zamordowati.

Co se odtud učiti máme?

Od Herodesa Naučení bereme:

Poneyprwe/ že wsiccknj Pokrytcy na oko pobožnými se čini/ ale w srdcy magi bezbožné Předsewzeti a myšlenj. Tak se choval tuto Herodes/ on se činil na oko Pobožným/ chtěl se také Panu Krystu klaněti/ a gestto w srdcy swém to bezbožné Předsewzeti měl aby Krysta Pána zamordowal. A tak také činj wsiccknj Pokrytcy/ o kterých Dawid napsal/ w Žalmu LV w 22. Magi slova liběgšj nežli maslo w swych ůstech/ ale w srdcy bog.

Podruhé/ že Pán Bůh zlá myšlenj bezbožných snadno zkázyti může. Herodes měl zlé myšlenj a předsewzeti/ chtěge Gezijsse zamordowati; Ale Pán Bůh snadno veděl geg zkázyti/ kdýž Mudrciwo napomenul wesnach aby se k Herodesowj zase nenawracowali. Tak až posawad gestte Pán Bůh myšlenj a Předsewzeti bezbožných přewracuge. Sem slaužegi tato slova: Bezbožnjš Samu kopal/ y wykopal gi/ ale sám padne/ do dolu kterýž přistrogil ginému. Obrátj se vsylowánj geho zlé na hlauwu geho/ a na wrch hlauwy geho neprawost geho sstaupj. w Žalmu VII w 16.

Od Mudrciwo Naučení nabywáme:

Poneyprwe/ abychom se nad Gezijssem našim
Spa

Spasýtlem radowali. Nebo když Mudrcy hvězdou spatřili/ tehdy se welice zradowali/ ne tak syce nad hvězdau/ ale nad tím/ že giž Gejssse Spasýtela wssého swěta brzo nagdau; Tak y my máme nassi radost w nasssem Gejsssi mitj/ kćemuž nas Apóstol Páne S. Pawel napomina/ když dj: Radujte se w Pánu wždycky: opět prawjm/radujte se/ k Silipenským w IV Kap. w 4.

Podruhe/ abyhom se Gejsssi nassemu Spasýteli klaněli a modlili: To také činili Mudrcy/ oni klaněli y modlili se genu. Nebo Gejss nas Spasýtel nemj gen toliko pauby člowěk/ ale y prawý Bůh požehnáný nawěky. k Řejm. w IX Kap. w. 5. Protož y o Krystu/ tato slowa se prawj: Pánu Bohu swému klaněti se budeš/ a genu samému slaužiti budeš. w S. Matausse w IV Kap. w 10.

Potřetj/ abyhom Gejssse nasseho Spasýtela také obdarowali/ podle Příkladu těchto Mudrcůw kterj genu Zlato/ Kadidlo a Mirru přinesli a darowali. Njemilegssj dar genu/ gest nasse srdce/ ktere on k swé službe od nas žada/ když dj: Dey mi synu můj srdce swé. w Příslowj w XXIII Kap. w 26. Ale gestili se tento dar Pánu Krystu nassemu Spasýteli ljbiti ma/ tehdy musy wnasssem Srdcy býti Mirra prawého Pořánj/ Zlato čisté Wjry/ a Kadidlo wraucnych Modliteb/ a swateho Žiwota.

Mužemelli gemu takowé srdce z nassi syly a mo-
cy darowati:

Nemůžeme/ protož musíme Pána Geziše
za to žadati/ aby on sám nasse srdce k takowe-
mu přigemnému Daru připravil/ vzdycha-
jice: O Geziši ma sladkosti/ aby zůstával s
mýlosti/ ty wemně a ga zas w tobě: Zpraw-
lužko w srdcy mem sobě. Tomuto nassemu
Spasyteli Pánu Geziši/ spolu s geho Nebes-
kým Otcem a S. Duchem/ budiz chwała Čest
až nawěky/ Amen!

Neděle první po třech Kralích

Evangelium v S. Lukasse

w 11 Kap.

MChodili Rodičowé geho každého
roku do Geruzaléma/ na den sla-
wný Belikonočnj. A kdýž byl we dwa-
nácti létech/ a Oni vstupowali do Geru-
zaléma/ podle Obvyčege toho dne Swate-
čnjho: A kdýž wykonali ty dni a giž se na-
wracowali/ zůstalo dítě Geziš w Geruza-
lémě: a neweděli Jozeff a Matka geho.
Dominiwajice se pak o něm žebý byl wza-
stupu/ vsli den cesty: Y hledali ho mezy
přibuznými a mezy známými. A nena-
leze

ležše geho/ nawratili se do Geruzaléma/
hledajice ho. V stalo se potřech dnech/ že
nalezli geg w Chramě/an sedj mezy Do-
ktory/ poslauchage gich/ a otazuge se gich.
A desyli se wssickni/ kterjž geg slysseli/ nad
rozumnostj a odpowědmi geho. A vzře-
wše ho/ vlekli se: V řekla matka geho kně-
mu; Synu/ proč sy nám tak učinil? an
Otec twůg a gá/ s bolešj hledali gsme te-
be. V řekl gim: Co gest že gsste mně hlea-
dali? Zdaliz gsste newěděli/ že wtěch wě-
cech kterěz asau Otce mého/mušym gá bý-
ti? Ale Oni nesrozuměli těm slowům/
kteráz gim mluwil. V šel snimi/ a přišel
do Nazareta: a byl poddan gim. Mat-
ka pak geho zachowawala wšsecka slowa
ta w srdcy swém. A Gejzš prospjwal
maudrostj/ a wěkem a milosti/ v Boha y
y lidj.

Wyklad/

Koliž stránek toto přečtené Ewangelium wso-
bě obsahuje?

Obsahuje w sobě dvě stránky.

Wčem wyprawuge první stránka?

Wyprawuge nám/ kterak Gejzš náš Spa-
sitel/ od Rodičůw stracen byl.

Kdo gest Gejiše stratil?

Geho Rodičové/ totiž/ Marya/ Matka
Gejišowa/ a Jozef gehu Pěstaun.

Kdy gsau geg stratili?

Když byl we dwanácti létech.

Kde gsau toho Pána stratili?

W Geruzalémě dne slavného Welikono-
čnjho.

Proč gsau onj se do Geruzaléma wyprawili?

Pán Bůh wydal takové Příkazy/ w V
Kní. Moggjssow. w XVI Kap. w 16. Aby tři-
krát w roce postavil se každý wlétech dospělý po-
hlawj mužského/ před Hospodinem Bohem svým/
na místě kterézby wywolil/ genž tehdy Chram
Geruzalemský bylo/ totiž/ na slavnost Přesnic/
to gest Welikonočnj/ na slavnost Těhodnůw/
a na slavnost Etanůw. Pročž Jozef každo
ročně z Nazaretu až do Geruzaléma/ šestna-
cte mjl cesty/ chodiwati musyl na slavnost
Welikonočnj.

Alle proč s Jozefem šla Marya y Gejiš/ genž teprw
dwánacte lét starý byl/ gesto onj/ totiž Ma-
rya a Gejiš podle Zákona k tomu za-
kazáni nebyli?

Z Lásky k Chramu Paně/ a k Službám
Božjim/ které se w Chramě Pánu Bohu wy-
konawali.

Co pak p. Gejiš/ dofwuž dwánactého léta nedo-
sabl/ mřdy do Geruzaléma nepřiz-
chazel?

Otom

Otom Ewangelista Lukáš nic newyslo-
wuge/ doklada jen toliko že se Pán Gejzš/
kdýž byl medwanácti létech/ Rodičům stra-
til; Gestili on před dwanactým swým rokem
do Geruzaléma s Rodjci přichazel/ otom za-
dnau zmínku nečinj; ale nepochybně gest/ že se
to stalo.

Odud pak to přišlo že Pán Gejzš od swých
Rodičům stracen byl?

3 Neopatrnosti Rodičům; Nebo kdýž
wykonali ty dni a giž se nawracowali/ zusta-
lo dítě Gejzš w Geruzalémě.

Kterak se to mohlo státi/ co nebyl Gejzš wždy
dý při Jozefowi/ a nebo při Marygi?

Onj se domníwali že by byl w Zástupu kře-
ry snjmi z Nazaretu do Geruzaléma šel.
Poněwadž Pán Gejzš libezné a přemilostné
pacholatko bylo/ tehdy wšicknj geho Známj
geg srdečně milowali/ a ho přisobě rádi mě-
li. Některi syce za to magi/ kdýž Jide nata-
řowau Slawnost do Geruzaléma se wypra-
wili/ tehdy že se na dwa hauffy rozdělili/ to-
řiz co Mužského pohlawj bylo/ to šlo spolu/
a co Ženského to se také k sobě drželo; Dítky
pak mohli se přidržeti kterého koliweť po-
hlawj/ buďto Otce anebo Matky. Pročež
Jozef se domníwal že Gejzš gest w Matky/ a
Matka se zase domníwala že on gest w Jo-
zefa.

Kdy gsau tehdy zwěděli že Gejzše přisobě ne-
magi?

Ten Večer dne prvního/ kterého z Geru-
zaléma byli vyšli: Nebo když Večer do ho-
spody přišli/ y hledali ho mezy příbuznými a
mezy známými; a nenalezli jeho.

Gaťého Naučení z této první stránky tohoto
Ewangeliium nabyváme:

Od Rodičův Gezišových všicknj Rodi-
čové se učiti magi:

Ponejprve/ aby w pravé Pobožnosti svým
Dětkám s dobrými Příklady předcházeli/ gaťo
Rodičové Pána Geziše činili/ kteri každo ro-
čne do Geruzaléma na Slavnost chodívali.

Podruhé/ aby své děti hned z Mladí k Po-
božnosti vedli/ gaťo Rodičové Pána Geziše
činili/ kteri nejen toliko do Geruzaléma šli/
ale y dítě Geziš sebau vzali. Nebo to gest
neyvětšj Příklad který Rodičové svým dět-
kám shromáždugi/ když gich k Pobožnosti we-
dau. Sem smeruje S. Pawel/ když dj: Po-
božnost ke všemu gest užitečná/ a má y nyně-
jšího y budoucího života záslužbenj. w I. k Tym.
w IV Kap. w 8.

Od Pána Geziše všicknj děti Naučení na-
bývají:

Ponejprve/ aby svým Rodičům poslušni
byli/ gaťo Geziš činil/ který svým Rodičům
poslušny byl/ když geg do Geruzaléma s sebau
vzali. Nebo to Pán Bůh od nich vyhle-
dawa: Děti poslauchegte rodičů svých w Pa-
nu; neboť gest to spravedlivé. Cti Otce svého
y ma-

y matku: tot gest přikázání první s zaslíbením/
dj S. Pawel k Efezským w VI Kap.

Podruhé/ aby se z Mladj učili Pána Boha
báti/ a genu slaužití. Tak činil Ježíš/ který w
dwanactým létě gjž/ a nepochybně y dríwe/
do Geruzaléma na Slawnost welikonoční
šel. Podle Příšlowj: Kdo čemu zmladj zwýka
k staru on to činíwá. Kdo w své Mladosti Pá-
na Boha před Otci na miwa/ ten mnohem
wjce w zespělých létech Pobožnost nasledowa-
ti bude. Gakým způsobem učíš mládenec stez-
ku swau? Jim aby se chwal wedle slowa twe-
ho/ tak se pta/ a zase sobě odpowida Král Da-
wid/ w Žalmu CXIX w. 9.

Šdaliž se také wšicknj Křestiane Wúbec/odz-
tud něco naučiti nemohau?

W owšem. Nebo ten Příklad Rodičů Je-
žíšowých/ podawa wšem dítkám Božjim dwo-
ge Naučení:

Poneyprwe/ aby plně díum Paně nauštěwo-
wali/ a Službam Božjim přítomni byli/ jako ro-
dicowe Pána Ježíše činili/ kteri na Slawnost
Welikonoční dalekau cestu až do Geruzalé-
ma měli/ a gi předce wykonawali. Ačkoli Kře-
stiane w Nowém Zákoně k Slawnostem sta-
rého Zákona zawazáni negsau; Wšak oni
proto předce magi podle Křestianské své swo-
body giste dny/ jakožto Ueděli/ a ginssi swát-
ky/ kterého času oni se w Chramě Paně z-
chazeti/ slovo Boží slyšeti/ a Pána Boha
chwaliti mohau. Ku kterýmžto Božjim služ-
bam

156
 bam Bůh od každého věrného Křesťana také Dawidovo srdce vyhledáwa/ které se ztě-
 to geho modlitby poznáwa: Sedné věci já-
 dal sem od Hospodina/ tět vždy hledám; abych
 přebýval w domě Hospodinowu/ po wšech dny
 života svého/ a spatřoval okrasu Hospodinowu/
 a zpytoval w Chrámě geho. w Žal. XXVII. w 4.

Podruhé/ je Gejssse Spasitele svého snadno
 stratiti mohau/ jako se Rodičium Gejssowým
 přitressilo/ který z neopatrnosti dítě Gejss
 stratili. Protož za potřeby gest/ každému
 Křesťanu bedlivým byti/ aby Gejssse svého
 Spasitele/ strze nedowěru a swůg bezbožný
 život nestratil; Ale raději o to vsylowal/ kte-
 ra by Gejssse s prawau Wjrau silně držel/
 a tak důvěrně říci mohl: ga sem nassel toho
 kteréhož miluge dusse ma: chopil sem ho/ aniž ho
 pustim. w Pss. Ssalom. w III Kap. w 4. A
 poněwadž my sami od sebe mndli sme/ Gejssse
 při nas držeti/ tehdy musíme s geho Vě-
 dlníky geg za to žadati/ a říci: Zustaň snami:
 nebo se již připozdíwa/ a den (den tohoto swě-
 ta) se nachýlí. w S. Lukasse w XXIV K. w 29.

Wšem wyprawuge druha stránka nasseho pře-
 čteného Ewangelium:

Wyprawuge/ kterak Jozef a Marya své
 stracené dítě Gejss zase našli.

Kterak gsau Pána Gejssse zase našli:

Strze své pilné hledání.

Kde gsau Pána Gejssse hledali:

Žpo-

Zpočátku ho hledali mezy swými příbuznými a mezy známými; a když geg nenalezli/ tedy se zase nawratili do Geruzaléma/ hledajíce ho.

Co sau pať nalezli Pána Gejisse w Geruzalémě?
Nalezli.

Kdy gsau ho nalezli?

Třetího dne/nebo prvního dne byli wysli z Geruzaléma/ druhého dne zase nawratili se do Geruzaléma/ a třetího dne geg nalezli.

Na kterém místě oni Pána Gejisse nalezli?

Nalezli geg w Chrámě/to gest w Kostele.

Co on činil w Chrámě?

U seděl mezy Doktory/toriz mezy neypřednějsšími věcnými lidmi/rozmlauwage s nimi/ poslauchage gich/ a otazuge se gich.

Co tehdy Pán Gejiss s těmi Doktory rozmlauwal?

Otom syce Ewangelista žádnau zmínku nečiní; ale snadno souditi můžeme/že Pán Gejiss na weliké a rozvažení potřebugjey Wěcy se tázal/ a také že on důkladně a maudře odpowídal. Nebo nasse Ewangelium praví: A kdyžli se wšickni/ kteriz geg slyšeli/ nad rozumnostj a odpowědmi geho.

Co rodičové počali a činili když Pána nalezli?

Vlečli se/ když swé dítě/ bywši teprw dwanaacte lét staré/ mezy Doktory sedjey a snjmi rozmlauwagjey spatrowali. Marya pať Matka geho obwzlastně ku Pánu Gejissi pro-

mlúwila: Synu/proč sy nám tak učinil? Aly/
Otec twúg a ga/s bolestj hledali sme tebe.

Co Pán Gejjs nato odpověděl:

¹⁵⁸ A řekl jim/co gest ještě mne hledali? zda-
liž newíte/ že wtěch věcech kterěz gsau Otce
neho/musým gá byti.

Co gsau rodičové rozumeli této odpovědi:

Nikoli/nebo nasse Ewangeliium dj: ale o-
ni nestrozumeli těm slowům/ kteráz jim mlu-
wil.

Proč ne?

Nlebo oni neweděli/ co Pán Gejjs sřze
swěho Otce/ a sřze to což Otce geho gest/
rozumi a mjinj.

Koho tehdy Pán Gejjs mjinil a rozuměl sřze
swěho Otce?

Otce Nebeského/z gehožto býtnostj on od
wečnostj zplozen gest/ genž ztě přičiny k Sy-
nu swému takto dj: Syn můj ty gsy/ gá dnes
zpłodil sem tě w žal.II. Tento Otec gest prawý
Otec nasseho Spasitele Pána Gejisse podle
swěho Božstwí/ale podle Člowečenstwí/Pán
Gejjs nemá žádného Otce/ Jozef gen toliko
se gmenował Otcem Gejissowým/to gest/on
byl geho Pěstaunem.

Co Pán Křystus rozumi sřze to což swěho Otce
gest?

Chram w Geruzalémě/ genž swému Nes-
bestému Otcy k sláwě a k chwale wystawen
byl. A tak smysl těchto slow gest tento:
Zda-

Zdaliz newíte že gá musym býti w Chramě/
ano w domě něho Nebeského Otce?

Co potom na takowau odpověď Pána Gejssse
nasledowalo?

Marya/ Matka Páně zachowávala wšse-
cka slowa ta w srdcy swém: Pán Gejss pať
šel s swými rodjci do Nazaretu a byl poddán
gum/ přitom prospjwal maudrostj/ a wěkem/
a milostj/ v Boha y v lidj.

Kterak Pán Gejss mohl wěkem prospjwati/ gšauc
wečný Bůh; Maudrostj/ wědauce a znagje wšse-
cký Wěcy; Milostj/ bywssí neymileg-
šim Synem swého Nebeské-
ho Otce?

To se musy wšsecko podle Słowecenstwí Pá-
na Gejssse rozumeti/ podle kterého on wě-
kem prospjwal; Nebo každodenně starši byl;
prospjwal maudrostj: Nebo geho maudrost
každodenně wjc a wjc prokwtávala; pro-
spjwal milostj Boží: Nebo se Milost Boží
každodenně přínem spatřowala; prospjwal
milostj v lidj/ to gest/ wšicknj lide své obwz-
lasstnj Žaljběj a potěšenj w něm měli.

Gaké Naučení od tud nabýváme?

Od Pána Gejssse wšicknj dítky sobě toto
čtweró Naučení zachowati magi:

Poneyprwe/ aby hned i Mladj Chram Pa-
ně milowali/ a w něm slowo Boží poslauchali.
Pán Krystus nebyl w Geruzalémě na vlicy/
a neb w Kaute spěgjcý nalezén; ale w Chra-
mě slowo Boží poslauchagjcý a oněm mlu-
wjcy.

Po

Podruhé/ aby Pána Boha více milovali a
geho se bali/ nežli své vlastní rodice. Pán Ge-
žis svou vlastní Matku a svého Pěstauna
miloval; ale geho Nebeský Otec byl genu
mnohem milejší/ protož pravil: zdalíž ne-
wite že já musím býti w těch věcech kterých
jsau Otce mého. Sem patri slova w Skut.
Aposst. w V Kap. w 29. Více slusí poslau-
chati Boha než lidi.

Potřetí/ aby svým rodičům poddani a poslu-
šní byli we všech věcech / které nejsou proti
Přikazání Božímu. Poněwadž Syn Boží Pán
Pánůw/ své Matce a svému Pěstaunu pod-
dany a poslušný byl/ y mnohem více to gi-
fí dítky činiti a zachowawati magi/ kterých
čtvrté Přikazání k tomu zawazuje/ genž dí:
Etj Otce svého/ y matku svou: at se prodaují
dnome twogi / na zemi / kterauž Hospodin Bůh
twiig da tobě. w 2 Knih. Mojšš. w. XX
Kapit. w 12.

Počtvrté/ aby negen toliko wěkem prospíwa-
li/ ale aby také podle příkladu Pána Krysta mau-
drostj a znamostj Boží a opravdijwau Pobožno-
stj prospíwali/ tak aby Bůh a lidé své zalibe-
ni wnich meli/ nebo to se doklada o našem
Spasyteli/ že on prospíwal Wěkem/maudro-
dostj a milostj v Boha/ a v lidi.

Od rodičůw Pána Krysta magi sobě wssi-
dnj tj Tlaucem zachowati / kteri Gežíse a
geho Milost stratili:

Ponejprwe/ aby Gežíse hledali/ a hledati geg
dři

dříve nepřestali dokud by ho nenassli. Nebo
 kdož bez Gejssie gest/tent gest stracený: Po-
 newadž není w žádném giném spasení: Neboť
 není gineho gmena pod nebem daného lidem skrze
 kteréhychom mohli spasení býti. w Skut. w IV
 Kapit. w 12.

Podruhé/ aby Gejssie w Chramě hledali;
 Nebo tam ho naleznau w slovu Božím a
 w Welebých Swátostech/ obwzlastě pat
 w Swátostj Wecere Páně/ kdýž nas swým
 Tělem nasyce/a swau křwí napáji.

Potřetí/ aby ho sylně drželi kdýž ho nagdau.
 Nebo gako rodičowe Pána Krysta/ kdýž ho
 nassli/ tehdy ho od sebe nepustili; Tak y my
 činiti máme.

Kterak Pána Gejssie nalezíte hledáme?

Skrze prawé Pefání/ kdýž nassich hříchůw
 želíme/ a w Pána Krysta werjme/ tehdy on
 se nám da nagiti; Nebo Krystus skrze wjru pře-
 býwa w srdcích nassich. k Efez. w III K. w 17.

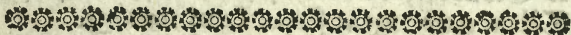
Kterak Pána Gejssie zachowáme a zadržíme w
 nassich srdcích?

Tim podobně skrze prawan Wjru / skrze
 pobožný žiwot / a skrze nabožnan modlitbu/
 kdýž wzdychame: Ach Pane/nepustim tě/leč mi
 požehnaš. w I Kni. Moggjssi w XXXII Kap.
 w 26. Abychom tehdy to dokazati a dosa-
 hnauti mohli/můžeme Pána Boha za pomoc
 a dar Ducha Swatého žadati a takto k ně-
 mu wolati:

Ty

Ty sam me srdce řed/
 A Duchem Swatým wěd;
 Aby mně nic neswedlo/
 Od tebe ne odwedlo:
 Degž mi ktobě přigitj/
 Wečně s tebau bydlitj.

Gemu/ tomu prawému Bohu/ Otcy/ Sy-
 nu a Duchu Swatému budiž Čest až nawě-
 ky/ Amen!

Neděle druhá po třech Kra- lích/ Ewangelium v. S. Jana w II Kapít.

Dětiho pak dne stala se swadba w Ká-
 ni Galilegské/ a byla Matka Gejz-
 sowa tam. A pozván gest take Gejzš v
 věcdlnjch geho na tu swadbu. Když se
 pak nedostalo wjna/ řekla Matka Gejz-
 sowa gemu: wjna nemagi. Digi Ge-
 žiš; Co mně a tobě ženo? gestě nepři-
 šla hodina ma. Djmatta geho služebnj-
 kům; Cožbykoli wam řekl včinite. Y by-
 lo tu kamenných Sstaudiw sšest postawe-
 no/ podle očistowánj židowského/ berauen
 wsebe gedna každa dwě neb tři mjrny.
 Řekl jim Gejzš; Naplňte ty Sstaudiwě
 wo-

wodau: Y naplnili ge až do wrchu. Y
 dj gim: nalewegtez giž / a neste wrchnj-
 mu zprawen swadbny: y nesli. A gakž o-
 tushl wrchnj zprawce swadbny / te wodyn
 wjnem učiněné / (newěděl pak odkudby by-
 lo: ale služebnien wěděli / kterjž wazili wo-
 du) powolał ženicha ten wrchnj zprawce.
 A řekl mu: Každý člowěk nepřive dobre
 wino dawa / a tdnžby se hogně napili / te-
 dy to kteréz horšš; ty zachowal gšy wj-
 no dobré až dosawad. To učinil Gejž
 počatek diwů w Káni Galilegské / a zgewil
 sláwu swau: y wvěřili wněho wědlnjch
 geho.

Wyklad.

Kolik stránek dnešni Ewangelium w sobě
 obsahuje?

Obsahuje w sobě dvě stránky.

Wčem wyprawuge prwnj stránka?

O Swadbě w Káni Galilegské.

Kdo gest swadbu měl?

Otom se wnašem Ewangelium žádná
 zminka nečinj. Těkterizato magi že gest byl
 ženich Ssimon Apostol Paně / genž byl z mě-
 sta Káni / a Těwěsta že byla Marya Magda-
 lena. Toto domněnj gest negisté; ale to gest
 neygistěgšš / že tito nowi Manjele Přatele
 Paně

Panny Maryge Matky Pane byli/ poněwadž ona na té swadbě přisluhowala a o nedostatel Wina welnj pečowala. Přitom y to gest gisté že tito nowi Manzele musyli lide pobožni byti/ ginač bylby Gejzš na gegidy swadbu nepřissel.

Kde tato swadba byla?

W městě Káni w Zemi Galilegské/ tři mjle od Nazaretu/ kde Krystus Pán wychowan gest.

Kterého času ta swadba byla?

Třetihó dne/ když náš Spasitel Potusse-
mj od Dabla wystogjce do Galilege přissel;
Nebo takto dj Ewangeliium: Třetihó pať
dne stala se swadba w Káni Galilegské.

Gacy hostj byli na té swadbě?

Byla ná ni Marya/ Matka Pána Gejssě;
O Jozeffowi žádná zmínka se nečin/ poně-
wadž on gjž tehdaž mrtwy byl. Pán Ge-
jzš s swymi wředlnjky také na te swadbě byl/
gakž Ewangeliium dohlada: A byla Matka
Gejssowa tam/ A pozván gest také Gejzš y
wředlnjcy geho na tu swadbu.

Co byli Wředlnjcy Pána Gejssě za lidi?

Wředlnjšt tak mnoho znamená/ gako Žak/
genž od swého Mistra wywčowan bywa. Po-
něwadž Gejzš náš Spasitel ten prawý wči-
tel byl/ kterýž na tento swět přigiti mel; te-
dy také gisté své wředlnjky aneb Žaky při
sobě chowal/ kteréz on wywčowal/ aby potom
we-

welicy učitelowé tohoto swěta byli. Obwz-
 lassne Pán Krystus přisobě měl dwanacte
 vědlnjšťw/ kteri wždycky okolo něho byli/ ge-
 gichžto Gmena v S. Matausse w X Kap. w
 2. tato gsau: Petr/ Ondřej/ Jan/ Jakub Je-
 bedeu/ Jakub Alffeu/ Ssimon/ Mataus/ Silip/
 Tomáš/ Bartolomeg/ Lebbeus/ a Gidas
 Isskaryotsky/ na gehožto místo po om Ma-
 tæg wywolen byl. w Skut. w I Kap. w 26.

Co wssicknj tito vědlnjšcy na té swadbě byli?

Vlebyli/ gen toliko někteří/ kteri hned s po-
 čatku geho Vradu při Pánu Gezijsi byli/ to-
 řiz Petr/ Ondřej/ Silip/ a snad někteří y gin-
 ši/ kteri se hned s počatku Gezijsse přidrželi.

Gaké Uaučeníj odtud nabywáme?

Wsseligakého Uaučeníj.

Poneyprwe/ je Staw Manželský gest Bohu
 milý staw. Což Pán Krystus tudypotwrdil/
 poněwadž sam na swadbu šsel/ a ten staw
 škrze swau přítomnost poswětil: Sem smě-
 ruge Apóstol Pane/ řdyž dj: Poctiwěť gest v
 wšsechněch manželskýj a šoje nepošštworněne. ř
 Židům w XIII Kap. w 4.

Podruhe / aby lide šwiug Staw Manželský
 s Panem Bohem začinali. Tito nowj Man-
 žele pozwali Pána Krysta na swau swadbu/
 to magi wssicknj nowi Manžele také zachowa-
 wati/ gestili chtěgi w swém stawu štiastni by-
 ti/ oni mušegi Pána Gezijsse šwěho Špasy-
 tele škrze nabožnau modlitbu ř sobě žwati/ a

geg

geg wzywati / aby on swým Požehnáním a swau mýlostj při nich zůstawał / a jim napomocny byl.

Potřetj / učíme se odtud / že Křesťianu swoboda gest / když pozván bywa / na Swadbu gítj. Poněwadž Gejz s swau Matkau a swými učedlníky naswadbě byl / tehdy také y každy Křesťian té swobody wžíwati může.

Wšem wyprawuge druhá stránka dnešního
Ewangelium:

O diwů Pána Gejzse / když z Wody Wino učinil.

Kde se to stalo?

Tež na té swadbě / na které Krýstus Pán byl.

Kdy se to stalo?

Když se Wina nedostawało / to gest / když žádného Wina wíce neměli / a hostůw uctitj nemohli.

Odkud tento nedostatek Wina přišel?

Budto z chudoby nových manželůw / a nebo z množstwj hostj kterých se tak mnoho nenadali / tak že se to na kaupene Wino dříve wypilo nežli se swadba skončila.

Kdo takowy nedostátek Wina Pánu Krýstu přednesl?

Geho vlastní Matka / když se pať nedostalo Wina / řekla Matka Gejzsowa gemu: Wina nemagj.

Co gest gi odpověděl Pán Krýstus?

Dj

Dj gi: Co mně a tobě ženo? gessťe nepřisla hodina má.

Ždaliž tato odpověď Pána Krysta nebyla přízná a tvrdá?

Nikoliv. Ačkoli Marya byla Matkou Pána Krysta/ proto však ona neměla tu moc/ gemu w geho Múradu předpsowati/ co by on měl činiti/ a nebo kdyby měl své diwy prokazowati/ pročez on dj: gessťe nepřisla hodina má.

Alle proč tedy Matka Nedostatek Wina Pánu Krystu přednesla?

Poněwadž ona dosti dobře weděla/ že on gest negen toliko prawý Člowěk/ ale y také prawy Bůh/ genž takowý nedostatek snadno dosaditi může.

Co řekla Marya/ když takowau odpověď dosáhla?

Řekla k služebníkům/ kteří na swadbě přisluhowali/ cožbykoli jim Pán Krystus rozkazal činiti/ aby učinili.

Proč ona to řekla?

Proto/ poněwadž ona z řeči Paně dosti dobře wyrozuměla/ že on tento nedostatek těch nových Manželůw podle své mocy w Bohatství obrati; Protož k služebníkům řekla: cožbykoli wám řekl/ to učinte; Alle gen toliko čas neweděla/ poněwadž Pán Krystus řekl: gessťe nepřisla hodina má.

Co pak Pán k služebníkům řekl?

K

Rozje

Rozkázal jim: aby těch šest Staudwj kamenných wodau naplnili.

Co to byli za Staudwě?

Byla gista nadoba z kamena wytesana/ do které každé dvě anebo tři wědra wessli/ kterážto stáli w domě swadebním podle obyčaje židovského/ aby w nich Nisjy/ Komwě atem podobné Wěcy podle spůsobu židovského očistowati mohli. Tak ge nám sam Ewangelista wypisuje/ když dj: V bylo tu kamenných Staudwj šest postaweno/ podle obyčaje očistowánj židovského/ beraucy wsebe gedna každá dvě nebo tři mjry.

Když naplnili služebnícy staudwě Wodau/co potom dale Pán Gejss jim učiniti poručil?

V dj jim/totiz služebníkum: Nalewegtez giž/a nestě wrchnjmu Šprawcy swadby.

Kdo gest byl Šprawce swadby?

Byl ten genž při swadbě na jídlo a na napog pozor měl a hostim wctitj hleděl.

Co gest řekl Šprawce swadby/ když služebnícy genu tu nawrazenau Wodu přinesli?

Když gi okusyl/ y poznal že gest o mnoho lepšj Wjno než prwnj bylo/tehdy zawolaw Ženicha a dj mu: Každý člověk neyprwé dobré Wjno dáwa/ a kdyžby se hogně napili/ tehdy to kteréž horšj: Ale ty zachowal sy Wjno dobré až dosawád.

Co Šprawce swadby stěmi slowy oznámiti chtěl?

On

On tudy oznámil a narození dal/ že ne-
gen toliko zteto Wody Wino učiněno gest ;
ale že y o mnoho lepšj gest to Wino nežli to
předessle bylo/ protož Ženichowj domlaowa
proč on takowé Wino dříve nedal/ pone-
wadž wšicknj lide z počátku neglepšj Wino
dawagi/ potom pať/ když se lide podnapigi
to kteréz gest horšj.

Co pať lide na te swadbě opili byli ?

Nikoli/ ginať byľby Pán Krystus ; Wo-
dy žádné Wino nevcinil/ než Zprávce swad-
by gen toliko tudy wyslowuge kteráť na
swadbach obyčgne bywa.

Co Pán Krystus řez tento diw oznámiti chtěl ?

Chťel tudy swau Welebnost a slawu ozna-
miti/ a také zgewiti že on gest prawý Bůh/
odtud také y geho včedlnjcy wněho kwerenj
pohnutj gsau/ gať nasse Ewangeliwm wy-
prawuge: To učinil Gejsj počatek diwu w
Káni Galilegské/ a zgewil slawu swau: A
wverili wněho včedlnjcy geho.

Co se zteto poslednj stránky nasseho Ewangeliwm
učij máme ?

Od Panny Maryge bereme Naučenj:

Poneyprwe/ abychom stěmi lidmi wtrpnost
meli/ kteri nauzy a nedostatek snassegi/ a gim po-
dle nassj možnůstj s pomahali. To činila Ma-
rya/ ona wtrpnost měla stěma nowými Mana-
želi/ když se gim Wjna nedostawalo/ ona oně
peči měla/ a gim pomocy vsylowala. Tak y

my činiti máme / a přitom pamatovati / co S.
Pawel dj: Pláče s pláč cými. k Římanům
w XII Kap. w. 15.

Podruhé / abychom wšecku naši Pomoc v
Gejssie hledali / jako Marya činila. Nebo Ge-
jiss gest genž spomocy může / ano on působí
hogné spasení vprostřed země / podle Žalmu
LXXIV.

Potřetí / abychom trpěliví byli / řdny y hned
wyslyšáni nebywáme. Marya s počátku welis-
ce twrdau odpověď dosáhla: Co mně a to-
bě ženo / gestte nepřisla hodina ma / Ona gi
proto předce trpělivě nesla / a w naděgi trpě-
livě hodinu Paně očekávala. Tak y každý
wěrný Křestian se chowati a spravowati
ma: Gestli žeby pak poprodlil Pán / posečeky na-
něg: Neboť gistotně přigde aniž bude meškati.
Abakuk. w II Kap. w 3.

Od nowých Manželůw pak / nabywáme
Naučení:

Poneyprwe / že Stav Manželský gest staro
Bolestí / a s mnohým Křížem obtížený. Sotwa
tito nowí Manžele k swému stavu Manžel-
skému přistaupili / a hned se nedostatek wjna
nassel.

Podruhé / že se magi pobožní Manžele také y
při swém nedostatku na Pána Boha spolehati.
Těmto Manželům nedostávalo se Wjna /
ale Křystus Pán ten Nedostatek w hognost
obratil / tak on až posawad pobožným poma-
ha / podle wrčení Dawidowého: Ej kterýž
hle

hledagi Hospodina / nebudaui miji nedostatku w
ničemj dobrem. w Žalmu XXXIV. w. II.

Od Krysta Pána bereme naučenj:

Poneyprwe / je on gest wšemohauč Bůh /
Nebo zwody Wino činiti gest diw / kterýžto
diw gen toliko wěcny a wšemohaučy Bůh
dokažati může / Pán Krystus pať takowy diw
vcinil / a tudy swau slawu zgewil / že on gest
prawy Bůh požehnaný na wěky. ě Njma-
nium w IX Kap. w. 5.

Podruhe / je Pán Bůh swau pomocy časem
syce prodliwa / ale wšak s pomocy nezapomina.
Marya se domniwala že Pán Krystus swau
pomocy hned přispěge / ale on odpověděl:
Co mně a tobě ženo / gessťe nepřisla hodina
má. Když pať se nedostatek rozmahať a nau-
ze tlačila / y tehdy přisla hodina Paně / swau
pomocy. Tak on zachazy gessťe až posawad
se wšemj swymi wěřicymi / on syce prodliwa
swau pomocy / ale wšak proto předce poma-
ha času potreby / ano když bjda a nauze wěř-
cího na nevyšší stupeň přigde / tehdy on ě
němu zawolá: Gá s tebaw budu w sšaujenj.
w Žalmu XCI w. 15.

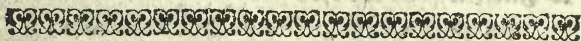
Od služebníkŭ při te swadbě nabywáme
naučenj:

Ubychom Pánu Krystu poslušni byli. Slu-
žebnjcy nic neweděli proč oni tu wodu nali-
wati / a Zprawcy swadby přiněsti magj / a
proto předce Krystu Pánu wté wěcy poslu-
šnost

ssnost prokazali/ a slova panny Maryge nasledovali: Cožbykoli vám řekl včinte.

Od šprawce swadby včiti se máme:

Že swět swým Pokolenjm/ a neb swými dítky napas-
gi krjzem a bjdau/ podle Jakmú LXXX. w. 6.
Nakrmil sy ge chlebem- pláce/ a dals gim wypiti
š; mjeu welikau. Ale potom teprw ge napá-
gi dobrým Wjnem radostj a plesanjm/ podle
III Kap. Tob. po bauři činjs vtěssenj/ a popla-
či a k wilenj potěssenj wléwaš. Swet pať na-
proti tomu napagj swé/ dobrým Wjnem/ do-
brymi dny/ Bohatstwjm/ hodnostj a rozkosj/
ale naposledy gim plati smrtj věrutnau. Pro-
čez se nám přislussi plně modliti/ aby Pán
Gejjs srdce nasse od lakánj swětšého odwe-
dl/ aby se ho perwně přidrželo/ takto wzdy-
chajce: Pane Gejjsi/ tahniž mně ať takť za te-
bau voběhnu. w Pisu. Ssalom. w I Kap. w
4. Tomuto nassemu Wykupiteli/ Gejjsi Kry-
stu/ společně s geho Nebeským Otcem/ a Du-
chem Swatým budiž Čest a Sláwa nawě-
ky/ Amen.

Nedele třetí po třech Kraljch.

Ewangelium v S. Matausse

w VIII Kap.

Nedynž sšlupowal Gejjs s te horn/
lli

šli za ním zástupové mnozy. A an ma-
lomocný přišel klaněl se genu/řka: Pa-
ne/řdyby gen chtěl/můžeš mně očistiti. V
wztah Gejzš rukou/dotekl se ho/řka: Chceš
bůž čist; A hned očistěno gest malomo-
censiwj geho. V di genu Gejzš; wiznž
aby žádnému nepravil: ale gdi/ vkaž se
tnež/ a obětug dar ten kternž přikazal
Mogzš/na swědectwjim. A řdy wcha-
zel Gejzš do Kaffarnaum/ přistaupil tne-
mu Setnjt pro se ho. A řka: Páne/ slu-
žebnjt můg ležj doma sflakem poražen/
welmi se trápě. V di genu Gejzš; Gá
přigdu a vzdrawjm ho. A odpowjdage
Setnjt řekl; Pane/ negsemt' hoden/aby
wissel pod střechu mau; ale toliko ren slo-
wo/a vzdrawen bude služebnjt můg. Ne-
bo y ga gsem člowěk pod moch/mage pod
sebau žoldneře: a dymli tomuto/ gdi/ te-
dy gde: a ginemu/ přid a přigde: a slu-
žebnjku swému/ Věin toto/ a věinj. To
vssyssew Gejzš/ podiwil se: A gdauchm
za sebau řekl; Amen prawjm wám aně
w Izraeli tak welike wjry sem nenalezl.
Prawjm pak wám/ žet' přigdau mnozy
od wychodu y od zapadu/ a skoliti budau
s Abrahamem/ s Izakem a s Jákobem

w Království nebeském: Ale Synové
Království vyvrženi budou do temno-
sti zewnitřních; tamt' bude plač a sstři-
pení zubů. Vřekl Gejzš Setníkowi; gdi/
a garžš wvěřil/staň se tobě. Vzdrawen
gest služebník geho w tu hodinu.

Wyklad.

Všem dnešní Ewangelium wyprawuge:

Wyprawuge nám o dwauch diwých Pá-
na Gejzše.

Který gest to byl první diw?

Když malomocného od geho Malomo-
cenství očistil.

Co bylo Malomocenství za Nemoc?

Bylo osstliwá a nakazující nemoc / od
které nemocy člověk po swém wssechném tě-
le prasswinu dostawal / tak že tudy Masso
na člověku počínalo hñiti / a se tratit; Od
kteréžto nemocy takový člověk ke wsemu
swému powolání nespůsobný a nedostatečný
byl; A podle Zákona Božího musyl takový
člověk také od gñssich lidí wzdalený a oddě-
lený byti / aby druzi od něho nakazení nebyli.

Kdy gest Pán toho malomocného vzdrawil?

Když sstupowal z té hory/a za nim mnozy
Zastupowě sli.

Co Krystus Pán na té hoře konal?

Obširně

Obsirné Kázání svým včedlnějším v ginsimů mnohému lidu činil / totiž o pravém Spasení lidského pokolení / y také o ginských cnostech Křesťanských / v kterých se Křesťan cwičiti má / a když takové Kázání dokonál a z hory sstupowal / tehdy tento malomocný Pánu Krystu wstře přissel.

Co gest Pána Krysta k tomu pohnulo / že gest toho malomocného vzdrawil ?

Pokorná Modlitba Malomocného / nebo on klaněl se genu / řka: Páne / kdyby gen chtěl / můžeš mně očistiti.

Proč malomocný prawil: Kdybys gen chtěl ?

Abby tudy oznámil své mysle vpočogení a swau trpělivost / že se on při svým křížj w Wůli svého Spasitele poddawa / a vzdraweným bytí nezada / dokudžby Wůle Boží w tom nebyla.

Proč on dj: Kdybys gen chtěl můžeš mně očistiti ?

Abby tudy swau Wjru oznámil / kterak on slyně wěřj že Gejz gest wšemohaucy Bůh / genž mu spomocy může.

Kterak ho vzdrawil Gejz ?

Y wztáh Gejz ruku / dotekl se ho / řka: Chcy buď čist.

Co pak malomocný na to slowo hned očistěn a vzdrawen byl ?

Y owšem. Nebo y hned / gať gen Pan Gejz ta slowa promluwiti račil / Malomocný

cny od svého malomocenství očistěn gest.

Čaké přikázání Pán Gejšs potomně tomu Malomocnému zachovati poručil :

Dj gemu : Wizyz/ aby žádnému nepravil/ ale gdi/ a vřaz se knězy/ a obětug dar/ kterýž přikázal Mogjšs na svědectwí gim.

Proč Pán Gejšs zapowedel Malomocnému ten-
to diw tagiti/ a žádnému geg nepos-
widati :

Abby tudy swau pořoru oznámil/ že on strze své diwy ne swau Chwalu a Gest; ale pro-
spěch a štěstí lidského Počolenj hleda.

Proč Pán Gejšs tomu chce/ aby se malomocny
knězy vřazal :

(1) Proto/ poněwadž Kněžim přikázano bylo/ aby Malomocenství považovali a sau-
dili: Zdaliz rána z malomocenství vzdrawe-
na gest aneb nenj? W III Knjh. Mogjšs. w
XIV Kap. w. 3.

(2) Abby Knězi poznali a Znamenj spatřili
že Messas giž přissel/ o kterémž prorokowa-
no gest/ že on takové diwy činiti bude. W
Zatasse w XXXV Kap. w. 5.

Proč Pán Krystus porauči dar obětowagiti :

(1) Proto/ poněwadž w starém Zákoně přikázano bylo/ aby malomocný/ kdýž k swému
prwněgssimu zdrawy zase přigde/ Pánu Bo-
hu gistau obět obětował. w III Knj. Mogjš.
w XIV. Kap. w. 4.

(2) Abby Malomocnýho tudy řdřu čine-
nj

nj k Bohu a Spasiteli svému nařekl / kter-
 ýž mu geho prvnějši dobre zdrawi zase
 nawratil / nebo zdrawi gest neylepši poklad
 a dar na tomto swetě.

Co se stěto prwnj stránky nasseho Ewangeliium
 věti máme :

Od Malomocného nabýváme Učení :

Ponejprve / abychom wnassem Sauerj nas-
 še autočisti při Gejši hledali / jakož Malomo-
 cný w své Nemocy činil / genž také wyslyšá-
 nj a pomocy dořahl. Nebo Gejš gest ten
 Bůh sylný k hočnému spasení / genž y z smrti
 wywodj / podle Žalmu LXVIII w. 21.

Podruhe / abychom w pokore nasse modlitby
 Pánu Bohu přednasseli. Nebo tak Malomo-
 cný činil / kterýž se Pánu Bohu klaněl / to gest /
 w pokore swau modlitbu přednest pozorugje
 wyslowenj Jůdyth : Aniz gsw se libili tobě
 Hospodine od počátku pyšaj : Ale pokorných a tí-
 chých widycký se tobě libila Modlitba. w IX R.
 w. 7. podle Bjb. Welesl.

Potřetj / abychom se w tělesným sauerj
 Bůh Boží poraučeli / Nebo Bůh neylepe wj
 a zna / zdalž nám křjž a neb štěstj k nassemu
 spasení slauži. Jako se malomocný modlil :
 Páne / kdybys gen chtěl / můžeš mně vzdra-
 witi ; tak y nám se přislussi modlitj a říkati
 stať se wůle Páne. W Skůtcy 2pofft. w
 XXI Kap. w 14.

Počtwrte / abychom za přigatau pomoe Pá-
 nu Bohu dšjy činili. Nebo co náš Spasitel
 Má

Malomocnému pčinitj přikázal / totiž aby slu-
šnou a přináležející obět za své Zdravj o-
bětował: To také všem lidu činiti w Pj-
síně swátem přikázano gest / když dj: Obětug
Bohu obět chwał / a pln Nejvyššimu své sli-
by. w Žálmů L w. 14.

Od nasseho Spasitele bereme Naučenj:

Poneyprwe / že on gest všemohaučy Bůh.
Nebo Malomocenstwj / byla nehogitedlná
nemoc kteráž od žádného kromě Boha hoga-
na bytj mohla. Poněwadž pať náš Spasy-
tel takowau nemoc hogil / tehdy odtud san-
diti a wěrjti můžeme / že on musy prawým a
wečným Bohem byti.

Podruhe / že Pán Bůh gest chitivy a hoto-
wý nám we všem našem sauženj napomocným
byti. Malomocný sčtwa swau modlitbu wy-
słowil: Páne / kdybys gen chtěl / můžes mně o-
čistitj; A hned ho náš Spasitel wyslissel a
k němu promlůwil: Chcy buď čist: A hned o-
čistěno gest malomocenstwj geho. Tak až po-
sawad náš Spasitel swými Wěrjčými siney-
sli / gakžto yz Wyslowenj Krále Dawida po-
znawáme / w Žálmů XC. w 15. Wyhwati mně
bude / a wyslossim ho: gá s ním budu w ssaue-
nj / wytrhnu a oslawjm geg: Dlauhostj dnůw
geg nasytjm / a wřáji gemu spasenj své.

Který gest to druby diw / genž se nám w přech-
ným Ewangeliu wypisuge:

Když Pán Gejjs služebník Setníkowého
státem poraženého vzdrawil.

Co to bylo za Setníka?

Byl oficyr Wogenský pod Cysárem Římským / swůg Kwartyr magicy w Měste Kaßarnaum / w kterým Měste náš Spasitel se wětšým dílem zdržował. Byl zpočátku Pohan / potomně gest židowskau / a k poslední Křesťanskau Wjru přigal.

Co chybowało služebníkowi tohoto Setníka?

Byl sllakem poražený.

Skrze co pohnut byl Krystus Pán / že gest toho služebníka vzdrawil?

Skrze přimlůwu geho Pána totiž Setníka / kterýž k Gejssi přissel / kdyz on do Kaßarnaum wchazel / řka mu: Pane / služebníku můj lež doma sllakem poražený / welmi se trápe.

Co odpowědel Gejss na takowau geho Prozbu?

Y přisslibil Setníkowi že přigde / řkauc: ga přigdu / a vzdrawim ho.

Co zase na to odpowědel Setník?

Takto odpowídal: Páne / negsemi hoden aby wšel pod střechu mau; Ale toliko rcy slowo / a vzdrawen bude služebník můj. Nebo y gá gsem člověk mocy poddaný / image pod sebau zoldnere: A wšak djmli tomuto / gdi / tedy gde: a giněmu přid / a přigde: a služebníku swěmu / učim toto: a učinj.

Co on stěmilo slowy oznamitj a wyslowitj chřeš?

(1) Swau Pokoru že on se za nehodného vzná-

vznáwa/ aby Pán Gejjs do geho domu wgi-
ti měl.

(2) Swau Wjru/ že on wěrj/ že Pán Gejjs
geho služebnjku/ bytby nebyl přítomný spo-
mocy a ho vzdrawiti může. On tak mnoho
ricy chtěl: Poněwadž gá gakožto člověk/
gsauc ginému poddaný/ tak mnoho mocy
mám/že mně mogi služebnjcy poslauchati mu-
segi; A mnohem gessťe wětšj moc gakožto
Bůh ty mýti budeš/mohauc wšsem nemocem
rozkazowati/ aby tobě poslussne byli/ a podle
twé wíle od lidí wstupowali.

Co řekl Pán Gejjs řdyž takowau odpověd vz-
siffel:

Chwalil toho Setnjka strány Wjry gehor/
že ona wětšj gest při něm nežli v něterého
zrozeného žida/ nebo takto mluwil gdaucym
za sebau: Almen prawjm wám anj w Izra-
eli tak weliké Wjry sem nenalezl. Žtě přici-
ny také pohnut gsa wyprawowati o rozdilu
mezy židy a Pohany/řdyž takto dj: Prawjm
pať wám/ žeť přigdau mnozy od wychodu y
od zapadu a stoliti budau s Abrahámem/ s
Izákem a s Jakobem w Králowstwj nebe-
stém; Ale Synowe Králowstwj wyrženi
budau do temnostj zewnitřnjch/ tamť bude
pláč a škřipenj zubůw.

Kterých rozumj Pán Krystus šrže ty genž od
Wychodu a od zapadu přigdau:

Pohany tudy rozumj.

Koho on rozumj šrže syny Králowstwj:

Židy / kteri předewšsemj gínymj ku Králo-
wstwj Božsmu přinalezeli.

Co on rozumj skrze stolenj s Abrahamem / s Izá-
kem a s Jákobem w Králowstwj nez-
bestém :

Život wečný.

Co on rozumj skrze temnostj / kdežto bude plač
a skřípenj zubůw :

Peško wečného zatracenj.

Co Krystus Pán stěm j slowy oznamitj chce :

Že mnoho Pohanůw spasenj dogde / a mno-
ho Židůw že k zatracenj přigde.

Proč to :

Proto / že Pohané Wjru w Krysta Pána
přigali / ale žide gi zawrhli.

S pomohli gest Pán Gejš / gšauc nepřítomný /
služebníkowi Setníkowemu :

N owšem že gest s pomohl ; Nebo Pán
Gejš prawil k Setníkowi takto : gdiž a gajš
wveril / stari se tobě. N vzdrawn gest slu-
žebník geho w tu hodinu.

Gakého Naučenj nabywáme z tohoto diwu Pá-
na Gejšse :

Od Setníka nabywa Naučenj

Poneyprwe / každá křestianská Wrečnost aby
se také své čeladky vgimala / kdžby w Nemocy
a wsauzenj postawená byla. Což tento Setník
činil / genž se svého služebníka vgal / sam ži-
wotně k Pánu Gejšsi šel a geg za pomoc tu-
žebně žadal. Nebo gesliže kdo o své / a zwla-
ště

šité v domácný peče nemá/ zapřeť gest wjry/ a gest
horšši nežli newěřjcy / w I Epist. k Tym. w V
Kap. w. 8.

Podruhe/ wšicknj Křestiane od tohoto Set-
nřka nabywagi Naučenj/ aby negen toliko w pra-
we pokore / ale také w sůlné Wěře před Hospo-
dina přichazeli / kdýž w swém Sauženj od něho
pomocy dosahnauti chtěgi. Tak činil tento Set-
nř / on se šoril před Krystem Pánem/ řkauce:
Pane/ negsemť hoden/ aby wšsel pod střechu
mau. Přitom také sýlnau Wjru mage/ kdý-
by gen toliko slowo řekl/ že by geho služebnj
y hned k swému prwnegššimu Zdrawj přissel.
Tak y my činiti máme. Nebo naš Spasytel
dj: Wšsecko začysšte koli prosyli na modlitbě/
wěřjce wezmete. v S. Mat. w XXI Kap. w 22.

Od služebnjka Setnjkowého toto Nauče-
nj sobě každá Čeladka zachowati ma: Aby
wewšši wěrnostj a poslušnostj své Wrchnostj
slaužila. Kdyby tento nemocny služebnj/ wěr-
nost a poslušnost byl nezachowawal/ tehdy
gistotně bylby Setnj takowau Peci a sta-
rost o něg neměl/ kteraužto geho poslušnost
sam w těchto slowich k wyrozuměnj dawa/
kdýž dj: Dmli k služebnjku swému: Včini to-
to: a včini. Tak také každá čeladka má se
k své Wrchnostj chowati/ a pomněti/ že o-
na ne člověku ale Bohu slauží/ genuž budau-
cně y počet wydati musí. Služebnjcy poslu-
šni buďte wewššem pánu wassich tělesných/ ne na-
oko toliko slaužjce/ gaťo ti genž se vsylugi lidem
ljbiti

libiti / ale w sprostnosti srdce / bogjce se Boha. I
Kolossenským w III Kap. w. 22.

Od Pána Geziſſe pak bereme Naučení:

Ponejprwe / je on gest wſſemohaucy / pone-
wadž on y nepřítomný ſpomocy může.

Podruhe / je on gest naſſim neylepſſim lékař-
em wnaſſi nemocy. Gažto negen toliko na
tom maſomocným člověku / ale y na ſlu-
žebnjku Setnjkowým doſažal. Pročež pra-
widwě dj: Gá gſem Hoſpodin kterýž té vzdra-
wugi. w II Ani. Možjſſ. w XV Kap. w. 26.

Potřetí / je on gest nachilný a hotový ſwým
weřejcym ſ pomahati. Gažto tuto y hned ho-
tový byl na ſlowo Setnjkowo kněmu do-
domu přigiti a geho ſlužebnjka vzdrawiti.
Nebo Hoſpodin ſe ztoho weſely / dnyž nám dobře či-
ní / podle XXXII Kapit. w 41. Proroka Gere-
miaſſe.

Počtvrté / abychom ſe ſlyſnau Wiru Pána
Geziſſe přidržeti / geſſi je chceme Spáſení dogiti.
Protož chwali Pán Kryſtus Wiru Setnjko-
wau / ſirž kteraužto Wiru / že gich mnoho z
Pohanůw ſpaſení dogde.

Kdo působí takowau Wiru w naſſich ſrdcích ?

Sam Pán Bůh / ſirže Duchu ſwého Swa-
těho ; Nebo totož geſt diſlo Boží / abyſſte weřili
w toho kteréhož on poſlal / dj. Kryſtus w S. Ja-
na w VI Kap. w. 29. Protož muſſíme Pána
Boha za ſlyſnau a ſtálau Wiru žadati / wzdy-
chagjce : Pane / přiſpoř nám wiru / w S. Luk. w
XVII Kap. w. 5. Weřim Pane / ſpomoz nedo-

věre me. v S. Marka w IX Kap. w. 24. To-
mu našemu Bohu / Otci / Synu a Duchu
Svatému budiz Čest a Sláva až nawěky/
Amen.

Neděle čtvrtá po třech Kra- lích / Ewangeliium v S. Ma- tausse w VIII Kap.

Když wstoupil na lodj/ wstoupili za
njm y Vědlnjcy geho: A an bau-
ře welika stala se na moři/tak že wlny při-
frnwaln lodj: On pak spal. A přistaupi-
wše vědlnjcy geho / zbudili geg řkauce:
Pane/zachoweg nas/hynemet. Y dj gim:
proč se bogjste/o malé wjry? Tedy wstaw/
přimlúwíl wětrům a moři: Y stalo se
vtissenj weliké. Eide pak diwili se řkauce:
Kteraký gest tento / že ho y wětrowé / y
moře poslauchaj.

Wyklad.

Wšem nám dnešnj Ewangeliium wyprawuge:
O Nebezpečnstwj které Vědlnjcy Pána
Gezisse/na moři pocytli.

Na kterém moři vědlnjcy do takowého nebez-
pečnstwj přišli.

Na

Na moři Galilegském / které se ginať Gezero Genezaretské gmenowalo / w kterém před tím Petr a druzý včedlnjcy Ryby lowjli / do tudy gich Pán Krystus za své včedlnjky byl nepowolať.

Kterak se včedlnjcy dostali na to More?

Když se náš Spasitel Krystus Gejz do kraginy Gergezenenských wyprawil / aby y tam své diwy profazal / tehdy se musyl / do té kraginy přes more pustiti / a na lodj s swými včedlnjky wstaupiti: Nebo on w Městě Kaffarnaum / které při moři leželo / bydlil.

Do gakeho pak nebezpečnstwj tito Včedlnjcy na moři upadli?

Upadly do nebezpečnstwj swého žiwota / Nebo se takowá weliká baurka byla na moři zdwihla / tak že wlny padaly do lodj / a gi wsecku přikrywaly / pročež včedlnjcy ginať nemyslyli než že oni se wsickej potopiti museli. O kterémžto nebezpečnstwj nasse Ewangeliū takto wyprawuge: A ay baurke weliká stala se gest na moři / tak že wlny přikrywaly lodj.

Kde pak Pán Gejz tehdaž byl / Když Včedlnjcy takowé welike baurky a žiwota swého Nebezpečnstwj pocyťowali?

Byl také na lodj / ale on spal.

Proč Pán Gejz spal w takowém Nebezpečnstwj swých Včedlnjků?

(1) Poněwadž on byl vnawený od své pra-

ce/od svého wyvícování a od svého kazání/
tehdy sobě na lodi malíčko odpočínauti chtěl.

(2) Aby své vředlníky tudy zkusyl/žterak o-
nj se wtom nebezpečensťwj chowati budau.

Žterak se tehdy chowali vředlnícy geho wtom
nebezpečensťwj :

A přistaupiwše k Gezijsi/zbudili gegřkau-
se: Páne/zachoweg nas/hynemeť.

Což gest gim náš Spasitel wtom nebezpečens-
ťwj spomohl :

A owšem / ale neyprwé gich potrestal / a
žaral gegich nedowěru/řkauce: O malé wj-
ry/proč se bogjte.

Co pak vředlnícy zle učinili že sau své autočistě
ku Pánu Krystu wzali/proč pak on gich
žaral :

Náš Spasitel své vředlníky ne proto tre-
stal a žaral/že sau onj w svém Nebezpečens-
ťwj a sauženj k němu přistaupili / a vneho
pomoc hledali; ale proto on gich trestal že
malé wjry byli/že hned své dauffanj stratiti
chteli w svém nebezpečensťwj a sauženj / ge-
što Pán Krystus při nich byl.

Žterak tehdy Pán Krystus svých Vředlníkůw
wyswobodil / a gim spomohl/ztoho Ne-
bezpečensťwj :

A hned wstal a přimluwil wětrům a mo-
ři / a stalo se wtissenj weliké.

Co k tomu řekli vředlnícy Pána Krysta / a druzi
lide/řekj také na lodi byli :

Diwili se/rkauce: Kteraký gest tento/že ho
y wětrowé y moře poslauchaj.

Proč se nad tím diwili lidé?

Proto poněwadž takowy skutek w mocy
žadného paubeho člověka není/aby wětrům
a moři rozkazował / byt nymocněgšj Cysar
byl. Widauce a sparrugjce tehdy takowy
diw/že na slovo Krystowo y hned wětrowé
přestali huciti/ a wlny přestali do lodj pada-
ti/pročez ginať nemohli než se nad takowau
mocy slusně podiwiti.

Gatého Naučení z tohoto Ewangeliium naby-
wáme:

Od Pána Krysta nasseho Spasitele naby-
wáme Naučení:

Poneyprwe/ je on gest prawý a wssemohau-
cí Bůh. Nebo Wětrům a moři žádný člo-
věk rozkazowati nemůže / toto oboge stwo-
ření jen toliko samému swému Stworiteli
posluschnost zachowawa; Poněwadž pať Wě-
trowé a moře posluschnj byli Pánu Krystu/
tehdy odtud nasleduge/že on gest ten prawý
Bůh/ gaťž ho y S. Jan tať gwenuge w I
Epist. w V Kap. w. 21.

Podruhe/ je on gest také prawý Člověk.
Nebo spátj a zase pročtiti vlastně Pánu
Bohu nepřinalezj / o kterémž Pismo dj: Ahy
nedřimet/ o wssem nespj/ ten kterýž ostrjha Izrae-
le. w Zalmu CXXI. w. 4. ale to člověku přis-
nalezj. Poněwadž pať se o Pánu Krystu to

prawi/ že on gest spal/ a od swých včedlnjích
 zase probuzen byl; Tehdy ztoho nasledu-
 ge/ že on gest prawy člověk. Tak ho y S.
 Pawel gmenuge/ kdýž toto wyslowuge: Ge-
 dent gest zagiste Bůh/ geden také y prostřednjš
 Boží a lidský/ člověk Krystus Gejš. w I. k Ty-
 mot. w II Kap. w. 5.

Portretj/ že Pán Gejš neylepsšim našim spo-
 mocníkem w Duševstj gest. Včedlnjcy se gíž do-
 mníwali/ že k zahynutí přigdau/ ale Pán Kry-
 stus gím wtom gegich sauženj spomohl. Tak
 on činj a zachazy až posawad s swými Wěrj-
 cými/ kterj gemu k chwalé zwolati mohau:
 Dnt gest Bůh sylný náš: Bůh sylný k hogné-
 mu spasenj: Hospodin Pán genž z smrti wywo-
 dj. w Žalmu LXVIII w. 21.

Počtwrté/ že lidem swoboda gest přes moře
 na lodj se plawiti: Ponewadž se sám Pán Kry-
 stus swými včedlnjky na lodj přes moře pla-
 witi račil/ tehdy se to také druhým lidem
 zbraniti nemůže/ kteri se do gínšš Zeme aneb
 Braginy přes Wodu pustiti chtěgi.

Popaté/ že se Pán Bůh w krjji a w nebezpe-
 čenstwj swých Wěrjcých/ kolikrate tak proti nim
 chowa gačo by ge neznal a onich nic neweděl/ ale
 potom gím předce spomaha. Tak se tuto cho-
 wal Krystus k swým včedlnjčím/ on spal na
 lodj/ a tak činil gačoby o gegich nebezpeč-
 stwj dořonce nic neweděl/ a gestto podle swé-
 ho Božstwj wsecko co se dalo weděl y wi-
 děl/

děť/mezy tím předce své včedlnjky neopustil/
ale gim času gistého spomohl/a od nich nebes-
zpečenstwj odwrátil/ a tať po desťtj sluncy
swjtiti kázal. Několi Hospodin zarmucuge/wššak
slitowáwa se podle množstwj milosrdenstwj své-
ho: Metrápjt zagisté z srdce svého/ anj zarmu-
cuge synůw lidštych. w Placi Seremiasšowém
w III Kap. w. 32/ a 33.

Od Lodjčky Krystowé bereme toto Nau-
čenj:

Poneypřwé/je Cyrkw Křestianská na tomto
swětě mnohemu přenasledowánj poddana gest.
Tato lodjčka Krystowá/ byla šigirau Cyr-
kwé Křestianské. Rowně gaťo haučlhwj wé-
trowé a Wlny wššecku lodjčku obkličili/ a gi
přewratiti wššlowali: Tať taťe Cyrkw Kře-
stianská/ totiz Towarystwo Wěrjcych/ často
býwa od Wetrůw a wln přenasledowánj a
wššeligakého křjze obkličena/ tať že narikati/
musy: Propast propasti se ožywa f hlúčení trub-
twých: wššecká wlnobiti twá/ a rozwodněnj twá
na mně se swalila. w Žalmu XLII. w. 8.

Podruhe/ je Cyrkw Křestianská šrže jadné
přenasledowánj přemožena býti nemůže. Wé-
trowé a wlny dosti se sylně na lodjčku walili
a onj se opirali/ ale proto gi předce přewrá-
titi a potopiti nemohli/ tať se taťe dege Cyr-
kwj Křestianské/ nebo ona gest na taťowým
gruntu založena/ je aj anj bráný peťelné nepře-
mohau/ gaťz nám náš Spasytel přisľybíti ra-

čil / v S. Matausse w XVI Kap. w. 18. přo-
 cež Cyrkeu Křesťianská wzdýchý zwolati mu-
 že: Belicet sau mně sřuzowali hned od mlado-
 sti mé / rečý nyní Izraeli; Belicet sau mně sřu-
 žowali hned od mladošti me: a wřřak mně ne-
 přemohli. w Žalmu CXXIX w. 1. a 2.

Od Vředlnjřkůw Pána Kryřta Naučenj
 bereme:

Ponepprwe / že wřřicřnj opravdij Křesťia-
 ne / řterj Kryřta Pána nasledugi / w mnohy řřij a
 Nebezpečnstwj padagi. Vředlnjcy Kryřtowi
 nasledowali řwěho Spasýtele; Pána Kry-
 řta měli při sobě / a předce přišřli do weliké-
 ho Nebezpečnstwj řiwota řwěho. Tak se
 děge wřřem Milownjřkům Pána Geřijře / Ne-
 bo wřřicřni řterjř chřěgi pobožně řiwi býti w Kry-
 řtu Geřijři / protřwenřtwej mřti budau / dj S. Pa-
 wel w 2 Epist. ř Tymot. w III Kap. w. 12.
 A nař Spasýtel giu to také předpoweděl /
 řřauc: Chceli řdo za mnau přigřti / zapřij sebe
 řam / a wezmř řřij řwiig / a nasledugi mně. v S.
 Matausse w XVI Kap. w. 24.

Podrube / že také Wěřcy řolifřate w řwě auř-
 řořti bařliwi a řhaulořtiwi byřwagi / Tak se tuto
 vředlnjřkům Páne přitřřřilo / řdyž nebezpe-
 čenřtwej před očjma měli / a Pána řwěho řpě-
 gjcýho řpatřowali / tu giuak oni nemýřřili / ne-
 že geřř giž weta řnjmi / že giž zabynauti mu-
 řegi / procež řalořřně o pomoc wolagi: Páne /
 řachoweg nař / hyneměť. Tak se také y giuřřim
 We-

Werjcem mnohdykrátě děge / kdýž w své
 Muzkosti narikagj: Opustil mně Hospodin / a
 Pán zapomenul se namně / v Szaiaše w XLIX
 Kap. w. 14. Aneb s Kráľem Dawidem: Už
 doľawad Hospodine? Což se nawěky zapome-
 neš na mně? doľawadž twar swau sřerwati bu-
 deš předemnou? doľawad radý wyhledáwati bu-
 du w myslí své a swirati se w sedcy swém den
 odedne? w Žalnu XIII w. 1.

Počterej / abychom wnassj Muzkosti nasse Mu-
 tociště při Gejssi hledali. Vředlnjcy w své
 Muzkosti / gíž smřt před očima spatrugjcy / k
 Pánu Gejssi své autociště wzali wolagjce:
 Páne / zachoweg nas / bynemět. Tak y my či-
 nitj máme w neywěťšj nassj Muzkosti máme
 Pomoc v Pána Boha hledati / v nasseho
 Spasřtele Krysta Gejisse / wzdychagjce: Po-
 zdwiugi oěj swých k horám / odkudžby mi při-
 šla pomoc. Pomoc má gest od Hospodina / kte-
 rýž wćinil nebe y zemi / w Žalnu CXXI w. 1.

Počtwrtě / abychom wnassj Muzkosti sobě ne-
 zauffali. Vředlnjcy byli w swém Niebezpečn-
 stwji chaulostiwí / malé Wjry / pochybugjce gíž
 o swém žiwotě / pročeg gich ztoho trestal Kry-
 stus Pán / rľauce: Proč se bogjte o malé wj-
 ry? w takowé neduwěře tehdy vředlnjctw
 nenasleduimež / byt nebezpečnstwji gestě tak
 welikě bylo / než stáli a wdatnj budime we Wj-
 ře / a wtě stálostj setrwegime / a od Pána Bo-
 ha

ha pomocy a wyswobozenj očekawegme/přítom s Králem Dawidem spjwegme: Bůh gest nasse utociště y syla: we wsselikem s sauzenj pomoc wzdychy hotowá. A protož nebudeme se báti/ byt se pať y Země podwrátila/ a přewracely se hory do prostřed moře/ w Žalmu XLVI. w. 1. Zdaliz newime/ že Pán Krystus wnassj newětšj Muzkostj nám také přítomny gest? gaťož včedlnjším swau přítomnostj blížky byl/ genž takto potěšitedlně se nám ozegwa: Nebož se: Nebo vykoupil sem tě/ powoľal sem tě gmenem twým: můg gšy ty: Když půgdeš přes wody s tebau budu/ pakli přes řeky nepřikwačj tě: půgdešli přes oheň/ nespáljš se/ aniž plamen chytj se tebe. Nebo gá Hospodin Bůh twůg/swatý Izraelský gsem Spasitel twůg. w Proroka Izaiasse w XLIII Kap. w. 1. Na takowyto sljw Božj musíme se y wté newětšj Muzkostj slyně spolehati/ a s Králem Dawidem říkati: Hospodin sem nau gest: nebudu se báti: co mi může učiniti člověk. w Žalmu CXVIII. w. 6.

Od Wětrůw a Moře bereme toto Naučenj:

Abychom Pánu Sežjssi nassemu Spasiteli poslušni byli. Poněwadž moře a Wětrowé/gaťožto mrtwé stworenj Krystu Pánu poslušni byli a geho rozkaz zachowali; tehdy mnohem wjce nám/gaťožto rozumnému stworenj/a k tomu gestě Křestianům/genž ho nasledujeme/nám geho Přikaz plniti/a podle něho se spravowati přislussi.

Kdo působí takové poslušenství w našich
srdcích?

Bůh Duch Svatý/toho musíme ku pomo-
cy od Pána Boha vyžadati/takto vzdycha-
jicy.

Wědiž mně podle vůle tvé/

Ne mně nezkažy hříchové:

Můj život y me činěnj/

Budiž twoge Zálbenj.

Tomu našemu Bohu Otcy/Synu y Duchu
Svatému budiž Čest a Sláva/ Chwála y
djky vzdawané až nawěky/ Amen.

~~~~~

Neděle pátá po třech Kralích.

Ewangelium v E. Matausse

w XIII Kapit.

Gejš giné Podobenský předložil gin-
řka: Podobno gest Království ne-
beské člověku rozširagjcnmu dobre seme-
no na poli svém. Když pak lidé zespili/
přissel nepřítel geho a nasál kaulole mezi
Pšenicy/ a odssel. A Když zrosila byli-
na/ a vžitek přinesla/tedy vřazal se y kau-
kol. Y přistaupiwšse služebnien hospoda-
ře toho/ řekli genu: Pane/ Zdalíš do-
brého semene nenásal na poli svém: Kde

že se pak wzał kaufol? A on řekl jim: Nepřítel člověk to učinil. Služebníci pak řekli mu; Thcessliž tedy at' gdeime a wytrhame geg? On pak odpowěděl; Nikoli: abysstě trhagice kaufol/spolu s nim ne wytrhali pšsenice. Nedyte at' obě spolu roste až dozri: a wčas žni djiu Zencium; wytrhente neyprwe kaufol/ a swazte geg w snopky k spaleni: ale pšsenicy shromazďte do stodoly mé.

Wyklad/

Co w sobě obsahuje dnešní Ewangeliu?

Obsahuje w sobě Podobienstwj/ o člověku rozsyrwagjymu dobre semeno na poli swém.

Kdo toto Podobienstwj wyslowil?

Gejz naš Spasitel/ kterýž strze wsseligatá Podobienstwj Spůsob Cyrkwé Křestianské wymalowati se wyslowal. O kterémž spůsobu Cyrkwé Křestianské/ nasse Ewangeliu takto wyprawuge: Gejz gine Podobienstwj předložil jim/ totiž wcedlnjům/ rka: Podobno gest Králowstwj nebeske člověku rozsyrwagjymu dobre semeno na poli swém.

Co Krystus Pán rozumí strze Králowstwj nebeské?

Cyrkwé Křestianskéu zde na zemi/ kterážto gest podobna takowému člověku/ který syce
do-

dobře Semeno na své pole rozsywa / ale ge-
ho nepřítel přichazy / a rozsywa kaulol mezy
pšenjcy / tak že se potomně negen toliko čista
pšenjce na te roly / ale také y mnoho kaulole
nachazy.

Kdo se rozumi škrze toho člověka genž dobré
Semenoz rozsywal ?

Pán Krystus náš Spasitel / nebo on gest
ten gedinky člověk nám z milostj daný / škrze
kteréhož vsickej lide v Boha milostj dosa-
hugi / podle V. Kap. k Rimanum / w. 15.

Co se rozumi škrze pole ?

Swět se tudy rozumi.

Co Krystus Pán rozumi škrze dobré Semeno / a
nebo škrze pšenjcy ?

Pobožné a Werjcy Křestianý / kterj wpra-
wé Wjře Pána Boha se přidržugi / a genu
wěrne slauzegi. Ti sau to dobré semeno / slo-
wo Božj / negen toliko přigimagi / rádj slyšegi /
ale také vžitek přinášegi w trpělivosti.

Co Krystus Pán rozumi škrze kaulol ?

Bezbožné / Syny tohoto swěta / kterj Pá-
na Boha zamitagi a potupugi / y samy sro-
dlivy vžitek a kaulol křichu přinášegi /
gakož gest : Někera / falešné včenj / Nepo-
slusnost / Nenawist / Nepratelstwj / Nesle-
chetnost / Neprawost / Nestřjdmost / lež / sy-
balstwj / a tomu podobné Wěcy.

Wkud přichazy tento kaulol na to pole to-
hoto swěta ?

Od nepřítele Krystowého / to gest oď ja-
mého Satanasse / tent rozsýwa wšsecty hřichy
w sedcých lidských: Odtud to giste pochazy / že se
wprostřed pšsenjce kaukol nachazy / totiz / že se
wprostřed pobožnych také bezbožni nachazegi

Kdy nepřítel rozsýwa swüg Kaukol :

Když lide spěgi / to gest / když se o své spá-
senj nestaragi / a o své duše nepečugj / toho
času bere ďabel příležitost k rozsýwanj své-
ho Kaukole / toho času tehdy on má příleži-
tost lid zawadeti. Ueb takto dj náš Spasy-
tel: Když pak lide zesnuli / přissel nepřítel ge-
ho a našal kaukole mezy pšsenicy / a odšel. A
když wzrostla bylina / a owoce přinesla / tedy
vřázal se y kaukol.

Gak dlouho tedy ten kaukol zůstawa napoli / a
nebo gak dlouho přebywagi bezbožni
mezy pobožnými :

Až do žnj. Ueb takto wyslowuge náš Text:
Y přistaupiwšse služebnjcy Hospodárowi / ře-
kli gemu / Pane / wšsaks dobrého semenene našal
na poli swém / kdeže se pak wzal kaukol? A on
řekl jim / Nepřítel člowěk to učinil. Služe-
bnjcy pak řekli mu / chcessliž tedy püg deme wy-
trháme geg? On pak odpowědel / Titoli / a-
byšste trhagjce kaukol / spolu s nim newytr-
hali pšsenice: Uechte ať obě spolu rostě až
do žnj / a wčas žni djm žencům / Wytrhejte
neyprw kaukol / a swaztež geg wsnopky k spá-
lenj: ale pšsenicy šhromazďte do stodolý mé.

Kdo se rozumí škrže Hospodare :

Pán

Pán Bůh/genž gest Hospodarem nad swým
Duchownjm Domem/to gest/nad swau Kře-
stianskau Církwí.

Co má za služebníky tento Hospodár ?

Služebníky geho sau wssicknj wěrnj Kaza-
telowe/y také wssicknj pobožnj Křestiane/ kte-
rj mnohdykráte z welike horljiwostj winssu-
gi a žadostiwí toho sau/ aby se wssecten Kau-
kol wytrhati mohl / totiž aby wssickni bezbo-
žnj z Církwě Křestianské wyhlazenj byli/ ale
wssak to dosahnauti nemohau.

Proč ne ?

Proto/ že by se s Kaukolem y pšsenice také
wytrhala. Ninohy gest syce bezbožný člověk/
ale wssak se gessťe na počánj odewzdati mů-
že/ to gest/ že se Kaukol w dobrau pšsenicy o-
bratiti může/ gaťož příklad máme na Swa-
tým Pawlowi/ ztě přičiny tedy nechce Pán
Bůh/ aby se Kaukol y hned wytrhal.

Co pak bezbožných w gegich neprawosti trpeti má-
me/ a ge z hříchůw gegich netrestati/ poně-
wadž náš Spasitel di/ aby se nedal
y Kaukol rusti ?

Nikoliw. To není smysl Pána Krysta/ ne-
bo on tuto nemluwi o každem Kaukoly / to-
tíž o wssechněch bezbožných/ než on gen tuto
toliko mluwi o malým kaukoli/ kterýž se z po-
čátku gaťo wzesslá pšsenice spatruge a neb v-
řazuge/ taťowýt malý Kaukol se nemá wytr-
hati/ aby spolu s njm y pšsenice wytrhana ne-
byla. Tak se také magi Křestiane chowati
pro.

198
 proti pokrýtcům / a těm podobným hrštníkům / kterých pravě od pobožných rozeznati nemohau / těm takovým aby zruš w Cyrkwi Křesťanské nezbraňovali. Gínace pak magi Křesťiane zachazeti s welikým Kaufolem / to gest / weregnýni hrštníky / genž celemu shromážděnj totiž cele Cyrkwi ku pohoršsenj gsau / ti takowi magi podle možnosti z Křesťianstwa vykorenenj a vyhlazenj byti / podle příkazu S. Pawla / Wyvržtež tedy toho zlého sami z sebe. w I. k. Koryntiům. w V Kap. w. 13. Takowito Kaufoł musęgi Dčitelowé a Kazatelowé swým trestánjm a karánjm; Wchnost swau mocy a pokutau; Hospodari swau kázni domácy vykoreniti / a tak tedy tuto magi Křesťiane nasledowati příklad Krále Dawida / genž dj: Nebudeš bydleti w domě mém / ten kdož činj lest / a kdož mluwj lež / nebude mjet místa w mně. Každého gitra pléniti budu wšecky neshlechtné; Země / abych tak vyplěnil z města Hospodinowa / wšecky kdož passj neprawost. w Žalmu CI. w. 7 a 8.

Co se rozumí škrze čas žni?

Skončenj tohoto swěta / totiž den soudný / kterežto dne budou lidé / tak mluwjce / zdráti ku klizenj a swožowanj z pole tohoto swěta.

Škrze toho Pán Krystus takowau žen kóna-
 ti bude?

Škrze žence / to gest / škrze swaté Angele.

Na gaky způsob tito žency / totiž swátj Angele takowau žen wykonawati budou?

Pše

Pffenjcy budau shromazďowati do stodo-
ly/ to gest/ pobožných a werjých budau wwa-
dėti do Nebe ku Krystu Pánu; ale Kaukol
swázau w snopky k spálenj/ to gest/ bezbožných
a newěrjých do horaucyho pekla wwrhnau.

Gakého Naučenj z tohoto Ewangelium naby-
wáme?

Poneprwe/ že každé pobožnosti werjých/
Krystus Pán puwodeni gest. Nebo on gest Syn
člowěka/ kterýž dobré semeno na své pole roza-
sywá/ onť gest/ od něhožto wssicknj Werjcy
swüg puwod magj; strze Krysta musíme
sprawedlnostj/ pobožnostj a wečného spasenj
dogjti/ sem sneruge náš Spasytel když dj: Bez
zemně nic nemůžete učiniti/ v S. Jana w XV
Kap. w. 5.

Podruhe/ že Pán Bůh gest dlauho showi-
wagjer Bůh/ genž lid nehned tresce. Onť gest
ten Hospodár/ který nehned kaukol wytrhati
dopauští/ ale zruští mu necha; Tak zachazy
Pán Bůh s bezbožnymi/ on ge ne hned tres-
ce/ ale propugčuje jim času k poťanj/ sem
sneruži slowa w knize Maudrostj pozname-
nana/ w XII Kap. w. 18. Ty Pane mocný mjr-
ně saudiš/ a s mnohým showjwáním zprawugeš
nás.

Od Sataniasse beřeme Naučenj:

Poneprwe/ že on gest nepřitel Pána Krysta/
a wssch geho Werjých. Protož geg Pán Kry-
stus náš Spasytel gnienuge Nepřitelem/ kte-

režto nepřátelství hned w rági swúg poču-
tel wzalo / když Pán Bůh k hadowi / totiž k
Satanassi takto řekl: nepřátelství položim
mezy tebou / a mezy ženau / w mezy semenem twým
a semenem gegim: Ono potře tobě hlavu / w I
Zni. Mogýšš. w III Kap. w. 15.

Podruhe / je od Satanasse každá nepravost
bezbožniskú pochaz. Oni gest ten nepřítel /
kterýž kaulol wšech hříchů rozsýwa. Od
něho prwnj hřich na lidské počolenj přissel /
když gest w Ragi člověka k tomu přemluwil /
že gest z Zapovědného stromu gedl / od ně-
ho až po dnes pochazegj wšsycknj hřichowé a
každa bezbožnost / gažž S. Ján wyslowuge:
Kdož činj hřich / z dábla gest: nebo dabel hned
od počatku hřessj. w prwnj geho Epist. w III
Kap. w. 8.

Potrjetj / je Satanaš toho času lidj negspjš
zawádj / kterého oni se neybezpečněgšj domniwagi
byti. Nebo když lidé zesiuli / přissel nepřítel
a našal kaulole mezy pšsenicy / když lidé spěgi
a bezpečni gsau tedy tu Satanašsowi ney-
lepšj příležitost se podawa / že může k lidem
přistaupiti a gich k wšseligakému hřichu př-
westi a popuditj. Pročez každý wěrný Křes-
tian Duchowně bdjti a o swau dussj pečo-
wati má / podle napomenuti S. Petra: Strž-
zlijw buďte / bděte: Nebo protivnjš waš dabel /
gažo lew řwaucy obchazj / hledage koho by seřrať.
W prwnj geho Epist. w V B. w. 8.

Od Cyrkwé Křestianské nabywáme Nau-
čenj:

Ponepřwe/že se w Cyrkwí Křestianské wždy-
cky každého času pobožni a bezbožni lidé nachaze-
gi. Na kterémžto poli Cyrkwé Křestianské
wždycky Pšenice a Raukol spolu roste: Když
Pán Bůh dobré semeno rozsýwa/ a pobožné
lidj strže své swate slovo činj/ tedy y hned
geg ďabel swým Raukolem/ to gest/ s swými
bezbožnými lidmj následuge.

Podruhe/ je bezbožnicy z Cyrkwé Křestianské
dříve k wykoreněnj do cela nepřigdau/ až dne
saudného. Nebo tak gaťo Raukol až do času
žně s pšenicy spolu na poli stogi a roste. Tak
také bezbožnj s pobožnými w Cyrkwí Křesti-
anské až do skonánj swěta přebywati budau.

Od pobožných a wěřjeych nabywáme
Naučenj:

Ponepřwe/ je pobožni a Wěřjey mnoha pře-
nasledowanj od bezbožných a newěřjeych snasseti
musęgi. Poněwadž oni vprostřed Raukole/
vprostřed trnj a bodlaj stogi/ tedy ginace
byti nemůže/ než že raněni a bodeni od nich
býwagi. Všickni kterjž chtěgi pobožně žiwi bý-
ti w Krystu Gejissi protiwenstwj msti budau. w
2 Epist. k Tymot. w III Kap. w 12.

Podruhe/ je pro pobožné bezbožni zachowáni
býwagi. Že Raukol na poli zanechawán bý-
wa/ dege se to pro pšenicy/ aby ona se spolu
s Raukolem newytrhala: Tak také bezbožnj
pro pobožné při žiwotě zachowáni býwagi/

Kde pobožných wíce není / tu gest s bezbožnými weta / když Lot z Sodomy wyšel / tedy wstiečni lidé z kazu wzali. w I Knih. Moggiss. w XIX Kap.

Potřebij / že pobožni a Břijci při skončení Swěta do nebe přigati budou. Tak jako se pšenice shromáždí do stodoly / tak také wěříci do Kralowstwj Nebeského se shromáždowati budou / gegich duse hned gať z těla wygde / bywa od Andělůw do lůna Abrahama w nessená / v S. Luk. w XVI Kap. w 22. Těla pať gegich w den soudny k wečnému spasení wzkrjssena budou.

Od bezbožníkůw Naučení bereme:

Že pro ně gest horauch pekelný oheň připrawen / w kterým nesnesitelné Mučy snasseti budou. Tak jako Kautol do Ohně wvržen býwá / tak také bezbožni do pekelného Ohně wvrženi býti magi / když k nim Pán Křystus takto promluwi: Oděte ode mně zlořečení do Ohně wečného / kterýž gest připrawen dablů u Andělůw geho. v S. Matausse w XXV Kap. w. 41.

Protož gest za potreby / abyhom se Kautole wsech hříchůw wystrjhal / tak abyhom od wečného ohně uchowáni byli. Žte přičiny častó sobě wzdyhati máme: O přestádky Gejssy / že člověkem zplozen gsy / pekelných muč nas sprost. Geinu nassemu Wykupiteli Křystu Gejssy / společně s geho Nebeským Otcem / a Duchem Swatým / budiz Čest a Chwála az nawěky / Amen.

Meděle sšesta po třech Kraljich.

A nebo

Na den Proměnění Jana
Křtsta.Evangelium v S. Matausse
w XVII Kapit.

Po sšesti dnech/ pogaš Gejzš Petra
a Jakuba a Jana bratra geho/ y
vvedl ge na horu wysokau sautromj/ a
proměnil se před nimi: Y Zastřwěla se
twar geho gako slunce: Rauchs pak ge
ho včíněno bjle gako swětlo. A an/ wka-
za- li se jim Mojzš a Eliáš/ rozmlawagi-
cy s nim. A odpowědew Petr/ řekl Gejz-
šsowi: Pane/ dobre gest nám tuto byti:
chcessli wdělame tuto tři stánky/ tobě geden/
a Mojzšsowi geden/ a Eliášsowi geden.
Kdyz pak on gessťe mluwil/ an oblak swětlý
zastřnil ge: A an/ stal se hlas z toho oblaku/
řkaucy: Tentor' gest ten můj milý Syn/
wněmž mi se dobře zaljbiło: toho posla-
chegte. To wsslyssawšse Wědlnjey/ padli
na twarí swe/ a báli se welmi. A přistau-

piw Gejjs/dotekl se gich/řka: Wstaňte/a
nebogte se. Pozdwihsse pak oči swých/za-
dného newiděli/ než samého Gejisse. Když
pak sstupowali s te horn/ přikázal jim
Gejjs/ řka: Zadnému neprawte tohoto
widění/ dokudžby Syn člověka newstal
zmrtvých.

204

Wyklad.

Všem wyprawuge dnešní Ewangeliu:

O Proměnění Pána Krysta našeho Spa-
sytele.

Co se rozumí skrze to Proměnění Krystové?

Rozumí se tudy slavné proměnění Těla
a způsobu Pána Krysta / skrze kteréhožto geho
proměnění on swau sláwu oznámil a zgewil.

Podle kterého přirození Pán Krystus se pro-
měniti račil?

Podle člověčenství. Nebo podle Bož-
ství nebylo zapotřeby Pánu Krystu se pro-
měniti/ poněwadž takowa sláva od wečnosti
při něm byla; Ale podle člověčenství on ta-
kowan sláwu Božskau přigal.

Kdy se toto proměnění stalo?

Po šestj dnech když náš Spasitel přišel k
městu Cesarea / genž Filip wystaweti dal / v
S. Mat. w XVI Kap. kdežto sám swým vše-
dlníkům přislíbil/ že některj z nich sláwu Pá-

na

na Krysta spatrowati magi. Sestého dne tedy po tomto slibu stalo se toto proměnění/ skrze které on swau slávu Božskou ukázal.

Kde se toto Proměnění stalo?

Na hoře Tabor/ genž gest wysoká hora w Galilei.

Koho s sebou pogal Pán Gejš na horn Tabor?

Třech z swých učedlníkůw/ totiž Petra a těch dvouch Bratrůw/ Jakuba a Jana/ kterj Proměnění Pána Krysta a geho sláwy swyma očima spatrowali/ tak že potomně řícy mohli: Widěli sme slávu geho/ slávu jakož to gednorozeného od Otce/ plné milosti a pravdy. Gafž S. Ján w I Kap. w. 14. geden z nich dj.

Co pak wice žádný z nich při Proměnění Krystowém nebyl?

W owšem že byli. Nebo Ewangelista doklada/ že kdýž se byl Krystus Pán proměnil před swými učedlníky/ tedy že se jim y hned byli ukazali Možíš a Eliáš/ kterj rozmlauwali s Pánem Krystem.

Kdo gest byl Možíš?

Možíš byl weliký Prorok Boží za času starého Zákona/ skrze kterého Pán Bůh nagen lid Izraelský z Egypta wywedl/ ale y skrze něho desatero Příkázanj wydal na hoře Synai/ kteréhož Pán Bůh sam potomně pochował/ tak že žádný geho hrob wystaumati

némohl/ gať se čte w 5 Knih. Mogz. w XXXI.
Kap. w. 6.

Kdo gest byl Eliáš?

Eliáš byl rowně obwzlasťnjm Prorokem
starého Zákona/ genž mnohé diwy činil/ a po-
tomně w ohnjwým Woze/ s ohniwými koň-
mi za žiwa do nebe wzat gest/ w IV Knih.
Brálowst. w II Kap. w. II.

Proč gsau se tito obadwa Prorocy Pánu Kry-
stu ukázali?

Poněwadž obadwa obwzlasťnj obrazowé
byli na Pána Krysta. Nebo Mogzjs wapslo-
wně o Pánu Krystu dj: Proroka zprostředku
twého z bratři twých/ gaťo gať gsem/ wzbudj to-
bě Hospodin Bůh twůg/ geho poslauchati bu-
dete. w 5 Knih. Mogzj. w XVIII Kap. w. 15.
A o Eliášowj známo gest/ že on skrze své na
Nebe wzeti/ Wstaupenj Pána Krysta nasse-
ho Spasitele na nebesa/ wymalował.

Wčem gsau tito obadwa Prorocy s Pánem Kry-
stem rozmľauwali?

Rozmľauwali spolu o konánj které Pán
Krystus w Geruzalémě miti bude/ gaťž S.
Lukas wyprawuge w IX Kap. w. 31. to gest/
oni rozmľauwali o utrpenj a vsinrcenj/ o z-
mrtwých wstánj a na nebe wstaupenj Pána
Krysta.

Co pať gsau tito tři Wědlnjcy Krystowi/ těch
dwauch Prorokůw poznali?

R owšem. Nebo Petr y hned ku Krystu
Pá-

Pánu řekl: Páne dobré gest nám tuto byti:
chcessli/vděláme tuto tři stánky/tobě geden/
a Mogzissowi geden/a Eliassowi geden?

Odud to Petr weděl/se tito dva Minji Mogz-
jjs a Elias byli?

3 gegich řečj/ kterau s Krystem Pánem
měli/ a nebo 3 obwzlasstniho Božského zge-
wenj.

Proč pak Petr na hoře Tabor zůstati chtěl?

(1) Pro tu welikau radost/ kterau on gaš
nad Proměněním Pána Krysta/tať nad pře-
milostněm Towaryssstwjm měl/pročez 3 ra-
dosti zwolal: Páne/dobré gest nám tu byti.

(2) Pro geho zdesenj/ nebo Petr zdesyl se
welmj nad takowau slawau Páne/tať že ne-
weděl co ma prostrach neydríwe mluwiti:
Žte přičiny takě chtěge tři stánky a nebo do-
my stawěti; geden měl byti pro Krysta Pá-
na/druhý pro Mogzisse/a třetj pro Eliasse;
ale sam na sebe a na ty druhe dwa wředlnjky
nespommeľ/řdeby oni zůstawati měli.

Co se wíce přihodilo při tom Proměnění Kry-
sta Pána;

Adyz Petr gestě mluwil/ ay oblač swětly
zastjnil ge: A ay/ stal se hlas ztoho oblaku/
řtaucy: Tentot gest ten můg milý Syn w
němž mi se dobře zaljbiľ/toho poslauchegte.

Ci to byl za hlas?

Byl hlas Božj Otce Nebeského/ genž to-

to

to Swědectwí o Gejssi Synu swém vydal/
a lidem přikázal/ aby geg poslauchali.

Co to byl za swětly oblak?

Bez pochyby že se wtom swětlym oblace
duch Swaty swau přítomnostj vřazal/ kře-
týž se předtim při Křtu Pána Gejssse w spů-
sobu holubice vřazal/ kdezto rowně tento
hlas Boha Otce z nebe slyšan byl/ w S. Mat-
tausse w III Kap. w. 16. Tak také chtěl se
on y tuto w spůsobu swětlého Oblaku zgewiti
a vřazati.

Gak se přitom chowali Vědlnicy Krystowi?

A padli na twari swé/ a bali se welmi. A
přistaupiw Gejss dotekl se gich/ řka/ wstáti-
te/ a nebogte se.

Ždaliž toto Proměněnj dlanho trwalo?

Nikoliv. Vlez kdýž se toto stalo/ a vědl-
nicy swých očí zase pozdwsjli/ newiděli žádné-
ho/ než samého Gejssse.

Proč Pán Gejss wtom swém Proměněnj toz
tiž w té slawě nezustal?

Poněwadž on tehdaž gessťe w stawu Po-
nizenostj byl/ w kterým on takowau Božstau
slawu z sebe složil/ aby trpětj a vmřítj mohl
za lidské Pokolenj. Nebo Krystus Gejss gsa w
způsobu Božim/ nepoložil sobě toho za kaupej/ ro-
wný býti Bohu; Ale samého sebe zmaril způ-
sob sluzebnjka přigaw/ podobný lidem učiněn: A
w způsobu nalezen gaka člověk/ ponížil se/ poslu-
šny byw až do smrti/ a to do smrti křiže/ gakž wy-
slo-

slowuge otom S. Pawel k Filipenským w II Kap. w. 6. To gest také ta příčina byla/proč Pán Krystus zapoweděl včedlnjším swým aby toto Widenj o Proměněnj geho žádnemu nepravili a neoznamili dokudžby Syn člověka newstal z mrtwych. Nebo Pán Krystus dobře weděl ze lide tomu widenj weriti nebudau/dokudžby on swau Božsku sláwu strže zmrtwych wstánj nezgewil a nepotwrdil.

Proč se pak Pán Krystus proměnití račil?

(1) Aby swau Božsku sláwu swým včedlnjším oznámil/ kterauž on také y w Stawu ponizenostj měl/ ačkoli gi newžíwal.

(2) Aby nám tudy tu welikau sláwu wymalowol a předstawil/ kterau wssicknj werjcy a wywolenj w nebeským Kralowstwj očekawagj. Nebo toto Proměněnj nic ginjšjho nenj než gen toliko obraz nassj budaucy Sláwy a radostj/ podle wyslowenj S. Pawla: Nasse obcowanj gest w nebesych, odkudž y Spasitele očekawáme Pána Gejssje Krysta/ kterhž proměnj tělo nasse ponjžené tak aby bylo podobné k tělu sláwy geho. A Filipenským w III Kapit. w. 20.

Co se z tohoto Proměněnj Krystowého učiti máme?

Od Krysta Pána nabywáme Uaučení:

Poneyprwe/ je on také y podle swého člowečenstwj Božsku sláwu ma. Nebo podle člo-

wě-

wěcensťwj on se proměnití račil / gako zpo-
čátku giž powědino gest.

Podruhe / je on gest prawy Bůh / a gednoro-
zený Syn swěho Nebeského Otce; Nebo tak
geg nebeský Otec gmenuge / když s Nebe dj:
tentot gest ten můj milý Syn.

Potřetí / je kdo se chce Pánu Bohu líbiti / ten
se musí Pána Krysta přidržeti. Nebo o Kry-
stu Pánu takto dj Bůh Otec: Tentot gest ten
můj milý Syn / w němž mi se dobře zalíbilo.
Protož kdož se s prawau Wjrau Pána Kry-
sta přidrží / ten se Pánu Bohu líbí. Zte při-
činy také S. Pawel wyslowuge: Bůh náš
sobě wjacné učinil w tom nehmilegššim / totiž w
Synu swém k Efezským w I Kap. w 6.

Počtvrté / abychom my lidé / Pánu Krystu
posluschni byli. Nebo weyslowně nebeský Otec
o Pánu Krystu dj: Tentot gest ten můj mi-
lý Syn w němž mi se dobře zalíbilo / toho po-
slauchegte. A w 5 Knih. Mojžj. w XIX K.
w. 19. dj Hospodin: Kdobykoli neposlauchal
slow mých / kteráž mluwitj bude we gmenu mém /
já wyhledawati budu naněm.

Popáté / je w Bytnosti Božské tři rozdělne Os-
oby gsau. Což tuto zpromenění Krystowé-
ho poznati můžeme. Nebo Nebeský Otec
se zgewil hlásem swým řauc: Tentot gest
můj milý Syn. Syn Boží stál w swém Pro-
menění na hoře Tabor; A Duch Swátý v-
lázal se w swětělým oblaci / genž ge zastjnil.

A toť

A tot gest co Aposstol S. Ján o Bytnosti Božské w své prwnj Epist. w V Kap. w. 7. wyslowuge: Tj gsau kterjž swědectwj wydawagi na nebi/ Dtec/ Slowo/ a Duch swaty/ a ti tj gedno gsau.

Possesse/ můžeme se z tohoto Proměnění Krystowého naučiti/ co žiwot wečný a budaučy slawa wywolenných w sobě obsahowati bude:

Poneyprwe/ bude w sobě obsahowati Těla wywolenných proměněná a slavná. Twar Pána Krysta byla tak proměněná že se zstkwěla jako slunce: Tak také wywolenj wšedku swau Wědužiwost/ a bídu swého těla w hrobě slojž / zanechagi / a na proti tomu w proměněním a jako slunce zstkwaučým těle w stanau. Nebo spravedliwj stkwjti se budau jako slunce/ w Kralowstwj Dtece swého. w S. Mat. w XIII Kap. w 43.

Podruhe/ Towaryssstwo Wywolenných. A proměnění Pána Krysta přitowaryssili se Mojsjš a Eliáš: Tak také y my budeme w žiwote wečnem sewsssemi Wywolennými/ swatými/ Prorožy/ a Patryarchy towaryssiti/ a společně s nimi Pána Boha chwaliti.

Portretj/ Spasenj Wywolenných zaležeti bude w spatrowání Boha. Wředlnjcy spatrowali Pána Krysta w geho slawě; spatrowali swězely oblak/ w kterým se Pán Bůh wklazal; slyšeli také hlas Božj. Tak se také Wywolenným diti bude w nebi/ oni budau swého Boha

ha spatrowati/ a slyšeti. Nymilegij/nynj synowé Boží, gsme: ale gesset se neotázalo co budeme: Wijet pak že tdyž se okáže/ podobni gemu budeme: Nebo widěti geg budeme tak gals gest. w I Epist. S. Jana w III Kap. w. 2.

Počtwrte/ bude w sobě obsahowati žiwot wečny/ newymklnau radost/ a štěstí to newětšší. Petr kdýž toto Proměnení spatrowal/ y z Radostj řekl: Páne dobré gest nám tuto byti. Tak se také Wyrwoleným diti bude w nebi/ tam bude dobré bydlo pro ně; tam bude sytost hogného weselí před obličejem Božím/ a dočlonalé vtěšení po prawicy geho. W Žalmu XVI. w. II.

Od těch třech Vědlníkůw/ kterých Pán Krystus sebau na horu Tabor pogal/ nabywáme Naučení:

Poneyprwe/ že lide wúbec/ bez kříže radi do Nebe wchazeti chtějí. Petr chtel wělni rad na hoře Tabor zůstati/ řkaut: Páne dobré gest nám tuto byti/ Nespomenul nato/ že on prwe musy mnohy kříž podstaupiti/ nežli prawého Spasení dosáhne. Tak se děge wúbec/ my chceme syce radi s Pánem Krystem panowati/ ale neradi s ním chceme trpeti a snášeti.

Podruhe/ že Wyrwolení geden druhého w Žiwotě wečným znáti budau. Petr Mogzisse a Eliasse nikdy newidel/ a proto ge y hned poznal. Tak také bude sewšsemi Wyrwolenými w Nebi.

Po

Potrjetj/ je my lide wtomto žiwotě dufstognau sláwu Boží spatřowati nemůžeme. Až tito tři včedlnicy Krysta Pána w geho sláwe spatřili/ a hlas Nebeského Otce wšlysseli/ tedy se welmi zděšyli/ až y na twari swě wpadli. Takowé Křechkostj wšicknj lide na tom swětě poddani gsau. Žté přičiny/ když někdy Mogžs Pána Boha wideti žadal/ Hospodin gemu takto odpowedel: Nebudeš moci wideti twari mé: Neboť nebyj mně člowěk/ aby žiw žiustal. W druhych Knih. Mogžj. w XXXIII Kapit. w 20.

Počtwrtě/ je wšickni ti kterjž chťegi spasenj dogiti/ na tomto swěte mnoha sáuzenj pokušyti musegi. Tito tři včedlnicy přišli syce na horu Tabor a žčastky okušyli radostj nebeské; Ale také musyli na hoře oliwetské Utrpenj Pána Gežisse s neywětšjm Žarmutkem spatřowati/ ano oni sami museli mnoho podstau-piti a trpeti prwe nežli se k dočonale radostj nebeské dostali/ w S. Mat. w XXVI Kap. w 37. Tak Bůh zachazy se wšsemi Wěřcymy. Nebo musyme skrze mnohá sáuzenj wgiťi do kralowstwí Božjho. W Skutcyh Apost. w XIV Kapit. w. 22.

Popate/ je ti/ kterjž chťegi spasenj dogiti/ musegi se Pána Krysta sylně přidrjeti/ stali gemu byti w Wjre/ Láse a trpeliwostj. Skrze tato troge slowa nám Pán Krystus žnamená ty tři včedlnjky; Petr wyžnamenawa Wjru/ Jan
La

Laſtu/ a Jakub trpěliwoſt a ſtáloſt. Nebo
 Ido ſetrwa ať doſkonce ten ſpaſen bude. v S.
 Matt. w X Kap. w 22. di Pán Kryſtus. To-
 mu naſſemu Spáſyteli/ ſpolu s geho Nebe-
 ſkým Otcem/ a Duchem ſwatým/ budiz Čeſt a
 ſlawu/ až nawěky/ Amen.

Neděle Septuagesima.

Obečně

Slowe Dewitnjš.

Ewangelium v S. Matauſſe
 w XX Kap.

Modobno geſt Kralowſtwj Nebeké
 člověku Hoſpodari/ kterýž wyſſel na
 vſwitě / aby nagal delnjšy na winnic
 ſwau. Sinſuwiv pak s delnjšy zpenžje
 dennjho/ odeſlal ge na winnic ſwau. A
 wyſſed okolo hodiny třeti/ vzřel gine ani
 ſtoj na trhu zahálejje: V ſtem řekl: Gde-
 tež y wy na winnic mau/ a co bude ſpra-
 wedliwého/ dám wám: A oni ſſli. Opět
 wyſſed při ſſeſte a dewáte hodině/ včinił tež.
 Při gedenácte pak hodině wyſſed / nalezł
 gine ani ſtoj zahálejje? V řekl jim/ pro-
 čež

čez tu stogjte celý den zahálejice? Škau
gemu/ Nebo nřžadny nás nenagař. Dř
gjm; Šdětěž y wy na winni: y mau: a což by
bylo sprawedliwého/ wezmete. Wečer
pař / řekl Pán winnice šaffari šwému:
Zawolen dělňjřů/ a zaplat' gim/ počna od
poslednjch/ až do prwnjch. A přisědšse ti/
při gedenactě hodině (nagati') wzali ge
den každy po penjzy. Přisědšse pař pr
wnj / domňjwali se že wjce wezmau: ale
wzali y oni geden každy po penjzy. A
wzawšse/ reptali proti hospodaři/ Škauce:
Tito poslednj/ gednu hodinu dělali/ a ro
wné šnje nám učinil kterjž sme nelli břj
mě dne / y horko. On pař odpowjdageř
řekl gednomu z nich; Přjsteli/ nečinjm to
bě řřwody: Šdaliž šy zpenjze neliřuwil
šemnu? Wezmij což twého gest/ a gdi
předce: Ša pař dych tomuto poslednjmu
dati gařo y tobě. Šdaliž mi neliřuffi wment
učiniti což dych? řili oko tve neliřlechetne
gest/ že ga dobrý gšem. Takt' budau po
slednj prwnj: a prwnj poslednj: nebo
mnoh' gest powolaných/ ale málo wywo
lených.

Wyklad.

Kterak se dnešní Nedele gmenuge?

Dnešní Nedele má dwoge gmena / nejprwe gmenuge se Septuagesima / a podruhe dewitniš.

Proč se dnešní Nedele gmenuge Septuagesima?

Septuagesima slowe sedmdesate / kterážto Nedele proto se tak gmenuge / poněwadž gest bez mala sedmdesate dnůw od teto Nedele až k Slawnostj Welikonocnj. Nebo tak ga-ko ta Nedele ktera přigde za dwa tyhodny / (Quinquagesima) - twintwagesima se gmenuge / to gest / padesaty den před Welikau Nocj / tak také ta Nedele ktera přigde za Teyden se gmenuge Seragesima; poněwadž gestě skoro sdesat dnůw gest až do Weliké Nocj; a dnešní septuagesima: poněwadž bez mala sedmdesate dnůw gestě gest až tam k Weliké nocj.

Proč se gmenuge Dewitniš?

Proto / poněwadž od dnešního dne / až do dne Památj Wzkříšeni Páne / dewet Tyhodnůw zauplna gest.

Všem wyprawuge dnešní Ewangelium?

O frasném Podobenstwj / w kterém Pán Krystus Cyrlew Křestianstau Winnicy připodobnuge / což hned s Počattu nasseho Ewangelium poznawáme / Edyž Pán Krystus takto dj: Podobno gest Brálowstwj nebe-
ské

ské cłowetu Hospodari/ kterýz wysšel na wswi-
tę/ aby nagał delnjky na Winnicy swau.

Co Krystus Pán rozumi skrze Králowstwí
nebeské?

Cyrkew Křestianskau zde na zemi/ totiž
Towaryssstwo těch/ kterj prawau Wjru w
Pána Krysta magi/ o kterého Cyrkwj my
w nassj Konfessy takto wyznawáme: We-
rjm Swatau Cyrkew obecnu/ to gest/ gá
werjm že na swětě takowi Lide gsau/ kterj
w Krysta Gezijsse werj/ a že gá také mezy ni-
mi gsem/ a k njm přinalezjm.

Proč se Cyrkew Křestianská gmenuge Králo-
wstwí nebeské?

Proto/ ponewadž wssickni ti/ kterj oprav-
diwi Młodowé Cyrkwe Křestianské zde na ze-
mi gsau/ do Králowstwí Nebeského/ totiž do
żiwota wečneho přigdau.

Komu připodobňuje náš Spasytel Cyr-
kew Křestianskau?

Při podobňuje gi Winnicy/ w které od
Hospodare mnoho delnjků naggmáno bywa.

Kdo gest Hospodarem w této Winnicy?

Pán Bůh/ neb on gest ten genz swau wla-
stnj rukau a wssemohaucnostj tuto Winni-
cy stjpiti račil.

Kterj gsau to delnjcy na té Winnicy?

Wssickni lide. Nebo Bůh gest toho za-
dostiw aby se wssicknj lide k Cyrkwj Křestian-
ské obratili/ a wni pracowali/ to gest/ Pa-

nu Bohu slaužili/w něho wěřili/geg wzprawa-
lia/ podle geho Příkazanj pokračowali a ži-
wi byli.

Co slibuge Hospodář tēm lidem za takowan-
gich práci?

Geden peniz/ genž podle nassi mince osiny
děl tolara/ totiž tři dobrý Grosse učinj.

Co se sřze ten Peniz rozumí?

Ta draba/ a nám zaslaužena Sprawedle-
nost Pána Geziše nasseho Spasitele/ a vgi-
stěj wěčného Spasenj. Nebo kdo na teto
winnicy Paně/ w Cyrkwj Křestianské/ wě-
ně pracuge/ ten gistý může byti Sprawedle-
nostj Krystowě/ Odpustěj hřichůw/ Miso-
stj Boží a wěčného života.

Kdy a neb kterého času Hospodář swých dělujc

ku na swau Winnicy powolaťi račil?

Od prwnj hodiny až do gedenactj gedno-
ho dne/ to gest/ až do poslední hodiny: Ne-
bo žide své hodiny počitali od slunce Wy-
chodu až k zapadu/ tak že při zapadu slunce/
gegich hodiny dwanacté bily; pročez tdyž w
nich gedenacté hodin odbilo/ tedy poslední
hodina swůg začatek brala. A tak Hospodář
swých dělujců nagmal okolo prwnj/ druhé/
třetj/ šesté/ deváťe/ a gedenacté hodiny.

Co sau to za dělujcý třetj okolo prwnj hodiny/

totíž na pswitě powolaňj gsau?

To sau ti lide/ kterých Pán Buh hned při
počátku swěta/ po žalostném Pádu prwnich

rodicím/ škrze Aldama k Cyrkwj Křestianské
powołati račil/ kdezto hned w Ragi Krysta
sešliati/ a lid škrze něg spasyti přišlybil/ a to w
těchto slowich: Semeno ženské potře hlauu
hada. w I Ani. Mogziš. w III Kap. w. 15.

Co pak Cyrkw Křestianská hned s počátku na
swěte byla?

Rowšem. Poněwadž wsšickni lide škrze
Krysta spasenj dogiti musęgi/ neb wjine že y
nashi Otcowé wstarem Zakoně škrze milost Pá-
na Gejše Krysta Spasenj dosahli/ w Skut. A-
posst. w XV Kap. w II. Tedy y oně Cyrkwj
Křestianské/ to gest/ k Towaryštwj těch genž
w Krysta Gejše wěři/ přinalezeli.

Kterj gsau okolo třetj hodiny powołáni?

Ti kterým škrze Sloě po poropě swěta Slo-
wo Božj řazáno bylo/ a kterj škrze takowé
Slovo Božj k poznanj Boha/ a k wečnému
žiwotu powołáni gsau.

IVK Kterj gsau okolo šestě hodiny powołáni?

Ti kterých Bůh škrze Abrahamu/ a potó-
mně také y škrze Mogzišě k wjře w Pána
Messyasse powołati račil. Nebo Bůh takto
řekl k Abrahamowi: Požehnani budau w se-
meni twém wsšickni narodowé země/ w prwnich
Ani. Mogziš. w XXII Kap. w 18. A Mog-
ziš mluwi wayslowně k Lidu Izraelskému o
Krystu Pánu w těchto slowich: Proroka z
prošředku twého/ z Bratrj twých/ gafo ga gsem/
wzbudj tobě Hospodin Bůh twůg/ geho poslau-

chati budete/ w 5 Ani. Mogziff. XVIII Kapít.
w. 15.

Kterj gsau okolo dewáte hodiny powołáni?

Ti/ kteri gsau strze Proroky po časch Mog-
ziffowých powołáni. Tlebo gemu wssickni Pro-
rocy swědectwj wydawagi/ je odpustěnj hřichůw
wezme strze gměno geho každj kdožkoli vweril by
wněho. w Skut. Apostl. w X Kap. w. 43.

Kterj gsau to lide byli kterých Bůh okolo těchto
prvních hodin powołati račil?

Pán Bůh syce wssěcky lidj powołati račil/
a žádněmu nebylo zabraněno do Winnice
Paně giti a wni pracowati; Ale obwzlasťte
to byli žide a potomcy Abrahamowi.

Kterj gsau okolo gedenácte hodiny powołáni?

Wůbec Pohane/ kterj w poslednj časj/ když
Krystus přišel/ do Winnice powołani gsau/
když Pán Gejzj swým Apostolům takto roz-
kazal: Edauce po wssem swětě kažte Ewange-
lium wssemu stworenj/ w S. Marka w XVI
Kap. w. 15.

Poněwadž pať žide dělegi a wice we Winnicy

Paně pracowali/ tedy také a snad wětš
šl plat přigali?

Tikoli/ Tlebo Pánu Bohu se tať za libjlo/
wssem/ kterj w geho Winnicy pracugi geden
plat toliko z milostj dati/ totiž odpustěnj
hřichůw/ a wgištěnj wečného žiwota/ nebo
takto dj nasse Ewangelium: Wečer pať/ řekl
Pán winnice šaffari swěmu: Zawolej děl-
ně

něku/ a zaplati jim/ počna od posledních až do prvních. A přisedšeti/ při gedenacté hodine nagati/ wzali geden každý po penizy. Přisedše pak první/ domníwali se že více wezmou; ale wzali y oni geden každý po penizy.

Co se rozumí skrze Wečer?

Poslední čas tohoto swěta/ w kterém Pán Jezs na tento swět přigiti račil/ a w kterém my gessite živi gsine. O kterémž času S. Jan Apostol dj: Dítě/ poslední hodina gest. W první geho Epistole w II Kap. w. 18.

Kdo se rozumí skrze šaffaře aneb Hospodáře?

Pán Jezs náš Spasitel/ toho Bůh Otec v Wečer tohoto swěta k nám poslati račil/ aby všem dělníkům na Winnicy Boží/ Peniz platil/ totiž swau Spravedlnost dal/ kteraužto geho Spravedlnost Pohane gessite dříve dosáhli a přigali nežli žide.

Co se pak toto rozdělení dělníkům líbilo?

Ně wšem. Nebo když první přišli domníwali se že oni více wezmou; ale wzali y oni geden každý po penizy. A wzawše/ reptali proti Hospodari/ řkauce: Tito poslední/ gednu hodinu toliko dělali/ a rovné syge nám učinil/ kterjž sme nesli břímě dne/ y horko.

Kterj se rozumegj skrze první a poslední?

Skrze první se rozumegj žide; skrze poslední pak pohane.

Proč pak reptali žide proti Pohanům?

Proto/ že Pohane rovně tak mnoho dílu při Pánu Krystu a večném spasení mají jako žide. To gich mrzelo/ pročž nenawideli pohanůw/ ano y opustili své dílo na Winnicy Paně/ a nechteli w Pána Krysta wvěřiti.

Co tedy řekl Pán Bůh k tomu reptání židůw
wskému?

Y takto pronaluwil: Příteli/ nečiním tobě škody/ wssak sy z penjze denního sinluwil sem nau? Wezmiž což trveho gest/ a gdi předece: Gá pak chcey tomuto poslednímu dáti gažto y tobě: Zdaliz mi nesusluj w mém učiniti což chcey? čili oko twé nesuslechetne gest/ že gá dobrý gsem.

Kterak zawjra aneb dokonáwá náš Spasitel
toto podobení?

Zawjra ho s dwogim pamětj hodným Propowedením. První gest: Tak budau poslední prwnj: a prwnj poslední. Druhe gest: Nebo mnoho gest powolaných/ ale malo wywolených.

Co on znamená řize první propowedení?

Že Pohane w Novým Zákoně přednost mají budau před židy/ poněwadž se Pohane ku Pánu Krystu přiznawagi/ ale žide na věcim dle w své twrdosignostj zůstawagi.

Co on rozumí řize druhé Propowedení?

Že ne wssicknj/ kterj na Winnicy powolá-
ni

ni gsau / wečného žiwota dosahnau / než gen
tolito ti / kterj w prawě Wjře w Krysta Pá-
na zetrwagi a stáli zůstanau / neb tot gsau to
ti Wymoleni.

III. Gakého Naučenj z tohoto Podobensiwj nabyz
wáme?

III. Ponepprwe / že Pán Bůh hned odpocatku
swěta swau Cyrkw a swé stadečko zde na zemi
měl / a až do skonánj swěta miti bude: To Pán
Krystus tuto rozumí strze Winnicy / w které
delnjey až do wečera pracowati muségi.

III. Podruhe / že Pán Bůh do swé Winnice wyses-
elj lidj powoława / také je chce aby wssicni Spá-
senj došli. Nebo zté příčiny při každé hodině
wychazel a lidj powoławal. Bůh chce aby
wssicni lidé spaseni byli / a k známosti prawdy
přišli / dj S. Pawel w I Epist. k Tymoteowi
w II Kap. w. 4.

III. Potřetj / že wssicni kterj na Winnicy Páně
gsau / totiz w Cyrkwí Křestianské / pracowati ma-
gi. Nebo k tomu nas Bůh powołati račil a
bychom pracowali a ne zahaleli. Geden kaž-
dy Křestian ma dosti co pracowati w swém
powołánj / do kterého geg Pán Bůh posta-
wil; dostj prace a starosti ma o swau dussj
aby gi každého dne Panu Bohu wjce a wjce
mílegši učinil w Wjře w Lásce w naděgi w
trpěliwostj w pokore w sšlechetnostj a w gin-
šich Křestianských Cnostech. Ku kterézto
pracy nas napomina S. Pawel / řdyž dj w I
Epist.

Epist. k Koryntům w XV Kap. w. 58. Sta-
 li budte / nepohnutelní / rozhognugice se w dšle
 Páně wídycký: wědauce / je práce wáše není da-
 remná w Pánu.

Počtwrte / je my Sprawedlnost Krystowau
 a wečný žitwot z milostí dosahugeme. Nebo Pán
 Bůh rovně dawa a wděluje tu Milost těm
 kterj gen toliko gednu hodinu pracowali / ga-
 ťo těm kteri cely den bříme y horko nesli.
 Sem slaužegi slowa S. Pawla k Efezským
 w II Kap. w. 8. Milostí spasení gste strzewru:
 a to ne sami z sebe: darť gest to Boží: Než skut-
 ku aby se někdo nechlubil.

Popate / je se w Cyrkwj Křestianské zli y do-
 brj lide nachazegi. Nebo na teto Winnicy
 Páně / nachazegi se negen toliko pobožnj děl-
 njcy / kterj swým Pánem s pokogeni gsau; ale
 nalezagi se také zawistiwí a reptagicy děl-
 ncy / kterj swému Bližnímu / tu Milost kterau
 gim Bůh přege / nepřegi / a proti Pánu Bo-
 hu reptagi. Nachazegi se také Wysočomy-
 slnj dělncj / kterj Pánu Bohu geho Milost
 wytrucowati a od disputyrowati chtěgi / kte-
 řjžto wšsať wšsicťni od Pána Boha zawrže-
 ni bywagi.

Possešte / je ne wšsicťni dělncj / kterj na Win-
 nicy Páně pracugi / také wywoleni gsau / a je se do
 nebe dostanau. Nebo waysslowně dj Pán
 Krystus: Mnoho gest powolaných / ale ma-
 lo wywolných. Nebo ti kterj proti Pánu
 Bo-

Bohu reptagi/ Bližního svého nenawidj/ a
Kralowstwj nebesté strze své dobré skutky
zaslauziti sobě chtěgi/ ti takowi od Pána Bo-
ha zawrzeni býwagi.

Posedme/ věime se z tohoto Podobenstwj po-
znawati/ kterj gsau Wyrwolenj/ totiž ti/ kterj w
Cyrkwj Křestianské gakožto wěrnj dělnicy/ to
gest ti kterj strze Wjru w Krysta Gejisse/ z
Milostj/ wečné spasenj očekawagi a tam se do-
stati daussagi/ a w takowé Wjře stále setr-
wagi/ tot gsau ti Wyrwolenj.

Co pak může člověk do gista weděti že on w
počtu wyrwolených gest?

N owšem. Nebo kdo w Krysta Gejisse
wěř a w takowé Wjře stále setrwati chce
až do smrti/ ten svého spasenj gistý byti mů-
že a řicy: Gist sem zagisté/ že ani smrt/ ani ji-
wot/ ani Unděle/ ani Knjžatstwo/ ani mocnosti
ani nastawagich věcy/ ani budaucy/ ani wyso-
kost/ ani hlubokost/ ani které koli jiné stwoření/
nebude moci nas odlaučiti od Lásky Boží/ kteráž
gest w Krystu Gejissi Pánu nassem. A Řima-
nům w VIII Kap. w. 38. W takowé Wjře
pak aby Křestian setrwati mohl/ tedy musy
wzdrčky wzdyhati: Páne Bože/ genj sy mi dal
chtění/ deg mi také skutečné činění podle vůle twé
swaté.

O Wjře mně potvrzuj

W těchto časých welmi zlych:

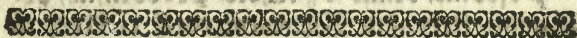
Dusj mau ty připravug

Do twých stančůw Nebeských.

Kte.

Kterauzto radost Nebeskau rač nám z Mí-
lostj dati/ Bůh Otec Syn a Důch swaty/ kte-
remuzto w trogich Osobach gedinému Bohu
budiz Čest a Sláva až nawěky/ Amen.

Nedele Seragesima/

Obečně

Druha po Dewitníku/

Ewangelium v S. Lukasse

w VIII Kap.

M Dny se pak schazel zastup mnohy / a
změst hrnuli se kněmu / mluwil w
podobenswj: wysšel rozsewat / aby rozsy-
wal symě swé: a kdž on rozsywal / ge-
dno padlo podle cest / y posklapano gest a
ptacy nebesstj z zobali ge: A gine padlo
na skálu / a wzessle wvadlo: proto / že ne-
mělo wlahy: Gine pak padlo mezy trni
a spolu zrossle trnj / vdušylo ge: A gine
padlo w zemi dobrau / a kdž wzesslo / wči-
nilo vžitek sty. To powědew wolal; Kdo
ma wssi k slyšení / slyš. Y otazali se ho
wčedlnjey geho / řkauce; Gake gest to po-
dobenswj? A on řekl: wám dáno gest
znati

znáti tagemstwí Kráľowstwí Božího: ale
 giným w podobenstwí/ aby hledíce/ newi-
 děl/ a slyšsíce/ nerozuměli. Gestit' pak po-
 dobenstwí toto: Symě gest slowo Boží.
 A kterěz padlo podle cestn/ gsau ti/ kterěz
 slyssi/ a potom přichazn ďabel/ a wynjma
 slowo z srdce gegich/ aby newěřice spaseni
 nebyli. Ale kterěz na skalu/ ti tdyž slyssi/
 s radosti přigijnagj slowo/ ale ti koreni
 nemagj: ti na čas wěřj/ a wčas pokussenj
 odstupugj. Kterěz pak mezn trnj padlo/
 tit' gsau kterěz slyssi: ale po pečowanj a z
 boží a rozkossedh žiwota gďauce/ bywagi
 wdusseni/ anepřinassegj wžitku. Ale kterěz
 padlo w zemi dobráw/ ti gsau kterěz w srdcy
 etném a dobrém/ slyšsíce slowo/ zachowa-
 wagj/ a wžitek přinassegj w trpěliwosti.

Wyklad/

Gať se wlastně dnešní Neděle gmenuge:

Seragesima/ proto že se od této neděle až
 do Swátek Welikonocnjho gessťe sředesac-
 té dnůw počita/ nebo to slowičko Seragesima
 wyznamenáwa sředesar.

Co nám přednassí dnešní Ewangelium:

Přednassí nám to pěkně podobenstwí o

rozsewaci/ gehořto symě na čtvero pole padlo/ a rozdišný vžitek přineslo.

Kdo toto podobensfwj předstawil?

Naš Spasitel Krystus Gejšs: Nebo o něm prorokowáno bylo/ že on bude w podobensfwj otwřtati wsta swá/ a škrze ně lid swuig wywčowati/ podle Žalmu LXXVIII w.2.

Kterěho času on toto podobensfwj promluwiti račil?

Toho času řdyž mnohy zástup po spolu byl kterýž se z o kolnjch měst kněmu přibřnul/ což se stalo při Mōři Galilejském / tedy toho času swých posluchaciu slowu Božjmu wywčowal/ a přitom jim y toto Podobensfwj o rozsewaci přednesl a wyložil.

Co tedy náš Spasitel dj o Rozsewaci?

Y toto prawj: Wyšsel rozsewac/ aby rozšywal symě swé: A řdyž on rozšywal/ gedno padlo podle cesty/ y posšlapáno gest/ a ptácy nebesstj z zobali ge: A gine padlo na škálu/ a w zesslé wvadlo: Proto že nemělo wláhy: Gine pať padlo mezy trnj/ a spolu wzrostlé trnj/ wdusylo ge: A gine padlo w zemi dobru/ a řdyž wzesslo/ wčinilo vžitek stý. W kterýchžto slowich wysloweno gest/ že symě tohoto rozsewacě na čtvere pole padlo. Prwnj/ na cestu/ řdež posšlapáno a od ptactwa nebeského sebráno gest. Druhě/ na pole skalnaté a kamenj plné/ řdež syce wzesslo/ ale y hned zase wvadlo. Třetj na pole trnj plné/ řdež

Ďež syce také wzešlo / ale od trnj vduseno
gest. Počtwrté / na dobrau Zem / Ďežto ne-
gen toliko wzešlo / ale také učinilo užitek stý.

Co také náš Spasitel toto podobenstw
wložil?

Nowšem že gest to učinil.

Komu on ho wložil?

Swým včedlníkům.

Co pak náš Spasitel toto podobenstw také gin
šimu lidu nechťel wložiti?

Nowšem/wšem druhým ho také wložiti
chtěl / pročez zwolal při zarwjrcce tohoto po-
dobenstw: Kdo má vsi k slyšenj slyš. S
kterymizto slowy on wšech posluchačům k
slušné bedlivosti napominal.

Proč pak wyklada Pán Krystus toto podoben-
stw gen toliko swým včedlníkům / a ne
také druhému lidu?

Proto / poněwadž druhý lid / smyslu a wy-
rozumenj tohoto podobenstw žádostiw ne-
byl / tedy gich Pán Krystus také tak přitom
nechal / gažto těch / kterj syce slowo Boží
slyši / ale mu nerozumegi. Včedlnjcy se pak
Pána Krysta tazali / kterať se toto podoben-
stw rozuměti má / pročez také gin Pán Kry-
stus wyklada to tagemstw křálowstw Bo-
žjho / totiž slowo Boží / neb takto prawj náš
Text: **N** o tazali se ho včedlnjcy geho / křau-
ce / gať gest to podobenstw? **A** on řekl /
wám dáno gest znáti tagemstw křálo-
wstw Božjho: **A**le giným w podobenstw /
aby

aby hledjce /newiděli/ a slyšjce / nerozuměli.

Proč se slovo Boží tagemstwjm gmenuge?

Proto / poněwadž ono člověku podle geho tělesného přirozenj skryto gest. Nebo tělesný člověk nechápá těch věcy kterej gsau ducha Božího / nebo gsau genu bláznovstwj / aniž gich může poznati / proto je ony duchowně magj rozsumjowany býti. w I k Koryntům w II Kapit. w. 14.

Proč ono se tagemstwjm Kráľowstwj Božího gmenuge?

Proto / poněwadž člověka negen ku Kráľowstwj Milostj / to gest / k Cyrkwj Křestiansté / ale y také ku Kráľowstwj Sláwy / to gest / k wečnému spásenj přiwádi. Nebo zaliž bilo se Bohu skrze bláznové kázanj spasoti wěřicj. w I. k Koryntům w I. Kap. w. 21.

Kdo se skrze rozsewáče wtomto podobenstwj rozumí?

Sám náš Spasytel Krystus Gejzš / a také wšicknj učitelowé / kterj slovo Boží kážj a lidu ho w čistotě přednassej.

Co se skrze Symé rozumí?

Slovo Boží. Nebo tak gačo se symé na roly rozsýwá / a potomně vžitel přinassi: Tak také slovo Boží / gačožto nezmyzegjcy symé do srdcy lidských w trausseno býwa / aby vžitel wydało / to gest / aby lide podle slowa Božího swúg žiwot spravowali a řidili.

Co se skrze pole a nebo roly rozumí?

Srdce

Srdce lidská/ kterj slowo Božj poslauchati magi.

Kterj lide se pať rozuměgi skrze pole/ kterě podle cesty leželo ?

Ti/ kterj slowo Božj bez nabožnostj a be-
dliwostj poslauchagi/ to gest/ kterj syce swý-
mi tělesnými vsi slowo Božj poslauchagi/ ale
do swých srdcy ho nepřigimagi/ nýbrž dopau-
sstěgi že ono od pekelných gestrabůw pryč
wzato býwa/ neb šabel gest ten škudce/ genž
wždy překážku člověku činj při poslauchání
słowa Božjho. Nebo takto dj náš Spasy-
tel w dnešním Ewangelium: A kterěz pa-
dlo podle cesty/ gsau ti/ kterjž slyšj/ a potom
přichazy šabel/ a wynjma slowo z srdce ge-
gich/ aby newerjce/ spaseni nebyli.

Kterj se tedy rozumegi skrze skalnaté pole?

Ti lide/ kterj gsau v Wjře nestáli/ oni syce
slowo Božj přigimagi/ a podle něho na čas
wěrj a swiig žiwot spravugi/ ale stáli nezu-
stawagi/ poněwadž kořenůw nemagi/ to gest/
prawau Wjru/ protož dokudž se gim dobře
wede přigimagi slowo s radostj/ ale kdž se
gim zle wede/ kdž pro slowo Božj přenasle-
dowánj a sauzenj snasseti musěgi/ tedy wjru
opausstěgi. A tot gest smysl těch slow: Ale
kterjž nastálu: ti kdž slyšj/ s radostj přigim-
magi slowo/ a tiť kořenůw nemagi: ti na čas
wěrj/ a wčas pokušsenj odstupugi.

Kterj se rozumegi skrze pole trnowaté ?

Lákomcy/ a světskai rozkoš milující lidé/ kterij syce slovo Boží slyší/ ale poněwadž mlsťománj peněz a Bohatství/ mnohé daremné pečování o Živnost; v také radost a rozkoš tohoto světa/ gegich srdce wšsecko opanowalo/ tedy slovo Boží při nich žádný užitek wydati nemůže: rozkoš tohoto světa gest gím milejší nad Nebe/ a věčné spasení/ protož nedbagi nic/ byt proti slovu Božímu život gegich celil. A toť gest smysl Pána Krysta. Když dj: Kteréz pať mezý trní padlo tiť gsau/ kterijž slyšíce/ a po pečování a zboží a rozkošech života gdauce/ bywagi wdusšení/ a nepřinášegj užitku.

Kterj se pať tedy rozumegj skrze Žem Dobrou?

Prawi a dobrj posluchačj slova Božího/ kterj negn toliko slovo Boží slyší/ ale ho také w srdcy swém zachowawagi/ a přitom o prawdivý užitek w trpělivosti přinášegj. Nebo kteréz padlo w zemi Dobrou tiť gsau/ kterjzto w srdcy ctném a dobrém slyšíce slovo zachowawagi ge/ a užitek přinášegj w trpělivosti/ dj náš Spasitel w dnešním Ewangeliu.

Proč Pán Krystus dj: že dobři posluchačové užitek přinášegj w trpělivosti?

Proto/ poněwadž Křestian/ kterýž slovo Boží wěrně a nabožně poslauchati chce/ mnoho wstáti/ a wšseligačému trýzj se poddati musí/ protož trpělivosti gému zapotřeby gest/

gest / aby w nestálosti nebyl tẽm podobný
genz skalnatému poli přirownánj gsau.

Gakého Naučení z tohoto Ewangeliũ náš
bywáme?

Od Pána Krysta bereme Naučení:

Poneyprwe / je on gest náš prawdivý Běi-
tel/genz náš cestě Boží a našeho spasení wyvě-
ge. Neb to on činj w dnešním Ewangeliũ
gakožto duchownj rozšewac / y až podnes on
gestě posyla wěrných učitelůw knám / kterjž
gakožto duchownj rozšewací sýmě slova Bo-
žjho w srdce lidška rozšywati musęgi.

Podruhe / je on gest hotow nám prawý smysl
swého slova wyslowiti a wyložiti / což my ho ja-
to žadáme. Neb gať se gen včedlnjey tazali
kterak tomu podobenstwj rozumeti magj / te-
dy y hned k njm prawil: Wám dáno gest
znáti tagemstwj králowstwj Božjho.

Od Včedlnjůw včime se / abychom negen to-
liko slovo Boží poslauchali / ale také se wynasna-
žili / abychom mu dobře rozuměli. Nebo tak či-
nili včedlnjey Krystowi / kterjž se Pána Kry-
sta doptawali / gaké gest to podobenstwjž
druzý posluchači pať / kterjž poslauchali a ne-
rozuměli tomu podobenstwj o rozšewací / ti
neměli z celého toho řázanj žádný vžitěk.

Od samého pať podobenstwj / které Pán Kry-
stus sám na plac přiwádj a wykláda / nabýwá-
me Naučení:

Poneyprwe / je slovo Boží ne odevssech lidj
pravě a naležitě přigjmáno býwa. Nebo ten

neymenšj dšl Semena / totiz slowa Božjho /
pada na Zem dobru / a přinassi užitek. Po-
něwadž neywětšj dšl lidj podobny gest poli
při cestě a nebo skalnatému y trnowatému /
kterjž syce slowo Božj slyšj ale ho nezacho-
wawagi / totiz podle něho žiwí negsau / než ra-
dēgi s tēmž Bezbožnjky v Proroka Geremi-
asse w LXIV Kap. w 16. řikagi: Wtē wěcy o
kterēž sy nám mluwil we gměnu Hospodinowu /
nebposlechneme tebe: Ale dosti činiti chceme káž-
dému slowu kterēžby posslo z ust nassich.

Podruhe / musíme se napozor miti / když slowo
Božj poslaucháme / aby srdce naše nebylo pole
při cestě. To se děge / když slowo Božj pšlně a
nabožně poslaucháme / a nedopauššjme sštu-
dcy Satanassj gažožto Gestřabowj pekelné-
mu / takowé šymě ze srdce nasseho wynjmati /
a nebo také gažožto pekelnému Lwu takowé
Božské šymě posslapáwati / sem patři napo-
menuti S. Petra w geho I Epist. w V Kap.
w. 8. Strážliwj budte / bděte: Nebo protivnjš
waš ďabel / gažo lew řwauch / obchazy / hledage
koho by sežral.

Potrětj / musíme se sšetřitj / aby naše srdce ne-
bylo pole skalnaté. To se děge / když slowo Bo-
žj negen toliko přigjínáme / ale také když se ho
we wšsem počussen / řřjžj a žalostj přidržuge-
me / a s njm se až do smrti potěššugeme. Ne-
bo náš Spasytel dj: Budiz wěrnj až do smr-
ti / a dám ti tobě korunu žiwota. Žgemenj S. Ja-
na w II Kap. w. 10.

¶ Počtvrté / musíme se vystříhati / aby naše srdce nebylo pole trnovaté. To se děje / když my (1) Lačomstwj a nemjrné pečování o žitnost nenásledujeme. Nebo kterjž pak chť zbohatnauti / vpadaj w pokušení a w osudlo / a w žádosti mnohé nerozumné a škodlivé / kteréž pohřžují lidi w zahynutj a w zatracení. Kořen zagiště roste ho zlého / gestit milování peněz. w I. k Tymoteowi w VI Kap. w. 9 a 10.

(2) Když my rozkoš tohoto swěta nawidíme: Nebo kdo miluje swět / w něm není lásky Otce / protož nemilujeť swěta / ani těch věcí kteréž na swětě gsau / totiž žádost těla / žádost očí / a pýcha života. Tak nas napomína S. Jan w I Epist. w II Kap. w 15.

¶ Popáte / musíme se na to wynasnažiti aby naše srdce dobran Zemi bylo. To se děje / když my (1) slovo Boží slyšíme / semť patri slova: Kdo má vsi k slyšení / slyš. (2) Když my slovo Boží přijímáme / a geg w srdcy našem považujeme / a příklad Panny Maryge následujeme / o kteréž Pismo dj: Je ona vslečka slova starečka Symeona zachovávala / skládající ge w srdcy swém / w S. Lukasse w I Kapit. w 19. (3) Když my také to činíme co slovo Boží od nas wyládawa / totiž / když my w Krysta Gejssse wěrjme / a pobožně živi gsine podle slova Božího. My musíme pozorowati co S. Jakub w I Kapit. w. 22. wylowuge: Budeť činitelé slova / a neposluchači toliko. (4)

Když trpělivost při tom snášíme/ a náš vžitek v trpělivosti vydáváme. Nebo kdo podle vůle Boží žít byti chce/ ten owsšem od Sata-nasse/ od světa a od svého vlastního Těla mnoho trpětj a snásetj musí: Protož potřebj jest nám trpělivosti abychom vůli Boží činje-
ce/ dosáhli zaslíbenj/ k Židům v X Kap. w. 36.

Což pak my můžeme srze naši vlastní moc a sy-
lu/nasse srdce k takové dobré žemi
připraviti?

Nikoli nemůžeme/ ale to musí Bůh činiti
srze Ducha svého svatého/ pročež musíme
Pána Boha za oswícenj Ducha Svatého
žadati/ abychom slovo Boží vžitečně k nasse-
mu Spasenj poslauchali/ s Králem Dawi-
dem ze Žalmu CXIX w. 18. vzdychajce:
Otevři oči me/ abych spatřoval divné věci z
Zákona tvého: Otevři srdce me/ abych tvé
svaté slovo netoliko poslauchal/ ale geg ta-
ké zachoval/ a v trpělivosti opravdivý v-
žitek přinášel/ a tak večného Spasenj do-
šel. To nám wssechněm ráciž dati/ Bůh
Otec/ Syn a duch Swatý! Tomu v Tro-
gjecy gedinému Bohu budiz Čest a Slá-
wa až na věky/ Amen.

Ne-

Neděle Dvinqvagesima.

Ginaf

Neděle Masfopustni

Evangelium v S. Lukasse

w XVIII Kap.

Edy pogaw Gejzš dwanacte/řekl gim;
 An/ wstúpugeme do Geruzaléma/a
 naplnj' se wsecko o Synu člověka/ to
 což psáno gest strze Proroky. Nebo w
 dán bude Pohanům/a bude posmjwán/
 a zlehčen/ n vplwán/a vbičugjce/ zamor-
 dugj geg: ale třetjho dne zmrtwych wsta-
 ne. Oni pak tomu nic nerozuměli/ a by-
 lo slovo to skryto před nimi/ aniz wěde-
 li/co se prawilo. Y stalo se když se přibli-
 žowali k Gerychu/slepy geden seděl podle
 cesty/ žebře. A slyšew zastup pomigegj-
 cy/ otazal se coby to bylo. Y oznamili
 gemu/že Gejzš Nazaretstý tudy gde. Y
 zwolal/řka: Gejzši synu Dawidu/ smi-
 lůg se nademnou. A ti kterž na před sli
 přimlawali mu aby mlčal: ale on mno-
 hem wíce wolal/Syni Dawidu/smilůg
 se nademnou. Tedy zastawiw se Gejzš/

rozkázal ho k sobě přivěsti: A když se přibližoval/etazal se ho/řka: Co chceš at' věi-
nám? On pak dj: Pane at' widím. A
Gejzš řekl gemu; Prohledni: wjra twa
se vzdrawila. A y hned prohledl/a šsel za
ním welebě Boha: A wšsecken lid widěw
to/wzdal chwálu Bohu.

Wyklad.

Gať se dnešní Neděle gmenuge:

Tato Neděle ma troj Gmena/ gmenuge
se poneyprwe Qvinqvagesima/podruhe Ešto
mihi/a po třetj Neděle Massopustni.

Proč se gmenuge Qvinqvagesima?

Qvinqvagesima znamena padesat/a pone-
wadž od teto Neděle až do Swatkuw We-
likonočnjch gestě se padesat dnůw počita/te-
dy ztě přičiny se gmenuge Qvinqvagesima.

Proč se tyto dnowe před Swatky welikonočnj-
ma tak příliš bedlivě počitagi/a na-
pozor berau?

Proto / ponewadž náš Spasitel těmito
dny k swému přewatému vmučenj přistau-
pil/ a ho také dořonal / ztě přičiny tedy sta-
rožitna Cyrkw nařídila/aby se hned padesa-
te dnj před welikau nocj/zacatek učinil w Cyr-
kwj Bojž o Vmučenj a Vsmrcenj Pána Kry-
sta kázati/a to geho utrpenj považowati.

Proč

Proč se tato Neděle gmenuge
Esto mihi?

Proto/poněwadž starožitna Cyrlew wtu-
to neděli služby Boží začínala ze Žalmu XXXI
w. 3. Esto mihi in Deum Protectorem, to gest:
Budiz mi perwnau škakau a domem obraženým/
aby mně zachował.

Proč se gmenuge Neděle Masopustnj?

Proto/ že teto Neděle Masopust swiig
pocatek bere.

Kolik stránek dnešní Ewangelium w sobě
obsahuge?

Obsahuge w sobě dvě stránky.

Co nám wyprawuge první stránka?

Wyprawuge nám Předpowidání o vmu-
čení a smrti Pána Geziše našeho Spasitele.

Kdo předpowida vmučení Pána Krysta?

Pán Krystus náš Spasitel.

Komu předpowida Krystus Pán své Vmu-
čení?

Swým Včedlnjším/ totiž těm dwanacte
Apostolům/ kteréz on powolati račil/aby o-
ni potom budaucně tento Artykul o geho v-
mučení powšsem swěte řazali.

Kdy náš Spasitel swým včedlnjším své vmu-
čení předpoweděl?

Když swau poslední cestu do Geruzaléma
měl/ a se připravował k začátku swého pře
swa-

ſwateho vmučenj / ku kteremužto on koncy a
cylí na tento ſvět přigiti račil.)

S gaſyma ſlowy předpowida Kryſtus Pán ſwě
vmučenj :

S těmito ſlowy: Až wſtupugeme do Ge-
ruzaléma / a naplnj se wſſecko to což pſáno
geſt ſkrze Proroky o Synu Čłowěka. Ne-
bo wydan bude Pohanům / a bude poſmí-
wán / a zlehčen / y wplwán: A wbjugjce / za-
mordugj geg: ale on třetjho dne zmrtwých
wſtane.

Koho Pán Gejſs rozumí w těchto ſlowich o
Synu Čłowěka:

Sam ſebe ; Nebo on není negen toliko
Syn Boží od wečnosti od ſwěho Nebeského
Otce zplozený / ale on geſt taťe Syn Čłowě-
ka wplnoſtj času od Maryge Panny naro-
zený.

Co gſau pať Prorocy o tomto Synu Čłowěka /
totiž o Panu Gejſſi naſšem Spasý-
teli napſali :

To / co naſ Spasýtel tuto wwozuge / totiž /
že on wydan bude Pohanům / to geſt w ruce
gegich aby byl poſmíwán / wplwán / wbjcován
a wſmrcen / a potom že třetjho dne zaſe w
ſtane.

W kterých Prorokůw ſe toto Proroctwí na-
chazy :

Toto proroctwí ſe wſſudy mezy proroky
nachazy / Nebo Panu Gejſſi wſſicnj Proco-

cy svědectwí wydawagj w Skut. Aposst. w X Kap. w. 43. Obwzlasťte pať se toto pro roctwí nachazy v Proroťa Izaiasse w LIII Kap. w. 2. Kterýžto Proroť o utrpení / v-
sinrcení a zmrtwých wstání nasseho Spasý-
sytele takto prorokowal: Neměl podobu a-
ni krásy: widělť sme geg / ale nic nebylo příněm
wideti toho / proč bychom ho žádostiwí byli. Ne-
pohrdaněgšj a nevopowrženegšj byl z lidí / a gaťo
ten přednjmž každý vkrýwá twať swau: Gessio
on nemocy náše na sebe wzał / a bolešti náše wla-
stnj on nesl: on raněn gest pro přestaupení nasse
potřín pro nepravosti náše: Z wzkostj a z saudu
wynat gest: a protož rod geho řdo wyprawj?

Proč napamět přiwadi náš Spasýtel swým věz-
dlníkům takowé Prorokowání Pro-
roťůw?

(1) Proto / poněwadž čas giž blížky byl k
náplnení wšseho toho / a k začatku utrpení
geho.

(2) Aby tudy náš Spasýtel nám oznamíl a
předstawil kterať on chťiwý a hotowý byl za
nas hrššne trpětj a vmřiti / nebo on wšsedo
předzweděl co se s njm diti bude / pročž sna-
dno byľby wšsemu tomu vmučení wgitj mohl /
ale z lásky k nám mile rad a dobrowolně k swé-
mu utrpení pokračowal / gaťž sam v S. Ja-
na w X Kap. w. 18. dj: Nijádnýť dušsi mau
neběře odemně; ale gá pořádam gi sam od sebe-
mám moc položitj gi / a moc mám zase wžyti gi.

Co pak se to také wšedlo tak stalo gačo Kryz
stus Pán předpowědel?

N owšem. Nebo ten čtvrtel před wel-
kau noci/casu večernjho/náš Spasitel od ži-
důw gat byl; w Patek rano pak geg žide
Pilatowi/genž Pohan byl/wydali/čdežto po-
sijnwán byl/čdyž mu žoldnerj z trnj Korunu
na hlavu wstawili/třtjmu místu berky do ru-
kau dali/plasťem šarkatowým geg přioděli/
a tak geg posinešně gačožto Krále ctjli/rjka-
gje: Zdrav buď Král židowšj: On byl vpl-
wán/čdyž mu služebnjcy Biskupowi na geho
přeswatau twař plyli/on byl bjčowan wrad-
nim domě od Pilata/on byl vsinrcen/čdyž na
črjžj ducha swěho wypustil; Ale on také čre-
tjho dne/ to gest/ dne Welikonocnjho zase z
mrtwých wstal.

Ale proč toto wšedlo náš Spasitel podstau-
piti tačil?

Abj nas od hřjchůw a od wečné smrtj wy-
kaupil: Nebo Krystus wydan gest pro hřjchy
náše/ a wstal žmrtwých pro o spravedlněnj na-
še. k Řimanům w IV Kap. w 23.

Co pak věednjcy Krystowi k tomu řekli/ čdyž
jim Pán Krystus swě wtrpenj
předpowědel?

Nezrozumeli wšemu tomu cožkoli Pán
Krystus knjm mluwil/nebo nasse Ewangeli-
um takto dj: Oni pak tomu nic nerozume-
li: a bylo slovo to skryto před nimi/aniz we-
děl/co se prawilo.

Od-

Wokudto přišlo že včedlnicy takové srozumie-
tedlné řeči Pána Krysta/ nerozum-
meli?

Odtud / nebo oni se domnívali že Pán
Krystus na tomto swetě Kralowstwj Zem-
ské začne / pročež nemohli té řeči Pána Kry-
sta rozuměti.

Co se tedy z této prwnj stránky dnešního Ewange-
lium učiti máme?

Od Pána Gejssse bereme Naučenj:

Poneyprwe / že on není toliko Syn Člowě-
ka ale také pravý Bůh/genž wsecky věci/gaž
přítomné tak y také budoucy wj a zná / nebo
on dobře wěděl co se mu w Geruzalémě při-
hoditi má.

Podruhe / že on své utrpenj mile a rad na se-
be přigal. On dosti dobře wěděl že geg pře-
težké utrpenj w Geruzalémě očekawa/a wšak
se proto předce do něho mile rad a dobro-
wolně vbíral. Že on toto své utrpenj mile
a rad na sebe přigal / to on hned wstarém
Zakone strže Krale Dawida wyslowiti račil:
Nygduť/gaž w Knihách psáno gest o mně. Wtom
abych činil vůli twau/ Bože můj/ ljbost mám/
w Žalmu XL w. 8.

Potřetj / musy nám utrpenj a všmrcenj nasse-
ho Spasitele za potěšeni byti proti hřichu. Ne-
koli nassi hřichové zaslaužili že bychom mē-
li wečnau smrtj vmřiti/ a wšak proto před-
ce můžeme sylnau naděgi miti/ poněwadž
Kry-

Krystus Gejz za nasse hrjchy vmřel / a nám
 strze své slawné wzkrjssenj Sprawedlnost
 zeyřkal / že my nebudeme zatraceni / pročez z
 radostj s S. Pawlem zwolati můžeme:
 Kdo gest gessťoby odsaudil? Krystus gest kterjž
 vmřel / nřbrž y zmřtvyř wřtal / a kterjž y na Pra-
 wicy Bojj gest / kterjž také y oroduge za nas. Ě
 Řimanum w VIII Kap. w 34.

Počťwřtē / musyme sobē Wřkrjssenj nasseho
 Spasťtele sami při smřtj ě nassemu potēssenj před-
 stawowati. Nebo tak gaťo Pán Gejz kterjž
 vmřel / ale wřřak zase zagistē zmřtvyř wřtal:
 Tak také y my w hrobē nezustaneme / ale w den
 saudny ě wečnēmu řiwotu wzkrjssenj bude-
 me / podle zassľbenj Krystowēho: Gď gsem
 wzkrjssenj y řiwot: řdo wēř we mnē / byť pať y
 vmřel / řiw bude a nevmřet na wēřy / w S. Ja-
 na w XI Kap. w. 25.

Popatē / musy nám takē vmřučenj Krystowo
 byti napomenutj ě trpēľiwostj. Nebo tak gaťo
 nař Spasťtel pro nas hrjřřnē své vmřučenj
 trpeliwē a dobrowolně podřtaupil: Tak ta-
 kē y my musyme pro Krysta / řdřž na nas řřřž
 wloži / geg w trpēľiwostj nestj: Nebo blaho-
 slaweny gest muž kterjž snassj pokusseni: Nebo
 řdřž bude řřřssen / weźme řorunu řiwota / řterauř
 zassľbil Pán řēm genř ho miřugj / řj Ĺakub w I
 Kap. w. 12.

Wd wēdľnjřřw Krystowřch nabywāme Naus-
 řeni:

Ponepprwe/ je lide welmi neradi slowa o kři-
ži a vmučenj Krystowém slyšeti. Nebo tať ga-
to včedlnjcy slowa Krystowá o geho vmu-
čenj srozuměti nechťeli: Tať také se nechce
tělesným lidem to slowo o křižj libiti. Myť
řážeme Krysta vkřižowaného / židům jagistě po-
horšsenj / a Němům blaznowstwí / dj S. Pawel w
I. k Koryntům w I. Kap. w. 23.

Podruhe / abychom vmučenj Pána Gejisse
sobě rozzímali. Nebo k tomu křoncý a cyly wy-
prawuge náš Spasitel swým včedlnjším o
swém vmučenj / aby taťowé geho vmučenj so-
bě srdečně rozzímali. Tim méně to tehdaž
včedlnjcy geho zachowali a činili / pone-
wadž tēm geho řečem neporozumeli; Čim
wjce my to máme zachowati a činiti / obwzla-
stě pať tohoto swatého času / kdežto sobě má-
me rozzawowati / gať mnoho Pán Krystus
pro nas trpěl / a co on nám strže to své vtr-
penj a vsinrcenj dobrého zeystal / pročez S.
Pawlem wždycky sineyřleti a řikati máme:
Tať sem vsaudil / nic giného nevměti mezy wá-
mi / nežli Gejisse Krysta / a to gessě toho vkřižo-
waného. I. k Koryntům w II Kap. w. 2.

Wčem druha stránka dneřnjho Ewangelium
wyprawuge?

O vzdrawenj gednoho slepého Člowěka.

Kdo gest toho člowěka vzdrawil?

Pán Gejjs náš Spasitel.

Co gest to bylo za slepého člowěka?

Byť

Byl žebrať/ gmenem Bartymeus.

Ade na kterém místě geg vyzdrawil Pán
Krystus?

Va cestě do Geruzaléma/ nedaleko města
Gerycha/ podle které tento žebrať seděl a že-
brať.

Skrze co pohnut byl Pán Krystus/ že gest geg
vyzdrawil?

Skrze geho pokornau a vstawičnau mo-
dlitbu/ nebo řdyž on vslyšel od Zastupu že
Pán Gejjs tudy gde/ tedy prosyl/ aby se Pán
Gejjs nadnim smilował: Ačkoli mu nekteří
přimlawali/ aby mlčel/ ale proto on předce
mnohem wjce wolal. Nebo takto prawy
nasse Ewangeliwm: A slyšew zastup poim-
gegcy/ otázal se/ coby to bylo? A oznámili
gemu/ že Gejjs Nazaretský tudy gde. A zwo-
lal řka/ Gejjsi synu Dawidu/ smilug se nade-
mnau. A ti kteříž na před sli/ přimlawali
mu/ aby mlčel: ale on mnohem wjce wolal/
Synu dawidu smilug se nademnnau.

Kterak ho vyzdrawil Pán Gejjs?

A zastawiw se Gejjs/ a rozkázal ho k sobě
přiwěsti: A řdyž se k němu přiblížil/ tedy se ho
otázal: Co chceš at tobě učinjm a řdyž on
Gejjsi odpovědel: Pane at widjm. A řekl
gemu Gejjs! Prohlédni/wjra twá tě vyzdra-
wila. A y hned prohlédl/a šel za njm we-
lebě Boha.

Ate

Kterak se lid při takovým divu choval :

Vvelebili Pána Boha : A wsecken lid
widew to/ wzdal chwalu Bohu/ prawj při-
zarwjce nasse Ewangelium.

Gakého Naučení odtud nabywáme :

Od slepého učíme se :

Poneyprwe/ abychom we wšem nassém sau-
žení Pána Gejisse wzrowali/ aby se nad námi smi-
loval. Nebo on gest ten prawy Spomocnjš
w každem saužení a Nuzkosti/ genu gest da-
na wsecka moc na nebi y na Zemi. v S. Ma-
tausse w XXVIII Kap. w. 18.

Podruhe/ abychom neklesali a nepřestawali
w modlitbě/ bytby nám swět a nasse tělo zbraňo-
walo a překážku činilo. Nebo tak se choval
tento slepy; tedy y my se tak chowati musy-
me/ pozorujce co Pán Krystus dj: Proste/
a dánot bude wám: hledeyte/ a naleznete: tlucte/
a bude wám oterwjno/ v S. Mattausse w VII
Kap. w. 7.

Portetj/ abychom Pána Boha welebili/ když
on nám zpomaha/ jako tento slepy učinil/ neb
to od nas wyhledawa Pán Bůh když dj:
Wyhweg mně w den šsaužení: wytrhnu tě/ a ty
mně budeš slawiti/ w Žalmu L. w. 15.

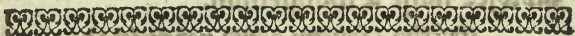
Od Krysta Pána učíme se :

Že on gest milosrdný a hotový nám w nassém
šsaužení spomocy. Protož wewšem nassém
třížj důwěrně kněmu wolati můžeme: Gej-
šj Synu dawidy/ ano Synu Boží smiluj se

P.

nad

nad námi! Tomu našemu Spasiteli/ spolu
s geho Nebeským Otcem a Duchem Svatým/
budiž Čest a Sláva až nawěky/ Amen.

**Meděle první w Postě/
Něteraz slowe Infokasit/
Ewangelium v S. Matausse
w IV. Kap.**

Echdy Jezš weden gest na paussť od
Ducha/ aby pokaušsin byl od ďabla.
A postiw se čtyřidceti dnů a čtyřidceti no-
cy/ potom zlačněl. A přistaupiw kněmu
pokussitel/ řekl: Gsly Syn Boží/ rečž at'
Kámenj toto chlebowé gsau. On pak od-
powjdage řekl: Psanot' gest ne samým
chlebem žiw bude člověk: ale každým slo-
wem wychazegjchym s křeže usta Boží. Te-
dy pogal geg ďábel do swatého města/ a
postawil ho na wrchu Chrámu. A řekl
mu: Gsly Syn Boží/ spustiž se dolů.
Nebo psano gest/ že Angelům swým při-
kazal o tobě/ a na ruce uchopi tebe/ aby
někde ō kámen nohy swé nevráznl. Dřekl
mu Jezš: Jase psano gest/ Nebudeš po-
kau-

šaušseti Pana Boha swého. Opět pogal
ho ďábel na horu wysokau welmi/ a vka-
zal mu wšsecka Kralowstwí swěta y sla-
wu gegich. A řekl gemu; Toto wšsecko
tobě dám/ gestliže padna budeš mi se kla-
něti. Tedy řekl mu Jezš; Odegdiž sa-
tane; Nebot' psano gest; Pánu Bohu
swému klaněti se budeš/ a gemu samému
slaužiti budeš. Tedy opustil ho ďábel; A
ay Angele přistaupili a slaužili gemu.

Wyklad/

Gať se dnešní Nedele gmenuge:

Gmenuge se dwogjin Gmenem/ poneppr-
we: Nedele první w Postě; podrube: Ne-
dele Invocavit.

Proč se tato nedele gmenuge Infokasit?

Proto/poněwadž starožitná Latinská Cyr-
few této dnešní nedele své služby Boží začí-
nala s slovy Dawidowimi ze Žalmu XCI. w
15. Invocavit me & exaudiam eum, to gest/
Wžhwati mně bude/ a wyslyšim ho.

Proč se gmenuge první nedele w Postě?

Proto/poněwadž tento čas od minulé stře-
dy až dowelkonocy/ od nassich předkůw/ Čas
Postní/ nazwán gest.

Co wyznamenáwa Pust?

Postiti se / wyznamenawa odewsselikeho
Potrmu se zdrzowati. A to se gmenuge te-
lesny Pust. Duchownj pat Pust gest / ode-
wssch hrichum a rozkosse tohoto sweta se
zdrzowati.

Co pat telesny Pust Pana Bohu gest priza
gemny?

Adyz se Duchownj Pust s njm spoguge/
to gest kdyz se clowek proto posti / aby se tun
lepe mohl modliti / slowo Bozi slyseti a roz-
wazowati / hrissne Zadoosti potlaciti / a od hri-
chum se zdrzowati / tedy gest takowy Pust do-
bry a Panu Bohu mily. Ale tak gať gest on sam
w sobe bez duchowniho Pustu nemj Bohu
wdecnj a mily / coz Pan Buh weyflowne o-
znamuge strze Proroka Izaiasse w LVIII K.
w. 5. kdyz takto dj: Zdaliž to gest takowy pust
gaťž oblibugi / a den wnemž by trafil clowek du-
ssi swau? Zdali aby swesyl gaťo tětina hlavu
swau / a podstjral sobe žini a popel? Zoliž na-
ziveš postem / a dnem wyacnym Hospodinu?
Meniliž raděgi toto pust kterž oblibugi: Roz-
wazati swazky bezbožnosti / roztrhnauti snopky ob-
tęzujcny / a potřené propustiti swobodné a tak wse-
ligaké gho abyšte roztrhli? Meniliž / y toto: aby
lamal lačnému chleb swuig / a chude wypowěde-
né aby wwedl do domu? widělliby nahého aby
geg přioděl / a před tělem swym aby se nestřhwal?

Kolikž dni sause pat starožitni Křestiane tohoto
času postili?

Čty-

Čtyřicetj dni/ nebo oni tuto zčástky nasle-
dowali Půst nasseho Spasitele / genž se čty-
řicetj dni postil/ o kterémž w dnešním Ewan-
gelium Zminka se čini/ ztě přičiny také tento
Postní čas Quadagesima gmenován býval
kteréžto slowičko čtyřicátý den znamená.

Kterak se tito dnové počítají?

Od předešle středy/ genž začátek půstu bý-
la až do soboty gsau čtyry dni/ odtud potom
gesste nasledugi šest tyhodnůw až do Wel-
lonocy/ každý tyhoden počítají za šest dní/
wynesau třidceti šest dnůw/ ty gmenowane
čtyry dni knjim přidajíce/ učiní zauplna čty-
řiceti dnůw/ nebo Nedele wyhodnu nikdy
se k půstu nepočítali.

Co sme my také k tomu zawazáni/ abychem se
tohoto času postili?

Duchownj Půst gest nám owšem potře-
bný/ obwzlastě pak tohoto času genž nám
vmučení nasseho Spasitele předstawuge/ a-
bychem se hříchůw káli/ a wšfeligaké světské
žadostj wystržali/ a naproti tomu horke v-
mučení nasseho Spasitele w pravém pořá-
nj považowali/ Panu Bohu zato dobrodinj
děkowali/ a geg wzrywali/ abychem y my také
toho vmučení Pána Krysta k nassemu Spa-
senj účastnj byli: Ale k tělesnému půstu za-
dny zawazan není; Nebo každemu Křesťá-
nu/ podle Křesťianské swobody/ swoboda
gest tohoto času buď to se postiti/ a nebo ta-
le nehati.

Proč to?

Proto/poněwadž nám niěde w Piſině swa-
tém přikazano geſt/abychom ſe prawě toho-
to času poſtili; Což anj ſtarozitni Křeſtiane
za potřebnu wěc newyhlédawali/nýbrž/ědo
půſt těleſny zachowawal tohoto času/ ten to
geſt činil z Křeſtianſké ſwobody.

Co pať Papeieny tohoto času naležitě ſe poſti
ědyž ſe maſſa gedeni zdržugi?

Ukoliw. Ulebo to (Doneyprwe) není anj
duchowanj anj těleſny půſt/poněwadž prawý
těleſny půſt/ zdržowanj ſe wſſeho pokrmu a
napoge wſobě obſahuge. (Podruhe) ſe nám
weyſlowně w piſině nowého Zákona takowý
rozďil Pokrmu činiti zapowida. Žadný
wáš neſuſ pro pokrm a neb pro nápoj/ dj S.
Pawel k Kolofenſkým w II Kap. w. 16.

Wčem wyprawuge dneſnj Ewngelijum?

O pokuſſenj/ které náš Spasitel wyſtáti
muſyl.

Kolikere geſt pokuſſenj?

Dwogj/prwni geſt k dobremu/ ědyž někdo
člowěka pokuſſij/ zdaliž on také w ſwé Wj-
ře/ a w láſce k Bohu ſtály bude? natakowý
ſpůſob pokuſſi ſám Pán Bůh ſwé Wěrjcy s
wſſeligatým křizem a žarmutkem/gaťož Abra-
hama pokuſſel ědyž mu geho wlaſtniho Sr-
na obětowati rozkazał/ w prwnich Knih.
Mogijſſow. w XXII Kap. w. 1. Druhe Po-

tu-

luffenj gest ke zlému / když nas ďabel / swět a
nasse włastnj Telo od Boha od pobožnosti
odwozuga / a k hřichům popuzuga

Gaké pokussenj se turo rozumi?

Pokussenj ke Zlému.

Kde Pán Gejš pokaussen byl?

Va welike paussť / kdežto žádný člověk ne-
bydlil / nybrž wsseligatá diwoťa Zwjrata se
nanj zdržowali.

Kterak se Pán Gejš na takowau paussť dostal?

Sám Duch Swaty geg nanj přivedl / a
by tam pokaussin byl.

Kdy geš Pán Gejš pokaussin byl?

Zned po swým Řtu / když swatý Křest od
S. Jana byl přigal.

Proč Pán Krystus pokaussin byl?

Va oznámenj / že wssicknj ti kterjž služebnj-
cy Krystowj byti chtěgi / mnohemu pokussenj
poddanj gsau.

Kdo pak pokaussel Pána Krysta?

Diabel / genž se také žtč přičiny Pokussitel
gmenuge.

Kterak Pána Krysta pokaussel?

Va wsseligatý spůsob / nebo když giž Pán
Krystus čtyřicet dnj a čtyřicet nocj napau-
šť byl trwal / tedy geg ďabel na kolikery spů-
sob pokaussel / wynasnažugjce se geg od Pána
Boha odwesti; obwzlastě Pána Krysta na
trogi spůsob pokaussel.

Který to byl první způsob toho Počúsení?

Diabel chtěge Pána Krysta k nedowěre a k chaulostiwostj přiwesti/ aby o peči/ a o Opatrowánj Božim pochybowal.

Kterak to ďabel dokazati mjinil?

Když se byl Pán Krystus čtyřidceti dnů a čtyřidceti nocí postil/ tedy zlácněl. V přistaupiw kněmu počústitel/ řekl: Gfylli Syn Boží/ rcyž at Kamenj toto chlebowe gšau. To gest/ gaľoby chtěl říci: Kdybysty Synem Božim byl/ a Bůh twým Otceim byl/ tedy nebyľoby za potřeby tobě hlad snasseřti/ nýbrž ty bys mohl z Kamenj chleba učiniti; Poněwadž pať hlad trpěti musyš na pauřstj/ tehdy odrud snadno porozumětj a saudití mŕžeš/ že ty negšy Syn Boží/ a že Bůh o tebe žádnau peči a starost nemá.

Co na to odpověděl Pán Krystus ďablowi?

Dj mu: Pšanot gest: Mesamým chlebem žiw bude člověk/ ale každým slowem vychazegjícím skrze usta Boží. S kterymizto slowy Pán Krystus tak mnoho wyslowiti chce: Že není za potřeby z kámenj chleba činiti/ nýbrž že on také skrze moc slova Božího muže bez chleba žiw byti/ a swiug žiwot zachowati.

Kde toto propowědenj Písma swatého napsáno sioji?

W patých Knihach Mogzjřřowych w osiné Kapitole.

Které byľo to druhé Počúsení?

Když

Když Sabel Pana Krysta chtěl k wysoko
myslnosti přivesti/ aby se před lidmi ukázal
že on gest Synem Božím.

Kterak to domesti vyslovat?

K pogal Pána Gejisse do swatého Mě-
sta/to gest do Geruzaleima/a postavil ho na
vrchu Chramu/ a řekl mu: Gsly Syn Bo-
žj/ s puštíš se dolu/ nebo psano gest/ w Žalmu
XCI. w. II. Andělum swým přikázal o tobě / a
na rukau/ ponešau tě / aby nevrázl o kámen no-
hy své. Gakoby chtěl říci: Poněwadž ty
mně z Pisma odpowidaš/ tedy y gá Pismo v-
živati budu/wiz/že Bůh přislýbil swým We-
rčejm/ Angelům k gegich ochraně/ aby nevrá-
zyl o kámen nohy své. Gestjli pať gsly Syn
Božj/ y s puštíš se dolu z chramu/ tedy tebe
každy za Syna Božjho miti bude.

Přednassili Sabel tuto Pismo wěrně a gať na-
leži na plac?

Ufili. Nebo w Žalmu XCI. w. II. z kte-
réhož tato slova wzata gsau/ stogi: Andě-
lum swým přikázal o tobě / aby tě ošlehal na
rossedh cestách twých/ kterážto poslední slova
Sabel wynechal/ poněwadž mu k geho před-
sewzeti neslanžili: Nebo z Wrchu Chramu
na Zem skálati není prawa cesta/ale když se z
schody dolu gde tot gest prawa cesta.

To na to odpoweděl Pán Gejss:

On odpoweděl z V Knih. Mogjssow. 3 VI
Kap. w. 16. řkauc: zase psano gest/ nebudeš
počaušseti Pana Boha swého. To gest/ Bůh

nas

nas syce na wsech nassich cestach ostržhati
slibuge/ ale my se nemusyme aumyslne do ne-
bezpečenstwj wydawati/ a na ten spůsob Pá-
na Boha pokušseti.

Které bylo to třetí pokušení?

A posledku vsylowal se Satanaš Pána
Krysta nakloniti k milowánj tohoto swěta/ k
milowánj Bohatstwj/ ctj a wšseligaké roz-
koše tohoto swěta.

Kterak to dosahnauti a wykonáti sobě umíně?

A opět pogal Pána Krysta na horu wel-
mj Wysokau/ a wklazal mu wšsecka Kralow-
stwj swěta y slawu gegich/ a řekl gemu: To-
to wšsecko tobě dam/ gestliže padna budeš mi
se klaněti. Chce tať mnoho wyslowiti: A
widjs ga tobě tu neywětšj slawu a rozkoš
spůsobiti mohu/ gestliže Boha opustíš/ a mně
se wšsecken odewzdaš/ y mně se klaněti budeš/
pročez poslechni a učin to.

Co mu na to odpověděl Pán Krystus?

Opět mu odpověděl z V Knih. Moggjss.
3 VI Kap. w. 13. řkauc: Odegdiž Satane/ ne-
boť psáno gest: Pánu Bohu swému klaněti
se budeš/ a gemu samému slaužiti budeš.

Gaké skončení wzalo toto mnohé pokušení?

Diabel musyl od Pána Krysta odstaučiti/
a když on odstaučil/ tedy Angele kněmu při-
staučili a slaužili gemu.

Gakého naučení nabywáme z teto Příhody?

Od

Od Satanasse bereme Tlaucenj:

Ponepprwe/ je on lidi/ obwzlastě Křestiany
počauši/ a gich k hřichu popauz a ponauka.
Nebo tak gačo on se o Pána Krysta poču-
syl/ chtěge ho ku pádu přivesti: Tak také on
se o Křestiany počauši/ kterač by ge na wse-
ligatý spůsob swestj a k hřichu přivesti mohl.
Obwzlastě on se počauši kterač by člověka
mohl přivesti k newěře/ k chaulostiwostj/ k
wysokomyslnostj/ k rozkošj tohoto swěta/ k mi-
lowánj peněz/ a k milowánj časné ctj a sla-
wy. Sem patri napomenuti S. Petra w I
Epistole w V Kap. w. 8. Strjzliwj budte/
bděte: Nebo protivnjš waš dabel/ gačo lew-
twauch/ obcházj/ hledage koho by sežral.

Podruhe/ je dabel nestydaty Duch gest/ genž
se nestydel k samému Pánu Krystu přistau-
piti a geg potříkráte počaušeti/ a gestě k to-
mu od něho žadati/ aby mu Počlonu učinil.

Potřetj/ je on gest chytřj Duch/ genž lidi
pod spůsobem Pobožnostj oklamáwa/ gačž
tuto Pána Krysta s Pjssinem oklamati mjniš.
Pročez dobře S. Pawel poznamenal w II
Epist. k Koryntským w XI Kap. w. 14. Y
sam Satan proměnuge se w Anděla swětlosti.

Od Pána Krysta nabýváme Tlaucenj:

Ponepprwe/ abychom Satanasse neposle-
chli/ kdž on nas k hřichu ponauka/ nšbrž aby-
chom mu odpirali. Zepřetej se dablú/ y vtečt
ed waš/ dj Jakub w IV Kap. w. 7.

Po-

Podruhe/abychom slowem Božim proti Sa-
tanassi bogowali. Kdyz nas Satan k hřichu
přivesti chce/ tedy máme říci: W Písmě
swatém napsáno gest: Kdož činí hřích/to gest/
kdo swewolně hřeší/ten zdiabla gest. w I Epi.
S. Jana w. III Kap. w. 8. Nebo tak činil
nás Spasitel/ genž na každé pokušení Šabel-
ské z Písma odpowídal.

Potřetí/ abychom chaulostiwí nebyli/ byt by-
chom y napaussiti trwati / hlad/ Žíjen a wsseliga-
kau starost snasseti musili / nybrž abychom se o-
patrowánj Božimu a geho peči y starosti tře-
ssili a duwěřili / v Wjře řítagjce: Nesamým
chlebem žiw bude člověk/ ale wssim tím/ což wy-
chází z ust Hospodinowych/ w V Knih. Mogg-
zjssow. w IIX Kap. w. 3.

Počtvrté/ abychom se do žádného nebezpe-
čenstwí niewydawali/nybrž wždycky na nassich ce-
stách zastawali/ to gest/ wtvm powołánj/ do kte-
rého nás Bůh postavil / abychom pokračowali.
Patrijce na Odpowěd kterau Pán Krystus
Šablowi dal: Nebudeš pokračowati Pána Boha
swého/ w V Knih. Moggzjssow. w VI Kap. w.
16. A powážugjce slova Syrachy: Kdož mi-
luge Nebezpečensstwí zahyneť w něm. w III Kap.
w 27. podle Bjb. Welesl.

Popatě/ abychom se Pánu Bohu samému kla-
něli/ genu se modlili/ geho se sylně přidrželi/ a od
něho neodpadli/ bytby nám Satan wssectu slá-
wu tohoto swěta dati chtěl/ kteraužto a wssak
da-

dati nemůže: Toho času gemu odpowediti
máme: Odegdiž Satane/ neboť psáno gest: Pa-
nu Bohu swému klaněti se budeš/ a gemu same-
mu slaužití budeš/ w V Knih. Moggjssow. w.
VI Kap. w. 13.

Possesse/ věime se odtud/ že Bůh swým We-
řicým w gegich Pokussenj swau pomocy přito-
mný gest/ gim pomaha proti Satanassi bogowa-
ti/ dokudž geg nepřemohau. Nebo gačo poku-
ssenj Krystowo swé skončenj wzało/ když Sa-
tan od něho odstaučil/ a Anděle kněmu při-
staupiti museli: Tak se také dēge wssēm We-
řicým. Wěrný gest Bůh který nedopustj wás
pokausseti nad wássi možnosť; ale způsobj s po-
kussenjm také y wyswobozenj/ abyssie mohli sne-
sti/ w I Epist. k Koryntským w X Kap. w. 13.

Strze co dosahugeme pomoc Boží:

Strze modlitbu/ když k Pánu Bohu wzdý-
cháme: Ulewod nas w pokussenj/ braň roz-
kazu twych zrussenj/ zapudiž ty Ducha zlého/
obdarž mocy Ducha swého. Tomu nassēm

Bohu Otcy/ Synu y Duchu Swatému/

budiž Čest až nawěky/ A-

men.

Ne-

Meděle druha w Postě/ Itera; slowe Reminiscere.

Ewangelium v. S. Matausse
w XV Kap.

A Wyssed odtud Gejzš/bral se do Kra-
gjin Tyrstých a Sydonstých. A an-
žena Kananeyška z končin těch wyssedssi/
wolala/řkauch gemu; Smilůg se nade-
mnau Pane/ Synu Dawidu; Dceru
mau hrozně trápi ďabelstwj. On pak ne-
odpowěděl gj slova. V přistaupiwšse B-
ředlnich geho/ prosili ho řkauce; Odbuď
gi: neboť wola za námi. On pak odpo-
wěděl/řekl; Negsem poslán než kowcem
zahynulým zdomu Izraelského. Ale ona
přistaupiwšsi/ klaněla se gemu/ řkauch;
Pane/pomoz mi. On pak odpowěděl/
řekl; Neni sťussně wzryti Chleb dětem/ a
wren sťeňatům. A ona řekla; Takt'
gest Pane: A wšak sťeňata gedj drob-
ty/ kterž padagi žstolů Panů gegich. Te-
dy odpowjdage Gejzš/ řekl gj; O ženo/
welika gest wjra twá: staniž se tobě gakž
chceš. V vzdrawena gest dcera gegi wtu
hodinu.

Wy-

Wyklad.

Kterak se tato Neděle gmenuge?

Gmenuge se nejen toliko druha Neděle w Poště/ ale také Reminiscere/ to gest: Rozpomeň se.

Proč se gmenuge Reminiscere?

Proto/ poněwadž starožitná Cyrkeu služby Boží tohoto dne začínala ze Žalmu XXV w. 6. stěmito slovy: Reminiscere Domine miserationum tuarum, to gest/ Rozpomeň se na sliztoránj swá/ Hospodine/ a na milosrdenstwj swá/ kteraj gsau od věku. Hříchůw mladošti mé/ a přestaupenj mých nezpomjney: Ale podle milosrdenstwj swého pamětliv buď na mne/ pro doobrotu swau Hospodine.

Věm wyprawuge dnešní Ewangeliu?

O Ženě Kananejské/ kterak Pán Krystus gegj dceru vzdrawil.

Co to bylo za ženu?

Byla Žena pohanšká/ z pokolenj Kananejského/ kterjzto Pohane před tím w Zemi Izdowské obydleni měli. Ačkoli Lid Izraelský Pokolenj Kananejské a y ginsich Pohanůw ze Země zaslíbene genž se Kanaan gmenuge wyhnal; a wšak proto předce gestě někteřj od těch Pohanůw/ a tak y od Kananejských wté Zemi pozůstali.

Kde tato žena bydlika?

By-

Bydliła w Bragině Tyrských a Sydon-
ských.

Co to byla za místa?

Tyrus a Sydon byly dvě velmi vznešene
handlowní Města / genž w Syrské Zemi le-
želi / gedno od druhého ale šest mýl cesty le-
želo.

Co Pán Krystus také wto místo byl přišel?

Novšem. Nebo wyslowuge náš Tert/že
Pán Gejšs odtud / to gest / z Galilege wyššel /
a že se do Bragin Tyrských a Sydonských
bral / kdežto genu Žena Kananejská wstříc
wyšla / a geg za vzdrawením své dcery žadala.

S gáka u nemocy ta gegi dcera obřizena byla?

Byla od ďabla poseda / genž gi hrozně a
bidně trafil / pročez gegi Matka k Pánu Ge-
jššij přišla a za ním wolala / řkaucy: Sini-
lůg se nademnu Páne / Synu Dawidu: Ne-
bo dceru mau hrozně trapj ďabelstwj.

Co pak Pán Krystus y hued té ženě aneb gegi
dceř s pomohl?

Nespomohl. Ani gi když ona za Pánem
wolala / slowa odpovědel. A když vředlnicy
k němu přistaupili / a geg za to prosyli / aby té
ženě s pomohl / řkauce: Odbuď gi: Neboť
wolá za námi. Tedy odpovědel Pán: Ne-
gšem poslán než k owcem zahynulým z domus
Izraelského.

Koho Pán Krystus rozami šře owce za by-
mle z domu Izraelského?

Židy.

Co

Co pak náš Spasitel gen toliko židům k dobremu na tento svět přigiti račil/že on dj: já negsem poz-
slán než k owocem zahnulým z domu
Izraelského :

Všakoli; Nebo Pán Kristus gest Spasy-
telem všeho lidu/w I. k Tymoteovi w IV B.
w. 10. On gen toliko tuto k tomu koncy a cily
mluvj aby tudy oznamil že on obzvláště ži-
dům k dobremu narozen gest/ a nebo také že
on toliko swág Kazateljy Aurad mezy ži-
dy wykonawati má.

Co Pán Kristus stěmi slovy oznamiti/a nebo
wyslowiti chtěl :

On chtěl tak mnoho wyslowiti: Já gsem
nepředněž židům k dobremu na tento svět
přišel/pročez musym toliko mŭg Knežský Au-
rad mezy židy wykonawati; A poněwadž ta-
to žena není židowka/ nýbrž Pohanka/ ano
geste z toho zlořečeného Pokolenj Kanane-
jského/ genuž již Moé zlořečil/ proto že Cham
Otec Kanánu geho hanbu nezakryl/ ale ge-
ste posinech sobě zneho učinil/podle V Knih.
Mogzjssow. w IX Kapit.

Kterak se tato Kananejská žena přitě odpovědi
chowala/a co počala :

Volati a prosyti nepřestala/ nýbrž gestě
k Panu Gezjssj blže přistaupila/ a genu se
klánela/řkaucy: Páne/pomoz mi.

Co pak tato žena na swau počornau Prozbu od
Pána Krysta opět žádnau pomoc ne-
posabla :

Nedosabla / nýbrž Pán Krystus gj takto
odpowědel: Nienj slusné wzyti chleb dětem/
a wrcy sstěniatium.

Koho Pán Krystus tuto rozumi skrze dítky:
Židy / kterých Bůh za své dítky přigal.

Koho on rozumi skrze sstěnata?

Pohany / kterj / pro své Modlarstwj / a
také pro naramné přenasledowan, Žido-
wského Pokolenj / genž gich welice w nená-
wistj meli / slusné se Psům a sstěniatium při-
podobňowali.

Co Pán Krystus rozumi skrze chleb?

Milost Boží a pomoc / kterau Žena Ka-
naneyšká žádala.

Který gest to smysl řečte slow?

Tento: Pán Krystus tak mnoho říci chce:
Podobně tak jako žádný Otec čelednj to ne-
vcini / aby swým dítkám chleb wzal / a geg
psům vwrhl a dal: Tak také to nemůže by-
ti / abych gá mau Milost a pomoc Židům v-
gal / a tobě gi jakožto sstěněti vdelil.

Co pak táto žena skrze takowau twrdau odpow-
wed Pána Krysta / w své prozbě k po-
chybnostj nepřistá?

Ustoli / nýbrž w své prozbě wíce a wíce
pokračowala / a Pána Krysta za geho slowa
wlastnj vgala / řkaucy: Takť gest Pane: a
wssat sstěniatka gedj drobty / kterjž padagi z
stolu panj gegich.

Co

Co ona stěmi slovy wyřknauti a oznamiti
chtěla?

Oznamila tudy swau pokoru / poněwadž
ona wyznala / že ona gest střenjetj podobna;
Wsať přitom také oznamila swau Wjru
kdýž Pána Krysta žádala / aby on se gen to-
liko tak knj chowal / jako se Otec čelednj k
swým střeniatům chowa. Ona tak mnoho wy-
słowiti chtěla: Gá to vzwawám / že žide / dít-
ky Boží gsau / a ga naproti tomu nehodné
mu střenjetj podobna; pročez gá také neža-
dam ten chleb genž dítčam patrj / totiz tu oba-
wlastnj Milost / kterau Židům vdelugeš;
nybrž gen toliko račiz mně vdeliti ty drobtj
kterjz padagi z stolů / a střeniatům se dawagi
to gest / gen toliko tu neymensj částku twé
Milostj a Pomocy račiz mně vdeliti / tedy
mně spomoženo bude.

Co na to / té Kanáneyšké žene odpověděl Pán
Krystus?

Chwalil Wjru gegj / že tať stála zůstala
w swé wjře a modlitbě / a přitom gi zvěsto-
wal vzdrawenj Dcery gegj / řkanc: O ženo
welika gest wjra twá: Staniz se tobě gaž
chcěš. V vzdrawená gest dcera gegj wtu
hodinu.

Gážeho Naučení z tohoto Ewangelium naby-
wáme?

Od Pána Krysta nabywáme Naučení:
Ponepprwe / že on negen toliko Židům k do-
bře

bremu ale také y Pohanům na tento svět přigiti
 ti račil. To se odtud poznáwa/poněwadž Pán
 Krystus do Bragin Tyrských a Sydonských/
 kteréz byly Pohanské města/přigiti/ a té po-
 hanské ženě s pomocy račil. Což již wsta-
 rém zákoně Pán Bůh o Messyassowj krze
 wsta Proroka Izaiasse w XLIX Kapit. w. 6.
 wyslowiti račil: Poněwadž gsy gim malý a-
 by měl býti služebníkem mým/ ku pozdvižení po-
 toleni Jakobownych/ a k nawrácení ostatků Izra-
 elských: protož dal sem té za světlo Pohanům/
 aby byl spasení me až do končin Země.

Podruhe/ je Pán Bůh swých Wěřících ko-
 likráte hned newyslyšij/nhbrž gich na čas kwsiliti a
 wolati necha. Gakž toho Příklad tuto ma-
 me na Bananeyské Ženě/která/když o pomoc
 kněmu wolala/tedy s počátku gjmc neodpo-
 wědel/ a když prosyti nepřestawala/tedy gi
 twrdau odpověd dal/ ano sstěnětem gi na-
 zwał/ kteréžt chleb dati nepřislusij. A tak za-
 chazy Pán Bůh welmi často s swými Wěřicy-
 mi/ je s Jobem 3 XXX K. w. 20. taužiti mu-
 segi: Wolám k tobě o Bože/ a neslyšijš mne. Po-
 stawugi se před tebou/ ale ty ani nepohledjš na
 mne. Obrátíš mi se w vkrutného nepřitele: syla-
 ruky své mi odporužeš. A s Králem Dawi-
 dem ze Žalmy XIII. w. 2. kwsiliti: Nj doko-
 wad Hospodine? Což se nawěky zapomeneš na
 mně? dokawad rady myhledawati budu w my-
 sli své/ a swjratí se w srdcy swém/ den odedne.

Potrěti/ je Bůh svých Berich do cela nezahvrhne / nhybri w pravý a gisti čas gich wyslyssi. Toho Příklad máme na Kananeyské Ženy/ Pán Krystus gj dlabo wolati nechals a wssal gi proto předce w pravý čas wyslyssel. Sem směrugi slova/ genz w placi Geremiaszowém w III Kap. w. 32. napsana slo gi: Několi zahrnuce Pán / wssal sltomáwa se podle mnozstwj milosrdenstwj swého: Netrápit žagisté z srdce swého/ aniž zahrnuce synůw lidských. A potom Modlitba nabožné Cary/ w knize Tobiaszowé w III Kap. w. 21. Ale to toť má za wěc gislau každj řdoi tobě slauj/ je ži wot geho budeli wsskusem/ forunowán bude. A budeli wzármutku/ wyswobozen bude/ a pakli tu de wřestánj/ t Milosrdenstwj twému slúšně bude přiveden. Ty žagisté nechoš se wzatracent nassem/ nebo po bauri činjs wtišsenj/ a poplaci a wšlenj/ potěšsenj wlemaš.

Počtworte / je Pán Krystus witezatelem gest nad Satanassem. Nebo tať gako on gest dceru/ Ženy Kananeyské/ od Sabelstwj o swobodil/ tať tať on wssedko lidské Pokolenj od mocy Sabelské wykupil: Nebo Krystus gest Cemeny Ženy/ které hadu pekelnému hlavu potřelo / w prwnich Knih. Moggiszowých w III Kap. w. 15. Nebo na toť gest žgwen Syn Boží/ aby kažyl skutky dablows/ totiz hrjch a smrti dj S. Jan w I Epist. w III Kap. w. 8.

Od Vcedlnjstwu Pana Krysta beřeme Naučenj: Albya

Abychom sobě bjdu našeho bližního k srdci
připauštěli/ a za něho se modlili. Nebo tak ga-
ko tuto vředlnicy lítost a vtrpnost měli nad
tato bolestj plnou ženau/ a za ni se přimlau-
wali v Pana Jezisse/ tak také y my činiti má-
me/ k čemuž nas také Uposťtol Paně S. Pa-
wel napomíná/ abychom činili pokorné modlit-
by/ prosby/ žádostj a díky činěnj za wšeliga ké li-
di/ w I Epist. k Tymot. w II Kap. w. 1.

Od dcery/ Ženy Kananejské/ učme se

Ponejprwe/ je ďábel welikau moc ma/ po-
něwadž mu strže Božj dopuštěnj kolikráte
swoboda gest/ lidi také telesně obsednauti/ a
je trápiti; Několi těch takowých lidi nebez-
pečnost není tak welika/ jako těch kterj gsau
duchowně od ďábla posedli/ a tot gsau wšickni
ti/ genž w wěregných a swywolných hrissjch
žiji sau/ a s ďablem se spravuji.

Podruhé/ je se ďábel wynasťazuje lidj trápi-
ti. To co této dcerj dokazal/ to wšem lidem
dokazati vsyluge. Nebo on obchazj jako lew
řwaucy hledage kohoby sežral/ dj S. Petr. w I
Epist. w V Kap. w. 8.

Obwzlasťně pať nabywáme Uaučenj od
Ženy Kananejské

Ponejprwe/ je řižj lidj k Bohu dehani Kdy-
by tato Žena nemocnau dceru byla neměla/
tedy by byla k Pánu Krystu nepřistla. Pro-
tož dobře napsal Prorok Izaiáš: Hospodi-
ne/ w výkosti hledali tebe/ wyléwali prosby/ řdňj

trez

trestani své na ně docházelo/ w XXVI Kap. w. 16.

Podruhé/ abychom w říši/ naše autočistě k Bohu měli/ a s nábožnou modlitbou svého pomoci hledali. To činila tato žena/ a dosáhla pomoci/ neb to také činiti všem lidem Pán Bůh přikázal: Wyhveg mne w den sčauzení: Wytrhnu tě/ a ty mně budeš sláviti. W Žalmu L w 15. Obwzřaště to následowati magi wšicknj rodicowe/ když se gegjch dítčkam zle vede/ když od ďabla počaušeni/ a že wšeli-gakému brjchu pónaukami bywagi/ tedy magi podle příkladu této Ženy své autočistě k Panu Bohu wyzti/ za své dítky se modliti/ wola-gjce: Smiluj se nademnou Pane/ me dítě brozně trápi ďabelstwj.

Potřetí/ abychom wnašli modlitbě neoblewo-wali/ nibrj stali byli. Několi tato Žena hned wyslyšána nebyla/ a wšak proto ona neoble-wovala w své modlitbě dokudž pomoci ne-dosáhla. Tak y my činiti musíme/ když se nám zda/ gakoby nás Bůh wyslyšeti nechtěl/ tu tehdy musíme gestě wraucněgi a sylněgi se modliti/ a w trpěliwostj tu hodinku/ w kte-rauz pomoc přigiti má/ očekawati/ pozoruj-gjce Wyřknutj Proroka Zabaluka w II Kap. w. 3. Gestlizeby pať poprodil Hospodin/ pose-čeky naněg: Neboť gistotně přigde/ aniž bude me-řkati.

Počtvrté/ abychom wnašli modlitbě pořá-nost užíwali. Žena Bananeyská křižla se před

Pánem Krystem/ padla k noham geho/ wy-
gnala je ona gest ssténětj podobna: Tak y
my také činiti musíme. Aniz gsau se libši Ho-
spodinu odpocatku posniz: Ale pokorných a ti-
chých wzdrycty se tobě libila Modlitba/dj Judyt:
w IX Kap. w. 7. (podle bjb. Welest.

Popate/ abychom se w pravé Wěre modlili.
Žena Bananeyská perwně wěřila je gj Pán
Krystus s pomuze/ kteraužto gegj Wjru sám
Krystus chwali/tdyz dj: O Ženo, welika gest
wjra twá. Tak y my sylnan Wjrau se mo-
dliti musíme: Tlebo kdo wochybuge tentaké
nic nebere od Pána. Gestli pať nasse Wjra
chce mdla byti w pokussenij/tedy musíme Pá-
na Boha za posylněnj v Wěre wzywati/ a s
Vědlnjky se modliti: Pane přispoř nám wjry
v S. Luk. w XVII Kap. w. 5. Ont nas gi-
stoině wyslyšij/ a pravého času nám swau
pomocy přispěge/ a k nám také promluwj:
Staniz se tobě gaťz chceš. Uassemu Bohu/
Otcy/ Synu y Duchu Swatému budiž Čest a
Slawa až na věky/ Amen.

Nedele tretj w Postě/

Kteraz slowe Dfuli.

Ewangelium v. S. Lukasse

w II Kap.

Wymital Geziš dabelstwy/ a to byto
něs

němé: Stalo se pak kdýž wysšlo Diabels-
stwj / mluvil ten němý: Y diwili se za-
stupowé. Ale někteří z nich prawili: Str-
že Belzebuba Knjze dabelské wymjtá Dá-
bly. A jiný pokaussegice / znamení od ně-
ho hledali s nebe. Ale on znage myšlení
gegich řekl jim: Každé Kralowstwj samo
wsobě rozdělené pustne / y dům proti sobě
rozdmogenný pada. Gestližet gest pak y sta-
tan proti sobě rozdělen / kterakž stane Krá-
lowstwj geho? Nebo prawíte / že ga strže
Belzebuba wymjtám dábly. Gestliže ga
strže Belzebuba wymjtám Diábly / syno-
we wassi strže toho wymjtagi? Protož
oni soudcowe wassi budau. Pakli přstem
Božim wymjtám dábly / gisť přisťo-
twám Kralowstwj Boží. Když synů o-
denec ostrýha syně své / w pokogi gsau wse-
cký wěcn kterěz má: Pakliby sůlnegssí
něž on přigda / přemohl geg / wsecka odě-
nj geho odegme wněz vřal / a laupezge ge-
ho rozděli. Kdož není semnau / proti nimě
gest: A kdož neshyromazduge semnau / ro-
způsuzet. Když nečistý duch wygde od
člowěka / chodj po mistech suchých / hledage
odpočinuti: a nenalezna / di: Wrátim se
do domu svého / odkudž sem wysšel. A
př-

přigda / naležne wymetený a ozdobený.
 Tedyh gde / a přigme k sobě ginych sedm
 duchů horšich než gest sám / a wegdauce/
 přebýwagj tam / y gsau poslednj wěch člo-
 wěka toho / horšij nežli prwnj. D stalo se
 když on to mluwil / že pozdwihsj blasu ge-
 dna žena z zástupu / řekla gemu ; Blaho-
 slawený žiwot kterýž tebe nosil / a prsh
 kterýchž sy pozilwal. On pak řekl ; Ano-
 brž blahoslawený kterýž slyšj slovo Bo-
 žj / a ostrýchagi geho.

Wyklad.

Kterák se tato třetj Nedele w postě gmenuge ?

Gmenuge se okuli : (oculi)

Proč se tak gmenuge ?

Proto / poněwadž starodáwnj Cyrlew
 Křestianska slowy Dawidowými ze Žalmu
 XXV. w. 15. wzata / tuto Nedele swětizaci
 naša : Oculi mei ad Dominum, to gest / oči mé
 wzdnečj patřj k Hospedinu : on zagisť zleci wy-
 wodj nohy mé.

Kolik stránek dnešnj Ewangelium wsobě ob-
 sahuge ?

Obsahuge wsobě dvě stránky.

Čem wyprawuge prwnj stránka ?

O wymjrtanj šabelstwj / zněmého člověka.

Co

Co se tuto rozumí škrze šabelstwj ?

Žlý duch genž swé Kralowstwj w pekle má.
Nebo Pán Bůh račil k swé Chwale/a k služ-
be lidem/ giste duchy stworiti/ genž se Andě-
le gmenugi. Ti Angele pak kterj w swé do-
konalošty pozůstali/a až podnes Pana Boha
chwalegi/a škrze swau službu/ k spasenj lidem
dopomahagi/ gmenugi se dobří Angele; Kte-
ří se pak nad Pana Boha powyššowali/ ti
takowi gsau z nebe do Pekla vwrženj/ a z té
příčiny se také zlj Angele gmenugi/ anebo
šablowné/ to gest/ Kubač/ anebo také Satan/
to gest/ Protivník.

Kdež pak měl šabel swé obydlj řdyž wy-
hnán byl?

Bydlil w němým člověku/ kteremuž byl
Gazyl swazal/ že mluwiti nemohl. Gako na-
sse Ewangelium wyprawuge: A wymjstal
Gezjs šabelstwj/a to bylo němé.

Co pak ten šabel sam byl němý genž w tomto
člověku bydlil ?

Nebyl/ on se němým gen toliko proto gme-
nuge/ poněwadž člověka němého učinil.

Co šabel tak mnoho mocy má nad člověkem ?

Sam od sebe šabel žádné mocy nemá nad
člověkem/ ani tak mnoho/ aby mu gednoho
wlasu z geho hlavy wzyti mohl/ poněwadž
mu swoboda nebyla bez dowolenj Pana Kry-
sta ani Wepře zkazyti/gak toho příklad má-
me v S. Matausse w VIII Kap. w. 31. Ale
řdyž

Ědyž Pán Bůh dopustí / tedy šábel snadno
človeka trapiti může / jako sme w předesslau
neděli toho příklad na dceř Jemý Kananey-
ské měli / a také y němeho učiniti / jako se to-
muto nebohemu člověku w dnešním Ewan-
gelium přihodilo.

Kdo gest šabelstwj vymítal ?

Gejjs náš Spasitel.

Gak ho vymítal ?

Strže swau Božskau moc / podle kteréhož
geho mocy y také zlé duchové gemu podda-
ni gsau.

Co se potom stalo ědyž na rozkaz Pána Krysta
to šabelstwj wysšlo ?

Y hned začal ten bjdný němý člověk mlu-
witi / nebo dnešnj Ewangelium dj: Stalo
se pak ědyž wysšlo šabelstwj / mluwil ten ně-
mý.

Co gest tento němý mluwil ?

Otom se žádná zmínka nečinj. Ale nepo-
chybně / že on gest Panu Gejjsi našemu Spa-
syтели sedecně děkował za tu welikau Milost /
kterau mu prokazati račil / že on geg od ša-
belské mocy wyswoboditi račil.

Gakého Naučenj ztéro prwnj stránky naby-
wáme ?

Od šabla beřeme Naučenj:

Ponepprwe / že on lidj rad němých čini / abo
sweho Boha nechwalili a newelebili. A zloře-
čenj / k přisahánj / k raubanj a k hanebnemu
mlu-

mluwenj tu Satan welmj rad lidem wsta
otwira; Ale kdyz oni magi něco dobrého a
chwalitebného mluwiti/ totiz/ Pánu Bohu
se modliti/ geg chwaliti/ gemu díky činiti/ te-
dy on gich rad toho času němých čini.

Podruhe/ je on gest Panu Krystu poddany.
Diabel tuto musel na rozkaz Pana Krysta z
tohoto posedlého člověka wstaupiti. Nebo
naš Spasitel skrze své hořke wmučenj a pře-
těstkau swau smrt skutky Satanasse y wse-
cku geho pekelnau moc zkažyl a potlačil. Na
toť gest zgewen Syn Boží / aby kažyl skutky dá-
blowu/ w prwnj Epist. S. Jana w III Ka-
pit. w. 8.

Od Pana Krysta učíme se:

Je on gest wsemohauy Pán/ gehož y dáblové
poslauchati museli/ gaž z tohoto příkladu spa-
třugeme. Nebo Bůh gemu takowé gmeno dal
aby gemu každe koleno kľekalo/ těch kterjž gsau na
Nebesych / a těch genj gsau na zemi / y těch genj
gsau pod zemj/ to sau dáblové a wssicknj Za-
tracency/ tak gaťo S. Pawel k Filipenským
w II Kap. w. 10. wylowuge.

Od němého bereme Učuenj:

Ponepprawe/ je my wssickni od přirozenj podle
spůsobu duchowniho w takowé bídě wězpmé / my
sme němj a newjme co mluwiti máme/ co by
se Pana Bohu líbilo. Mo sme wssickni z přiro-
zenj synowé hněwu gaťo y ginj/ dj S. Pawel k
Efesským w II Kap. w. 2,

Podrube / je nás Pán Krystus od takowého
bidneho losu wyswobodil. Nebo tak gažo on
gest z tohoto bidneho člověka ďabla wy-
hnal: Tak také on nas wsech / od mocy ďa-
belské wyswobodil a wykaučil / gažto S. Pa-
wel wyslowuge k Židům w II Kap. w. 14.
Pán Krystus skrze smrt zahladil toho kterýž má
wládařstwj smrti / to gest ďabla / a wyswobodil
ty / kterýžto báží smrti / po wseckem čas žiwota / po-
drobeni byli w službu.

Potrjetj / abychom náš Gazýk належитě vžíwa-
li. Když tento němy zase mluwiti mohl / te-
dy mluwil to / co se k chwale Pana Boha w
stahuje: Tak také y my činiti máme. My
se máme napozor miti / abychom náš Gazýk
k zlému nevžíwali / totiž / k zlořečenj / k ořla-
mánj a k ssibalstwj / nybrž abychom raděgi
mluwili co nám k spasenj slauzi. Který člo-
wěk žádostiw gest žiwota / a miluge dny / w nichžby
vžíwal dobrých věcy? Zdržig gažýk swig od
zlého / a rty své od mluwenj lsti. Tak se dota-
zuge a zase sobě odpowida Král Dawid w
Zalmu XXXIV. w. 13. Obwzlastně pak Pa-
nu Bohu děkowati máme za tu milost / že on
nás skrze Krysta Pána z mocy ďabelské wy-
swoboditi račil / podle napomenuti S. Pa-
wla genž dj: Díky činejce Otci / kterýž hodné
nás učinil wčastnostj losu swatých w swetle: Kte-
rýž wytrhl nás z moci temnosti a přenesl do křá-
slowstwj milého Syna swého. Wněmžto máme
wy

wykaupeňj/ skrze křew geho/ totiž odpustěňj hře-
chu/ k Bolosf. w. I. Kap. w. 12.

Všem wyprawuge druha stránka dnešního
Ewangeliū:

O ortelý těch lidí přítomných/ genž o tom-
to Wymjtanj mezy sebou měli/ totiž/ co oněm
saudili.

Co gsau wšickni lidé gednostegně ortelowali
aneb saudili?

Nikoli/ nybrž obwzlasťně čtwerý ortel
nad tímto wymjtaním takowěho šabelstwj
měli.

Který gest byl první ortel?

Některj se nad tím skutkem diwili/ že Pán
Křystus takowau moc má. A diwili se za-
stupowě/ prawj dnešní Ewangeliū.

Který gest byl druhy Ortel?

Některj prawili: Skrze Belzebuba Ani-
že šabelské wymjta šably.

Co znamená Belzebub?

Znamená Pána nad mauchami/ s kterýmž-
to gmeněm modla w Ekronu nazwaná byla.

Proč se pak tuto Belzebub knje šablůw tak
gmenuge?

Proto/ že on gest Pánem a Knjzetem na-
dewšsemi zlymi Duchy/ kterj/ podobně mau-
cham w powětrj w mnoštwj welikem ljtagi.

Co byl tento Ortel těch lidí prawj/ když prawj-
li/ že Gejš šabelstwj wymjta mocy

Knjzete šablůw?

Ni-

Vikoli / nybrž byl tento Ortel mnohem
wice rauhamý a zlořečený / s kterýmž se Sy-
nu Božjmu rauhali.

Co Pán Krystus na takové ortelování a do-
mnění těch lidí odpowídal?

Čtyřmi sylnými důwody dočazal že on ne-
sfrze Belzebuba / ale sfrze moc Božj wymytá
šadly.

Který gest to první důwod?

Tento / když Pán Krystus dj: Každé Kra-
lowstwí samo w sobě rozdelené pústne y dím
proti sobě rozdwogený pada. Gestližeť gest
pať y Satan proti sobě rozdelen / kteráž sta-
ne Kralowstwí geho? Nebo prawíte že gá
sfrze Belzebuba wymytám šadly.

Co Pán Krystus stěmito slowy wyslowiti aneb
omámiti mjin?

On tať mnoho říci chce: Gestližeť Kra-
lowstwí w své podstatě a swobode obstatí
má / tedy wtom takovém Kralowstwí musí
gednota byti. Poněwadž pať šabel tať své
Kralowstwí má / kterěž on w své podstatě
gachowati vsyluge / tedy nemůže gedén ša-
bel proti druhému byti / a tať odrud nasle-
duge že gá sfrze Belzebuba newymytám ša-
blím.

Který gest to druhý důwod?

Tento / když Pán Krystus dj: Gestliže gá
sfrze Belzebuba wymytám šadly / Synowe
wasí sfrze toho wymytági? Protož oni šau-
cowa

cowe wassi budau. Paklit prstem Božim
wymytam ďably / gister přisslo k wam Brá-
lowstwí Boží.

Co pán Krystus rozumí skrze tato slova řdyž di:

Synové wassi?

Swé vćedlníky a Apóstoly / kterží byli sy-
nowé židůw.

Co on rozumí skrze přst Boh?

Ducha Swatého / genž se přstem a také sy-
lau a mocy Boží gmenuge.

Co s řemý slowy pán Krystus oznamuge?

On tudy tak mnoho wyřknuati chce: Ge-
stliže moci vćedlnícy gakožto wassi synové
ne skrze Belzebuba / nýbrž skrze přst a moc
Boží ďabelstwí wymytagi / tedy odtud mno-
hem wíce nasledowati musy / že gá / gegich
pán a mistr / skrze kteréhož Brálowstwí Bo-
ží k lidem přichazy / přstem Božim ďabelstwí
wymytam. A poněwadž wy tomu wěřiti ne-
chcete / tedy wassi wlastní synové / totíž Apo-
stolové / saudcowe wassi budau / genž was
odsaudegi.

Který gest to ten řetý důwod?

Řdyž pán Krystus di: Řdyž sýlný odě nec
ostřihá sýně swé / w počoci gsau wšecky wě-
cy kteréz má: Pakliby sýlněgšy než on přig-
da / přemohl geg / wšecká oděnj gebo odegme
wněz vsa / a laupeže gebo rozděl. Řdož
nenj semnau / proti mně gest; a řdož nes bro-
zmažduge semnau / rozprylugel.

Kdo gest ten Oděmec?

Satan.

Které gest syně aneb obydlens geho?

**Peklo/ a také člověk kterýž od ďabla pose-
dly gest.**

Které gest geho oděnj/ a neb Krysa?

Geho chytrost a moc/ kterau on má.

Který gest to ten sýlněgšj?

**Pán Gejjs/ kterýž gest sýlněgšj nežli Sa-
tan.**

Co se tuto skrze laupej rozumí?

**Sprawedlnost a Spasenj lidského polo-
lenj.**

Co stěmj slowy Pán Krystus oznamiti chce?

On tak mnoho řicy chce: Kdo chce nad
Satanassem gažto sýlným oděncem swj-
tyř/ kdo mu geho syně totiž peklo zkažty chce/
ano také kdo geg chce z posedlého člověka
wyhnati/ ten musy sýlněgšj býti nežli Satan/
to gest/ ten to musy skrze moc Boží učiniti.
Gá pať sem to učinil a dokazal/ a gessťe d-
le to činiti chcy/ řdyž nad mocy satanowau
swjtezým/ a lidem spasenj/ genž gím Satan
odíal a ge oblaupil/ zase nawratim/ a tak be-
zemně žádný milost Boží šhromazďowati
nemuje kromě ten genž semnau gest/ odkudž
patrně nasleduge/ že ga mocy Boží ďabel-
stwj wymytám.

Který gest to ten čwyrty důwod?

Když

Adyz Pán Kryſtus dj: Adyz nečify duch
wygde od človeka/ chodj po miſtech ſuchych/
hledage odpocinutj: a nenalezna/ dj: Wra-
tjím ſe do domu ſvého/ odkudž ſem wyſſel. A
prigda/ nalezne wymetený a ozdobený. Teh-
dy gde a prigme k ſobě giných ſedm duchů
horſſich než geſt ſám/ a wegdauce/ přebywa-
gj tam/ y gſau poſlednj wecy človeka toho
horſſj nežli první.

Kdo geſt to ten nečify duch?

Diábel/ kterýž nečifé myſſlenj/ ſlowa a ſkut-
ky človeku dōdává.

Ktera gſau ta ty ſucha miſta?

Bezbožnj/ kterýž žádný vžitel nepřimaſſegi.

Který geſt dům Satanaffe?

Človek bezbožnj/ v němž on ſvé obydlenj
má.

Kterak ten takový dům wymetený a ozdō-
bený bywa?

Adyz človek wſſelikau neſſlechetnoſt pa-
cha; Takový Človek geſt velmi pěkně wy-
metený a ozdōbený dům/ pro Satanaffe.

Kterj gſau to ti ſedm duchowé?

Ginſj pekelnj duchowé/ kterýž s první-
m Satanaffe dō človeka wchazegi.

Co ſtēm ſlōvy Pán Kryſtus oznamiti chce?

On chce tak mnoho říci: Adyz Satan ſám
od ſebe z človeka wygde/ k ginſim bezbož-
njm/ tedy žádné odpocinutí nenalezne/ pone-

wadž on také v pobožné svěsti vsyluge/ pro-
čez se zase nawrati do prwniho člověka z kte-
rého giž gednau byl wyssel/ a zacházy snim o
mnoho huregi nezli zprwu. Do tohoto člo-
věka pak/ z kterého sem ďabla wyhnal/ giž
Satan na takowy spůsob wjce nepřigde/ te-
dy odtud saudití můžete/ že ďabel sam od se-
be ani na rozkaz ginsihho ďabla/ newyssel/ ný-
brž že musyl mocy Boží vstaupiti/ a z člo-
věka wygiti.

Kterýžto byl třetj Ortel/ genž lidé o tomto Wy-
mjtanj wydalí:

Třetj ortel byl tech genž znamenj od něho
žadali/ totiž/ aby Pán Krystus/ tuto swau
moc s Znamenjm z Nebe potwrdil.

Co to Pán Krystus učinil a gím Znamenj
kázal:

Nikolim.

Proč to nevěcniť:

Proto/ poněwadž tento skutek/ totiž wymj-
tanj toho ďabelstwj/ dosti dostatečné zname-
nj bylo wssemohaucnostj Krystowé/ řdyby
oni to gen byli chtěli wzmati a za Znamenj
přigiti.

Který to byl čwrtý Ortel:

Giste žený/ kteráž svého blasu pozdwišla/
řtauc Panu Gezišš: Blahoslawený žiwot
kterýž tebe nosyl/ a přsy kterýchž sy pozíwal/
to gest blahoslawená gest ta Marka/ kteráž
se na swet porodila/ a swými přsy žmíla.

Co

Co to byl dobrý Vrtel?

N owšsem. Kteréžto Wyřknuti sám Pán Krystus za dobře uznáwa / a k tomu gestě tato slova připoguge : Anobřz blahoslawenš kteržz slyššj slovo Božj a ostrjbagj geho.

Co Pán Krystus s těmž slowy oznamuti chtěl?

On tak mnoho wyslowiti chtěl: Arcy žež Matka má / weliké Blahoslawenstwj má před giššjmi lidmž / gažž to sama poznáwa v S. Luk. w 1 K. w. 48. Edyž dj: Od této chwile / blahoslawiti mně budau wšickni národowě. Ale wšak wtom proto nezaleži prawě spasenj / nřbřz to gsau spasytedlni lide / kteržz slovo Božj slyššj a ho ostrjbagj / to gest / kterž swůg žiwot podle slowa Božjho wedau a řidj.

Gakého Naučenj stěto druhé stranky našeho
Ewangelium nabywámež

Od těch bezbožných lidj / kterž se Panu Kry-
stu rauhali a geho tupili / bereme Naučenj :

Poneprwe / je bezbožni / Pána Krysta a wšech pobožných lidj skutky a slova tupěgi / ge rauhawě haněgi / a na žlau stranu wykladagi. Sem směrugi Slowa Krystowa skterými on toto Naučenj swým vředlnštům potwřzuge v. S. Matausse w X Kap. w. 25. Poněwadžž Ho-
spodáře Belzebubem nazywali / tjm pař wice do-
mácj geho tak nazywati budau.

Podruhé / je to gest znamenj srdce newěřej-
ho / edyž ono dotud wěřiti nechce dokud Znamenj
nespatřuge. Nebo náš Spasytel dj v. S. Ja-

na w XX Kap. w 29. Blahoslawenj kterjž ne-
widěli/ a uwerili.

Od Pána Krysta a geho odpovědi vši-
me se:

Poneprwe/ je Křesťianu swoboda gest proti
Lji mluwiti a sebe zastawati/ ale wšak se to mu-
sy diti bez raubanj a tupenij/ sewššj počestno-
sti a tichosti/ gaž tuto náš Spasitel činil.

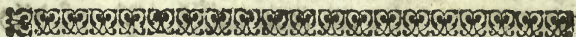
Podruhe/ abychom swornosti bedliwi byli.
Nebo křže neswornost každé králowstwj/
každy diim/ y každé Towaryšstwo púštné.

Potřetj/ abychom se před satanassem napozor-
méli/ a geg do srdce nasseho nepřigimali. Nebo on
gest sylný odenec/ ktery se neda tak snadno ze
swé perwnosti wyhnati.

Počtwrte/ je my křže Pána Krysta satanasse
přemahati musíme. Nebo Pán Krystus gest/
sylněgšj nežli Satan/ onť potřel hlavu ha-
da/ w prwnjch Knih. Mogg. w III Kap. w. 15.

Popate/ abychom slowo Boží negen toliko po-
slauchali/ ale také geg zachowali/ a podle něho či-
nili/ gestili ginať chceme spaseni dogiti. Nebo
blahoslawenj sau kterjž slyššj slowo Boží/ a
ostrjžagj geho/ dj Pán Krystus w dneššnjm
Ewangeliu. Abychom pať takowebo spa-
senj dogiti mohli/ tedy přislusšj se nám s
Kralem Dawidem ze Žalmu CXLIII. w. 10.
modliti: Nequ mně činiti wíle twé: Nebo ty
gšy Bůh můj: duch twůg dobry wediž mně ga-
to po rowne Zemi. Gemu nassemu Bohu Ot-
cy!

cy / Synu v Duchu Swatému budiž Čest až
na věky / Amen.

Neděle čtvrtá v Postě/

Iteraž slowe Letare.

Ewangeliium v S. Jana w

VI Kap.

N O toin Odšel Ježíš za moře Galilejské
ste neb Tybernadské: A šel za nim
zástup weliký: nebo widěli diwn geho kte-
rý činil nad nemocnými. V šel na ho-
ru Ježíš / a tam seděl s Vědlnjky swý-
mi. Byla pak blizko Belikanoc / Swá-
tek židowský. Tedy rozdwił oči Ježíš / a
widěw že zástup weliký gde kněmu / di Ji-
lipowi: Kde nakaupjme chlebů / aby po-
gedli tito? (Ale to řekl pokušsage ho: ne-
bo on wěděl cobý měl učiniti.) Odpowě-
děl gemn Jilip; Za dvě stě peněz chlebi
nepostačj gum / aby geden každy z nich ně-
co maličko wzal. Di gemu geden z Vě-
dlnjků geho / Ondřeg bratr Esimona Pe-
tra; Gestir mladencek geden zde / kterýž
má pět chlebů gečných / a dvě rybičky; ale

cor' gest to mezy tak mnohé? Řekl Je-
 žis; Rozkažte lidu at' se vsadí. A bylo
 trawy mnoho na tom místě: A posadilo
 se mužů w počtu okolo pěti tisíců. Tedy
 Gejzš vzal ty chleby/ a dlel včinitw/ roz-
 daoval Bědlníkům/ Bědlnicw pak sedj-
 cym: tež podobně žech rybčič galy mno-
 ho chtěli. A když byli nasyceni/ řekl vče-
 dlníkům svým; Zberte ty drobty kterjž
 zůstali/ at' nezbytnau. A sebrali/ a naplni-
 li dwanacte kossů drobty žech pěti chle-
 bů gečnych/ kterjž pozůstali po těch kterjž
 gedli. Ty pak lidé vzřemše ten div kte-
 rjž učinil Gejzš/ pramili; Tento gest gi-
 stě Prorok kterjž měl přigiti na swět: Te-
 dy Gejzš wěda žebn měli přigiti/ a chytiti
 ge/ aby ho učinili Králem/ všel na horu
 opět sam gediny.

Wyklad.

Proč se dnešní Meděle Létare gmenuje?

Proto/ poněwadž starodawni Cyrkw w
 tuto Meděly služby Boží začínala slawy Pro-
 roka Izaiasse z LIV Kap. w. 1. Latare sterilis
 Prozpěwug neplodná kteraj nerodíš: Zmucně
 prozpěwug a prořikni kteraj ku porodu nepra-

euas: Nebo wjce bude syni opuštěné/ nežli syni
tu té kteraž má muže/ prawj Hospodin.

Koho rozumi Prorok wědcho slowich/ totž
škrze neploňau?

Cyrkew Nowého Zákona.

Koho on rozumi škrze tu kteraž muže má?

Cyrkew starého Zákona.

Kterž gsau pať synové?

Wšicknj wěrjcy. Poněwadž počet wěrj-
cých w Nowém Zákone wěci má byti/ nežli
počet w starém Zákone/ tehdy napomina Pro-
rok Cyrkew Boží w Nowém Zákone k ra-
dosti.

Wčem wyprawuge dnešní Ewangelium?

O tom slawným diwu nasseho Spasitele
řdyž on s nemnohými chleby/ množstwj lidu
nakrmil a nasytil.

Kde se takowy diw stal?

Na gisté hore/ blízko moře Galilegského/
genž se gmenowalo Genezareth.

Kterak Pán Křystus na takowau horu přišel?

Přes moře na lodi se knj přeplawil/ což se
stalo při městě Tyberyadském/ genž také w
Galilegi leží.

Kterak pať se ten Zástup na tu horu dostal?

Sse^o pěšy okolo moře Galilegského/ a wšak
s takowau spešností/ že gať gen Pán Gejis
swými včedlnky na tu horu byl wysíl / a
swých oči pozdwihl / tedy y hned množstw
lidu spatřil/ genž se kněmu přibližowalo.

Proč

Proč tito lidé k Panu Gejssi tak pospíchali?

Proto/ aby spatřovali ta Znamení a ty
divy které on při Utemocných činil.

Gak mnoho toho lidu bylo?

Bylo ho/ okolo pěti tisyců/ kromě žen a dě-
tí genž při nich byli.

Kterého času tento Zástup k Panu Gejssi přišel?

Malo před welikau noci/ nebo nasse Ewan-
gelium dj: Byla pak blizko Welikanoc/ Swá-
tek žydowský.

Nasse Ewangelium pak wyprawuge že na tom místě
kde se posadili/ mnoho trawy bylo/ kteraž že to
mohlo byti před Welikau noci?

Welmj dobře to mohlo byti. Nebo w ži-
dowské Bragjně gest o mnoho teplegi nežli
v nas/ protož w té Zemi trawa časněgi roste
nežli v nas.

Co Pán Gejss řekl/ když gest takowého množství
lidu spatřil?

Dj k Filipowi: kde nakoupíme chlebu aby
tito pogedli?

Proč se Pán Gejss tak táže Filipa/ a snad on geg
chtěl do nejbližšího města poslati/ aby
chleba nakoupil?

Nežté příčiny/ nýbrž on to proto propo-
weděl aby tudy Filipa skusyl/ gestili že se on
giz tak mnoho znovčil: swau důvěrnost w
Krysta Pána wzkladati/ bytby žádného chle-
ba/ y žádných Peněz neměl. On sam bez Fi-
lipa dosti dobře weděl coby měl učiniti/ to-
tíž

tíz / že on tento zastup weliký strze obwzlas
stnj diw nakrmij.

Co mu odpowěděl Silip?

On řekl: Za dvě stě peněz chlebu neposta-
čí gum/ aby geden každý z nich něco maličko
wzał.

Co tudy Silip oznamiti chtěl?

On chtěl tak mnoho říci: Gá giste newjnu
kde tak mnoho chleba nabratj / a ten zastup
nakrmiti/ my máme syce wnassj Spjzi dvě stě
peněz/ a bytbychom za wšecky tyto peníze chle-
ba nakaupili/ a wšak proto předce každému
ani sausta vdeliti se nedostane.

Co Silip tuto dobře počítal?

Počet Silipu byl dosti dobře učiněný / ale
geho důvěrnost k Pánu Krystu byla velmi
špatná. Peníz v nás platí osmy dšl Tola-
ru/ totiž tři dobrý Grosse/ a tak učinj dvě stě
Peněz v nás dwacetj pět Tolaru: Kdyby se
za ty wšecky takové peníze bylo chleba na-
kaupilo/ tedy by se sotwa na gedného člově-
ka ztech pět tisícum / za pul kregcara chleba
dostalo / což k nasycenj gedného člověka ni-
koli stačiti může.

Co druzý Vědlnjcy o nakrmenj toho lidu za-
dnau starost neměli?

W onřsem že měli. Nebo Ondřeg kterýž
také byl Vědlnjčkem Krystowým/ a Bratrem
Apostola Petra / řekl k Pánu Krystu: Ge-
stii mladencek geden zde/ kterýž má pět chle-
bů

bů gečných / a dvě rybičky ; Ale coť gest to
mezy tak mnoho.

Co Ondřej lepši počet učinil nežli Filip ?

Nikoli / on toliko podle svého rozumu a
smyslu počítal / bezpochyby takto : Gestili že
se magi s pěti chleby a s dvěma rybičkami pět
tisíc mužům nažriniti / tedy se gjech tisíc s ge-
dným chlebem / a dwacetí pět set s gednau ry-
bičkau podeliti mus / což učiniti netco nemo-
žného gest ; nebo ti chlebowé welice malické
musyli byti / poněwadž ge gedn Mladeneček
v nesti / a člověk s rukami ge rozlomiti / moh
gato Kolač.

Co pak Pán Krystus k tomu řekl ?

V poručil / aby se ten lid podle porádku
šedzo mnoho travy bylo / posadil / a když se
to stalo / tedy vzal ty chleby / y ty dvě rybičky
a díky Bohu učiniv / a potom dal ty chleby a
rybičky svým včedlnjším / a oni ge mezy ten
lid rozdávali.

A co ten lid tudy nasycen byl

V owssem. Oni negen toliko wssicni nasy-
seni byli / ale také gestě mnoho pozůstalo /
pročez Pán Krystus k svým včedlnjším řekl :
Sberte ty drobty kterjž zůstali / at nezbynou.

M noholi pak zbylo ?

Dwanácte Kossu drobtů.

Wsať bylo gen toliko pět chlebů kterak je tes-
dy mohlo dwanácte Kossu drobtů

pozůstati ?

To

To gest učinila wssemohaucnost Pána
 Krysta/ a to gest také ten diw/ že Pán Gejz
 těch pět chlebuů tak rozmnožiti mohl/ že se
 negen toliko pět tisícůw muzůw nasýtilo; a
 le také že gestře wíce zbylo nežli ty chleby wy-
 nesti.

Co ten lid k tomu řekl řdyž takowy diw spa-
 roval.

Y poznali z toho diwu/ že Pán Gejz gest
 Messyas a Spasitel tohoto swěta / pročez
 prawili: Tento gest giste Prorok kterýž měl
 přigiti na swět / totiž / o kterem Mojzš w
 swých patřech Knih. w XVIII Kap. w. 15. pro-
 rokoval: Proroka zprostředku twého / zbratř
 twých/ galo ga gsem/ wybudj tobě Hospodin Bůh
 twůg/ geho poslauchati budete. Toto negen to-
 liko poznali ti lidé / nýbrž chteli geg také za
 Krále učiniti.

Proč geg za Krále učiniti chteli?

Poněwadž oni wedeli/ že Messyas ma Krá-
 lem byti nad domem Jakobowým / tedy oni
 byli toho domněni / že on swetské Králo-
 wstwj zde na zemi miti bude/ ztě přičiny geg
 také za Krále učiniti chteli.

Co pak Pán Krystus takowau čest přigal?

Vskoli / nýbrž všel na horu opět sami ge-
 diny/ a žádný z lidj nie nezwedel kde on zů-
 stal.

Proč on takowau čest přigiti nechťel?

Proto/ poněwadž on nepřissel na swět aby

on

On podle swetského spůsobu panował/ nybrž aby slaužil/ gark sam k swým wcedlnjším to wysłowiti ráčil: Syn člověka nepřisšel aby gemu slauženo bylo/ ale aby on slaužil/ a aby dal život swúg mzdú na wykupení za mnohe. v S. Matausse w XX Kap. w. 28.

Garkého slaučenj ztoho diwa Krystóweho na
bywáme?

Od Pána Krysta učíme se:

Ponejprwe/ je on gest wsemohaúcy Bůh/ Uebo pět tisícú mužů s pěti chleby nasytiti/ to není Skutek člověka/ ale gest Boží skutek a dílo. Pročez opravdliwe říci můžeme: Onť gest ten pravý Bůh/ a život swěčný. w I Epist. S. Jana w V Kap. w. 20.

Podrube/ je on swé wěrjch wewšši nauzy a potřebnosti žiwiti mluje. Tento lid byl napaušti/ neměl ničehož s čim by žaludek wpožogil/ nebylo tu toliko jen pět chlebů/ a dvě rybčky/ a wšak proto předce Pán Krystus pooble swé wsemohaúcnosti ten lid nasytiti a geg zachowati ráčil. Sem slaužegi slowa v S. Matausse w IV Kap. w. 4. napsana: Ne samým chlebem žiw bude člověk/ ale lajdým slowem wycházegjícím strže usta Boží.

Potrjetj/ je Pán Bůh swých wěrjch s chla dobati pokauššl/ takeli swati duwěrnost rá Pána Boha wškladagi? Uebo tak gako se Pán Krystus Filipa tážal: Ade nákaupjme chlebů/ aby po godli tisíc? tak také kolitráte Pán Bůh

na své werjcy dopausstj chudobu / že s bōle-
stj říkagi: Ade wezmu chleba / aby ch gá swý-
mi domacyma pagedl.

Počtworte / je Pán Bůh swým wetjcem / to
gegich pokussenj / zāufati nedopausstj. Pán Kry-
stus syce počaussel Žilipa / ale wssat mu y bneš
swau wssemo haucy pōmōc vřazal: Tat Pán
Bůh čini až podnes se wssemi swými werjcy-
mi / gatz to S. Pawel w 1 Epist. k Korynt-
ským w X Kap. w. 13. potwřzuge: Wěrně
gest Bůh / kterj nedopustj was počaušseti nad
wasi moznost: ale zpřisobj s pokussenjm také
y wsswobozenj / abyste mohli sněsti.

Popáte / je požehnanj Boží / slowěla zachowá-
wá. Adyž Pán Krystus dšky činiš / totiz / chleš
požehnal / tedy se gich mnoho tšyc s njm na-
šytilo. Sem patregi tato slowa: Požehnanj
Hospodinowo / bohacuge a to bežetwšeho trāpe-
nj. Přislowi w X Kap. w. 22. Adyž gim dá-
was / žbragi: Adyž otwřaš ruku swau / nasyceni
býwagj dobrými věcmi / w Žalmu CIV. w. 28.

Pōssestě / je Pán Krystus nenj swětským Krá-
lem / Adyž geg ten lid za Krále včiniti chěl /
tedy takowau Cest přigitj nechtěl / což
tudy skutečne potwřdil / to co potomně před
Pilatem prawil: Králowstwj mé nenj / tohoto
swěta / v S. Jāna w XVIII Kap. w. 36.

Od Žilipa a Ondřege / těch dwauch wčes-
dlnků Pána Krysta / nabywame Vlaucenj:

Že my lide wšubec / časů Sarimutku a sauženj a
obwřassně w chudobě čaulostiwj býwame.
Adyž

290
 Když tito vředlnicy množstwj lidu spatro-
 wali/a přisobě rozważowali/že Peněz a chle-
 ba málo/ tedy počali pochybowati/zdali ten-
 to lid bude moci nasycen byti? První pra-
 wil: za dvě ške peněz chlebu nepostaci gim/
 aby jeden každý z nich něco malického wzal.
 Druhý řekl: Gest tu syce pět chlebu a dvě
 rybičky; ale co gest to mezy tak mnoho? Tak
 také lidé wůbce čini když dochudoby přicha-
 zegi a své malické Gimenj rozważugi/rilagi-
 ze: Co budeme gisti? a nebo/co budeme piti? a
 nebo / čím se budeme odjwati? v S. Matausse
 w VI Kap. w. 31.

Od Zastupu genž od Pána Krysta nasy-
 ten byl/nabywáme Taucemj:

Kterak se máme chowati/ gestili chceme wnassi
 chudobě a Potřebnosti od Pána Boha trmieni
 byti. Totiz kdo swůg chleb na swete miji
 chce/ ten musí.

Poneypřwe/předewšim peči miti o swau du-
 ši/a k Pánu Běžšši pospichati. Nebo ten lid
 welice pospichal za Krystem / aby s slowem
 geho/dusse gegich nasycena byti. Tak y my či-
 niti máme / poněwadž nasse dusse o mnoho
 dražši gest nežli tělo/tedy také negpredneg
 o duši peči máme miti/gi slowem Božim na-
 sytiti / a s prawau Wjrau Pána Krysta se
 přidržeti. Sem slaužil napomenuti Pána
 Krysta / v S. Matausse w VI Kapit. w. 33.
 Sleděte neyprw Králowstwj Božho a sprawe-
 dlnosti geho/ a toto wše bude wam přidáno.

Podruhe / musíme se Pánu Bohu dumeriti / že on nás vjilvi. Tento Lid šel za Pánem Krystem na pauss / a nic neměl coby gedl / ale dumeril se Panu Krystu / že on geg dobre zaopatri. Tak y my činiti máme / a po-
mněti co Král Dawid w Žalmu XXXVII. w. 5. dj: Bwal na Hospodina cestu swau / a slož
wněm naděgi: Ont zagisté wšsecko zprawi.

Potrjetj / musíme prace naši / w našsem potwo-
lanj pilnj býti. Tak gažo náš Spasytel peru-
čil aby se ten lid w poradnostj na trawu po-
sadir / a nakrmj od něho očekawal; Tak také
Pán Bůh každého člověka k gistému po-
wolánj sporadal / a gemu přikazal aby wtom
powolánj wěrně a pilně pracowal. Nebo
napsano stogi: W potu twarí své chléb gisti
budeš / w I Knih. Moggiss. w III Kap. w. 19.
a w II Epist. k Tessalonyenským w III Kap.
w. 10. Kdo nechce dělati / aby také negedl.

Počtworte / musíme Pána Boha za pozehná-
nj žadat. Když se Pán Krystus modlil / a chléb
žehnal / tedy bezpochrby / že se y Zastup mo-
dlil s nim; Tak také y my činiti / a Pána Bo-
ha za pozehnánj wzywati musíme / nebo na
Božim pozehnánj zaleži wšsecko naše Sme-
nj / bez pozehnánj Božjho / každá prace gest
daremná / gaž to Král Dawid w Žalmu
CXXVII. w. 2. wyslowil: Daremně gest wám
ráno wstawati / tolikej dlouho sedati / a gisti chléb
bolesti: Poněwadž Bůh dává milému swému
geg y wějnách,

Popate / musyme skromně zachazeti s Pokr-
mem / a s našim Gmenim / co nám Pán Bůh v-
delil. Když se byl lid na gedl / tedy nesměli
nehati drobty ležeti / a nebo ge zawrhnutí /
nybrž Pán Krystus gím poručil: Zberte ty
drobty kterjž zůstali / ať nezbynau. To nám
také přísluší zachowati / my nemusyme náš
statek hned nagednau swywolně promrha-
ti / ale co nám zbýwa / to musyme zase schowa-
ti. Pamatuſ na čas hladu / w čas hognosti / a
na chudobu y nauzy / w den bohatstwj / dj Syrach
w XVIII Kap. w. 25. Pročez y to čehož gest
mało schraňowati máme / nechť y powrhly
drobty gsa: Kdož sobě malých věc newaží
pomaličku hyne / dj opět Syrach w XIX Kap.
w. 1.

Possesťte / musyme se také Pánu Bohu wděčni-
vřazati za geho dary které on nám vděluje. Ža-
stup / gsa od Pana Krysta nasycen / byl wdě-
čn / Poněwadž geg negen toliko za Proroka
vznali / nybrž geg také Králem včiniti chře-
li. Tak y my činiti máme: Když nás Bůh
swými dary krmi / tedy gemu za ně díky w-
zdawati máme / říkajice: Oslawügte Hospodi-
na: nebo dobrý gest / nebo nawěky trwa mile-
srdensťwj geho / w Žalmu CVI. w. 1.

Posedme / musyme také našemu nauznému
a chudému bližnímu z toho pojebnání které nám
Pán Bůh dal / něco vdělit: Nebo Pán Kry-
stus dal chleb swým wředlnjším / wředlnjcy
pať geg dali lačnému lidu / a ten lid geg dal
zase

zase swým lačným dítkám; tak y my činiti
máme/ neb to od nas Pán Bůh vyhledawa:
lameg lačnému chleb swůg/ v Proroka Izaia-
sse w LVIII Kap. w. 7.

Po osine/ musíme stím co nám Pán Bůh vdě-
liig/ spokojeni byti. Zastup spokojený byl stím
chlebem/ a s rybičkami které on jim dati roz-
kázal; Tak y my se chowati máme/ my ne-
máme wíce žadati než co nám Pán Bůh da-
ti chce: Gestit pak zůst weliký pobožnost s tako-
wau myslí/ kteráž na tom což má přestati vmj. Nic
sme zagisté nepřinesli na tento swět/ bezpochyby je
také nic odnesti nemůžeme. Ale magice pokrm
a oděw/ na tom přestaneme/ dj S. Pawel k Ty-
moteowi w VI Kap. w. 6. Takowet srdce
genž na mále přestati vmj/ musíme od Boha
wyzadati/ říkajice: O můg Bože/ deg mi ta-
kowé srdce které na mále přestati vmj/ abych
gá s twým Požehnáním a s twými dary kte-
ré mně z milostj vdelugeš wždy spokojený
mohl býti/ wčim mně gen toliko na dušj bo-
hatým/ tedy dosti mám zde y potom wečně.
Tobě o wšemohaucy a dobrotiwý Bože/ Ot-
če/ Synu y Duffe Swatý/ budiž Čest
a Sláva až na wěky/ A-
men!

Meděle pata w Kostě/

Kteraž slowe Judika/

Ewangelium v S. Jana w

VIII Kap.

KDo zwas bude mně trestati z hřichu?
 A ponewadž prawdu prawjm/proč
 wy mi newěřjete? Kdo z Boha gest/slowa
 Boží slyssj/ protož wy nesyssjete/že z Bo-
 ha negste. Tedy odpowěděli žide a řekli
 gemu; Zdaliž my dobře neprawjme/ že
 gsy ty Samarytan/a ďabelstwj maš? Od-
 powěděl Gežjs: Gat' ďabelstwj nemám/
 ale ctím Otce swěho/ než wy ste mně ne
 vctili. Gat' pak nehledám chwalu swé:
 Gestit' kdo hleda a saudj. Amen Amen
 prawjm wam: Budeli kdo zachowawa-
 ti slovo mé/smrťi nezři na wěky. Tedy
 řekli mu žide; Nynti sme poznali že ďa-
 belstwj maš. Abraham umřel y Pro-
 rocy: a ty prawjš/Budeli kdo zachowa-
 wati řeč mau/ smrti neokusy na wěky.
 Zdali gsy ty wětšj Otce našeho Abra-
 hama/ kterž umřel? Y Prorocy zemře-
 li: Kým ty se čmíš? Odpowěděl Gežjs;
 Chwálímliť gá se sám/ chwála má nie
 ne

nenj; Gestit' Otec mŭg sternŭ mnĕ chwá-
li/ o němŭ wy prawjte/ že Bůh waš gest.
Ale nepoznaliste ho; ga pak geg znám.
A řednybch řekl/ že ho neznám/ byl bych po-
dobny wam/ lhař; Ale znamt' geg/ a řeč
geho zachowám. Abraham Otec waš
weselil se/ aby widěl den mŭg. Y widěl/
a radował se. Tedy řekli gemu žide; Pa-
desati let gessťe nemaš/ a Abrahama sy
widěl? řekl gŭm Gejjs; Amen Amen
prowjni wam/ Prwe nežli Abraham byl/
gá gsem. Y zchawali kamenj aby házeli
na něg: Gejjs pak skryl se/ a prossed strže
ně/ wysšel z Chramu: a tak odsšel.

Wyklad/

Proč se dnešní Neděle gmenuge Judika?

Protŭ ponĕwadŭ starodawni Cyrřew te-
to neděle sluzby Boží/slowy Krále Dawida
ze Žalmu XLIII. w. I. začinała: Judica me Do-
mine, to gest/ Sud mne o Bože/ a zasad se o
mnu při: od národu nemilosrdného/a od ělowé-
ka lstiwého/a nepravého/ wytrhni mne.

Wčem wyprawuge dnešní Ewangelium?

Wyprawuge nám o Rozepřimězy Pánem
Brystem a Židy.

Kde se ta rozepře stala?

S 3

W Chrá-

W Chrámě Geruzalemským.

Odud se takowa rozepře wznjela?

Odud/že Pán Jezus židům prawdu powě-
děl/a gich z nedowěry a z neposlušnostj obwin-
nowal! Když on hned s počátku takto dj: Kdo
z wás bude mne obwinnowati z hřichu? A
poněwadž prawdu prawim proč wy mi ne-
wěřte? Kdo z Boha gest slovo Boží slyší/
protož wy neslyšíte/že z Boha negste.

Proč nás Spasitel dj: Kdo z wás / bude mně
obwinnowati z hřichů?

Abby tudy swau newinnost oznámil/ že on
gest bez hřichu/ chtěge gich tudy tím spjssęgi
t wjře přivesti. Nebo hřich gest wšedko
to/ co proti Božímu Příkazanj čeli. Kry-
stus Pán pať nikdy žádné příkazanj nepře-
staupil/ tedy geg také z žádného hřichu ob-
winnowati nemohli: žádný na něj dokáza-
ti nemohl žeby se on kdy náležeho hřichu/a ne-
bo nálež nepravostj byl dopustil/ztě pať při-
činy že by slusná wěc byla aby Panu Krystu
wěřili/ poněwadž pať žide wté wěcy sobě v
slyšlyti/a w něho wěřiti nechtěli/tedy on gich
z té nedowěry trestati a karati račil.

Z kterého hřichu/ Pán Kristus / židy trestati a
karati račil?

On gich trestal pro gegich nedowěru/ a
pro pohrdánj slowem Božim.

Co Pán Kristus zté nedowěry a z toho pohrdá-
nj slova Božího zawjra/ a nebo gať
potah odud běre?

že

Že newěrjcy žide negsau synowé Boží/ od-
tudž se také ta newětšj rozepře mezy Pá-
nem Krystem a židy zdvihla.

Odtud to Pán Krystus dokazuje / že ti newěs-
tjcy žide/negsau synowé Boží?

Odtud že slovo Boží neslyšj. Kdo z Bo-
ha gest slovo Boží slyšj dj Pán Krystus w
dnešním Ewangelium/ to gest/ kdo z Boha
narozeny gest/ a gest synem Božím/ ten slyšj
slovo Boží/ a podle něho se spravuge. Po-
newadž pať žide slovo Boží nechťeli slyšeti/
nýbrž slowu Božjmu na odpor byli/ tedy od-
tud nasledowalo/ že žide negsau synowé Bo-
ží. Protož wý neslyšjte slovo Boží/ že z Bo-
ha negste/ dj náš Spasitel.

Co žide/ Panu Krystu / na takowé geho wyslo-
wenj odpovědeli?

Pohaněli geg/ posinwagjce se Panu Kry-
stu/ řkauce: Zdalž mý dobře nepravíme že
gsy ty Samarytán/ a dabelstwj máš?

Co byli Samarytáni za lide?

Byli takowj lide kterj z částky pohane a z
částky žide byli/ totiž/ polowic pohane a po-
lowic žide. Samarj bylo newhlawněgšj
Město w Zemi Izraelské: Když pať lid Izra-
elský/ pro swé hrjchý/ od krále Assyrského za-
gaty/ do Assyrye do wězenj přenesen byl/ te-
dy poslal Král Assyrský lid swúg ze Země
swé do Samare/ aby gať w Měste tak y po
celé Zemi bydleli/ w IV Knih. Bralowských

W XVII Kap. Tito lide/poněwadž Pohane
byli/tedy také swé pohanské modly ctili; ale
když Pán Bůh mezy ně brozna a vkrutna
Zwjřata wyslal/ tedy také začali prawého
Boha Izraelského wzywati/a tak zté přiči-
ny byli z částky Pohane a z částky žide/ pro-
tož na žádného člověka žide tak tuze ne-
wřeli a newřeli gačo na Samarytány / a
když gednoho co negwijce pohaneti chtěli/te-
dy ho Samarytanem nazwali.

Proč pak žide Pana Krysta Samarytánem
gmenowali?

Abby ho tudy gednat pohaneli/ a podru-
he aby tudy dokazali proč geho slowum we-
řiti nechťegi/ poněwadž on nové včenj na
plac přiwádi/totíž šabelské včenj/pročez oně
také prawj: Ty šabelstwj maš.

Kterak se Pán Krystus proti nim zastawa?

Ponejprwe zastawa swau Osobu/podru-
he swoug Múrad a potřetj swé včenj.

Skterými slowy zastawa Pán Krystus swau
Osobu a swoug Múrad?

Když dj: Gat šabelstwj nemám; ale ctjm
Otce swého / než wyste mne newctili. Gat
pak nehledám chwały swé: gestit kdo hledá
a sandj. On chce tak mnoho wyslowiti: Gá
negsem od šabla poslaný/nýbrž od mého ne-
beského Otce/gehožto Čest a chwalu gá hle-
dám/a tent také gest/genž mau chwalu hledá/
kterýž was sanditi bude/že mne že ctj laupí-
te/a wšeligat haníte.

Štce.

Skterými slovy zastawa Pán Krystus své
včeni?

Když dj: Amen/ amen prawjm wám/ bu-
deli kdo zachowawati slovo mé / smrtj ne-
zřj nawěky. Skterými slovy Pán Krystus
dořazuje že geho včeni není šabelské včeni/ a-
le že gest slovo Boží/ ponewadž z geho vče-
ni život věčný wypleywa/ a také/ ponewadž
ten genž slovo Krystowo zachowává/ smr-
ti vzřjti nemá.

Co žide na to odpoweděli?

Oni nesrozuměli řeči Krystowé/ nebo řdyž
Pán Krystus o smrti mluwil/ tedy oni se do-
mniwali že Pán Krystus o časné smrti mlu-
wj/ gestto on o věčné smrti/ totiž o Pěkel-
ných Mučách mluwiti račil. Gaž se to zge-
gich slov poznáwa/ řdyž prawili: Tynj sme
poznali že šabelstwj máš. Abraham umřel
y Prorocy: a ty prawjš/ budeli kdo zacho-
wawati řeč mau/ smrti neokusy nawěky. Žda-
li gsy ty wětšj Otce nasseho Abrahama/ kte-
rýž umřel? y Prorocy zemřeli: Kým ty se
činjš?

Co žide stěmito slovy dořazati a wyslowiti
minjli?

Že Pán Krystus pyššny gest/ genž osobě wja-
ce smeyššly nežli Abraham a Prorocy/ Pone-
wadž oni gž dawno zemřeli/ a on pař tem
řterj geho slowům wěři/ život věčný slibu-
ge. Oni chtěli toto řicy: Kdož o sobě wice
smeyššly nežli Abraham/ genž byl Otec wšsech
žj-

židůw / tent gest z dabra / ty pať osobě wice
sineyřlyř nezli Abraham a Prorocy / tedy od-
tud nasleduge že dabelstwj mās.

Kterak se Pán Kryštus proti nim zastawa?

Poneyprwe / odpira gim Pán Kryštus že
by on osobě wice sineyřleť nezliby on byl / řdyž
dj: chwáljmliť gá se sám / chwála má nic ne-
nj: Gestit Otec můg kterýz inne chwálj / o-
němž wyprawjete / že Bůh wás gest. Ale ne-
poznaliste ho: gá pať geg znám. A řdybych
řeť / že ho neznám / bylbych podobný wám /
Ihár: ale známť geg / a řeť geho zachowá-
wám.

Podruhe / dokazuje on gim / že on owřsem
wice gest nezli gegich Otec Abraham / řdyž
dj: Abraham Otec wás weselil se / aby wi-
děl den můg / y widěl / a radoval se.

Co tudy Pán Kryštus oznamuge?

Poneyprwe / že Abraham giž za swěho
času totiz řdyž gessťe na tomto swětě puto-
wal / Pána Kryřta w gistem wjděnj a w při-
gatě Osobě spatrowal / a nad takowým wj-
děnjm radoval se. Podruhe / že Pán Kryštus
wětřřj a předněgřřj gest nezli Abraham / po-
newadž Abraham strže Pana Kryřta spase-
nj dosahnauti musyl.

Co žide na to odpowěděl?

A prawili: Padesati let gessťe nemá / a
Abrahama řy widěl? gaťoby chtěli řicy: A-
braham giž wice nezli před osmnactj set letmj
vmřel /

vmřel / a ty gsy sotwa třiceti čtyry léta sta-
ry / kterať bys ty byl mohl Abrahama wide-
ti / to gest wěc k wjře nepodobna?

Co k tomu řekl Pan Krystus :

Dj gím : Amen amen prawjím wám / prawě
nežli Abraham byl / gá gsem.

Kterať se tomu rozumeti má :

Rozuměti se tomu musy podle přirozenj
Božského. Podle přirozenj lidského Pán
Krystus gest po Abrahamowj narozen / ale
podle přirozenj Božského on dříve byl než-
li Abraham / anobř než y wšescko stwořenj /
neb on gest od wěčnosti.

Co pak žide tomu rozuměli :

Nikoliw. Wybrž hněwem nad takowau od
powědj rozpalení bywše / tak že kamenj z cha-
pali / a Pana Krysta w kamenowati chtěli.

Co Pán Krystus / aby to tak daleko přišlo / k to-
mu domolil :

Nikoli. Wybrž on se skryl / to gest / on se ve-
činil newidjtedlným / a prošed skrze ně / wysšel
z Chramu : a tak odsšel ?

Proč k tomu nedomolil :

Poněwadž čas geho vmučenj byl gestě
nepřišel.

Gakého Naučenj z tohoto Ewangeliu naby-
wáme :

Od Židůw bereme Naučenj :

Poneypřwe / je bezbožni / potupnici a ruhači
wě Slowa Božjho gsau. Nebo gaťo tuto naš
Spa-

Spasýtel židům dj: wy neslyššite slovo Bo-
žj/ protož že z Boha negste/ tať taťe wšicňj
bezbožni činj: nebo oni magj slovo Božj gen-
toliko w ofšklivostij a w nenávistj.

Podruhe/ je bezbožnj/ Pobožňch wšubec ha-
něgj/ vtrhali a zlehčgi. Nebo gaťo tuto žide
s Pánem Krystem hanebně a newážně za-
cházeli/ geho skutky a slova vtrhali/ zlehčo-
wali/ geg Samarytánem genž ďabelstwj ma-
nazýwali: tať taťe až posawad wšicňj bez-
božni činj/ nad kterými kolikráte Pobožnj s
Králem Dawidem křjlegi: Wsta neslechet-
ného/ a wsta křtiwá/ proti mně se otervěla: mlu-
wili proti mně gazýkem křiwým. A slowy nena-
wisti plnými osočili mne: walcj proti mně beze-
wšši přejiny. W Žalmu CIX w. 2 a 3.

Potřetj/ je čłowěk tělesňj tagemstwj Božj po-
chopiti a mu porozuměti nemůže. Tať gaťo ži-
de pochopiti nemohli/ že Pán Krystus dři-
we na swětě byl nežli Abraham/ tať taťe o
každem čłowěku podle geho tělesného přiro-
zenj řícy se může: Tělesňj čłowěk nechápa těch
wěcy kterěj gsau Ducha Božjho: Nebo gsau ge-
mu bláznowstwj/ anjž gich může poznati/ w I L-
pist. k Koryntským w II Kap. w. 14.

Počtwrtě/ kdjž bezbožni/ slowy nie dořazati
nemohau proti pobožňm/ tedo chapagi po žbro-
gj. Když tuto žide swými slowy nie wyridi-
ti nemohli proti Panu Krystu/ tedo řabli
pro řamenj/ chtjce na Pana Krysta hazetj
tož až podnes gessťe bezbožni čini: Wyrhu-
gij

gš bezbožnjey meč / a natahugi lučissiť swé / aby
porazyli chudého a nužného: aby hubili ty/ kterjš
gsau ctného obcedwánj/ tak naríka Král Dawid
w Žalmu XXXVII. w. 14.

Od Pána Krysta bereme Tlaucenj:

Poneyprwe/ je Pán Krystus dwoge přiroze-
nj má/ totiž lidské a Božské. Nebo Pán Kry-
stus s židy rozmlauwa gaťo člowěk genž pa-
desati lét gessťe nemá/ a přitom předce do-
klada/ že on gessťe před Abrahamen byl/ od-
tudž se geho Božské při rozenj poznáwa/ to-
tíž/ že Gejšs gest Bůh požehnáný nawěky/ gaťž
S. Pawel djť k Řimanům w IX Kap. w. 5.

Podruhe/ je Pán Krystus bezewšseho hřichu
gest. Protož opravdowě řícy mohl: Kdo ž
was bude mně obwinowati ž hřichu? Nebo on
byl swatý/ newinný/ neposkwrněný/ oddělený od
Hříšníků djť S. Pawel k Židům w VII Kap.
w. 26. Ačkoli on nám we wšsem podobným
wčiněn gest/ ale wšsať se to stalo kromě hře-
chu/ k Židům w IV Kap. w. 15.

Potretj/ abychom se také hřichům wystrjha-
li. Ačkoliw mý s to negsine/ abychom mý tak
gaťo Pán Krystus bez hřichu žiwi mohli by-
ti/ ale wšsať proto předce podle nassi možno-
stj hřichům se warowati/ ať nassemu Bližní-
mu se tak chowati máme/ abychom řícy mo-
hli: Kdo ž was bude mně obwinowati ž hřichu?
Sem sineruge S. Pawel/ Edyž nás takto na-
pomina: Nepanůgž tedy hřich wsmetědném tě-
le wšsem/ tak abyssťe powolowali gemu w ja-

zostech geho. k Ryzimanum w VI Kap. w. 12.

Počtwrte/ je prawda pobožným nenawist pu-
sobj a přinassi. Žide nenawideli Pana Krysta
proto je gest gim prawdu powědel: Tak se
až posawad dēge/ nebo kdo prawdu mluwj
a miluge/toho nenawist nasleduge. Ale wšak
proto wěrný Křestian nemá přestati pra-
wdu mluwiti a nebo gi zamlčeti/ podle na-
pomenuti Syrachy w IV Kapitole w. 33.
Až do smrti zasazug se opravdu/a Pán Bůh bo-
gowati bude za tebe.

Popate/ je my slowo Boží slyšseti a podle ně-
ho žijti byti máme. Nebo kdo z Boha gest/
kdo dje Boží gest/ ten slyšj slowo Boží/ dj
Pán Krystus. Gakým způsobem očistj mla-
denec stěžu swau? Jim aby se choval wedlé
slowa twého/ mluwj Dawid w Žalmu CXIX.
w. 9.

Posseste/ kdo smrti wečné/ totiž Věku vgiti
chce ten musj slowo Gezišowo slyně milowati a
ho zachowáwati. Nebo takto dj náš Spasitel:
Amen/amen prawim wám/budeli kdo zacho-
wáwati řeč mau smrti neokusy nawěky. Ten
pať zachowáwa řeč Krystowau/tery w Pa-
na Krysta weřj/ a podle geho wule žiw by-
ti se wynasnažuge. Takowému wernému
Křestianu netřeba se obáwati wečné smrti/
nýbrž radostně s Kraleem Dawidem proťřj
řnauti může: Nymruť: ale žiw budu/ abych
wyprawowal skutky Hospodinowy/ w Žalmu
CXVIII. w. 17.

Posedme / věime se také od Pana Krysta je
člowěku Křestianskému swoboda gest / sebe zastá-
wati. Když žide na Pana Krysta slowy han-
livými a vtrhavými ssabali / tedy on se neza-
stawal zase haněním a rauháním / ale on se
zastíral prawdou: Tak y my se také můžeme
prawdou zastawati proti všum vtrhagi-
cym / ale ne haněním a vtrháním / pamatu-
jice na slowa S. Petra když takto dj: Ne-
odplacujice zlého za zlé / ani zlořecenstwí za zlo-
řecenstwí / ale raděgi dobrořecice / w prwnj geho
Epist. w III Kap. w. 9.

Po osine / abychom wewšsem nassem činěnj a
obchodu čest Boží před věima měli. Podle slow
Krystových: Gat nehledám chwały své; a-
le ctím Otce svého: Tak y my se máme wna-
šsem powolánj y w každem činěnj chowati
aby wewšsem nassem konánj Pan Bůh ctěn
a chwalen byl / semť směřuje na pomenutj S.
Pawla: Busto je gíte / neb pigete / a neb cožko-
li činíte / wšsecko k slawě Boží činte. A Korynt-
ským w X Kap. w. 32. Když Křestian nětco
chwalitebného a dobrého učinil / tedy on ne-
musy chwalu a čest sobě přiwlastňowati / ný-
brž gi Panu Bohu dati / a říci: Nenám Ho-
spodine / nenám / ale gmenu swému deň čest / w
žalmu CXV. w. 1. Nebo kdo svého Boha
ctí / ten od něho zase ctěn býwa / čemuž se náš
Spasitel také těšil / řauc: Gestť Otec můj
kterýž mně chválj. Takť se k wšsem swým
Milowníkům Pán Bůh ozeywa: Kterýž mně
ctí /

ti/ těch ga zase poctim/ w I Knih. Kralowst.
w II Kap. w. 30.

Podewáte/ když nás bezbožných slyšeti nech-
tějí/ tedy od nich odgiti máme. Tak učinil nás
Spasitel/ když žide do konce slovo Boží sly-
šeti a ho přigiti nechtěli/ nybrž po kameni
chápali/ a na něj házeli/ tedy on odšel
od nich.

Podesáte/ widíme také že Pán Bůh svých
věřících chrání proti moci a vylkovaní nepřá-
telůw/ je jim/ dokud Pán Bůh nepřepustí/ oni
nic vškoditi nemohau. Žide chtěli Pana Kry-
sta vlamenowati/ ale nemohli/ poněwadž
čas geho vmučení byl ještě nepřišel. Wše-
mohaučnost Božísta zastjnila Pana Krysta/
tak že Žide nezvěděli kam on se jim byl po-
del. Tak až posawad Pán Bůh svých we-
řících ochraňuje/ a gich před nepřátely za-
stává/ a z moci gegich ge wytrhne/ tak že
wolati mohau: Hospodin gest světlo mé/ a
spasení mé/ tohož se budu báti? Hospodin sly-
šiwota mého/ tohož se budu strasiti? w Žalmu
XXVII. Pod twau ga Ochranau/ bezpečný
zustanu/ před Sltudey w bogi; Vlečt se Sa-
bel wstěka/ a nepřítel lěka při mně Pán sko-
gi. Moc Boží ma obrana/ svět/ propast v-
tjchnaut musy/ gať koliw mně děsy. Tomu
nassemu wykupitely společně geho. Ačesté-
mu Otce/ a Duchu Swatému/ budiž čest a
Slawa až nawěky/ Amen.

Nea

Medele Palmarum

Obyčgně Května.

Ewangeliwm w prwnj Epissstole S.

Pawla / k Koryntským w

XI. Kap.

BA zagistě přigal sem ode Pána / což
 y wndał sem wám / že Pán Geziš
 wtu noc w kteraž zrazen gest / w ral chléb:
 A dŕky činiw / lámal / a řekl / wezměte / ge-
 ze; to gest tělo mé kteréz se za wás láme:
 to činte na mau památku. Takž y Ka-
 lich / když powečereł / řka / tento kalich gest
 ta nowá smáuwá w mé krowj: to činte
 kofikrátkoli piti budete / na mau památku.
 Mebo kofikrátž bysstekoli gedli chleb tento /
 a kalich tento pili / sinrt Páně zwestugete /
 dokawadž nepřigde. A protož kdokoli ge-
 dlny chleb tento / a pil kalich Páně neho-
 dně / winen bude tělem a krowj Páně. Zku-
 syž tedn sám sebe člowěk / a tak chleb ten
 gez / a z toho kalicha pj. Mebo kdož gj a
 pige nehodně / odsauzenj sobě gj a pige /
 nerozuzuge těla Páně. Protož mezy
 wami gsau mnozy mdlj / a nemocni / a sŕj
 mnozy: Gessro kdybnychom se sami rozsu-

zowali/ nebyli bychom sauzeni. Ale když
bywame sauzeni/ ode Pána bywáme po-
vřováni/ abychom s světem nebyli po-
tupeni.

Wyklad.

Kterak se dnešní Neděle gmenuge?

Gmenuge se Neděle Palmarum/ to gest/
května.

Proč se gmenuge Palmarum a neb května?

Proto/ poněwadž tohoto dne/ kteréhož
Pán Gejjs swůg Přigezd do Geruzaléma
slawiti račil/ lid židovský ratolestj z Stro-
můw Palmowych sekal/ a takowé ratolestj
z částky na cestu kladl/ a zčástky ge před Pá-
nem Krystem wručach nesl/ a přitom pro-
spěwował: Hosanna Synu Dawidu/ poje-
hnaný genž se bere we gmenu Paně. v S. Ma-
tousse w XXI Kap. w. 9.

Co wyznamenávali Ratolestj palmowé?

Wyznamenávali wjtezstwj / kteréz Pán
Gejjs w nemnobyh dnech strze swě utrpe-
nj a swau smrt dosahnauti má. Nebo Strom
Palmowý čím wjce on potlačen a obtizen bý-
wa/ tím wjce se on wzhluru zdwiha/ a zté příči-
ny wždycký gest on za Znamenj Wjtezstwj po-
trebowan byl. Poněwadž pať náš Spasy-
tel wjtezstwj nad hrjchem/ smrti/ ďablem a
pe

peškem obdržeti měl/ tedy také před nim/ přigebo
Prigezdu / palmové ratolesti neseňe
byli.

Proč se pak wtuto Neděli newyklada Ewanges-
lium o Prigezdu Pana Krysta do
Geruzaléma?

Proto/ poněwadž toto Ewangelium giž
w prwnj Neděli Adwentnj wyloženo gest.
Žte pak přičiny se w nassem Chráme o We-
čeri Paně řaze / o které také přečtena slova
S. Pawla wyprawugi/ kteráž se mýsto Ewan-
gelium w tuto Neděly wykladagi.

Cemu nás wyotuge Apostol Paně wtěchto
přečtených slowich?

(1) Kterak Wečere Paně ustanowena gest/
(2) Kterak mý se právě a nalezite k té We-
čeri Paně pripravowati máme.

Kdo gest Wečeri Paně ustanovil?

Pan Gejjs náš Spasitel. Těb takto di
Apostol w přečtených slowich: Ga zagiste
prigal sem ode Pana/ což y wydal sem wám/
že Pán Gejjs w tu noc wtěrauz zrazen gest/
wzał chleb/ a tak dale.

Kdy gest Pán Gejjs tuto swan Wečeri usta-
nowiti račil?

Wtu noc w kterauz zrazen byl / to gest/
w tu noc mezy zeleným čtverčkem a welikým
Patkem/ w kterězto noci náš Spasitel Kry-
stus Gejjs od Gidasse zrazen/ od služebníkům
newjšsich. Aněžj lapen / a od nich samých

Ě smrti odsauzen byl. Těto noci prwe než
se to bylo stalo/hned po Wečeri/vstanowil
Pan Gejjs tuto swau Wečeri.

Gafy Počrm nám podawa naš Spasýtel
pri své Wečeri?

S počatku nám podawa widitedlný pos
črm/ totiz/ chleb a Wjno; ale wssak přitom
nám také podawa newiditedlný Počrm/to
tiz pod spůsobem chleba podawa nám své
prawé tělo/ které na dřewě křiže za nás vsmr
teno gest; pod spůsobem Wjna/ které se nám
w kalichu přednassi/ dawa nám swau pře
swatou Břew/ která z ran geho/ ě očistěnj
nassich hříchůw tella. Nebo takto náš Text
dj: Wzał chleb/ a dšky činiw/ lāmal/ a řekl/
wezmete/ geztě: to gest tělo mé kteréž se za
wás lāme: to cinte na mau památku. Takž
y kalich/ řdž powěćerel/ řka/ tento kalich gest
za nowá smławu w mé křw.

Co pak Tělo Krystowo gest zlāmano?

Uitoliw/ nebo S. Jan w XIX Kap. w. 33.
doswěćuge/ že Pānu Krystu hnati nelāma
li. Ale lāmati tuto wyznamenāwa/ tak mno
ho gako mućitj a trapitj/ ztě pak přičiny se to
tak tu prawj/ poněwadž Pān Krystus w swém
swatěm utrpenj welinj mućen a trapeň byl.

Proč Pān Krystus Kalich gmenuge nowau
smławau?

Proto/ poněwadž Pān Krystus šreže swau
Břew která on pod spůsobem Wjna swým
pča

včedlnjšťm podawaľ / nowau smlauwu me-
zy člowěkem a Panem Bohem učinil / kteráž
wsobě toto obsahuje / že ten / kdož w Syna
Božjho wej / ma žiwot wečný dosahnauti.
Takowauto smlauwu Pán Krystus swau
Arwj potwrditi a zapečetiti račil / nebo krew
geho očistuge nás od každěho hřichu. w I E-
pist. S. Jan. w I Kap. w. 7.

Komu k dobremu Pán Krystus swau Wečeti
ustanowiti račil :

Swým včedlnjšťm / to gest / wšsem Křesťia-
ním / nebo k njm takto dj: Pjte z něho wšstie-
čnj.

K gakýmu koncy a wštku on tuto swau přeswas-
tau Wečeti ustanowiti račil :

(1) Abychom tudy hřichůw nassich odpusttenj
dosahowali / pročez také dj: gezte to gest tě-
lo mé kterěz se za wás láme / to gest / na od-
pusttenj wassich hřichůw / gakž se to w gin-
šm mistě wyklada / když náš Spasytel o swé
krowj dj: Pjte / to gest krew má / kteráž se za wás
wyléwa na odpusttenj hřichu / w S. Matau. w
XXVI Kap. w. 28.

(2) Abychom na Pana Krysta pamatowali.
Nebo zté přičiny prawj: To činte na mau
památku.

Kak náležite ná Pana Krysta pamatugeme?

Když geho smrt sobě rozważugeme / a ge-
mu srdecně za geho lasku a dobrodinj děku-
geme / které on nám strze swé vmučenj zeyska-

ti račil. Nebo takto doklada S. Pawel:
Kolikrátžbyšste koli gedli chleb tento / a ka-
lich tento pili / smrt Paně zvěstugte doka-
wadž nepřigde.

Kolikrát pak ma Křesťian Welebnau Swatost
Wečere Paně vžiwati?

Kolikrát / to gest / často / Nikoliw Pán Kry-
stus žádný gistý čas nepředpisuge / ale wšak
předce to miti chce / abyhom gikolikrát / totiz /
často vžiwali. Jté přičiny také dj: Kolikrátkoli
piti budete / to činite / na mau památku.

Co S. Pawel s těmi slowy minj: dokawadž
nepřigde?

Že Swatost Wečere Paně až do skonání
swěta trwati bude / kdžž Pán přigde souditi
žive y mrtwé.

Gakého Uaučení nabýwáme z této prwnj strán-
ky našeho Ewangelium?

Wšeligakého Uaučení z něho nabýwá-
me / co k Artikuli o Wečeri Paně patřj / to-
tiz:

Ponepprwe / je my při Wečeri Paně ne sa-
mý chleb a samé Wjno / ale sp^ou s chlebem také
pravé Tělo Křystowo přigimáme / které on na
dřewě kříže za nás vsmrtniti dal / a spolu s
Wjnem prawau křew Pána Krysta / kterau
on na odpustření našich hříchůw wy^l. Což
sám Pán Krystus potwřzuge / kdžž dj: We-
změte / a gezte / to gest tělo mé kteréž se za was da-
wá / wezměte a pite / to gest křew má / kteráž se za
was

was wyléwá v S. Matausse w XXVI Kap.
w 27. a 28.

Podruhe/ je my šrže W. čerí Paně hřichůw
násich odpustěnj dosahugeme. Nebo k tomu
koncy také náš Spasitel ustanowil své tělo/
totiz aby se gedlo/ a swau krew aby se pila/
kdž dj: Wezměte a pjte/ to gest krew má/ kte-
ráž se za was wyléwá na odpustěnj hřichůw.

Portetj/ abychom sobě Wečerí Paně wysoce
wážili/ Poněwadž gi negen toliko sam wečný
Syn Božj ustanowiti račil/nýbrž také pone-
wadž my při teto Wečerí ten neydražši Po-
krm prawého těla a pravé krewé nasseho
Spasitele přigjínáme/ ano y také/poněwadž
my tudy odpustěnj násich hřichůw dosahu-
geme/ gestilizé wšak w pravé wjře kte We-
čerj přistupugeme.

Počtwrté/abychom nassemu Spasiteli Kry-
stu Wejšši za takowau geho lastu díky činili/ že
on nám takowý slawný pokrm duffi násich
způsobil a ustanowil/ a tak nás swým wla-
stním tělem krmj/ a swau vlastnj krewj na-
pagj. Usta nasse magj byti plna Božské chwa-
ly/ říkagje: Slawiti budu Hospodina zcelého
srdce/w radě přimych/y wshromážděnj společném:
weliké skutky Hospodinow a patrné/ wšsechném
kterž; wnich lybost magj: Slawné/ a překrásne
dijlo geho/ a spravedlnost geho zůstawagjch na
wěky. Pamět wěcnau sobě způsobil předimny-
mi skutky swými milostiwý a milosrdný Hespo-
din.

din. Pokrm dal těm kterjž se bogi / pamětliv gsa
wěcně na smlaowu swau. w Žalmu CXI. w. I.

Povate / abyhom se často k Wečerj Paně
nagiti dali. Utebo poněwadž často hřichůw
nassich odpusttenj potřebugeme / také často na
smrt Pana Gejssse pamatowati máme. Teh-
dy také často máme k Wečeri Paně přistu-
powati / kdezto odpusttenj hřichůw nassich
dosahugeme / a tudy sobě smrt Paně připo-
mináme. Tot gest co od nas wyhledawa
naš Spasytel když dj: To činte na mau Pa-
matku. Semě také sineruge S. Pawel w
přečtených slowich když prawj: Kolikrátž
byssite koli gedli chleb tento / a kalich tento pi-
li / smrt Paně zwestugte.

Wšem wybrawuge druba stránka dnešního pře-
čteného Ewangelium:

Dawa nám Vlaucenj / kterak se máme žtu-
šowati když k Swátostj Wečere Paně chce-
me přistupowati.

Co wyznamenáwa sebe žtusyti:

Sebe žtusyti wyznamenáwa swé činěnj po-
dle desatera Božjho Příkázanj powazowati / a
tak se k Wečerj Paně hodně pripravowati.

Co pak gest za potreby / aby se Křestian žtusos-
wal a pripravowal / když má k Wečeri
Paně přistupowati:

Rowssent. Ueb to wayslowně Apóstol
Paně S. Pawel od nas wyhledawa / když w
nassem Tertu dj: Žtusyz sám sebe člowěk / a
tak ten chleb gez / a ztoho kalichu pj.

Co

Co od toho magi ti/ kterj se nestupugi když k
 Wečeři Paně pristupugi?

(1) Hřessi proti tělu a Krwi Pána Krysta/ po-
 něwadž tělo a Krew geho nehodně přigima-
 gi. Nebo takto dj S. Pawel: Kdofoli ge-
 dšby chléb tento/ a pil kalich Páně nehodně/
 winen bude tělem a křwj Paně.

(2) Přigimagi tělo a Krew Pána Krysta sa-
 mi sobě k odsauzenj/ to gest k swému zatrece-
 nj/ nebo opět takto dj S. Pawel: Kdož gj a
 pige nehodně/ odsauzenj sobě gj a pige/ neroz-
 suzuge těla Páně/ to gest/ poněwadž on za-
 daého rozdiu nečinj mezy sprostým pokr-
 mem/ a mezy Pokrmen genž dušj sýti/ totíž
 mezy tělem a křwj Pána Krysta.

(3) Bwožugi takowi lide na sebe také časnu
 Boží pokutu/ Nemoc a smrt/ Sem sneruge S.
 Pawel/ když on k Korýntským w nassem Tera-
 tu takto dj: Protož mezy wámi gsau mnozy
 mdlj/ a nemocnj/ a spj mnozy/ to gest/ mnozy
 zté přičiny zemřeli/ poněwadž Swátost We-
 čere Paně nehodně přigimali.

Kterak se pak musy Křestian zkussowati a přis-
 prawowati?

To se děge/ když prawé pokánj činime/ a
 nás sebe sami saudime/ to gest/ náš žiwot a na-
 še činěnj rozważugeme/ a zpytugeme kterak
 náš žiwot trávime. Sem sneruge S. Pawel
 když dj: Kdybychom se sami rozsuzowali/ ne-
 byli bychom sauzeni. Ale když bywáme sau-
 zenj/

zeni/ode Pána bywáme porčowáni/abychom
s swětem nebyli potupeni. Pročež kdož se
stussowati a připrawowati chce k Swato-
stj Wečeře Páně/ a takowau Swatost ho-
dně k swému Spasenj vziwati žada / ten
musy.

(1) Swé hřichy srdečně poznati / a nad nimi
srdečnau litost miti / že on proti Pánu Bohu
swému welice zhřessil. Nebo kdo sam se-
be saudi/ a podle Zakona Božjho swé činenj
zkušuge a porážuge / ten spatři a zwi že on
proti wšsem Příkazanjm Božským welin
zhřessil.

(2) Musy se sylně s Wírau/Pana Krysta při-
drjeti/a tomu wěřiti/ že Pán Gejš také y za
něho swau newinnau Krew wyliti račil/ z té
pak přičiny má on Pana Boha/ pro rány
Krystowé za odpusttenj swých hřichůw pro-
sytí.

(3) Musy sobě předstawiti a vložiti/že chce swé
ho života polepsiti/ a pobožnějším byti.

Gakéhož tedy Naučenj nabýváme z této druhé
stránky dnešního Ewangelium?

Ponejprwe/ včime se zněho/ že newssicňj kte-
ří k Wečeři Páně přistupugi/odpusttenj hřichůw
swých dosahugi. Nebo mnoho gest těch genž
nehodně/ to gest/ bez prawého pořádku z té
Wečeři přistupugi/ a tak na ten způsob ta-
kowau Swatost k swému Zatracenj vziwa-
gi. Nebo kdož gi a pige nehodně/od sauzenj
sobe

sobě gi a pige/ dj S. Pawel Aposstol Páně.

Podruhe/ ortud poznáváme y toto/ je také y
bezbojných / když k Swatosti Wečeře Páně při-
stupuji/ Želo a Krew Pána Gejisse přigimá-
le vsak ne k Spasení. Nebo S. Pawel dj:
Adokoli gedlby chleb tento/ a piš kalich Pa-
ně nehodně/ winen bude telem a krewj Páně.

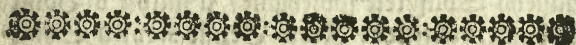
Potřetj/ musíme se napozor míti/ abychom k
Wečeři Páně nehodně nepřistupovali/ ale radě-
gi hodně. To se děje/ když se nalezíte zkus-
gime/ a skrze pravé pokání k Wečeři při-
prawugime/ to gest/ když (1) Nasse hříchů po-
znáváme/ a ge srdečně litugime/ a Synem mar-
notratným se křijme: Otče / zhřešil sem proti
nebi a před tebou: Aníž jsem hoden wice slauti
synem twým. v S. Luk. w XV Kapit. w. 21.
(2) Když se s prawau Wírau na Pána Gejisse
nasseho Spasitele spoleháme/ a milost v Boha
hledáme/ říkajce: Krew Gejisse Krysta Syna
Božího/ y mně také očistí odewšech mých hří-
chůw. w I Epíst. S. Jana. w I Kap. w 7.
Krystus Pán y mně sobě zamilowl/ a wydál se-
be samého za mně/ k Galatským w II Kap. w.
20. Protož prosím tebe můj Bože pokorně:
Bud' mně hříšnému milostiw pro Gejisse Kry-
sta. (3) Když slibugime jiwota nasseho polepše-
ní: se chceme hříchůw nassich wystríhati/ s Kra-
lem Dawidem ze Žalmu XXXIX slibugce:
Ostríhati budu cest swych/ abych nezhrěšil a az y
kém swým: pogmu w vřdu vsa swá/ abych ne-
zhře-

zhřessil ani myšlenjm/ ani slowy anebo skut-
kem.

Co my sebe sami tak zkusowati a k Wečeři Pa-
ně připravowati můžeme?

Nikoliv / ale to musy Bůh skrze Ducha
swého swatého v nas působiti/ pročes musy-
me Pana Boha za to žadati a prosyti: O-
brat mně abych obrácen byl. v Prorok Gere-
miasse w XXXI Kap. w 18. A s Kralew Da-
widem ze Žalmu LI w. 12. Srdce čisté stvoř
mi/ o Bože/ a ducha přímého obnow v wnítěno-
stech mých. Nezamítej mně od twáři své/ a Du-
cha swatého swého neodgýneš odemne. Nawrať
mi radost spasení swého/ a duchem dobrowolným
vtvoř mně. Tomu nášemu Bohu Otci/ Sy-
nu a duchu Swatému buďž Čest a Slawa
až nawěky/ Amen!

W Zelený Čtvrtek/

Ewangelium v S. Jana w XIII
Kapitole.

Ned Swatkem pak Velikonočním/
wěda Ježíš/ že přišla hodina geho/
aby šel z tohoto swěta k Otci: mluwano
swé kteříž byli na swětě / až do konce ge-
mluwal. A když wečeřeli/ Ca ďabel již
byl

byl wnuřl w srdce Sidasse Ssimona Jstas-
 ryotského / aby geg zradil.) Wěda Gejjs
 že gemu Otec wšedko wruce dal / a že od
 Boha wysšel a k Bohu gde: Wstal od
 wečeře / a složil Raucha / a wzaw raucha /
 přepasal se. Potom nalis wody do me-
 denice y počal vinywati noby Wědnjstů /
 a wytjirati rauchau / kterauz byl přepa-
 san. Tedy přissel k Ssimonowi Petro-
 wi: A on řekl gemu Pane / ty mi chceš
 noby myti? Odpowědel Gejjs / a řekl ge-
 mu: Co gá činjm / ty newjš nym / ale po-
 tom žwiš. Dj gemu Petr: Nebudeš ty
 myti noby mych na wěky. Odpowědel ge-
 mu Gejjs: Newmgilit' tebe / nebudeš
 mji diu semnau / dj gemu Ssimon Petr:
 Pane / netoliko noby me / ale y ruce y hla-
 wu. Řekl gemu Gejjs: Kdož gest wmyt /
 nepotřebuge než aby noby vmyl / nebo čist
 gest wšedken; Y wy čisti gste / ale ne wšs-
 čni: Nebo wědel o Zradcy swem: Pro-
 tož řekl / ne wšsčni čisti gste. Když pak v-
 myl noby gegich / a wzal raucha swě / po-
 sadil se za stul / zase řekl jim: Witeliz
 co gsem učinil wam? Wy nazywate mne
 Mistrm a Panem / a dobře prawjte:
 gsem zagiste. Poněwadž tedy ga vmyl
 sem

sem noby wasse / Pan a Mistr: Y wy
máte geden druhemu noby vmywati.
Příklad zagiste dať gsem wam / abyssste
gakož sem já učinil wám / y wy činily.

Wyklad.

Kterak se dnešní Swátek gmenuge?

Gmenuge se zelený Čtvrtek.

Proč se tak gmenuge?

Negen proto / poněwadž se tohoto času
wsecko začina zelenati / gaťž na poli tak y w
zahradach / ale obwzlasťně / proto se tento
den zeleným dnem nazýwa / poněwadž toho-
to dne Spasení lidského pokolení gať náleží
se zelenati a křistij začalo / nebo Gejzš náš
Spasitel / negen toliko tohoto dne / času We-
černího / k swému přewatému vmučení při-
šlaupil / nýbrž také swau swatau Wecerj pro-
nasse Spasení ustanowil.

Wčem wyprawuge dnešní Ewangeliū?

O vmywání nob od Pana Krysta.

Kdo gest vmywal noby?

Gejzš náš Spasitel.

Kdy gest on toto vmywání předsebe wzal?

Mało před swým vmučením / totiž před swá-
tem Welikonocním / když Gejzš již wěděl ze
přišla hodina geho / aby šel z tohoto swěta
k Otcy.

Co to bylo za hodinu?

Hodina a neb čas geho utrpení a vsmrče-
ní/ hodina geho vzkříšení a na nebe vstaupení / nebo on musel skrze své umučení a vsmrčení/ skrze své na Nebe vstaupení k Otci svému jíti.

Kterého dne a hodiny umýval Pán Krýstas
noby?

Dne Zeleného čtvrtka/ 3 Večera a to po
Večeri/ když již byl šabel vnucl wsrdce Gi-
dasse Ssimona Iskariyotského / aby Gejše
zradil.

Komu umýval Pán Gejš noby?

Swým včedlnjším/ totiž tím dwanacti A-
postolům/ mezy kterými Zradce geho Gidas
také byl.

Kterak se choval Pán Gejš při umývání noby?

Wstal od večere / a složil raucho své a
wzav rauchu/ přepásal se. Potom nalis wo-
dy do medenice/ y počal umýwati noby včed-
lnjším/ a wytírati.

Co pak včedlnjcy tomu přivolili a dopustili / že
gegich Pán a Mistr jim slaužil a gegich
noby umýval?

Že by druzi včedlnjcy byli co k tomu rekli/
žadna se tu Zmínka nečiní/ ale o Petrowi wy-
pravuje náš Text / že on dořonce nechtěl
k tomu přivoliti aby Pán Gejš genu geho
noby myl. Nebo když Gejš přišel s mede-
nicí k nemu/ dj Petr: Pane/ ty mi chceš no-
by

hy mýti? to gest/ gaž ga tomu dowoliti mo-
hu/ abys ty mne gažto hrissnému a bidné-
mu člověku nohy myl/ nebo ty sy můj Pán a
Bůh/ tot ga nawěly nedopustim.

Co k tomu řekl Pán Krystus?

On chtěl s počátku Petra s dobrými slo-
vy k tomu nakloniti/ aby sobě nohy vmytj dal/
pročez řekl k Petrowi: Co gá činjm / ty ne-
wjs nyní / ale potom zwjs. Pán Gejis tak
mnoho stěm slovy wyslowiti chtěl: Tobě
se syce to vmywánj noh na opač zda byti/a-
le wssat ga to nečinjm bez přičiny/ kteraž ty
nynj newjs/ ale wbrzském čase zwjs.

Co pak se Petr sřze takowa dobra slowa ma-
mluwiti, dal/ že on přiwolil k vmywá-
nj swých noh?

Nikoliw/ ale gestě wíce se branił/ řkauc ku
Panu Gejisj: Nebudeš ty myti noh mých
nawěly.

Co na to řekl Pán Krystus?

V odpovědel k Petrowi: Nevmygilit te-
be/ nebudeš mjtj dslu semnau/ to gest/ tedy ty
negsý mým vředlným / nemůžeš také žádné-
ho vžitku z meho vnučenj očekawati/ to gest
wečného Spasenj dosahnauti.

Co pak na tom zewnitřnjm vmywánj tak mno-
ho zalezelo/ že Pán Geis dj: Nevmygilit
tebe/ nebudeš mjtj dslu
semnau?

Na zewnitřnjm vmywánj syce tak mnoho
nezalezelo/ nybrž na poslušnostj S. Petra
ne

negrojce zalezelo/ponewadž Petr Panu Kry-
stu poslušný byti nechťel. Obwzlastně pať
nás Spasitel s tímto slowy smerował na
to Očišťowánj/ které se strze geho krew ko-
nati má/ o kterémžto očišťowánj S. Jan w
první swé Epist. w I Kap. w. 7. takto dj:
Krew Gejssie Krysta Syna Bojsho očišťuge nás
odewšeho hřichu. Nebo my sine wšicknj neči-
stj od přirozenj nasseho pro hřich/ který se
nás drží/ kdož tedy s křwí Krystowau se ne-
vmýwa/ tent také nema žádného dílu s Pá-
nem Gejssiem/ ano/ tent nemá žádného dílu
wečného Spasenj: Nebo není w žádném gi-
ném spasenj: není gineho gména pod nebem da-
ného lidem strze kterejbychom mohli spasení bý-
ti/ kromě wegmenu Pana Gejssie/ w Skutcyh
Aposst. w IV Kap. w. 12.

Co na to odpověděl Petr?

Když wšlyšel že by do welikého nebezpe-
čenstwj měl přigjti/ kdyby on se nedal vmý-
tj/ tedy řekl: Pane/ netoliko nohy mé/ ale y
ruce/ y hlavu.

Co opět na to řekl pán Krystus?

Řekl gemu/ kdož gest vmyt/ nepotřebuge/
wež aby nohy vmyl: Nebo čist gest wšeckem.

Co tudy pán Gejss wyslowiti chťel?

Chťel s tímj slowy oznamiti/ že tak dalece
na tělesném vmýwánj nezaleží/ nybež kdož od
swých hřichůw vmyt gest/ tent že gest čist/
byčby se mu gen toliko nohy vmyli. Což nám

w naslednjcich slowich gestě lepe k wyrozuměni dawa/ když dj: V wýčistj gste/ ale newšicknj; nebo on wědel o zrádce swém/ totiž Gidassowi/ protož řekl: Newšicknj čisti gste.

Co pak Gidasse Pán Krystus nemyl?

V owšem že gest také vmyl noby geho/ ale gen toliko podle způsobu tělesného / nebo geho srdce bylo plné nečistoty hříchůw a nepravostí/ pročej dj Pán Krystus: Že on gest nečistý.

K gádemu koncy a cyli náš Spasitel toto vmyš wámj nob před sebe wzal?

(1) Aby tudy swau welikau pokoru oznámil; On byl Pán a Mistr nad swými včedlnjky / a proto předce se tak ponížil/ že jim gegich noby vmywati račil. Chtjce přitom také swiig čas oznamiti/ který giž přissel/ aby se w způsobu služebníka ponížil až do smrti kříže/ podle II Kap. k Filipenským. w. 7.

(2) Aby tudy swých včedlnjkůw k takowé pokore naklonil. Nebo když Pán Gejjs swým včedlnjkům byl noby vmyl/ tedy wzal na sebe raucha swé/ posadil se zastul/ zase řekl jim: Wy nazýwáte mne Místrem a Pánem a dobře pravíte: Gšemě zagiste. Poněwadž tedy ga vmyl sem noby wěge/ Pán a Mistr: y wy máte geden druhému noby vmywati/ to gest/ wy se máte křiti/ a geden druhému podle možnosti slaužiti.

(3) Pán

(3) Pán Gejzš proto vmyval swým vše-
dluškým nohy / aby tudy swau knjm magjcy
lásku prokazal / semt smeruge Ewangelista /
když hned při počátku dnešního Ewangelii-
um dj: Milowaw své kterž byli na swetě /
až do konce ge milowal.

(4) Chtel také Pán Gejzš tudy swým vše-
dluškým příkladem byti / aby oni se mezy se-
bau také milowali / když dj: Příklad zagište
dal sem wám / abyšte gažž sem gá učinil
wám / y wy též činit. Amen amen prawjm
wám / nenj služebnjš wětšj nad Pana swého /
ani posel wětšj nežli ten kdož geg poslal.
Pán Krystus chce tať mnoho ricy: Pone-
wadž ga sobě to za hanbu nepočkadam abych
se ponížil / a tudy swau lásku prokazal / tím me-
ně wy sobě to za hanbu klastj máte.

To pať gest za potreby / aby se to odewšsedh Kres-
ťanůw zachowawalož

Nowšsem že gest. Pročž dj náš Spas-
ytel: Znáte-li tyto věci / blahoslawenj gste
budeteli ge činiti / to gest / nenj na tom dostj /
že to znáte / že máte býti pokrnj / a že se mezy
sebau milowati máte / ale wy to musyťte také
činiti.

Gakého Naučenj z tohoto Ewangelium naby-
wámež

Od Pána Krysta bereme naučenj:

Poneyprwe / že on welikau lásku knam hři-
šným lidem měl. Ateraužto lásku on nám
krze vmywanj noh oznamil / o kterežto lásce

dj dnešní Tert: Miloval své křesťj bylina
 světe/ až do konce je miloval. Geho láska
 gest tak welika/ že svého života za nás po-
 ložiti nelitoval/ o kteréžto lásce náš Spa-
 sytel mluwj/ když dj: Wětšsjo milování nad-
 to žádný nemá než aby duši swau položil za pře-
 tely své/ v S. Jana w XV Kap. w. 13.

Podruhe/ je on se welice pokoril. On byl Pán
 Pánůw/ ano Pán a Mistr nad swými vředlnj-
 ky/ a proto předce se tak welice pokoril/ že on
 swým vředlníkům/ a gestě k tomu zrádcy swé-
 mu Gidassowi/ gačo gegich služebnj/ noby v-
 mýwal. Samého sebe zmařil/ způsob služebnka
 přigaw podobný lidem učiněn/ a způsobu nalezen
 gačo člověk/ ponížil se/ poslušný byw až do smrti
 a to do smrti křjje. k Filipenským w II K. w. 7. a 8.

Potřetj / abychom Pána Geisse následo-
 wali gač w Pokoře tak y w lásce. Tak gačo se
 Pán Krystus pokoril a z lásky swým vředlnj-
 kům noby vmýwal; Tak y my činiti máme.
 Nebo obzřassně náš Spasytel pokoru a lá-
 sku od každého svého Křestiana vyhleda-
 wa/ když dj: Běte se odemne: neboť gsem tichý
 a pokorný srdcem/ v S. Mat. w IX Kap. w.
 29. Příkazani nové dávám wám/ abyyste se milo-
 wali wespolek: Potomť poznaji wšickni že gste
 mogli vředlnicy/ budeteli miji lásku gedni k dru-
 hým. v S. Jana w XIII Kap. w. 34.

Od S. Petra nabywáme Naučenj:

Poneyprwe/ je my sami od sebe cesty Bojja
 gehu Kaddu poznati nemůžeme. S. Petr ne-
 mohł

mohl srozumeti co Pán Krystus s Vmywáním nób mynj / anebo kam on tudy smeruge / protož také neweděl gať on se ma při takovém vmywání chowati. Tak se kolikrate děge lidem / že oni předivné vedenj a řízenj Božské / rozumem swým dosáhnauti nemohau / nybrž s Kraleem Dawidem z Talamu CXXXIX. w. 6. zwolati muségi: Dimněssj gest vměnj twé nad můj rozum: wysoké gest / nemohut ho dosáhnauti.

Podruhe / je my musíme Panu Krystu dopustiti aby on nás vmyl / gestili chceme s ním dílu mjeti a Spasenj wečného dosáhnauti. S. Petr nechtěl se Panu Krystu dati vmyti; ale co on mu odpoweděl? Nevmygilit tebe / nebudeš mjeti dílu semnau.

Aterak nás Pán Krystus vmywa:

To on činj (1) při Řtu Swatým / když nás vmywa / poswęcuge a očistuge škrze kaupel genž gest w Příkazanj Božském obsažený. (2) Při welebné Swátostj Wečere Páně / když nám své tělo a swau krew podawa / genž nás očistuge odewšech nassich hříchůw.

Co tehdy zachowati máme gestili že chceme byti škrze takowěto prostředky od Pána Krysta vmyti:

Musíme s prawým Pořánjm k Pánu Gežissi přichazeti / a geho draha krew s prawau Wjrau přigjmati / nebo škrze krew geho / nasse dusse očistěna býwa. Semt směruge Hospodin w Proroka Izaiasse w I Kap.

w 16. a 18. řdyž oj: Vmezte se očist te se/odvrzte
zlost skutků wassich od očí mých: Přestante
zle činiti: budauli hřichové wassi gako červec
dwafrat barwený/gako snih/bělegi: budauli čer-
weni gako šarlat / gako wlna bjli budau.

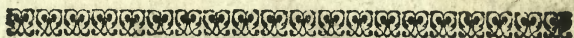
Od Gidasse/Zradce Krystowého/bereme Nau-
čení: Že tj kterj wědomě a aumyslne s hřichy se
obtěžugi / nečistj gsau před twarj Bojj. Pročež
wyslowil Pán Krystus o Gidassowi Zradcy
swěm tato slova: Newšicknj čisti gste. Syc-
ce my wšicknj gsine pro nepravost nassj / a
nasse hřichy od nasseho přirozenj nečistj / tak
že narikati musyme: My wšicknj gsine gako
nečistj člowěk / a gako reucho ohyzdně gsau wšec-
kň sprawedlnosti nasse / v Proroka Izaiasse w
LXIV Kap. w. 6. Ale wšak kdo gest počka-
těn / a kdo se w prawě wjře Pana Krysta při-
drži / tent gest vmyt a očistěn od swých hřic-
hůw; tent pak kterj aumyslne a wědomě
hřichy pacha a w nich setrwáwa / gest nečistj
před twarj Bojj.

A posledku bereme od wšech wědlníkůw Kry-
stowých toto Naučení: Abychom se negen toli-
ko slowu Bojimu věili / ale ho také plnili. Nebo
co tuto Pán Krystus swým wědlníkům mlu-
witi račil / to on také wšem Křestianům až
podnes mluwj: Znáteli tyto věci / blaha-
slawenj gste / budeteli ge činiti. Nebo nebaž-
dý kdož mi říká Pane / Pane / wegde do králowa-
stwj nebeskeho: ale ten kdož čini vůli Otce mé-
ho / kterj w nebesch gest / dj náš Spasitel v S.

Ma.

Matausse w VII Kap. w. 21. Ale wšak to
wšacko w nas působiti musy duch Swaty/
pročez se nám modliti přislusi: Nauč mně
činiti wůli twé: nebo ty gšy Bůh můj: Duch
tvoj dobrý wediž mně jako po rovné zemi / w
Žalmu CXLIII. w. 10. Tomu nášemu Bohu
Otcy / Synu y Duchu Swatemu / budiž Čest
a Slawa až nawěky / Amen!

Veliký Patek.

Gratky Wyklad Bassige/

To gest/

Hystorie o Vmučení a vsmrcení Pana
Krysta našeho Spasitele.

Kterak se dnešní den gmenuge:

Gmenuge se den Památky bolestného v-
smrcení / newinného Pana našeho Geziše
Krysta / a to proto poněwadž on tohoto dne
swé přehorké vmučení podstaupil; obyčgne
se pak gmenuge Veliký Patek.

Proč se gmenuge Veliký Patek:

Proto / že dražší a podstatněgší den od
počátku Swěta se newygewil / jako tento
wněmž Syn Boží za nás na Kříži swau pře-
drahau Krew wyliti račil.

Wšem nám wyprawuge dnešní Hystorige:

Wyprawuge nám o Vmučení a vſinrcení
Pána Kryſta.

Kdo geſt trpěl?

Gejſ náſ Spasitel/wečný Syn Boží/prawý Bůh a Cíloweť / nebo takto naſſe Wyznani o něm zni: Weřim y w Gezu Kryſta Syna geho gedineho / Pána naſſeho / geňz trpěl pod Pontským Pilátem/ vřizowan/ a umřel.

Kde geſt Pán Kryſtus trpěl?

W měſtě Geruzalémě / kdežto před tím každé oběti zabité byti muſely/ſinerugjce ga-kožto obraz na Pána Kryſta. Geho vmučení ſwíg začateť wzalo w Zahradě oliwetſké; W Palacy Biſkupa Baifaffe ſe rozmo- hlo/ kdežto on mnoho trpěti muſyl; W radni domě Pilatowěm a w domě Herodeſa vinenſtene nebylo; trpěti muſyl na vlicy/ědyž geg ſ ſineti wedli / trpěti muſyl y za městem totiz Geruzalemem/na hoře Golgata/ kdežto on vřizowan byl.

Kdy geſt Pán Kryſtus trpěl?

Času welikonocního / ědyž beraneť Welikonocnj od ždiuů zabít byl / tedy také Pán Gejſ ga-kožto prawý beraneť náſ/za náſ na dřevo kříže zabít a obětowan muſyl byti/po- dle I. Epiſt. k Koryntským w V Kapit. w. 7. Nebo w Zelený Čtwtteť z wečera / a to giž pozdě / Pán Kryſtus w Zahradě oliwetſké gat byl / a od nerywſſich „Aněžj / totiz Bi-
ſtus

skupinu vydán / w Pátek rano pak byl před
Pílata / přiveden / a od něho k smrti odsauzen /
okolo poledne potom byl vkřžován / a po
polednj pohodine třetj swůg žiwot dokonals.

Od koho pán Gejš trpěl?

On trpěl racil od přátelůw y od nepřa-
telůw / od Panůw y od Služebnjkůw / od du-
chowních y od swětstých / od židůw y od Po-
hanůw / od mužůw y od žen / a to aby tudy
dokazal že on za wšecky hřichy wšech lidj za-
dostj učinil. On trpěl od Gidasse swého wla-
stního vředlnjka / kterjž geg zradil / a w ru-
ce nepřatelůw wwedl; On trpěl od Bisku-
půw / totiz od newyšších Kneží / genž by-
li Annaš a Kaifaš; on trpěl od gegich slu-
žebnjkůw / y od gegich Pacholkůw a dweř; on
trpěl od Pílata genž Pohan byl / kterého
hož Cysar Řimsky w Geruzaleme za wlada-
ře neb Kychtare ustanowil / aby prawo řidil
a spravowal; On trpěl od bezbožných Žol-
dnerůw; On trpěl od Herodesa Krale w
Galilei / a od geho dworstých služebnjkůw;
on trpěl od těch zlocincůw genž s njm vkř-
žowáni byli; Ano on trpěl na wětšim djle od
wšech přistogjcých / na geho smrt se dıwagi-
cých.

Co pán Křystus trpěl racil?

On trpěl na své duši newymluwnau auz-
kost a tešnost / řdyž se počal rmanutiti a te-
štil w byti / řkane: Smutnat gest duše má až
k smrti

Ě smrti. Tato veliká testnost a aužkost přiwedla Pana Gejssie k tomu / že on gest trjkrat w zahradě Getsemany na swau přeswatau twar padl a takto se modlił: Otče můj/ gestli mojnë/ nechť odejde ode mně kalich tento/ to gest/ toto mé přetežště utrpenj/ ale wšak negatž gá chcy/ ale gatž ty chceš. Ano/ tak welice Pana Gejssie testnost obľicila až y křwawý pot zneho šel.

On trpěl na swém Těle newymřuwau boleřt/ ědyž byl od swých nepřatelůw gat/ swazán/ od Biskupůw odsauzen/ od gegich služebnjůw wplwán a pohlawťowan/ od Herodesa posinjwán/ od Pilata a od geho Žoldnerůw bjcowán/ s trnjm korunowán/ ě potupě. a na posměch w raucho šarlatowě oblečen/ a na smrt wýdan/ a potomně ědyž geg na kříž připali/ on swěho ducha wypustil.

Proč Pán Gejss toto wšedko trpěti račil?

Pro naše hřjchy. Nebo my sine měli pro naše hřjchy wšicknj wečnau smrti vmřiti/ a pekelným Ohněm trestánj byti. Ale Pán Gejss Syn Boha žiwěho z lásky weliké ě nám lidem/ ělowěcenřtwj na sebe přigal/ a wtom přigatěm ělowěcenřtwj takowě přetežště utrpenj a přehořkau smrt podstaupiti račil/ aby nas tudy od té wečné smrti wyswobodil a nám wečný žiwot zeyřkal. On nemocy naše na sebe wzał/ a boleřti naše wlastnj on nesl: On raněn gest pro přestaupeni naše/ potřjnj pro nepra-

pravosti nasse: kážej počoge nasseho na neg wzlo-
jena/ a z synalosti geho lékařstwí nám způsobeno/
dj Prorok Izaiáš w LIII. Kap. w. 4. A S.
Pawel otom takto dj: Geden gest zagistě
Bůh/ geden také y prostřednjš Boží a lidstý člo-
mek Krystus Gejś: Kterýto dal sebe samého.
mždu na wykupení za wssechn. W I Epist. k
Tymoteowi w II Kap. w. 5.

Co pak utrpení a smrt Pana Krysta tak mnoho
platí/ že tudy celé pokolení lidské wy-
kupeno mohlo byti?

N orossem. Nebo Pán Krystus není ne-
gen toliko pauby človeč/ ale on gest také pra-
wý weiny Bůh/ z té příčiny geho smrt gest
tak platná/ ponewadž Bůh swau vlastnj
krwí wykupil lidské pokolení/ w Skut. A-
pist. w XX Kap. w. 28.

Zterak pak auctvní bywáme utrpení Gejś
swého?

Když my se s prawau wjrau Pana Kry-
sta sylně přidržíme/ a k tomu sylně wějme/ že
Pán Gejś y také za nas vmřiti račil/ S.
Pawlem říkajice: Pán Krystus y mně za mi-
lwal/ a wydal sebe samého za mne. k Galat.
skym w II Kap. w. 20. Krew Gejśse Krysta
Syna Božího očistíuge nas odewsseho hřechu/ w
I Epist. S. Jana w I Kap. w. 7. Když my
se tak w prawě wjře Pana Krysta přidřzi-
me/ tehdy netřeba se nám lěkati wssech na-
šich hřichůw/ ale můžeme se těšiti a rado-
stně

stně zvolati: Kdo bude žalovati na wymo-
 né Boží? Bůh gest genj o spravedlnuge. Kdo
 gest gestoby ge potupil? Krystus gest kterhý v-
 mřel za ně. ě Křimanium w VIII Kap. w. 34.
 Nam se netřeba lékati ani smrti ani ďabla/
 nebo s radosti řicy můžeme: Krystus řže smrt
 zahladil toho kterhý má wladářstwj smrti/ to gest
 ďabla/ aby wyswobodil ty/ kterjšto bájni smrti/
 po wseckem čas jiwota podrobeni byli w službu.
 ě Židum w II Kap. w. 14. Anobřz we wse-
 ligakým řřzj a sauženj můžeme se smrti Kry-
 stowau potěšowati/ a zvolati: Kdžt gest
 Bůh s námi/ y kdo proti nám? Kterhý ani wla-
 sinjmu Synu swému neodpusřil/ ale za nás za
 wsecky wydal geg: y kterakžby tedy nám snim
 wsecky wěcy nedal? ě Křimanum w VIII Ka-
 pit. w. 31.

Na kolik stranek se tato předčtena žystorye o
 utrpenj Pána Krysta rozděluge?

Na šest stranek/ a nebo na šest článkůw.

Wčem wyprawuge prwnj stránka?

Otom/ co se malo před utrpenjm Pána
 Krysta dalo.

Co se pař před utrpenjm Pána Krysta dalo?

Biskupowe a Žakonjcy radili se/ kterak by
 Pána Geziše lstiwé mohli lapiti a vsmrtiti.
 Pán Geziš byl od gedné Ženy s masti wel-
 drahau pomazan. Geden ze dwanaćti/ kte-
 rýž slaul Gidaš Isřkaryotsky odšel ě Bisku-
 pum/ a přisľbil ěim Pána Krysta za třidce-
 ti

ti stříbrných/ to gest/ za patnacte Tolariu
podle našich peněz/ zraditi. Pan Gejz s swý-
mi včedlnjky Beránka velikonočního w Ze-
leny čtvrtek a to dlouho zvečera gedl/ Tohy
swým včedlnjkům vmyl/ a přitom powedel
že geg/ gedem z nich zradj.

Proč Pán Gejz před swým utrpením masti
pomazan byl?

Ta oznamenj/ že on všmrcen a pochovan
bude. Nebo Těla mrtwa toho času maza-
na bývala.

Proč Pán Gejz Beránka Velikonočního s swý-
mi včedlnjky gedl?

Abý tudy oznamíl / že on gest ten pravý
Beránek/ genž má za nás na křížj obětowan
byti.

Proč Pán Krystus za času swého Vmurenj/ Wes-
teri Paně ustanowiti račil?

Abychom sobě wzdyčy při Welebne Swa-
rostj Wečere Paně smrt geho připomínali
a gemu za to dobrodinj děkowali.

Proč Pán Krystus swým včedlnjkům vmywa
nohy?

Ta oznamenj/ aby ti kterjz k Swátostj
Wečere Paně přistupowati chtějí/ skrze pra-
vé pokánj se od hříchůw očistjli a vmyli.

Všem wyprawuge druha stránka:

O utrpenj Pána Krysta w Zahradě oli-
wetské.

Co on wtě Zahradě trpěl?

Wes

Newymluwnan auzkost a testnost své du-
še/ pročež se žalostně k Otci svému modlil.
Krvavým potem se potil/ gehož Angel s ne-
be posýlmal/ ale vředlnicy geho spali. Po-
tom ostrýc svým nepřatelům vyssel/ geho
vředlně pak totiz Gidas/ geg svým poljbe-
ním zradil/ a když byl zrazen/ gali geg služeb-
nicy Biskupstj/ vředlnicy pak geho geg opu-
stili.

Proč Pán Krystus takowan newymluwnan Au-
zkost a testnost snassel?

Proto abychom my sobě w Auzkostj na-
šich hříchůw nezauffali.

Proč on se potil krvavým potem?

Abý on nás swau krví od našich hříchůw
očistil/ a náš pot při smrti posvětil.

Proč on byl zrazen?

Abý za ty hřichy našich prvních rodičůw
zadosti učinil/ kterjž po slawě a ctí Boží di-
chtli/ to gest/ gemu podobnj byti chteli/ a tak
Pana Boha zraditi minjli.

Proč on byl od svých vředlnicůw opustěn?

Na oznámení/ že on gedine sám našim
Spasitelem gest/ pročež z té přičiny také strže
Proroka Izaiasse w LXIII Kap. w. 3. prawj:
Pres sem tlačil sam/ aniž kdo z lidí byl semnau.

Všem wypravuge třetí stránka?

Otom/ co Pán Gejjs před duchownj wr-
chnostj w Geruzalémě/ totiz od Biskupůw/
Ja-

Zakonjstiw a Staršich w domě Kaifassowem
wystáti a podstaupiti musyl.

Co on wtom domě trpeti a podstaupiti musyl?

Swázaneho wedli k Biskupu Annassowi/
a od něho k Kaifassowi genž toho leta Bi-
skup byl/ kdezto cela rada po spolu shromaz-
dēna byla. Toho času Petr Pana Krysta
zapřel/ a Kaifas Pana Krysta na wsecko se
wypytawal/ přitom geden ze služebníků ge-
mu Policek dal/ falešný swětkowe na něj swěd-
čili/ a odtud na smrt odsauzen byl/ celau noe
byl od služebníků Biskupských posinjwán/
oplwán a wsseligat sužowán.

Proč gest byl Pán Gejis swázán?

Abý on nás/ smrti wěcnau swazaných roz-
wazal/ totiz pekelných muť sprostil.

Proč ho na twar geho bili?

Abychom nassi twar s radostj k nebi k Bo-
hu nassemu pozdwihowati mohli/ také aby-
chom od Satanassowych policek tudy wyswo-
bozenj byli.

Proč on gest k smrti odsauzen?

Abý nám skrze swau smrt žiwot wěcný
geyskal.

Proč on byl falešnými swědky sužowán?

Abý nám swědectwj a žaloba dabra Sa-
tanasse/ anobrz y nasseho vlastního swědo-
mi/ před soudnau stolicy Boží škoditi ne-
mohlo.

Ocem

Všem wyprawuge čwrtá stránka :

O utrpenj Pána Geziſſe / které on před swétſkau Wrchností a před Pilatem podſtaupiti muſyl.

Co on před swétſkau Wrchností trpěti a podſtaupiti muſyl :

Poněwadž žide tu ſwobodu neměli / aby člo-
wěka k ſmrti odsaudili a o žiwot připrawi-
li / tedy Pána Geziſſe před Pilatem obžalo-
wali / že on geſt burč lidu / ruhač / že on geſt
ten genž ſe Bralem čini; Na kteraužto Ja-
kobu Pilat Pána Kryſta wyſlegchal / a když
geg wyſlyſſel tedy k Herodeſowi poſlal / kdež-
to byl poſmjwán / a w bjelem rauſſe tu potu-
pě a k poſnechu zaſe nazpět k Pilatowi ode-
ſlán / potomně byl bičowán / rnowau koru-
nau korunowán / do plaſtě ſarlatowého o-
blečen / a třtjnau / genž mu do rukau geho mi-
ſto Berly dali / okraſſlen / y také od ſoldne-
růw byl bit a poſmjwán; A poněwadž žide
geſtě na tom tryzněnj přeſtati nechтели / teh-
dy lotra gmenem Barabaſſe přednegſſim
ſaudili býti / aby zwezenj propuſtěn byl; Ale
Pána Kryſta aby Pilat na ſmrt kríže odsau-
dil / za to ho proſyli / co; také gún k wůli učinil.

Proč geſt Pan Kryſtus bičowán :

Abý za naſſi bugnoſt a laſotu trpěl.

Proč on geſt rannim korunowan :

Abý za naſſi peychu trpěl / a nám korunu
Gláwy zeyſtal.

Proč

Proč on gest rauchem posněšným
oděný?

Aby nám tudy rauch Spasení a oděm
spravedlnosti spůsobil.

Proč on gest na smrt ortelován?

Aby nás od ortele večné smrti oswobodil.

Všem výpravuge páta stránka?

O vkrizování Pána Krysta.

Co on přitom trpěti a podstaupiti musyl?

Weden byl k smrti/ sam musyl swůg kriz
nesti až na horu Golgata/ kdež zločincý swé
právo dosahovali. Na kterémžto místě me-
zy dvěma lotry vkrizován/ to gest rukami
y nohy byl na kriz přibit/ přitom posmíván/
Octem a hořkým vínem napájen/ kdežto ge-
stě sedm slow promluwiti račil/ a když ge
promluwil tedý ducha swého wypustil/ nad
kterýmžto skutkem slunce tři hodiny zatmělé
bylo/ stály se puřaly/ hrobové se otwírali. Ti-
to diwy weliké spatrugjce lide/ y mnoho z nich
k poznání prawdy přistaupili.

Ktera sedm slowa to byly?

(1) Přimlawal se za swé nepřatele řka:
Otče odpust jim nebo newědi co čini.

(2) Potěšował pozdělagjcyho lotra/ řkauce:
Dnes budeš semnau w Ragi.

(3) Pecował o swau milau Matku/ řkauce k
Janowi: Aly Matka twa/ a k Marigi: Aly
Syn twůg.

(4) Naríkal nad testnosť s wé duffe/řkauc:
Bože můg/Bože můg proč gly mně opustil.

(5) Naríkal na žizn / řkauc: Žiznjm.

(6) Dj: Dokonanot gest.

(7) Poručil dušj swau swému nebeskému
Otcy/ s temito slowy: Otče/ w ruce twé po-
raucimě ducha mého.

Proč Pán Křstus swůg křjž nest?

Abychom y my také náš křjž na sebe wzali
a geg nesti sobě nestěžowali.

Proč on gest vkřjžowán?

Abý nas z žlořečenstwí Žakona sprostil;
Nebo Pán Křstus nás wykaučil z žlořečenstwí
Žakona/ věiněn byw pro nás žlořečenstwím: ne-
bo psáno gest/ žlořečený každý kdož wišy na dře-
wě/ dj S. Pawel k Galatským w III Kap. w. 13.

Proč gest Pán Křstus vmřiti račil?

Abychom škrze geho smrt/žiwot wečný do-
sahli.

Wčem wyprawuge šesta stránka?

O Pohřebu Pána Gezišse.

Kterak byl geho pohřeb wykonán?

Jozef z Arymatye/ pobožný a spravedli-
wý Radnj Pán/ prosyl Pilata za tělo Geziš-
sowo/ kterěz také gemu sniti a pochowati do-
pustil; ale wšak prwe než ho snal/ geden z
žoldnerů bož geho kopjm otewřel. Toto
tělo Gezišsowo položil Jozef do swé žahra-
dy/ a to do swého kamenného hrobu/ a pře-

wa-

walil kámen ke dwerům hrobovým / kterýž
to kámen na žádost židů Pilat za pečeti
dal / a hrob kázal osaditi strážnými / to gest
žoldnerj.

Proč gest Pan Křystus pohřben ?

Abý tudy náš pohřeb posvětil / a geg k li-
beznému odpočinuti připravil.

Proč gemu gest geho bož orewřin ?

Abychom křwj geho od nassich hříchůw
očistěnj a vmyti mohli býti.

Proč gest musyl kámen zapečetěn / a hrob stráž-
nými osazen býti ?

Abychom geho Wzkřissenjm mnohem wj-
ce wgistěnj byli.

Co gsine Pánu Gejissi za takowě geho utrpenj
powinnj činiti ?

Powinnj gsine gemu díky činiti / ne gen to-
liko wsty ale také y skutkem. A to se děge-
řdyž my

(1) W pravě wjře / utrpenj a smrt Pána Kř-
sta sobě rozważugeme / y geho se sylně přidržuge-
me / a tudy odpusttěnj hříchůw a wěčného
Spasenj hledáme.

(2) Řdyž Pána Gejisse nasledugeme w lasce /
a geg zase srdečné milugeme / tak také řdyž nasse-
ho bližního y nassich nepřatelůw w lastku před-
cházyne.

(3) Řdyž Pána Gejisse nasledugeme w utrpe-
ni / to gest / řdyž náš křjž za njm trpěliwě ne-
seme / a tak podle geho příkladu přenasledo-
wánj trpěliwě snášíme.

(4) Když Pána Jezisse nasledujeme v to smrti/
a podle jeho příkladu nassí dušij w ruce Ot-
ce nebeského poračime / wolagjce: Otce w
ruce twé poračim Ducha mého. Aby se to
pať wsecko od nas státi mohlo / tehdy musy-
me vzdychati.

Synu Boží Krýste milý

Tě prosíme w tuto chvíli /

Pro twé hořke Vmučení /

Odpust nasse prowinění /

Duchem Swatým ty nas spravug /

A w pravé Wjře utvůrjug ;

Ať twé hořke utrpení

Nám prospěje při skončení.

Tobě / nassemu Wykupiteli / společně s twým
Nebeským Otcem a Duchem Swatým / budiž
Čest a Sláva až nawěky / Amen.

**Na den slawneho Hodu z
Mrtwých wstání Pána Krýsta.**

Obečně

Hod Velikonoční.

Ewangelium v S. Marka

w. XVI. Kap.

A Když pominula Sobota / Marna
Magdalena / a Marna Jakubowa / a
Sa.

Salome/ nakaupily wonných věch/ aby
 přigdauce pomazaly Ježíše. Protož welmi
 rano wysšedše/ wprvní den po Sobotě/
 přišly k hrobu/ an již Slunce wzešlo. V
 pravily wespolek: Kdo nám odwalí kámen
 ode dweří hrobových? (A wzhledše/ vzře-
 ly odwaleny kámen/) byl zagiste weliky
 welmi. A wysšedše do hrobu/ vzřely Ma-
 dence sedících na prawicy/ oděneho rau-
 chem bílým; y vlekly se. On pak řekl
 jim: Nebogte se/ Ježíše hledate Naza-
 retského toho vkřížowaného/ wstál' gest/
 není' ho tuto: Aly místo kdež geg byli po-
 ložili. Ale gďte/ powězte Vědlníkům
 geho y Petrowi/ žeť was předejde do Ga-
 lilee/ tam geg vzřete/ gakž powědel wám.
 A wysšedše rychle/ vtekly od hrobu/ nebo
 přišel naně strach a hrůza/ aniž komu co
 řekly/ nebo se bály.

Wyklad.

Kdo dnešní S. Ewangeliwm wypisuje?
 S. Marek.

Kdo gest byl Marek?

Byl geden z sedmdesati vědlníkůw Pána
 Krysta/ kterýž své Ewangeliwm w desatem
 roku po na nebe wstaupení Pána Krysta se-
 psal.

Kterak se dnesní Swatek gmenuge?

Gmenuge se obyčegně hod Velikonoční.

Proč se tak gmenuge?

Proto / že se nad tu noc / w niž na vschytě
Krystus Pán z mrtvých wstal / žádná w
Swetě wětšj a slawněšj j radostněšj ne-
vlázala / aby nám byla hodowanj Duchownj
spůsobila.

Alle proč gest Pán Krystus zmrtvých wstal?

(1) Proto / poněwadž Pjssmo swate oněm
proročowało / že on negen toliko trpětj a w-
mřiti / nýbrž také zmrtvých wstati má. Ne-
bo nenecháš duše mé w pekle / (to gest / whro-
bě) aniž odpustiš swatému swému widěti poru-
šenj / dj Prorok Kral Dawid w Žalmu XVI.
w. 10.

(2) Aby nám tudy tu prawau Sprawedl-
nost v Pána Boha zyskal. Nebo kdyby byl
Pán Krystus whrobě zůstal / tehdy by hřj-
chowé nassj dořonale zaplacenj nebýli. Alle
poněwadž Bůh Otec sam / Pána Gejssse zbro-
bu / gažto z takowého Wězenj do kterého se
dlužnjcy sazeji / propustil / tehdy gest to žna-
menj že dluh hřjchůw nassich dořonale zapla-
cený gest. Semt směřuge S. Pawel křjz-
manum w IV Kap. w. 25. dj: Krystus wydan
gest na smrt pro hřjchy nasse / a wstal zmrtvých
pro osprawedlněnj nasse.

(3) Aby tudy dořázal / kterak on nasse ne-
přatele / totiž / hřjch / smrt / ďabla a peklo pře-
mohl

mohl/ a nas z gegich mocy wyswobodil. Ne-
bo při swém z mrtwých wstánj ukázal se Pán
Krystus Wjtržytelem nad swými nepřateli/
kterak tryumff nad' nimj obdržel: Oblaupiw
Enjaatstwa y mocy/ wedl' ge na odinw zgerwě/
tryumff slawiw nad nimi strze něg/ wyslowuge
S. Pawel k' Kolossenským w II Kap. w. 15.
Pročez wssicni wěrjcy z takowého wjtržstwj
swého Spasytele se radowati mohau/ a řícy:
Kde gest o smrti osten twiig? Kde gest o Pětko
wjtržstwj twé? Ale Bohu díka/ kterýj dal nám
wjtržstwj strze Pána nasseho Gezu Krysta/ w II
Epist. k' Koryntským/ w XV Kap. w. 55.

(4) Pán Krystus také proto z mrtwých
wstati račil/ abychom y my budaucně k' weč-
nému žiwoti wstati mohli. Poněwadž Pán
Krystus/ nasse hlawa/ whrobě nezustal/ ale z
mrtwých wstal/ tehdy zagistě y mý/ gažžto
geho žudowě whrobě nezustaneme/ ale wden
šaudny k' wečnému žiwotu wstáneme. Wciem
nás sám Krystus Pán wgistuge / kžyz dj
Gá žiw gsem/ a y wy žiwi budete/ w S. Jana:
w XIV Kap. w. 19. A S. Pawel w 2. k' Ko-
ryntským w IV. Kap. w. 14. takto dj: Wě-
dauce/ že ten kterýj wzkřisyl Pána Gežisse/ y nas
strze Gežisse wzkřisyl/ a postavj s wámi.

Kterak my tyto Swatky Velikonoční nalezite
swětime?

(1) Kdžj my se nad wjtržytedlným z mrtwých
wstánj Pána Gežisse srdečně radugeme/ říkagje-
se: Tentot gest den/ tentot gest swátek/ kterýj v-

činil Hospodin šrze své zmrtyých wstání: a protož radugme se / a weselme se w něm / w Žalmu CXVIII. w. 24.

(2) Když my Panu Bohu / obrozlastně Panu Gejssji nassemu Spasyteli srdečně děkugeme za geho zmrtyých wstání / a za geho dobrodiní které on nám šrze své slawne zmrtyých wstání zeyskal / totiz za geho Sprawedlnost a za geho wjězstwj které on nad nepřately duchownjmi obdržel / a za tu neomyšlnau naděgi budaucyho z mrtvých wstání k wečnému žiwotu. Pročez slusně s S. Pawlem zwolati můžeme. Bohu budij děka / kterjž dal nám wjězstwj šrze Pana nasseho Gezu Krysta. w 1 k Korynt. w. XV. w. 56.

(3) Když my se wynasnažugeme Pana Gejssse nasseho Spasytela / geho zmrtyých wstání nassedowati / to gest / kdjž duchownjim spůsobem z hřichůw proeitugeme a powstawáme. Nebo tak gako náš Spasitel wšedł nasse hřichy wbrobě zanechal / a bezewšeho hřichu zmrtyých wstal: Také také y my každodenně z hřichůw wstawati máme. Gakož zmrtyých wstal Krystus šrze Slawu Otce / tak y my w nowotě žiwota máme choditi / gatz napomjna S. Pawel k Rzymaniům w VI. Kap. w. 4. A tot gest to prwnj wzkřislenj o kterém S. Jaan dj w XX Kap. w. 6. Blahoslaweny a swaty kdjž má dšl w prwnim wzkřislenj: nad těmitě ta druha smrt nemá mocy.

Ocem

W čem wyprawuge přečtens dnešní Ewange-
gelium?

Wyprawuge nám o wzkříšení Pána Ge-
zisse našeho Spasitele.

Kdo gest wzkříšení Pána Krysta zvěstował?

Angel Paně / kterýž wspišobu mladence/
rauchem bílým oděný/w hrobe Paně na pra-
wicy seděl.

Komu gest náš Spasitel své wzkříšení skrze toz
hoto Angela zvěstowati račil?

Ženám / kteréz byly slyš k hrobu Pána Ge-
zisse/ aby tělo pomazaly womnými wěcmi/ to
gest/ z wseligakého křtení připrawenau mas-
tj/ s kteraužto masti těla mrtwa od poru-
šení a shnilostj zachowaná bywala.

Co gsau to byly za Ženy?

Byly ty Ženy/ kteréz Pána Gezisse za časů ži-
wobyti geho/ milowaly/ a geg w geho Kaza-
telstým Muradu nasledowali totiz Marya
Magdalena / z kterézto Pán Krystus před-
tim sedm dablů wyhnal/ a potom Marya/ Ja-
kuba menšího Matka/ y také Salome Matka
Synůw Žebedeowých/ totiz Jana a Jakuba
většího/ kterážto Salome Sestrau Jozefa
Pěstauna Pána Krysta byti má.

Před pak gsau tyto Ženy Pána Krysta pomac-
zati chtěly?

(1) Z lásky / poněwadž omi Pánu Krystu y
w geho smrti služebnost lásky prokazati chće-
ly.

(2) Z Ne-

(2) Z Newědomosti/ Utebo oni se domniwali/ že Pán Krystus w hrobě zustane/ pročez geg pomazati chtěly/ aby geho tělo tať brzo k porušenj nepřisslo.

Alle proč pať Pána Krysta y hned nepomazali/

čyž geg do hrobu položiti měli?

Proto/ poněwadž tehdaž ta welika Sobota nastala/ totiž prwnj den Welikonocnj/ Swateľ židowský/ kterýžto swateľ w pateľ wecer swiig začateľ wzał/ a tať ony sobě zač dne mašťi nakaupiti nemohli/ nebo tohoto dne kupowati a prodawati w Zakoně Paněgjm zapowědjno býlo. Alle hned čyž gen pominula Sobota/ genž w sobotu wecer swiig konec wžala/ tehdy hned šly a nakaupily wonných wěcy

Kterého dne šly oni s těmi Wonnými wěcmi

k hrobu Paně?

Dne Sobotního/ to gest/ prwnjho dne po sobotě/ totiž w neděli welmi ráno/ an giž slunce wzešlo.

Alle kterať tyto žěny k hrobu přigiti mohli po-

něwadž weliky kámen v dwerj hro-

bowých ležel?

To byla tať gegich starost na cestě/ pročez prawily wespoleť: Kdo nám odwalj kámen ode dwerj hrobowych? Alle čyž k hrobu přissly tedy vzřely že giž odwalený kámen gest.

Kdo gest ten kámen odwalil?

Am

Angel/ nebo y hned gať Pán Krystus byl
wstal/ tehdy sstaupiw s nebe Angel Páner/
bywšse geho obljceg gaťo blest/ a rauch o ge-
ho bjle gaťo snih/ tať že se ho zdesyli strážnj
kterjz při hrobě Krystowém byli a pro strach
wstaupiti musyli/ on pať totiz Angel přista-
piw odwalil kámen ode dwerj hrobowých/ a-
by Ženy do hrobu wjiti a pohlidnauti mo-
hly že Pán Krystus zagistě zmrtwých wstal.

Co gsau to taťe ženy učinily/ a do hrobu wessly?

Všomšsem. Nebo taťto Ewangelista dj:
A wšsedšse do hrobu/ wzřely mládence an se-
dj na prawicy/ oděneho rauchem bjlym/ pro-
čeť se taťe welmi vlešly.

Ale co jim řekl Angel Páně?

A zvěstowal jim wzřışsenj Pana Kry-
sta/ totiz že Pán Gejzš zagistě z mrtwých
wstal/ pročěť aby šly/ a s tauto radostnou
nowinau vćedlnjřim Krystowých aby ob-
weshly/ a obwzlařtně Petra; Kdyť k nim
taťto dj: Nebogte se/ Gejřře hledáte Vla-
zaretského toho vřřizowaneho/ wstali gest/
nenj ho tuto; A/ mřřsto řdeť geg byli polo-
žili. Ale gđete/ powěťte vćedlnjřim geho y
Petrowi/ řet wář předege do Galilee: tam
geg vřřite gaťř powědeť wám.

Proč pať tyto Ženy Petrowi neypředněg wzřř-
řemj Pana Krysta oznamiti měly?

Poněwadť on neywjce zarmaucený byl pro
řwřg pad/ že gest Pana Krysta zapřel/ pro-
čeť

tez aby sobě nezauffal/ tehdy neppředněg ge-
mu wzkrjssenj Paně zwěstowáno mělo byti.

Proč Vředlnjey do Galilee měli jiti?

Poněwadž jim Pán Krystus byl předpo-
weděl/ kdž on zmrtwých wstane/ že on se jim
w Galilegi zjewí.

Co gsau to také učinily ženy?

Nowssiem. Ony to y hned vředlnjkům Kry-
stowým powedeli/ ale ginemu žádnemu pro
strach to mluwiti nesinely/ gatz Ewangeli-
sta dohlada: A wysšedše rychlé/ vtekly od
hrobu: nebo přissel na ně strach a hrůza: a
aniž komu co řekly: nebo se bály.

Gatzého Naučenj z tohoto Zwěstowanj o Wzkřis-
ssenj Paně nabywáme?

Od Pana Krysta nasseho Spasitele berē-
me Naučenj:

Poneypřwe/ je on negen toliko za nasse hři-
chy umřiti/ nhrj také třetjho dne zmrtwých wsta-
ti račil/ Gatz také zté přiciny wnassiem Wy-
znánj wjry říkame: Wěřim w Gezu Krysta/
kterýž třetjho dne wstal zmrtwých.

Podruhe/ je y mý budaucně znassich hrobůw
wstaneme. Poněwadž Gejzš náš Spasitel/
gatožto nasse hlawa zmrtwých wstal/ tehdy
y mý gatožto geho Ludowe w hrobě nezu-
staneme/ zté přiciny pať/ každý wěrný Kře-
stian sylnau wjrauricy může: Gá wjm/ že wy-
kupitel můg jiw gest/ a že w den neyposledněgšj
nad prachem se postavj: A ačby kůji mau čer-
wi

wi y wšecekó tělo žwrtali/ a wšak w těle swém v-
zėjm Boha. Kteréhožto gá vzejm sobě/ a oči mé
spatři geg/a ne ginj. Job w XIX Kap. w 25.

Potřetj/ je nám Pán Krystus šrže své wzkrj-
ssenj/ prawau radost a naděgi k Bohu spůsobil
a žewstal; Nebo co Angel Paně ženám zbrobu
mluwil to y nám mluweno gest: Nebogte
se nestrachugte se/ ale radugte se tjm wjce/ a
męgte dobrau naděgi k Bohu/ nebo Gejz s
mrtwých wstal. Kdyby Pán Krystus byl z
mrtwých newstal/ slusně bychom se mohli stra-
šiti a obawati/ nebo bychom gessťe w swých hřj-
sich zastawali/ a marná by byla wjra nasse/ po-
dle mluwenj S. Pawla w I Epist. k Ro-
mýntským w XV Kap. w. 17. Ale poněwadž
Pán Krystus zmrtwých wstal/ tehdy zrado-
stj řicy můžeme: Kdo gest gessťoby nas potu-
pil? Krystus gest kterjž umřel za nás nybrj y z
mrtwých wstal: A kterjž y na Prawicn Bojji
gest/ kterjž y oroduge za nás/ k Rjzmanium w
VIII Kap. w. 34.

Počtwrté/ je Pán Krystus wšsem hřjssnjšum
ano takě tēm neywětšim hřjssnjšum k potěsenj z
mrtwých wstal. Mězy Ženami byla Marya
Magdalena welika hřjssnjce/ a neypředněgi
wzkřjssenj Pána Krysta zwěstowano býlo/ a-
no S. Jan doklada že Marya Magdalena
takě neydríwe Pana Krysta spatřila. Mě-
zy gedenacti wředlnjš Petr byl ten negwětšj
hřjssnjš/ kterjž Pana a Mistru swého třikrá-
te zapřel/ a gemu musjlo wzkřjssenj Krysta
Pa-

Pána obwzassně zgeweno a oznameno byti. Odkudž tehdy y ti neywětšij hrjssnjcy Potešsenj nabyti mohau/ a řicy: Kdež se rozhognil hrjch tehdy tu gestě wjce rozhognila se milost Božj/ k Řjmanům w V Kap. w. 20.

Od Žen bereme Naučenj:

Poneyprwe / že my máme nasseho Spasitele ctjti a milowati. Nebo to oný čimyl řdyž Pána Krysta po geho smrti škrze své mazánj ctjli a tudy swau lásku prokazati chtěli; Rozwážugjce slowa S. Pawla w I Epist. k Korynským w XVI Kapit. w. 22 napsana: Gesliže kdo nemiluje Pána Gezu Krysta / budjž prokletý.

Podruhe/že my tagemstwj Božj s nassim rozumem pochopiti nemůžeme. Řdyž Pán Gejss byl umřel tehdy se to w gegich hlawách srownati nemohlo/ aby Pán Krystus zase zmrtwych wstati měl / ačkoliw otom častokrate slychaly/ a řdyž gž byl wstal/ tehdy předce y hned swau mysl k radosti / tať gakby oni radj chtely přiwesti nemohli/ než strach a hrůza gich oběljčila. A tať opravdiwé dj S. Pawel: Čelešný slowěl nechápá těch věcy kteréz glau Duchu Božjho Nebo glau gemu bláznowstwj/ aniž gich může pomati/ w I Epist. k Korynským w II Kap. w 14.

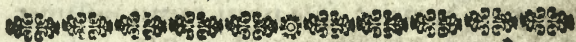
Od Angelůw pať bereme Naučenj:

Poneyprwe / že Angelowe glau služebnj duchowe/ kterjž posyláni bývagj k službě/ pro ty genj
ma/

magj dědičně obdržeti spasenij/ k Židům w I Kap.
pit. w. 14.

Podruhe/ abychom pobožného a swatého ži-
wota plni býli/ gestliže chceme wzkrjsseni nasseho
Spasitele včasni býti. Nebo zté přičiny vřá-
zal se Angel Paně w bñlem rausse/ aby ti/ genž
Pana Gejssse wzkrjsseného ctjti/ a geho wzkrj-
sseni sobě vzitečné včiniti/ chtjgi/ w bñlem rau-
sse newinnostj a w Swattostj žiwota po kra-
čowali. K tomu cyli a koncy tehdy máme ne-
gen toliko wzkrjsseni nasseho Spasitele wždy-
cky před očima mýti/ podle napomenuti S.
Pawla: Pamatiujž je Gejss Krystus wstal
zmrtvých/ w I Epist. k Tymoteowi w II Kap.
w. 8. Ale máme také Pana Boha za milost
a dar Ducha Swatého s Kralem Dawidem
prosyti: Hospodine/ nauč mně činiti vůle twé:
nebo ty gšy Bůh můj: Duch twůj dobrý we-
diž mně gako po rovné zemi/ w Žalmu CXLIII
w. 10. Tomu nassemu Bohu Otcy/ Synu a
Duchu Swatému/ budiz čest a slawa až na-
weky/ Amen.

W Ponděli Belifonocnj

**Ewangelium v S. Lukasse w XXIV
Kapitole.**

A V/ dva z nich šli toho dne do Městeč-
ka/

ta/ kteréz bylo vzdali od Geruzaléma ho-
 mů sedesate/ gemůz gmeno Emaus. A
 rozmlauwali wespolek o těch wšech wě-
 cech kteréz se byly stály. Y stalo se/ kdž
 rozmlauwali/ a sebe se otázowali/ že y Ge-
 žiš přiblížiw se/ šel s nimi. Ale oči ge-
 gich držany byly/ aby ho nepoznali. Y
 řekl gím: Které gsau to wěcy onichž rozgí-
 mate wespolek/ gdauce/ a proč gste smutnj?
 Odpowědew gedem kterémuž gmeno Kle-
 ofáš/ řekl gemu: Ty sám gš y Přichozých
 do Geruzaléma/ gestos nezvěděl co se
 stalo wšiem těchto dnů? Kterýmžto on
 řekl? Y co? Oni pak řekli gemu: O
 Gežšowi Nazaretském/ kterž byl muž
 Prorok/ mocny w slowu y w skutku/ před
 Bohem y předewššim lidem. Totiz/ kte-
 rač geg wydali Biskupowé a Knjazata na-
 šse na odsauzenj k smrti/ y vkřizowali geg.
 My pak sine se nadali/ žeby on měl wn-
 šaupiti Izraele: Ale nyni tomu wšsemu
 třetj den gest dnes/ gatž se to stalo. Ale y
 Ženy šekteré z našich zděšly nás/ kteréz
 ráno byly v hrobu; a nenalezše těla geho
 přišly/ prawjce/ že také Widenj Angelšté
 widěly/ kterž prawj žeby žiw byl. Y cho-
 dili šekterž z našich k hrobu/ a našli tak/

gatž

gafž prawišn Ženy / ale geho newiděli.
 Tedy on řekl gim : O blaznj / a zpoz-
 dili srdcem k wěrenj / wšsemu tomu což
 mluwili Prorocy. Zdalž nemusyl těch
 wěcn trpěti Krystus / a tak wgiť w slawu
 swau? A počaw od Mojžiše / a wšech
 Proroků / wykladal gim wšechťa ta Pj-
 sma / kteráž o niem byla. Y přiblížili se k
 Městečku / do kteréhož šli : a on potrb se
 gakoby chtěl dale giti. Ale přinutili ho
 řkauce : Zstaň s námi / nebo se giž při-
 pozdjaw / a den se nachylil. Y wšel / aby
 s nimi zustał. Y stało se když seděl s ni-
 mi za Stolem / wzaw Chleb / dobrořečil / a
 lámage / podawal gim. Y otewrjny saw
 oči gegich / a poznali ho : On pak zmizeł
 od nich. Y řekli wespolek : Zdalž srdce
 naše w nás nehořelo / když mluwil nám
 na cestě / a když otwíral nám Pjssma? A
 wstawšse wtu hodinu / wratili se do Geru-
 zaléma : a našli shromážděnych těch ge-
 denacte / a ti kterjž s nimi byli / ani prawj-
 že wstał Pán prawě / a wkazał se Šsimo-
 nowi. Y wyprawowali oni také to co
 se stało na cestě / a kteraf ho poznali w Lá-
 manj chleba.

Wyklad.

W čem wyprawuge dnešní Ewangeliū :

O widění Pána Geziſſe / když se byl dwaum v-
čedlnjškū po swém slawném zmrtwých wstá-
nī ukázal.

Co to byli za včedlnjšky :

Byli z těch sedmdesati včedlnjšků Pána
Geziſſe. Pán Krystus sobě negn toliko dwa-
nacte včedlnjšků wywolil / kterjžto wždycky
nawětšim dle přínem zůstawali / a kterez on
potom gažto Aposstoly po wšem Swětě
poslati račil ; nybrž on sobě také geſtě y giných
sedmdesate wywolil / které on sem a tam do
měst a wesnjc rozestl / aby Ewangeliū kázal.
Z toho počtu tehdy těch sedmdesati / byli také
tito dwa včedlnjcy / ten geden se gmenowal
Kleofas / o druhym se žádná zmínka nečinj /
gať geho Gmeno bylo / některj za to magj že
geſt byl sám S. Lukáš / kterjž tuto Zystorigi
poznamenal.

Kdy geſt se Pán Krystus tēto dwaum včedlnj-
škū ukázal :

Zned toho dne / když Pán Krystus byl z
mrtwých wstal / to geſt / dne Welikonočního.

Kde geſt se jim Pán Krystus ukázal :

Na poli. Nebo tito dwa včedlnjcy šly z Geru-
zaléma do městečka Emaus / kterez bylo wzda-
li od Geruzaléma honu šedesáte / to geſt bez
mała dvě mje / a když na poli byli / swau ce-
stan

Šťau gdauce / mezy sebou rozmlauwagice o
Panu Geziš / o geho utrpení / vsmrćení / Po-
hrbu a zmrtwých wstání / tehdy se k nim přa-
pogil Pán Geziš.

W gakým spůsobu se k nim připogil Pán Geziš:

W spůsobu wandraungho muže.

Co gsau oni Pána Krysta hned nepoznali:

Nepoznali. Nebo oči gegich držany byly
aby ho nepoznali.

Co gest Pán Krystus rozmlauwal s těmi dwauz
imi vćedlníky na recestě:

Doptawal se gich / o čem wespoleť roz-
mlauwagi / řkauc: Ktere gsau to wěcy o nichž
rozzjmáte wespoleť / gdauce / a proč gste
šmutnj.

Co pať Pán Krystus neweděl o čem ti vćedl-
nicy rozmlauwali:

On došti dobře weděl co oni mezy sebou
rozmlauwali / ale on gegich wlastní wyzna-
ni rad slyšeti chtěl / aby gich porommětim lé-
pe napraviti a wywěciti mohl.

Co pať gsau Panu Krysta ti vćedlnicy odpo-
wedeli:

Geden z nich / gmenem Aleosaš / welice se
nad tím diwil / že by Pán Krystus otom ne-
měl weděti / co se techto dnů s Pánem Kry-
stem w Geruzalemě přitřessilo a stalo / pro-
čez také Panu Krystu takto odpowedel: Ty
šám geden gšy zpřichozých do Geruzalemy
gestos neweděl co se stalo w něm techto dnů

A když Pán Gejjs gešće na sobe to znati ne-
 dal že by on co o tom wědel/ale na tom stál
 aby mu wyprawowali co se bylo stalo/y teh-
 dy řekl Aleofas: Co se stalo s Gejjssem Vla-
 zaretským/ kterýž byl muž Prorok mocný w slo-
 wu y w skutku/ před Bohem y předewšim li-
 dem. Totiž/ kterak geg wydali Biskupové a
 Anjzata naše na odsauzenj k smrti/ y věřžo-
 wali geg. My pak sme se nadáli/žeby on měl
 vykoupiti Izraele. Ale nynj tomu wšsemu
 třetj den gešć dnes/ gaž se to stalo. Ale y
 ženy některé z našich zdešly nás/ kteréz rá-
 no byly v hrobu: A nenalezše těla geho/ při-
 šly/ prawjce že také widěnj Angelstě widěly/
 kterjžto prawj žeby žiw byl. Y chodili ně-
 kterj z našich k hrobu/ a našli tať/ gaž pra-
 wily ženy: ale geho newiděli.

Co gim Pán Krystus na takowé gegich wypra-
 wowani odpowěděl:

Káral gich s počatku z gegich nedowěry/
 řka: O blázní a z pozdišj srdcem / to gešć/
 o wy nerozumní lidé k wěrenj/ wšsemu tomu
 soz mluwili Prorocy.

Proč gich káral Pán Krystus:

Proto / poněwadž oni wěriti nechćeli / že
 gešć Pán Krystus zmrtwých wstál/ nýbrž wy-
 znali/ že gsau se tím wjce podešly/ když gim
 šrže ženy oznameno bylo/ že Gejjs žiw gešć.
 Pro tu takowau gegich nedowěru trestal gich
 Pán Krystus / a přitom gim oznámil a do-
 kázal

Přázel / že gest to ginače býti nemohlo / než že gest Pán Krystus měl trpěti / umřiti / a zase zmrtvých vstáti. Protož on řekl: Zdalíž nemusyl těch věcy trpěti Krystus / a tať wgti w slawu sway.

Od kud to Pán Krystus dokázal?

Z Písma swatého. Nebo Ewangelista dj: A počaw od Mojzisse / a wšech Proroků / wykládal jim wšeka ta Písma kteráz o něm byla.

Co vědlnjcy z té geho řeči gestie neporozuměli/že on to Gejjs gest/genž zmrtvých wstal?

Neporozuměli. Několi oni moc slova Božjho w sobě cytili / a potomně wyznati musyli / že mocy slova Božjho gegich srdce gafo Oheň hořelo / a wšak proto předce na to do umněnj nepřisli / že by to Pán Gejjs byl / kterýž s nimi rozmlauwal.

Co se pať Pán Gejjs tēm dwaum vědlnjčům nezgewil?

N owšem že gest se jim zgewil / ale teprwa na hospodě. Nebo kdýž se býli přiblizili k městečku Emaus / tehdy potrh se Pán Gejjs / gaťoby chtěl dále giti / vědlnjcy pať geho prošli geg aby při nich zůstal / řkauce: zůstaň s námi: nebo se již připozdjwá / a den se nachýlil. Kdýž pať Pán Gejjs s nimi byl do domu wšel a k stolu se posadil / tehdy poznali geg vědlnjcy / že gest to Pán Krystus / kterýž před třemj dny wkrjžowan byl.

Po čem gsau oni Pána Krysta poznali?

Po lamání chleba / nebo když seděl s nimi
za stolem/tehdy wzaro chleb/dobrořecil/a lá-
mage/podával jim: V otevírání sa oči ge-
gich/a pozřeli ho. Nebo Pán Gejz obwz-
láštní spůsob zachorowal/když on s swými v-
čedlný geđ a se modlil/a jim pořm poda-
wal. Poněwadž pať Pán Gejz v při této
Wečeri swig obwzlaštní spůsob při gjde a
modlení v podawání zachorowal/tehdy od-
tud geg poznali/že on gest Pán Krystus.

Co pať Pán Krystus s swými wčedlný wtom
spůsobu zůstal?

Wzůstal ale on zmizel od nich// tať že ne-
wideli tam on se jim byl pođel.

Čať se přitom chowali wčedlný?

V wstawse wtu hodinu/wrátili se do Ge-
ryzalema.

Proč se zase nawratili do Geryzalema?

Abý toto wsecko těm gedenácte Apostol-
ům wyprawowati mohli / nebo dwanacty/
totiž Ewagš Iskariyotský giž tehdy se byl oběsýl

A co gsau ge po spolu shromážděných nalezli?

V owšem. Nebo dnešní Ewangeliwm dje:
Analezli shromážděných těch gedenácte/a ty-
který s nimi byli/ ani prawj: že wstal Pán
právě/a vložal se Ssimonowi.

Kdo gest byl Ssimon?

Byl Apostol Petr / genž se ginať Ssimo-
nem

nem gmenuge/gemuž se Pán Krystus obwzla-
stně vřázał/a to proto/aby sobě pro své trog-
nasobné Pána Krysta zapjráni nezauffal.

Gakého Naučení z tohoto Ewangeliu naby-
wáme:

Od těch dwauch vředlnjkuw bereme nau-
čení:

Ponejprwe/abychom času Velikonočního o
Panu Gejssij/ geho Vmučení/vsmrcení a Wzkřís-
šení rozmławali. Tito dwa vředlnjcy/ když
spolu dne Velikonočního do Emausu šli/teh-
dy mezy sebou nemluwili o swětských věcech
a nebo hrjssných skutcyh/nybrž oni rozmław-
wali o Panu Gejssij/ geho vmučení/vsmrce-
ní a wzkrjšení. Tak y my činiti máme/ my
máme wždycky na Pána Gejssie a geho wzkrj-
šení pamatowati/a to podle napomenutj S.
Pawla: Pamatujž je Gejss Krystus wstal z
mrtwých/ w II Epist. k Tymoteowi w II Kap.
w. 8. Obwzlastně pať máme času Veliko-
nočního/to gest/ dne wzkrjšení Pána Kry-
sta/na tyto wšedky weliké skutky geho pama-
towati/ o nich rozmławati/ a gemu totiž
Panu Krystu za tu geho Milost a lastu kte-
rau on nám srže své slawné wzkrjšení pro-
řázał/djky činiti a wzdawati/s S. Pawlem
řikagjce: Bohu budiž djká/ kterjž dal nám wi-
těstwj srže Pána našeho Gezu Krysta. w I E-
pist. k Koryntským w XV Kap. w. 57.

Podruhe/ je my lide kolikrate se domniwáme

gafoby Bůh od nás vzdalen byl / a nad tím se
welice formautime / gesto on blizko v nás gest.
Tito vředlnicy byli smutni nad smrti Pana
Gezisse / domniwagjce se / že on gest giz wzda-
len od nich / newědauce / že Pán Krystus v
prostřed mezy nima gest. Tak se s námi lid-
mi mnohdy kráte dege / obwzlastně kdyz na
nás krjz doleha / tu my se také domniwáme /
že se Bůh od nás vzdalil swau milostj a po-
mocy / gesto on při nás toho času negblize
gest / a k nám wola: Al / ga s wami gsem po
wšedny dny / až do skonánj swěta v S. Matau-
še w XXVIII Kap. w. 20.

Potřetj se mý lide z přirozenj nasseho tagema-
swj Boji / obwzlastě pať Artykul o Wzkříssenj
nassim rozumem pochopiti nemůžeme. Tito vře-
dlnicy swým rozumem pochopiti nemohli / a-
by Pán Krystus / kterýz byl umřel / zase mohl
žiwým byti / protož ge také Pán Krystus bla-
zný nazwal / kterj zpozdi a leniwé srdce k
wěrenj magi / wšsemu tomu což mluwili Pro-
rocy. Tak se dege wšsem lidem / kterj z při-
rozenj swěho takowé Božské věcnj swým ro-
zumem pochopiti nemohau : Nebo my neg-
sme dostatečnj mysliti něco sami z sebe / gakož to
sami z sebe : Ale dostatečnost naše z Boha gest /
w II Epistě k Koryntským w III Kap. w. 5.

Počwrtě / abychom slowo Boji s pilností a
nabožností poslauchali. Tito vředlnicy Pana
Krysta s welikau pilností poslauchali / tak že

gegich srdce hred borelo zadosť welikau t
poslauchanj a t wyrozumeni slowa Bozjho:
Takt y my činiti máme; Nebo blahoslawenj
gsau kterjz slyši slowo Boji/ a ostrjhať geho. v
S. Lukasse w XI Kap. w. 28.

Popate, je my máme Pána Krysta s modlit-
bau t nám žwáti. Nebo kdyz se byl Pán Kry-
stus potrb/ gakoby chtel od těch dwauch wic-
dlnjkuw dále giti/ tehdy geg přinutili s mo-
dlitbau aby s nimi zůstal/ rauce: Zůstan s
námi: nebo se giž připozdjwá/ a den se na-
chylil. Takt y my činiti máme/ kdyz se nám
zda gakoby on nas chtel swau Milostj a swým
potěšenjm opustiti/ máme geg s wrauenau
modlitbau zadržeti rauce: Nepustjm té/ leč
mi psjehnaš/ w I. Knih. Mojz. w XXXII Kap.
w 26. a s Abrahamem: Pane můj/ gestli-
že nyni nalezi sem milost před očima twýma/ pro-
šm nepomigeg služebnjka swého/ w I. Knih. Mojz.
zjss. w XVIII Kap. w. 3.

Possesté/ abychom také druhých lidj slowem
a potěšenjm Bojím obradowali. Kdyz tito w-
čedlnjcy Pána Krysta byli spatřili/ tehdy šli
do Geruzaléma/ aby s takowau radostnau
nowinnau y ty druhé zarmaucene Apóstoli
obweseliti mohli. Tak y my činiti máme/ a
zachowáwati napomenuti S. Pawla: Po-
těstigte chaulostimých/ w I. Epist. t Tesalo-
arcenským w V Kap. w. 14. A nebo co Pán
Krystus t Petrowj di: A ty někdy obrátě se/
potwz

potvrzuj bratři svých / v S. Lukasse w XXII
Kap. w 32.

Od Pána Krysta bereme Naučení:

Ponejprvé / je on gest zagisté zmrtvých wstal.
To on došvěciti a oznamiti chtěl / ne jen to-
liko s tjmto svým widěním / ale také svým
mnoho nasobným Zgweněm / pročez také A-
posťolowé w Geruzaléme říci mohli: Wstal
Pán právě.

Podruhé / je Pán Krystus wšem svým we-
řicym přítomný gest. Když tito vředlnicy po-
spolu shromážděni byli a o Panu Krystu
mluvili / y hned mezy nimi byl / a když geg po-
žádali aby s nimi zůstal / tehdy y hned s ni-
mi k nim wšel. Tak také on gest wšem we-
řicym přítomný. Nebo to zaslíbení on jim
zanechal: Kdejkoli shromáždí se dwa neb tři
we gměnu mém / tuť s mým gá vprostřed nich. v. S.
Matause w XVIII. Kap. w 20.

Potřetí / je Pán Krystus gest prawý učitel /
který důkladně wyvěuje. Když náš Spasitel ti-
to dwa vředlníky wyučował / tedy gegich srd-
ce w nich hořelo / gaž sámi wyznáwagi: Zda-
liž srdce naše w nás nehořelo / když mluvil
nám na cestě / a když otwíral nám Písma?

Počtvrté / je Pán Krystus Zákon a Ewan-
gelium vci. Pán Krystus trestal tyto vře-
dlníky z gegich nedowěry / a také ge zase po-
těšował s radostným včením o swém wzkrj-
šěním / a tot gest právě slovo prawdy rozde-
wa

wati/ gaž to S. Pawel od každého učitele
wylledawa w Nowým Zákoně/ w II Epist.
k Tymoteowi w II Kap. w 15.

Popáte/ věime se od Pana Krysta/ že my musy-
sme strže mnoha sauzeni do Kralowstwi Boj-
ho wchazeti. Nebo tak gaž se Panu Krystu
bylo wedlo/ tak se také y geho wercym diti
musy. Sam Pán Krystus o sobě prawy: Jda-
liž nemusyl tech věcy trpěti Krystus/ a tak
wgti w sláwu swat? Tent napis wšickni
werjcy magi: My musyme strže mnoha s sau-
zenj wgti do kralowstwi Bojho/ w Skutcyh
S. Apostolů w XIV Kap. w. 22.

Possěstě/ věime se/ že my wšecky Artykule na-
ši Wiry/ z Pisma swatého bráti máme. Pán
Krystus tito vcedlnjy wádj do Pisma/ a
dolazuje gím z Mogzisse/ a ze wšech Proro-
ků/ že Krystus negn toliko trpěti a umřiti
ale také zase zmrtwých wstáti měl. Tam
nas také odsyla když dj: Ptejte se na Pisma/
nebo wy domnjwáte se w nich wečný žiwot mti:
a tat swědectwj wydawagi o mně. v S. Jana
w V Kap. w. 39. Nebo genu wšickni Proro-
cy swědectwj wydawagi/ že odpustěni bŕichů wez-
me strže gmeno geho/ každý kdožkoli wvěřilby w
něho. w Skutcyh S. Apostolů w X Kap.
w. 43. Poněwadž pať my sami od sebe Pj-
smu swatému k našemu spasenj rozuměti ne-
můžeme/ tehdy musyme Pana Boha za ge-
ho wyswětlenj prositi/ wzywajice: Hospodiz
ne/

ne/ otevři oči mé/ abych spatřoval divné věci z
Zákona tvého. w Žalmu CXIX. w. 10. Tomu
nássemu Bohu Otcy/ Synu a Duchu Swa-
tému/ buďž Čest a Sláva až nawěky/ A-
men!

W Antery Welikonočnj/ Evangelium v S. Lufasse w XXIV. Kapitole.

A Když oni o tom rozmínawali/ postá-
wil se Ježíš v prostřed nich/ a řekl jim:
Potog wám. Oni pak zhrozwiše se a
přestraseni bywše/ domníwali se žeby
Ducha wideli. Y dj jim: Co se strasíte/
a proč myšlenj wstupuj na srdce wa-
še? Widte ruce mé/ y nohy mé: Ga za-
giste gšem ten/ dotykajte se mně/ a wizte/
neboť duch těla a kosti nemá/ gako mně
widte mji. A powědew to wřazal jim
ruce y nohy. Když pak oni gessie newě-
řili pro radost/ ale diwili se/ řekl jim: Ma-
teli tu hietco gessitoby se pagedlo? A oni
podali genu kusu ryby pečene/ a plástu
srdj. A wzam/ pagedl před nimi. A řekl
jim: Zatol gšau Slowa kteraz sem infu-
wil

wil wám/ gessite byw s wámi/ ze se musy
naplniti wšedko což psáno gest w Zátoňe
Mogýššowé/a w Prorocyh/y w Zálmich
o mně. Tedy oterwěl gim mysl/ aby ro-
zuměl Písium. A řekl gim: Také
gest psáno/ a tak musy Krysus trpěti/ a
třetio dne žmrtwyh wstati/ a aby bylo
řázano we gmenu geho Pokáň/a Odpu-
štěň hřichů mezy wšsemi narody/ počna
od Geruzalema.

Wyklad/

Proč se Slawnost Welikonočny řij dní swěti?

(1) Poněwadž nám náš Spasitel skrze své
Wzkříšsenj tak mnoho dobrého zeyskal/ tedy
slusna wěc gest/ abychom wjce nežli geden
den o něm wěcagne mezy sebau rozmla-
wali.

(2) Poněwadž nám na tom Artýkuly o
Wzkříšsenj welice mnoho zaleži/ nebo Apo-
stol Páne S. Pawel dj: Newstallit žmrt-
wyh Krysus/ tedy y my žmrtwyh newstane-
me/ marna gest wira naše: gessite gšine w našsich
hřissich/ w I Epist. k Korýntským w XV Kap.
w. 15 a 17. Pročez slusna wěc gest abychom
takowé wěceny o wzkříšsenj Pána Krysta do-
bre pochopili/ a napomenuti S. Pawla na-
lezite zachowali: Pamatuji se Gejšs Krysus
wstal

wstal zmrtwych/ w 2 Epist. k Tymoteowi w.
II Kap. w. 8.

(3) Ponewadz se Welikanoc wstarým Za-
koné wjce nezli geden den swetiwala.

Wistat se Welikanoc wstarém Zakoné celeho ty
hodne swetifa/proc pak my nashi welikan
noc gen toliko trij dni swetime?

Ponewadz my k Zawazku stareho Zakona
wjce neprinalesime/nebo Apostol S. Pawel
dj: Protoz jadny was nesud pro pokem a neb
pro napog/ a neb z strany nektereho Swatku/neb
nowu mesyce/ a neb Sobot: Kterezto wěch gsau
stij wěch budauch: ale prawda gegich/ gest te-
lo Krystowo. k Kolossenským w II Kap. w. 16.
Protoz z Krestianské Swobody swetime
Swatek Welikonocnj gen toliko trij dni.

Co pak toto predctene Ewangeliem take wypra-
wuge o wzkrissenj Pána Krysta?

Y owssem. Ponewadz wsobe obsahuge/
geste gine widenj Pána Gejisse/ totiz kdyz
se byl Pán Krystus po swem z mrtwych wsta-
nj w Geruzaleimé swým wcednjtům totiz A-
postolum wklazal.

Kde gsau byli Apostolowe/ kdyz se jim byl
wklazal Krystus Pán?

Byli w Geruzaleimé/ genz se pro strach Ji-
dowský w gistem domé zawřeli.

Co gsau Apostolowe spolu mezy sebau konali?

Y rozmlauwali mezy sebau o Panu Gej-
si/ a o geho zmrtwych wstánj. Nebo malo
pred

před tím zminka se čini/ že ti dva včedlnjcy
genž do Emausu šli/ k nim byli přišli/ a gim
obširně wyprawowali/ kterať gsau Pána Ge-
zisse widěli/ a geg w lamánj chleba poznali.

Kdy gest se Pán Krystus swým včedlnjčům
vřázati račil?

S Wečera dne Welikonočního/ nebo když
tito dva včedlnjcy byli samý Wečer z Emaus
do Geruzalema přišli/ a Aposstolum wy-
prawovali/ co gsau widěli/ tehdy hned ten
wečer vřázal se gim Pán Gejzš.

Kterať se gim Pán Krystus vřázal/ a snad se
drúwe gim opowěděl?

Vřikoliw/ ale on se bezewšsi gegich naděge
postavil vprostřed nich/ a řekl gim; Počog
wam.

Proč on swým včedlnjčům winssuge počog?

(1) On to čini podle obyčegného pozdrawe-
nj židowského/ kterj mezy sebau/ geden druhe-
mu počog a wšseho dobrého winssowali. (2)
Abj škrz takowé pozdrawenj swé šinutné a
Zarmaucené včedlnjky obradowal. (3) Abj
tudy oznamil/ že on gest nám škrze swé wzkrj-
šenj ten prawý a wečný počog zeyškal.

Co gsau včedlnjcy počali/ když gsau Pána Kry-
sta spatrili?

V zhrozjwšse se a přestraššeni bywšse.

Proč gsau se zhrozili?

V domnjwali se/ žeby ducha widěli. Oni
za to meli/ že to Pán Krystus nenj/ nybrž ně-

gaťe strassi dlo/ a protož se welice zbrozyli a
báli.

Kterak ěim to Pán Krystus dokázal že on to
sam gest?

(1) Strze vlážánj swého těla/ swých rukau
a nob. Když k nim takto prawil: Co se stra-
sijte/ a proč myslenj wstapugj na srdce wásse?
Wizte ruce mé/ y noby mé. Gest tak mno-
ho gaťoby chtel řícy: Duch a nebo strassij-
dlo nemá tělo ani kostj/ ale gá mám tělo y ko-
stj gaťožto ne gen toliko na mně widite ale y
sami maťati mužete/ odkužto snadno pozna-
ti a sanditi mužete/ že ducha a nebo obludu
negaťau nesparrugete. (2) Strze vžiwánj
pokrmu. Nebo když wćedlnjcy pro radost
geste newěřili ale se diwili/ tehdy řekl ěim:
Máťeli tu nětco gestoby se pogedlo? A oni
podali ěemu kusy ryby pečené/ a plástu strdj.
Tlaš Spasytel syce nepotřebowal pokrmu k
obžiwěnj swého těla/ gaťož y nasse těla bu-
daucně když zmrtwých wstanaui žadneho tě-
lesného pokrmu wjce potřebowati nebudaui/
mezy tim wssať předce Pán Krystus tuto po-
žadat pokrmu/ kterýž před očima swých wće-
dlnjků požiwal/ aby odrud poznali že on gest
oprawdowě ten kterýž z mrtwých wstať. (3)
Strze připominánj swých Bázani. Nebo
Pán Krystus swým wćedlnjčkům mnohdy tra-
te předpowědel/ že Pismo/ genž o něm proro-
kowalo naplněno byti muselo/ totiz/ že on ne
gen

gen toliko trpěti a vmřiti ma/ ale také je on zase zmrtvých wstane/ gažžto gim/obwzlasťne na své poslední cestě do Geruzalema se vbiragjece/ wyslowil: Uu/ wstupugeme do Geruzalema/ a naplnit se wssěcko o Synu člověka/ to což psáno gest šrže proroky: Nebo wydan bude pohaniim/ a bude posmjwan/ a zlehčen/ y wplwán/ a wbiugice/ zamordugj geg: ale on třetjho dne zmrtvých wstane. V S. Lukasse w XXVIII Kapit. w. 31. Toto wssěcko Pán Krystus swým wřednjkum připominal/ řka: Tatot gsau slowa kteráž sem mluwil wám/ gestě byw s wami/ že se musy naplniti wssěcko což psáno gest w Zákoně Možjssowě/ a w Prorocých/ y w Žalmjch o mně.

Co gsau potom wweřili wřednjcy Pánu Krystu:

N owšem. Nebo Pán Krystus gim sam otewřel mysl a rozum/ aby rozumeli Pjssim. On gim to wssěcko s obširnými slowy wyložil/ že to ginať byti nemohlo/ než že Krystus neydrjwe musyl trpěti/ vmřiti a zmrtvých wstati/ nyni pať teprwa/ poněwadž se to giž wssěcko naplnilo/ že se ma o Pořanj/ odpusťtenj hřjchů/ a milostj Božj řázati/ kterážto milost nám lidem šrže wzkrjssenj Paně zeystána gest/ pročez gim řekl: Takť gest psáno/ a tak musyl Krystus trpěti/ a třetjho dne zmrtvých wstati: Aby bylo řázáno we giměnu geho pořanj/ a odpusťtenj hřjchů mezy wssěmi národy/ počna od Geruzalema.

Proč pak Pán Kryštus w těchto slowich/ Počáni
a odpustěni hříchůw/wedse sebe polo-
žiti a spogiti rači?

Proto/ poněwadž žádný odpustěni hříchůw dosahnutí nemůže/ kromě ten genž pravě Počáni čini.

Gakého Naučenj ztohoto Ewangeliium nabywáme?

Od Vědlnjšků Krystowých bereme Naučenj:

Ponejprwe/ je my lidé kolikrate se bogime a strachujeme/ kdežto se nám báti a strachowati za potřeby není. Vědlnjškům nebylo se za potřeby báti/ nybrž měli se tím wíce radowati že gsau Pána Krysta spatřili/ mezy tím wšak předce slyšime o nich/že sa se zbrozyli a vlekli/ Pána Gejssse vhlidawše. Tak se také kolikrate wěřcym děge/ kterýmž se Pán Gejss ozeywa: Nebog se/ gá gsem ten prwnj y poslednj/ a žiwý/ gestto sem byl mrtiwý/ a aw žiwý gsem na wěky wěků/ a mám kljče peřka y smrti. Zgewenj S. Jana w I Kap. w 18.

Podruhe/ je nám lidem wzkříšeni Pána Krysta wěřiti težce přichazy. Vědlnjcy Pána Gejssse widěli/slyšeli geg mluwiti/on ukázal jim své ruce a nohy a dal se jim také mařati/ a proto předce gestto nemohli wěřiti/ že by to Pán Gejss byl. Tak se děge lidem wůbec/ welice težce jim přichazy/ obwzlasťte časů pokušěni/ wěřiti že Pán Gejss žiw gest/ že gest

gest zmrtvých wstal/že při nas gest/a že nas chce chraniti y zastawati.

Potretj/že my Písmu swatému nalezíte a prawě rozuměti nemůžeme lečby nám Pán Bůh rozum náš otevřel. Gaž příklad tuto máme na včedlnjých/ kterýmž Pán Krystus rozum otevřiti musyl/ aby Písmu Swatému rozumeli. Tak se děge wšem werjcym/ kterýmž s Bralem Dawidem se modliti přislussi: Bože můj: Osvět oči mé/ abych newšauł snem sinrti/ otevři oči mé/ abych spatrowal diwne věci z Zákona twého/ w Žalmu XIII. w 4. a CXIX. w. 18.

Od Pána Krysta pať/a od geho Zgwenj bereme naučenj:

Poneypřve/že on swých werjcých opustiti nemůje. Včedlnjcy rozmławali o Gejssj/ domniwagjce se že on gest daleko od nich wzda-len/ gestto on wprostřed mezy nimi byl/ takť y až posawad on mezy swými werjcymi zusta-wa/ což jim také přislibil: Až/ ga s wami gsem po wšecky dny/ až doškonánj swěta/ w S. Matausse/ w XXVIII Kapit. w. 20. a ginde dj: Nikoli nenecham tebe tať/ aniž te opustjm/ k Židům w XIII Kap. w 5.

Podruhe/ že Pán Gejss rad lidj k wiře přiwesti chce. Poněwadž včedlnjcy newerili/ tehdy Pán Krystus nepřestal slowy a skutky gich tať dlawho wyřicowati/ až gich k Wiře přiwedl/ že wšemu dwerili. Tak až posawad

wad on s každym člověkem smeyssli; Nebo on chce/ aby wssickni lidé spaseni byli/ a k známosti prawdy přišli/ w I Epist. k Tymoteowi w II Kap. w 4.

Potřebj/ je nám mnoho zaleží na té Wšě o wzkřísenj Pána Krysta. Naš Pán Gejjs toho dne kterého byl zmrtwých wstal/ své wzkřísenj negen toliko skrze Angela ženám/ a skrze Ženy Apóstolům oznamiti a zvěstowati welel/ ale sam žiwotně také dne svého wzkřísenj se gum počtyrykráte wkazal. (1) Marij Magdalene wkazal se w způsobu Zahradníka. (2) Wkazal se Simonowi Petrowi/ o kterémž druzj Apóstolové prawi-
li: že wstal Pán právě/ a wkazal se Simonowi. (3) Wkazal se těm dwam wředlnj-
kům do Emaus gdaucym w způsobu Wandrownjho Muže. (4) Wkazal se y druhym wředlnj-
kům a Apóstolům/ zvěčera dne Welikonocnjho/ gako dnešnj Ewangelium wy-
pravuge. Co tudy náš Spasitel gineho do-
kazati chtěl? než gen toliko to: že owšem za-
potřebj gest lidem wěřiti/ že Pán Gejjs zmrt-
wých wstal. Že Pán Gejjs wmríti račil/ tomu wěři gať žide tať y Pohane; ale že on gest zase zmrtwých wstal/ to gest wjra/ kte-
rá gen toliko samým Křestianům přislussj/ kterj w swým Artikuly wyznáwagi: Wěřim y w Gezu Krysta/ genž třetihho dne wstal zmrtwých.

Z řeči pak/ kterau Pán Gejšs s swými vce-
dlňky měl/ nabywáme Naučenj:

Ponepřewé/ je sme my škrze wzkřišsenj Ge-
jšsowo prawy pořog dosahli. Nebo zté přiči-
ny dj Pán Krystus/ když k swym vcedlnjškim
přistaupil/ Pořog wám. Pán Krystus nám
škrze své wzkřišsenj spůsobil prawau Spra-
wedlnost v Boha: Nebo Pán Krystus
wydan gest na smrt pro hřichy naše/ a wstal
zmrtwých pro osprawedlnění naše. A Ržjma-
num w IV Kap. w. 25. Z kterěžto pak Spra-
wedlnostj pochazy Pořog s Pánem Bohem/
Osprawedlnění tedy gsauce žmry/ pořog máme
s Bohem/ škrze Pána našeho Gjezu Krysta. A
Ržjmanum w V Kap. w. 1. Pán Krystus
nám spůsobil Pořog s našim vlastním Swě-
domim/ anobrž y s Peřelnými Duchy/ kterjž
ačkoliw proti nám bogugj/ a wstát nad ná-
mi swjteztyi nemohau: Nebo Pán Krystus o-
blaupiw knjazstwa y mocy/ wedl ge na odinw
zgerwně/ tryumf slawiw nad nimi/ k Kolossen-
ským w II Kap. w. 15. Pročez radostně a we-
sele s S. Pawlem zwolati můžeme: Kdo bu-
de žalowati na wgwolené Boží? Bůh gest genj
osprawedlnuge. Kdo gest gesttoby ge potupil?
Krystus gest kterhž umřel žaně/ wbrž y zmrtwých
wstal: a kterhž y na Prawjcu Boží gest/ kterhž
y poroduge za nás. k Ržjmanum w VIII K. w. 33.

Podruhe/ je toto cele řazání o Krystu/ w sobě
obsahuge Pořanj a odpusttění hřichůw. Wšedka
Řazání o Pánu Krystu nás dwogimu wy-

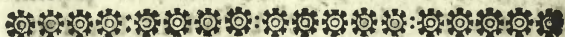
včugj / (1) Kterak se k Panu Bohu chowati
 máme / (2) s cjm náš Pán Bůh pro Krysta
 obdariti chce / a nebo co nám darowati sli-
 buge. Prwnj zawjra wsobě pokánj / druhej
 odpusttění hříchůw: Nebo kdez gest odpu-
 sttění hříchůw / tu také gest Spasenj a žiwot
 wečný. Pročež také Kral Dawid ty takowé
 lidj blahoslawených nazýwá / kterým Pán
 Bůh hřichy odpauští. Blahoslawený gest ten
 gemuž odpusttění přestaupenj / a gehož hřich při-
 křyt gest. Blahoslawený člověk / gemuž nepo-
 čítá Hospod n nepravosti / a w gehož duchu kři-
 stenj / w Žalnu XXXII w 1.

Potrjetj / že žádný odpusttění hříchůw dosah-
 nauti nemuže bez Pokánj. To nám náš Spa-
 sitel oznamuge / kdýž on Pokánj a odpusttění
 hříchůw spolu wyslowuge a spoguge. Pro-
 čež on také při počátku swého Muradu / lid k
 Pokánj wedl a napominal: Pokánj činte / ne-
 bať se přiblížilo králowstwj nebeské w S. Ma-
 taušse w IV Kap. w. 17. a S. Petr dj: Po-
 káni činte / a pokři se geden každý z was we gmě-
 nu Gejssle Krysta / na odpauštíh hřichů. W
 Skut. Apost. w II Kap. w 38. Protož kdo
 hřichů odpusttění žada / ten musy prawě Po-
 káni činiti / to gest: On musy (1) své hřichy
 poznati a wyznati / (2) s Prawau Wjrau Pa-
 na Gejssle se přidržeti / a strže neg odpusttě-
 nj hřichůw hledati / a (3) budaucně se hřichůw
 wyrjzhati. To gest to Duchownj
 wyrjz-

wzkřışsenj kterému se tohoto hodu Weliko-
nočního učiti máme / o kterémžto wzkřışsenj
Pismo dj: Blahoslavenj a swatj kdoj má dů-
stojnost prwnj wzkřışsenj: Nad těmito ta druhá smrt
nemá moci / Zger. S. Jana w XX Kap. w. 6.

Co pak my sami od sebe takowě Duchownj wzkřı-
senj míti a Počanj činiti můžeme?

Nikoliw / ale to gest dílo Boží / sam Pán
Křystus strže své wzkřışsenj to působiti mu-
sly. Pročez každodenně modliti se musíme:
Obrat mně abych obrácen byl / a kdj obrácen
budu at činjm počanj / v Proroka Geremiasse
w XXXI Kap. w. 18. Tomu nášemu wytězy-
teli Anizeti a Pánu / společně s geho Nebe-
ským Otcem / y také Duchem Swatým / budiz
čest a Sláva až nawěky wěkůw / Amen.

Meděle prwnj po Welikenocy

genj slowe českj Prowodnj
a Latinskj

Wasimodogeniti /

Ewangelium v S. Jana w
XX Kapit.

Dňj pak byl wečer toho dne kterj
gest prwnj po Sobotě / a dweře by-
ly

ky zavřeny/ kdež byli vědlníky shromá-
 ženi pro strach Židowſky/ přišel Ježíš/ a
 ſtál vproſtřed/ a řekl jim: Pokog wani.
 A to powěděw/ vſá'al jim ruce y boſ
 ſwüg/ y zradowali ſe Vědlníky/ widau-
 ce Pana. Tedy řekl jim Ježíš opět: Po-
 kog wani. Gakož mně poſlal Otec/ tak
 y gá poſylam wás. A to powěděw dechl/
 a řekl jim: Přigměte Ducha Swatého.
 Kterymžkoli odpustilbyſte hřích/ odpau-
 ſtegiť ſe jim/ a kterymžkoli zadrželbyſte
 ge zadržanit' gſau. Tomaš pak geden ze
 dwanacti/ kterýž ſtál Dydymus/ nebyl
 s nimi tdyž byl přišel Ježíš. Y řekl ge-
 mu jinj Vědlníky: Wideli ſine Pana.
 Ale on řekl jim: Leč vžřim wrukau ge-
 ho bodem hřebů/ a w puſtim Prſt ſwüg
 w miſto hřebů/ a ruku ſwau wlozim w
 boſ geho/ nikoli newěřim. A po oſmi
 dnech opět Vědlníky geho byli wnitř/ a
 Tomaš snimi/ přišel Ježíš a dwěře byli
 zavřeny/ y ſtál vproſtřed/ a řekl: Pokog
 wani. Potom řekl Tomášowi: Wlo-
 žiž Prſt ſwüg ſem/ a wiz Ruce me/ a w-
 tahni Ruku ſwau/ a wpuſť w Boſ můg/
 a nebudiž newěřjch/ ale wěřjch. Y oda-

powěděl Tomaš / a řekl genu : Pane
 můj / a Bože můj. Dž genu Gejzš :
 Žes mně widěl Tomaši / wěřili sy. Bla-
 hoslavenj kteříž newiděli / a wěřil. Mno-
 he zagistě y gine diwy činil Gejzš / před
 zblýcigem Wědlnjstů swých / kteříž negsa-
 zapsani w Knize této. Ale tito zapsani
 gsau / abyšte wěřili / že Gejzš gest Krystus
 Syn Boží / a abyšte wěřice Žiwot měli
 wegmennu geho.

Wyklad /

Kterak se dnessnj Neděle gmenuge?

Tuto neděli nazwali starí dwogim Gme-
 nem / totiž / Neděle in albis / to gest / Neděle na
 bílém rausse / neb bíla Neděle ; a také Nedě-
 le Owasimodogeniti to gest / Neděle gažd ny-
 ni znornu zrozenych Mladatěl.

Proč se gmenuge Neděle w bílém rausse?

Poněwadž w prwotni staré Cyrkwj oby-
 čeg byl / že nowé Křestiany / kteří buď Pohani-
 skau a neb židowskau wjeu opustili a Křesti-
 anskau přigali / dne slawného hodu Weliko-
 nočního křtili / genž potomně po wykonání
 Křtu swateho celý tyhoden w bílém rausse
 choditi muspli / na znameni swateho žiwota /
 že oni / gažoz gest z mrtwých wstal Krystus
 Křtze.

škrze slávu Otce/ také tak chťegi w nowotě
žiwota choditi.

Proč se gmenuge Neděle Wasimodogeniti?

Poněwadž se tēm před tyhodnem pokřtě-
ným nowým Křestianum/ tato slova Apo-
stola Pane S. Petra w geho prvníj Epi-
stole w II Kap. w. 2. přednasseli: Gakožto
nynj zrozená nemluwnátka/ mleka bezelsti Božjo
ho slova jadosťimi buďte/ abyšte gim rostli.

Kolik stránek dnešní Ewangeliium wsobě
obsahuge?

Obsahuge wsobě dvě stránky.

Včem wyprawuge první stránka?

O zgewenij Pána Krysta/ kteréz se v ne-
přítomnostj Tomasse Apostola Pane stalo.

Kdy se Pán Gejšs zgewiti račil?

Wečer toho dne kterýž gest první po So-
bote/ to gest ten Wečer toho dne kterého
Pán Krystus zmrtwých wstal/ w kterýžto
Wečer včedlnjcy dweře za sebau zawřeli.

Kde se toto zgewenij stalo?

W Geruzaleme w gistým dome/ do které-
ho se byli včedlnjcy shromáždili.

Alc proč pak gsau oni za sebau dweře zawřeli?

Pro strach Židowský/ poněwadž oni wždy-
ešy toho domnenj byli/ že y o ně se žide vsy-
lowati budau/ kterať by ge lapiti a vsmrťiti
mohli/ a že snimj také tak gako s gegich Mi-
strem a Pánem zachazeti budau.

Ate.

Kterak se toto Zgwení stalo?

Y Pán Krystus wšel strže dwěre zawřeny/ a dríwe než se toho byli včedlnicy nadáli/ tehdy staupil vprostřed a řekl gum: Pořog wám/ a to powědem/ vřázal gum ruce y boř swię.

Kterak Pán Krystus mohl strže zawřené dwěre
re progiti?

Poněwadř on gíz po swém zmrtwých wřtání slawné a proměněné tělo měl/ kterěžto wíce nepotřebowalo/ aby se mu dwěre otwřaly.

Proč se pak Pán Krystus zgewiti račil?

(1) Aby tudy dořwědčil a dořázal že on geřt opravdowě zmrtwých wřstal/ pročěř on také řu potwřzení toho swě ruce y boř swię/ ano- brř mnohem wíce swě rány w rukách a w bořu vřázal/ a to na oznámení že on geřt ten Geřjř/ gehořto ruce na řířř hřebřř probo- bodene byly/ a gehořto boř řopím otwřřř byl.

(2) Aby tudy swě zarmaucene včedlnířř obwěřěl. Pročěř on gum také řte přičiny pořog oznámil/ řřa: Pořog wám/ kterěřto pořdrawení meřř řidy obřegně bylo/ a řař mnoho w sobě obsahowalo/ gařobych řekl: Winřřugi tobě wřřelřřeho řřřřř a pořeh- nánř.

řdaliř se také včedlnicy nad řařowěm řge- wení řřadowali?

R owřřem.

ně Dar Ducha Swatého / Což poznawáme
z dechnuti geho na wředlnjky / řka: Přigme-
te Ducha Swatého.

(4) Zejstáné gest nám Odpustěnj hřichůw.
Nebo takto dj Pán Krystus: Kterýmžkoli
odpustilibyste hřichy / odpauštěj se jim: a
kterýmžkoli zadrželibyste ge / zadržánit sau.

Gatého Naučenj nabywáme z této přewj
stránky:

Od Pána Krysta bereme naučenj:

Ponejprwe / je on gest zagistě zmrtwých wstal.
Nebo zte přjčiny se tuto Pán Krystus swým
wředlníkům wložal a zgewil / aby potomně ři-
cy mohli: Wstal Pán prawě / v S. Luk. w
XXIV Kap. w. 34.

Podruhe / je Pán Gejš swau přitomnosti
swých Wěřecch wgegich zarmutku potěšuge a
obweseluge. Wředlnjcy byli welmi zarmauce-
ni / ale Pán gich zase obweselil swau přito-
mností / nebo nasse Ewangeliium dj: A zra-
dowali se wředlnjcy widauce Pána: kterěžto
potěšenj wšsem swým Wěřcym přislibil / když
takto dj: Wy Zarmutek máte nynj: ale opěť w-
zjím was / a radowati se bude srdce wasse / a ra-
dosti wasšj žádnj neodegme od was / v S. Ja-
na w XVI Kap. w. 22.

Potřetj / je nám Pán Krystus swým Wěř-
šenjm mnoho dobrého zejstal. Nebo zte přj-
činy dj k swým wředlníkům: Pokog wám / zte
přjčiny on take swé wředlnjky obdarowal du-
chem

chem Swatým/ zte příčiny dal jim také moc
hřichy odpauštetí/ aby nám tudy oznámil a
dokazal / kterak sme my škrze geho Wzkří-
slenj wšeho tohoto dobrodinj účastni včine-
mj. Nebo newstallit žmrtiwých Krystus / tehdy
gestě gsme wnassich hřislich dj Apostol Pane
S. Pawel w 1 Epist. k Korynťským w XV
Kap. w 17. to gest / nassj hřichowé nebylyby
gestě dokonale zapláceni/ my bychom nemě-
li odpusttenj hřichůw/neměllibychom Pokog
s Bohem; Ale poněwadž Pán Krystus žmr-
twých wstal/ tehdy gsau nassj hřichowé zma-
žáni / a Sprawedlnost opět nawracená / a
Pokog s Bohem gest nám darowaný/ kterýž
Duch Swatý wnassich srdcých zapečetil
swým swědectwjm / genž osvědčuje duchu na-
šsemu / že gsme synowé Boží. k Římanům w
VIII Kap. w. 16.

Počtwrté/ abychom w ranách Krystowých na-
sse odpocinuti hledali. Zte příčiny náš Spasy-
tel znamenj swých ran / na swém slawném a
proměněném těle zachował/ anobř proto/ on
swé rány swým zarmauceným včedlníkům v-
kázal / aby oni wnich swé potressenj hledali.
Nebo zte příčiny dal se náš Spasitel rani-
tj/ abychom škrze geho rány vzdrawenj a po-
tressenj dosahli. Protož každý werjcy Křesti-
an w swém Pokussenj a sřauzenj swých hř-
chůw/ zwolati a sobě zaspjwati může: Ne-
bo rovně/ gať ptačkowé w pustý Strom v-
tíla-

tiſagj/ ſdyž geſt čas zly/ nepohodlný/ tam
ſwau obranu magj: Tak tež Kryſte/ wtoči-
ſtĕ me/ gſau twe ſwaté Rány/ ſdyž mnĕ hrĕch/
Smrt/ obſlĕi tiĕd/ budau wždy me obrany.

Od vředlníků Brystových bereme Taus-
cenj:

Doneyprwe / abyhom se nad Wzkříšením
Křtstowém radovali. Nebo tať gaťo se vce-
dlnicy zradovali řdyž widěli že Pán Křstus
zmrtwých wstať; Tať taťé y my se nad wz-
kříšením Paneřdyž o něm mluwti slyšíme/
radowati a s weseloſti prokřikowati máme:
Kde geſt o Smrti oſten twiig? kde geſt o Peklo
wjtežſtwj twé? Ale Bohu diťa / kteryž dal nám
wjtežſtwj ſkrze Pána naſſeho Gezu Křſta / w I
Epíſt. ř Koryntſkým w XV Kap. w. 55.

Podruhe/ je spravedliví učitelové a Kaza-
telové moc magi kagicym hříšníkům gegich hří-
chy odpaussťeti / a nekagicym gegich hříchy zadr-
žeti/ a jim ge neodpustiti. Což Pán Jezs náš
Spasitel wtěchto slowich wyslowuge / když
k swým učedníkům dj: Kterýmžkoli odpusti-
libyste hříchy odpaussťegje se jim: a kterýmž-
koli zadrželibyste ge/ zadržaně sa.

Wiem wyprawuge druha stranka dneŝniho
Ewangelium :

O Zgwenj Pána Brysta/ktaré se v přito-
mnosti Tomasse Apóstola Paně stalo.

Kdo gest byl Tomaš?

Byl geden ztech dwanacti/ to gest/ ztech
dwa=

dwanaactj včedlnjštũm Krystowých / kterých
tehdaž gen toliko gedenacté bylo / nebo G-
daš se byl oběsýl. Tento Tomáš proto se
dydymus to gest bližence amenuge / poněwadž
on byl geden z těch bližencůw které geho Mat-
ka na geden frat porodila.

Co pak tento Tomáš nebyl tehdá přítomný když
se byl Pán Bůh svým včedníkem po-
neyprve zjevil?

Utebył/ nybrz on był tehdaż někam ginam
odessel swé wěcy wyrizugice.

Co paż wiedzniy Tomassowi toho żgweni pās
na Geziße niewyprowowali?

N owssēm žet gsau ho gemu wyprawowa-
li/ ale on tomu werjeti nechtel/ nýbrž řekl: leč
vžrjtn w rukau geho bodenj hřebů a wpu-
stjm prst swiig w mýsto hřebů/ a ruku swau
wložjm w bok geho/ nikoli newwerjm.

Co Tomáš rozumí skrze bodení hřebů:

Ty dŕy v rukách Pána Geziſſe/v kterých
hřebíky wězeli/ědyž byl na kříž přibit.

Co pak náš Spasitel Tomassowi k dobremu y
podruhy se zgewiti racil?

Y tat gest.

Kdy se to bylo stalo:

W tyhodnj po prwnjim Zgerenij / prawe
teto Nedele.

Co Pán Gejjs čiml řdyz se byl po druhykrát
zřewiti ratiš.

On zpočátku že všem svým vředníkům
mlu-

mluwil / a gim Pokoge wiussowal. Poto-
mne obwzlaste s S. Tomassem se do rozmlau
wani dal / rka: Wloziš wst swug sem / a w
ruce mé / a wztáhni ruku swoau / a w pust w
boš müg: a nebudiš newerjcy / ale werný.
Gest tak mnoho gakoby čtel ricy: Mily
Tomassi / tys dotud werjti nechtel že sem gá
zmrtwých wstal / dokudž bys mé rany w mých
rukau a w bošu mém nespacril / ay tehdy na-
nj ge wjdíš / mašas a spatruges / procež nebuš
giž wje newerjcy ale werný.

Co na to odpowedel Tomaš:

N řekl: Pane müg a Bože müg.

Co s těmi slowy Tomaš oznamiti a wyslowiti
mimž:

Swau Wjru / že on giž wje nepochybuge
o Wzkrjssenj Pana Gejssie / nybrž geg za swě-
ho Pána a Boha vznáwa a přigima. Ate-
raužto wjru Tomassowau sam Krystus w
těchto slowich doswedčuje / když dj: Žes mně
widel Tomassi / wweřil j.

Proč pak Pán Krystus gešše tato slowa k tomu
přidal: Błahoslawenj křesť newi-
děl / a wweřil:

Abý tudy oznamil / že newssični lide šrže
takowěto widitedlné žgemenj k Wjře w Pa-
na Gejssie přivedený magi býti / nybrž že wet-
šim dšlem / ačkoli Pána Gejssie swými tele-
snými očima nespacruge / a wšak předce wneg
werj / spasený wečného dogiti magi.

Co se Pán Gejzš gestře wicegi zgewiti račil?

Nowsslein/ neb takto djduessni Ewangeli-
um: Mnohé zagistě y giné diwoy činil Gejzš
před obljicem wcedlnjšku swých/ kterjz negsau
zapsáni w knize této/ totiz w knize S. Jana.

Ale proč gsau tito diwomé od S. Jana zapsáni?

Tito/dj Jan gsau zapsani abyšte werili: ze
Gejzš gest Krystus Syn Božj / Messyaš a
Spasitel swěta/ a abyšte škrze Wjru žiwot
wečný we gměnu geho dosahli.

Gakého Naučenj nabywáme zteto druhe

stránky?

Od Gejzše našeho Spasitele bereme
Naučenj:

Poneyprwe/ je on gest prawň Bůh a Syn
Božj. Nebo negen toliko Tomaš prawj: Pán
můg a Bůh můg; ale y také S. Jan dj: ze
geho Ewangeliium proto zapsáno gest/ aby-
chom werili / ze Gejzš gest Krystus Syn
Božj.

Podrube/ je my musíme škrze Wjru w Pána
Gejzše Spasenj dosahnauti. Toto doklada ge-
dnať sam Pán Krystus/ kdž dj: Blahosla-
wenj kterjz newiděli a wwerili; podrube to
potwzrže Jan/ kdž dj: ze Gejzš gest Kry-
stus Syn Božj/ a že my škrze Wjru žiwot
wečný we gměnu geho máme.

Potrětj/ je Pán Krystus zadného brššnika za-
traceného miti nechce. Nebo gaťo tuto Pán
Krystus newěricyho Tomasse hleydal / o
něg

něg pečoval aby k zachynuti nepřissel: Tak také Pán Krystus o wšecky lidy pečuge/ a ge k Pořánj přiwěstj hleda. Nebo Bůh chce aby wšicknj lidé spaseni byli/ a k známosti prawdy přissli/ w I Epist. k Tym. w II Kap. w. 4.

Od Tomasse pak nabýváme Naučenj:

Donepřwe/ abychom shromážděnj wěřicjch neopaučili. Kdyby byl Tomáš s Aposstoly zastal a gich neopustil/ tehdy byby se nedowěry nedopustil. Pročež máme nasledowati a zachowati napomenuti S. Pawla/ kdž dj: Neopauštějte společneho shromážděnj swého/ k Židům w X Kap. w. 25.

Podruhé/ je náš rozum a smysl gest slepý w takowch věcech aenj k Bře patři. Tak gako tuto Tomáš dříve wěřiti nechtěl/ dokudž swýma očima spatrowati a swýma rukama mákati nemohl.

Potřetj/ je my negen toliko w Pana Gejisse wěřiti ale geg také skutkem wyznáwati máme. s S. Tomassem říkajce: Gejissj Kryste/ Pane můg a Bože můg. Nebo Srdcem se zagiště wěř k spravedlnosti/ ale wstý wyznánj děje se k spasenj/ dj S. Pawel k Římanům w X Kapit. w. 10.

Co pak sami od sebe w Pana Gejisse wěřiti můžeme?

Nikoliw. Nebo žádný nemůže říci Pán Gejiss gedine w Duchu swatém/ w I Epist. k Korynt. w XII Kap. w. 3. Pročež musíme za pomoc Ducha Swatého prosyti/ říkajce:

Požadegmež Ducha Swatého/ za dar Wjry
 sedce prawého. Tomuto Duchu swatemu/
 společně y Bohu Otcey a geho Synu Panu
 Krystu/ budiz čest až nawěky/ Amen.

Nedele druha po Belifenocy.

genž slowé Latinský

Miserikordias.

Ewangelium u S. Jana w X

Kapitole.

GA gsem ten Pastýř dobrý/ dobrý Pa-
 stýř dussi swau poklada za owce; A-
 le Nagemnjě/ a ten kterýž není Pastýř/
 gehož negsau Owce własněj/ wida Wlka
 an gde/ y opausstj Owce/ a wtika: a
 Wlk lapa a rozhanj Owce. Nagemnjě
 pak wtika: Nebo Nagemnjě gest/ a
 nema peče o Owce. Gá gsem ten dobrý
 Pastýř/ a znamť swé/ a znagjť mně me.
 Gakož mně zna Otec/ tak y gá znám Ot-
 ce/ a dussi swau pokládám za owce. A
 mámť y gine Owce/ kteréž negsau zto-
 hoto Owčince/ y tyť musym přiwesti/ a
 hlas

hlas mŕg sloŕŕeti budau / a budet' geden
Dwćinec / a geden Paŕtyř.

Wyklad.

Kterak ŕe dneŕŕnj Nedele gmenuge?

Gmenuge ŕe odŕtarodawnna Nedele Miŕe-
ricordias Domini.

Proč ŕe tať gmenuge?

Proto / ponćwadź ŕtarožitnā latinŕkā Cyr-
few ŕluźby Boźj wtuto Nedele začinaŕa ŕe
Žalnu LXXXIX. w. 2. Misericordias Domini
cantabo in aeternum. to geŕť / o miŕoŕdenŕwich
Hoŕpodinowch nawćky žywati budu: Od na-
rodu do pro nārodu žwěŕtovati budu pravdu
twau vŕŕy ŕwŕmi.

Kolik ŕtrānek dneŕŕnj Ewangelium w ŕobě
obsahuje?

Obsahuje w ŕobě dwě ŕtrānky.

Otem wyprawuge prvni ŕtrānka?

Předŕtawuge nām Pana Kryŕta gaťožto
dobře Paŕtyře.

Kdo ho připodobňuje dobrému Paŕtyři?

On to ŕām činj / nebo hned připočatku dne-
ŕŕniho Ewangelium taťto dj: Gā gŕem ten
paŕtyř dobrý.

Wćem ŕe nāŕ. Spasýtel přicownāwā dobrému
paŕtyři?

Kryŕtus Pān nāŕ. Spasýtel mŕže ŕe z mno-

hých příčin dobrému pastýři přirovnati/ kterážto gmeno mu již David w starém Zákoně přivlastnil / když dj: Hospodin jest můj pastýř nebudu mítí žádného nedostatku. Na pastvách zelených pase mně: Kterodám tichým mně přimodí w Žalmu XXIII w l. Nebo tak jako dobrý pastýř své owce pase a je napági/ ať také náš Spasitel jakožto nejvyšší Pastýř našich duší / své owce / totiž své Wěřicý s slowem Božím pase / a svým potěšením je napági / anobř on je krmi a nasyceje y napági / svým vlastním tělem a svou vlastní krmí / při welebue Swatostj Wěčné Pane. Jako dobrý pastýř mnoho wystáti a podstaupiti musí pro své owce / tak také náš Spasitel přehořké vmučen pro lidské Spasení podstaupiti a wystáti račil. Jako dobrý pastýř své nemocné a neduživé owce opatruje / je wšseligať lči / a stracene zase hledá: Tak také opatruje a lči náš Spasitel své wěřicý w gegich Nemocy a mdlobě / nebo Zrtiny nalomené nedolomí / a lnu kaurjch se nevhazí / v S. Matausse w XII Kap. w 20. On hledá blandicý a stracené své owce / on za nimi wola: Podtež ke mně wšsiekní kterjž pracujete a obtíženi gste / a já wám odpouštinuti dám / v S. Matausse w XI Kap. w. 28. Obwzlastě pak přirovnawase Pan Krystus dobrému pastýři ztřech příčin.

Která jest to první příčina pro kterou on se dobrému pastýři přirovnawá?

Že duší svou pokládá za owce. Nebo tak

tať gaťo dobrý pastýř swé owce miluge/přinich stále zůstawa / y swúg žiwot za ně pokláda: Tať také náš Spasýtel za swé owce / to gest / za swé Wěřcy / anobř za wšecko pokolenj lidské swúg žiwot položiti račil / gaťž sám dj: Gá gšem pastýř dobrý: dobrý pastýř dussi swau pokládá za owce.

Ktera gest to druhá přina pro kterau on se do-
brému pastýři přicownáwa :

Že on swé owce ochraňuje a zastáwa. Nebo tať gaťo dobrý pastýř / řdyž widj Wlka gdaucyho / nevtjřá gaťo nagemnjcy činj / nybřž mnohem wice wlkwí Přistup zbraňuje / byťby y swúg žiwot nad taťowau swau ochranau stratiť a položiti musyl: Tať také y náš Spasýtel učinil / nebo řdyž ten Pečelný Wlk totiz Satanaš se byl přilaudil / a lid / gaťožto Owce Páne / do swé mocy dostal / tehdy Gejžs náš Spasýtel / gaťožto prawý pastýř našich dušich / wgal se swých owec / přissel zte přičiny na tento swět / aby tomuto pečelnému Wlku geho laupež zase z geho Pazauru wydřel. Nebo na toť gest zgewen Syn Boží / aby řázyl skutky dáblowy / dj S. Jan w I Epist. w III Kap. w 8. Pán Krystus syce musyl nad taťowým bo- gem swúg žiwot dořonati / ale wšak on přede- ce řkrze taťowau swau smrt nad tímto pečelným Wlkem swítěžyl. řkrze swau smrt zahladil toho kterýž má wladatřwí smrti / to gest dábla / dj S. Pawel k Židům w II Kap. w. 14. Semť také směřuge náš Spasýtel swými

slowy Edyz dj: Ale nágemnjš/a ten kterýž ne-
nj pastýř gehož negsau owce vlastnj/ wida
wika on gde/ y opausšej owce/ y wtjka: nebo
nágemnjš gest/a nemá pece o owce.

Co Pán Krystus wyslowiti chce škrze Náz-
gemnjš.

Nágemnjš gest nagatý pastýř/ kterýž ne
swé ale ginšich lidj sobě swerene owce pa-
se. Takowyt Nágemnjš za ty sobě swerene
owce swého žiwota nepoloží/ponewadž neg-
sau geho vlastnj owce: Pán Krystus paš/
ponewadž on lidšce pokolenj za swé vlastnj
owce v znáwa/ nenj takowy nágemnjš/ nybrž
dobry pastýř/ genž štále swé owce opatruge/
gich zastawa/ y swug žiwot za ně poklada.

Ktera gest to třetj přičina pro kterau on se do-
brému pastýři přitownáwa?

Že on swé owce zna/ nebo on dj: Gá gšem-
ten dobry pastýř/ a známí owce swé/ a zna-
gje mně mé. Gakož mně zná Otec/ tak y gá
znám Otce: a dušš swau pokládám za owce.
Nebo tak gako dobrý pastýř swé owce zná/
a ge y podle ginena wolati wmi; Tak také
Pán Krystus swé owce zná/ gakož geg geho
Nebeský Otec zna/ podle swědectwj nasseho
Spasitele: Zadrnt nezná Syna gedine Otce/
y S. Matausše w XI Kap. w 27. Tak také
y Pán Krystus swé Werjcy zná.

Gakého Nanceni nabrwáme zteto stránky?

Od Pána Krysta bereme naucej;

Do-

Poneyprwe / je on nás lidi srdečně miluge:
Nebo většihó milování nadto žádný nema než
abr. duši swau položil za přátel své / dj sám
nás Spasitel v S. Jana w XV Kap. w 13.
Pán Krystus pak swau duši za nás položil/
protož on nás také srdečně milował.

Podruhe / je Pán Krystus za nás vmřiti ra-
čil. Nebo to co gest promluvil w dnešním
Ewangeliu: duši swau / pořádem za o-
wce: to gest také skutečně naplnil / protož ta-
ké wyznáwáme w druhýmž Artykuly: Wěřim y
w Cezu Krysta / genž vmřel.

Portretj / je on své Wěřen zná. Gá sem do-
bry Pastyr / a známé owce své. On nás do-
bre zná / on zná nášj Muzkost / on wj nášj tu-
žebnost a žadost. Pewný základ Boží stoji / ma-
ge znamenj toto: Znáť Pán ty kterij gsau geho-
dj S. Pawel w II listu k Tymoteowi w II
Kapit. w. 19.

Počtwrté / je on své Wěřen zastáwa před
Dablem a předewšemi nepřately. Tak gako Pán
Krystus strze své vmučení pekelného Wlka /
totiž Satanasse / přemohl / tak také on se wšech
swých Wěřen vgná / a ge proti wšem
Základům ďabelským zastáwa: aby takowé-
mu pekelnému nepřiteli na odpor státi a po-
le obdržeti mohli.

Kterak se k našemu Spasiteli za takowá do-
brodini chowati máme?

Poneyprwe / máme geg zase milowati / podle
Naučení a napomenutí S. Jana w geho I.
Epist.

Epist. w IV Kap. w. 19. Miluigmej geg: ne-
bo on prwe milowal nas. A wssak tak stále a
perwne bytbychom y náš žiwot pro Gezišse
nasšeho Spasytele položiti měli. Každý Kre-
stian ma hotow byti pro Krysta smrt pod-
staupiti/ a s S. Pawlem šmele řjcy: Gist sem
žagistě/ je ani smrt/ ani žiwot/ nebude mocy k ně-
odlaučiti od lásky Boží/ kteráž gest w Krystu Ge-
ziši Pánu mém/ k Řjzmanům w VIII Kapit.
w 38 Kapit.

Podruhe/ musíme se také Pána Krysta věiti
znáti. Nebo tak gačo nas Pán Krystus zná/
tak také y my geg znáti musíme. Kdo tak-
owau známost o Pánu Krystu nemá ten spa-
sen byti nemůže. Totot gest pať wečný žiwot/ a
by poznali tebe samého prawého Boha/ a které-
hož sy poslal Gezišse Krysta/ dj náš Spasytel v
S. Jan w XVII Kap. w. 3.

Potřetj/ musíme se Pánu Krystu důvěřiti a
naděgi nassi na něj skládati. Nebo on gest Pa-
stýř nassich duši we wsseligatým křjžj a sau-
zenj; Gemu se můžeme důvěřiti že on nas
může we wši potřebě zastati/ we wši Tla-
zy nám s pomocy/ we wšim zármutku potě-
šiti/ we wši nemocy nas vzdrawiti/ a pro-
ti wsseligatým aukladům wška pekelného/ nás
čhraniti. Takowaut důvěrnost Pán Kry-
stus od nas wyhledáwa/ řdyž on se dobrému
pastýřj přirównáwa. On chce abychom na-
sledowali a šetrjli na pomenuti Krále Da-
wi

wida: Bwal na Hospodina cestu swau a sloz
wnem nadegi: ont zagiste wsecko prawj w Zal-
mu XXXVII w. 5.

Co nam predstavuge druha stránka dnessniho
Ewangelium:

Predstawuge nam lidj gakožto duchownj
owce Pana Krysta.

Wčem gsau lide owcym rowni:

Obwzlastě gsau gim rowni we dwauch
wěcech. (1) že w gednom gistem owčincy pře-
bywagi. (2) že hlas swěho Pastyre slyssj a
geg nasledugi. Nebo takto dj naš Spasy-
tel: A mamj y gine owce kterež negsau zto-
hoto owčince: y tyt musym přiwesti: nebo
hlas mŭig slysseti budau/a budei geden owči-
nec a geden pastyr.

Které gsau to ty gine owce:

Gsau pobané/ kterj před tim nebyli w o-
wčincy totiz w Cyrkwj Židowské.

Kteréž byly ty prwnj owce:

Žide.

Který gest to ten owčinec:

Cyrkw Bozj/ totiz wstarém Zakoně Žido-
wská Cyrkw/ a w nowem Zakoně Křestian-
ská Cyrkw.

Proč naš Spasytel dj: že xědcho dwogich owec
gedno stado/ totiz geden owčinec
má byti:

Proto/ poněwadž z Židŭm a z pohanŭm
gedna Křestianská Cyrkw má wčiněná byti.
Co

Co pak se to již naplnilo?

N owšem. Nebo když náš Spasitel své
včedlný po všem světě rozestlal/tehdy ta-
ké y Pohanům slovo Boží kazati poručil/
řka: Gdauce po všem světě/ všeť osvěty ná-
rody/ a S. Mat. w XXVIII Kap. w 19. Adez-
to také y Pohane wjru Křesťanskau přiga-
li/ a tak gest z Židůw a Pohanůw geden o-
wčinec včinen/ to gest gedna Cyrkw Křesťi-
anská.

Gatého Naučení odrud nabywáme.

P oneyprwe/ je Pán Bůh wždycky své Be-
řicy/ a neb swau Cyrkw na zemi má. Wsta-
tém Zákoně on měl své Werjcy Židy: W
nowém pak gest geden owčinec z Židůw a
pohanůw včinen/ a tot gest co my wnasseme
wyznání wjry řkame: Werjm swatau Cyr-
kw obecnu/ Swatých obcowání/ to gest/ gá
werjm/ že Pán Bůh na světě wždycky swau
Cyrkw a své werjcy má/ mezy které y gá ta-
ké přinalezim.

P odruhe/ je také y Pohane k této Cyrkwí
přinalezegj. Nebo kdo wwerj spasen bude. Tu
neni žádný rozdíl/ Bůh neni přigimač osob: ale
w každém národu/ kdož se ho boží a cínj sprawe-
dnost přigemný gest genu/ w Skutcích Apoff.
w X Kap. w. 35.

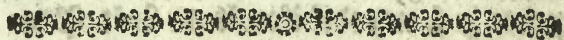
P otretí/ abychem Pána Gejssse nasseho Spa-
sitele nasledowali/ geho slovo poslauchali/ a po-
dle něho činili. Owce mé hlas můj slyši di
Pán

Pán Krystus. A na ginem místě dj: Wy
přátele moji gste/včínjtelí to/což gá přikazugi wám/
v S. Jana w XV Kap. w. 14.

Co my to sami od sebe činiti můžeme?

Nikoliv/ nybrž my musíme Pána Krysta
nasseho Spasitele za to žadati/ aby on nas
skrže Duchu svého k sobě přitahl. Zahniž
mně/ a takž za tebau poběhnem/ w Písmickach
Ssalomaunových w I Kap. w 4. Nauč mně
činiti vůle twé: nebo ty gsy Bůh můj: Duch
twůj dobrý wediž mně gako porovné zemi/ w
Žalmu CXLIII w 10. Tomu nassemu Spasy-
teli spolu s geho Nebeským Otcem a Du-
chem Swatým budiž čest a sláva až nawě-
ky/ Amen.

Neděle třetí po Velikénoch.

genž slowé Latinský

Jubilate/

Ewangelium v S. Jana w XVI

Kapit. w. 15.

MAličko a nevržjte mně/ a opět maličko
a vržjte mně/ nebo gá gdu k Otci.
V řecli některý z Bředlnjku geho mezn se-
bau: Co gest to? že prawj nám/ Maličko
a ne

a nevzřijte mně / a opět / maličko / a vzřijte mně / a že já gdu k Otci? Protož pravili: Co gest to že praví / Maličko? Nemáme co praví. Y poznal Jezisš / že se ho chtěli otázati / y řekl jim o tom tžete mezy sebou / že sem řekl: Maličko a nevzřijte mně / a opět maličko a vzřijte mně? Amen amen pravím vám / že plakati a křivliti budete wy / ale swět se bude radovati / wy pak se budete rmutiti / ale zarmutek was obratí se w radost. Žena řdyž rodí / zarmutek má / nebo přišla hodina její: ale řdyž porodí Detátko / již nepamatuje na s sauzení pro radost / proto že se narodil člověk na swět. Protož y wy zarmutek máte nyní: ale opět vzřim was / a radovati se bude srdce wasse / a radosti wasši žádný neodegme od was. A wten den nebudete se mně tázati o ničemž.

Wyklad.

Kterak se dnešní Neděle gmenuge?

Gmenuge se od starodáwna Gubilate (Jubilate) a to proto poněwadž se této neděle Služby Boží začínaly slowy Dawidowými

ze Žalnu LXVI w. 1. Jubilate Deo omnes terra, to gest: Přesýte Bohu všickni obywatele země.

Kolik stránek dnešní Ewangeliium w sobě
obsahuje

Obsahuje w sobě dvě stránky.

Všem wypravuje první stránka:

O odchodu našeho Spasitele / který on
svým včedníkům oznamiti račil / když hned
s počátku dnešního Ewangeliium takto k nim
dj: Malčko a nevzrjte mně: a opět mali-
čko / a vzrjte mně nebo já gdu k Otci.

Kterého času Pán Krystus včedníkům svým
svůj odchod oznamiti račil:

Malo před svým vnučením / hned po Ve-
čer / když již byl Beranka s svými včedníky
strávil / a Swatost Wečere Páně ustanov-
vil.

O gažym odchodu mluví Pán Krystus w
těchto slowich:

On mluví tuto zčástky o svém odchodu
když on skrze swau přehořkau smrt od nich
odchazeti bude / zčástky také o budoucym / když
on skrze své Ma nebe wstaupením od svých v-
čedníků odejde.

Proč on tuto dj / že tento jeho odchod za ma-
ličký čas se stati má:

Poněwadž čas již velmi blízky byl / nebo
ani gestě čtyry a dwacet hodin bylo nepřes-
šlo / tehdy náš Spasitel skrze swau smrt od
svých

svých vředníkůw swiig odchod wzyti račil/
a byl do hrobu položen; ědyž pak čtyřdceri
dwa dnj pominuli / tehdy swiig odchod do
nebo z tohoto swěta / skrze swé wjězitedlné na
nebe wstaupenj wzał.

Proč Pán Krystus dj: že on skrze tento swiig
Odchod ě Otce swému gde?

Proto / poněwadž geho cesta tam wđže-
ná byla / gáž při geho smrti / ědyž on swau
dussi wruce swěho nebeského Otce poručil/
a řekl: Otce w ruce twé poračim tobě ducha
mého / v S. Lukasse w XXIII Kapit. w. 46.
Takž také y při geho na nebe wstaupenj / ědyž
Pán Krystus to naplnil co gest Marygi
Magdalene řekl / v S. Jana w XX Kap. w
17. Wstupugi ě Otce swému / a ě Otce wassemu /
ě Bohu swému / a ě Bohu wassemu.

Co pak tudy Pán Krystus minj / ědyž ě swým w-
ředníkům dj: malčko a nezřij-
te mne?

On gím tudy oznamuge / že on gich swé w-
ditedlné přítomnostj negen toliko skrze swau
smrt / ale také y skrze swé na nebe wstaupenj /
zbawi / a že oni geg tak gako předtím přito-
mného miti nebudau.

Co tehdy Pán Krystus nyní swým wějcým
nenj přítomny?

W owšem že gest přítomný. Nebo sám
Pán Krystus v S. Matause w XXVIII Kap.
w 20. takto dj: Gá s wámi gsem po wšecky
dnj / až do skonanj swěta. Ale wšak on nenj po-
dle

dle widitedlného spůsobu swým Werjcym přítomný; nybrž podle newiditedlného.

Proč pak Pán Krystus swým wědlnjčam dj: A opět maličko/a vřijte mně?

On ge zase tudy chťel obradowati/ a gím oznamiti že on gich nechce wečně opustiti/nybrž že gen toliko maličky čas/telesné rozlaucení/mezy njmi trwati má/ že oni geg zase w bratřým čase swýma očima vřijti magi.

Co gest se to také stálo?

Y owšem. Nebo třetího dne po geho wsmrcení/ ro gest dne welikonočního/wědlnjčy ho zase vřeli. Ačkoli se gím potomně zdálo/že se Pán Krystus šrže své na nebe wstaupeň od nich dořonce rozlaucil/ ale wšak se to gen toliko stálo na maličky čas/ nebo oni swého Pána a Mistra po swém blahoslaveném skončení/ w nebeském Kralowstwí zase vřeli a spatřili.

Co pak gest tento náš žiwot gen toliko čas maličky?

Y owšem že gest. Nebo počet dnůw člověka/řdyž dlaubo žiw gest/ newjce gest sto let/ ale co gest sto let proti wečnosti? Gako řiwěge wody mořské/ a gako žrno pšku/ tak gest tisíce let proti dnům wečným/dj Syrach w XVIII Kapit. w. 8.

Zdalš wědlnjcy řeči Paně také tak rozuměli?

Miloliw. Nebo oni řekli mezy sebou: Co gest to/že prawj maličko? Newjme co prawj. A a Od-

Od kude to prišlo je te reči Paně nerozuměli:

Poněwadž oni wždycky toho domněnj byli/ a sobě to za gystau wěc pokládali/ že Pán Krystus na tomto swěte/ swětské Kralowámj a Panowánj začne/ a wždy miti bude; tehdy také reči takowé o smrti Páne/ a geho odchodu wyrozuměti nemohli.

Gakého Naučenj zteto prwnj stránky dnešního Ewangeliu nabýwáme:

Od Pána Krysta bereme Naučenj:

Ponejprwe/ že smrt wěřicých gest chůze k Otci Nebeskému. Nebo tak jako náš Spasitel o své smrti a swým odchodu říci mohl/ gá gdu k Otci: Tak také wšicknj wěřicy říci mohou. Nebo Sprawedliwých duše gsau wruce Boží/ a nikoli nedočkne se gich muka. w Knize Maudrosti w III Kap. w. 1.

Podruhe/ že se Pán Gejš swým Wěřicým na čas skřýwa/ ale wšak se jim zase ozegíwa a se spatřowati dáwa. Tak jako on s swými wředlníky zacházy/ kterýmž řekl: Malčko a nezdříte mně: Tak také on zacházy se wšemi swými wěřicým: Neboť nezamítá swých Pán na wěčnost: Nybrž ačkoli zarmucuje/ wšak slitowáwa se podle množstwj milosrdenstwj swého: Netrápí z agistě z srdce swého/ aniž zarmucuje synůw lidských. w Pláci Jerem. w III Kapit. w 31. Pakli řekne dcera Syonska/ wěřicy duše/ Dápuštil tě mně Hospodin/ a Pán zapomenul se na mně: Tedy y hned odpowj Gejš: Zdaliz se

mu

může zapomenouti žena nad nemluvnátkem
svým / aby se neslitovala nad plodem z wota
svého: a byt je pak ony zapomněly / ga wšak ne-
zapomenu je na té: Až na svých dlaních wryt
sem té. v Izaiasse w XLIX Kap. w. 14.

Od včedlnjkuw Krystowých bereme Nau-
čenj:

Ponejprwe / že se my lidé do kríže nigať w
prawiti / a gę pochopiti můžeme. Včedlnjcy ni-
gať tomu porozuměti a to pochopiti mohli /
když slyšeli / že by měli od Pána Krysta opu-
štěni byti; Tak se wůbec všem lidem dege /
který / když od Pána Boha a geho pomocy na
čas opuštěni býwagi / tehdy y hned křjlití po-
činagi: Až dořadad Hospodine? což se nawě-
ky zapomeneš na mně? Dořadadž twat swau
řřwati budeš předemau? w Žalmu XIII w. 1.

Podruhe / je čas sřauzeni a utrpeni djetě Bo-
žjch kráťk gest. Malicko dj náš Spasýtel / to
gest / že gest welmj kráťké sřauzenj a utrpeni
djetě geho. Aby člověk dostj dľauho w krí-
ži a w sřauzenj swůg žiwot trawil / wšak pro-
to předce s žiwotem / wšedľa tato bida / swé
řkoncenj wezme. Žiwot pak náš gest proti
wečnosti welmj kráťký a malický čas: Nebo
člověk narozený z Ženy / gest kráťkého wěku / a
plný šopotowaní / dj Job w XIV Kapit. w. 1.
A tak čas geho sřauzenj nemůže než kráťký
řlauti. Protož nazývá Hospodin / čas sřau-
zenj djetě Božjch / gen toľiko malickau chwil-

Tu/ když dj: Na maličkau chvíli poopustil sem
tě: ale w slitování přewelikem/ shromáždím tě:
W maličkem hněwé skryl sem twař swau na ma-
ličko před tebou: ale w milosrdenstwj wěcném
slitugi se nad tebou: v Izaiasse w LIV R. w. 7.

Wiem wyprawuge druha stránka dnešního
Ewangeliu:

O Zvěstování Žarmutku/ který na včedl-
nky pro odchod Pana Krysta přigiti má.

Proč jim Pán Krystus takový Žarmutek ozná-
miti račil?

Proto/ poněwadž oni geho prwnějšj ře-
čj porozuměti nemohli/ co on swými odcho-
dem mini/ tehdy on jim to nyní wtěchto slo-
wich nětco lepejšj wysvětlil/ když Ewangeli-
sta takto dj: X poznal Gejš/ že se ho chtěli
otázati/ y řekl jim/ Otom tžete mezy sebou/
že sem řekl/ maličko/ a vezřete mně: a opět/
maličko/ a vezřete mně? Amen amen pravím
wám/ že pláčati a křwíliti budete wý: ale
swět se bude radowati: wý pak se budete
rmutiti: ale žarmutek waš obrátj se w
radost.

Co pak se to také stalo?

Y owšem/ nebo když Pán Gejš byl umřel/
tehdy včedlnicy do welikého Žarmutku vpa-
dli: a když Pán Gejš své na nebe wstau-
penj slawil/ tehdy tu také kolikrate bolest w
srdcy swém citil/ že narjškatj musli: Wy ze
wsch stran vzkost máme w II Episs. S. Paw.
k Korynt. w IV R. w. 8,

Což

Což takový gegich žarmutek vždycky trwati
měl?

Nikoliv. Nebo Pán Křistůs dj: Alle
wssať žarmutek waš obratjť se w radost.

Alle řdy gest se to stalo: že se žarmutek gegich
rase w radost obratil?

Stalo se to zpocátku řdyž Pán Gejzůs řkrze
swé wzkrjssenj swých wředlnjkůw obweselil;
dokonale pať on gich obradowal a gegich
žarmutek w radost obratil / řdyž se k němu
řkrze blahoslawenau smrt dostali / a on knim
takto promluwil: Ah služebnjce dobrý a wěr-
ný / nad malém byl sy wěrný / nad mnohem tebe
wstanownjm: wegdiž w radost Pána swého /
S. Mátawse w XXV Kap: w. 21.

Co gest to za radost?

Gest newymluwná radost / řterauž ořo ne-
widalo / ani wřo neslyřalo / ani na řrdce lidřké
newstaupilo / w I. ř Korynt. w II Kapit. w. 9.
Takowá radost to bude / pro řterau Wěřjcy /
na wřseřko swé řsauženj a trapeňj / řteré na
tomto swěte podřtaupiti musyli / zapomenau.

S gaky m podobenřtwjm to Pán Křistůs wy-
řwěřluge?

S podobenřtwjm od řeny řu porodu pra-
cugjcy wzatěm / řterá / takě řdyž řu porodu
pracuge / weliký žarmutek má; ale hned řdyž
djtě porodj / takowé radostj nabřwa / že na pr-
wěřgřřj žarmutek wjce pro radost nespomi-
na. řena řdyž rodj / dj Křistůs / žarmutek
A a 3 má /

má / nebo přišla hodina gegj: ale kdýž porodj dětátko / gíž nepamatuge na sšauzenj pro radost / proto že se narodil člověk na svět. Protož y wy zarmutek máte nyní: ale opět vzřjm vás / a radovati se bude srdce vaše.

Šdaliž se také taková radost / strže někde nestějšj a neb newědomost zrušj?

Nikoliv. Nebo Pán Krystus dj: Radošj vášj žádný neodegme od vás.

Gakého Naučenj odtud nabywáme?

Poneyprwe / je wěrných Křesťanů gegich staw w tomto jiwotě s mnohým zarmutkem gest naplněný. Nebo to co tuto náš Spasitel swým včedlnjčkům dj: Wy plakati a k wyliti budete: ale svět se bude radovati: wy pak se budete rmutiti / to gest wšem wubec pomedjno. Nebo my musíme strže mnohá sšauzenj wgti do tralowskij Božjho / w Skut. 2. possť. w XIV Kap. w 22. A wsickni třetj chťegj pobožně jiwiti byti w Krystu Gejssi / protiwensjwj mjtí budau / w 2 Epist. k Tymot. w III Kap. w. 12.

Podruhe / je pobožných Křesťanů Zarmutek ne wjdychy trwá / nýbrž zase po něm radost přichazj. Nebo takto dj náš Spasitel: Wy Zarmutek máte nyní: ale opět vzřjm vás / a radovati se bude srdce vaše / a radošj vášj žádný neodegme od vás. Pročez každý wěrný Křesťian swau dušj w swém sšauzenj a trjzj potěšowati a w naděgi se posylno-

řinowati můžte/ řkauc: Proč sy smutná duse má/
a proč se formautjš we mně? Dosečteg na Bo-
ha: neboť gessie wyznáwati geg budu / y hogné
spasenj twari mé/ y Boha mého/ w Žalmu LXII
w. 12. A s pobožnau Sarau dcerau Ragus-
elowau takto: Alle totat má za wěc gisťau řaj-
dy řdož tobě slaužj/ že žiwot geho budeli wstusse-
nj/ fortunowan bude. A budeli w žarmutku/ w y-
swobozen bude / a pakli bude w třešťanj k Miso-
řdenstwj twému slusně bude přimeden. Ty řa-
gistě neřochaš se wzatracenj nassem/ nebo po řau-
ři činiš wtissenj/ a po řlaci a řwilenj potěssenj wle-
waš/ tebe milujcym. W Knize Tobiasse w
III Kap. w. 21.

Podruhe/ je prawá radost djetel Božjch ře-
prwa po tomto bjdňm žiwotě řwiřa začateř we-
zme. Tam se tehdy naplnj co náš Spasřitel
tuto promluwiti řačil: Radowati se bude
řrdce wässe/ a radostj wassj řadny neodegme
od wás. Po této radosti wedne y w nocj
řaužiti a po ni dichteriti máme/ s Králem Da-
widem wzdyřagjce: Gakož gelen řwe po ře-
řutřch wodách/ řak duse má řwe řtobě/ o Bože:
Žijnj duse má Boha/ Boha žiwěho/ a řřřa: Řko-
řoliž pľgdu/ a řřři se přeř obľřegem Božjm/ w
Žalmu XLII w. 1. Tomu nassemu Bohu Ot-
cy/ řřřu y řřřu řřřatěmu budiž

Čest a řřřwa až nawěky/

Amen.

Medeľa čtvrtá po Belife- nocho/

genž slové Latinský

Kantate/

Ewangelium v S. Jana w
XVI Kapit.

Nyni pak gdu ktomu kterž mně po-
slal/ a zadny žwás nepta se mně/ Kam
gdeš? Ale že sem wám tyto wěcy mlu-
wil/ zarmutek naplnil srdce wasše. Gá
pak prawdu prawim wám/ že gest wám
vžitečne/ abych gá odšel/ nebo neodegdu-
lit/ Utěšitel nepřigde k wám/ a paklyt' o-
degdu/ possli ho k wám. A ont' přigda/
trestati bude swět z hřichu/ a z sprawedl-
nosti/ a zsaudu. Z hřichu zagišē že newě-
řj wemně: A z sprawedlnosti/ proto že
gdu k Otci/ a giž wice nezřijte mně: Z
saudu pak/ proto že Knize tohoto swěta
giž gest odsauzeno. Gestetbych měl mno-
ho mluwiti wám/ ale nemůžete snesti my-
ni. Kdnyž pak přigde ten Duch Prawdy/
wivedet' was we wsselikau prawdu. Ne-
bo nebude mluwiti sám od sebe: ale což-
koli

koli všysši / tot mluvíti bude / ano y bu-
dauey věcy zvěstovati bude wam. Onť
mně ostawj / nebo z meho wezme a zvě-
stuge wám. Všeko cožkoli ma Otec/me
gest. Protož sem řekl/že z meho wezme/
a zvěstuge wám.

Wyklad/

Kterak se dnešní Neděle gmenuge?

Gmenuge se od starodawná Cantate:
(Cantate,) a to proto/ poněwadž Latinská
Cyrkev služby Boží této neděle začínala a
slovy Dawidowimi z Žalmu XCVIII. w. 1.
Cantate Domino canticum novum. To gest:
Zpíwajte Hřpodina Píseň nowau: neboť gest
díwne věcy učinil: spomohla mu prawice geho/
a ráme swatosti geho. W známost wíwedl Ho-
řpodin swasení své: před očima narodů zgewil
sprawedlnost swau.

Všem wyprawuge dnešní Ewangelium

Wyprawuge nám o Slibu potěšitedlným
kterýz náš Spasitel svým zarmauceným v-
čedlným přislíbl/ totiž/ že on jim Ducha
Swatého sešle.

Kad čím věedlněj tak zarmauceni byli?

Kad odchodem Krystowým/ kdýž jim po-
weděl že oni ho w malým čase nezřij/ pone-
wadž k Otci gde; Tato řeč Páne/ věedlnj-

ky tak welice stormautila/že se geg žádný nic
wicezeptati nesměl: kam gdeš? nybrž gen toli-
ko wnjtrním Zarmutkem své srdce sauzili.
Semt Pán Krystus s temito slwy w dne-
šním Ewangeliu smeruge / když dj: Tým
pať gdu ktomu kterýž mně poslal / a žádný z
was neptá se mně / kam gdeš? Ale že sem
wám tyto wěcy mluwil / Zarmutek naplnil
srdce wásse.

416 S čím potěssuge Pán Krystus své zarmaucené
včedlnjky?

A stjm / když gim předstawuge vžitel své-
ho odchodu / to gest / své smrti / svého Wzkří-
šenj a na nebe wstáupenj. Nebo on gim v-
kazuge / že ten takowý geho odchod / včedlnj-
kům a wšsem Wěřcym ne ke škodě / ale mno-
hem wj eť potěsseni se státi a wykonati má /
ponewadž škrze ten geho odchod vtěssitel k
nim přigiti má. Gá pať prawdu prawjm
wám / dj Pán Krystus / že gest wám vžitečné /
abych gá odšel: nebo neodegdulit / vtěssitel
nepřigde k wám: A paklit odegdu / possli ho
k wám.

Koho Pán Krystus rozumi škrze vtěssitele?
Ducha Swatého.

Proč se Duch Swatý Vtěssitelem gmenuge?

Proto / ponewadž on své Wěřcy djtky we
wšsi gegich Auzkostj / swým wnitřním potěsse-
ním zmužilé činj / že sobě nezauffagj / nebo on
ge zastawá proti žalobě Satanassowé a ge-
gich

gich vlastnímu svědomí / a tak gegich Pro-
kurátorem / Zastupcem a Přímělníkem gest/
gadž to slovo: Vtěšitel w Řeckým Gazykú
s sebou přinassí.

Co pak Duch Swatý dříve nemohl přigiti / až
Pán Krystus k Otci odesel?

Nikoliw. Nikoliw gíž w starém Zákoně
Duch Swatý w Jerjých své obydlení měl/
ge oswěcował swými dary / a strze ne mluvil/
gadž se o starečkovi Symeonowj čte / že
Duch swatý w něm přebýwal / v S. Lukasse
w 11 Kap. w. 25. A wšak proto předce wi-
ditedlné wyliti Ducha swatého / které na swa-
té Apóstoly přigiti mělo / gadž potomně na
Swatého Ducha přišlo / dříve se státi ne-
mohlo až Pán Krystus své na nebe wstaup-
ení wykonati račil.

Proč to?

Proto / poněwadž tak strze wsta Dawida
Krále prorokováno bylo / že dary Ducha swa-
tého dříve nemagj mezi lidi rozdělowánj
byti / dokudž Pán Krystus nestaupj na Nebe-
sa / a djele Wstaupení lidského pokolenj do
cela newykoná. Wstaupil sy na wýsň / gade sy
wedl wězně : wzał sy dary / k rozdělowánj gich
mezi lidi / dj Král Dawid w Žalnu LXVIII
w. 19.

Kterak nám Pán Krystus Ducha Swatého w
dnešním Ewangeliu wypisuge?

Wypisuge ho nám podle geho. trogjo
Ana

Nuradu / který on w Církwj Boží wykona-
wá / totiž podle vrady geho Těšitelského / tre-
stajícího a učitelského.

Kterak wypisuje P. K. Vrad Těšitelský Duz-
cha swatého :

Když geg Pán Krystus vtěšitelem gme-
nuge / gáž gíž před tím powědino gest.

S kterými slovy wypisuje P. Krystus vrad
trestající Ducha swatého :

Když takto dj: A oně přigda / obwiňowa-
ti bude swět z hřichu / a z spravedlnosti / a z
saudu. Z hřichu zagiste / že newěří wemně
a z spravedlnosti / proto že gdu k Otcy / a gíž
wjce newěříte mne: z saudu pať / proto že
Znjze tohoto swěta gíž gest odsauzeno.

Co gest to obwiňowati?

Gest gistými důwody dokazowátj že gest
člowěk zhřessil / nespravedlnost pachal / a ne-
prawe činil.

Koho pať Duch swatý obwiňowati měl?

Swět / to gest / Synůw bezbožných tohoto
swěta.

S čeho on gich obwiňowati měl?

Z třech wěcých / totiž z hřichu / z Spravedl-
nosti a z Saudu.

Proč Duch swatý obwiňuje lidi z hřichu?

Proto / poněwadž oni w Pána Gejssse we-
řiti nechťegi. Nebo takto dj Pán Krystus:
A oně přigda / obwiňowati bude swět z hř-
chu / že newěří wemně.

Co

Co pak toliko newěra gest hřích?

Mnoho gest syce hřichůw/totiz wšsecko to co gest proti desateru Božjemu přikázani; ale wšak pramen wšsech hřichůw gest newěra: Nebo tak gafo z wjry wšsecky cnostj pochazegj/ tak také z newěry wšsecky necnostj pochazegj/ nebo to co nepochazy z wjry/ hřích gest/ dj S. Pawel k Římanům w XIV Kap. w. 23. Kdežto také Pán Krystus Zatracení člověka gen toliko sameg newěre připisuge/ řož dj: Kdo newěrej zatracen bude/ w S. Marka w XVI Kap. w. 16.

Proč Duch swatý obwinuge lidj z Sprawedlnostj?

Proto/ poněwadž lide tu prawau sprawedlnost/ kterau nám Pán Krystus swým wtrpenjím a swau smrti/ to gest/ swým odchodem k Otci/ zeyškal/ přigiti nechťeli/ nybrž mnohem wíce swými wlastními skutky chťeli sprawedlnost sobě wydobiti/ pročez Pán Krystus dj: obwinowati bude swět z sprawedlnostj/ proto že gdu k Otci/ to gest/ poněwadž gá štrže mŭg odchod k Otci/ lidem prawau sprawedlnost/ kteru před Bohem plati/ zeyškám/ a oni gi přigiti nechťegi.

Proč duch swatý obwinuge lidj z sandu?

Proto/ poněwadž gich mnoho sandný den newěrej/ gessito Rjže tohoto swěta/ to gest/ Sabel gij do peškla odsauzen a wvržen gest.

Ob.

Obviňowati bude swět z saudu / proto že
Anjže tohoto swěta giž gest odsauzeno / di
Pán Krystus.

S kterými slovy wypisuge Pán Krystus Au-
rad učitelský Ducha Swatého?

420 Rdyž k swým vćedlníkům di: Gesstě bych
měl mnoho mluwiti wám ale nemůžete sně-
sti nynj: Rdyž pak přigde ten Duch prawdy/
wweďet wás we wsselika u prawdu.

Idalž Pán Krystus k swým vćedlníkům co wic-
ce mluwiti měl?

Y owssem/on by gim byl měl gestě mnoho
co mluwiti o gegich utrpenj/ s sauzenj a pře-
nasledowánj / které na tomto swěte wystati
magi/ ale poněwadž tehdaž vćedlnjcy to sně-
stj a wystati nemohli pro gegich nedokona-
lost/ tehdy gim Pán Krystus sljbuge Ducha
swatého/ tenť ge wweďe we wsselika pra-
wdu/ to gest/ on gich wssemu wyvěci.

Čemu Duch swatý Apostolůw wyvěcował
měl?

Prawdě / totiž prawě Známostj Božské/
skrže kteraužto známost my k spasenj dochá-
zjme/ zte přičiny také geg Pán Krystus gme-
nuge duchem prawdy.

Co pak tato prawda Boží/ které Duch swatý wy-
věcuge/ není poznamenáná?

Y owssem žet gest. Nebo wsselika prawda
kterau Duch swatý přednassel a wnj wyvěco-
wał w Písine Swatém poznamenáná sto-
gij/

gi/ protož dj Pán Krystus k swému nebeskému Otce: Otče / posvětiž gich w pravdě své / Slovo tvé prawda gest? v S. Jana w XVII Kap. w. 17.

Co pak duch swatý gest toliko sám nášim V-
čitelem?

Tento wrad syce Duchu Swatému se na wětšim dyle připisuge/poněwadž on se wtom Auradu neywjcegi zgerwiti račil / ale wssat on y druhym dwaum osobam w Božstwji přinaleži. Nebo Pán Krystus o nebeském Otce takto dj: Chwálím tě Otče / Pane/nebe y země / je sy skřel tyto wěcy před moudrymi a opatrnými / a zgerwil sy ge nemluwnatkam / v S. Mat. w XI Kap. 25. A o Panu Krystu Synu Božjim známo gest / že on gest ten náš weliký V-čitel genž má gazýl wněly podle Proroka Izaiashe w L Kap. w. 4. Semť sineřuge Pán Krystus / řdyž w dnešním Ewangeliu dj: že Duch swatý nic sám od sebe mluwiti nebude / nebrž gen toliko to / což Otec a Syn mluwí. Nebo nebude mluwiti sám od sebe: ale cožkoli wšlyssí / toť mluwiti bude / ano y budaucý wěcy zvěstowati bude wám. Onť mně o-
slawj: nebo z mého wezme a zvěstuge wám.

Co Pán Krystus rozumí skře to což geho gest /
řdyž dj: z mého wezme?

To / co Otce nebeskeho gest / nebo proto dj Pán Krystus: Wšsecko cožkoli má Otec / mé gest: Protož sem řekl / že z mého wezme / a zvěstuge wám.

Kter

Kterak wykonáwa Duch Swaty swé Aurady:
Skrze kazáni slova Bozjho.

Gakého Naučení ztoho Ewangelium nabý-
wáme?

Poneyprwe/ je my lide mnohdykráte nero-
zumíme co nám k nášemu spasení slauží. Vce-
dlnjcy tomu nerozuměli je Krystowa smrt
gegich žiwota spasení byti má/ a zte přičiny
poněwadž to newěděli/ welice se zarmautili
nad geho smrti: Tak se nám lidem wůbec
děge/ nebo náš rozum gest zatemněný/ podle
IV Kap. w. 18. k Efezským.

Podruhe/ je my lide častokráte se zarmucuje-
me když se radowati máme. Vcedlnjcy se měli
radowati nad odchodem Pane/ poněwadž
duch swatý tudy k nim přigiti měl/ a oni se
nad takovým odchodem rmautili: Tak také
lide až posawad smyslslegi/ obwzlasste pak w
swém krjží/ kdezto oni se welmý zarmucují.
Nebo každé trestání když přitomné gest/ nežda se
byti potěšené/ ale smutné/ k Židům w XII Kap.
w. 11. Gestto bychme se slusně když na nás
krjž dolehá/ radowati měli/ poněwadž tudy k
k polepsšení našeho žiwota/ a potomně k we-
nému spasení přicházíme. Ueb takto dj S.
Petr w I swé Epist. w IV Kap. w. 13. Zto-
ho je gste awčastni utrpení Krystových/ radugte
se: abyste y při zgerwení slawy geho radowali se
s weselím.

Od Pána Krysta, beríme naučení:

Ponevprwe / že geho smrt nám k dobrému
slauží. Vžitečné gest wám aby ch gá odšel/
dj náš Spasitel: Nebo kdyby Pán Krystus
byl za nás smrt nepodstaupil / tehdy bychom
wečně zatraceni byli: Pán Krystus wydan gest
na smrt pro hřechy naše / a wstal zmrtvých pro
ospravedlnění naše / k Ryzmanium w IV Kapi-
tole w. 25.

Podruhe / že on nám sřze swüg odchod dary
ducha swatého zeyskal. Nebo takto dj náš Spa-
sytel: vžitečné gest wám aby ch gá odšel:
nebo neodegdulit / vtěšitel nepřigde k wám/
a paklit odegdu / possli ho k wám.

Potřetj / že on gest wšemohaucy. Ponewadž
on dj: Wšedko cožkoli má Otec mé gest / to
gest / gaž na ginssim místě v S. Matausse
w XXVIII Kapit. dj: dána gest mi wšseliká moc
na nebi y na zemi.

Od Ducha Swatého nabýváme naučení:

Ponevprwe / že on pobožných potěšuge / pro-
čez se on vtěšitelem gmenuge. Duch swatý
pomocen gest mđlobám našim: Nebo začy-
chom se měli modliti / gažby náleželo / newjme: a-
le ten duch prosy za nás skánjmi newyprawitedl-
ni mi / gaž S. Pawel dj k Ryzmanium w VIII
Kap. w. 26.

Podruhe / že on bezbožných obwiňuje zhrě-
chům gegjch / z gegjch nedowěry / že w Pána
Krysta newěří. Nebo on gest Bůh / genž
neoblibuge bezbožnost / podle Žalmy V w. 5.

424 Potřetj/ je on lidj wyvčuge/ a vwádj gich we-
 wsselikau prawdu. Nebo to wsseko co gsau
 Prorocy a Aposstolowé učili a psali/ od Du-
 cha swatého pochazy/ neb ten gich wwaďel
 we wsselikau prawdu. Nebo niďdy z lidské vů-
 le neposslo Proroctwj/ ale Duchem swatým pu-
 zení bywssé/ mluwili swatj Boží lide/ dj S. Pe-
 tr w II Epist. w I Kap. w. 21.

Počtwrté/ abychom se hřichůw/ a obwzlasťe
 newěry wstřihali/ ginať náš Duch swatý ob-
 wiňowati bude z takowého hřichu.

Popate/ abychom slovo Boží radi poslaucha-
 li y čitali/ a také ho wnassich srdečy zachowawali.
 Nebo skrze slovo Boží/ kteréz nám kázano
 bywa z Pissma swatého/ wyvčuge nas Duch
 swatý w prawdě/ to gest/ w známostj Bo-
 žj; skrze slovo Boží on nas potěssuge/ že
 zwolati můžeme: Hospodine kdyby sám Zákon
 twiig nebyl né potěssení dáwno bych byl zahy-
 nul w swém trápení/ w Zákonu CXIX w. 92.

Possesťe/ abychom Pána Boha za pomoc du-
 cha swatého wžywali. Nebo když duch swatý
 při nás gest/ tehdy gest nám takowa geho
 přítomnost vzitečná/ gaťz náš Spasytel w
 dnešním Ewangeliu dj: Gestili pak on w
 nás nepřebýwa/ tehdy to nám není vzitečné
 ale škodliwé/ poněwadž žádný nemůže říci
 Pán Gejss gediné w duchu swatém/ dj S. Pa-
 wel w I Epist. k Koryntským w XII Kapit.
 w. 3. Tehdy gest nám za potřebj se modliti
 a Pa-

a Pana Boha žadati za pomoc ducha swateho/s Kraleim Dawidem ze Žalmu LI w. 12.
 Erdce čistě srooř mi/o Bože/a Ducha přímého
 obnov vinnit ostech mých. Nezamsteg mně od
 twaři své/ a ducha swatého svého neodgimeg
 odemně. Nawrat mi radost spaseni svého/a du-
 chem dobrowolným utvrd mně. Tomu nasse-
 mu Bohu Otcy/Synu y duchu swatému/bu-
 diž Čest a sláva až nawěky/Amen.

Neděle pata po Belifenocy/

genž slowe Latinský

Moerate.

Ewangelium v S. Jana w

XVI Kapitole.

A Men/amen prawjm wám: Že začhy-
 sťtecoli prosyli Otce we gmenu mém/
 dat' wám. Až dosawad za nic ste nepro-
 syli we gmenu mem. Prostež/a wezme-
 te/aby radost wasse doplněna byla. To-
 to w Přislowjch mluwil sem wám / ale
 přigdet' hodina kdyz wjce nebudu w Přj-
 slowjch mluwiti wám/ nybrž zgewně o
 Otcy zvěřowati budu wám. Wten den

we gmenu mem prosyti budete: A ne-
 prawimť wám že gá budu prosyti Otce
 za wás. Nebo sám Otec miluge wás/
 proto že ste wy mně milowali/ a uwěřili/
 že sem gá od Boha wysšel. Wysšelť sem
 od Otce/ a přišel sem na swět/ a opět o-
 paustjim swět/ a gdu k Otci. Říkau ge-
 mu Bědlnjch geho: Ať/ nyní zgewně
 mluwíš/ a Přislowj žádného neprawíš.
 Nyni wjme/že wíš wsecko/a nepotřebu-
 geš aby se kdo tebe tázal; Skrže to wě-
 řjme/že sy od Boha přišel.

Wyklad.

Kterak se dnešní Nedele gmenuge?

Od starodáwna gmenuge se dominika Ro-
 gacionum (Dominica Rogationum) to gest/
 Nedele Modlitebnj; Potom gmenuge se ta-
 ké Jocem Gaudinitatis (vocem jucunditatis)
 to gest/ Nedele libezného hlasu.

Proč se gmenuge Nedele Modlitebnj?

Proto / poněwadž se této nedele wstaro-
 žitné Cyrkwj modlenj za odwracenj wseliké
 škody celého Křestianstwa wykonawalo.
 Nebo kdýž w Řjmně/ wsestjstém roce po na-
 rozenj Pána Krysta/ tak weliký a sylný mor
 byl / že lide, kdýž gen. toliko, řechli, p. hned
 umřís

vmřiti musyli; Tehdy negen toliko w Rzymě
ale také y w ginsich mstech po Křestian-
stwu w tuto neděli/a nobřz celeho Tyhodnes/
modlitby łagicy se wykonawali; aby Bůh
swěho hneru opustiti a tu zaslauženau po-
kutu odwratiti račil. Z kterězto přičiny ce-
ly tento Tyhoden od starssich nassich se gme-
nowal: Tyhoden Modlitebnj.

Proč se táto neděle gmenuge: Neděle libezné-
ho hlasu?

Poněwadž modlitba wěřcých gest vox ju-
cunditatis, libezný hlas/ kterýžto w vsich ho-
spodinowých libezně a welmi pěkně znj. Semě
směruge nebeský ženich Pán Gežíš/ když on k
swé duchownj newěstě/ totiž k swé Cyrkwj/ y
také ku každé wěřcy dussj dj: Nechat slyšim
hlas twiig: nebo hlas twiig liby gest/ a obliček
twiig jadoštimy/ w Pissničkách Ssalomau-
wých w II Kap. w. 14.

Kolik stránek dnešní Ewangeliu w sobě
obsahuge?

Obsahuge w sobě dvě stránky.

Co w sobě obsahuge první stránka?

Obsahuge w sobě přepěkné napomenuti k
wraucnému modlenj.

Kdo napomíná k modlenj?

Pán Brystus náš Spasitel kterýžto hned
s počátku dnešního Ewangeliu k swým vo-
cedlmřtům takto dj: Amen amen prawjm

wám/ že začysšte koli prosyli Otce we gme-
nu mém/ dát wám. Až dosawad za nic ste
neprosyli we gmenu mém: Prostež/ a wez-
mete/ aby radost wásse doplněna byla.

Koho on napomina k modlení?

Swých vředlníkůw a wšech Werjcých/ne-
bo k nim dj: Prostež/ a wezmete.

Koho magi Werjcy prosyti?

Otce/dj Pán Krystus/skrz kteréhožto slowi-
to se negen toliko rozumi první Osoba w
Božstwí/ale také společně cela Trojice Swa-
tá/Bůh Otec/Syn a Duch swatý/tohoto w
Trojicy gednoho Boha/ kteréhožto gest na-
šim Nebeským Otcem máme prosyti/ a ge-
mu samému se klaněti: Pánu Bohu swému
klaněti se budeš/ a gemu samému slaužiti budeš/
dj náš Spasitel v S. Matausse w IV Ka-
pit. w. 12.

Kterak se magi vředlnicy nalezitě a prawě
modlití?

We gmenu Pána Gejssse. Nebo náš Spa-
sitel dj: Začysšte koli prosyli Otce we gme-
nu mém dát wám.

Co to wyznaměnáwa: we gmenu Pána Gejss-
se se modlití?

We gmenu Pána Gejssse modlití/ gest w
prawě wjře a w sylné duwěrnostj na Zaslus-
hy Krystowé se spolehati/pro které nasse mo-
dlitby přigemně býwagi. Nebo my sami od
sebe nehodnj gsme před obličeg Boží přichá-
zeti/

zeti / poněwadž neprawosti nasse rozlaucily
 nas s Bohem nassim / abychom wyslyssani ne-
 byli podle LIX Kapit. w. 2. Proroka Izai-
 asse; Ale Gejzs náš Spasytel / ten nás zase
 strze své zasluhy / to gest / strze své přehorké v-
 mučenj a swau smrt; strze své wzkřissenj a
 na nebe wstaupenj / s Pánem Bohem smjriti
 račil / tať že s radostj k Panu Bohu přistu-
 powati a geg gakožto Otce o pomoc wzy-
 wati a za wsecko prosyti můžeme. Kdož
 tehdy na takowý spůsob w prawě Wjře
 Pana Krysta swého Spasytele se přidržj / a
 přitom Pána Boha za pomoc a wseligakau
 ginssj potřebu wzywá a geg žada / ten se na-
 ležite modli we gmenu Pána Gejjsse.

Alle proč Pán Krystus k swým wědlnjčům dj: Až doz-
 sawad za nic ste neprosyli we gmenu mém. Zdaž
 liž se gž wstarém Zákone Wěrjcy / a tať tať
 kě y wědlnjcy Paně we gmenu
 Messyassowém nez
 modliliž

Y owšem / zeť gsau wšickej Wěrjcy w sta-
 rém Zákone w Spasytele wšeho swěta / totiz
 w Messyasse wěrili / strze kteražto Wjru o-
 ni tať spasenj dosahli / gaťž S. Petr w Skut-
 cych Aposstolských w XV Kap. w. 11. doswed-
 čuge / když dj: Strze milost Pána Gejjsse Kry-
 sta / wěrjme že spaseni budeme / rowně gako Ot-
 cove naši. Anobrž / oni negen toliko w neg
 wěrjli / ale oni tať grunt swých modliteb na
 takowau wjru zakládali / a tať se we gmenu

Neslyšasse modlili/ gaž toho svědectwj na-
cházyme v Proroča Danyle w IX Kapitole
w 17 wersi: Mni tehdy o Bože náš/ wyslyš
modlitbu služebníka svého/ a pokorné prosby ge-
ho pro Pána/ to gest/pro Pána Krysta. Kdýž
pak Krystus Pán dj/ že včedlnicy geho se we
gmenu geho nemodlili/ tehdy on tudy si-
ruge toliko na to samé gmeno Gejzš/ kteréz-
to gmeno včedlnicy a wěřicy wstarém Za-
kone wyslowně gestě w swých modlitbach
tať neuzíwali/ gaž mý geg wyslowugeme
wnowém Zakoně/ kdýž mý nasse modlitby wu-
bec zawjrame s těmito slowy w Cyrkwj Kře-
stianské obyčejnými: Pro Krysta Gejzše Sy-
na twého milého/ Pána nasseho/ Amen.

Zač máme wnassich modlitbach prositi?

„ Za wšecť což nám potřebné gest k zach-
wánj dušj nassich a těla nasseho/ nebo
Pán Krystus dj: Začbyštekoli prosyli Otce
we gmenu mém/ dat wám.

S čím nás Pán Krystus ponuka a popauzý k
modlitbám?

(1) Swým slibem. Kdýž nám wyslyssenj
nassich modliteb slibuge/ kterýžto slib on dwog
nasobnau přisahau potwrdil/ nebo takto dj:
Amen amen prawjm wám/ že začbyštekoli
prosyli Otce we gmenu mém/ dat wám. (2)
S nasledugjcy radosti/ která na nassj wrauc-
nau modlitbu nasledowati má. Prosťež dj
náš Spasýtel/ a wězmete/ aby radost wasse
do.

doplněna byla. Nebo toho času nasse radost dokonalá býwa/ když to dosahujeme/ zač gšine prosyti.

Poněwadž se pať mnohdykrátě to stáwa/ že Pán Bůh lidške modlitby newždycky wyslyšeti rači/ kterať se to tehdy stowáwa. a rymuge stěmi slowy kterať tuo Pán Kryštus dj: Začyslyšetioli prosy-
li Otce we gmenu mém dat
wám.

Naš Spasitel nám přislíbil wšecko to dat/ co by nám k dobremu a dušsem našim k Spasení slaužilo; ale to nám nepřislíbil dáti coby nám škodné bylo. Poněwadž lide mnohdykrátě w swých modlitbách takowé wěcyžadaj ktere jim škodné gsau/ ku příkladu: Bohatštwj/ Čest/ dlahy žiwot a tēm podobné wěcy/ tehdy jim Pán Bůh takowé wěcy nedáwa. A nad to nadewšecko Pán Kryštus gen toliko tēm/ modliteb gegich wyslyšeni slibuge/ kterjž se we gmenu geho modlj/ poněwadž pať gjch mnoho gest/ kterjž se we gmenu geho/ to gest/ w prawé wjře a duwěrnostj nemodlj/ tehdy tatě nic nedosahuj.

Gakého naučení nabywáme zteto prwnj stránky?

Wíme se odtud ten znamenitý Urtýk našeho Křestianstwa o modlitbách poznawati/ ato.

Poneprwe/ je to nasse Křestianská powinnost sebau přinášj/ abychom se modliti. Nebo nám tak náš Spasitel porauči: Prostež a wězte
mete.

mete. Kterýžto rozkaz Pán Bůh již wsta-
rem Zakoně skrze Brále Dawida vydal:
Wýhweg mne wden sľauzenj: wytrhnu tě/ a ty
mně budeš slawiti/ w Žalmu L w. 15.

Podruhe/ abychom Pána Boha/gafožto na-
šeho nebeského Otce wýhwalili. Onť gest genž
nám spomocy může a také chce. Nebo gafož
se sľitowáwá Otec nad dítkami/ tak se sľitowáwá
Hospodin/ nad těmi kterjž se ho bogj/ w Žalmu
CIII w. 13. Oněmž také řjcy můžeme: Ty
gšy zagistě Otec náš/ nebo Abraham nic newj o
nás/ a Izrael nezná nás: ty gšy Hospodine Otec
nás/ wykupitel náš/ toť gest od wečnosti gměno
twé/ v Proročka Izaiasse w LXIII Kap. w. 16.

Potřetj/ abychom se we gměnu Pána Gezišse
modlili. To gest/ my se musyme wždycky w
prawé Wjře na Pána Gezišse spolehati/ a
takto se modliti: Wyslyš nás Nebeský Otce
pro Gezu Krysta Syna twého mileho: nebo
kdýž my se tak modlime/ tehdy tu také spolec-
ně y Pán Geziš se za nás modli/genž na Pra-
wicy Boží gest kterjž y poroduge za nás/ k Řjma-
nům w VIII Kapit. w. 34.

Počtwrté/ abychom o wyslyssenj našich mo-
dliteb nepochybowali. Nebo proto náš Spa-
sytel negemj toľiko Wyslyssenj modliteb sľibu-
ge/ ale také ten sľib swůg s přísahau potwr-
zuge. Pročež sľlně můžeme wěřiti/byťby po-
moc Božska na čas prodľýwáľa/že naše mo-
dlitba předce časem wyslyssená bude/ podle
wy-

wyslowenj Proroka Zabakuka w II Kapit.
w. 3. Gestližeby poprodlil Hospodin / posečeky
naně: Neboť gistotně dogde / aniz bude messkati.

Co wsobě obsahuge druhá stránka dnešního
Ewangelium?

Obsahuge wsobě přislíbenj weliké Známo-
stj / kteréz Známostj wředlnjcy nábýti magi.

W kterých slowich slibuge Pán Krystus swým
wředlnjčím takowau Známost?

Když dj: Toto w přjslowjch mluwil sem
wám / ale přigdet hodina když wjce nebudu
w přjslowjch mluwiti wám / nýbrž zgewně
Otcy zvěstowati budu wám.

Co Pán Krystus tuto rozumi skze přjslowj?

Rozumi tudy ta přjslowj w kterých Pán
Krystus swau smrt a swé Wzkřjssenj před-
stawil / totiz / když on swau smrt odchodem / a
swé Wzkřjssenj radoštným shledaním gme-
nuge.

Co pať to nebylo dosti zřetelně wysloweno?

Samo wsobě to dostj srozumitedlně a zře-
tedlně powědino bylo / ale wředlnjčím se před-
ce takowé mluwenj zdało toliko přjslowj by-
ti / a nebo zatemnně podobenstw / kteréz oni
pochopiti nemohli.

Ale kterau hodjnu rozumi Pán Krystus / w kte-
rau s nimj nebude tak temně w přjso-
wých wjce mluwiti?

Tu hodjnu / w kterau Duch swatý na Apo-
stole přigiti má / toho času negent toliko wět-
ši

ſi známoſtj miti budau/ nýbrž také we gme-
nu Gejſſe ſe modliti/ a od Otce nebeſkého
wſlyſſáni budau. Wten den/ dj dále Pán
Kryſtus/ we gměnu mém proſyti budete. A
neprawimť wám že gá budu proſyti Otce za
wás. Těbo ſám Otec miſuge wás/ proto
že ſte wy mně miſowali/ a wvěřili/ že ſem gá
od Boha wyſſel.

Co pať Pán Kryſtus potomně za ſwě včedniſty
wice neproſyl/ řdyž oni byli gž Duchu
ſwateho přigali?

Y owſšem žet geſt proſyl. Těbo on za nás
až podnes geſtě proſy a oroduge; Ale ne na
takowý ſpůſob za ně proſyl gažoz předtim či-
nil řdyž geſtě Duchu ſwateho byli nepřiga-
li/ pročez náš Spasytel rozděl čini mezy ſwým
loſem řdyž byl na tento ſwět přiſſel; a řdyž
tento ſwět zaſe opuſtil; Wyſſel ſem od Ot-
ce/ a přiſſel ſem na ſwět; a opět opauſtjim
ſwět/ a gdu k Otce/ dj Pán Kryſtus dále w
dneſnium naſſem Ewangeliium.

Řdyž geſt Pán Kryſtus wyſſel od Otce a přiſſel
na tento ſwět?

Řdyž ſe byl račil prawym člowěkem naro-
diti.

Řdyž geſt on opuſtil tento ſwět a ſel k Otce
ſwěmu?

Řdyž na nebeſa wſtaupil/ tehdaž on ſwět/
to geſt tuto Zemí ſwau widitedlnau přitom-
noſtj opuſtil/ ačkoli on podle ſwě newidi-
tedlné

tedlné přítomnosti / wšudy přítomný gest.

Co včedlnjcy tomu rozuměli?

Powšem. Nebo takto pravili ku Panu
Křistu: Ty / nyní zgewně mluvíš a přislo-
wi žádného nepravíš / a k tomu gestě učinili
pěkné Wyznání o Božství Pána Křista / o
geho wšewedaucnosti / o gehu Nukadu a wy-
kaupení / což se w těchto slowich obsahuje / že
on gest wysšel od Otce na tento swět a byl
geho Spasitelem / pročez prawi: Nynj wj-
me / že wíš wšeccko / a nepotřebuješ / aby se kdo
tebe tázal; Skrze to wěřme / že sy od Boha
prissel.

Gakého naučení nabywáme z této druhe stránky?

Od včedlnjkuw Pane bereme naučení:

Poneprwe / že my sami od sebe včeni pravé
Wiry nášim rozumem pochopiti nemůžeme / ný-
brž ono se nám gentoliko zdá byti přislowim
a temným podobenstwim: Nebo tělesný člo-
wěk nechápa těch věcy kterej gsau Ducha Božs-
ho / gsau genu bláznowstwí aniž gich může po-
znati / w prwnj Epistole k Koryntským w II
Kapit. w. 14.

Podruhe / abychom w známosti Křistowé ro-
stli. Nebo tak činili včedlnjcy / kterj skrze ka-
zání Křistowé k pěknému Wyznání přive-
denj byli / když pravili: Nynj wjme / že wíš
wšeccko / a nepotřebuješ / aby se kdo tebe tá-
zal.

436 Od Pána Krysta pať naučenj nabywáme:
 Poneyprwe / je on gest nassim Prostrědnj-
 řem / kterhž nás s Pánem Bohem smjřil. Nebo
 řdyž on k swým vćedlnjřkum dj: A nepravymě
 wám že gá budu prosyti Otce za wás: Ne-
 bo sám Otec miluge wás / proto že ste wý-
 mně milowali / a wwerili / že sem gá od Bo-
 ha wysřet: Tehdy on nám tudy předstawu-
 ge a na wědomi dāwa že on gest nás s Bo-
 hem smjřil / a že nás nebeský Otec pro Krý-
 řta řřečně miluge. Gedent gest zagistě Bůh /
 geden také y prostrědnjř Bojž a lidřř / řřlowěř
 Krystus Gejřř: Kterhžto dal sebe saměho mřdu
 na wyřaupenj za wřřeřř / dj S. Paweř w I E-
 pist. k Tymoteowi w II Kap. w. 5.

Podruhe / je Pán Krystus wřře wědauch Bůh
 gest / o kterémž řřcy můžeme: Tynj wjme že
 wjř wřřeřř a nepotřebugeř aby se řřdo tebe
 řazal. Pročěz tehby máme tať žiwi byti / a-
 brřhom wřřdyčř řřřřtom pamatowali že Pán
 Gejřř wřřeřř wj / a že on od nás zewřřeřřho
 nassěho řřnēnj bude počet budaucně wyřle-
 dāwati; Poněwadž pať mý sami od sebe tať
 žiwi byti nemůžeme / tehdy musřme Pána
 Boha za to řřadati wřřdyřagice: O neymil-
 legřřj Pane Bože! probudiž nás abyřřom ho-
 rowj byli / řřdyž řřřgde Syn twřřg milý / geg s
 radostj řřřgali / a řřřřymj řřřřcy řřaužili / řřř-
 ze tehož Syna twřřěho / Gejřřře Krysta Pána
 nassěho / Amen.

Na den Wstaupenj na Nebe Pana Krysta.

Ewangeliu v S. Marka w XVI Kapit.

NEpysleze sedjchym społu Gedenacti v-
kázal se/ a trestal Medowěru gegich/
a Twrdost srdce/ že tēm kterjž geg zim-
twych wstaleho widěli/ newěřili. A řekl
jim: Sdauce po wssem swěte/ kažte E-
wangeliu wssemu stwořenj. Kdož wvě-
řj/ a pokřtj se/ spasen bude/ kdož pak new-
wěřj/ budeť zatracen. Znamenj pak ti
kterjž wvěřj/ tato mlti budau: We gne-
nu mem Diablu budau wymjstati/ ga-
zňky nowymy mluwiti/ Hadu brati/ a ge-
stližeby co gedowatého pili/ nikelit' jim
newsskody. Na Nemocne ruce wzkładati
budau/ a dobře se mlti budau. Když pak
jim odmluwil Pán/wzhuru wzat gest do
Nebe/ a sedj na Prawicy Božj. A oni
wysšedše/ kázali wssudy/ a Pán jim po-
mahal/ a Slovo gegich potwřzowal čine-
njm diwu.

Wyklad.

Kterak se dnešní Swatek gmenuge?

Gmenuge se den slawného na Nebe Wstaupenj Pána našeho Gezu Krysta.

Proč se tak gmenuge?

Proto/ poněwadž Pán Krystus náš Spasitel tohoto dne své widitedlné obcorwanj na Ninto swětě dokonáti a na Nebe slawne wstaupiti račil.

Proč gest Pán Krystus na Nebe wstaupiti račil?

(1) Poněwadž Pismo o něm prorokowalo/ že on negen toliko trpětj/ umřeti/ a zmrtwých wstáti/ nýbrž také že má na nebe wstaupiti. Wstaupil Bůh s radostným traubenjm/ Hospodin s zwukem trauby. Žalmy zpjwegte Bohu/ zpjwegte: zpjwegte Žalmy králi našemu zpjwegte/ w Žalmu XLVII w 6. a 7.

(2) Poněwadž on to djšo Wstaupenj lidského Pokolenj dokonale ku koncy přiwedl/ a wšsecko wystál a učinil což k Wstaupenj lidského Pokolenj přináleželo. Nebo rowně tak gačo on lidškému pokolenj k vůli na tento swět přigiti račil aby ho wystaupil: Tak také on zase po wykonánj toho wšseho ztoho swěta k swému nebestěmu Otci odšel/ gatz sám dj: Wyšleš sem od Dce/ a přijel sem na swět: a opět wpaustim swět/ a gdu k Otci/ w S. Jána w XVI Kap. w. 28.

(3) Proto/ na nebe wstaupil/ aby nám w
ne-

nebj místo připravil. Nebo on gest ten pravý prolamatel / on gest napřed šel / a připravil nám cestu do nebe / abychom také v my po nassi šinrtj/nasse wstaupenj/do nebe k Bohu nassemu slawiti mohli. Sem sine-
 řiuge sám náš Spasitel kdýž k swým včedlnj-
 kům takto dj: Oduť abych wám připravil mį-
 sto: a kdýž odegdu / a připravím wám místo / za-
 se přigdu / a poberu wás k sobě samému / abyšte
 kde gsem já / v wy byli. v S. Jana w XIV
 Kap. w. 2.

Kterak tento swátek належитě swětime?

(1) Kdýž Panu Krystu nassemu Spasiteli dį-
 ky činime za geho slawné a wítězstwi plné / na
 nebe wstaupenj / anobřz za wsecko geho Wy-
 kaupenj / které on škrze své na nebe wstaupen-
 j dokonati račil / s Králem dawidem řka-
 gice: Dobrořeč duse má Hospodina / a wsecky
 wnitrnosti mé / gmeno swaté geho. Dobrořeč
 duse má Hospodina / a nezapomijneg se na wse-
 cka dobrodinj geho. Kterýž odpaustj tobě wse-
 cky nepravosij: kterýž vzdawuge wsecky nemo-
 cy twé. Kterýž wswobozuge od zohynutj žiwot
 twuig kterýž tě korunuge milosrdenstwim / a mno-
 hým slitowaním / w Žalnu CIII. w. 1:

(2) Kdýž my se Pána Krysta nasseho Spasy-
 tele s prawau Wjrau přidržujeme / kterýž nás
 wykaučil / kterýž na nebesa wstaupil a kterýž
 se posadil na prawjcy Boží aby za nás w Pá-
 na Boha orodoval. W takowé wjře mu-

syme S. Pawlem zwolati: Kdo gest gestoby
nás potupil? Krystus gest kterýž umřel za nás/
nhybrž y zmrtwých wstal: a kterýž y na Prawi-
wicy Boží gest/ kterýž y oroduge za nás/ ě Ržj-
manum w VIII Kap. w. 34.

(3) Když my se wynasnažugeme gestě w tom-
to žiwotě s Panem Krystem podle duchowního
spůsobu na nebe wstupowati. Toť se děge/ když
my nebeský žiwot wedeme/ a podle nebeského
spůsobu na tomto swětě obcugeme/ ě čemuž
nás napomina S. Pawel když dj: Wbrhnych
wěcy hledegte/ kdej Krystus na prawicy Boží se-
dj: O swrchnj wěcy pečugte / ne o zeměské / ě Ro-
losfenským w III Kap. w. 1.

[4] Když my welmi taužíme po Bohu a na-
šsem Spasyteli / abychom při smrti spasytelně na
nebe wstaupenj slawili. S. Pawlem wzdycha-
gje: žádost mám umřít / a byti s Krystem / ě Fili-
penským w I Kap. w. 23.

Wčem wyprawuge dnešní Ewangeliu?

O slawném na nebe wstaupenj Pana Kry-
sta. Nebo to / co w tento slawný hod we-
spolek mezy sebou rozgymati máme / toť nám
take dnešní Ewangeliu předstawuge / to-
tiz kterak Pán Krystus náš Spasytel na ne-
besa wstaupiti račil.

Kdy Pán Krystus na nebe wstaupiti račil?

Čtyřicátého dne po swém wzkrjssenj.

Z kterého místa Pán Krystus na nebe wstú-
powal?

3 hory oliwětské nedaleko Geruzaléma.

Kdo byl tu přítomný když Pán Krystus na ne-
be vstupoval?

Přítomní tu byli geho gedenacté včedlnj-
cy/ kteréz on za Apóstoly sobě byl wymohl/
nebo dwanactý totiž Gidaš sám sebe byl do-
běsýl.

Gaťe naučenj dal Pán Krystus swým včedlnj-
kům při swém odchodu když na nebe
vstupowati měl.

(1) Trestal a obwinňowal gich zgegich ne-
dowěry že wěřiti nechťeli geho z mrtwých
wstáti/ gěsto on se jim/ y také druhým byl
často wězawal/ neb takto djnasse Ewangeliwm:
Potom sedjcým spolu gedenacti wězawal se/ a
trestal nedowěru gegich/ a twrdost srdce/ že
těm kterjž geg widěli w křisseňho/ newěřili.

(2) Wzkłada na ně Nřad Apóstolský/ s
tímto rozkázem/ aby šli po wšsem swěte a ká-
zali wšsemu lidu/ že kdož w Pána Krysta v-
wěřj má spasen byti/ přítom aby také lid křtj-
li we gmennu Gejssu Pána Krysta/ nebo tak-
to znj rozkaz Krystu: Gdauce po wšsem
swěte/ kažte Ewangeliwm wšsemu stworenj.
Kdož wvěřj/ a pokřtj se/ spasen bude: Kdož
pať newvěřj/ budeť zatracen.

(3) Oznamuje jim gaťa znamenj a diwy kte-
réž činiti budou/ k potwřzenj wěcnj S Ewan-
gelium/ aby lide tím wjce wvěřjli/ totiž oni/ ga-
ťozto Apóstolowé/ že budou z posledých ljdj

442 Dabły wyhaněti; Wsſeligakými Gazýky / to
gest / řečnj mluwiti / kterým se niěkdy newčili;
hady bráti a gich zahaněti; gedowateho ge-
stlizeby co snědli / že gim to njc škoditi nebu-
de; Nemocné že gen toliko w skladanjm ru-
kau vzdrawowati budau. Slowa nasseho
Spasitele takto zněgj: Znamenj pať ti kte-
rjž wwrj / tato mjt. budau: We gmenu mém
Dabły budau wynnjati: Gazýky nowými
mluwiti: Hady bráti: a gestlizeby co gedo-
wateho pili / nikoliť gim newš škodj: na ne-
mocné ruce wzkladati budau / a dobře se nj-
ti budau.

Co pať se to také wssecko tak stalo?

N owšem. Nebo to negen toliko Skutky
Aposstolské potwrzugi / ale y w hystorygi Cyr-
lewnej otom obširně čteme / že S. Aposstolo-
wé hned po na nebe wstaupenj Pana Krysta /
w swátek Swatodussnj / když byli naplněni
duchem swatým / počali mluwiti gimými gazýky /
w Skut. Aposst. w II Kapit. w. 4. S. Petr
vzdrawil chromého člověka genž od žiwota
matky své chromý byl / že hned na geho slowo
choditi mohl / w Skut. Aposst. w. III Kapit.
w 7. Tjm způsobem vzdrawil gednoho člo-
věka gmenem Encásse / gíž od osini let nalo-
žj ležjerho / kterjž byl sšlakem poražený / w
Skut. Aposst. w IX Kap. w. 33. S. Pawel
z dēwečky negaké zlého ducha wyhnal / w
Skut. w XVI Kap. w. 18. Tjm způsobem ge-
do-

dowatá gessťerka Pawlowj nic wsskoditi ne-
mohla/ťterá se/ wťskagie předhorkem/ k ruce
geho připala; Ale on strásl tu gessťerku do
ohně/ a nic se gemu zleho nestalo/ w Skut.
w XXVIII Kapit. w. 5. A Apóstol S. Jan
Kofflíť gedu plného wypil/ a nic gemu ten
ged newsskodíť.

Na gaky spůsob Pán Krystus na nebe wstau-
piti račil?

Adyž pať gim odmluwl Pán / wzhluru
wzat gest do nebe/ dj dnešní Ewangeliu/
to gest/ Pán Krystus gest widitedlným spů-
sobem pomalu od Zeme do nebe pokračowal/
že geg wćedlnjcy/ťterjz přítomnj byli/ swýma
očima spatrowati mohli/ až gest oblať při-
šel/ťterý geg wzał od očí gegich/gaťz Lukáš
wyprawuge w Skut. w I Kap. w. 9.

Do ťterého místa gest Pán Krystus wzał?
Do nebe/ dj dnešní Ewangeliu.

Do gakeho nebe gest on wstaupil?

Do nebe wywoléných dítel Božjch/ kďežto
wywolene dítky Boží Hospodina podle geho
sláwy a Magestatu spatrugj a welebj.

Podle ťterého přirození Pán Krystus do nebe
wstaupiti račil?

Podle lidského/ to gest/ podle čłowěčenst-
wj swého. Nebo podle Božského přirození
on powysšen byti nemohl/ poněwadž on
wzdycky y wstawu ponizenosti w sláwě a w
mocy Panu Bohu a Duchu swatému rowný
Cc 3 brl;

byl; nybrž tak jako on gest podle swého člo-
wečenstwj byl ponizen / a podle něho trpěti
a vmřiti račil: Tak také on gest podle člo-
wečenstwj powyššen / to gest / podle něho zmř-
tých wstal a na nebesa wstaupil.

Co pak Pán Kryštus podle swého člowečenstwj
dočence od nas přeč gest:

Nikoliw. Nebo zte přičiny on gest na ne-
be wstaupil / aby se na prawicy Boží posadil.
Očemž dnešní Ewangeliwm dj: Wzhůru
wzat gest do nebe: a sedj na prawicy Boží.

Co se tuto rozumi šře prawicy Boží:

Božská wssemohaucnost a panowánj Boží
šře nadewšim stworenjm: Nebo ponewadž
člowěk swau sylu a moc w rukách / obwzla-
šše pak w prawé ruce mǎ / tehdy se zte přj-
ciny wssemohaucnost Božská / geho prawice
gmenuge.

Co to wyznamenáwa na prawicy Boží seděti:

Wyznamenáwa / nekonečnau / wečnau a
Božkau moc přiginati / a celý swět řiditi
a nad nim panowati.

Což Pán Kryštus takowau moc také y podle swé-
ho člowečenstwj přigal:

X owšem. Nebo rowně tak jako on gest
od wečnosti podle swého Božstwj takowau
moc měl: Tak také on gest gi / w času plno-
stj / podle swého člowečenstwj přigal / očemž
Pán Kryštus v S. Mátawšew XXVIII Kap.
w. 18. dj: Dana gest mi wšeliká moc na nebi
y na zemi.

Co

To se potom stalo po na nebe wstaupenij Pa-
na Krysta:

To co gest Pán Krystus swým včedlnjším
poručil a přislíbil/ totiž/ že gsau geho včedl-
njcy/ přigarosse dne Swatodussního Ducha
swatého/ po wšsem swětě sli a Ewangeliium
swaté/ to gest/ radostné poselstwj o Pánu
Krystu/ kázali/ a takowé swé včenj o Krystu
s mnohými diwy a Zazraťy potwrzowali.
Ociemž dnešní Ewangeliium takto dj: A oni/
totíž Aposstolowé/ wysšedše/ kázali wšsudy:
a Pán jim pomáhal/ a slow gegich potwr-
zował činěnjm diwů.

Gakého Naučenj z tohoto Ewangeliium na-
bywáme:

Od Pána Krysta bereme naučenj:

Poneyprwe/ že on gest negen toliko zmrtwých
wstal/ nýbrž také že on gest na nebesa wstaupil/ a
sedj na prawicy Boží. Nebo otom se w dne-
šním Ewangeliium wasslowně zmínka činj/
a toť gest/ což mý wnassém Křestianstém wy-
znánj Wjry o Pánu Krystu wyznawáme:
Wěřim w Gezu Krysta/ genž třetibo dne
zmrtwých wstal/ wstaupil na Nebesa/ sedj na
Prawicy Boha Otce wšsemohaucýho.

Podruhe/ že on také y podle swého člowěčen-
stwj wšsemohaucy/ a nám zde na zemi přítomný
gest. Nebo on negen toliko na nebesa wstaupil/
nýbrž on se také na Prawicy Boží posá-
dil/ to gest/ on gest přigal wečnau Božstau
moc a sláwu/ tak že on wšsečo přítomně ři-

Dj a spravuge/ a to napliuge co gest k swým včednjšim powedeti račil: Ga s wami gsem po wšsecky dny/ až do skonánj swěta/ v S. Matausse w XXVIII Kap. w. 20.

Potrjetj/ je nám Pán Krystus nebe otewřel; Nebo k tomu koncy a cply gest na nebesa wstaupil/ aby nám mjsta w Kralowstwju nebeském pripravil.

Počtwrté/ abychom se slyšau Wirau Pána Krysta přidrjeti gestili chceme budaucně také do nebe wstupowati. Nebo kdož wěrj w Syna/ má žiwot wečný/ dj náš Spasytel v S. Jana w III Kap. w. 36. Pročez on také při swém na nebe Wstaupenj včednjšim swým kázati poraŋci: Kdož wwěrj/ a pokřtj se/ spasen bude: Kdož pať newwěrj/ budeť zatracen.

Popatě/ abychom wždycky na nebe spomjnali/ a poněm diehtjli. Nebo kdež gest poklad waš/ tuť gest y srdce wasse/ v S. Matausse w VI Kapit. w. 21. Náš Poklad pať gest Pán Gejzš w Nebi/ kdežto geg dořonale spatrowati budeme/ pročez také naše srdce wždy w nebi má býti/ a po nebitaužiti/ rířagjce: Naše obcowánj gestit w nebesých/ odkudž y Spasytele očekáwáme Pána Gezu Krysta/ k Filipenským w III Kapitole w. 20. A s Králem Dawidem: Gakož gelen řwe po tekutých wodách/ tak duše má řwe k tobě/ o Bože: Řiznj duše má Boha Boha žiwého/ a řířa; Škoroliz wúgdu/ a wřázi se před obljcegem Božim? w Žalmu XLII. w. 1.

Od swatých Apostolů bereme naučenj:

Ponejprve/ že nedowěra weliký hřích gest. Nebo zté příčiny trestal Pán Krýstus náš Spasitel swých včedlnjstůw/ gažž dnešnj Ewangelium wyprawuge: Trestal nedowěru gegich/ a twrdost srdce/ že tēm kterjž geg wi-
děl wzkrýsseneho/ newwěřili. Anobrž owšech newěřjcych toto dj: Kdož newwěřj/ bude zatracen.

Podruhe/ že auřad wěrných učitelůw a Kazatelůw gest aby věli/ a s welebnými Swatostmi rozstáhně zachazeli/ a nad nimi Spráwcowe byli. Nebo toto dwoge Pán Krýstus swým včedlnjstům rozkázal/ totiž aby Ewangelium kázali/ a potom také aby křtjli/ křtauc: Gdauce po wšsem swětě/ kážte Ewangelium wšsemu stworenj. Kdož wwěřj a pokřtj se/ spasen bude: kdož pať newwěřj/ bude zatracen. Nebo rowně tať gať on gest prwnj Swatost totiž Křest swatý Nowého Zákona swým včedlnjstům wykonáwati poručil: Tať také on gest maľo před tím druhau Swatost/ totiž Wečerj Paně Nowého Zákona gím wykonáwati rozkázal: Tot činte na mau pamatku.

Potřetj/ že prostředky nasseho Spasenj na Božj straně gsau: Slowo Boží a welebné Swatostj; Na straně lidstě pať gest wjra. Semť sine-
ruge Pán Krýstus kdrž dj: Kdož wwěřj a pokřtj se spasen bude; kdož pať newwěřj/ bude zatracen.

Počtworte/ je nyněgsliho času jadné Znamení
a diwů wíce za potřeby negsau. Nebo nasse E-
wangeliūm dj: že Pán Krystus to slowo/ kte-
ré S. Aposstolowé kázali/ s wsseligatými di-
wů a Znameními potwrdil. Ponewadž pař
wčenj o Krystu giž po wssem swěte potwrze-
no gest/ tehdy nám wíce neni diwůw a Zna-
menj zapotřeby.

S čím tehdy nassi wiru w Pána Krysta potwr-
zowati máme?

S slowem Božim a s welebnými Swa-
tostmi/ nebiť toť gsau prostředky nasseho Spa-
senj; přitoin musíme Ducha swateho žadati
za posylněnj nassj wjry/ nebo bez ducha swa-
teho nenužime rjcy Pán Gejzš. Pročez nám
wzdychati přináleži: Požadegmež Ducha
swateho/ za dar Wjry srdce prawého: Ať
rácj nás mocně w smrti hagiti/ skrze njž má-
me odsud odgiti/ smilug se Pane. Tomu we-
lebnému Duchu swatému společně y Nebe-
skému Otcy/ a Synu geho Pánu Kry-

stu/ budiz Čest a Slawa až

na wěky/

A. M. E. N.

Ne-

Nedele sſesta po Welikenocy/

genž slowe Latinskij/

Exaudi.**Ewangeliū v S. Jana w****XV a XVI Kap.**

A Dnž pak přigde ten Btěstitel/ kteréhož
 gá possli nám od Otce Duch Pra-
 wdy/ kterýž od Otce pochazy/ tent' Swě-
 dectwí wydawati bude o mně. Ano y wy
 sředectwí wydawati budete/ nebo od po-
 čátku sem nau gſte. Toto mluwil sem wám/
 abyſſte se nezhorſſili. Wypowědjt' wás
 že Eſkol: ano přigdet' čas/ že každý kdož
 wás mordowati bude/ domnjwati se bu-
 de/ že tjm Bohu ſlauží. A tot' učinj
 wám proto/ že nepoznali Otce/ ani mne.
 Ale toto mluwil sem wám/ abyſſte kdýž
 přigde čas/ rozromenuli se nato/ že sem
 gá to předpowěděl wám. Tohor' pak sem
 wám s počátku nemluwil/ neb sem byl s
 wami.

Wyklad.

Kterak se dneſſní Nedele gmenuge?

Od ſtarodáwna geſt tato nedele w La-
 tin-

rinſké Cyrkwi nazwaná Exaudi, to geſt/Wy-
ſlyš náš/ a nebo Nedele wyſleýchagjcy.

Proč ona ſe tak gmenuge?

Proto/ poněwadž ſe této nedele Služby
Božj začínaly ſ ſlowy Krále Dawida že ſal-
mu XXVIII: Exaudi Domine vocem meam, to geſt/
Slyš mně Hoſpodine/ hlaſem wołagjcyho: a ſmi-
řug ſe nademnu/ y wyſlyš mně.

Proč pač ſtarožitnj Křeſtiane hned po nedeli

Modlitebnj ſſtanowili Nedeľi wy-
ſleýchagjcy?

Na oznámenj / že Pán Bůh Modlitby
ſwých Werjcých wyſlyſti/ a že na den modli-
tebnj wždyčy naſleduge den wyſlyſſenj/ ačto-
liw on čaſem prodlewá; Wſſač on pro-
to předce w potřebný čaſ přichazy. Wčem
náš Pán Bůh ſám wtworzuge kdýž dj: Wyz-
weg mně w den ſſauženj: wytrhnu tě/ a ty mně bu-
deš ſlawiti/ w ſalmu L w 15. Y Pán Kry-
ſtus náš Spasýtel náš wtom wgiſtuge/ a to
geſt tě ſ přjſahau: Amen amen prawjm wám/
že začbyſſte ſoli proſyli Otce we gmenu mém/ dať
wám/ y S. Jana w XVI Kapit. w. 23.

Količ ſtránek dneſſnj Ewangelium w ſobě ob-
ſahuge?

Obſahuge w ſobě dvě ſtránky.

Wčem wyprawuge prwnj ſtránka?

O Seſlání Ducha ſwateho.

Kdo ſlibuge Ducha ſwateho ſeſlati?

Pán Kryſtus náš Spasýtel.

Komu on Ducha swatého sšlati sšluge?

Swým swatým Apoštolům. Nebo takto k nim dj: Když pať přigde ten vtěšitel/ kteréhož gá possli wám od Otce.

Kterak naš Spasitel Ducha swatého wypisuge?

Wypisuge ho s počatku podle geho osoby/ potom také podle geho Nřadu a řizenj/ které on při lidech wykonáwa.

Kdo gest Duch swatý podle své osoby?

On gest prawý Bůh/ a to třetj Osoba w Božstwj/ genž od Otce a Syna pochazy od wečnosti/ nebo takto dj Pán Kryštus: Když pať přigde ten vtěšitel/ kteréhož gá possli wám od Otce/ duch prawdy/ kterýž od Otce pochazy.

Co wyznamenáwa wycházeni od Otce?

Wyznamenáwa Společnost Božstwj mi ti. Ale na gaky spůsob se to děge/ to my našim rozumem pochopiti nemůžeme/ nebo to gest tagemstwj weliké. Rowně tak gako žádný swým rozumem pochopiti nemůže/ kterak se Syn Boží z Bytnostj svého nebeského Otce od wečnosti zploditi račil: Tak také žádný člověk pochopiti nemůže kterak se toto Wycházenj Ducha swatého od Otce děge.

Kterak wypisuge Pán Kryštus ducha swatého podle geho Nřadu?

On geg wypisuge podle Vřadu geho Těšitelského/ když geg vtěšitelem gmenuge; Ta-

Je geg wypisuge podle vřadu geho včitelstvého/ když geg Duchem prawdy gmenuge/ a o něm dj/ že on o Pánu Gežíssj svědectwj vydáwati bude. Duch prawdy/dj Krystus w dnešním Ewangelium/ svědectwj vydáwati bude o mně.

Proč Pán Krystus ducha swatého gmenuge
vřstitelem?

Proto/ poněwadž on se pobožných a Weřjých gať w duchovních tať tež y w tělesných potřebach vgjmá/ proti hřjchu/ šablu a peřlu gich zastáwa/ a we wšsem gegich šlauženj ge potěšuge a gím zmužilostj dodáwa.

Proč on geg gmenuge Duchem prawdy?

Proto/ poněwadž to Slovo Ducha swatého ktere on kázati poraučí/ toliko samá prawda gest. Slovo twé/dj Krystus/prawda gest/ v S. Jana w XVII Kap. w. 17.

Gaťe pať svědectwj Duch swatý o Pánu Krystu vydáwa?

Duch swatý vydáwa svědectwj o Krystu že on gest wečný Syn Boží/ genž nám k dobrému prawým člověkem se naroditi/ a za nás tepěti/ vmiřiti/ zmrtvých wstati/ na nebesa wstaupiti/ a tať nás tudy od hřjchůw y od wečné šmrti wylaupiti račil.

Kterať duch swatý o Pánu Krystu/ a otom wšsem/ svědectwj vydáwa?

(1) Duch swatý wýdáwa svědectwj o Krystu w Písmě swatém. Kterěž wnuknutjm ducha

cha swateho zapsané gest. Nebo nikdy ž lidské
wůle neposlo Proroctwí / ale Duchem swatým
puzeni bywše / mluwili swatí Boží lidé / dj S.
Petr w I Epist. w I Kapit. w. 21. Wšechňo
Pisno pak swědectwí wydáwa o Krystu: O
Krystu wšicňj Prorocy swědectwí wydawagi /
že odpustěni hříchů wezme skrze jméno geho kaž-
dy kdožkoli uwerilby w něho / dj opět S. Petr
w Skutecch Apost. w X Kap. w. 43.

(2) Wydáwa duch swatý o Krystu swě-
dectwí / když se wyditedlně ukazuje. Což se
stalo / když se při Řtu Pána Krysta w spů-
sobu holubice nad Panem Krystem ukazal
a S. Janowi oznámil / že Pán Ježíš gest ten
prawy Messyáš a Spasitel wšeho swěta.
Gadž S. Jan sám dj: Kterýž mně poslal křtí-
ti wodau / ten mi řekl / Naděmž vžrěš ducha
sstupujícího a zstáwajícího na něm / ten gest
kterýž křtí duchem swatým / w S. Jana w I Ka-
pit. w. 33.

(3) Wydáwa duch swatý swědectwí o Kry-
stu skrz slovo Boží / to gest / když on Aposto-
lum a wšem wěrným služebníkům Krysto-
wým vdeľuge sly a požehnání / že oni mohau
o Krystu wžitečně kázati / a oněm swědectwí
wydawati. Pročez také dj náš Spasitel o
swých wědlnicých: u wy swědectwí wydawati
budete / nebo od počátku sem nau gste.

(4) Wydáwa duch swatý swědectwí o Kry-
stu w sedcých wšech wěrcých. Nebo duch
swa-

ſwaty oſwědčuje duchu naſſemu, je gſme ſynowé
Boží/ dj S. Paweł k Rzymaniſm w VIII Ka-
pit. w. 16.

Gatého ſlaučení nabýwáme z této prwni
ſtránky:

Od ducha ſwateého bereme ſlaučení:

Ponepprwe/ je on geſt prawý Bůh. Poně-
wadž duch ſwatý od Otce vychazy/to geſt/w
Božſtwj ſwě ſpolečenſtwj ſujm má/tehdy od-
tud naſleduje je on geſt prawým Bohem.
Tot wyznawáme w naſſj Wjře Křeſtianiſké/
říkajice: Weřjm w ducha ſwateého/to geſt/
gá mau duwěrnost a naděgi w ducha ſwa-
tého ſkladam/ gažto w prawého Boha.

Podruhe/ je duch ſwatý od Otce a Syna po-
chazy/ je duch ſwatý od Otce pochazy/to naſ
Spaſytel w dneſſnim Ewangeliſm wayſlo-
wně wyprawuge. A je duch ſwatý taě y
od Syna pochazy/ odtud ſe poznati může/ po-
něwadž Pán Křiſtus dj/ je on ducha ſwate-
ho ſeſlati chce/ cožby učiniti nemohl/ědyby on
od něho nepochazel.

Potřetj/ je duch ſwatý geſt naſ vtěſitel we
wſſj naſſj bjde a nauzy/ Poněwadž duch ſwatý
pomocen geſt indlobam naſſim. Nebo začby-
chom ſe měli modliti/ gažby naleželo/ newjre: a
le ten duch proſy za naſ kánjmi newyprawitedl-
nými/ dj S. Paweł k Rzymaniſm w VIII Ka-
pit. w 26.

Počtwrte/ abychom ſlowa ducha ſwateého na-
ſledowali/ to geſt/ Piſſino ſwate/a Kázanj genž
z Pi-

3 Písma swatého wzaté gest. Nebo duch swatý gest duch prawdy genž nás zawesti ne může/ pročez dj S. Pawel k Židum w I Kap. w. 17. Powolní budte zpřáwciim swým a poslušni.

Od Apostolůw a wšech wěrných Služebníků Paně bereme naučení:

Ponejprwe/ je gegich Zlurad nepředněg w tom založený gest/ aby o Panu Geziši swědectwí wydawali/ a wšemu swětu věni o Panu Krystu wěrně přednasseli. Wy swědectwí wydawati budete o mně/ dj Pán Krystus. Pročez gim přináleží woláti: My řazeme Krysta wkrisjowaného/ w I Epist. k Korýntským w I Kap. w. 23. A řazdy mezy njmi má S. Pawlem řicy: Tak sem vsaudil/ nic giného neviněti mezy wami/ nešli Geziše Krysta/ a to gestě toho wkrisjowaného/ w I. k Korýnt. w II Kap. w. 2.

Podruhe/ abychom také y my wšickni o Panu Krystu swědectwí wydawali. Nebo proto wydawagi swědectwí o Krystu/ duch swatý a služebnicy Boží/ abychom w Pana Krysta ne toliko wěřli/ nybrž také abychom o takowé Wjře zewjtrni swědectwí wydawali. To se dege/ řdyž my Pána Krysta nasscho Spasitele wšty wyznawáme/ což Pán Krystus náš Spasitel od nas wyhledawa řdyž dj w S. Matausse w X Kap. w. 32. Řdožko-li wyznámne před lidmi wyznámí y gá geg před Otcem swým/ genž gest w nebesy. Potomně

456
musíme také našeho Spasitele wyznati s našim životem / to gest / musíme se wynasnažiti abychom podle jeho Příkladu w pravé pobožnosti živi byli / gaž S. Pawel k Fili-penským w II Kap. w. 5. napomíná / řdyž dj: To cýtte při sobě co y při Krystu Gejissi. A náš Spasitel dj: věte se odemné: neboť gsem tichý a pokorný srdcem / v S. Matausse w XI Kap. w. 29.

W čem wypravuje druhá stránka dnešního
Evangelium:

W Předpovědění mnohého sfažení které vědlný Pane potkati má.

Kolikera a Gaž sfažení svým vědlníkům Pán
Krystus předpovídá:

W Obwzlasťně dwogj / totiž / Wyhnání a smrt Mucedlníků. Nebo takto dj náš Spasitel: Wypovědjet vás ze škol: Ano přig-det čas je wsselický řdož vás morderowati bude / domnjwati se bude / že tjm Bohu slauží.

Wdkud oni wyhnáni magj byti:

Ze škol / to gest z shromáždění Cirkwe Boží magj wystrčení a wyhnáni byti / nebo řde se žide dne swatečního shromáždowali / Služby Boží wykonawali / ta místa oni gmenowali školy.

Gakau smrt Pán Krystus předpovídá svým vědlníkům:

Wlasylňau a vkrutňau smrt / že oni magj od gmslich lidj zamorderowani byti / a to od
ta

raťowých/ktříž se budou domníwati/ že tijn
Bohu sláží.

Co to byli za lidi?

Žide/nebo oni byli tak zaslepeni/ že kdýž o-
ni Křestianý přenasledovali a ge wytöřeno-
wali/ tehdy se domníwali/ že oni tudy Pana
Bohu obwzlasťnj službu a weliké zalibení
prokazují.

Alle proť oni Apostolůw mordowali :

Proto/ponieważ oni prawe Známostj Bo-
żj nemeli. A tot učinj wám proto/ dj Kry-
stus/ że nepoznali Otce/ ani mnie.

Čož pať takové sřazení a přenásledování na

Apostoly prifflo S. Petrus i. Paulus

V owšsem. Nebo tak gaž gín Pán Kry-
 stus byl předpoweděl takě se gín tak stalo.
 Když Aposstolowé w Geruzalemském Chra-
 mē kazali / tehdy byli z něho wystrčenj a do
 Wězenj dani / metlamj mřskanj / abylo gín
 zapowědjno we gměnu Pana Gejssse kazati.
 Jakub wětsij byl od Herodessa stat; Petra
 a Ondřege vřřžowali; Bartolomege za ži-
 wa wodřeli; Pawla s Mečem stiali; Jaku-
 ba menssiho z Chramu dolu vvrhli a wostř-
 pem do smrti zabili. Słowem at powjm/
 žádný z Aposstoliw smrti obicęnau / ale na-
 sylnau a vřřutnau do swěho hrobu nepřissel/
 kromě S. Jan / kterýžto wšak Kossliě gedu
 wypiti musyl / a potomně byl do Botle plně

ho wreleho Olege hozen/ale wšak proto za-
dnau škodu newzal.

Proč Pán Krystus takowa ssaufeni swým vědlnj-
kům předpowědel?

Abý potomně k takowému přenasledowá-
ní a ssaufeni spůsobnějši byli/totiž aby se po-
tomně nepohoršili/a/ pro takowa ssaufeni od
wjry neodpadli. Toto mluwil sem wám/dj
Pán Krystus/abyštc se nezhoršili.

Alle proč Pán Krystus to dříve nepovědel/až
když již od swých vědlnjkůw odchá-
zeti měl?

Proto/ poněwadž Pán Krystus až posá-
wad při nich byl/ tak že se jim nebylo za po-
treby rmutiti. Semť siceruge P. K. když
dj: Tohoť pak sem wám s počátku nemluwil
neb sem byl s wami.

Gakého Naučení z této druhé stránky naby-
wáme?

Od vědlnjkůw Krystových bereme Nau-
čení:

Ponejprwe/ že všickni pobožní a wěrní Kře-
stiané mnohemu ssaufeni a přenasledowání pod-
danj gsau. Všickni kterjž chytějí pobožně žiti by-
ti w Krystu Bezjisi/ protiwenstwj mti budau/dj
S. Pawel w II Epist. k Tymoteowi w III
Bapit. w. 12.

Podruhe/ že každé přenasledowání pobožných
odtud pochay/ poněwadž bezbožní Pana Boha
pravě nepoznawají. Nebo, odtud to posslo

že žide Aposſtolůw přenaſledowali / pone-
wadž oni/ ani Kryſta ani geho Otce nezná-
li/ anobřz odtud to poſſlo/ že ſami žide Pa-
na Kryſta ſkazyli; Nebo kdby geg byli po-
znali/ nebyliſby Pána ſláwy vřizovali / dj S.
Pawel w II. k Koryntſkým w II. Kap. w. 8.

Potrěti/ je ſe Křeſtian nemá horſſiti a neb od
wjry odpadnauti/ byſby přenaſledování ſnaſſeti
anobřz y ſwůg žiwot položití muſyl. Nebo to
Pán Kryſtus tuto od ſwých vředlníkůw wy-
hledawa/ toť y také od každého wěřjcyho mj-
ti chce/ kdž dj: Kdož ſetrwá až do konce / tenť
ſpaſen bude/ v S. Matauſſe w X Kap. w. 22.
Budiz wěrný až do ſmrťi/ a dániť koruny žiwota/
w ſgwenj S. Jana w II Kap. w. 10.

Co my ſami od ſebe tak ſtáli při Kryſtu byti a
ſetrwati můžeme?

Nikoliw. Wýbrž/ gaſo duch ſwatý wjru w
Kryſta Geziſſe w náſ zapaluje a začina/ tak
také on gi muſy zachowati a rozmahati/ pro-
čež ſe wzdycy máme za ſtáloſť v Wjře/ a za
pomoc Duchu ſwateho modliti/ wzdychagi-
ce: Neryſſij w bjdach teſſiteli/ degž bychom
ſe ſmrťi nebali/ aby ſobě ſrdce w náſ nezau-
ſſalo/ kdžby pokuſſenj zle naſtalo/ ſmilug ſe
Pane. Tomu w Trojicy gednomu Bohu
Otcy/ Synu a Duchu ſwatému/ budiz

Čeſť a ſláwa až na wěky/

Amen!

Na den sešlani Duchá swa- teho/

Ewangelium v S. Jana w XIV Kapit.

Ou onoho času: Řekl Pán Jezis v
čednjším swým: Milugeli mně kdo/
řlowa mého ostrjhati bude; A Otec můj
bude geg milowati/ a kněmu přigdeme a
přibytet vneho včinjme. Kdožt' nemilu-
ge mně/řlow mych neostrjha; a řlowo kte-
rěž slyssjte nenít' mé/ ale toho kterěž mně
poslal/ Otcowo. Toto mřlowiř sem wám/
v wás přebýwage. Btěssitel pak/ten Duch
řwaty kterěhož possi; Otec we gměnu
mém/ ont' wás naučj wřsemu/ a připo-
menet' wám wřsecko/což sem kolj mřlowiř
wám. Potog zřstřwugi wám/potog řwug
dřwám wám: ne gako řwět dřwř/gřdřř
wám wám. Mřmuriř se řrdce wřřř/a
ni řradug: řyřřeliste/že gřřekl sem wám/
gdu/a zřře přigdu ř wám: Řdybřřřte mně
milowati/ radowalibřřřte se gřřř/ že sem
řekl/ gdu ř Otcy: nebo Otec wřřřř gřř
nežli gř. A nynj powěděl sem wám/prwě
wřřř se řřalo/ abřřřte řdyž se řřane/ wřřř
řřř.

řili. Gíž nemnoho mluwiti budu s wá-
mi; nebot' gde Knjže tohoto swěta/ale ne-
má nic na inně. Ale aby poznal swět/že
milugi Otce/ a gakož mi přikázal Otec/ tak
činim.

Wyklad/

Kterak se dnešní Swátek gmenuge?

Gmenuge se den seslání Ducha swatého.

Proč on se tak gmenuge?

Proto/ poněwadž tohoto dne/ Pán Kry-
stus swým Apóstolům ducha swatého sesla-
tj a geg na ně widjtedlně wyliti/ a tak swiug
slib naplniti račil. Což se stálo desátého dne
po na nebe wstaupení Pana Krysta/ a neb
padětého dne po geho witezjtedlném
wzkříšjení/ kdezto se duch swatý na Aposto-
ly posadil w spůsobu ohnjwých gazytkw/ a na-
plnil srdce gegich swau milostí a swými da-
ry hogně/ tak že oni w okamžení mohli/ wsseli-
gáými gazytky/ které nikdy neslyšeli/ mluwi-
ti a Ewangeliium kázati wssemu narodu.

Kterak tento den seslání ducha swatého/ nalez-
jité swětime?

(1) Když sobě rozzjmáme a znati se učíme: Kdo
duch swatý gest podle své Osoby?

(2) Když ho sobě rozzjmáme podle geho au-
radu/ a při tom když sobě geho dobrodinj které on
nám profazati račil připomináme.

(3) Kdož genu za wsecka geho dobrodiní se-
dečné děkujeme.

(3) Kdož my toho slavného Hosta do sedecy
nassich přigínáme.

Kdo gest duch swatý podle své Osoby?

Gest třetí osoba w Božstwj/ a tak prawý
Bůh s Nebeským Otcem a s Panem Kry-
stem Synem geho/ genž od obaudwauch od
wečnosti pochazy.

Kdo gest duch swatý podle svého Muradu?

Gest náš učitel a Doktor/ kterýž nás skrze
slovo Boží wvrće: Co werjti a gať žiwi
byti máme. On gest náš vtěšitel/ kterýž nás
we wšem nassem ssaufenj a trizi skrze své
swaté slovo potěšuge a zmužilosti dodáwa.
On gest také náš Saudce/ kterýž nás pro naše
hříchy w slovu swém pokutuge a tresce/ což
se wsecko toto/ w tomto slowicku zawjra/
Kdýž Ducha swatého Poswětitelem gmenu-
žeme.

Co wyznamenává poswěcowati?

Wyznamenává člověka od hříchů oči-
strowati/ aby před twáří Boží spravedlivý
a swatý byl.

Kterak nás duch swatý poswěcuje?

(1) Skrze Wjst w Pána Gejssu Krysta:
Nebo žádný nemůže říci Pán Gejss gedině w
duchu swatém/ w I k Korýntským w XII Api-
tole w. 3.

(2) Skrze swatý a Bohu milý život: D-
wotce

moce pak Ducha gestit lástka / radost / pokoj / ti-
choť / dobrotivost / dobrota / wěrnost / krotkost /
středmost / gaťž S. Pawel k Galatským w V
Kap. w. 22. Wyřlowuge. A takť tehdy nás
Duch swatý poswęcuge řdyž nás k Wjře w
Pána Geziřse přiwádi / nás wni zachowáwa /
a nás také k swatému a Pánu Bohu milé-
mu žiwotu ponauka / w tomť se jawira nasse
Poswęceni.

Skřze ktere prostředky nás Duch swatý pos-
swęcuge?

Skřze slowo Boží a skřze welebné Swá-
tořtj. Nebo při Řitu swatým wdělugenám
Nebeský Otec ducha swatého / a skřze něho
prawau Wjru w Pána Geziřse nasseho Spa-
řytele / skřze něhož my Sprawedlnost a Swa-
tořt dosahugeme gaťžto S. Pawel k Třtowi
w III Kap. w. 5. wyřlowuge: Bůh spařyl nás
skřze obmytj druhého narozeni / a obnoweni du-
cha swatého: Kteréhož wylil na nás hogně / skřze
Gezu Křysta Spařytele nasseho. Řdyž křřstiz
přicházyme tehdy nás duch swatý poswęc-
uge skřze slowo Boží / řdyž ho poslauchaíme a
neb čtíme / tuť on w řřdřch nassich působí
Wjru a wřeligatě Křřřtianské cnořtj. Pro-
čez také Piřřmo ři k Řřřmanum w X Ř. w. 18.
Ze wjra z řlyřřeni pechazj: řlyřřeni pak skřze slo-
wo Boží. Poswęcuge nás také duch swatý
skřze Swatořt Wečere Paně / nebo řdyž př-
tē Wečerj wžíwáme k nassemu Spařeni pra-
we

we tělo a pravau křev našeho Spasitele/
tehdy duch svatý sly dodawa naši Wjře/a
nás s gednocuge křze užívání Welebne
Swatostj s Panem Krystem/ a tak se napl-
niugi slowa Krystowa/ v S. Jana w VI Ka-
pit. w. 56. Kdo gj mé tělo/a pije mau křev/wě-
čné přebývá a ga w něm.

Kterak duchu swatému děkujeme za geho do-
brodinj?

Když geg negen toliko wsty chwalíme a we-
lebíme/nýbrž obwzlaštěně kdýž geg do srdcých
nassich připauštěme a přigynáme.

Kterak se to děje?

(1) Když Pana Boha za to žádáme/ aby
nám též ducha Swateho propugčiti a vde-
liti račil/ kteroby nás křowsemu dobremu
wedl/ s Kraleem Dawidem takto wzdychaj-
ce: Srdce čiste stvoř mi/ o Bože/ a Ducha přis-
ného obnow wlnitěnostech mých. Nezanístej
mně od twaři své/ a ducha swateho svého neod-
gijweg ode mně. Nawrať mi radost spasení svého
a duchem dobrowolným utvoř mně/ w Žalmu
LI. w. 12. Ano kdýž ducha swateho sami do
srdce našeho ziweme/s Cyrkwj Křestianskau
přiwagje: Přigdiž duse swatý/ naplni nás
darý twými kteréz ty máš; atbychom slowo
Boží slyšeli/ a ge w Srdcey svém zachowa-
li/ Pana Boha milowali/ wěčný žiwot ob-
drželi.

(2) Když pužení ducha swateho následu-
ge

geme; Kdyz nás Duch swatý strze slovo Bo-
 ží & Wjre/ & lasce/ & trpeliwosti/ a & gnušum
 Křesťianským enostem popauzy/ tehdy gemu
 musíme/ gačošto nassema Nebeskému učite-
 ly/ poslušný býti. Nebo kterýžkoli duchem Bo-
 žím wedeni býwagi/ ti gsau synové Boží/ dj S.
 Pawel & Římanům w VIII Kapitole w. 15.
 Kdyz na takowý spůsob ducha swateho ctí-
 me/ tehdy tuto Slawnost naležíte swětyně.

Všem wyprawuge dnešní S. Ewangeliū.

Wyprawuge nám otom welikým užitekū/
 kterýž ti dosahnutí magi/ kterj Pana Kry-
 sta sprawedliwě a srdečně miluji.

Kdo nám takowý užitek předstawuge?

Sám Pán Křystus/ kdyz w dnešním E-
 wangeliū takto dj: Milugeli mně kdo slo-
 wa mého ostríhati bude: a Orec můj bude
 geg milowati/ a & němu přigodne a přibytel
 w něho učiníme.

Kdo Pana Krysta naležíte a pravě miluge?

Ten kterýž podle své neryššj. možností
 podle přikazanj Božího swůj život wede a
 spravuge/ a sám na sebe pozor má/ aby Pa-
 na Boha swými hříchy newrazil a geg ne-
 rozhnewal. Wy přátele moji ašte/ vajíteki to-
 což gá přikazugi wám/ dj náš Spasitel w S.
 Jana w XV Kap. w. 14. A tot gest také co-
 on tuto w dnešním Ewangeliū wyřknu-
 ti račil: Milugeli mně kdo slowa mého o-
 stríhati bude; Nebo ostríhám slowa Boží-
 ho

ho obsahuge w sobě prawau lásku Boží / to
gest / kdo slowo Boží ostrjha / tent má pra-
wau lásku k Bohu swému / z té přičiny také
prawj dale náš Spasitel: Kdožt nemiluge
mně slow mých neostrjha: a slow kteréž sly-
šite / nenjt mě ale toho kterýž mně poslal Ot-
cowa.

Gaký vzitek magi ti mjtí který Pana Krysta
milugi?

Sestery vzitek Pán Krystus na plac pře-
wádj / který Milownjcy Krystowj dosahnau-
ti magi / genž ho nám na swých wředlnjých
předstawuge.

Který gest to prwnj vzitek?

Že oni od Pana Krysta zase magi milo-
wání byti. Milugeli mně kdo / slowa mého
ostrjhati bude a Otec můj bude geg milo-
wati / dj Krystus: Gest rowně to / co Bůh w
Přjslowjch Ssalomaunowých w VIII Kap.
w. 17. wyslowiti račil: Já milugjcy mně mi-
lugi.

Co pak gen sám Nebeský Otec ty miluge / který
Pana Krysta milugi?

Nikoliw. Nýbrž cela Trojice swatá mi-
luge takowého člověka: Nebo tak jako Pán
Krystus milowaw své hned od počátku tak také
on ge miluge až do konce / dj oněm S. Ján w
XIII Kap. w. 1. A Duch swatý gest sám duch
lásky / kterýž nás negen toliko k lásce ponauka /
nýbrž nás také sám miluge.

Kte-

Který gest to druhý vžitěk / těch genž Pana Kry-
sta miluji?

Přebývání Trogjce Swatě / nebo takto
dale dj náš Spasitel: Milugeli mně kdo slo-
wa meho ostrjhati bude: a Otec mŭg bude
geg milowati / a k němu přigdeme a přibytě
v něho včinjme.

Koho tudy rozumi Pan Krystus když dj: Mŭ k
němu přigdeme?

Celau Trogjcy Swatau / onat ku každému
Mŭlownjku Pana Krysta / přigjti a w něm
přebývati chce / gatž y také na ginsjim nŭstě
totiž w Zgewenj S. Jana w III Kap. w. 20.
nas wtom Pán Krystus vtworzuge když dj:
Mŭ / stogimě vdwěrj / a tluku gestližet by kdo vslŭ-
šel hlas mŭg / a otewřel dwere wegduť k němu /
a budu s nŭm wečěřeti / a on semnau.

Kterak Pán Bůh své Přebývání w wěr-
cch wykonáwa?

Když on srdce gegich swau milostnau přa-
tomnostj obweseluge / a ge s prawau Wŭ-
rau / laskau / Naděgi / Potěšenj a radostj na-
plnuge / tak že s Králem Dawidem zwolati
mohau: Srdce mé y tělo mé plesse k Bohu ja-
wému. w Žalmu LXXXIV w. 3.

Který gest to třetj vžitěk Mŭlownjkůw Kry-
stowých?

Pomoc a Zastání ducha swatého. Nebo
rowně tak gako cela Trogjce Swata w sŭd-
cch Mŭlownjkůw Krysta Pana přebýwa:
Tak

Tak také duch swatý při nich gest / genž ge
wyrwinge a potěšuge / a w každem ssauzem slo
wa Krystowa gim na pamět přiwádj / sem
finěruge náš Spasitel stěmto slowy w dne
šním Ewangeliu: Toto mluwil sem wám /
w was přebýwage. Utěšitel pak / ten duch
swatý kteréhož possle Otec we gmenu mém /
oně was naučj wšemu / a připomenet wám
wšěcko což sem koli mluwil wám.

Brerý gest to čtortý vřitel tčch gen; Pana Bry
sta milugř

Połog. Nieb tak dj Pán Krystus: Połog
 zůstawugi wám/połog swiug dāwām wām.

Gatý potog dawo Pán Krystus Mlácům :

Udáváa gún počoge časného. Několik y
časny počog od Pana Krysta gakožto An-
žete Počoge pochazy/a vsak on geg newždy-
čty swým Wěřcům dává/ nebo mnohdy trá-
te cele Křestianstwo nad Wognau a nepo-
čogem taužiti musy; Ulybž on gún dáwa
duchownj a wěcný počog/pročež djnáš Spa-
sřtel: Ne gako swět dává/ga dávám wám/
nebo swětšký počog gest nestály; ale ten Po-
čog kterýž Krystus Pan dáwa/ gest stály a
pewný.

Wtem zależy tażowý duchownj Pořog:

W miłostj Bożj a w weselém swědomj.
 Alebo tent má ten prawý počog swé dusse/
 který má miłostjwého Boha a dobré y we-
 selé swědomj.

Ado

Kdo nám takový pokoj dáwa?

Gejjs náš Spasitel / nebo kdo w Pana
Krysta skrz pomoc ducha swatého wěrj / tent
má ten pokoj své dusse / tent zwolati může:
O Sprawedlnění tehdy gsauce zwjry / pokoj má-
me s Bohem / skrze Pana našeho Gezu Krysta:
Skrze něhož y přjstup měli sme wěrau k milosti
teto / kterauž stogjme a chlubjme se naděj sláwy
Bojji. k Rjzmanum w V Kap. w. 1.

Který gest to parý vůtek Milactw Krysto-
wych?

Sylné potěšenj wewssiem Jarmutku. Vce-
dlnjcy welmj se jarmanili nad odchodem
Krystowým / ale on gich pro odchod swjg po-
těstuge / řkauce: Utermutiz se srdce wásse / ani
strachung. Slysseliste / že gá řekl sem wám /
gdu / a zase přigdu k wám: Kdybyste mne
milowali / radowalibyste se giste že sem řekl /
gdu k Otcy: nebo Otec wěrsj gest nežli gá.
A nynj powědel sem wám / prwé nežli by se
stalo / abyste když se stane / wvěřili.

Kterak Pán Krystus tuto dj / že Otec wěrsj gest nežli
on / co pak Pán Krystus nemj rowný Bůh od wěc-
nosti s Otcem a duchem swatým?

Y owssiem žet gest Bůh / Otcy y Duchu
swatému rowný / Pán Krystus tuto toliko
mluwj o swém Čłowěčenstwj: podle swého
Bojstwj pak on gest swému Otcy rowný / ale
podle swého čłowěčenstwj / owssiem žet gest
menšj od Otce swého.

Kter-

Který gest to šesty vřitek/ těch genž Pana Geji-
še sedecně milugis

Zastání a Ochrana proti škudcy Satana-
si/ kteréhož Pán Krystus Knížetem tohoto
světa gmenuge. Nebo tak gačo Satanaš
Panu Krystu nic wíce w cestu wložiti a ge-
mu vřškoditi mohl/ než mu Pán Bůh dopu-
stil/ tak také Satanaš zadnému Nijlačowj
Krystowému/ kterýž se škrze Wjru s Panem
Krystem spogil/ nic vřškoditi a gemu co w ce-
stu wložiti nemůže. Slowa nasseho Spa-
šytele tato gsau: Gij nemnoho mluwiti budu
s wami: neboť gde Kníže tohoto světa/ ale ne-
má nic na mně.

Proč se Satan Knížetem tohoto světa gmenuge?

Proto/ poněwadž on nad Syný toho svě-
ta panuge/ a ge podle své wíle řjdi a wede.

S čím nás Pán Krystus zbuzuge k lásce?

Swým vlastním příkladem. Nebo tak
gačo Krystus Pán svého Otce milowal/ tak
také on chce/ abychom my geg milowali/ pro-
čez dj: Ač aby poznal svět/ že milugi Otce/
a gačož mi přikázal Otec/ tak činjm: Wstá-
te/ podme odtud.

Co gest Otec Synu swému Panu Krystu přiz-
kázal činjti?

Přikázal gemu za lidské pokolenj trpětj a
umřjti. Což také náš Spasitel učinil/ a tudy
prokázal swau welikau lástu/ negen toliko k
nám hrěšným lidem/ ale také y k swému Ne-
beskému Otci.

Ga

Gatého Naučení z tohoto dnešního Ewangeliumu nabývamež

Od Pana Boha bereme Naučení:

Ponejprwe/ je on své Běží miluge. Mě-
lugeli mně kdo/ di Pán Kristus/ slova mé-
ho oštrjhati bude: a Orec můj bude gegm-
lowati. Toi nás potěšowati může proti zá-
wistj wšeho swěta. Když nes Bůh milu-
ge/ co nám může nepřizeti tohoto swěta v-
škoditi? A tak s Kralem Dawidem mů-
žeme: Hospodin semnau gest: nebudu se báti:
co mi může učiniti člověk/ w Žalmu CXVIII.
w. 6.

Podruhé/ je on s swými wěřicými přebýwá/a/
gegich srdce obweseľuge/ potěšuge a ochraňuje
Toto wšecťo přisljbuje nás Spasitel gatž
gšine giž sysseli. A gatž ginať byri může? Ule-
bo kde Bůh swau Milostj přebýwá/ tuť o-
wšem se Potěšenj/ radost/ Potog a wšeli-
gaté vpotogenj nacházy. Kdo swého Bo-
ha vsebe přebýwagjcyho má/ tent rozkoš to-
hoto swěta sobě za nic wázy; Žadne nestře-
stj a sřauzenj/ geho dauffanliwost a nadegi
zmenšiti a zrušiti nemůže; Strybrz on gest we
wšem krjzy s swým Bohem spotogenj/ rjlagje:
Rehojbych měl na nebi from tebe/ a mimo te-
be w žadném ljbosti nemám na zemi. Ale tělo y
srdce mé hune/ wšak itala srdce mého/ a dyl můj/
Bůh gest na wěky. w Žalmu LXXIII. w. 25.

Od Včedlnjstwu pať a wšech Weřjcych be-
řeme Naučenj:

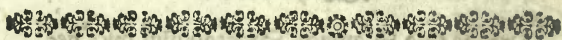
Poneyprwe/ abychom nasseho Gejisse spra-
wedliwě a wěrně milowali. Gestliže řdo nemi-
luge Pana Gezu Krysta/ budij proflaty/ dj S.
Pawel w I Epist. k Korynt w XVI Kapit.
w. 21. Pročež wždycky wsta nasse naplněná
magi býti slowy Krále a Proroka Dawida:
Zwnitěnosti srdce milugi te Hospodine/ sylo má.
Hospodin škála má/ a hrad můg/ y wyswobodi-
tel můg: Bůh sylny můg/ škála má/ wněmž na-
děgi skládám: Stjť můg/ a roh spasenj mého/ a me
autočistě/ w Žalmu XVIII w. 1.

Podruhe/ abychom slovo Bojj srdečně milo-
wali a zachowawali/ to gest/ podle něho žiwj by-
li. Nebo ten miluge swěho Spasjtele/ kterýž
podle gehu Wůle swůg žiwot trawiti hlědj.
Kdož geg pať nemiluge/ tenť také gehu slo-
wa ostrjhati nebude. Semť sineruge Wy-
řknuti nasseho Spasjtele v S. Lukasse w XI
Kapit. w. 28.

Co pať mý můžeme škrze naši wlastnj sylu Pa-
na Gejisse sprawedliwě milowati a ge-
ho slowa ostrjhati:

Nikoliw. Ale to musy duch lastý/ totiz
duch swatý w nás působiti/ Nebo negsine do-
statečnj mysliti něco sami z sebe/ gaťo žto sami z
sebe: ale dostatečnost naše z Boha gest/ w II. k
Korynt. w III Kap. w. 5. Pročež musyme
Pana Boha za pomoc ducha swatého žada-
ti/

ti/ kteraužto pomoc nám také Pán Krystus
přislíbil řkauc: Poněwadž tehdý wy žly gsau-
ce / vmjte dobré dary dáwati dětem swým: čím
wjce Otec waš nebeský dá ducha swatého tém
kterýž ho prosý/ v S. Lukasse w XI Kap. w. 17.
Žté přičiny pak takto se nám modlití přislu-
ši: Nauč mne činiti wůli twé: nebo ty gýš Bůh
můj; duch twýž dobrý wediž mne gako po ro-
wné zemi/ w Žalmu CXLIII w 10. Nassemu
Bohu Otcy / Synu a Duchu swatému budiž
Čjest a Sláwa až na věky/ Amen.

W Pondělí Swatoduffnj.

Ewangilium v S. Jana w III Ka-
pitole.

Jak Bůh milowal Swět / že Syna
swého gednorozeného dal / aby kaž-
dý kdož wěřj w něho / nezabynul / ale měl
Žiwot wečný. Nebot' neposlal Bůh Syna
na swého na swět / aby odsaudil swět / ale
aby spasen byl swět škrze něho. Kdož wě-
řj w něho / nebude odsauzen / ale kdož ne-
wěřj / gýž gest odsauzen / nebo newěřj ke
Gimeno gednorozeného Syna Božího.
Zoto pak gest ten Saud / že Swětlo při-

šlo na swět / ale milowali lide wjce tomu nežli Swětlo / nebo Skutkové gegich byli zli. Každý zagistě tdož zle činj / nenawidj Swěta / a negde k Swětu / aby nebyli trestani skutkové geho. Ale tdož činj Prawdu / gde k Swětu / aby zgeweni byli Skutkové geho / že w Bohu učiněni sau.

Wyklad.

Proč se tato Slawnost Swatoduffnj wjce nežli geden den swěti?

Poneyprwe / poněwadž to dobrodinj / které nám Bůh wsemohaucy skrze Sestřinu ducha swatého prokazati račil welinj weliké gest / a zté přjčiny slusna a hodna wěc gest / aby se to a takové weliké dobrodinj wjce nežli geden den od nás opakowalo / a s welikau Tlabožnostíj powažowalo: Nebo kdyby Bůh milosrdný / Ducha swého swatého k nám a to do našich srdcých byl neposlal / tehdy bychom w Krysta Pana wěrjti / a na ten způsob Krápowstwěj Nebeského dosahnauti nemohli.

Podruhe / poněwadž se Slawnost tato wstarejm Zákoně tež také wjce nežli geden den swětowała.

Proč

Proč pak my tuto Slávnost Swatodussij gen toliko
tří dnj světime/ gesto žide w starém Zákoně ta-
kowauto Slávnost osm dnj swěs-
titi musyli?

Poněwadž Křestiane w novém Zákoně k
Ustanowenjm starého Zákona o swatcych/
přiwazáni negsau/ gaž to S. Pawel potwr-
zuge k Kolossenským w II Kapitole w. 16.
žadny was neub pro pokrm a neb pro napog/ a
neb žstrany někteřeho Swátku/ neb nowu měšy-
ce/ a neb Sobot. Žté pak přjiny/ totiz ž Křes-
tianské swobody/ světime tuto Slávnost
Swatodussij tří dnj.

Kolik stránek dnešní Ewangelium w sobě ob-
sahuje?

Obsahuje w sobě dvě stránky.

Všem wyprawuge prwnj stránka?

O té weliké lásce Boha wssemohaucyho/
kterauž on lidem prokazati račil.

Kdo mluwi o té takowé lásce Boží?

Náš Spasitel Gejz/ nebo kdž byl Vy-
kodem Anje Židovské/ w noci k Gejzssowi
přissel a od něho se naučitj chtel/ kterať by
mohl spasenj degiti: Tehdy gemu náš Spa-
sytel/ negen toliko obširně nauceň dal/ ale ta-
ké mu o té weliké lásce Boží wyprawowař/
řka: Tak Bůh milowař swet že Syna
swěho gednorozeneho dal/ aby každy kdož wě-
řj w něho/ nezahynul/ ale měl žiwot wečný.

Nlebot neposlal Bůh Syna swého na swět/
aby odsaudil swět / ale aby spasen byl swět
skrze něho. Kdož měj w něho/nebude od-
sauzen ale kdož newěří / gízt gest odsauzen:
Nlebo newěřil we gmenó gednorozeného
Syna Božjho.

Koho Pán Bůh zamilowati račil?
Swět.

Co se rozumi skrze swět?

Wšickni lide / kterj we swětě přebýwagi/
kterj we swětě byli / a kterj gessťe we swětě
budau.

Kterak Bůh swau lásku lidškemu pokolení
zgewiti račil?

Tak / když swého gednorozeného Syna dal:
Nlebo tak Bůh milowal swět / že Syna swé-
ho gednorozeného dal / dj Kryštus.

Kdo gest to ten gednorozený Syn Boží?

Gezjś Kryštus náš Spasitel / nebo on gest
negen toliko prawým člowěkem z Panny Ma-
rye narozen / nybrž on gest také prawým Bo-
hem / od Boha Otce Nebeského zplozen od
wečnosti / ztě přjciný on se také gednoroze-
ným Synem Božjm gmenuge.

Kdy gest Bůh swého gednorozeného Syna na
tento swět dati račil?

Když geg na tento swět poslal aby tělo a
krew na sebe přigal: Nlebo když přišla plnost
časů /

čas/ poslal Bůh Syna swého učiněného z ženy
 z Galatským w IV Kap. w. 4.

Proč gest Bůh Syna swého na swět dati
 račil?

Abý každý kdož wěrj w něho nezahynul/ a
 le měl žiwot wečný.

Co pak wšicknj lide zatraceni byli?

W owšem. Nebo když nassí prwni rodi-
 čowé Adam a Ewa/ proti Panu Bohu w
 Ráji zhřessili/ tehdy wšecel gegich rod/ to-
 tiž wšickni lide byli z Raje/ a tak také y z
 Nebe wyrhnánj a wystrčenj/ a měli až na
 wečné wěky w Pekle přebýwáti a zatracenj
 býti.

Kdo gest ty lidi z takowé bdy wyswoboditi a
 wykupiti račil?

Gednorozený Syn Boží. Nebo on se ztě
 přičiny člověkem stal a za wšecel lid swau
 krew wylil/ anobř swůg žiwot položil/ aby-
 chom tudy od Ohně Pekelného wykupeni
 byli a žiwot wečný dosahli. Gaž sám Kry-
 stus to dokazuje/ když dj: Neboť neposlal
 Bůh syna swého na swět/ aby odsaudil swět/
 ale aby spašen byl swět škrze něho.

Co tuto wyznamenáwa swět sauditi?

Wyznamenáwa gednoho zatratiti a do
 horaucyho Pekla wvrhnauti. Protož když
 Pán Krystus dj: Neposlal Bůh Syna swé-
 ho na swět/ aby odsaudil swět/ ale aby spa-

sen byl svět strže něho/ tehdy tudy oznamiti
chce/ že Pán Krystus nepřisel na svět aby
lid k ztracení přivedl/ nýbrž aby lid k spasení
věčnému přivedl/ galžto na ginsim miste/
totiž v S. Lukasse w IX Kapit. w. 56. Pán
Krystus wayslowně doklada: Syn zagistě
člowěta nepřisel. ztracowati dušij lidstých/ ale
aby ge spasil.

Alle odkud to pochazy/ že gich mnoho/ zřech li-
di spasení nedosáhne?

Poněwadž w Syna Božjho newerj. Ne-
bo Bůh dal Syna svého/ aby každý/ kdož
w něho werj nezahynul ale měl život věčný.
Poněwadž pať gich mnoho newerj/ nýbrž
mnohem wíce wjru prawau zawrhugi/ teh-
dy také spasení dogiti nemohau. Pročez
Pán Krystus dj: Kdož werj w něho/ nebude
odsauzen/ ale kdož newerj gřiz gest odsauzen.
nebo neweril we gmeno gednorozeného Sy-
na Božjho.

Co to wyznamenawa/ w Syna Božjho we-
rjti?

Wyznamenawa wšecku naši duwěrnost
na Pána Krysta wkládati/ a přitom slyně
werjti/ že on gest za wšecky naše hřichy vni-
kel/ a že my strže něho život věčný dosáh-
nauti máme. Nebo kdož na takový způsob
w Pána Gežjše werj/ tent nebude odsauzen/
to gest ztracen a do Pekla wvržen; Alle
kdož

Kdož newěří / a w takowě newěře setrwá/
tenť gest gíž odsauzen / to gest / zatracen / gáž
Pjśmo dj: Kdož newěří / budeť zatracen / v S.
Marka w XVI Kap. w. 16.

Gakého Naučenj nabýwáme stěto prwnj
stranky?

Od lidj bereme naučenj:

Ponejprwe / je onj z přirozenj swěho wstawě
zatraceným zůstáwagi. Onibý musyli wśicĕni
zatraceni býti / kdyby Pán Krystus gím k do-
brěmu na tento swět byl nepřišel / gážto Pj-
śmo wyslowuge: Boli sme přirozenj synowě
hněwu / gako y ginj k Křezstým w II Kapitole
w. 3.

Podruhe / je jadný ělowěť od lasky a Milostj
Bojĭ wyobeowán a neb oddělen nem. Nebo
Bůh milowal swět / to gest / wśicĕy lidj / on
gest wśem lidem k dobrěmu swěho gedno-
rozeněho Syna na tento swět poslati račil /
kterž chce aby wśicĕni lide swaseni byli / a k zná-
mosti prawdy přišli / dj S. Pawel I. k Tymo-
teowi w II Kap. w. 4.

Od Pána Boha nabýwáme naučenj:

Ponejprwe / je on gest milosrdný Bůh. Ne-
bo když lide pro swůg hřích wěčně zatrace-
ni měli býti / tehdy se Pán Bůh nad nimj /
smilowal / a gich odtud k wykaupenj / gím swě-
ho gednorozeněho Syna na swět poslati
račil. O takowém milosrdenstwĭ Bojĭm /

wy-

480
wyprawiuge Kral Dawid/ když dj: Ljtosliwy
a milostiwý gest Hospodin/ dluho showiwagjch/
a mnohého milosrdenstwi. Nebudeť uřtawicně
žehradi/ ani nawěky hněwu držeti. Ne podle hře-
chůw nassich nakládá s námi/ ani wedlé nepra-
wosti nassich odplacuge nám/ w Žalsmu CIII.
w. 8.

Podruhe/ je geho láska k lidstému Pokoleni
welmj welika gest. Nebo sám náš Spasitel
diwj se w dnešním Ewangeliu nad tau
welikau láskau swého Nebeského Otce/ když
dj: Tak Bůh milowal swět. Když mý sami
mezy sebou rozgjmáme a powožugeme kte-
rať Bůh wšsemohaucy ty bjdné a zatracené
lidj tak welice zamilowati račil/ že on gim k
dobrému swého gednorozeného Syna na tak
hanebliwau smrt/ totiz na Krjz wydal/ aby
oni nebyli zatraceni/ nybrž aby žiwot wečný
dosahli; Když mý toto wšsecko/ prawjm/ na-
ležite a s nabožností powožugeme a mezy se-
bau rozgjmáme/ tehdy rovným spůsobem
přjcinu nagdeme k podiwění se nad takowau
Láskau Boží/ že S. Janem řjcy musíme:
W tomť gest láska ne žebychom mý Boha mi-
lowali/ ale že on milowal nás/ a poslal Syna
swého obět slitowání za hěichy naše/ w prwnj
geho Epist. w IV Kap. w. 10.

Potřetj/ je naše Spasení gest dílo lásky a
Milosti Boží. Nebo samé toliko lásce Boží
to Pán Krystus přjpsuge/ když dj: Tak Bůh
mi-

milował swět/že Syna swého gednorozene-
ho dal/ aby každý kdož w něho wěrj nezahya-
nul ale měl žiwot wečný. Sem fineruge S.
Pawel když dj: Milostí spasení ste strže wjru-
a to ne sami z sebe/ ale dárť gest to Boží: Ne-
zřkuttj/ aby se někdo nechlubil/ k Efezským w II
Kapit. w. 8.

Od Pana Krysta bereme Naučení:

Ponejprwe/ je on gest gednorozený Syn Bo-
ží/ Otce Nebeského. Nebo on se tak sám gme-
nuge w našem Ewangeliu/ když dj: Tak
Bůh milował swět/ že Syna swého gedno-
rozeného dal/ tak geg také S. Peter gmenu-
ge/ s kterýmžto mý o Panu Krystu wyznáti
musíme: Za gfo Krystus ten Syn Boha jla-
weho/ w S. Matausse w XVI Kapit. w. 16.

Podruhe/ je Pan Krystus k Spasení wšeho
lidu na tento swět přišel. Nebo to oznamuge
naš Spasitel/ že Bůh swého Syna wšemu
swětu/ to gest/ wšechněm lidem dal. Pro-
čez také dj S. Pawel w prwnj swé Epist.
k Tymoteomi w II Kapitole w. 5. Sedent
gest zagisté Bůh/ geden také w prostřednjš Boží
a lidský člověk Krystus Gejjs. Gatožto také
geste potwrzuge w I Epistol. w I Kapito-
le w. 5. když dj: Wěrnáť gest tato řeč/ a wšes-
kigať oblíbení hodná/ že Krystus Gejjs přišel na
swět/ aby hříšné spasyl.

Potřetj/ je se Pana Krysta prawau Wjrau
musíme přidržeti/ gestilize chceme spasení dogiti.

Ne-

482
 Nebo Pán Krystus dj / že Bůh svého ge-
 dnorozeného Syna dal/aby každý kdož w ně-
 ho wěří nezahynul/ ale měl život věčný / a
 dale gestě tato slova připoguge: Kdož wě-
 ří w něho/nebude odsauzen/to gest/zatracen.
 Kdož wěří w Syna/má život věčný: ale kdož
 gest newěřejcy Synu/nevzít života/ale hñew Bo-
 ži zůstawa na něm/ dj náš Spasitel v S. Ja-
 na w III Kapit. w. 36.

Wtem wyprawuge druha stranka dnešního
 Ewangelium:

O newděčnosti/ kterau lide k Panu Bohu
 a geho lasce vřazugi.

Kterak gsau lide newděčni k lasce Boží:
 Že lasku Boží nechťeli přigiti / ani sřze
 Wjru w Syna Božjho / život věčný miti/
 nebo nad tím taujz náš Spasitel dále w dne-
 šním Ewangelium / řdyž dj: Toto pať gest
 ten saud / že Swětlo přišlo na swět / ale milo-
 wali lidé wřte tomu nežli Swětlo: nebo skutko-
 wě gegich byli jli.

Co Pán Krystus rozumí sřze saud:
 Zatracený bezbožníků.

Co Pán Krystus rozumí sřze swětlo genž na
 swět přišlo:

Sámeho sebe. Nebo Krystus gest to pravé
 Swětlo/genž oswěcuge každého člověka přichá-
 zějcyho na swět/v S. Jana w I Kap. w. 9.

Co on rozumí sřze tomu:
 Ne-

Newěru a wšěcký hřichy / kterjz z newěry
pochazegj.

Proč se hřich tmau gmenuge?

Poněwadž on se nawětšim djle we tmách
a w tagnostj pácha. Nebo takowj lide kte-
rj zle wěcy pachagi / nerádj na swětlo přichá-
zegi / gažž náš Spasitel w dnešnim Ewan-
gelium wyslowuge: Každý zagistě fdož z le-
činj / nenawidj swětla / a negde k swětlu / aby
nebyli trestáni skutkové geho: Ale fdož činj
pravdu / gde k swětlu / aby zgeweni byli sku-
tové geho / že w Bohu učiněni gsau.

Gakého naučenj z této druhe stránky nabýz
wáme?

Ponepprwe / že ta wětšj částka lidi / k Pánu
Bohu a geho lasce newděčna gest. Nebo Pán
Bůh wšsem lidem k dobrému z samé toliko
lastj / swého gednorozeneho Syna dal / ale ta
nemenšj částka z nich / w něj wvěřila. Na-
wětšim djle z nich / milugi tmu wjce nežli swě-
tlo / gažž náš Spasitel tauzi: oni milugi wj-
ce hřich / a časnu rozkoš / nežli Pána Gejssje
a gegich Spasenj.

Podruhe / že lide swého Zatracenj sami win-
ni gsau. Nebo Bůh swého Syna wšsechněm
lidem dal / to swětlo wšsechněm lidem se za-
switilo; že pať gich mnoho k zatracenj př-
chazj / to odtud pochazj: poněwadž oni to a
takové swětlo přigiti nechťegj / nýbrž tmu wj-
ce

ce milugi nežli swětlo: Sem slaužegi slova w
Proroča Jozeasse w XIII Kapitole w. 9. na-
fana: Hřich twiug na zřazu ie přivedl o Izrael-
li: ale we mně/ we mně gest pomoc twá.

Potřetj/ abychom se wšech hřichůw/ a obwo-
lastě nedowěry warowali. Nebo mý gsme dje-
ty swětla/ tehdy nemůsime w temnostj hřj-
chůw obcowati a swiug život tráwti/ ale w
swětlostj Wjry a w swatém životě máme
žiti býti/ gaž to od nás wyhledáwa náš
Spasitel/ řdyž w S. Matausse w V Kapit.
w. 16. takto dj: Tak swět swětlo wásse před
lidi/ at widj skutky wásse dobré/ a sláwj Otce
wásseho genž gest wnebesých.

Co pak mý sami od sebe máme w Pána Kry-
sta wěřiti/ a w swětlostj prawě Naz-
božnosti choditi?

Nikoliw. Nebo žádný nemůže řjen Pán Ge-
žis/ gedině w Duchu swatém/ w 1. k Korynt-
ským w XII Kapit. w. 3. Protož musíme du-
cha Swateho za geho pomoc a sylu prosyti/
wzdychagice: Požadegmež ducha swateho/
za dar Wjry srdce praweho: At rač nás
mocně w smrti hagiti/ řrže nřz máme
odsud odgiti/ smilug se Pane. Tomu dra-
hému wtestitely nassich duši/ společně s
Nebeským Otcem a s Pánem Krystem geho
Synem/ budiz Čest a Sláwa až nawěky/ A-
men.

W Au-

W Autery Swatodussnj.

Ewangelium v S. Jana w X Ka-
pitole.

Amen amen prawjm wám : Kdož
newchazy dwěrmí do Dwěince o-
wcy / ale wchazy gimudy / ten Złoděg gest
a Lotr. Ale kdož wchazy dwěrmí / Pa-
stýř gest owcy. Tomut Wratny otwj-
ra / a Dwce hlas geho slyšs / a on swých
wlastnjch Dwce ze gmena powoława / a
wywody ge. A gakž Dwce swé wlastnj
wypustj / před nimi gde / a Dwce gdau
za njm / nebo znagi hlas geho. Czynho
pak nikoli následowati nebuda / ale wte-
kau od něho / nebo neznagi hlasů czynch.
To přjslowj powědel gim Gejžš : ale oni
newědeli / coby to bylo což gim mluwíl.
Tedy opět řekl gim Gejžš : Amen amen
prawjm wám ; Gá gsem Dwěře owcy.
Wssickni kolkž gich koli předemkau při-
šlo / Złoděgi gsau a Lotři / ale neslyšsly
gich owce. Gá gsem Dwěře / sferze mně
wsselliby kdo / spasen bude / a wegde y wy-
gde / a Pasíwu nalezne. Złoděg nepří-
cha

chazj gedine aby trafil / a mordowal / a
hudil. Ga sem přissel / aby žiwot měli / a
hognost měli.

Wyklad.

O čem wyprawuge dnešní Ewangeliu :

O Rozdělku mezy zloděgem a lotrem / a me-
zy prawým Pastýřem owcy.

Kdo takový Rozděl na plac přivádí :

Náš Spasitel Krystus Gejz / nebo on
hned s počátku k Židům takto dj: Amen / a-
men prawjm wám / kdož newchází dwěrmí
do Owčince owcy / ale wchází ginudy / ten zlo-
děg gest a lotr: Ale kdož wchází dwěrmí /
pastýř gest owcy. Tomuž wrátný otwírá /
a dwce hlas geho slyšj: a on swých wlastních
owec ze gměna powoláwa / a wywody ge.

Co Pán Krystus rozumí skrze Owčinec :

Cyrkw Křestianskau / to gest / Shromažde-
nj Wěrjých na tomto swětě / o kterěz Cyr-
kwi / wnašem Wyznánj Wjry / takto wyzna-
wáme: Wěrjm swatau Cyrkw obecnu /
Swatých obcowánj.

Co Pán Krystus rozumí skrze Owce :

Wěrjcy Křestianý / kterjž se wtom Owčín-
cy nachazegi.

Koho on rozumí skrze Zloděge a lotry :

Wsecky falešné učitele obwzlastě pať Sa-
ry-

ryzeiw a Zakonnjkuw / kterj lid falešně wy-
wiowali / a geg k zahynuti přiwadeli.

Koho on rozumi skrze prawého Pastýře Owcy ?

Wšecky wěrné a spravedlivé učitele / ob-
wzlasťte pať sameho sebe. Nebo Gejzš gest náš
prawý Pastýř / genž řjcy mohl : Gá sem dobrý
Pastýř.

Gať pať gest rozdíl mezy tímto dobrým Pastýřem
Panem Krystem / a mezy těmi falešnými Pastýři /
kterých Pán Krystus zloděgůw a Mor-
dytůw gmenuge ?

Obwzlasťně trogi Rozdíl náš Spasýtel
na plac přiwádí.

Který gest to první Rozdíl ?

Že oni nemagi sobě rovné powołánj. Nebo tak gať
ko dobrý Pastýř dwěmi po prawě a nalezitě do O-
wčince wchází ; Zloděg pať a lotr ginudy do něho
wchází / a sobě zapowědenau cestu hleda : Tak takě se
děge w Cyrkwě Křestianské / kdož dwěmi do owčince
wchází / a komu wratný do owčince dwěre otwírá / to
gest / kdož nalezitě gest powołaný k Autadu Učitelst-
wu / ten gest prawý Pastýř ; kdož se pať do takowě-
ho Autadu wjtrá / a wšli mocy y wšelíkau lší do O-
wčince Cyrkwe Křestianské leze / ten gest Zloděg a lotr.
Semť směřugi slowa Krystowa / když dj : Amen / Amen
prawjm wám / kdož newchází dwěmi do Owčince o-
wcy / ale wchází ginudy / ten zloděg gest a lotr : Ale
kdož wchází dwěmi / pastýř gest owcy / tomuť wratný
otwírá.

Koho Pán Krystus rozumi skrze dwěre do Owčince ?

Sameho sebe. Gať to sam wnasledugjých
slowich doswědčuje / když dj : Gá gsem dwěre
owcy.

Koho rozumí Pán Krystus Krze Wratného:

Ducha Swatého. Nebo on gest strážný
Cyrkwé Křestianské/on gi poswęcuge v Wj-
ře/on powoława wěrných a sprawedliwých
Pastýřiw a wwádi ge do Owčince/gaž S.
Pawel w Skut. Apostt. w XX Kap. w. 28. k
wčitelium w Efezu dj: Budtež tedy sebe pilni
y wšeho stáda / w němžto duch swatý ustanowil
was Biskupy / abyšste pásli Cyrkwu Boží / kterej
sobě dobyl swau wlastnj krwj.

Co pak se tento rozdíl mezy Krystem a Saryze-
ymj spatrúge?

Yowšsem. Nebo Pán Krystus byl od swě-
ho Nebeského Otce a Ducha Swatého po-
slán/aby on gažozto Pastýř a Wčitel/slowem
Božjm Owce / to gest/ lidj pásł/ ont zagistě
řicy mohl: A nynj ranownjše Hospodin poslal
mně/a Duch geho/w Proroka Izaiasse w XLVIII
Kap. w. 16. Saryzeowé pak byli na proti to-
mu takowi wčitelowé/ kterj nebyli od Boha
powołánj/ nybrž sami od sebe přicházeli/ do
Owčince se drali/ a zweliké pychy a wšfete-
čnostj se opowázili byti Wůdčými slepých a
swětlem těch kterjž gsau we Tmě/gaž S. Pawel
o nich wyprawuge k Římanium w II Kapi-
tole w. 19.

Kterak pak se tomu rozuměti má/že Pán Krystus
gest Pastýřem Owcy a též také přitom
Wratným k Owcy?

Oboje se může o Panu Krystu řicy /
ačkoliw on gest Pastýřem owcy / poněwadž
on

on lid swiig sám wywćował skrze Kazánj slo-
wa Bozjho/ a tak tudy dusse gegich krmil/ a
ge k wecnému žiwotu pripravował: Wssak
on gest také Dweře Owcy/ ponewadž wsi-
cni druzj wěrní Vćitelowé a Pastýři skrze
Pana Krysta do Owćince Cyrkwé Křesti-
anské wchazeti/ a od něho powołánj býti mu-
segi. Sem Pán Krystus smeruge/ když w na-
šem Ewangeliu takto dj: Gá gsem dwé-
ře: skrze mně wsselliby kdo/ spasen bude: a
wegde y wygde/ a pastwu nalezne.

Který gest to druby rozdíl mezy dobrým Pastý-
řem a šloděgem?

Že oni se w wćenj nestownawagi/ totiž že gedno v-
ćenj proti druhemu čeli. Dobrý Pastýř swé owce na
zdrawau pastwu wede/ aby tudy gegich žiwot zach-
wal; Šloděg pak a lort swé owce k zabiti wede. Takž
také wssicni dobří Pastýři wedau swé owce/ to gest/
swé posluchače na čistau a zdrawau pastwu slova Bo-
zjho aby tudy k žiwotu wecnému zachowánj byli; Š-
lessni pak vćitelowé wedau swé owce na nečistau a nez-
drawau pastwu šalešněho wćenj/ aby tudy k wecnému
zahynuti přišli. A tak odtud to přichazy že wěrné a
sprawedliwé owečťy/ totiž wetjcy/ hlas bezbožných
Pastýřůw slyšeti nechťegi/ nýbrž toliko hlas dobrých
pastýřůw nasledugi. Sem smeruge naš Spasytel/ když
dj: Ale kdož wchazy dwěrmí/ pastýř gest owcy. To-
mať wrátný otwřá/ a owce hlas geho slyšsi: a on swých
wlastnjch owec ze gměna powoławá/ a wywodj ge. A
gakž owce swé wlastnj wypuštj/ před nimi gde: a owce
gdau za njm/ nebo znagi hlas geho. Ale cyžyho ni-
koli následowati nebudau/ ale wteřau odněho: nebo
neznagi hlasu cyžy.

Co pak se tento rozdíl také mezy Panem Krystem
a Šaryregi nachazy?

490 Nowšem. Nebo Pán Krystus slowu Bo-
žjmu prawě a wěrně wywůdige/zté přjčiny on
také řjcy mohl: Slowo kterež slyssjte/nenjť mē/
ale toho kteržž mně poslal/Otcow/o S. Jana
w XIV Kap. w. 24. Saryzeowě pať newyr-
čowali slowu Božjmu / uýbrž toliko Nale-
žkám. Lidstým/onjchž Pán Krystus takto dj:
Nadarmoť mně ctj/ vějce věenj/ genž gsau přika-
zanj lidšřa/ v S. Matausse w XV Kap. w. 9.
Sem cýli naš Spasýtel / řdyž w nasšem Ter-
tu takto dj: Amen/ amen prawjím wám/ že
gá gsau dwěre owcy: Wšickni kolikoz gich
řoli předemnan přišřlo/ řloděgi gsau a řotřj:
ale neslyssjely gich owce.

Co pať wšickni učitelowě / řteržž učili před Pa-
nem Krystem/ byli řloděgi a řotřj?

Nikolm. Nebo mnoho sprawedliwých a
wěrných Prorokůw bylo/řteržž o Panu Kry-
stu učili/tj wšickni byli dobrj Pastřřj/tj wšic-
čnj byli řřze Pána Krysta do owčince po-
wolánj a puřřtenj/oněmž oni řwědectwj wy-
dawali/ gaťž S. Petr dj: Wemut wšickni
Prorocy řwědectwj wydawagi/ že odpuřřtenj hřj-
chů wzejme řřze gmenó geho řaždy řdožřoli wřě-
řilby wněho/ w řřkut. Apost. w X Kapit. w.
43. Ale Pán Krystus rozumj řřze ty genž
před nim přišřli / Saryzeůw a wšech řale-
řřnjch učitelůw/obwřřlařřně pať ty / řteržž se
před časř Krystowými za Messyasse hlařřli/
gaťž geden takowý byl gmenem Teudas / a
řrubř řřudas Galileřřřř / řteržž mnoho lidu
zbau-

zbaurili a zawedli/ to bylť gať nalezi Zloděgi a lotrj/w Skut. Uposs. w V Kap. w. 36.

Který gest to třetj rozdíl mezy dobrým Pastýrem a Zloděgem?

Že oni k jednomu cyli nesměřuji swým včením a kazáním. Nebo rovně tak gaťo dobrý Pastýř proto k swým owcým přichází/ aby ge on pasl/ chranił a zachował; Zloděg pať a lotr proto k owcým přichází/ aby on ge sřazyl a smordował: Tak také Wěrný pastýř dussj/ swau neyvěřšj pečl a starost na to wynasřada/ aby mohl swě dachowni owečky k životu wěcnému přivesti a zachowati; Falešný pať učitel hleda swůg zřst/ a škazu swých Owec které on pásti má. To dosvědčuje nás Spasitel/ když dj: Zloděg nepřichází gedině aby kradl/ a mordował/ a hubil: Ga sem přišel/ aby život měl/ a hogně aby měl.

Gaťe kraděje se dopaušřěgi falešni učitelowé?

Oni kradau lidem čisté slovo Boží/ a nobřž oni gim kradau Milost Boží a život wěcný.

Co ti falešni učitelowé huběgi a mordugi?

Oni mordugi a huběgi dussě lidšké a ge k zatracení přiwaděgi/ Pročež spravedlivě se gmenugi Zloděgi a Morderi dussj Lidšých.

Šdalž gest také takowý rozdíl mezy Panem Kristem a Saryzeji?

W owšem žet gest. Nebo proto Pán Kristus přišel na swět/ aby on gaťožto dobrý Pastýř swě Owce k wěcnému životu přiwýřřil mohl/ žtet přjciný on dj: Ga sem přišel aby život měl/ a hogně aby měl. Saryzeowé pať wwađeli swých Posluchačůw do Pekla. Onichž Pán Kristus takto dj: Běda wám Zákonnicj a Saryzeowé pokrytcj/ je obcházřte moře y zemi/ a by

byšste učinili gednoho nowowěrce: a kdnj bude wciněn/wcinjte geg syna zatraceni/dwaokrat wjce nežli gste sami/ v S. Mat. w XXIII Kap. w. 15.

Gakeho Naučenj ztohoto Ewangeliu nabywáme:

Od Pana Krysta učime se:

Ponejprwe/ je on gest prawj Pastyr dussi nassich. Ont gest ten/genz rjcy může: Gá gsem ten dobrj pastyr/ a dussi swau pokládám za owce v S. Jana w X Kap. w. 12 a 15.

Podruhe/ je Pán Krystus pro! Spasenj lidské na tento swět přišel. Nebo on takto dj: Gá sem přišel aby žiwot měli / a hogně aby měli. Sprawedliwet gest S. Pawel oněm w I Epist. k Tymoteowj w I Kap. w. 15. takto napsal: Wěnat gest tato řeč/a wšseligať obliženj hoda/ je Krystus Gejjs přišel na swět aby hříšné spasyl.

Od těch dobrých Pastyrůw o kterých Pán Krystus mluwj/ bereme Naučenj: Co se od nalezitých a wěrných učitelůw a Kázatelůw wyhledáwa/ wyhledáwa se od nich

Ponejprwe / aby byli nalezité powołanj. Aby dříwe do Owčince Cyrkwě Křestianské nepřichazeli kázati a wywčowati/až by skrze dwěře do něho puštěni a k owcým nalezité powołáni byli. Aniz kdo sobě sám té cti osobuge/ ale ten kterjžby byl powołán od Boha/ gako y Aaron/ dj S. Pawel k Židům w V Kap. w. 4.

Podruhe/ aby Slowo Boží wěistotě a gadrně kázali / tať aby owceky Krystowé slyšely hlas gegich/a tudy k žiwotu wěcnému přigiti

mohli: Nebo to tak od nich vyhledawa Pán
Krystus / když k swým Aposstolům takto dj:
Béice ge zachowawati wsecko což sem koli při-
kazal wám / v S. Mat. w XXVIII Kap. w. 20.

Potrjetj / aby we wšem swém Nurađu nehle-
dali své etj ani swého wjtku / nybrž aby gedine to-
liko hledali spasení swých posluchačůw. Nebo
tak gačo náš Spasitel w dnešním Ewange-
lium dj: Gá sem přissel / aby žiwot měli a hoga-
ně aby měli: Tak také wssickni sprawedliwí
a wěrní Pastýři činiti magi / aby s S. Pawlem
řicy mohli: Běiněn sem mdlým gačo mdlý / abych
mdlé žyl: Wssechněm wsecko sem běiněn / abych
wjdy něktěre k spasení přiwedl / w I. k Korynt. w
IX Kap. w. 22. Přichylnost žagisté s žwlastní
libostí srdce mého gestil k Izraelowi / v modlitba
žaněg k Bohu / aby spasen byl / k Řjmanům w X
Kapit.

Od falešných Pastýřůw a zlých Kazate-
lůw bereme Tlačenj:

Poneyprwe / je oni gsau podobní Zloděgum a
Lotrum. Neb tak ge wayslowně náš Spasy-
tel w dnešním Ewangelium gmenuge.

Podruhe / je ti wssickni gsau falešní Pastýři /
kterjž strže dwěře newchážegi do owčince / to gest /
kterjž naležité powolání negsau / onichž žo-
spodin v Proroka Geremiasse takto dj: Gá
sem neposylal těch Proroku / ale sami běželi / w
XXIII Kap. w. 21.

Potrjetj / je falešní učitelové w Cyrkwi Kře-
stianské mnoho zlého a škodliwého pachagi a čini.

Ne-

Nlebo Zlodæg nepřicházý gediné aby kradl/a morderwal a hubil/dj náš Spasýtel. A toť se může řícy o wšsech falešných učitelých/čte-říž gaťožto duchownj Morderj a Zlodægj dušj lidstých/ slovo Boží lidem kradau/ a tu- dy gegich dušse mordergi/ huběgi/ a k wěčnému zahynuti ge přiwáděgi.

Od Owce pať/ magj sobě wšični Křesťiane Člauceň zachowati:

Poneyprwe/aby hlas swých Pastýřůw a Učitelůw naležité se učili znáti Nlebo gaťo Owce/ hlas swého Pastýře naležitého/ znagj a za nim gđau; cžýho pať nenasledugj: Tak takě owečty Křystowě totiz Wěrjcy/ magj se učiti znáti hlas swého Nejwýššjho Pastýře Křysta Gejssje/ a kdo tak čáze a wywůge slo- wu Božímu gaťo Pán Gejss wywůge a čáze/ tehdy toho gediné magj nasledowati/ dru- hých pať magj se wystřjhati. Sem slauzi to- to propowedenj S. Jana: Nejmileššj/ne čáze dému duchu wěte/ale zkusúgte duchů gsauli; Bo- ha. w I Epist. w IV Kap. w. 1.

Podruhe/aby oni na Wratnýho dobrý pozor měli/to se děge/čdyž oni ducha swatého wraučně wy- wagi a geg za to žadagi/aby on gať učitelůw tak takě y Posluchačůw swau Milostj a pomocy ošwiti/wydycha- gice: Přigdiž Čěstiteli dušse swatý/a wěrných swých na- wšterwiz myslj/ napli ge nebestau milostj/ genž gfy stworil sedce y myslj/Božstau wšemohaučostj. O swět Swětlo temným smyslům našim/a wliž milostj stědrau wnitr sedcym/ těl našich zemlených posylg/ wšjre prawě Křystowě swau mocy nás wperwug. Tomu wěc lebnému Čěstiteli dušj našich/společně Bohu Otcy a geho Synu Panu Gejssj/budiž Čest a Slawa až nawěky/Amen!

Manu Christi Protegente!

Křesťanských Dítěk

Kučnj a Domovní

No stýly

Díl Druhý /

Zdržugjcy w sobě

Wyklad Textu Ewangelitských

Od

S. Trojice až do Adwentu.

Léta Paně / M D C C X I I.

Na Den Swate Trojice.

496 Ewangelium v S. Jana w III
Kapitole.

BYl člověk z Taryzeů gménem Ný-
kodém Knjze Židowské. Ten přišel
k Gezišowi w nocn/ a řekl gemu: Mistr
wjme že sy od Boha přišel Mistr: Ne-
bo žádný nemůže těch diwů činiti / kteréž
ty činíš / leč by Bůh byl s nim. Odpo-
wěděl Geziš a řekl gemu: Amen amen
prawjm tobě / Nenarodili se kdo znou /
nemůže widěti Králowstwí Božího. Řekl
gemu Nýkodém: Kterak mů člověk na-
roditi se starý gsa? Zdali může po dru-
hé w život Matky své wjiti / a naroditi
se? Odpowěděl Geziš; Amen amen
prawjm tobě / Nenarodili se kdo z wody
a z Ducha / nemůž wjiti do Králowstwí
Božího. Což se narodilo z těla tělo gest/
a což se narodilo z Ducha duch gest. Ne-
diwíš se že sem řekl tobě / musíte se znou
zroditi: Wjtr tam chce wěge / a hlas ge-
ho slyšíš ale newíš odkud přichází / a kam
gde: Takť gest každý kdož se z Ducha na-
rodil. Odpowěděl Nýkodém a řekl ge-
mu:

mu: Kterak mohau tyto wěcy býti? Od-
powěděl Ježíš / a řekl genu: In gsy Mistr
w Izraeli / a toho neznáš? Amen amen
pravím tobě / že což wjme mluwjme / a
což sine widěli swědějme / ale swědectwí na-
šeho nepřijimate. Poněwadž zemské wě-
cy mluwil sem wám a newěříte / kterak bu-
duli wám prawiti nebeské wvěříte? A gi-
stě žádný newstaupil w nebe / než ten kterýž
sstaupil s nebe / Syn člověka / kterýž gest
w nebi. A jakož Mojžíš powyššil ha-
da napausti / takť muso powyšsen býti
Syn člověka. Aby každý kdož wěřj w
něho / nezahynul / ale měl život wěčný.

Wyklad /

Kterak se dnešní Uteče gmenuge?

Gmenuge se den swaté a welebné Trojice.

Co se rozumí skrze swatou Trojicy?

Ty tři Osoby w Božstwí / Otec / Syn / a
Duch Swatý.

Koliť máme Bohůw?

Toliko gednoho / od kteréhož wssěcky wěcy
pocházegy a my skrze něho; Ale wssak wté
gedné Božské Býtnosti gsau tři rozdílne oso-
by / totiž / Otec / Syn a Duch Swatý / a toť
gest ten gedný Bůh / w kteréhož my wěřjme /

Kteréhož mý ctíme / welebíme a wzywáme.

Kde to stogi w Písmě swatém / že toliko geden

Bůh gest :

**W patých Knih. Moggjst. w 6 Kap. w. 4.
Elyš Izraeli / Hospodin Bůh náš Hospodin ge-
den gest.**

Kde to stogi napsáno že w té gedné Božské Být-
nosti tři osoby gsau :

**W prwni Epistole S. Jana. w V Kap.
w. 7. Tři gsau kterjž swědectwj wydawaj na
nebi / Otec / Slovo / a Duch swatý : a ti tři gedno
gsau. Tim spůsobem w S. Matausse w 28
Kap. w. 19. Edyz náš Spasitel dj: Odauce/
všete wssecky narody / křtice ge we gméno Otce / y
Syna y Ducha swatého.**

Kdo gest Bůh Otec :

**Bůh Otec gest prwnj osoba w Božstwí/
genž od wečnosti sobě rowného a wečného
Syna zploditi racil / kterýž nás y wssecky we-
cy stworil / a zachowává : Nebo onť gest
wssemohaucy Stworitel Nebe a Země.**

Kdo gest Bůh Syn :

**Bůh Syn / a neb Gejz Krystus gest dru-
ha osoba w Božstwí / genž gest prawým Bo-
hem od wečnosti od swého Nebeského Otce
zplozený / a prawým člověkem z Panny Ma-
rye narozený / kterýž za nás hršné trpěl / um-
řel / a pochován gest / třetjho dne zase žm-
rtwých wstal / na nebesa wstaupil / a tak nás
tudy od Božského hněwu / smrti a Peřla wy-
lau-**

kaupil/zte pak přičiny také on se nassim Wy-
kupitelem gmenuge.

Kdo gest Bůh Duch swatý?

Bůh duch swatý gest třetj osoba w Bož-
stwí / genz od wečnosti od Otce y Syna po-
cházy / a kterýz nás při Křtu swatým křže
Wjru w Krysta Gejssse poswęcuge/a nás ta-
ké w takowé Wjře zachowává: Nebo on
gest nassim Poswětitelem.

Proč pak se tato Tědele/den blahoslawené Tro-
jice swaté gmenuge?

Proto/ poněwadž mý ke ctj blahoslawené
Trojice swaté tento den swětime. Několik
každa Tědele Pánu Bohu/a tak ke ctj Bla-
hoslawené Trojice swaté se od nás swěti; a
wssak tento den obwzlasťně gest k tomu zřj-
zený/ abychom se tohoto dne/ w Trojce ge-
dnoho Boha / učili znáti / ctiti a welebiti.
Nebo rowně tak gako my Swatký Wánoč-
nj obwzlasťně Bohu Otce ke ctj a slawě swě-
time/ kterýz nám z lastý swěcho milého Syna
na swět poslati račil / aby nasse tělo a krew
nassi na sebe přigal; Tim způsobem/ rowně
tak gako mý Swatký Welikonocnj / obwzla-
sťně Bohu Synu ke ctj a slawě swětime/kte-
řyzto tohoto dne gakožto Wítězitel nad
smrtj/ zmrtwých slawně wstal; Y také ro-
wně tak gako mý Swatký Swatodussnj/ ob-
wzlasťně Bohu Duchu swatému ke ctj a sla-
wě swětime/ kterýz tohoto dne/ w widitedl-

ným spůsobu na S. Upostoly wstaupil: Tak
také tím spůsobem mý swetinné tuto Nedeli
kteráz hned nasleduje po swatých Swato-
dušních/ke ctj a sláwě blahoslawené Troj-
cy swaté / a to z té příčiny / abychom sobě w
bratřkostj wsecko opetowali/co gšine mezy se-
bau / wtěch třech Slawnostech/ rozgjmali a
přyseli.

Kterak naležitě tento den blahoslawené Tro-
jice Swaté swetinné:

Ponejprwe/ když mý se tohoto dne věime Pa-
na Boha znáti / je on gest geding w Bytnosti a
trůn w osobach/ gáž malo předtím powedino
gest/ nebo w té Známosti nasse spasení založe-
no gest/ gáž Pán Krystus dj: Totot gest wě-
čný žiwot/ aby poznali tebe samého pravého Bo-
ha/ a kteréhož sy poslal Gejšse Krysta/ w S. Ja-
na w XVII Kap. w. 3.

Podruhé / když mý dobrodinj Božíá poma-
jugeme/ a geg za to welebíme a chwalíme. Ctiti
a welebiti mý musíme Boha Otce/ kterýž nás
stworiti/ a až posawad zachowáti račil; Bo-
ha Syna/ kterýž nás swau křwj a smrti od
wěčné smrti wykaučil; Boha ducha swaté-
ho/ kterýž nás w Wjře w Krysta Gejšse po-
swětil: Té příčiny magj býti nasse wsta plná
chwal a děkůw činění / s Kraleem Dawidem
spjwagje: Dobrořeciti budu Hospodinu / kaž-
deho času: wjdneho chwála geho w wstech mých.
W Hospodinu chlubiti se bude duše má: tak je
to

to wslusj tissi / y budau se weseliti. Zwelebügteš
semnau Hospodina / a gmeno geho społecně wy-
wysługme / w Żalmu XXXIV. w. 1.

Potręty / když my Pana Boha wyzywáme a
gemu se klanime. Tebo tomu chce mitj Pan
Bůh / když dj: Panu Bohu swému klanęti se
budeš / a gemu samému slaužitj budeš. w S. Ma-
tausse w IV Kap. w. 10. Wyhwę mnę w den
šlauženj: wytrhnu tę / a ty mnę budeš slawitj w
Żalmu L. w. 15. Obwzlastně pať musyme
Pana Boha w tuto Slawnost wzywati / a
geg pořornę prosyti / aby on takowau Żna-
most Božj / w niž založeno gest nasse Spase-
nj / při nás y w nás zachowal / a nás tudy do
wečneho žiwota přivedl.

Počtwrtę / když my se wynasnažugeme Panu
Bohu sprawedliwę slaužitj. Poněwadž my Pa-
na Boha známe / geg nassim Otcem a Stwo-
řitelem / nassim Wykupitelem a Spasýtalem /
nassim Utěšitelem a Poswětitelem ctjme a
welebime: tehdy slusna a potřebna węc gest /
abychom gemu také / gařožto djetj / posluf-
nost zachowawali / gařožto sluzebnjcy podle
geho Přikázanj pokračowali / gařožto geho
Wyřaupeni / ke ctj a sláwě živi byli / gařožto
Poswęceni / w prawę Wjřę a w Břestianské
Lasce / a tak w prawę Sprawedlnostj a
Swattostj žiwot náš tráwili.

Co w sobę obsahuge dnešni S. Ewangeliam:

Obsahuge wsobě Rozmlauwání nasleho
Spasitele s Tylkodem.

Kdo gest byl Tylkodem?

Byl geden z Saryzeu/ Bniže Židowské/ clo-
weš obwzlasťny/ učitel wznesený/ Mistr w Iz-
raeli/ gaťz se w dnešním S. Ewangeliu
gmenuge.

Kdy gest přišel k Panu Gežíši?

W Noce.

Proč gest nepřšel we dne?

Pro strach gnišich Židůw. Nebo Tylko-
dem giťz byl z mnohých diwůw Krystowých
poznal/ že on gest ten prawý Messyas a Spa-
sytel swěta/ pročeťz k Panu Krystu řekl: Mi-
stre/ wjme že sy od Boha přišel Mistr: nebo
žadný nemůže těch diwů činiti/ kterěz ty či-
njs/ lečby Bůh byl s nimi. Ale on nesmel ta-
kowan Wjru wětegně wýznati/ poněwadť
on dosti dobře weděl že Žide/ a obwzlasťte
Saryzeowé/ Pana Krysta a geho Nasledo-
wňfiro nenáwideli a zatracowali/ ztě pří-
činy pak on přišel w noce.

W čem měl rozmlauwání Tylkodem s Pa-
nem Krystem?

O té Cestě kteráz k Spasenj wede/ a neb
kterak cloweť může Spasenj dogiti.

Čakaa cestu k Spasenj Pan Krystus genu
předepsal a neb ukázal?

Dlowě Trozenj. Nebo náš Spasitel tak-
to dj: nen amen prawjm tobě/ Tlenaro-
dji

díli se kdo znouu/ nemůž widěti kralowstwí
Božjho.

Co to významěnáwa: Znouu se naroditi?

Vyznamenáwa dítětem Božjim býti šrze
Wjru w Pana Gejssse Krysta: Nebo my sme
byli z přirozenj synowé hněwu; ale šrze Wjru w
Pana Krysta sme Synowé Boží a dědicowé
wečného Spasem / k Efczským w II Kapit. w.
3. Kterš pak kosi přigali geg/ dať giu moc syny
Božjmi býti/ totiz těm kterš wěři we gměno ge-
ho/ v S. Jana w I Kap. w. 12. A gestliže sy-
nowé / tedy y dědicowé: dědicowé jagistě Boží
spolu pak dědicowé Krystowj/ podle Wýslo-
wí S. Pawla k Římanům w VIII Kapit-
le w. 17.

Kdo w nás wykonáwa to nové Zrození?

Duch swatý/ a to při křtu swatým/ ředežto
nám duch swatý šrze swatý Křest Wjru w
Pana Krysta Gejssse wdeluge/ nás poswěcu-
ge/ a nás dítěty Božjmi činj/ nebo o křtu swa-
tým Apostol Paně S. Pawel takto mluwj:
Bůh nás spasyl podle miřosřdenstwí swěho/ šrze
obmětj druhého narozenj / a obnowenj Ducha
swatého / k Eftowí w III Kap. w. 5.

Co pak Zykodem tonu také tak rozuměl?

Nikoliw/ nybrž on mnohem wjce tu Panu
Krystu takto řekl: Kterak můž člowěk na-
rediti se starý gsa? Zdali může po druhé w
žiwot matky své wjiti/ a naroditi se

Co gest Pán Krystus gemu wtom spráwu nedať.

A owšsem jet gest dať. Nebo on gemu vřá-
zal kterať to nowe zrozenj skrze Wodu a Du-
cha/to gest/skrze Křest a skrze Ducha swatého
se dēge / řdyž dj: Amen amen prawjm tobě/
Tienarodjli se řdo z wody a z ducha / nemůž
wgiti do Kralowstwj Božjho.

Proč pať gest za potreby/aby se člověk zase skrze
Ducha Božjho znou narodil?

Proto/ poněwadž mý wřicňni gřine w hřis-
řich počatj a narozeni / a pro takowý hřich
z Kralowstwj Božjho wyrřeni / pročez dj
Krystus: Což se narodilo z řela/ řelo gest/ a
což se narodilo z Ducha/ duch gest.

Co to wřznamenává/ z řela se naroditi?

Wřznamenává z hřissňých rodicůw na-
rozenjím býti/ řez řaké řám hřissňým býti.

Co pať wřznamenává / z Ducha se naroditi?

Wřznamenává skrze Ducha swatého Sy-
nem Božjm se naroditi / a řak řwatým a du-
chowjm člověkem býti.

Co mý toto zrozenj/ genj se dēge skrze ducha swa-
tého / našřm rozumem pochopiti
můžeme?

Nřkoliw. Neboť mý nemůžeme pochopiti
wánj Wěrowě / odkud on pocházy / a řam
gde/ řjm mēně mý budeme mocy wřřaumati
řylu a moc ducha swatého/ neb řakto dj Kry-
stus: řediwř ře ře řem řekl tobě / Nřřřřte
se znou zroditi: Wřř řam řhce wěge / a
řlas

hlas geho slyšijs: ale newjš odkud přichází/
a kam gde: Takť gest každy kdož se z Ducha
narodil.

Co Nýkodem stau odpovědi upokogen byl?

Nikoliw / nybrž on gestě dale hlaubal/
řka: kterak mohau tyto wecy býti?

Co na to odpověděl Pán Krystus?

Obwiniowal geg zgeho newědomostj / že
słowim Krystowým newěřil / a že w tagem-
stwj Božjm hlaubal / tež že Přirozenj a neb
naturu genž Wjtr má / wystaumati nemohl /
a wssať proto předce sylu a moc ducha swa-
těho wystaumati se wynasnažowal / pročej
dj genu: Ty gsy Mistr w Izraeli / a toho
neznáš? Amen amen prawjm tobě / že což
wjme mluwjme / a což sine wideli swědčjme
ale swědectwj nasseho nepřigjmate. Pone-
wadž zemské wecy mluwil sem wám / a ne-
wěřjte / kterak buduli wám prawiti nebeské/
owěřjté.

Medle / odkud pak má to nowe Trozenj takowau moc /
že ti / kterých duch swatý skrze Wjru znouu
zrodil / spaseni dogdan?

Od Pana Krysta nasseho Spasjtele / kte-
rýž z nebe přissel a nám kralowstwj nebeské
zerystal / a zase na nebesa wstaupil / a nám ce-
stu pripravil. Nebo takto dj Pán Krystus
dale: Žádný newstaupil w nebe / než ten genž
sstaupil s nebe / Syn člověka / kterýž gest w
nebi.

S gatkým podobenstwim to Panu Krystus wy-
gadruge:

S podobenstwim od hada miedenneho
wzatým / o kterém w IV Knih. Mogziss. w
XXI Kap. zminka se činj. Nebo když byl lid
Izraelský od ohnjwých hadůw sstipán / tak že
množstwj lidu zemřelo / tehdy musel sobě
Mogziss / na rozkaz Boží / vdelati hada mē-
denneho / a geg na soch wyzdwihnauti / a kaž-
dy vstřknuty / když pohledl naněho / žiwot swůj
zachował: Tak také se dege těm lidem kte-
říž od pekelného hada / Satanasse / vstř-
knutj bywágj / když oni na Pana Gejisse / na
kríž wyzdwihnuteho s prawau wěrau po-
hlednau / tehdy vzdráwenj bywágj / a spasenj
wecného dosahnau / nebo takto dj náš Spa-
sytel: A gakož Mogziss powýssil hada na-
paussiti / takť musy powýssen býti Syn člově-
ka: aby každý kdož wěrj w něho / nezahynul /
ale měl žiwot wěčný.

Gakého Naučenj z tohoto Ewangeliu nabý-
wáme:

Od Nylodéma bereme Naučenj:

Ponejprwe / je Wjra při člověku s počátku
welmi mďla gest. Tento Nylodem měl časť
utrpenj Pana Krysta tak slyšau Wjru / že se
neosteychal předewšsemi Židy wěregně Pa-
na Krysta wýznati / a geg pomocy do hrobu
dati: Ale tuto s počátku byla geho Wjra
welmi mďla / toliko wnocy k Panu Krystu
přišel.

po-

Podruhe/ je mý lide w takowých wěcech/ kteréz se Wjry dotykagi/ od přirození očí zatemněne máme/ Tykodem ten Artykul/ o wnowě Zrození/ swým rozumem pochopiti nemohl. Tak se nám wšsem dēge: Nebo tělesný člověk nechápá těch wěcí kteréz gsau ducha Bojho: nebo gsau genu bláznowstwí/ aniz gich můžepoznati/ dj S. Pawel w I. k Koryntským w II Kapit. w 14.

Potřetj/ abychom w takowých wěcech/ kteréz se wjry dotykagi nehlaubali. Když tuto Tykodem rad wyskaumati chtěl ten Artykul o wnowě Zrození/ kterak se to dēge/ rkauc: Kterak mohau tyto wěcy byti? tehdy geg Pán Krystus ztoho trestal. Semt slaužegj tato slowa: Kdož hluboké wěcy zpřtuge tent nemoznau práci před sebe bere/ dj Ssalomon w Přjslowich swých.

Od Pana Krysta pak bereme Naučení:

Je on gest nášim prawým a wěrným Wítělem/ genž nám Cestu Boží k Spasení s prawedliwě a wěrně ukazuje/ Nebo takowým wítělem geg gmenuge Tykodem/ když dj: Mistré wjme že sy od Boha přišel Mistr.

Z geho Wčení bereme toto Naučení/ je ten kdož chce spasení dogiti/ musy znouu zrození býti/ to gest/ ten musy Dítětem Bojím byti. Nebo takto dj Krystus: Amen/ amen prawým tobě/ nenarodili se kdo znouu/ nemůž widěti králowstwí Bojho. Kdož pak chce znouu
zro-

zrozeným a Dítětem Božím byti/ tent musy:

Ponejprwe/ pokřtěn býti. Nebo takto tu-
to dj Pán Kryštus: Nenarodili se kdo zwo-
dy a z Ducha swatého/ nemůž wjiti, do křá-
lowstwí Božjho.

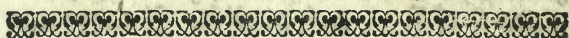
Podruhe/ musy prawau Wjru w Dána Kry-
šta miti/ Nebo to se gménuge z ducha naroze-
ným byti. Tot gest/ co Pán Kryštus mji
chce/ když dj: A gažž Nřogžž powýšil ha-
da na paussti/ tak musy powýšsen býti Syn
člowěka; aby každý kdož wěrj w něho neza-
hynul ale měl žiwot wěčný. Pročez také Pán
Kryštus náš Spasitel na ginsim mjestě tyto
dwa dily w gedno spogil křauc: Kdož wweři
a pokřtí se spasen bude/ w S. Marka w XVI
Kapit. w. 16.

Potřetj/ musy se Duchu Swatému ke wšse-
mu dobrému dati wšstj. Nebo kdož se naro-
dil z ducha/ duch gest/ to gest/ ten duchowni
a swatý žiwot wede/ gažž Pán Kryštus tuto
dj. A S. Pawel takto napsal: Kteržžkoli du-
chem Božím wedeni bhwagj/ ti gjan synové Bo-
žj/ k Řjmanům w VIII Kapit. w. 14. A tot
gest ta cesta k žiwotu wěčnému ku kterěž náš
Duch swatý w swem slowě wede.

Kterak dosahugeme ducha swatého?

Skrze modlitbu. Nebo takto dj Pán Kry-
štus: Poněwadž wy žli gsauce/ vmjte dobre da-
ry dawatí dětem swým: čím wjce Otec waš nř-
bestj da Ducha swatého těm kteržž ho prosy/ w
S.

S. Luk. w XI Kapit. w. 13. Pročez musyme často s Kralew Dawidem vzdýchati: Srdce čisté stwori mi/ o Bože/ a Ducha přímého obnowi wnitřnostech mých. Nezamítej mně od twáři své a Ducha swatého svého neodgjmeg odemne. Nawrať mi radost spasení svého/ a duchem dobrowolným utwrd' mně/ w Žalmu LI. w 12. Nauč mně činiti vůle tvé: Nebo ty gsy Bůh můj; Duch twůg dobrý wediž mně jako poro-
wné žemi/ w Žalmu/ CXLIII. w. 10. Tomu nášemu Bohu/ w Trogicy gednomu/ Utci/ Synu a Duchu swatému/ buďž Čest/ Slawa/ a díky až nawěky/ Amen!

Neděle prvnj po Swate Trogicy.

Ewangelium u S. Lufasse w XVI Kapitole.

Byl člověk geden Bohatý/ a oblačel se w šarlat a kiment/ a hodoval na každý den skřowostně. A byl geden žebrák/ gíněnem Lazar kterýž ležel w wrat geho wředowitý/ žádage nasycen býti těmi drob-
ty kterýž padali z stolu bohatce: Ale u psh přicházegice/ lizali wředy geho/ u stalo se/ že

Je ten žebrák umřel/a nesen gest od An-
 gelů/ do lůna Abrahamova: Umřel pak y
 bohatec / a pohřben gest. Potom w pe-
 řle pozdvih očí svých/w mukách gsa/vzřel
 Abrahama zdaléka/a Lazara w lůnu ge-
 ho. Y zvolaw bohatec/řekl: Otče Abra-
 hame smilug se nademnu; a possli Laza-
 ra/at' omočj konec prstu svého w wodě/a
 svlazj gazyknu; nebo se mučjm w tom-
 to plameni. Y řekl Abraham: Synu ro-
 pomeš se/žes ty wzal dobré věci své w
 životě svém/ a Lazar těz zle: nynj pak
 tento se těšj/ale ty se mučjš. Anadto na-
 demosseč'o/mezy námi a wámi/propast we-
 lika utvorená gest/ aby ti kteříž chtěj odsud
 k wám giti/nemohli/ ani od onud k nám
 přegiti. Y řekl: Ale prosym tebe Otče/
 aby ho poslal do domu otce mého. Ne-
 bot' mám pět brátru/at' gim svědčj aby
 y oni nepřišli do tohoto místa muk. Y
 řekl gemu Abraham: Magj' Mogjšse
 a Proroky nechť gich poslauchaj. A on
 řekl: Nic otče Abrahame: ale kdyby kdo
 z mrtvých šel k nim/ budau potání čini-
 ti. Y řekl mu: Poněwadž Mogjšse a
 Proroku neposlauchaj/ aniž byt' kdo z
 mrtvých wšal, wvěřj gemu.

Wyklad.

Kterak se dnešní Meděle gmenuge?

Gmenuge se prwnj Meděle po Swatě Trogicy / poněwadž hned Swatek welebně Trogice Swatě nesleduge; odkudž také každa Meděle až do Nowentu / swiig počet a swě Gmeno přigala.

Kolik stránek obsahuge wsobě dnešní Ewangeliū?

Obsahuge wsobě dvě stránky.

O čem wyprawuge prwnj stránka?

O životu bohače a Lazara.

Co toto powidání o Bohači a Lazarowi gest prawdiwa hystoryge / že se to tak dogiřta přitřesilo / a nebo gest gen toliko pozdobenstwj?

Tenj podobenstwj / ale gest prawdiwa hystoryge / kteráž se za času Pana Krysta aneb malo předtim stala / kteraužto Pán Krystus powida bezbožnjšim k zastrassenj y k polepsšenj / pobožnjm pak k potěšenj.

Kterak se gmenowař ten Bohač?

O geho gmenu žádná zminka se nečinj / poněwadž bezbožnjcy toho negsau hodni / aby gegich Gmena na Památku zapsaná byla.

Kterak ten bohač swiig život trawil?

Poneyprwe / w weliké Wyře / Nebo náš Text takto dj: Byl člověk geden bohatý / a ožblacel se w šarlat a w kment. Šarlat byl

Brálorvský oděv: Kment pak/ o kterým se tu-
to zmínka činí/ z gistého kamena dělán bý-
wa/ kterýž s hořetj nemůže; nýbrž tjm wíce
takowé platno z Kmentu vделané škrze O-
heň očistěno a obnoweno býwa: pročez ga-
to Zlato w vážnostj toho času bywalo / w
takowým tehdy nadherným oděwu ten člo-
wěk swau pychu provozowal.

Podruhé/ w veliké rozkošj a škwošnostj/ on
hodowal na každý den škwoštně/ to gest/ we
wšj světské rozkošj a chlipnostj se lochal a
swüg život trawil.

Potřetj/ w velikém nemilosrdenstwí/ geho
psy byli mnohem milosrdeňšj nežli on/ ne-
bo oni wředowitého Lazara lžali a tudy
gemu polehčení učinili; Ale Boháč byl tak
nemilosrdeň/ že Lazarowi před geho dwěr-
mi ležicymu ani těch drobtůw genž z geho
stolu padali nedělil.

Kterak pak ten bdný Lazar swüg život trawil?

Ponejprwe/ w veliké chudobě: Nebo on do-
konce nic neměl s čímby nasycen mohl býti/ ný-
brž on swüg chleb žebrotau hledati musyl. Ne-
bo takto dý naš Spasitel: A byl také geděn že-
brák/ gíněnem Lazar / kterýžto ležel v wrát
geho wředowitý: Žádage nasycen byti těmi
drobtý/ kterýž padali z stolu Boharce.

Podruhé/ w veliké nemoch a bolestj/ Nebo
on měl po wšem swém těle plno wředůw /
od kterých on wěmi velikau bolest snasseti

musyl/nad kteraž geho bolestj a nemocy psý se slitowali a s nim utrpenj měli/wředy geho s Gazýky swými hogitedlnými lžali/a tudy gemu polehčení spůsobili.

Potrjetj / w pravé pobožnostj/ačkoliv on welmi welikau bidu a bolest snasseti a podstaupiti musyl/wssať proto žádná zminka se nečiní/že by se byl netrpěliwostj dopustil/bohatce že by byl nenawidel/a neb gemu wssedlo zlé winssowal / nýbrž on mnohem wice wssedlo s trpěliwostj snášel a přemahał.

Alle kterať se toho pobožného Lazara Los a chowánj geho/s Slowý Dawidowými stownáwa/Edyž dj: Mlad sem byl/a sstarať sem se/ a newidel sem spraswedliwego opusštěného / ani semene geho žebrati chleba w žal=mu 37/w. 25.2

Dobře se to stownáwa. Nebo Dawid tuto nemluwi sprostá bez přidawku / že spraswedliwý a pobožný člověk chleba žebrati nebude/gesťo se to Dawidowi samému přitressilo/že gest musyl od Nabala a též y od Abimelecha chleba zadati; Nýbrž on tuto mluwi s přidawkem/že bytby se to y stalo/že on proto od Boha opusštěn nebude: A tot se také našemu Lazarowi přitressilo. Ačkoliv on sobě chleba hledati a žebrati musyl/wssať on proto od Boha opusštěn nebyl/genž mu pomocy a polehčení vdeliti mohl/což se y skrze Psůw lžání stalo.

Gatého Naučení z této první stránky nabý-
wáme:

Od Bohatce bereme Naučení:

Poneyprwe/ je lidé bohatj/ wúbec škrze své
Bohatstwj k welikým hřichům swedeni býwagi.
Ačkoliw mnoho bohatých lidí se nachází/ gaťz
příklad máme na Abrahamowi/ Dawidowi/
Jozefowi z Akrmatye/ a tať dale: A wšak
proto wúbec Bohatstwj do dawa lidem nad
hernostj/ pychy a wysočomyslnostj a nemilo-
srdenstwj/ gaťz na tomto Bohatcy spatruje-
me. Semt směruge náš Spasytel/ kdýz dj:
Gať nesnadné ti genj statky magj/ wegdau do
králowstwj Božího: Snáze gest welblaudu škrze
gehelnj věho progiti nežli bohatému wgiti do krá-
lowstwj Božího/ w S. Marka w X Kapitole
w. 23 a 25.

Podruhe/ je pycha wšatečj/ rozkoš swěta/ a
nemilosrdenstwj proti chudému bližnímu/ hřich we-
liký gest. Tať swiig žiwot trawil Bohať/ a
proto přišel tať do Pekla. Tať žiwot swiig
trawili lidé w Sodomě/ a proto škrze Oheň
swau žlázu wzali. Aly tatoť byla nepravost So-
domy sestry twé Pýcha/ sytost chleba/ a hognost po-
koge: to ona magic y dcery gegj/ ruky wšak chu-
dého a nužného neposlyšiwala. prawj Prorok
Ezechyel w XVI Kap. w. 49.

Potřetj/ je se Bezbožným na swětě wúbec do-
bre wede. Gaťz příklad tuto máme na Bo-
hatecy. Nad kterými sobě kral Dawid w žal-
mu

mu LXXIII v. 3. 5. 12. Stěžuge / když takto dj:
Když sem horlil proti bláznivým / wida štěstí ne-
slechetných. W prácy lidské negsau / a s giny
lidmi trestání nebywagi. Nebo ay ti bezbožní
gsauce / magj pokoj w swěte / a dosahugi žbojž?

Od bidného Lazara bereme Naučení:

Ponerprwe / je také y chudobní lide y Pana
Boha Milost magj když oni se ho bogj. Sem
Naučegi slova Brále Sfalomana: Lepši
gest chudý kterýž chodj w upřímnosti své / než pře-
wracený na které koli cestě své / ačkoli gest boha-
tý / w Příslowj w XXVIII Kap. w. 6.

Podruhe / je pobožní obyčegně mnohým křjsem
obtiženj bywagi. Toho máme příklad na La-
zarowi / kterýž swúg Wěk w chudobě / w ne-
mocy a w potupě trawil. Nebo to gest ří-
zenj Bojž: Že my musíme strže mnoha gsauce
nj wgti do králowstwí Bojžho / w Skut. Apost.
w XIV Kap. w. 22.

W čem wýprawuge druha stránka dnešního
Ewangeliu?

O smrti bidného Lazara a Bohatec.

Kam se dostal Lazar po své smrti?

Do Lína Abrahamowa / to gest do Ne-
be. Nebo Abraham byl Otec židůw a wšech
weřjcych / kterýž se byl strže swau smrt do ne-
be dostal / tamé také se y dusse Lazarowa do-
stola / kteráž strže Angele do něho wnessena
byla: Nebo stalo se že ten zebrať umřel / a

nesen gest od Angelů do lůna Abrahamowa/
prawj náš Text.

Co pak bohatec také umřel?

Y owsse m. Umřel pak y bohatec / a pohřben gest / prawj nasse Ewangeliium.

Ždaliž byl Lazar také pochován?

O geho pohřebu žádná se žmínka nečinj / a snad proto / poněwadž on bez Pochyby špatně byl pochován; ale o pohřebu bohatec žmínka se čini / poněwadž on welmi slawně byl pohřben.

Alle kterať se Bohatcy po geho smrti wedlo?

Y welmi zle / nebo se dostal do pekelných muk / kdežto vprostřed pekelného plamenu a ni krupegický vody dosahnauti nemohl / kterať od Lazara žadošiw byl / aby sobě swůg gazýř swlažiti mohl / gestto při swém žiwu byti ani naněg pohlednauti nechťel. Těbo takto Ewangeliium dj: Potom w pekle pozdwiw oči swých / w mukách gsa / vzřel Abrahama zdaleka / a Lazara w lůnu geho. Y zwolaw bohatec / řekl: Otče / Abrahame / smilůg se nademnou : a posli Lazara / ať omočj konec prstu swého w wodě a swlažj gazýř můj : nebo se mučjm w tomto plamenj.

Co mu na to odpovědel Abraham?

Wšeho potěšenj geg zbawil / nebo on gemu (I) na oči drjel Sprawedlnost Boj. Že on podle swého zaslaužení takowau pokutu šnašfeti

ſſeti muſy/ když dj: Synu/ rozpomeni ſe/ žeſ ty
wzał dobre wěcy ſwé w żywotě ſwém a La-
zar též zlé: nynj pať tento ſe teſſj/ ale ty ſe
mucjſ. (2) Předſtawuge mu Nemožnoſt geho
žadostj/ když wyprawuge/ že žádný z nebe do
pekla/ a z pekla do nebe přigiti nemůžē. A
nadto nadewſſečo dj Abraham/ mezy ná-
mi a wámi/ propať welika wtworzēna geſt/a-
by ti kterjž chťj oduť k wám giti nemohli/
ani od onud k nám přegiti.

Co geſtíe potom Bohatec žadať

Y Kzeľ: Ale proſym tebe Otce/ aby ho po-
ſlať do domu Otce meho: Nebo mám pět
bratrů ať jim ſwědčj aby y oni nepřišli do
tohoto miſta muť.

Gafau mu dať na to odpowěd Abraham:

Ali tuto žadost geho newyſlyſſel/ nýbrž mu
dukladně wkazał že neni za potřeby aby La-
zar k ſwým bezbožným bratrům ſſel/ pone-
wadž oni ze ſlowa Božjho/ z Piſina Možj-
ſſowého a Proročého doſtatečně ſe naučiti
mohau/ kterať ſwůg wěť trawiti magj/ aby
do toho miſta muť nepřišli. Magj Možj-
ſſe a Proročy/ nechť gich poſlauchagj/ dj A-
braham.

Co ſe bohatec s taťowan odpowedi wpořo-
giti dať

Nikoliw. Nebo on řeľ: Nic/ Otce Abra-
hane: ale kdyby kdo žmrtwých ſſel k nim/bu-
dau poťanj činiti.

Co na to odpowěděl Abraham:

N řekl mu/ poněwadž Mogjisse a Proroků
neposlauchaj/ aniž byt kdo zmrtvých wstál/
wěrj genu.

Gakého Naučenj zteto druhé stránky nabýz
wáme:

Od bidného Lazara bereme naučenj:

Poneprwe/ je bjda a nauze pobožných nawěz
Ty netrwa/ nybrž swým časem swé skončení beret/
gestili ne dříve/ tehdy gistotně při smrti.
Nebo Hospodin nedopustj/ aby nawěky pohnut
byl sprawedliwý/ w Žalms LV w. 23. A gakž
Cyrkw Křestianská spjwa: Geho Uzlost a
Sauzenj/ přišlo k štiasnému Skončení

Podruhe/ je dusse pobožných a wěrjých po
smrti do nebe přicházeti/ a w něm mečnau rado-
sti a newynsluwným potěšenjm obweseleni bý-
wagi. Tynj pak tento se těšj dj Abraham o
Lazarowi/ též se tak o wšech pobožných a we-
rjých dussech řjey může: Sprawedliwých du-
še gsau wruce Boji/ a nikoli nedotkne se gich mu-
ka/ w Anize Maudrostj w III Kapitole w. 1.
Blahoslawenj gsau od této chwile mrtwi/ kterjž
w Panu umjragi. Duch žagisiě dj/ aby odpočinuli
od pracj swých: skutkové pak gegich gdau za ni-
mi/ Zgewenj S. Jana w XIV Kap. w. 13.

Od bohatce bereme Naučenj:

Poneprwe/ je slawa a štěstj bezbožných na-
wěky netrwa: Bohač za swého žiwu byt wšse-
ho hognost měl/ ale po smrti swé/ trupege
wo-

mody zadosťim býl: Tak se dege gakž Dawid
dj: Bezbožny člověk při smrti zagistě/ ničehož
nemezme s sebou/ aniž sstaupj za ním sláva geho/
w Žalmu XLIX. w. 18.

Podruhe/ je bezbožni/ kteří bez pokání vmjra-
gi do pekla přicházeji / a oněm wečné muky sná-
šetj musěji. Nebo tak gako bezbožný bohatce
kwjlití a woláti mŕšl: mučím se w tomto pla-
menj: Tak se také wšsem bezbožným djti bude
o kterýchš Provoš Izayaš takto wyslowu-
ge: Ejerw gegich nevmře/ a oheň gegich nevh-
sne: y budauť w oskliwošti wšelikému tělu / w
LXVI Kap. w. 24.

Od obaudwau/ gakž od Lazara/ tak též y
od Bohatce bereme Naučení:

Poneyprwe/ je duše lidská gest nesmrťedná.
Několikw tělo vmře wšak proto duše žiwa
zůstane/ ktera se zamordowati nemůže/ podle
X Kap. S. Mat. w. 28.

Podruhe/ je toliko dwoge místa gsau do kter-
ých se duše po smrti dostawagi/ totiž nebe a pe-
klo. Do nebe se dostala duše Lazarowa/ a do
pekla duše Bohatce. Do Nebe se wšickni
pobožni wěřcy dostanau/ kteříž na zasluby
Krystowe w pravé Wjře vmjragi; do Pe-
kla pať se wšickni bezbožni dostanau/ kteříž
bez pokání vmjragi: Nebo kdož wěřj w Sya-
na/ má život wečný: ale kdož gest newěřcy Sya-
nu/ nevjěť života/ ale hněw Boží zůstawa na něm
w S. Jana w III Kap. w. 36.

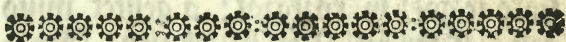

Od těch pěti bratrůw genž Bohač za sebau zanechal bereme Naučenj:

Poneyprwe/je wůbec takowi Lide kterj s bezbožnými obcugi a towarýssj také bezbožni gsau a bezbožnost páchagi. Poněwadž tito bratrj s Bohatcem své obcowánj měli/tehdy rovně s ním wsselika bezbožnost páchali/za kterěz se sam Bohatec obawal/ aby y oni nepřissli do tohoto mįsta muš/to gest/do Peřla. Sem Nauzi propowědenj Syracha: Kdo se dotyká smoly/ zmaže se odnj/ a kdo towarýssj s pyssným/ bude podobný gemu/ w XIII Kap. w. 1.

Podruhe/je ti kterjž chťegi spasenj dogiti/ nemagi očekawati obwzlassnjho zgerwenj/ ažby geden zmrtwých wstal a gim kázal/ mybrj oni magi Pissmu S. wěrjti. Magj Mogzisse a Proroky/ nechť gich poslauchagi/ a Poněwadž Mogzisse a Prorokůw neposlauchagi/ aniž byt kdo zmrtwých wstal/wwěrj gemu dj Otec Abraham. Nebo slowo Božj nám to oznamuge/ gestili že chceme spasenj dogiti/tehdy že musyme podle příkladu Lazaroweho w wjře w Pána Krysta setrwati až do smrti/ trpěliwi w sřauženj byti/hřichůw takowých/ kterěz bohatce do Peřla přiwedli/ máme se wystrjhati/ a Pana Boha srdečně wzrwati/ aby on nás swým Swatým duchem po wssedch našich cestach sprowázal/ nás od Peřla zachowal a k žiwotu wečnému přiwedl/ wzdychagjce: O přesladky Gezissj/ že člověkem
zplō-

zplozen gsy/pekelných muš nás sprost. A ge-
ste takto: Owěd mně k žiwotu wěcnému/
můg Gezišij/ kterýž gsy mi škrze twé přeho-
té vnučenj a krowawau twau Zaslubu zyska-
ti račil. Tomu nassemu Wykupiteli P. Gezi-
šij Krystu/ společně s geho nebestým Otcem/
a duchem swatým/ budiž Čjest a Slawa až
nawěky/ Amen!

Steděle druha po Swate Trogich.

Evangelium v S. Lukasse w XIV
Kapitole.

Slowěk nēgafy učinil wečeři welikau
a pozwal mnohých. Y poslal služeb-
níka swého w hodinu wečeře/ aby řekl po-
zvaným/ Podte: Nebo již připraeno
gest wšsecko. Y počali se wšicknj gedno-
myslně wymlauwati. Prwnj řekl gemu:
Wes sem kaupil/ y musym wngiti/ a s
hlednauti gi: prosym tebe wymluw mně.
A druhy řekl: Patero spřežení wolů
kaupil sem/ a gdu/ abych gich skusyl: pro-
sym tebe wymluw mně. A giný dj: Je-
nu

nu sem pogaľ / a protož nemohu přigjiti.
 Y nawratiw se ten služebník / zvěstowal
 tn věcy Pánu swému. Zedy rozbě-
 raw se Hospodař / řekl; služebníku swé-
 mu: Wygdi rychle na rynky a na vlice
 města / a chudé / y chromě / y kulhawé / a sle-
 pe wweď sem. Y řekl služebník: Pane /
 stało se gakž sy rozkázal: a gesset' mjesto
 gest. Zedy řekl Pán služebníku: Wyg-
 diž na cestu / a (mezy) ploty / a přimut' w
 giti / at' se naplnj díln mŭg. Nebo pra-
 wim' wám / že žádný z mužů těch kterjž
 pozváni byli / neokusy wečeře mé.

Wyklad.

O čem wýprawuge dnešní Ewangeliū?

Wýprawuge nám o wečeři weliké / kterauž
 člověk negaký učinil. Nebo celé toto Ewan-
 gelium obsahuge w sobě takowé podobenstwj /
 w kterémž náš Spasitel Krystus Gejzš weľ
 Nowého Zákona k wečeři weliké přirow-
 nawa.

Co Pán Krystus rozumí skrze tu Wečeři?

Kázanj S. Ewangeliū o Milostj Bo-
 žj / kteráž nám skrze Gejzše Krysta dana gest.
 Nebo celá Summa swateho Ewangeliū w
 těchto slowich Krystowých obsazena gest:
 Kdož

Kdož w Syna Božjho wěrj tenť ma žiwot we-
čnŷ. Toto Kázanj připodobňuje náš Spa-
sytel Wečeri weliké.

Proč pať se kázani swatého Ewangeliium / we-
čere weliká / gmenuge :

(1) Proto / poněwadž toto kázani s wečera
tohoto swěta / to gest / w poslednich časech to-
hoto swěta skrze Pána Krysta kázano bylo /
řdyž giž swět bez málá čtyřj tisíc let byl stál.

(2) Proto / poněwadž po tomto kázani ža-
dné wjce na swět přigiti nemá. Nebo ro-
wně tať gaťo po wečeri žádné gjdlo wjce
nenasleduge / tať taťe po kázani swatého E-
wangeliium žádné wjce přigiti nemá ; nýbrž
ono trwati má až do skonánj swěta. Semť
sme řuge S. Pawel řdyž řj : Bychom pať y
my neb Anděl s nebe kázal wám / mimo to což
sme wám kázali / prokletj bud / k Galatským w I
Kapit. w. 8.

Co pať toto Ewangeliium wstarém řakone nes
bylo taťe zvěřowáno :

W owšem řet gest bylo. Nebo hned po pa-
du prwnich Rodicium sám Pán Bůh kázal
prwnj Ewangeliium / řka : Semeno Ženské po-
tře hlawnu hada / w I Knih. Moggjssow : w III
Kap. w 15. Semuť wšickni Prorocy swědectwj
wydawagi / že odpustěni hřechu wezme skrze gme-
no geho řadny řdožkoli wvěřilby w něho / w Skut.
Upost. w X Kapit. w. 44. Ale wšak toto
Ewangeliium gen toliko mezy řidy kázano
by

bylo; V Tlowném Zakoně pať po wšsem swě-
tě kázano a rozhlasseno bylo: Žté přičiny se
tehdy strze tuto Wečeri welikau/ weřegně
kázani swatého Ewangeliium po wšsem swě-
tě rozumi.

Kdo gest takowau Wečeri pripravil?

Czlowěk negatý. Nebo takto dj Pán Kry-
stus: Czlowěk negatý učinil wečeri welikau.

Kdo se rozumi strze toho člowěka?

Bůh Otec nebeský/ kterýžto syce podle své
Bytnostj ne člowěk ale duch gest; A wšsať
on se člowěku připodobňuje zstrany své Wl-
dnostj a Přiwětivosti. Tentot Nebeský
Otec takowau wečeri welikau pripravil/ kdýž
gest on swého mileho Syna/ nám lidem k
Spasenj/ na tento swět poslati račil.

Proč se tato Wečeře/welika gmenuge?

(1) Poněwadž ten gest weliký Pán genž ta-
kowau Wečeri pripravil/totíž wečný a wšse-
mohaucy Bůh.

(2) Poněwadž mnozstwj hostůw k této We-
čeri pozwano gest.

(3) Poněwadž se weliké a slawné Přihoto-
wenj k této Wečeri stalo.

Koho Pán Bůh pozwati račil k této Wečeri?

Wšech lidj. Nebo Pán Krystus prawj že
gich k této Wečeri mnoho powołáno bylo.
Strze kterežto slowičko/ mnohých/wšicchnj li-
de se rozuměgi/ Nebo Pán Bůh žwěstuge li-
dem

dem wssechném wssudn/aby poňanj činili/ w Skut-
cych. w XVII Kapit. w. 30.

Strze toho dal pán Bůh ty lidi pozwati?

Strze swého služebníka. X poslal služeb-
níka swého w hodinu wečeře/ aby řekl poz-
waným: Podte/ nebo giž připraweno gest
wssecko.

Kterýž gest to Služebník Boží?

Nepřednějšj gest sam Pán Krystus/ kte-
rýž w swém člowčenstwj spůsob služebníka
na sebe přigal/ a wssech lidi k této duchownj
Wečeři pozwal/ když těmito slowy/zwati ra-
čil: Poňanj činite/ neboť se přiblížilo králowstwj
nebeské/ v S. Matausse w IV Kapit. w. 17.
Podtež kěmně wssicchni kteříž pracujete a obtženi
gste/ a gá wám odpocínutj dām/ v S. Matau-
sse w XI Kap. w. 28. Druzy služebnícy Boží
pať gsau wssicchnj Aposstolowe a gegich Na-
městkowé y wssicchnj sprawedliwi učitelowé
a Kazatelowe: Nebo těch Pán Bůh wysy-
la aby lidem geho swatau Wiili oznamo-
wali/aby Wjru w Pana Krysta kázali/a tu-
dy lidi k wečnému Spasenj dowáděli. Oni
zagisté S. Pawlem řjcy mohau: My na mi-
stě Krystowě poselstwj děgice gáfoby sam Bůh
strze nás žadal/ prošyme na místě Krystowě smjř-
te se s Bohem/ w 2 Epist. k Koryntským w V
Kapit. w. 20.

Wčem pať záleží to Přihotowenj této Wečeře/a nebo
kteráž pať gsau to gjdla/ ktera nám Pán Bůh
při této Wečeři přednassí?

Preda

Přednassj nám Pán Bůh při teto Weče-
ři prawau Sprawedlnost / Odpusštenj hřj-
chůw / Zastánj a pomoc ducha swatého y ta-
ké žiwot wečný. Gednim slowem / on nám
dawa wssečo to což k nassemu spasenj potre-
bugeme / z té přjčiny on také dj: Poďte / nebo
giz připraweno gest wssečo.

Co pak wssečnī lide k této Wečeři přišli?

Nikoliw / nybrž mnoho z nich tu Wečeři
zawrhli / nechteli přigiti / ale zadali za wy-
mluwenj. Uebo takto wyprawuge dnešnj
Ewangelium: Y počali se wssečnī gedno my-
slně wymlawati. Prwnj řekl genu: Wes
sem kaupil y musym wygiti / a shledauti gi:
prosym tebe wymlaw mñ. A druhý řekl/
Patero spřeženj wolū kaupil sem / a gdu a-
bych gich skusyl: prosym tebe / wymlaw mně.
A giny dj: Ženu sem pogal / a protož nemo-
hu přigiti.

Kterj lide se rozuměgi skrze toho prwniho ktez-
ryž sobě byl wes kaupil?

Dyšnj. Uebo tēm takowým lidem gest ge-
gich Čjest a sláwa / kteraž na tomto swěte
magj o mnoho milegšj / nežli Kralowstwj
Nebeské / pročez také potupugi Wečeři Pane.

Kterj lide se rozuměgi skrze toho druhého / ktez-
ryž sobě byl patero Spřeženj wo-
law kaupil?

Pašomcy. Ueb těch takowých lidj gegich
kupowánj a prodawánj / gegich dobytek a
Wo-

Wolowé/ gum o mnoho milegšij gest nežli
wečné Spasenj.

Kterj lide se rozuměgi štreze tobo štrejšo kře-
ryj sobě byl ženu pogal?

Kterj se w tělesné žadostj kochagi. Ne-
bo tēm a takowým lidem gest časna rozkoš a
těla žadost w tomto swěte/ o mnoho mileg-
šij nežli Bůh a wečné Spasenj/ gaž S. Pa-
wel o takowých po lakotě dychticých lidech
wyprawuge: Gsau rozkošij milownjcy wice/ než
li milownjcy Boha/ w 2 Epist. k Tymoteowi
w III Kap. w. 5.

Co pak člověku není swoboda Wes a neb ginž,
šij Nabyteč sobě kaupiti/ a také y ženu
pogiti?

O wšsem žet gest swobada. Nebo Bůh
šam Staw Manželšij ustanowil/ šam ku po-
wánj a prodawánj dowolil; Ale mý gen to-
liko nemáme tyto časne wěcy wice milowa-
ti nežli Prospěch a Spasenj dussi nassich/ my
brž mý máme pozorowati slowa Krále Da-
wida: Statku gešlizeby wám přibýwalo / ne-
příkladente k němu srdce/ w Žalmu LXII w. II.
Bůh a wečné Spasenj musy nám milegšij
býti/ nežli wšsecko to co gest časné a pomige-
gcy.

Kterj gsau pať to ti genž kře weliké Wěče-
ij přišli?

(1) Chudj/ chromj/ kulhawj a slepi/ štreze kře-
réžto se rozuměgi wššickej bidnj a pro swé
žij-
hřij-

hřichy zarmauceni hřisnicy / genž nišde gin-
 de potěšenj nagiti nemohau tromě v Pana
 Gezišse / tit přichazegi k té Wečeri / nebo tak-
 to dj naš Spasitel: V nawratiw se ten slu-
 žebník / zvěstował ty wěcy Pánu swému.
 Tehdy rozhněwaw se Hospodár / řekl služeb-
 níku swému / wygdi rychle na rynky a na vlice
 města / a chudé / y chromé / y kulhawe / a slepé
 wweď sem. Y řekl služebník / Pane / stało se ga-
 tož sy rozkázal: a gestet místo gest.

(2) Ty / kterjž se na cestách a mezy ploty na-
 házegj / strze kterěžto se pohane rozumegi.
 Nebo za času stareho Zakona / toliko žide w
 Cyrkwi Boží byli / a ginšihó lidu malá část-
 ka byla / kteráž se k židům přiznawala / a s ni-
 mi držela. Pohane pak byli wen z Cyrkwe /
 aneb za Městem Božim / to gest tak mnoho
 gaťoby se mezy ploty a leckdes na sřnicy zdr-
 žowali; Oni byli odcy eni od společnosti Izrae-
 le a cizj od wmluw zaslíbenj / gaťž wyslowuge
 S. Pawel k Efezským w II Kap. w. 12. Ale
 za času nowého Zakona byli tito Pohane /
 mezy který našj předkové také přinalezeli / ne
 toliko powolánj / nýbrž oni také k takowé We-
 čeri weliké přisřli / onichž naš Spasitel takto
 wyslowuge: Tehdy řekl Pán služebníku: Wyg-
 diž na cesty / a mezy ploty / a přinut wgti / at se
 naplnj dům můj.

S čím gest měl služebník ti Hostý přinutiti?
 S Řázaním slova Božího.

Co na sebe wwalugi ti newdečni Hostj/ kterjž
prigiti nechregi?

(1) Wwalugi na sebe hněw Božj. Nebo
rozhněwaw se Hospodar/ dj náš Spasitel.

(2) Budau od takowé slawné Wečere/to-
tiz/ od wečného Spasenj odstrčenj. Nebo tak-
to dj Pán Krystus: Prawjmi wám/ že ža-
dný zmuží těch/ kterjž pozwáni byli/ neokusy
wečere mé. Sem slaužegj slova nasseho
Spasitele/ když dj: Kdož weřj w Syna má ži-
wot wečný: ale kdož gest newěřjcy Synu/ new-
žijst žiwota / ale hněw Božj zustáwá na něm/ w
S. Jana w III Kap. w. 36.

Gakého Naučenj z tohoto Ewangeliu na-
bywáme?

Od Pana Boha bereme Naučenj:

Ponepprwe/ že on chce/ aby wsšicknj lide k spa-
senj přišli. Nebo zté přjčiny posyla náš Spa-
sitel své slaužebnjky ke wsšem lidem/ y také k
těm kterjž prigiti nechregi. Nebo Bůh chce/
aby wsšicknj lide spaseni byli/ a k známosti pra-
wdy přišli/ dj S. Pawel w I Epist. k Tymo-
teowi w II Kap. w. 4.

Podruhe/ že Božj milost a láska k lidem we-
líka gest. Nebo když gsine my duchowně chu-
dj a slepi byli/ anobrz mezy ploty a na Cestach
leželi/ gakožto zawrzení a z Káge wystrčení
lide/ tehdy se Bůh nad námi smilowal/ a nám
k nassemu spasenj/ swého milého Syna na
tento swět poslal/ o kterěžto lasce náš Spa-

sytel takto prawj: Tak Bůh milował swět/že Syna swého gednorozeného dal/ aby každý kdož wěří w něho/ nezahynul/ ale měl život wečný/ w S. Jana w III Kap. w. 16.

Potřetj/ že hněw Boží proti bezbožníkům welmi weliký gest. Nebo gať milostiw Hospodin gest těm genž geho milost přigimagi; Tak také zase hněw wý gest nad těmi/ kterjž geho milost potupugi. On odpłacuge přehlivo- stj a hněwem/ trápenjm a výkosti/ a to každé duši člověka činycho zlé/ k Řijmanum w II Kapit. w. 8 a 9.

Od služebníků Božjho/ to gest/ od učitelů wěrných/ bereme Uaučenj/ že oni od Boha po- slánj gsau/ aby nás zwali k té weliké Wečeri Bo- žj/ a že my sřze ně k wečnému životu wedeni bý- wáme/ pročez potřebná a slusna wěc gest/ a- bychom hlas gegich/ nasledowali/ podle Ua- pomenuti S. Pawla: Powolni buďte Spra- wciim swým / a poslusni: onit jagisté bděgi nad dussemi wassimi/ k Řidům w XIII Kap. w. 17.

Od Uewděčných hostůw/ genž přigiti nech- teli/ bereme Uaučenj:

Poneyprwe/ že se mnoho Řidj nachazj / kterjž swé bohatswj / swau čest/ a swau časnu wzkos- wjce milugj nežli nebe. Nebo toť gsau tj lide/ genž k té weliké Wečeri nechtěgi přigiti/ o kce- rýchžto S. Pawel takto wyslowuge: Wnozy chodj gakožto nepřátěle křže Křstowa: gegichj to Bůh gest bricho / a slawa w mřkostech gegich/ křes

Ľterjz o zemské wěcy stoji / Ľ Ľilipenským w III
Kap. w. 17.

Podruhe / abyhom časné wěcy wíce nemilowa-
wali nežli Kráľowstwj Nebeské. Ľebo gestilize
nehceme s těmito newděčnými hostj od Ľe-
beské Wečere odstrčenj býti / tehdyt nemusy-
me swět wíce milowati nežli Ľebe; Obwz-
lastě se máme wystřihati ľakomstwj / pychy /
a rozkoše tohoto swěta: Ľebo wssecko toto
nás od wozuge a odlučuge od Pána Boha /
a geho připrawené Wečere: Nemilujtež swě-
ta / ani těch wěcy Ľterjz na swěte gsau / jádost tě-
la / a jádost oěj / a pycha žiwota / napomina nás
S. Jan w swé prwnj Ľpistole w II Kapi-
tole w. 15.

Potrětj / je bezbožni / Ľterjz Ľ Panu Křystu ne-
přichazegi / ani hřěchůw odpustěnj / ani Ľilostj
Boží / ani Kráľowstwj Božího dosahnutí mo-
hau. Tot oznamuge nás Spasytel w těchto
řlowich: Žádný z mužůw těch Ľterjz pozwa-
ni byli / neokusý Wečere mé.

Od hostůw pať Ľterjz Ľté wečeri přisli / be-
řeme Ľlaucenj:

Poneyprwe / abyhom Ľilost Boží Ľteráž se
nám w Pánu Gejšsi podawa / nepotupowali.
Ľebo Ľotud nás Ľospodin řkrze swé wěr-
né řlužebnjř porauči zwáti: Poďte nebo giž
připraweno gest wssecko; Dotud nám také
dweře Ľilostj otewřené řau; Dotud nás
Bůh Wřsemohaucy Ľ swé Wečeri připusti-

ti chce / bytbychom gessťe tať welicý a bidný
hříšnicy byli; Ale po tomto žiwotě / dwěre
Mílošťi zawřené budou / Pročež pozorowa-
ti máme slova Proroka Izaiasse když takto
dj: Hleděnte Hospodina / pořawadž mŭje nale-
zen býti: wzhýweyte ho / pořadž blýžko gest. w LV
Kap. w. 6.

Podruhe / abychom Panu Bohu za takowau
geho Mílost a lásku děkowali / že on nás za ho-
dné k swé wečeři vsaudil / a nás k nj pozwa-
ti / a tať nám strže Pána Krysta odpustěný
hříchůw / a wečný žiwot darowati račil.
Pročež slusně zwolatj můžeme: Požehnany
Bůh a Otec Pána našeho Jezu Krysta / kterýž
požehnal nám wsselitým požehnaním duchowním
w nebeských věcech w Krystu / k Efezským w I
Kap. w. 3.

Co pak mý sami od sebe kťe wečeři přigiti mů-
žeme?

Nikoliv. Vybrž mý se masyne modliti /
aby nás Pán Bůh k sobě strže ducha swého
Swatého přitahl / řkajice: Zahniž mně / a
tať za tebau poběhnem / w Písničkách Sfalom.
w I Kap. w. 4. Ty sám mé srdce řed / a du-
chem swatým wed / aby mně nic neswedlo / od
tebe neodwedlo / degž mi k tobě přigiti / we-
ně s tebau bydliť; Tomu našemu Bohu
Otcy / Synu / a Duchu swatému / budiz Čest
a slawa až na věky / Amen!

Ne-

Medele tretj po Swate Trogich.

Ewangelium v S. Lukasse w XV.
Kapitole.

A onoho času: Přiblizowali se pak k němu wssickni Publitani a hřissnicy/ aby ho slysseli. V reptali Farizeo-
wé a Zátonnjch/ řkauce: Tento hřissnjch
přigjma/ a gj snimi. V powěděl jim po-
dobenshwj toto/ řka: Kdyby někdo z was
měl sto owec/ a ztratilby gednu z nich/ zda-
líby nenechal dewadesáti dewjti na Pau-
ssi/ a nessel k té kteráž zabynula/ ažby y
nalezl gi? A nalezna/ wložil by gj na rame-
na swá s radostj; A přigda domu/ swo-
la by přátel y sausedy řka jim/ spěsu ra-
dúgte se semnau: Nebo sem nalezl owecy
swau kteráž byla zabynula: Prawjnit'
wám / že tak gest radost w nebi nad ge-
dnjm hřissnjkem pokánj činjcm/ (wětsji)
než nad dewadesáti dewjti sprawedliw-
mi kterjž nepotřebujj pokánj. A neb žena
některá magjch grossu Deset/ ztratila by
geden gross/ zdálj nežazje swjce/ a neme-
te domu/ a nehledá pilně/ dokudž nenale-

zne? A když nalezne/ swolá přítelkyně a
sousedy/ řkaucy: spolu radujte se seminau:
nebo sem nalezla groš / kterýž sem byla
stratila. Takt' prawym wám/ že jest ra-
dost před Angely Božími nad gedným
hríštníkem pokaný činěm.

Wyklad/

Co w sobě obsahuje dnešní Ewangeliū?

Obsahuje w sobě dwoge pěkné podobení-
stwy/ kteréž náš Spasitel swau Lásku
k hríštníkům kagjícím ukazuje.

Odtud to poslo/e náš Spasitel takowa po-
dobenství na plac přinasi?

Odtud/ poněwadž Pán Krystus hríštníky
a Publiány přigjmal/ s nimi obchazel/ a no-
brž y s nimi gedl a pil/ tehdy nadtm žar-
zeowé a žakonnicy reptali/ gaž dnešní E-
wangeliū wyprawuje: Přibližowali se pak
k němu wsicchni Publiáni a hríštnicy/ aby ho
slyšeli. Y reptali žarzeowé a žakonnicy/
řkauce: Tento hríštníky přigjma/agj s nimi.

Co byli Publiáni a hríštnicy za lide?

To slovo Publián pochazy z latinské ře-
či/ a znaména zgewnýho člověka/ a tak se
gmenowali wsicchni ti genž elo a neb Něyto
Římské Wrdnosti wybjrali w Čestým ga-
zitu se gmenugi Celní a neb Něytní: Byli pak
tito

tito lide wuibeć nesprawedliwi a nemilost-
dni / kterjz / Židowstý narod welmi na tabo-
wali / od nich wice cla žadali / než gım poru-
čeno bylo bráti / ztė pať přjciný měli Žide
proti takowému nesprawedlýwému lidu v-
stawicnan žáwist. Strze hrjssnjšy se pať ro-
zuměgi wšicłni ti kterjz w wěregných a w
powědomých hrjssich / ku příkladu w Kure-
wstwj / w Nesprawedlnostj / w opilstwí / a
tėm podobným / swúg žiwot trawili / a ztė
přjciný wstawicně w řaryzeu a Žakonníkú / genž
swatj a pobožni lide chteli býti / w nenáwistj
a w potapnostj býli.

A gakému řoncey a cýly naš Spasýtel s těmito
Publikány a hrjssnjšy obcowal :

Abý on gich / od gegich bezbožnostj odwedl
a ge tudy k počánj přiwedl. Nebo dnešnj
Text dj / že se k němu wšicłni Publikáni a
hrjssnjcy / ne k tomu řoncey a cýly přiblizowa-
li / aby oni dele w swých hrjssich pokračowa-
ti mohli / nybrž aby Pana Gežíse řisli.

Proč pať gsau řaryzeowé a Žakonnicy reptali /
že Pan Gežíš s takowými lidmi
obcugeť

Proto / poněwadž oni to za wěc neslussnat
měli / aby swatý člowěk s takowými bezbožnj-
šy towarýšs / nebo oni sami / s takowými lid-
mi žádné společenstwí a towarýstwo nemě-
li. Poněwadž pať Pan Krystus to činil a s
takowými lidmi zachazel / tehdy oni proti ně-
mu

mu reptali / a geg zté přičiny obwinňowati
chtěli / že by on také takowým člověkem byl /
gakž geg bez toho / Přitelem Publikantů a hři-
šníků ginenowali / v S. Matausse w XI Ka-
pit. w. 19.

Kterak se Pán Krystus zastává:

Přiwádí na plac dwoge pěkné podobene-
stwí/s kterymizto důkladně dokazuje že obco-
wánj s hříšníkŷ/welmi dobře gemu přísluší.

Kterěz gest to prwnj Podobenstwí:

O Ztracené a zase nalezené owcy/nebo také
to dj náš Spasitel: Kdyby někdo zwás měl
sto owec / a ztratilby gednu z nich / zdaliby
nenechal / dewadesáti dewjti na paussti / a ne-
šel k té kteráz zabynula / ažby y našel gi? A
nalezna / gisteby gi wložil na ramena swá s
radostj: A přigda domu / swolalby přátely
a sausedy / řka jim / spolu radugte se semnau:
neb sem našel owcy swau / kteráz byla zabý-
nula. Prawjnit wám / že tak bude radost w
nebi nad gednjm hříšníkem poňanj činjym
wetšj nežli nad dewadesáti dewjti sprawe-
dlivými / kterjz nepotřebuj poňanj.

Kdo se rozumí skrze toho člověka genž sto
owec má:

Pán Krystus náš Spasitel / toť gest ten
gediný Člowěk nám z Milostj daný / ont gest
prawý pastýř nassich duší / kterjz poškada du-
ši swau za své owce.

Kdo se rozumí skrze těch sto owec:

Wše

Wssicni lide.

Kdo se rozumi skrze tu gednu ztracenau owcy?

Wssicni hrissnicy / kterjz se Pana Boha swau bezboznostj spustili / odneho odbehli / a tak na paustj tohoto sweta blaudegi.

Kdo se rozumi skrze tech dewadesate dewet owec?

Wssicni pobožni a werjcy djetky Bozj / kterjz / pri swem Pastyrj Panu Jezysj stale zastawagi / a s nim trwagi.

Co pak tento Pastyr swau ztracenau owcy / to gest / bezbožne hrissnky / hleda?

Y owsem. Nebo zte přjiny na tento swet přigiti racil / gaž sám dj: Syn člověka přisse / aby hledal a spasyl což bylo zahynulo / v S. Luk. w XIX Kap. w. 10.

Kterak Pan Krystus hrissnky hleda?

On ge hleda a k sobě wola skrze kázanj slowa Bozjho / kdjz s nim takto mluwj: Volani einte / v S. Mat. w IV Kap. w. 17. Podte ke mně wssicni kterjz pracujete a obtiženi jste / též v S. Mat. w XI Kap. w. 28.

Co potom na to nasleduge / kdjz se hrissnecy nazgiti daji?

(1) Pán Krystus ge přivede zase domu / to gest / k společenstwj Cirkwě Křestianské.

(2) Pocházy odtud welmi welika radost / ne toliko / v Pana Krysta / nybrž také y mezy geho Přateli a sausedy / ku kterýmž on dj: Spo-

Spolu radujte se semnau: Neb sem našel
owcy swau / kteráž byla zahynula.

Kdo se tuto rozumí šrže Přátely a sousedy
Křestové:

Swatj Anjele / též také wywolenj dítč
Boží w Kralowstwí Nebeském / kterjžto wstí-
dnj se raduj nad gednjm kagjcym hrjssnj-
kem / nebo takto Wyklada sám náš Spasy-
tel / když dj: Prawjmě wám / že tak bude ra-
dost w nebi nad gednjm hrjssnjkem poťanj
činjcym wětšj nežli nad dewadesati dewjt;
sprawedliwými / kterjž nepotřebuj poťanj.

Co pať sprawedliwí poťanj nepotřebuj?

Y owšem že oni potřebuj každodenního
poťanj a též modlitj se musěgi: Otče odpust nám
naše winny / v S. Mat. w VI Kapit. Ale o-
ni nepotřebuj wěregného a neb zgerwného
poťanj / kterjžto se před celým shromazde-
njm činj / nebo takowé Poťanj přinalesj toli-
ko zgerwným hrjssnjtům činiti.

Kterěž gest to druhé Podobenstwí?

O Ztraceným a zase nalezeným Grossá
Neb takto dale prawj náš Spasytel: A
neb žena některá magicy grossú deset / ztrati-
la liby geden grös zдалjž nezáže swjce / a ne-
mete domu / a nehledá pilně / dokudž nenale-
zne? A když nalezne / swolá přítelkyně a sau-
sedy / řkaucy: Spolu radujte se semnau: neb
sem našla grös / kterjž sem byla ztratila.
Takť / prawjm wám / že gest radost před An-
gely

Poslyšte s kterýmž Pán Bůh nasse srdce čistí a obmeta/ abychom se k němu obrátili.

Co potom nasleduge/ když se tento Gros nalezne:

Komněžto/ co gest při té zase nalezené owoce nasledowalo/ totiž welmi welika Rádost. Nebo tak gašo se ta Žena nad swým zase nalezeným Grossem raduge/ a zté přičiny k sobě své přítelkyně a sausedy swolawaly a k nim dj: Spolu radugte se semnau: neb sem nalezla Gros/ kterýž sem byla ztratila: Tak také se raduge Pán Gejš nad Obracením bjdného hrjšnjka; A nobrž wsicni Angelowé radugi se s nim/ nebo takto dj Kryštus: Takť prawjm wám/že gest radost před Angely Božimi nad gednjm hrjšnjkem potánj činjcm.

Co se pak Angele Boží/ nad spravedliwými rowně neradugi?

N owšem žet se radugi/ ale radost nad obraceným hrjšnjkem o mnoho wětšj gest/ nebo znamo gest/ že člověk o mnoho wětšj radost má/ když ztracenau wěc zase nalezne/ nežli když gi gestě w své mocy měl.

Gakého Naučenj z tohoto Ewangelium nabywáme?

Od Saryzeu a Zakonnjku bereme Naučenj: Poneyprwe/ je bezbožnj wjdycň dílo pobožnjch tupěj. Pán Kryštus cožkoliwěť slawného/ dobrého/ a k podjwenj hodného učinil/

tchdy

tehdy Saryzeowé to haněli a tupili. Co bylo chwalitebnějšeho při Panu Krystu nežli to/ že gest on hrěšničky přigal? A proto předce Saryzeowe tento geho dobrý Skutek tupili/ y reptali Saryzeowé a Zakonnicy/ řkauce: Tento hrěšničky přigjma/ dj dnešní S. Ewangelium.

Podruhé/ je pokřtěným gegich Pobožnost navětšim díle zaleši w potupování a w zlečování ni druhých. Takowi byli Saryzeowe/ kterjž se domníwali že oni sami swátj a pobožni lidé gsau/ druzy pač že gsau Publikánj a hrěšničky/ s kterými oni ani mluwiti ani gisti nechťeli.

Potřetí/ abychom se takowého pokřtstwj vystřjhalj. Podle napomenutj Syracha: Hleď se/ aby twá pobožnost/ nebyla pokřtstwj/ a twé služby/ kterěj činiš Panu Bohu/ aby nepo- chazěly z falešného srdce.

Od Pána Krysta bereme Taucenj.

Ponejprwe/ je on žádného tagicneho hrěšni- ka nezawrhue/ ale ge wsecky přigjma. Publi- kanj y druzy o kterých se w dnešním Ewange- lium z minka činj/ byli welicy hrěšničky; Když se pač obratili/ od swých hrěchůw opustili/ a k Pánu Krystu se přiblizili/ tehdy on gich k sobě přigal. Tot on každému tagjcyemu hrě- šníku prokazati a učiniti chce. Nebo on wšem hrěšníkům k potěšení a k spasení na tento swět přišel/ podle swědectwj S. Pa- wla/ genž takto dj: Wěnat gest tato řeč/ a wse

wšfeligať obľibenj hodná je Krystus Jezš přišel
na swět aby hřšné spasol/ w I Epist. k Trmo-
teowi w II Kap. w. 15. On také wšfecky hř-
šňky/ kterjž k němu přichazegj/ welmi rad
přigiti chce. Toho ldoj te mně přigde/ newy-
wrhu wen/ dj sám Pán Krystus v S. Jana
w VI Kap. w. 37. A nobřz on hřšňky sám k
sobě wola/ řka: Podte ke mně wšicknj kterjž
pracujete a obtijeni gite/gať wás obcerstwjw/ S
Mat. w XI Kap. w. 28.

Podruhe/ je Pán Krystus hřšňky hleda/ a
gich k obracenj a k Pořanj welmi rad přiwesti
chce. Tot Pán Krystus oznamuge a nás w
tom wgistuge škrze to podobenstwj o ztrace-
né owcy/ a potom o tom ztraceným Grošj.
Nebo tak gať Pastyr swau ztracenau owcy/
a žena swu ztracený Groš hleda: Tak ta-
ť Pán Krystus hřšňky hleda škrze své swa-
té slowo. Gaťž sám žte přjčiny dj: Nepotře-
bugjť ždrawj lékař/ ale nemocnj. Ga sem nepři-
šel wolati sprawedliwých/ ale hřšňých ku po-
řanj/ v S. Mat. w IX Kap. w. 12.

Porřetj/ bereme Naučenj od Pana Kry-
sta/ je Křestian také s bezbožnjmi obcowati mū-
že. Pán Krystus byl ten neřwategšj/ a pro-
to předce s hřšňky obcowal/ tak je žaryze-
owé o něm hubanj tlaukli/řkance: Tento hř-
šňky přigima/ a gj s nimi. Ale wšak pobožný
Křestian musy s bezbožnjmi tak obcowati/
aby s nimi nehřšl: Nebo gestili on to činj/

a s bezbožným hřichy pachy/ tehdy s bezbož-
nými od Pana Boha trestán bude; Vybrž
on musy/ wedle Příkladu Krystowého/s bez-
božnými obcowati/ aby on gich obrátil/ a na
prawau cestu wwedl/ s Kraleem Dawidem rj-
tagje: Y budu wybcowati přestupnjky cestám
tvoým/ aby hřisnjcy k tobě se obraceli/ w Žalmu
LI w. 15. Gestili se to tak/ na takowy spůsob
státi nemůže/ aby tudy dušj zeyštal/ tehdy se
musy Křestian takowého Towaryšstwa wy-
střihatj/ aby sám potom po takowých ce-
stach nepokračowal a bezbožným nezůstal.
Nebo kdo se dotýká smoly / zmaže se od ni/ a kdo
towaryši s pyšným/ bude podobný genu/ podle
wyslowenj Klezypastýka w XIII Kap. w. 1.

Od Publikań a hřisnjků bereme Nau-
čenj:

Poneypřwe/ abychom pokánj činili a tak se od
hřichůw našich odvrátili. Tot gsau tuto vci-
nili Publikań a Garyzeowé. Tot také se ode-
wšsedh lidj wyhledawa/ k nimžto Pán Kry-
stus takto prawi: Pokánj činte/ neboť se přiblí-
žilo králowstwj nebeské/ v S. Matausse w IV
Kap. w. 17.

Podruhe/ abychom se s našim Pokánjm k
Pánu Gejšsi přichýlili a vtekli. Nebo tam se
vtekli a své autocistě wzali tito Publikań
a hřisnjcy/ kterýchž Pán Krystus také při-
gal; tak y my činiti máme: Nebo není w ja-
dném giném spasenj; a není gineho gmena pod

nebem daného lidem skrze kteréhychom mohli spaseni býti/ kromě toliko skrze to gmeno Ježíš/w Skut. Apostl. w IV Kap. w. 12.

Od ztracené owce / a od ztraceného Gro-
sse bereme Naučenj:

Ponejprwe / je my lidé od přirození nasseho jim podobnj gsme. Všickni my gafo owce blaudili sme / dj Proroč Izaiáš w LIII Kap. v. 6. Bůh nás syce wedle swého obrazu tworiti račil / ale ten takowy drahy obraz / jest zase skrze hřích prwnich nassich Rodi-
cům ztracený.

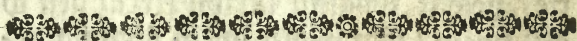
Podruhe / je náš Pán Krysius hledal a také nassel. On nás nassel při Křtu swatým; on nás každodenně hleda skrze své swaté slovo / a skrze wsseligatý křž / on až posawad gestě wola: Podte kemné wssicknj.

Potřetj / abychom se Panu Krystu dali na-
giti. Nebo gestili se gemu nedáme nagiti / teh-
dy gsme na wěky zatraceni. Nebo kdožt gest newěřej Synu / tenť newžřjt žiwota / ale hněw Boží zůstawa na něm / w S. Janu w III Ka-
pit. w. 36.

Od swatých Angelůw bereme Naučenj:

Že se oni nad Pokánjmi člověka srdečně radu-
gj / nebo takto dj Pán Krystus: Že gest ra-
dost před Anděly Božími nad gednjm hřj-
ssnjkem pokánj činjcým. Rowně tak / gafož
mý toho žadostwj gsme / aby Angelowe swau
Ochranau nás obradowali; Tak také slu-
šna

ffna wěc gest / abyhom mý ge zase s nassim
pořánjm obradowali / a zté přiciný k Pánu
Bohu wolali: Obrat nás Hospodine / tehdy
obraceni budeme / a kdyz obraceni budeme / po-
řánj učinime a nasseho žiwota polepsšime.
Tomu nassemu Bohu Otcy / Synu a Duchu
Swatému / budiž Čest a Sláwa až na wě-
ky / Amen!

Needele čtwrta po Swate Trogicy.

Ewangelium y S. Lukasse w VI
Kapitole.

Zlonocho času: Řekl Pán Jezis vše-
dlnjkům swým: Budtež milosrdnj/
gako y otec wásš milosrdný gest. Nesud-
te / a nebudete sauzeni: nepotupugte / a ne-
budete potupeni. Odpauštěgte / a bu-
det wám odpustěno: Dawente / a budeť
wám dáno: Mjru dobrau / natlačenu /
a natřesenu / a osutau dagit w luno wá-
sse: Tauž zagisě mērau kteraúž mējte
bude wám zase odměřeno. Powěděl jim
také y podobenswý: Zdali může slepy sle-

pého wessi: Zdaž oba do gámy nevpadnau? Menší vředlník nad mistrá swého/ ale dokonaly bude každý / budeli gako mistr geho. Což pak widíš mrwu w oku bratra swého / a břewna kteréz gest w twém wlastním oku neznamenáš? A neb kterak můžeš říci bratru swému; Bratře / nechť wygimu mrwu kteráž gest w oku twém / sám w oku swém břewna ne-wida? Pokrytče / wywrž přiwé břewno z oka swého / a tehdy prohlédneš / aby wyňal mrwu kteráž gest w oku bratra twého.

Wyklad.

Co w sobě obsahuje dnešní Ewangeliū?

Obsahuje w sobě pekné Napomenutí k Milosrdenství / kteréz blížnjmu prokazowati máme.

Kdo to napomenutí dáwa?

Pán Krystus náš Spasitel. Neb on w dnešnjím Ewangeliū takto dj: Protož bude te milosrdnj / gako y Otec náš milosrdnj gest.

Co to wyznamenáwa / milosrdným býti?

Wyznamenáwa utrpnost a litość mlti nad swým bjdným a welmi chudým blížnjm
a ge

a gemu w geho potrebě na pomocným podle
swé moznostj býti/a geg fedrowati.

Kdož pak má milosrdným býti?

Wšickni Křestiane.

Podle kterého příkladu mají oni swé milosr-
denstwí prokazowati?

Podle příkladu Otce nebeského/ neb takto
Pán Krystus dj: Buďte milosrdnj / jako y
Otec was milosrdný gest. Tak jako náš Ne-
beský Otec swé milosrdenstwí Přatelům y
Nepřatelům prokazuje: Nebo on sluncy swé-
mu melj zchoditi na dobré y na zlé/ a desít dáwá
na spravedlivé y na nespravedliwe/ S. Mat.
w VI Kap. w. 45. Tak také každý Křestian
se slitowati má nad bjdu swého bližnjho/
netoliko swého Přitele/ nýbrž také y Nepřis-
tele / a gemu podle moznostj napomocným
býti.

Alle kterak to býti může / aby člověk tak milosrdným
mohl býti jako Otec Nebeský/ gesto on sám
to milosrdenstwí gest?

Smysl Pána Krysta není ten/ aby Křestia-
n/ Panu Bohu rovné a dokonale milosr-
denstwí/ bližnjmu swému dokazowal; Nebo
Boží milosrdenstwí gest tak weliké jako on
sám gest/ geho milosrdenstwí se nadewšed-
stwowením snášj; Vybrž toto Pán Krystus
s těmito slowy wyslowiti chce: Aby se wěr-
ný Křestian podle swé newětšj moznostj

wynasnazil/ kterakby mohl Pana Boha swého w geho milosrdenstwj nasledowati.

Kterak pak nassemu bližnjmu Milosrdenstwj prokazugeme?

(1) Když geg nesaudime/ nebo takto dj náš Spasitel: Nesudte/ a nebudete sauzeni.

(2) Když geg nepotupugeme. Nepotupigte/ a nebudete potupeni.

(3) Když mý nassemu bližnjmu/ y také tomu genž nám Brávdu učinil/ geho prowiniení odpauštějme/ a na něm pomsty nehledame/ nebo takto dj dale Pán Krystus: Odpauštěgte/ a budeť wám odpuštěno.

(4) Když mý nassemu bližnjmu a chuděmu Bližnjmu nawomo:ni gsine/ a genu z nasseho Gmenj a Požehnánj nětco vdelugeme/ aby on se objiwiti mohl/ semě snerugi slowa Krystowa: Dawegte a budeť wám dáno.

Co to wyznamenáwa/ swého bližnjho sauditi?

Wyznamenáwa/ s swým bližnjm zle mysliti a mluwiti.

Co wyznamenáwa Potupowati?

Wyznamenáwa swého bližnjho za bezbožného člověka a welikého hříšnjka miti a sauditi.

Co pak člověk nikdy nemá swého bližnjho tupiti a sauditi/ proč pak tehdy Wrdnost netoliko člověka saudi ale y k smrti orteluge?

Nemini se tuto weregny Aurad Rjhtar-
stý/

stý/ kterýžto Alurad Pán Bůh sám vstano-
witi račil; nýbrž Pán Krystus s tímto Na-
pomenutím směřuje na to nekřesťanské po-
mlauwání a přetrasání lidské/ když člověk
druheho / nad kterým on ustanowený není
saudj/ geho život pomlauwa/ geg za weliké-
ho hříšnýka má/ a tak geg we všem odsu-
zuge.

Proč Křesťan swému bližnímu milosrdenstwj
prokazowáti má?

Proto/ aby se genu zase milosrdenstwj pro-
kazowalo. Nebo Pán Krystus dj: Nesud-
te a nebudete sauzeni: Nepotupujte a ne-
budete potupeni: Odpausstegte a bude wám
odpuštěno: Dawegte a bude wám dano.
Nebo tak jako se člověk k swému bližnímu
chowa a vřazuje/ tak také se zase Pán Bůh
k němu chowa a vřazuje. Kdož swému bli-
žnímu milosrdenstwj prokazuje/ tomu Pán
Bůh zase milosrdenstwj prokazuje. Kdož
na sebe pozor má/ aby swého bližního nesau-
dil/ teni budaucně/ před welikým saudem/ od
Pana Boha sauzen nebude. Kdož swému
bližnímu odpausstj/ a pomsty nad swými Ne-
prátelei nehleda/ tomu Pán Bůh zase geho
hříchy a prowinění odpustiti chce. Kdož
swému bližnímu z toho Gmenj které genu
Pán Bůh dal/ vdeľuge a genu napomaha/
tomu Bůh zase swého pozhnání vdeľiti a
dāti chce. Nebo tauž mērau kterauž člověk

meřj/ bude mu zase odměřeno; Kterezto podobenstwj sám Pan Krystus na plac přivá-
di/ řdýz dj: Mjru dobrá/ natlačénau/ a na-
třesenau/ a osutau dadjt w Luno wáffe: Tauz
zagistě merau kterauz meřjte/ bude wám za-
se odměřeno. Pan Krystus tať mnoho s tím
podobenstwjm wyslowiti chce: Gestili že wý
Mjru wsselitého dobrodinj plnau/ wassemu
bliznjmu odměřjte/ tehdy wám zase Pan
Buh da mjru plnau/ natlačénau/ natřese-
nau a osutau. Nebo řdýz mjra-má byti na-
lezitá/ tehdy obyčegně se kaupě do nj tlaci/ a
s wrchem se dáwa.

Co pak Křestian zaslubuge. Křze své milosřden-
stwj u Pana Boha takowě weliké mi-
losřdenstwj:

Ukolim. Ulybrž takowě milosřdenstwj
Božj/ nám Pan Krystus zaslauzil a zerskař
svým přehortým vmučenjm a swau přetez-
kau smrti/ a řdoz se s prawau Wjrau Pana
Krysta přidržuge/ tent se z takoweho Bož-
ského milosřdenstwj tessjti může. U řkohož
pak se takowá wjra nachazy/ tuť ginsjho nie
nasledowati nemůže/ nez coliko milosřdenstwj
a láskať bliznjmu: Pročež nasse milosřdenstwj
ť bliznjmu/ gest žnamení prawě Wjry/ a že
takowý člowěk w lásce a w milostj Božj sto-
gj/ a milosřdenstwj od Pana Boha dosahu-
ge; Nebo řdoz z gruntu srdce svého blizni-
mu svému dobrodinj prořazuje/ tent ma pra-
wau Wjru/ z kterezto wjry takowa láska po-
ča-

chazy: Kdož pať wjrů mǎ / tent mǎ y mǐlo-
srdenstwǐ Božj. Pročez nasse mǐlosrdenstwǐ
nezaslubuge mǐlosrdenstwǐ Božjho / nǎ-
brz ono gest gentoliko giste geho Zna-
menj.

Co pať Křestian swěho bratra / genť hřessi / do konce
nesmǐ trestati / ědyž on neni geho Wrdnosti / a
neb geho Kzatel a neb geho Soz
spodat ˚

Y owossēm žet on geg potrestati mǔže / ale
wssat takowǐ Křestian / ěterýž chce druheho
z geho hřichu trestati a geg sauditǐ / musy
drǐwe na to pozorowati / co Pan Křystus od
něho wyhledawa / totiz / on musy neyprwe
sǎm sebe zkusyti / zdaliz on sǎm s mnohymǎ
hřichy posřwřeněný neni.

Co pať takowǐ / ěterýž sǎm s mnohymǐ hřichy poz-
řřwřeněný gest / swěho bljnjho potres-
tati nemǔže ˚

Nemǔže. Aleb tot gest / což nǎš Spasytel
trognasobnǐm Podobensřwǐm dokazuje.
Prwǐi podobensřwǐ gest oslepǐm ělowětu /
ědyž dj: Zdalǐ mǔže slepy slepěho wěsti?
zdaž oba do gǎmy nevpadnau? Alebo tať
gǎto slepy slepěho wěsti nemǔže / tať tať
ělowěť hřichy posřwřeněný a nesseschetný / dru-
heho trestati / a gemu cestu k cnořtem a k po-
božnosti vřazowati nemǔže. Druhe Podo-
bensřwǐ gest o Mǐřtu a wědlnřtu / ědyž nǎš
Spasytel takto dj: Neniť wědlnřť nad mǐ-
řtu swěho: ale dokonalǐ bude řaždý / budeli
gaa

gaťo mistr geho. Nebo tať gaťo vćedlněť od
 zľeho a bezbožneho Mistra / nic ginsľiho než
 toľiko žľosti a bezbožnosti se navćiti můžē / a
 tať lepššim nebude než geho mistr: Tať taťe
 se čľowěť od bezbožného čľowěťa malo co do-
 brěho naućiti můžē. Třetj podobenstwj gest o
 čľowěťu / kterýž w oku swěm welikě břewno
 má / a přitom předce chce swěmu bratru / genž
 toľiko mrwu má w swěm oku / gemu gj wy-
 řiti. Nebo taťto dj naš Spasytel: Což pať
 widjš mrwu w oku bratra swěho / a břewna
 kterěž gest w twěm wľastnjm oku nezname-
 naš? Al neb kterať můžēš řjcy bratru swěmu /
 bratře / nechati wyginu mrwu kteráž gest w
 oku twěm / sám w oku swěm břewna newida?
 Pokryťce / wyrřž prwé břewno z oka swěho /
 a tehdy prohlēdneš / aby wyrřal mrwu kteráž
 gest w oku bratra twěho. Nebo tať gaťo
 to se doľonce nesiľuge / aby ten řdož má we-
 likě břewno w oku swěm / druheho trestal a
 saudil / kterýž by gen toľiko mrwu měl w
 swěm oku: Tať taťe gest to blaznowskē a po-
 kryťskē předsewzeti / řdvyž čľowěť / aťa sám plný
 neprawostj / nesiľchetnostj a hřjchůw / dru-
 heho tresse a odsuzuge / gestto ho žádný kto-
 mu newstanowil.

Gaťeho Naućenj z toľoto dnešniho Ewange-
 lium nabywámež

Od Pana Boha / kterýž gest naš Nebesķj
 Otec / bereme Naućenj / je on gest milosřdny
 Bůh / genž nám mile rad nasse hřjchy odpu-
 stiti

stiti/a nám wšeho dobrého vdeliti chce: Neboť geho Milosrdenstwj nás sám Pán Krystus odesyła/rka: Budtež milosrdni gakož y Otec was milosrdny gest. Takowei swe-
dectwj Kral Dawid Panu Bohu dawa/edyž takto dj: Gakož se sliowáwá Otec nad dítka-
mi/tak se sliowáwá Hospodin/nad těmi kterjž se ho bogj / w Žalmu CIII w. 13. Takowau tež Chwalu y Prorok Jonáš o Panu Bohu wy-
slowil/rka: Ty gfu Bůh milosrny a litostrny/ dlaho čefagich/ a boguh w milosrdenstwj/ w IV Kap. w. 2.

3. Napomenutj nasseho Spasitele bere-
me Naučenj:

Ponepprwe / abychom milosrdnj k nassemu bližnjmu byli. Neboť to od nás Pán Krystus wyhledawa/edyž dj: budte milosrdnj gakož y Otec was milosrdny gest. A ztē přjčiny také Pán Krystus na ginsim mjestě takowých za blahoslawenē wyhlassege / kterjž / swému bližnjmu milosrdenstwj prokazugi/rka: Bla-
hoslaweni milosrdnj: Nebo oni milosrdenstwj důgdau/v S. Mat. w V Kap. w. 7.

Podruhe / abychom nassemu bližnjmu geho prowiňnēni odpaustili/ neb tomu Pán Krystus miti chce/edyž dj: Odpaustegte a bude wám odpustěno. Žadny ten člověk / hřichůw swých odpustěni od Pana Boha dosahnau-
ti nemůže / kterjž hnew w srdcy swém proti swému bližnjmu zadržuge/ a gemu geho pro-
wiň.

winěnj odpustiti nechce/gaž naš Spasitel
na ginsim místě takto dj: Vestlize pať neod-
pustite lidem padů gegich / aniž Otec waš odpus-
stj wám padů wassich/ v S. Mat. w VI Kap.
w. 15. Pročez také náš Spasitel / do nassj
řazdodennj Modlitby / ředžto za odpustěnj
nassich hřichůw prosyme/to položiti račil: a
bychom my nassemu bližnjmu/ geho prowita-
něnj odpauštěli/řdžž řikáme: Odpust nám na-
sse winny gaťož y my odpauštíme nassim win-
niskům/ v S. Mat. w VI Kap. w. 12.

Potrěti/abychom nassemu bližnjmu w geho bj-
dě a nauzy napomoeni byli. Ulebo tať gaťo my
toho žadostjwi gsine/ aby nám Bůh w nassj
bjdě a nauzy napomocný byl / a swěho Poze-
hnánj nám vdelil: Tať také y my musíme
nassemu bližnjmu napomocni býti/ a z nasse-
ho Gmenj gemu vdelowati; Dawegte a bu-
det wám dano dj náš Spasitel. Dobrý člo-
wěk slitowáwa se/ y pügčuge/ w Žalmu CXII.
w. 5. Blahoslavený řdož prožřetedlny saud činj
o chudem: w den žly wyswobodj geg Hospodin.
Hospodin ho ostřeje/ a objimj geg: blazený bu-
de na zemi aniž ho wyda ljbošti nepřatel geho:
Hospodin ho posylj na řožcy w mřlobě geho: wssa-
čto lejenj geho w nemocy geho proměnj/ w Žal-
mu XLI. w. 2.

Počtwrté/ bychom se wystrěhali bezbožného
pomřawanj a přēsuzowánj člowěka. To gest
my nemáme o nassem bližnjm žadného žlēho

domněnj miti/ o něm nic zlého mluwiti/ a neb
geg za welikého hříšněka miti. Wědauce/ že
mý sami gsme mnohým pokleškám poddanj/
mnohými hříchy poskwrněnj a pomazáni/ a
že mý mnohdykráte mrwu w oku nasseho bli-
žního spatřugeme/ ale břewna w oku nassem
nespatřugeme/ to gest/ hříchy nasseho o bližnj-
ho/ kterěz malé gsau wzdycly před očima má-
me/ ale nasse weliké hříchy/ kterěz/ hříchy bli-
žního nasseho přewyššugj a o mnoho wětšj
gsau/ těch mý při sobě necytime. Tutož Nau-
čenj a napomenuti Krystowo ssetřiti máme:
Nesudte a nebudete sauzeni/ nepotupugte a
nebudete potupeni.

Po pate aby ten/ kterj druhých trestati a sau-
diti chce / sám sebe prwé těch hříchůw sprostil.
Nlebo tomu Pán Krystus miti chce/ kdyz dj:
Pokrytce/ wywrz prwé břewno z oka swého/
a tehdy prohladneš/ aby wyřal mrwu kteráz
gest w oku bratra twého. Totož sobě obwz-
lasťe tj pamatowati a zachowati magj/ kte-
rých Pán Bůh do takowého Uradu posta-
witi račil/ aby ginsich lidí z gegich hříchůw
a přestaupenj trestali/ totiž/ učitelowé/ Ba-
zatelowé/ Wrchnostj/ Hospodari a Hospodi-
ně. Nlebo to gest wec mrzká a ohawná/ kdyz
někdo druheho trestati chce/ a on sám gest s
takowým hřichem poskwrněnj / rowně tak
mnoho gest/ gakoby slepý slepému cestu wka-
zowati chtel. Pročez Syrach/ můž maudry/

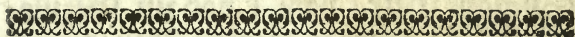
dobře vyslovil: Prvé nežliby mluvil / nauč se / a před nemocí bog se. Před saudem připrav se / aby dobře činil / a w čas trestání nalezněš milost w XVIII Kap. w. 20.

Po šesté / bereme také Tancenj odtud / že to praví Pokrytcy gsau / kterých jinšihů nic newědj / než gen lidj přesuzowáj / pomlauwati a gegich činenj tupitj / gesto oni sami mnohým poklíškám a hráchům poddanj gsau. Nebo tak gich gmenuge sám Pán Krystus / řka: Pokrytce / wywrz prvé břewno z oka swého / a tehdy prohlédneš / aby wyňal mrwu kteráz gest w oku bratra twého. A poněwadž takowj Pokrytce před obličejem Božjim w obawnostj gsau / kterých Pán Krystus w onen poslednj den nepozná / nýbrž k njm takto promluwj: Odeaděte odemně činitele nepravostj w S. Matausse w VII Kap. w. 23. Tehdy se takowého nekřesťanského přesuzowánj / a pomlauwanj wystrjhati máme.

Co pak my sami od sebe z naší wlastnj mocy a syly takowé skutky dobré / totiž skutky milosrdenstwj a lásky činiti a prokazowati můžeme?

Nikoliw / nýbrž to w nás musy pusobitj duch lásky / kterýz nasse zlobywé a nemilosrdné srdce zmenitj a k pravé lásce ponaučati musy. Pročez musyme za pomoc Ducha Swatého prosyti / vzdychajice: O lásko sladká skloniž se k nám / deg milostj twé okusyt nám / abychom srdečně se milowali / a potogně w ge-
dnom

dnom smyslu stali. Tomu / Welebnému
 duchu swatému / společně Otcy Nebeskému / a
 Pánu Krystu geho Synu / budiz čest / Slá-
 wa a díky / odsawad až na věky / Amen!

Medele pata po Swate Trogicy.

Ewangelium v S. Lufasse w V
 Kapitole.

S Tak se pak když se zástup naněg wa-
 lil / aby slyšeli slovo Boží / že on stál
 podle Gezera Genezaretského. I vzřel
 dvě lodi / any stoji v Gezera: Rybáři
 pak sstaupiwše z nich / wypjrali syti. I
 wstaupiw na gednu z těch lodí / kteráž by-
 la Šimonowa / prosyl ho / aby od země
 odwezl maličko: A posadil se / věil z lodí
 zástupy. A když přestal inkurwiti / dí k
 Šimonowi; Bez na hlubinu / a roze-
 střete syti své k lowenj. I odpowědew
 Šimon / řekl genu; Mistře / přes celau
 noc pracowawše / nic sme nepopadli: ale
 k slowu twému rozestru syti. A když to
 učinili / zahrnuli množstwí weliké ryb / tak
 že

že se trhála sýt gegich. V ponutli towa-
rnssů kterž byli na druhé lodi/ aby přissli
a pomohli jim: y přissli a naplnili obě
lodi/ tak že se pohřizowaly. To vzřew
Ssimon Petr/ padl k noham Sezisso-
wym/ řka: Odegdi odemně Pane/ neboť
gsem člowěk hřissný. Hruža zagisté by-
la geg obkličila/ y wssěk y kterž s nim by-
li/ nad tjm lowenjm Ryb kterž byli popa-
dli. A též Jakuba a Jana syny Zebede-
own/ kterž byli Towarnssi Ssimonowi.
V dj Ssimonowi Seziss: Nebogž se: gž
od tohoto časa lidi budess lowiti. A při-
wezsse k břehu lodi/ a wssěck o opustiwsse/
sli za njm.

Wyklad.

O čem wyprawuge dnešní Ewangelium:

O hogném lowenj ryb Ssimona Petra.

Kdo gest byl Petr:

Byl s počatku Rybářem w Galilegi/ kdež
Gezero bylo/ kterž se gmenowalo Gezero
Genezaretské/ w kterémžto Gezerě Ssimon
Petr a geho bratr Ondřej lowiwali. Skrze
kteržto hogné lowenj genž gsau dosáhli/
Petr ku Krystu Panu obracen gsa/ od ně-
ho hned Rybářem lidj učiněn gest/ to gest/
Pán Krystus geg powolał za učitele a Ba-

zatele/ anobrz za Apostrola/ genz potom E-
wangelium po rosem swete kazati musyl.

Kdo dopomohl Petrovi/ ze on tak mnoho Ryb
nalowil?

Pán Krystus náš Spasitel.

Kterak se to stalo?

Pán Krystus w Galilegi při Gezeru Ge-
nezaretském kazal a lid wywcowal; Poně-
wadz pak se Zástup welmi na něj walil/ aby
slysseli slovo Boží/ tak že skoro místa nebylo
aby on dele na Zemi státi mohl: Tehdy Pán
Krystus chtěge sobě polehčiti/ v wstoupiv
na gednu lodj/ kteráž byla Šsimonowa/ a
posyl ho/ aby od Země odwezl malíčko tu lo-
dj/ z kteréžto lodj on potom takový Zástup
wywcowal. Nebo takto dj dnešní Ewange-
lium: Stalo se pak kdýž se zástup naněg wa-
lil/ aby slysseli slovo Boží/ že on stál podle
Gezera Genezaretského. V vzřel dvě lodj/
any stogj v Gezera: Rybarj pak sstaupiwšse
z nich/ wypjrali syti. V wstoupiv na gednu
z těch lodj/ kteráž byla Šsimonowa/ posyl
ho/ aby od Země od wezl malíčko: A posa-
diw se/ učil z lodj zástupy. Kdýž pak Pán
Krystus své kázani dokonál/ tehdy poručil
Petrovi/ aby své syti rozestřelil kde gest hlu-
bina/ že gistorne low gegich hogný bude/ dj
ť Šsimonowj takto: Wez na hlubinu/ a ro-
zestřete syti swe k lowenj.

Co gest Petr Pana Krysta wposledk?

N owsssem. Ač krásně on s swými Pomocníky přes celau noc/kdežto se rýby neylépe lapagi/ pracował/ a proto nic polapiti nemohl/tehdy on předce duweriwssse se slowim Krystowým/na geho rozkaz swau syt rozestřel/růauc lu Panu Krystu: Mistré/přes celau noc pracowałssse/ nic sine nepopadli: ale k slowu twému rozestřu syt.

Idaliž gsau oni také co polapili?

N owsssem. Nebo náš Text dj: A když to učinili zahrnuli množstwj weliké ryb/ tať že se trhala syt gegich.

Kterak pať gsau rýby wsýti zustati mohli/ poněwadž se syt trhala?

N toť gest také ten dwognasobný diw/kteřýž Pan Krystus dokazal/ že se negen toliko weliké množstwj ryb na geho rozkaz w okamženi shromazditi musylo/ nybrž také že gsau ty rýby w sýti zustali/ poněwadž syt giž přetržena byla.

Kterak Ssimon Petr/ do své lodj ty rýby dostal?

P oněwadž Petr swými lidmi sýti wladnauti nemohl/tehdy ponuřli towaryšsui kteřijž byli na druhé lodj/totijž Jana a Jakuba dwau Synu Žebedeowých/aby přišli a pomohli jim/ kteřijž také Petrowi na pomoc přišli.

Idaliž také Ssimon Petr swým Towaryšsům z těch ryb něco oděli?

Y owsssem. Nebo náš Text dj: X naplni
li obě lody/ tak že se pohřizowaly.

Kterak se Šimon Petr přitom chował/ když on
takowy djw od Pana Krysta spas
trowal?

Welini se swými Towaryšij Pana Krysta
vlekl a zbrozyl; Poněwadž oni z takoweho
djwu poznali že Pán Krystus nenj pauby
člowek/ tehdy oni se za nehodné saudili býti/
aby Pán Krystus při nich a to w gegich lo-
dj zůstati mel. To rzrew Šimon Petr/padl
k nohám Gejssowým/ řka: Odegdi odemně
Pane: neboť gsem člowek hřissný. Hruza za-
giste byla geg obhljčila/y wssecky kterjz s nim
byli/ nad tjm lowenjm ryb/ kterěz byli popa-
dli: A tež Jakuba a Jana syny Zebedeowy/
kterjz byli towaryšij Šimonowi.

Co k tomu řekl Pán Krystus?

Y dj: Nebogž se: gž od toho času lidi lo-
witi budeš.

Co to wyznamenawa lidi lowiti?

Wyznamenawa škrze kázanj slova Božj-
ho lidi obráćeti a gich ku Panu Krystu pře-
wáděti. Nebo lide gsau rybám podobni/Ká-
zatelowé gsau duchowni Rybáři/ Syť gest
slovo Božj / s kterým oni lidi lapagj a ku
Krystu přiwáděgi.

Co Pán Krystus s tau řeči oznámiti chtěl?

Že Petr nemá wjce tělesným rybářem bý-
ti/ nybrž že on má učitelem a Kázatelem bý-
ti

ti/ ku kterémuž to Auradu on geg také po-
wolati račil.

Což gest Ssimon Petr takowé Powołánj naz
sledował :

Powšsem. Nebo negen toliko o Petro-
wi/ nýbrž také y o druhých rybářjch/ totiž o
Ondřegi/ bratru Ssimona Petra/ a o těch
dwaú Synu Zebedeowých/ totiž o Janowia
Jakubowi/ dj náš Text: A přivezše k bre-
hu lodj/ a wssecko opúštwšše/ šli za njm.

Gakeho Nlaucenj z tohoto Ewangelium naz
bywame :

Od Pána Krysta bereme Nlaucenj:

Poneyprwe/ že on gest prawý učitel/ genž
swým slowem srdcy lidskými pohnauti mohl. Ne-
bo nasse Ewangelium prawj o něm/ že se za-
stup walil na něj/ aby mohli slyšeti z úst ge-
ho slovo Božj. A němu směřugi slova Pro-
roka Izaiasse w LXI Kap. w. 1. Duch Pa-
nownjša Hospodina gest nademnu: proto že
pomazal mně Hospodin/ abych řazal Ewangelii-
um richým.

Podrube/ že on gest wssemohaucy Bůh a
Pán wsseho stworenj/ Nebo on swau Wše-
mohaucnostj spůsobiti mohl že Ssimon Petr/
gesto on prwe nic dostati nemohl/ mnozstwj
rýb polapil. Pod geho Panstwj přinalezegij
ryby w Mori gatž Kral Dawid wyslowu-
ge: Pánem sy ho učinil/ naderššim dílem rukau
swých: wssecko sy podložil pod nohy geho: Dwoce/

y moly wsecky/ také y žwěť polnj/ Ptactwo ne-
bestě/ y ryby mořské/ w Žalmu VIII w. 7.

Potrjetj/ že on lidem gegich službu kterau oni
geinu prokázau zase hogně odměnj. Welmj cha-
trně poslawzeni to bylo / kterěz Petr Panu
Krystu prokázal/ totiz že mu swau lodjčku na
tak malý čas zapugčil/ aby gi mohl místo Kan-
clé/ k swému Kázani vžíwati. Gesttož bez
toho Panu Krystu wsecko wrínalezi; A pro-
to předce odměnil Pán Krystus takowau
službu s tak mnohýma rybama/ a nadto na-
dewsecko gesttě geg k tomu za Aposstola a
Kázatele učinil/ aby ne ryby/ nybrž lidi lowil.

Počtwrte/ že Pán Krystus gest ten od kte-
réhož wsecko pojehnánj w nassi pracy pocházy.
Ssimon Petr s swau čeledj přes celau noc
pracowal ale wssak nadarmo/ nebo nic dosta-
ti nemohl; Ale hned / gaž gen Pán Krystus
swé pojehnánj dal k tomu lowenj/ rka: Wez-
na hlubinu/ a rozestřete sýti swé k lowenj/
tehdy zahrnuli množstwj weliké ryb: Tak se
lidem wždycky wede a dege/ Nebo pojehnánj
Hospodinowo zbohacuge a to bezewsseho trápenj/
w Příslowj w X Kap. w. 22. Žté příčiny ta-
ké prawj Dawid: Daremně gest wám ráno
wstáwati tolíkěž dluho sedáti/ a gisti chléb bole-
sti: poněwadž Bůh dáwa milému swému y we-
snách/ w Žalmu CXXVII w. 2.

Od Zastupu/ o kterémž se w dnešním E-
wangelium Zmínka činj/ berelne Vtaučenj:

Abychom chťivost a žádost měli k poslauchání
Slova Božího. Tento Zástup tak welmi we-
líkau chťivost a žádost k poslauchání slova
Božího měl / že negen toliko lidé z Mest a z
Wesnjc za Pánem Krystem pospjchali / ný-
brz také y při Gezeru Genezaretském lid se
naneg w mnozstwj hrnul a walil / tak že gest
musyl do lodj wstaupiti. Takowé srdce mý
wšickni mji / to gest takowau chťivost a žá-
dost po slovu Božim wždy mý při sobě cytí-
ti máme: Nebo z slova Božího včime se kte-
rať werjti / kterať po Křestiansku žiwu býti /
trpeliwě kříž snášeti / a spasýtedlně vmřiti
máme. W Písmě swatém oznameno gest tobě /
o člowěce / co gest dobrého: Y čehož Hospodin
wyhledáwa od tebe / gediné aby činil saud / a milo-
wal milosrdenstwj / a pokorně chodil s Bohem
swým / v Prorok Micheasse w VI Kap. w. 3.

Od S. Petra včime se: Kterať se chowati
máme / když Božího požehnání při nassj práci do-
sahnauti chceme. Kdož tehdy při swé práci
Božího Požehnání mji chce / ten musy

Poneyprwe / Slovo Boží milowati / a z ně-
ho se Pana Boha včiti znáti / a swúg žiwot
po Křestiansku wěsti. To činil Ssimon Petr /
on prwe slyšel slovo Boží nežli gest swau
syt na hlubinu rozestřel / pročež také gemu
Pán Bůh geho lowenj požehnal že gest tak
mnozstwj ryb dostal. Tot také wšickni Kře-
stiane činiti a zachowáwáti magi. Oni ne-

ma-

magi negen toliko o swé tělo pečowáti/ kta-
rakby ono mohlo obziweno býti/ ale oni ma-
gi neppředněg pečowati o swau dušsji/ aby o-
na slowem Božjm nasycená a k wecnému ži-
wotu zachowaná mohla býti/ ona zagisté ney-
předněg za opatřena musy byti podle Wy-
slovenj Krystoweho: Sledegte neyprw. křáso-
wstwj Božjho a sprawedlnostj geho / a toto wšse
bude wám přidáno/ v S. Matausse w VI Ka-
pit. w. 33.

Podruhe Musy ten / kdož chce aby geho
prace byla požehnána/ swau pracy we gmeno
Pána Gejssje začinati/to gest/on se musy pilně
modliti/ a we gmenu Gejssje Pána Boha
wzýwati/ aby on geg a geho Pracy požeh-
nal. S. Petr/dokud on se na swau pracy spo-
lehal a přes celau noc pracowal/dotud také
nic nedostal; Ale gať gen na rozkaz Pána
Krysta swau sýt rozestřel/řka: k slowu twé-
mu rozestřu sýt/ tehdy y hned hogného pože-
hnánj dosahl. Ulebot wšsecko Požehnánj
pocházy od Pána Boha a ne od nassj Prace/
gaťz gíž powedino gest.

Potřetj/ kdo Požehnánj Božj miti chce/
ten musy pilně pracowati. Pán Krystus by to
dobře byl mohl spůsobiti / že by byli musyli
ryby přigiti bezewšsji práce do sýtj Ssimona
Petra/ ano y do geho lodj; Ale Pán Kry-
stus to učiniti nechťel/ nýbrž on poručil Pe-
trowi pracowati/ řka: Wez na hlubinu / a

rozestřete syti své k lowenj. To gest Boží
 Vtáženj / kteréz wšsem lidem narijdi / rka:
 W potu twáři své chleb gisti budeš / w I Knih.
 Moggjff. w III Kap. w. 19. A S. Pawel dj:
 Kdo nechce dělati / aby také negedl / w 2. k Tessa-
 lonycenským w III Kap. w. 10.

Počtworte / kdož Požehnanj Boží miti chce
 ten nemusí netrpelivým býti / bytby v hned po-
 žehnanj Božího nechtil. Petr přes celau noe
 pracował a nic nepopadl; A wšak se žádná
 Zmínka nečinj / že gest reptal / mnohem méně
 zlořečil / a swau pracy opustil a zanechal / ny-
 brž když genu Pán Krystus znou byl po-
 rucil aby syt swau k lowenj rozestřel / tehdy
 to z ochotnostj mile a rad učinil: Tak také
 wšickni Křestiane činiti magi / když Bůh swým
 Požehnanjm prodlewá. Gestližby Hospodin
 poprodlil / posečeky na něj: Neboť gistotně dogde-
 aní bude mēšťati. v Proroka Abakuka w II
 Kapit. w. 3.

Popate / kdož Požehnanj Boží / při své
 pracy miti chce / ten nemusí býti neptjzlivým /
 ani nemilosrdným k swému blížimu. Když
 gest Petr při swém lowenj hogného poze-
 hnanj dosahl / tehdy z takowého Požehnanj
 také swým Towarýšům tak mnoho vdelil /
 že gsau swau lodj naplniti mohli: Tak také
 wšickni wěrní Křestiane činiti magi; Oni
 také musejí swému blížjmu wedle sebe kus
 Chleba a obziwenj přiti; oni také magi z to-
 ho

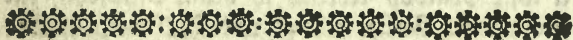
ho Požehnánj kterejž gim Bůh dal / swému
bliznjmu gístau částku vdelowati. Nebo tať
gako se člowěk k swému bliznjmu chowá / tať
tať se zase Pán Bůh k němu chowá. Tauž
zagístě mērau kterauž mēřjte / bude wám za-
se odměreno / dj náš Spasitel w předestlém
Ewangeliu w S. Luk. w VI Kap. w. 38.

Possěstě / kdož chce Požehnánj Božjho do-
sahnauti / ten musy dobrodinj Božská w pokore
poznáwati / a gemu za ně díky činiti. Tot gest
učinil Petr / kdož gest knohám Pana Gejssie
padl a swau nehodnost wýzrať: Tať tať v
mý wzdychy činiti máme / kdož nám Bůh swé-
ho Požehnánj vdečuje / tať se tať před Pa-
nem Bohem kōřiti a nás za nehodné vžná-
wati máme milostj Božj / s Jakobem řkagj-
ce: Hospodine / menši sem wšech milosydenstwj
a wšij prawdy kterauž sy učinil s sluzebnjkem
swým / w I Knih. Mōg. w XXXII Kap. w. 10.
Přitom tať musíme Panu Bohu děkowa-
ti za gebo Požehnánj. Dobrěť gest oslawo-
wati Hospodina / dj Kral Dawid w Žalmu
XCH w. 1. Kdož obětuge obět chwály / tent mne
uctj: a tomu kdož napravuge cestu swau / vláři
spasenj Božj / sám Pán Bůh dj w Žalmu L
w. 23.

Posēdne / kdož Požehnánj Božjho spra-
wedliwě a naležitě vžiwati chce / ten nemá sra-
dee swého k statku časnému přikładati / nýbrž wšse-
cko zase na rozkaz Božj opustiti. Petr hogně-
ho

ho Požehnánj při swém lowenj dosahl / ale
 když geg Pán Krystus k swé službě powola-
 ti racil / tehdy on wſſecko opustil. Taťt y mý
 činiti máme. Statku gestližebý wám přibýwa-
 lo / nepřikládejte k němu srdce / w Žalmu LXII
 w. 11. Když nám Bůh statek časný bere / tehdy
 s Jobem řecy musíme: Hospodin dal / Hospo-
 din též odgal: buď požehnáno gmeno Hospodi-
 nowo / w I Kap. w. 21. Když nás budaucně
 Pán Bůh z toho časného žiwota powola /
 tehdy musíme wſſecko opustiti a Pana Bo-
 ha nasseho nasledowati / S. Pawlem ři-
 kagjce: Žáost mám vmřiti a býti s Krystem / k
 Silipenským w I Kap. w. 23. Tomu nassemu
 Spasyteli / společně s geho Nebeským Otcem /
 a Duchem Swatým / budiž sláwa a Čest až
 na wěky / Amen!

Nedele sſesta po Swate Trojicy.

Ewangelium u S. Matausse w V
 Kapitole.

ZA onoho času: řekl Pán Jezus Wce-
 dlníkům swým: Nebudelit' hogněg-
 ſi ſprawedliwoſt wáſſe / nežli Zákonmſi
 a Za-

a Jarnzeu / nikoli newegděte do Králo-
wstwj nebestého. Slysšeli ste / že řkano
gest starým / Mezabigese: patliby kdo za-
bil / powinen bude trpěti saud. Ale gár
prawjm wám / že každý kdož se hněwá na
bratra swého bez přičiny / musy trpěti
saud. Kdožby pak řekl bratru swému
Racha / powinen bude před radau státi / a
kdožby řekl Blázne / musy pekelný oheň
trpěti. Protož obětowaliby dar swüg
na oltář / a tu by se rozpomenul / že bratr
twüg má něco proti tobě: Necheyž tu
daru swého před oltářem / a odegdi: prwé
smiř se s bratrem swým / a potom přigda /
obětüg dar swüg. Wegdi w dobrau wü-
li s Protiwňkem swým rychle / dokudž sy
s nim na cestě / atby snad nedal tebe Pro-
tiwnj twüg Sauden / a Saudce dalby
tě Služebnjku / a bylby vmržen do žala-
ře. Amen prawjm tobě / newygdes od-
tud dokudž y poslednjho haleře nena-
wratjš.

Wyklad /

Kolik stránek dnešij Ewangelium w sobě obz-
sahuje :

Obsahuje w sobě dvě stránky.

O čem

O čem wyprawuge první stránka :

O pravé Spravedlnosti Křestiana / skrze kteraužto Spravedlnost on spasenj dogiti musí.

Kdož o takové spravedlnosti mluví :

Pán Křystus náš Spasitel / on takto djť svým vćedlníkům a všem wěřejm / kterjž chćegi do Kralowstwj Nebeského wgiti : Nebudeliť hogněssj Spravedlnost waffe / nezli Zakonníkū a Saryzeū / nikoli newegdete do Kralowstwj Nebeského.

Co prawi náš Spasitel o Spravedlnosti prawých Křestianů :

On prawj že gegich Spravedlnost musí hogněssj býti nezli Zakonníkū a Saryzeū.

W čem zalezela Spravedlnost Zakonníkū a Saryzeū :

(1) Gen toliko w zewnjtění Stutku a wykonawánj Zakona. Nebo Saryzeowé se domníwali / když oni se gen toliko zewnjtění těch newětšjch hřichůw wystrjhať / totiz / když oni toliko žádného nezabígi / žádného smilstw j se nedopauštěgi / kradeže se wystrjhať / a tak dale / tehdy že gsau oni gíž dořonale sprawedliw j před Pánem Bohem.

(2) Zalezela gegich Spravedlnost w takowých stutcích / kterej oni sobě sami wymolili. Nebo Saryzeowé sobě sami mnoha wřtanowenj nariđili / podle kterých oni swjg žiwot trawili / ku přikladu : Oni měli mnohy a to

twrdy

twrdy Pust; Po vlicy ch swé Modlitby wéregné wykonawali/ a tém podobne skutky/skrze kterézto dobre skutky oni se domniwali Sprawedlnost a wečné Spasenj dosahnauti.

(3) Zalezela gegich Sprawedlnost w welikém chlubenj a chwalenj. Nebo Zaryzeowé wsecky swé skutky wéregné wykonawali/ aby ge wsiicknj lide spatrowati mohli/ a to z té přičiny aby ge každý člověk za swaté a sprawedlné lidi ctjl a milował.

Co pak takowá Sprawedlnost není dobra a chwali hodná?

Nikoliv. Nebo Zákon od nás netoliko zewjitrní skutky/ nýbrž také y wjitrnj poslušnost srdce wyhledáwa/ aby člověk dořouce žádného myšlenj a neb žádnau Naklonnost ke zlému neměl. Zákon takto dj: Milowati budeš Pana Boha swého zcelého srdce swého/ a zewsi dusse swé/ a zewsi mysli swé/ a bližního swého/ jako sebe samého/ v S. Matausse XXII. Prawá Sprawedlnost nezaleží w takowých skutcích/ kteréz mý sobě sami wýmyslyme a wolyme/ o kterýchž skutcích Pán Bůh takto prawj: Nadarmoť mně ctj vějce věceni/genj gsau přikázani lidská/ v S. Matausse w XV Kapit. w. 9. Nýbrž kdož chce před Panem Bohem osprawedlněn býti/ ten musí podle slowa Božjho swau Sprawedlnost miti. A co geště wjce/ při naší Sprawedlnostj musíme se také chlauby našich skutkůw wystrjhati/

po-

ponewadž wssickej naszej skutkowe s nedokonalo-
stj s myssenj gsau/a my wzdyhati a narikati
musyme: My gsine wssickej gako necisty elowek/
a gako rauch ohyzdne wsecky sprawednostj na-
sse/ v Proroka Izaiasse w LXIV Kapit. w. 6.
Procez take nas Spasitel zawrhuge tako-
wau saryzegsku sprawednost wyslowne/
Edyž dj: ze nasse sprawednost skrze kteraž
my chceme spaseni dogiti/musy o mnoho hog-
neggj byti.

Kteraž gest to pak ta hogneggj a lepši sprawednost/
skrze kteraž my před Bohem osprawedlneni
býwame a spaseni dosahujeme?

Gest Sprawednost Wjry: Nebo kdož w
Pana Krysta werj/ tent gest před Pánem
Bohem osprawedlnen. Nebo takto dj Pi-
sino: Konec zagiste Zakona gest Krystus/ k ospra-
wedlneni každemu werjchmu/ k Rjzmanum w X
Kap. w. 4. Pán Krystus Gejjs gest nám wci-
nen maudrost od Boha v sprawednost/ v poswe-
ceni/ v wylaupteni/ w I Epist. k Koryntským w
I Kap. w. 30.

Idalž se také od Krestiana newybledawa spra-
wednost geho žiwota?

W owšem. Nebo wšem Krestianum se
přikazuje/ aby dychtili po sprawednostj a
swatém obcowání/ a taž w Swatostj po-
tracowali; Ale tato Swatost tohoto žiwo-
ta gest nedokonalá/pro kteražto nedokona-
lost wssickej werjey wzdyhati musigi: Chťe-
ni

nj hotowé mám: ale abych mykonati mohl do-
bré/ tohoť nenalézám/ k Rijmanium w VII Ka-
pit. w 18. Protož se Křestian nikdy nemá na
sprawedlnost žiwota swého spolehati/ nýbrž
má se toliko sameho Pana Krysta přidržeti/
a skrze Wjru w něho/ spasenij hledati/ s S.
Apostolem Pawlem řkauc: Wědauce je ne-
býwa člověk o sprawedlněn z skutků Zákona/ ale
skrze wjru w Gezu Krysta: y my w Krysta wvě-
řili sme/ abychom o sprawedlnění byli žiwoti Kry-
stowj/ a ne z skutků Zákona: proto je nebude o
sprawedlněn z skutků Zákona žádný člověk/ k Ga-
latským w II Kap. w. 16.

Gakého Naučení zteto prwnj stránky naby-
wáme?

Od Garryzei bereme Naučení: Abychom se
wystějšali falešné sprawedlnosti/ kteráž se toli-
ko s zewnjtřními skutky honosy/ a se s swými/
sobě sama wywolenými skutky nadegma a
wychlauba. Takowat sprawedlnost gest před
Panem Bohem Ohawnost.

Od Wědlnjku bereme Naučení:

Ponejprwe/ abychom my naši sprawedlnost
toliko skrze Wjru w Pana Gejše hledali. Toť
gest ta hogněgšj sprawedlnost/ skrze kte-
rauž my do Králowstwj Nebeského přichá-
zíme/ o kterěz Pán Krystus takto dj: Nebu-
delit hogněgšj sprawedlnost wasse/ nežli
Zakonnjku a Garryzei/ nikoli newegdete do
Králowstwj nebeského. O kterězto sprawe-
dli-

dlivosti Aposťtol Páně S. Pawel též takto napsal: Protož ja to máme / že člověk býwa spravedliv věinen měrou bez skutků Zákonu / k Římanům w III Kap. w. 28.

Podruhé / abychom také Spravedlivosti života pilni byli / a po ni dychtili. Tebo kde gest prava wjra / tu také nasleduge pobožný život; ačkoliv swatost života náš před Pánem Bohem neospravedluge / wšak ona proto předce gest znamením pravé spravedlivosti / kteráz skrze Wjru pochází. Wira / nemáli skutků / mrtwat gest sama w sobě / dj Jakub w II Kap. w. 17.

Co w sobě obsahuge draba stránka dnešního
Ewangeliu?

Obsahuge w sobě Wyklad pátého Příkázání.

Kdo wyklada to paté Příkázání?

Křístus náš Spasitel. Aby to pať dokázal / že k pravé Spravedlivosti není dosti / když člověk zewnětními skutky Zákon plní / a tak Panu Bohu slauží; nybrž že se také k tomu wjtrní Poslusiost srdce wyhledawa: Tehdy wyklada náš Spasitel páté Příkázání z Zákonu Páně / a duwodně wklazuje / že člověk proti patému Příkázání nejen toliko rukau zhřěšiti může / totiz / když swého bližního zabige; nybrž také y wsty / totiz když swého bližního falešně pomlauma a porupuge; a sedcem / když on proti swému bližnímu hnewině

a ne-

a nesmjritečné srdce má. Nebo takto dj
 Pán Krystus: Slyšeli ste/že řikano gest sta-
 rým/ Nezasiges: pakliby kdo zabil/powinen
 bude státi k saudu. Ale gát prawým wám/že
 každy kdož se hněwa na bratra swého bez pří-
 činy/powinnen bude k saudu státi. Kdožby pak
 řekl bratru swému Kacha / powinen bude
 před radau státi. A kdožby řekl blázne/po-
 winnen bude pečelný oheň trpěti.

Co tudy oznamuge náš Spasitel kdy; dj: Sly-
 šeliste/že řikano gest starým?

On tudy oznamuge Saryzeyský Wyklad
 pátého Příkazani; Nebo Saryzeowé newy-
 kládali Záton Boží z Písma swatého/ totiz z
 slova Božího/ nybrž oni ho wykládali podle
 wštanowený Otcůw/to gest/podle gegich wyr-
 čnutí a domněn.

Kterak pak gsaa Saryzeowé wykládali paté
 Příkazani?

Onižsa to měli: Že gen toliko ten paté
 Příkazani přestupuge/ kterýž skutečně swého
 bližního zabij/ tent teprwa že zaslaužil aby
 podle práwa trestán byl.

Co pak takowý Wyklad gest prawý?

Nikoliw. Nebo náš Spasitel dj/ že kdož
 se gen toliko na bratra swého rozhněwá/ giž
 gest powinen k saudu státi; Kdožby pak řekl
 bratru swému Kacha / to gest/ kdo hanebly-
 wými a potupnými slovy swého bližního v-
 rozy/ žet ten giž gest powinen před Radau

Mm

státi/

ſtati/to geſt/že ſe ten a taſowý člowěk giž taſowého welikého hřichu dopuſtil/ aby před neywyſſij Radu w Měſtě Geruſaléme powo-
lan a poſtawen byl/před kteraužto Radu toli-
ko ty neyblawněgſij Wěcy a rozepře k
rozſuzowánj přichazely/ķteréz w njžſij Radě
rozſauzené býti nemohly. Kdož pač ſvého
bratra geſtce twrdſſijmi a potupněgſijmi ſlo-
wy vrážj a gemu blažnu nadáwa/ teni pe-
winen bude pečelný oheň trpěti.

Co pač ſe Křeſtiar. nemá hněwati / a nebo bližnjho
ſvého potupnými ſlowy vrážeti/ķterá pač to muſy bý-
ti/že ſe Pán Křyſtus ſám kolikráte na Geryzege
rozhněwał/ nad nimi běda wołal/ gim
Pokrytcům a blažnům
nadał :

Rozdíl ſe tuto muſy učiniti mezy wěreg-
ným a tegným hněwem. Wěregný hněw
geſt/ kdýž Člowěk w ſwém Ůřadu nad ne-
prawoſtj a bezbožnoſtj bezbožnjšům ſe hně-
wa/a gič z taſowé neſlechetnoſtj a nepra-
woſtj treſce a kára/ taſowyt hněw geſt do-
brý a chwalitebný/ na ķterýžto ſpůſob Pán
Křyſtus w ſwém Ůřadu gač wěrný učitel
počracował/a ſe nad twrdofſignofſtj Geryzeg-
ſkau hněwał. Tegný hněw pač geſt ten/kdýž
ſe člowěk nad bližnjm ſwým rozhněwa/ nad
ķterým on žádnau moc a žádné práwo nemá
aby geg treſtał/ taſowyt hněw ſe tuto zapo-
wida.

Co takowi lide činiti magi/ když oni mery sebau geden
druhému nětco vblížegi a tudy proti sobě w
srdcy swém hněw spůsoběgi?

Magi se zase spolu smjřiti/ a geden dru-
hého odprositi.

Kdož pak začatek učiniti má?

Ten/ kterýž gest druhému vblížil/ onť má k
bliznjmu swému přistaupiti/ a swé prowiněnj
gemu odprositi.

Kdy on to učiniti má?

Žned po geho vblizenj / obwzlasťte pak
když swau Službu Panu Bohu prokazowa-
ti chce/ to gest/ když on se chce modliti/ spowi-
dati/ k welebné Swatostj Wečeře Paně přis-
tupowati/ a nebo/ podle starého Zákona
mluwě/ Panu Bohu obětowati. Nebo kdož
před Pana Boha s nesmjřitedlným a hně-
wým srdcem stupuge/ tenť není gemu přis-
gemný/ protož dj Pán Krystus: Obětowa-
liby dar swůg na oltar/ a tu by se rozpome-
nul/ že bratr twůg má nětco proti tobě: Ne-
chegž tu daru swého před oltářem/ a ode-
di: prwé smjř se s bratrem swým/ a potom
přigda/ obětug dar swůg.

Co pak ten/ komuž vblíženo gest/ činiti má?

On má swému bliznjmu wsecko geho pro-
winěnj co koliwěk gest proti gemu zlého u-
činil/ odpustiti. Nebo tomu chce Pán Kry-
stus miti/ když dj: Wegdi w dobrau Wůli
s protivnjkem swým rychle/ dokudž sy s njm

na ceſtě / to geſt / doſudž ſy s twým bližnjm
geſtě w tomto žiwotě.

Satan pať poſutu ti očekawati magi / kterž ſe
s ſwým bližnjm ſmřiti nechtegi :

Y budau wvrženj do žaláře / z kterého o-
ni nawěky newygdau / nebo takto dj Kryſtus:
Wegdi w dobrau wůli s Protiwňſkem ſwým
rychle / doſudž ſy s njm na ceſtě : atby ſnad ne-
dal tebe protiwňſt twiig ſaudcey / a ſaudce dal-
by tě ſlužebňſku / a bylby wvržen do žaláře.
Amen prawjy tobě / newýgdeš odtud doſudž
y toho poſlednjho halěre nenawrátjš ?

Kdož ſe tuto rozumi ſkrze Protiwňſka :

Ten člowěk / kterýž nám vblížil.

Kdož ſe tuto rozumi ſkrze Saudce :

Pán Bůh ſám / kterýž geſt wſſeho ſwěta
Saudce / obwzlaſtě pať ſe rozumi Pán Kry-
ſtus / kterýž dne ſaudného / žiwé y mrtwé ſau-
diti bude.

Kdož ſe tuto rozumi ſkrze ſlužebňſka :

Sám Satan / kterýž na rozkaz Boží / ga-
ložto gebo ſlužebňſt / bezbožnjšý a obwzlaſtě
pať ty / genž ſe ſmřiti nechtegi ſſaužiti bude.

Co ſe tuto ſkrze Žalář rozumi :

Peřlo / z kteréhožto takowi neſmřitedlni li-
de newygdau doſudž poſlednjho halěre ne-
nawratěgi.

Když ſe pať ten poſlednj haleť zaplati :

Nikdy / a protož muſy takowý neſmřite-
dlný

dlný člověk na wěky w takowým žalari pe-
kelným seděti.

Gaťeho Naučenj nabywáme z této druhe
stránky:

Ponejprwe / že Zakon Boží netoliko zewnjs-
tění ale také y wnitřnj poslušnost od nás wyble-
dawa/a tak abychom my se ne toliko zlých skut-
kůw/nybrž také y zlých slow a zlého myšle-
nj wystrjchali: Nebo sem siceruge Wyklad
pateho Příkázanj.

Podruhe/ že hněwatj se proti našemu bližnjmu
weliký hřích gest/a protož se hněwu wystrjhati má-
me. Nebo kdož se na bratra swého hněwa bez
přjčiny/ powinen gest k saudu státj / dj naš
Spasytel: Oznamuje tudy/že takowý člověk
kterýž má srdce hněwivé a nesmjřitedlné
Panu Bohu žádnau službu prokazati nemů-
že/a že Pán Bůh takowého člověka obět ne-
žáda/anobrž že do Pekla wržen bude.

Potřetj / že se na pozor máme mitj/ abychom
bližnjho našeho nepotupowali / nevrhali a
twrdými slawy gemu bjdy nedodawali/nebo ta-
kowý člověk zasluhugé aby před Kadau stal/
anobrž aby do Pekla přissel/podle wyslowe-
nj našeho Spasytele / Protož kdoby byl za-
chvacen člověk w nějakém padu/ tehdy geg na-
prawiti máme w duchu tichostj / napomina S.
Pawel Galatských w VI Kap. w. 1.

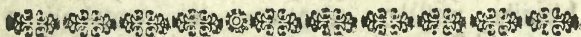
Dočtwrté/ že se máme s našim bližnjm smi-
řit/a také y tēm máme gegich prowiněnj od-

pustiti/ kterjž na nás wssecko zlé vwalili/ toť
tuto Pán Krystus miti chce/ a na ginssim mje-
stě on dj: Gestlize neodpustite lidem padlū ae-
gich/ aniž Otce vaš odpustj wám padlū w slich//
v S. Matausse w VI Kapit. w. 15. Žte Pře-
činy také napomjna S. Pawel k Efezským w
IV Kap. w. 26. Aby Křestian nitdy nedal slun-
ce zapadnauti nad hněwivostí swau/ to gest/ aby
on se gestě toho dne s swým blížnim sijněl.

Kdož naše srdce k takové lásce a swornosti přiz-
westi může?

Duch Swatý. Tohoť mý musíme za ta-
kové lásky a swornosti plné srdce prosyti/
wzdychagice: O lásko sladka skloni se k nám/
deg milosti twé okusyt nám/ abychom srdečně
se milowali/ a potogně w gednom smyslu stá-
li. Tomu welebnému Duchu Swatému spo-
lečně Otce y Synu/ budiz Čest a slawa až
na věky/ Amen!

Medele sedma po Swate Trojici.

A nebo

Na den Marie Magdaleny/
Ewangelium v S. Lufasse w VII
Kapitole.

A onoho času: Prošyl ho pak geden z
 Saryzeu/aby gedl s nim/pročez wšed
 do domu toho Saryzea/posadil se za stůl.
 A on / žena w městě kteráz byla hříšnice/
 zwěděwši žeby seděl za stolem w domě Sa-
 ryzea/přinesla nádobu alábastrowanu má-
 sti: A stogecy z žádu v noh geho/s pláčem
 počala slzami smáčeti nohy geho/a wlasý
 hlavy své wytřala/a líbala nohy geho/
 a másť mazala. Vžrew pak to Saryze-
 us kterýž ho byl pozwal/ řekl sám w sobě
 tak: Být tento byl Prorok/ wěděltby
 která se ho dotýká: nebo hříšnice gest. A
 odpowěděw Ježíš/ dj genu: Simone/
 mánt' něco powěditi/ a on řekl: Mistře
 powěz. Dwa dlužebníký měl negáký wě-
 řitel: geden dlužen byl pět set peněz/
 a druhý padesát. A když neměli odkud-
 by zaplatili/odpuští oběma; powězný te-
 dy který z nich wíce bude geg milowati?
 y odpowěděw Simon řekl: Mám za to/
 že ten kterémuž wíce odpuští. A on řekl
 genu Prawé sy rozsaudil. A obrátiv
 se k ženě řekl Simonowi: Widíš tuto
 ženu? wessel sem do domu twého/wody
 nohám mým nedal sy: ale tato slzami
 smáčela nohy mé / a wlasý hlavy své

wytřela. Nepoljbil sy mně: ale tato gať
sem wšfel/ nepřestala lybaty noby mych. O-
legem hlavy mé nepomazal sy ale tato
mašť mazala noby mé. Protož prawim
tobě: Odrustěnit' sau gi břichowé mno-
žy: nebot' milowala mnoho: Komut' se
pak málo odpausstj/ málo miluge, Y řekl
gi: Odrustěnit' sau tobě břichowé. Ze-
dy počali třetjz tu spoku seděli zástolem/ ři-
cy sami mezy sebou: Kdo gest tento tře-
tjz y břichy odpausstj? Y řekl ženě: Wj-
ra twá tebe k spasenj přivedla: Gdiž y
pokoj.

Wyklad.

Zdaliž se toto přečtené Ewangeliū wyklada
w Neděli sedma po Swatě Trojicy?

Nikoliw. Ale to sem naležicy Ewangeli-
ū wyprawuge nám o Skutku a diwu Kry-
stowem/ gať gest čtyřj tisíc Muziū sedmi
chleby nasýtil/ v S. Marka w VII Kap.

Proč pak se to sem naležicy Ewangeliū tohoz
to dne newyklada?

Proto/ ponewadž bez mála rowné gest tomur
Ewangeliū/ kterěz se wyklada w čtvrtan
Neděli w Postě/ w kterémžto se zmínka činj/
že gest Pán Krystus pět tisíc muziū s pěti
chleby diwně nasýtiti račil.

Proč

Proč pať se to Ewangeliu / kterěz se na den Mary-
ge Magdaleny čítawa / w tuto nynějši Medeli
sedmou po swate Trogicy wykladať

Proto / poněwadž se Památka Maryge
Magdaleny bez mála toho času / totiž / dne
dwacátého druheho Měsíce Čermence swě-
tíwa / tehdy ztě přičiny w našej Cerkwj nářa-
zeno gest / aby se takowé Ewangeliu sedmou
Medeli po swate Trogicy wykládalo.

Co gest Marya Magdalena bylať

Byla welika hrššnice / kteráž škeze nešle-
chetnost a mnohé ginsj Přestaupenj proti
Panu Bohu welice zhřěšila ; Potomně pať
se z gruntu srdce swého ku Panu Krystu o-
brátila / Počanj učinila / a přj něm stále zu-
stala / gaťž se o ni čte že gest y při geho smr-
ti a Pohřebu přítomná byla / a že se gi ney-
předněg Pán Krystus po swém slawném
zmrtwých wstánj w Zahradě w spůsobu za-
hradnjka / vložati račil.

Kolik stránek dnešnj Ewangeliu w sobě ob-
sahujeť

Obsahuje w sobě tři stránky.

O čem wyprawuje prwnj stránkať

O Počanj gedné weliké hrššnice.

Kdo gest tato hrššnice bylať

Podle domněnj mnohých wčetelůw byla
tato hrššnice Marya Magdalena / o kterěz
giž Zmínka učiněna gest / kteráž se hrššniceg
proto gmenage / poněwadž ona w welikých
hrš-

hříšich proti svému vlastnjmu svědomí ži-
wa byla

Kde gest Marya Magdalena Počání činila?

W domě gednoho Saryzea/w kterémž do-
mě také Pán Krystus byl.

Na kterého žádost/Pán Krystus do toho do-
mu wšel?

Na žádost gednoho Saryzea/ kterýž se
gmenował Esimon/tent požadal Pana Kry-
sta aby gedl s nim: Pročez wšel do domu
toho Saryzea posadil se za stůl.

Kterak Marya Magdalena své Počání začala?

Ona své Autocistě ku Pánu Krystu wza-
la/a k nohám geho se postavila: Poněwadž
pať ona pro Zarmutek srdce svého/ slowy
swými/swé lagjcy srdce otevřiti a swau spo-
wed wyslowiti nemohla/tehdy to ona učini-
la zewnitřnjm konáním a skutkem. Nebo
ona měla

Poneypřewé/ při svém Počání se dečně Zele-
ni z svých hříchůw/ kterážto zelenj ona swými
slzami prokázala/ nebo ona tak mnoho slz
wylila že gest mohla nohy Krystowe s nimi
smacetí a umýwati.

Podruhé/ ona se také s prawau Wjrau na
Pana Krysta spolehla/ že on gi nezawrhne/ný-
brž na Milost zase přigme. To ona tudy
prokázala/když gest ku Pánu Krystu přistau-
pila/a to vprostřed Saryzeůw/a gemu geho
nohy ljbala/swau Wjru a lásku ku Pánu Kry-
stu

stu tudy oznamila. Což ginssiho ona tudy oznamiti chcela/ když gest geg wonnau a drabau mastj mazala? Gistotně nic ginssiho/ než že Pán Krystus gest ten prawý Pomazaný/ Měsyaš a Spasytel tohoro swěta/ škrze kteréhož lide spasenj dogiti musěgi.

Potrjetj/ ona přitom takě měla prawě předsěwzeti/ swěho žiwota polepsiti. Utebo ona to giž byla skutečně dokazala že ona žádného zaliběnj wice w tomto swěte a geho marnosti nemá: Oci gegi kterěz se před tím po marnosti obledali/ tyť se byly w Pramen slz mnohych obratili/ s kterými ona swé hřichy oplakávala; Wlasy gegi/ s kterými ona předtim pychu prowázela/ musyli se mýsto w tjradla nob wžíwati/ s kterými ona noby Panu Krystu wytírala; Mast/ s kterau ona se před tím swým Miláčtím k wůli mazala/ aby se giž škrze Wůnj gestě lépegi zaliběla/ tuť ona nýnj že etj Pana Krysta wžíwala. O kteremžto gegim Počanj naše Ewangelium takto wyprawuge: A ay/ žena gedna w městě kteráž byla hřissnice/ zwědewssi že by sedel za stolem w domě Saryzea/ přinesla nádobu alabastrowau másti: A štogecy z zadu v nob geho/ s pláčem počala slzami smáčet noby geho/ a wlasj hlavy swé wytírala/ a líbala noby geho a mastj mazala.

Gakěho Naučenj ztěto prwnj stránky nabywáme?

Od Pána Krysta wčime se:

že

Ze Křestianu swoboda gest y s bezbožnými ob-
cowati a s njmi k stolu sedati / když to geho Au-
řad a neb duležita něgata přčina sebau při-
nášj. Nebo tak Pán Krystus činj / poněwadž
on gažozto učitel pro Spasenj lidské na ten-
to swět přišel / tehdy se on neostegchal y swý-
mi nezlobjwegšimi nepřateli obcowati / a s
njmi k stolu sedati. Ale wšak se Křestian
přitom na pozor musy miti / aby se od bezbož-
ných bezbožnostj nenavčil / nýbrž aby gich na
dobrau cestu přivedl / a swým dobrým příkla-
dem gich wyciowal / gažoz Pán Krystus tu-
to učinil. Gestili tak mnoho Křestian zys-
řkati nemůžej / tehdy lepegj gest / aby se on ta-
kowého zleho Towarýšstwj wystrýhal / podle
napomenutj S. Pawla / kterýž takto dj: Za-
kowných se warüg / w I Epist. k Tymoteowi w
VI Kap. w. 5.

Od Maryge Magdaleny bereme Naučenj:

Poneprwe / je hřichowé člowěka welmi sužu-
gj a trápj / gažoz tuto na Marygi Magdale-
ně spatrugeme / kteráz pro žalost ani slova
promluwiti nemohla; pro žuzkost a žalost
neostegchala se ani do cizýho domu wstau-
piti / a w něm w Pána Krysta Potěšenj hle-
dati. Gažau žuzkost a žalost hřichowé člo-
wěku pusobj / můžeme z narýkanj Dawidowé-
ho poznati / když takto řwili: Nemagi pokoge-
řosti mé / pro hřich můg. Nebo neprawosti mé
wješly nad hlavu mau: gažoz břime tejšé / ne-
možné san mi k nesenj / w Žalmu XXXVIII. w. 5.

po-

Podruhe/ abyhom se wissech hřichůw w ob-
 wylasťe pať nessesetnostj a swilstwa wystřihali.
 Nebo gestili že mý nechceme takowau Uz-
 kost dušj našj podstaupiti / gačo Marya
 Magdalena podstaupila / tehdy se také mu-
 syne hřichů wystřihati / a pomněti co gest
 Syrach napsal: Gačo před hadem vřjseg před
 hřichem: Nebo přistaupjšli k němu / vřřkne té:
 Zubowé geho gsau zubowé Ewowi/ kterjš všmrcu-
 gj duše lidšké: Gačo meč na obě straně ostrý /
 gest wšelika neprawost/ a rána gegj nezhogitedlná/
 w XXI Kap. w. 2.

Potřetj / gestili pať zhřěšime / tehdy zase
 máme podle Příkladu Marye Magdaleny pra-
 wé poťanj učiniti/ což se děje/ řdyž našich hřj-
 chůw srdecně želime a oplakáwáme; řdyž se
 s prawau Wjrau na Pana Krysta spolehá-
 me/ a strže něg odpustřenj hřichůw hledáme;
 a potřetj/ řdyž žiwota našeho polepsšugeme/
 a před hřichy vřřkáme. Řdož s takowým
 wraucným Poťanjm před obliceg Božj stu-
 puge/ tent Milost geho dosahuge/ gaťž Pan
 Bůh sám wyslowuge: Zmegte se / učjšte se/
 odwrzte žlost skutkůw wasšich od očj mych a pře-
 staňte zle činiti/ a věte se dobře činiti / a potom:
 přjdte černě/ budauš hřichowé wasši gačo čer-
 wec dwaťrát barwený/ gačo snih žbělegj: budau-
 šli čerwenj gačo šarlat / gačo wlna bjš budau/ w
 Proroka Izaiasse w I Kap. w. 16.

W čem wyprawuge druba stránka dnešního E-
 wangelium :

O Zastánj Maryge Magdaleny.

Kdo gest zastal Marygi Magdalenu?

Pán Krystus náš Spasýtel.

Proti komu on gest gi zastal?

Protitomu Saryzeowi/ kterýž Pána Krysta
t gldu pozwal/ a sám w sobě takto řekl/ to
gest/ pomysll: Byt tento byl Prorok/weděl-
by která a gať gest to žena/ kteráž se ho do-
týka: nebo hrýšnice gest.

Kterak Pán Krystus Marygi Magdalenu
zastal?

Skrze Podobensťwj od dwau dluznjcých w
zatém/ řka: Dwa dluznjky měl geden wěri-
tel: geden dluzen byl pět set peněz/ a druhý
padesát. A když neměli odkudby zaplatili/
odpustil obema: powězyž tehdy/ který z nich
wjce geg bude milowati? A odpovědem
Ssimon řekl: Mám za to/ že ten kterémuž
wjce odpustil. A on řekl genu prawě sy
rozsauidil.

Koho Pán Krystus rozumi skrze Wěritele?

Sám sebe/ nebo on člověku mnohe Dary
dawá a swěřuge/ totiž/ tělo a dušj/ Mau-
drost/ Bohatstwj/ Čest/ Zdravj a tem podo-
bné dary/ aby s nimi lichwili a mnohý wžiteč
zýškali.

Kdo gest to ten dluzník/ kterýž byl pět set Pe-
něz dluzen?

Ti welicy hrýšnjcy/ kterjž s mnohými těž-
kými

lymi a wědaucymi hřichy poskwrněni a ob-
tizeni gsau.

Kdo gest to ten dlužník/ kterýž byl paděsat pe-
něž dlužen?

To gsau Pokrytci/ kterjž se domníwagi že
gsau oni tak nezhřěšili jako jinši lide.

Kam Pán Krystus s těmi slowy směřuje? a
neb co on tudy oznámiti chce?

Že ti welicy hřisnjcy Pana Krysta wice
miluji/ poněwadž jim wice darowáno býwa/
nezli řaryzeowé a Pokrytci/ kterjž se domní-
wagi že oni žádnj dlužnjcy negsau/ a nepo-
třebuji aby se jim mnoho darowalo. Y též
tudy dokazuje/ že Marya Magdalena/ kte-
rauž Šsimon řaryzeus w potupnostj měl/w
mnohem wětšj lásce v Pana Krysta stála
nezli on sám/ genž takowau lásku k Panu
Krystu neměl. Gaž dnešnj Ewangeliu
dále takto dj: A obrátiv se k ženě/ řekl Šsi-
monowi/ widjs tuto ženu? wšel sem do do-
mu twěho/ wody nohám mým nedal sy: ale
tato šzami šmácela noby mé/ a wlasj hla-
wy své wytřela. Nepoljbił sy mne: ale ta-
to/ gaž sem wšel/ nepřestala ljubiti nob
mých. Olegem hlavy mé nepomazal sy: a-
le tato mastj mazala noby mé. Protož pra-
wim tobě/ Odpustěnit sau gj hřichowé mno-
zy: neboť milowala mnoho: Komuť se pať
málo odpaustj/ málo miluge.

Gažého Naučenj z této druhe stránky naby-
wáme?

Od Garyzei bereme Vlaučení:

Poneprwe/ je se wsicckni Pokrytci za pobožné magi/druhých pať lidí za weliké hříšničky sau-
dęgi a wyhlassugi/ gaťoť tuto Sšimon učinil/
genť sam w sobě řekl: Byť tento byl Pro-
rok/wedělťby ktera a gaťa gest to Žena/kte-
ráž se ho dotýka: nebo hříšnice gest.

Podruhe/ je mň nemáme ani toho negmenssiho
člowěka/ ani negwětssiho hříšnička potupowati/
kdyby Sšimon byl tuto Reguly zachował/bylby
on o této Ženě tať zlé nemyslil/gestto ona před
twáří Boží o mnoho wzacněgšj a milegšj
byla nežli Sšimon sám.

Od Zastání Krystowého bereme Vlau-
čení:

Poneprwe/ je on gest wssewědauci Bůh/
genť taťe y Myšlennj toho Garyzea weděl.
Pročez Vcedlnjcy geho dobře wyslowili:
Nynj wjme/ je wš wssecko/ a nepotřebugeš aby
se tebe kdo tážal/ v S. Jana w XVI Kapitle
w. 30.

Podruhe/ abychom nasseho newinného bliznj-
ho zastawali. Gaťoť tuto Pán Krystus činil.
Nebo když gest Garyzeus tuto Ženu za hř-
šničky wyhlasył/tehdy náš Spasitel genu v-
kázal/že ona syce hříšnice gest/ale wšak ka-
gjcj/kterěz gegi hřichowé odpůstěnj gšau.

Potřetj/wěime se z tohoto Podobenstwj kte-
rěz Pán Krystus na plac přiwadj/ je mň gšme
wsiccknj dlužnicj nasseho Pana Boha/ a že ge-

mu/ náš dluh zaplatiti nemůžeme. Pročez
zapotreby gest nám abyhom Pana Boha
za odpusttenj nasseho dluhu pokorně prosy-
li/ to gest/ aby nám nasse hřichy darował/
řikagjee: Otče odpust nám nasse winny gakož
y my odpauštíme našim Winníkum/ v S. Ma-
tausse w VI Kap. w. 11.

Počtwrté/ je Pan Buh gest milostiwý/ genž
nám z milostj nasse dlubyh daruge. Kdo gest Buh
slný tobě? genžby snjmal nepravost a promi-
gel přestaupeni ostatkům dědictwý sweho: genž-
by nedržel nawěky hněwu sweho/ proto/ je libost
má w slitowánj se/ můžeme s Prorokem Mi-
cheassem zwolatj z geho VII Kap. w. 18.

Popáte/ je Pana Boha milowáti máme/ když
on nám nasse hřichy odpauští. Tot s chwaluge
Krystus na Marygi Magdaleny/ Ssimona
pač ztě přjčiny tresce/ že se takowá láska v
něho nenacházy.

O čem wyprawuge třetj částka dnešního E-
wangelium?

O Rozhřessenj Maryge Magdaleny/ to
gest/ o odpusttenj hřichů/ kterézto odpustte-
nj ona byla dosahla.

Kdo gest gi takowě Rozhřessenj dal?

Pán Krystus náš Spasitel/ řka: Odu-
sttenit sau tobě hřichowě twogj.

Co k tomu řekli Saryzeowe?

Y řekli sami mezy sebou: Kdo gest tento
kterýz y hřichy odpauští?

N n

Kte

Kterak se byl Pán Krystus zastal:

Ja nehodné Garyzeimw saudil/aby on gim pro gegich zatwrdilé srdce/ wjce odpowěd dal/nýbrž k ženě řekl: Wjra twá tebe k spasenij přivedla: gdiž v počogi.

Gakého od tud Naučenij nabywáme:

Od Pana Krysta učíme se: Že on kagjcnch hřisnikůw mile rad přijímá/ a gim geach hřichůw odpouští/ gakž tuto příklad máme na Marygi Magdaleně. Tot také w známost a nám k porozumenij dáwa/ když on s kormaucené hřisničky k sobě takto wolá: Podte kemně wšicchnj krejšj pracujete a obtíženi gste/ gat wás obcerstwim/ w S. Matausse w XI Kap. w. 28.

Od Garyzeimw bereme Naučenij: Že Pokrytecy to nelepši dílo a konání Vohojných naněti a tupiti vměgi/ kterjšj gsau podobni Pawaukům/ genž z toho neppěkněgsjšho ktwiti ged wycezuaj

Od Maryge Magdaleny bereme Naučenij:

Ponepprwe/ že toliko Wjra ten gisty Prošředek gest šrže kteryj my odpustěnj hřichůw dosahujeme. Nebo takto k nj řekl Pán Krystus: Wjra twá tebe k spasenij přivedla/ a tot gest co na ginšim Miste Pjssino dj: Gemut wšiekni Prorocy swědctwj wydawaj/ že odpustěnj hřichůw wezme šrže gměno geho kagdy kdojkoli uwěřilby w něho/ w Skut. w X Kap. w. 43.

Podruhe/ že kagjcnmu hřisniku není za po-
tre

treby / aby on se wjce po přigatem Rozhřesseni
formautil. Protož dj Pán Krystus: Gdiž
vpořogi.

Porřetj je řágicy hřissnj v Pořogi s Pánem
Bohem zůstawati a se hřichůw wystřihati má.
Nebo také ztě Přjcinj dj Pán Krystus:
gdiž vpořogi. Poněwadž pať my to z naši
wlastnj syly a mocy činiti nemůžeme / tehdy
musyme Pana Boha za pomoc ducha swa-
těho požadati / wzdychajice: Ty tať mé srdce
řeď / a Duchem Swatým weď / bych se hřichu
warował / dobrého nasledował / a potom s
tebau Pánem wěčně přebywał Amen. To-
mu našemu Bohu Otcy / Synu y Duchu swa-
tému / budiž čest a slawa až na wěky / Amen!

Meděle osma po Swate Trogicy.

Ewangelium v S. Matausse w VII
Kapitole.

Přlně se pať warugte sřalešsňch Pro-
roků / kterjž přichazegi k wám w rau-
sse owčjm / ale wnitř gsau Wlcy hltawj.
Po owocňch gegich poznáte ge. Zdaljž
zbiragi z trnj hrozny / aneb z bodlačj fity?

Takť každý Strom dobrý/ Dwoce dobré
nese/ zly pak Strom zlé Dwoce nese. Ne-
můžet' dobrý Strom zlého Dwoce nesti/
ani Strom zly Dwoce dobrého wyda-
wati. Každý Strom kterýž nenese Dwo-
ce dobrého/ wyřat a na oheň vvržen bý-
wa. A tak tedy po Dwoch gegich po-
znáte ge. Ne každý kdož mi říká: Pane/
Pane/ wegde do Království nebeského;
ale ten kdož činí vůli Otce mého/ kterýž
v nebesích jest. Množyt' mi begi w onen
den: Pane/ Pane/ zdaliž sme we Smě-
nu twém prorokowali/ a we Směnu
twém dablů nemynjati? A w twém Smě-
nu diwů mnohých nečinili? A tehdy gim
w znám. Nikdy sem wás neznal: Ode-
dete odemně Ezinitele nepravosti.

Wyklad.

Co w sobě dnešní Ewangeliium obsahuge?

Obsahuge w sobě považení hodné napo-
menuti našeho Spasitele / abychom se faleš-
ných Prorokůw pilně warowali.

Koho náš Spasitel rozumi škrze ty falešné
Proroky?

Wšecky bludné a falešné učitele. Nebo
Prorocy byli w starém Zákoně takowj lide/
tce.

ķterjz na rozkaz Bojz řázali/ a lid cestě Bojz
ř wecněmu spašenj wyvćowali. Ĺte přjcinj
se řkrze Proroķy/ vćitelowé a Řazatelowé
rozumegj; řkrze faleřsné pař Proroķy se rozu-
megi faleřsnj vćitelowé.

Řterjz řsau to pař tj faleřsnj Proroķy:

Wřřićnj ti ķterjz proti řlowu Bojimu/ a
neb proti Pjřmu řwatěmu vćj. Nebo podo-
bně gařo ten řest prawým vćitelem/genj řlo-
wo Bojz prawě a řiřtě vćj a přednařřj/ gařj
nám ho Pán Bůh w Pjřmě řwatěm řzewi-
ti račil: Tak takě řest na proti tomu ten fale-
řsným Proroķem/ķterjz proti řlowu Bojimu/
totjz proti Pjřmu řwatěmu vćj.

Řdaliř se takě řestě tohoto nyněřřřho řasuta-
řowj faleřsnj Proroķy nachāzegj:

Y owřřem. Nebo netoliko Pán Řryřtus
nám předpowěděti račil ře při řlonćenj to-
hoto řwěta mnoho takowých faleřsných Pro-
roķim powřtane/ řdyř takto řj: Powřta-
nau faleřsnj Řryřtowé a faleřsnj Proroķy/a řinili
budau řiwoj weliké a řāřrařy: tak řebu řwědli
(by mořné bylo) takě y wmwolené. w ř. Mat.
w XXIV Řap. w. 24. Třyřř takě y ř. Pa-
wel o poslednjch řasech/ ķterěř řřine řiř njnj
doćekali/welmj powāřitedlně mľuwj: Dřch
pař řwětle prawj/ ře w poslednjch řařřch odwra-
tj se něķterj od řjřy / posľauchagjće dřřchu bľu-
dných/ a vćenj řabelřřřch/ w I Řpiřřt. ř Tymot.
w IV Řapit. w. 1.

Kdož se pať má warowati sfalessných Proroků:

Wšickni Křestiane. Ku kterým náš Spasitel w dnešním Ewangeliu takto mluwje: Pilně se pať warůgte sfalessných Proroků/ kterjž přichážegj k wám w rause owčjm/ ale wnitř gsau wlcj hltawj.

Proč se sfalessných Proroků warowati máme?

Ponejprwe / poněwadž sfalessnj Prorocy welmi chýtrj gsau / kterjž se na oko wklazugi swatými / a pobožnými Služebnjký Božjmi a wernými Bazately: Tot Pán Krystus mini / když on dj: že sfalessnj Prorocy w rause owčjm k nám přichážegj / to gest / oni se wklazugj gahoby oni byli tiché owečky Krystowé / a gahoby oni w čistotě to prawé slowo Božj přednasseli a kázali.

Podruhe / poněwadž sfalessnj Prorocy welmi škodliwj gsau / toť náš Spasitel tudy znamená / když dj: ale wnitř gsau wlcj hltawj. Nebo podobně tak gako Wlk / když on do owčince wpustěn býwa / owce rozhánj / trhá / bjge a morduge: Tak také sfalessnj učitelowé činj / když oni do owčince Cyrkwé Křestjanské wpustěnj býwagj / to gest / když gegich sfalessné wčenj nasledugeme / tehdy oni tudy mordugj a zabigegj dusse Owceť duchownjch / to gest / k weiněmu Zatracenj ge přiwaděgj.

Kterak se pať máme warowati sfalessných Proroků?

Gegich wienj nemáme prjgimati/ mý gim
nemáme wěrjti podle Naučenj nasseho Spa-
sytele/ kteréz on nám zanechal w S. Mat. w
XXIV Kap. w. 21. řka: Keskliby wám řdo/ an
tutoť gest Krystus a neb tamto / newěrite.

Po gakém žnamenj máme sfalessného Proroka
poznati?

Po owocý geho/ kteréz on nese. Nebo tať-
to dj náš Spasitel: Po owocých gegich po-
znáte ge: Pán Krystus wzal podobenstwj
od stromu/ kterýž lépegj poznán nemůže býti/
gestili on dobré a neb zlé owoce nese/ gaťo
řdyž geho owoce spatrugeme ktere on přina-
sij; Gestilizet gest owoce dobré/ tehdy gest
taťe y strom dobrý; Pakli gest owoce zlé/
tehdy gest taťe y strom zlý a ř ničemu wžite-
čný/ než aby ř spalenj do ohně wwržen byl:
Tať taťe se magj sfalessnj Prorocy pozna-
wati po owocy gegich / kteréz oni nesau.
Semť směrugi slowa Krystowa/ řdyž dj: Žda-
liž zbjragi z trnj hrozny/ a neb zbodlać fjký?
to gest/ les trnowý nemůže hrozny přinasse-
tj/ a bodlać nemůže fjký wydáwati: Taťť
řazdy strom dobrý/ owoce dobré nese: zly pať
strom / zlé owoce nese: Nemůžet dobry
strom/ zlého owoce něsti ani strom zlý/ owo-
ce dobrého wydáwati. Řazdy strom kterýž
nenese owoce dobrého / wytat a na ohen v-
wržen býwá. A tať tehdy po owocyh ge-
gich poznáte ge.

Kterěz gest to zlé owoce po kterémž sfalessné
Proročky poznáwati máme :

(1) Owoce vsť/ to gest/ sfalessné včenj

(2) Owoce żywota/ to gest/ zlý a nekřesť-
anský život.

Oděudž Křesťian poznati může sfalessné včenj :

Ze slova Božjho/ a neb z Pjssma swatého.
Nebo každé včenj kterěz čeli proti slowu Bo-
žjmu/ tot gest sfalessné včenj. Ku Příkladu/
Když Urranj včj/že Krystus není prawý Bůh/
tot gest sfalessné včenj; Nebo Pjssmo dj:
Krystus gest ten prawý Bůh/a život věčný/v S.
Jana w I Episs. w V B. w. 20. Když Papežen-
cy včj/že Cžlowěk swými dobrými skutky sobě
Nebe zaslaužiti musí; aby zemřele Swaté
wžýwal/ a tēm podobné wěcy/ tot gest sfa-
lessné včenj/ nebo S. Pjssmo dj: Milostj spaseni
se skrze Wpru: a to ne sami z sebe/ ale dast gest
to Boží: Ne žskutků/ aby se někdo nechlubil/ k
Efezským w II Kap. w. 8. A opět Pjssmo dj:
Panu Bohu swému klaněti se budeš/ a gemu sa-
mému slaužiti budeš/v S. Mat. w IV Kapit.
w. 10. Když Kalwynj včj: Že Bůh nechce
aby každý člowěk spasenj došel; Že Pán Kry-
stus za wšfecky lidj netrpěl/ nýbrž toliko za
Wywolené/ tot gest sfalessné včenj/ nebo Pj-
ssmo dj: Bůh chce aby wšicknj lidé spaseni byli
a k žnamosti prawdy přišli/ w I Episs. k Ty-
mot. w II Kap. w. 4. Pjssmo dj: Krystus gest
obět slitowánj za hějchy naše a netoliko za naše/
ak

ale y za hrjchy wsscho swéta/w I Epistt. S. Ja-
na w II Kap. w. 1.

Wokud máme poznawati ffalessných Proroků ge-
gich zly a nekrestianský žiwot?

Také ze slowa Bozjho. Nebo kdo proti
slowu Bozjmu a geho Příkazani žiw gest/
totiz/ w pysse w Wysokomyslnosti/ w Slau-
postj a w neprawosti/ w ožralstwj a w opil-
stwj/ a tēm podobným hrjssich/ tent nekresti-
anský žiwot wede/ a takowyt učitel gest také
ffalessný Prorok/ genz pro swug bezbožný ži-
wot do Pefelného Ohně/ podobně stromu/
vržen býti má.

Salessnj Prorocy mery tím předce se tak wkazugi gas
koby oni měli slowo Boží/oni s wsty swými wry-
wagi Gmeno Pana Krysta/ časem také diwy
činěgi: Co pak gim to nic ne-
spomůze?

Do konce nic. Nebo náš Spasitel way-
slowně oznamuge/ že on takowých Pokryt-
cůw/ kterjz se toliko wsty Pánem Krystem
chluběgi/ skutkem pak geg zapiragi/ zawr-
hnauti chce. Protož on takto prawj: Ne kaž-
dý kdož mi řká: Pane/Pane/wegde do Kra-
lowstwj nebeského: ale ten kdož činj wůli
Otce mého/ kterýž w nebesych gest. Mnozyt
mi děgi w o nen den/ Pane/ Pane/zdaliž sme
we gmenu twém neprorokowali/ a we Gmé-
nu twém sablů newymjtali? A w twém
Gmenu diwů mnohych nečinili? A tehdyt gim
wy-

wyznám/ že sem wás nikdy neznal: Odeďte
te odemne činitele nepravostí.

Kterak pak Pán Krystus řicy může / že gest on
činitelůw nepravostí nikdy nermal/ gesto
on wsecky wěcy wí a zná?

To slowičko znátj/ wyznamenáwa gedno-
ho za swého werného služebníka mjtí. Když
pak Pán Krystus tuto dj: že gest on činite-
lůw nepravostí nikdy neznal/ tehdy gest tak
mnoho/ gažoby řekl: Že gsau bezbožni nikdy
geho wěrnj služebnícy nebyli/ ačkoliw oni se
za wěrné služebníky wydawali.

Gažého Naučení z tohoto Ewangeliu naz-
bywáme?

Poneyprwe/ je se w Křestianstwu wjdycchý
šalešni učitelowé a Prorocy nachazegj/ kterjž
šrze své šalešné včenj lidj zawáděgj.

Podruhe/ je se šalešni učitelowé wubec na
oko pobožnými wkazugj. Nebo Pán Krystus
o nich dj/ že oni w rausse owčím k nám při-
cházejg/ a S. Pawel Apóstol Paně prawj/
že se wkazugj býti služebnícy a kazatelowé spra-
wedlností. Y sám Satan proměnuje se w An-
děla světlosti: Protož není to tak weliká wěc/
gestliže y služebnícy geho proměnuj se/ aby se
zdáli býti služebnícy spravedlností/ w II Epist. k
Korintským w XI Kap. w. 14.

Potřetj/ včime se/ že šalešni učitelowé weli-
kau škodu w Křestianstwu činj. Nebo oni gsau
wnitř Wlcy hltawj dj náš Spasitel. Pa-
dobně gažo Wlk welikau škodu činj w sta-
da/

du / tak také duchowni Wlcy mezy duchow-
nima Owcy / to gest / Křestiany welikau sřlo-
du činj. Semt smeruge S. Pawel w Skut.
XX Kapit. w. 29. Kdyz on Staršim w Efezu
takto napsal : Po mém odgiti wegdu mezy
wás wlcy hltawj kterjz nebudau odpaussřeti řadu.

Po čtvrté / abychom my se warowali řfaleš-
ných Proroků. Nebot tomu mjtě chce náš
Spasřtel / Kdyz dj : Pilně se waruřte řfalešných
Proroků / kterjz přichážejj k wám w rausse owčim /
wnitě řřau wlcy hltawj. Nebo tak gařz nám
nasse Spasřni milé gest / takz také welmi na-
pozor máme se miti / aby náš řfalešni wčite-
lowé nezawedli / protoz pilně se gich waro-
wati máme.

Po páté / máme sobě řřowo Bojř plně powa-
řowati / a při takowém wčeni / kterěz je řřowa Bo-
jřho w řřatě gest / řřale řřetřwati. Nebo řřowo
Bojř / totiz Pjřmo řřwaté / gest ten gistj Pro-
řředek / řřrze řřteryz my řřfalešně wčeni od pra-
wého wčeni rozeřnati můžeme. Wřřeliket Pjř-
řmo od Boha gest wdechnute / a wjřitěně k wčeni /
řř třeřřanj / řř naprawowanj / řř zpráwě / řřteraz nalejř
řř řřprawedřnostj / aby břřl dořřonaly řřlowěř Bojř /
řř wřřelikému řřutku dořřřmu hotowj / dj S. Pa-
wel w II Epist. řř Tymot. w III Kap. w. 16.
Při tom to řřlowu Bojřm máme perrně
držeti / a řřrze řřadnau hodnost tohoro řřwěta
a neb nřřgařřého řřlowěřa nemáme se dati od
něho odrřhnauti a odwesti. řřtě pař přjči-
ny /

ny/ poněwadž gsine vgiffstěnj/ že včienj Cyr-
kwé Ewangelitské gest to prawé a čisté slowo
Božj/ tehdy také se ho pewně při držeti má-
me/ a nigať se nemáme dati od něho odwestj.

Possestě/ máme se na to wynasnažowati aby-
chom dobřj stromowé byli/ a dobré owoce přina-
sseli/ to gest/ abychom dobře mluwili a dobře
činili. Nebo každy strom kterýž nenese owo-
ce dobrého/ wyřat a na oheri vwržen býwá/
dj náš Spasitel. Protož se máme napozor-
miti/ abychom nebyli shnjli/ darebnj a nevži-
tečni stromowé/ genž dořonce žádné owoce
nenesau/ a gestližet nesau/ tehdy gest škodli-
wé a zlé owoce/ o kterémž S. Pawel takto
wyslowuge: Zgerwjť gsau pať skutkowé těla:
genž gsau/ Eyzoložstwo/ smilstwo/ nečistota/ chlip-
nost/ Modloslužba/ čorowánj/ nepřáteřstwj/ swá-
rowé/ nenáwisti/ hněrowé/ dražděnj/ ruznice/ sekty/
Záwisti/ wraždy/ opilstwj/ hodowánj a těm podo-
bné wěcy: kterěžto řdožkoli činj / toť wám před-
powjdam/ gaťož sem y přiwé prawil že křalowstwj
Božjho dědicowé nebudau / k Galatským w V
Kapit. w. 19. Takowěhoť pať owoce má-
me se wystrěhati / a na proti tomu máme
se wynasnažiti / abychom byli stromowé sřipe-
ni při tekutých wodách / kterjž owoce své woda-
wagi časem swěhni/ gaťž dawid mluwj w Žal-
mu I w. 3. Každodenně se máme wynasna-
žiti/ abychom Panu Bohu nassemu kř Ctj a
slawě / owoce pobožnostj přinasseli/ kterěž
duch swatý w nás působj / pročěž takowé o-
woce

woce Aposstol Paně gmenuge Owoce ducha/
 když dj: Owoce pak ducha/ gestit laska/ radosti/
 pokoja/ tichost/ dobrotivost/ dobrota/ wěrnost/ krot-
 kost/ středmost/ a tēm podobné. Takowet o-
 woce mý máme přinasseti/ neboť se Panu Bo-
 hu ljbí.

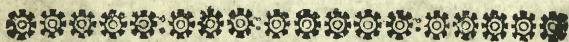
Posedme/ máme se větit/ abychom se obwřa-
 stě Pokrytswj vystřihali/ to gest/ mý se nemá-
 me toliko na oko pobožnými činiti/ a wšty na-
 šimi Pána Krysta chwáliti/ neb geg Pánem
 nazýwati; Nybrž mý musíme také skutkem
 a w prawdě pobožni býti/ a skutkem dokáza-
 ti že jsme služebnycy Krystowi. Nebo ne-
 každý kdož mi řká: Pane/ Pane/ wegde do
 králowstwj nebeského: ale ten kdož činj wů-
 li Otce mého/ kterýž w nebesých gest/ dj náš
 Spasytel. Anobrž on dj/ že on k takowým
 Pokrytcům w onen den řekne: Gá sem was
 nikdy neznal: odegdete odemně činitele ne-
 prawostj. Pročež slusně pozorowati máme
 Tancenj a napomenuti Syraha: Synu
 můj/ bled se/ aby twa pobožnost nebyla Pokryt-
 swj/ a Panu Bohu nesluž s ffalessným srdcem.

Co pak mý sami od sebe takowé dobré owoce
 přinasseti můžeme?

Nikoli/ nýbrž duch swatý musy takowé o-
 woce w nás působiti/ ztět přičiny ono se také
 owocem ducha gmenuge. Pročež musíme se
 za pomoc ducha swatého modliti/ a často ří-
 kati: Přigdiž Těssiteli dusse swatý/ a wěrných
 swých

swých nawšštewiz myslí / naplní ge nebestau
 milostj / genž gsy stworil srdce ymysl / Božstau
 wšsemohaucnostj. O swět Swětlo temným
 smyslum nassim / a wliž milost stědrau wnitř
 srdcem / těl nassich zemdlených posylug / v wj-
 ře prawé Krystowé swau mocy nás wper-
 ňug. Tomu nassemu gedínkemu wtěšitelis
 welebnému duchu swatému / společně s Bo-
 hem Otcem / a geho milým Synem Pánem
 Krystem / budiz čest a Slawa až na wěky wě-
 čuw / Amen!

Nedele dewata po Swate Trogicy.

Ewangelium v S. Lukasse w XVI
 Kapitole.

Prawil Jezis Wědlníkum swým:
 Ešlowěk geden byl bohatý / kterný
 měl Ssafaře / a ten obžalowan gest před
 njm / gakožto ten kterný mrhal Statek ge-
 ho. Y powolał ho / řekl gemu: Což to
 slyšim o tobě? Wydeg Počet z wladař-
 stwí swého / neb giž nebudeš moci dele wla-
 dnauti. Y dj Wladař sám w sobě: Co
 učinjm? teď Pan můj odgjma odemně
 Wla-

Wládařstwj / křpati nemohu / žebrati se
 sňdjm. Wjm co učinjm / aby řdnž budu
 zřazen zwládařstwj / přigali mně do sřnch
 domu. Y zawolaw gednoho každého
 Dlužníka Pana swého / řekl prwnimu:
 Gaks mnoho dlužen Panu memu? A
 on řekl: Sto Tún olege. Y řekl mu:
 Bezmi Registra swá / a ředna rynchle / na
 pjš padesat. Potom druhému řekl Ty
 pak gaks mnoho dlužen? Kterýž řekl:
 Sto Korců pssenice. Y dj mu: Bezmi
 Registra swá / a napjš osindesat. Y po
 chwalil ten Pán Wládaře toho nepravé
 ho / že opatrně učinil. Nebo Synowe to
 hoto swěta opatrněgši gsau / nežli Syno
 wé Swětkla w pokolenj swém. Y gat
 prawjm wám: Eziňte sobě Přateky z Ra
 mony nepravosti / aby řdnžbyssite zhy
 nu / přigali wás do oněch wěčných Stanů.

Wyklad /

Co w sobě obsahuge dnešní Ewangeliwm?

Obsahuge w sobě Podobenstwj o nepra
 wém Sřasari.

Kdo gest toto Podobenstwj powěděl?

Pán Jezjs náš Spasitel. Oněmž nasse
 Ewan-

Ewangeliium hned s počátku takto dj: Pán
Křtstus prawil včedlnjším swým: Cžloweš
geden byl bohatý/ kterjž měl šasare.

Co gest šasar?

Šasar se gmenuge ten/ komuž Pán swé stat-
ky swěrj/ aby ge opatrowal/ a k vžitku swého
Pana s nimi zacházet/ gať neylepe wj a v-
znáwa.

Šdaliž gest tento šasar naležitě a wěrně w swým
Aukadu pokračowal?

Nikoliw. Nýbrž on mnohem wjce statky
swého Pana mrhal/ utratil/ prozral a pro-
gedl/ ztě přjiny také byl před nim obžalowán/
gaťožto ten kterjž mrhal statek geho.

Co gest Pán toho Šasare k tomu řekl/ když
gest oněm to vslyšel?

Y powolał toho Šasare k sobě/ aby wy-
dal počet zwładarstwj swého a když nemohl
praw býti tehdy odňal od neho wladarstwj/
nebo takto dj náš Tert: Y powolał ho/ řekl
gemu: Což to slyšim o tobě? wyder počet
z wladarstwj swého: neb giž nebudeš mocy
děle wladnauti.

Kterak se při tom Šasar chowal?

Y brzo se rozmyslil co chce učiniti/ aby bu-
daucně nauzy netrpěl/ a neb hlad šnasseti ne-
musyl. Ale to geho předsewzeti bylo zle a ge-
ho vmysl podwodný. Tento Šasar se nestá-
rał kterak by mohl štrže swau práci sám se-
be a swé domácy poctiwě obživiti/ nebo prá-

cy nebyl přivylý. Ani žádného nechťel za kus chleba požadati/ nebo zebrotu on sobě za hanbu pokladal/ pročez smyslil sobě/ gistau částku ze statku swého Pána upustiti/ a tať dluznjky swého Pána obdarowati/ aby oni ho potomně z wděcnostj do swých domů přigali. O čemž náš Text takto wyprawuge: A dj wladař sam w sobě: Co učinjm/ teď Pán můj odgjmá ode mně wladařstw/ kópati nemohu/ zebрати se stydjm. Wjm co učinjm/ aby když budu z sazen z wladařstw/ přigali mně do swých domů.

Idalž gest také ten Ssafař podle swého předsewzeti učinil?

Y owšem. Nebo on zawolaw gednoho každého dluznjka Pána swého/ řekl prwnjmu: Gaks mnoho dluzen Pánu memu? A on řekl: Sto tiin olege: A řekl mu: Wezmi registra swá/ a sedna rychle/ napis padefat. Potom druhému řekl: Ty pak gaks mnoho dluzen? Aterýž řekl: Sto korceu pssenice: A dj mu/ wezmi registra swá/ a napis ofindefat: A tať on tomu prwnimu darowal padefat tiin olege/ a druhému dwadcet korceu pssenice.

Mnoholý korec w sobě obsahuge?

Podle židowského počtu učinj geden takowý korec pět nassich korceu/ a tať gest Ssafař tomu druhému dluznjku tať mnoho gako sto korceu pssenjce darowal/ nebo pět krátě dwadcet učinj sto korceu.

Zdaliž gest ten Sfasar na takowý způsob spravedlivě a věrně Pánu svému učinil?

Nikoli. Nebo takowý podvod nic jinšího není nežli krádež/ kterýž se w sedmém přikázání zapovídá: Nepokradeš/ w II Knih. Moggijš. w XX Kap. w. 15. Všecel tento dluh/ kterýž gest tento Sfasar tímto dlužníkem odpustil a daroval/ on ho svému Pánu pokradl.

Proč pak chváli Pán Krystus toho Sfasare/ ponevadž on nespravedlivě učinil?

On ho nechwali pro jeho nespravedlnost/ nýbrž on ho chwali pro jeho maudrost a opatrnost/ že on hned toho času/ bywšij gestě Sfasarem/ na svůj budaucy život pamatoval kterať by se s swými domácíma vžiwiti mohl. Nebo takto dj nasse Ewangeli-um: A pochválil ten Pán vládaře toho nepravého/ že sobě opatrně učinil: Nebo synové tohoto světa opatrnějšij gsau/ nežli synové světla w swých věcech.

Kterij se u to Synové tohoto světa?

Bezbožni genž tento svět miluji/ gaťož tento Sfasar geden takowý byl.

Kterij gsau pak Synové světla?

Pobožni/ genž w světlostj Wjry a wsselých Křestianských cnostech pokračuj.

Gať pať se to o bezbožných řicy může že oni gsau o-
patrněgšj a maudřegšj/ gesto pobožni Pana Bo-
ha poznáwagi/ bezbožni pať nic nerozu-
měgi co gest ducha Bo-
žibo?

Pán Krystus náš Spasitel tu nemluwj
bez wyminky/ gaťoby bezbožni we wšsech we-
cech opatrněgšj a maudřegšj byli nežli po-
božni; nýbrž on tuto mluwj s wyminkau/ to-
tiz že gsau oni opatrněgšj w swých wěcech
podle swého spůsobu/ gaťož se wůbec o mra-
bencých mluwj/ že oni o mnoho pilněgšj gsau
nežli člověk/ totiž w swé pracy a podle swé-
ho spůsobu. Takť y tuto náš Spasitel dj/ že
bezbožni w swých swětských wěcech o mnoho
maudřej a opatrněji pokračugi/ nežli pobo-
žni w swých duchowních wěcech. Ku pří-
kladu/ Mislownjě tohoto swěta wětšj pilno-
stj přida/ aby mohl Bohatým býti/ Slawý
a ctj dogiti/ a swiig diim wystawěti/ nežli
Mislownjě swětla pilnostj přida/ aby mohl
Nebestěho Bohatstwí dogiti/ Slawý a ctj
v Pana Boha dosahnauti/ a do wěčného do-
mu/ totiž do kralowstwí nebestěho přigiti.

Čímž nás náš Spasitel s tím podobenstwím
wynawěti chce?

On nás s tím podobenstwím naučiti chce/
kterak my máme w našsem žiwotě/ s tím stat-
kem/ kterýž nám Pan Bůh dal/ zacházeti.

Koho Pán Krystus rozumi skrze toho boha-
těho člověka?

Pana Boha/ gemuz wšeckén swět se wšim Bohatstwjm a se wšemi Poklady/ kteréz w něm gsau/ přínaleží.

Kdo se škeze Šsárate rozumí:

Wšickni lide/ kterýmž Pán Bůh své statky wtomto swětě swerj/ aby oni takowé statky k slawě Božské a k užtiku bliznjho swého vžíwali a s njmi zacházeli.

Gatě statky dáwa Pán Bůh lidem:

On gim dáwa duchownj statky/ totiž své swaté slovo/ a welebné swatostj; on gim dáwa swau milost a Duchu Swatého/ a nobrž on gim wečné Spasenj podáwa. On gim také dáwa tělesné statky/ kteréz ktomuto časnému žiwotu patřj/ totiž: (1) Statky smyslé/ gaťož gest/ Maudrost/ rozum/ dobrau pamět/ a tēm podobné. (2) Statky těla/ gaťož gest/ Zdrawj/ syla/ Krása/ a tēm podobné. (3) Statky štěstj/ gaťož gest/ bohatstw/ Čžest/ dobři Přátele/ a tēm podobné.

Kterak Křestian takowé statky vžíwati má:

On ge vžíwati má (1) k ctj a slawě Božj/ aby wzdycť Pana Boha za to chwalil/ a swým statkēm gegwelebil. (2) k swému Spasenj/ aby tudy k wečnému Spasenj přiweden byl. (3) k užtiku swého bliznjho/ aby on mu swým statkēm napomocný byl. Kterjž pak to nečinj/ toť gsau zli a neprawj Šsáratowé/ kterjž v Pana Boha obžalowaní a od něho k potu cityrowání bywagi.

Kdož

Kdož na lidi v Pana Boha žalugi?

(1) Swatj Anđe/ kterjž se nad hrjchy lid-
skými zarmucugi. (2) Pobožni a wěrjcy/ kterjž
nad zlostj a nepravostj bezbožnjtůw wzdy-
chagi/ a k Pánu Bohu wolagi. (3) Žákon/ kre-
rjž Pán Bůh strze Mogjisse dal: Teni ža-
luge na wšedky bezbožné a gich zatracuge/
podle swědectwj Krystowého: Westiř k doby
žalował na wás Mogjiss/ v S. Jana w V Ka-
pit. w. 45. (4) Satan/ genj na lidi žaluge před
obljcegem Boha nasseho dnem y nocj/ Žgwenj
S. Jana w XII Kap. w. 10.

Kdy Pán Bůh člowěka powoława k počtu?

Při smrtj/ a také dne saudného/ tohož času
Pán Bůh odgjina od člowěka geho Sfa-
sarstwj/ a dj k němu: gíž nebudeš mocy dle
władnauti. Toho času prawjm/ inusy člowěk
počet wydati z celého žiwobyti swěho / teh-
dyt v slyšj tato slova: Wydey počet z wla-
darstwj swěho.

Když pak člowěk při sobě čyti/že gest po wšedkem čas-
swěho žiwobyti dobře nehospodarił / co tehdy
on učiniti má?

Ma nasledowati příklad toho nepravé-
ho Sfasare.

Co pak člowěk má/ podobně tomu Sfasari/ Pana
Boha také oklamati a podwesti?

Nikoliw. Pána Boha žádný člowěk o-
klamati nemůže/ nebo on wšedky wěcy wj a
zná; Vlybrž každý člowěk se má od tohoto

Sfáře včítí: (1) Křesťanskau Maudrost a opatrnost/ aby sobe gestě w tomto časnem žiwote/ dokudž čas má/ vsmyšlil a řekl: Co w činim? Na kteraužto otázku Pán Krystus nám odpowida: činte Počání/ w S. Matausse w IV Kap. w. 17. (2) Křesťanskau středrost/ aby z toho státlu a zbožj/ s kterýmž ho Pán Bůh obdarowal/ swému chudému blížnjmu dobře činil/ nebo se tuto strze dluznjšj kterýmž ten Sfář dobře činil/ chudj a bidnj lidé rozuměj. Semt smeruge náš Spasitel řdyž on přitonce dnešního Ewangeliu takto dj: U gati prawjm wám: Čzinte sobě přátely z Mamony neprawostj/ aby řdyžbysste zhynuli/ přigali was do oněch wečných stani.

Co Pán Krystus rozumí strze Mamona nez
sprawedliwego?

Wšecko časné zbožj a Gmenj kteréz nám Pán Bůh w tomto žiwote dáwa/ obwzlasťte pať bohatstwj; Nebo Mamon w Syrské řeči w znamenáwa bohatstwj.

Proč pať se bohatstwj/ nesprawedliwe gmenuge?

Proto / poněwadž se wůbec s nesprawedliwostj nabýwa/ aneb k nesprawedliwostj vžywa.

Koho Pán Krystus rozumí strze Přatele?

Chude/ s kterých mý sobě přátely činime/ řdyž gim z nasheho zbožj/ podle možnůstj nětco v delugeme.

Co

Co se rozumí skrze wečné stany?

Kralowstwíj nebeské / w kteremž mý po tomto časnem životě / wečně býdliti budeme.

Kterak nás chudí do wečných stanů / to gest / do nebe přigjmagi?

Ne skrze swau Zaslubu / nýbrž oni nás přigjmagi do nebe: (1) skrze swau Modlitbu / kterauž oni za nás k Panu Bohu odsylagi / (2) skrze své svědectví / kteréz oni nám dne soudného dawáti budau / když oni nasse do brodiní / kteréz sine jim prokazali / před Panem Bohem a wssemi Angely y wssemi wywolenými chwaliti budau. (3) skrze Pana Krysta / kterýž we gmenu wssch chudých w poslednj soudny den řekne: Podte pojechnanj Otce mého / dědicně wladněte kralowstwím wám připraweným od ustanowení světa: Nebo sem lačněl / a daliste mi gisti: Žijnl sem / a daliste mi piti a tak dale / v S. Mat. w XXV Kapitole w. 34.

Gakého Naučenj z tohoto Ewangeliu naz bywáme?

Od Pana Boha bereme naučenj: Že on gest bohatý Bůh / Nebo z té příčiny geg Pán Krystus bohatému člověku připodobňuje. Onť zagiste řecy může: Nebe gest mi stolice / a země podnože noh mých / v Proroka Izaiasse w LXVI Kap. w. 1. Má gest wsschka zvěř lesní / y howada na tishych horách / w Žalmu L. w. 10.

Od Neprawého Esafare mohau sobě wstí-

stnj Hospodarij/ anobrz každá čeladka kteráz
s zbožím svého Pána wladne/ naučenj zachowati:

Poneyprwe/ aby se wystřihali wšeliké newě-
ru/ lsti a podvodů/ aby tať nečinili jako tento
Sfasar/ genz svého Pána okradl.

Podruhe/ aby se leniwostj wystřihali/ a s ne-
prawým Sfasarem neřikali: Kopati nemo-
hu. Nebo strže leniwost netoliko Panu Bo-
hu den kradau/ nýbrz také kradau Panu své-
mu wšecko to/ coby mohli s swau pracy to-
ho dne zyskati/ pročez magi pominěti a plni-
ti co gest S. Pawel k Kolossenským w III
Kapitole w. 22. napsal: Služebnjc/ poslussni
budte we všem panu tělesných/ ne na oko slau-
žice/ jako ti genz se vsylugj lidem libiti/ ale w spro-
stnosti srdce/ bogice se Boha.

Wůbec pať wšickni lidé mohau sobě Nau-
čenj zachowati:

Poneyprwe/ že to zbožj kterěj oni magi/ ne-
gim/ nýbrz Panu Bohu přinaleži/ genz gich to-
liko za Sfasare nad takowým zbožím a stat-
kém ustanowil: Semť slaužj to co gest S.
Pawel w I listu k Koryntským w IV Kapit.
w. 7. napsal: A co maš gestoby newzal? A
když sy wzal proč se chlubjš gakoby newzal.

Podruhe/ aby pamatowali/ že oni ze svého
zbožj a Směni kterěj geden každý w swém po-
wolání a stawě od Pána Boha přigal/ počet
wydati musěgi/ buďto při smrti/ aneb dne sau-
dného/ když tato slowa wšlyšj: Wydeg po-
čet

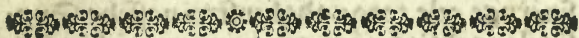
čet z twého Wladarstwj. Wšickni my zagi-
stě wřazati se musyme před soudnau stolicí Kry-
stowau / aby přigal geden každý / za to což strže-
tělo působil / podle toho gáž práce či byla buďto
w dobrém / neb we zlém / dj S. Pawel w II li-
stu k Korýnt. w V Kap. w. 10.

Potřetj / abychom to Zboji a Gmēnj kterěž
nám Pán Bůh dal / náležitě užíwali ke cti a slá-
wě Boji / y také k užitku nasseho bližnjho / obwz-
tastě pať abychom z nasseho Přibytku a Gmē-
nj chudým a potřebným dobře činili. Semť
siněruge cele toto podobenstwj nasseho Spa-
sytele / gakožto nám oznamuge w těchto slo-
wích : Čiňte sobě přátely z Mamony neprá-
wostj / aby kdyzbyste zhynuli / přigali wás do
oněch věčných stanů. Almužny / kterěž We-
řicy dawagi / magi zagistě welikau moc / gáž
s Propowědenj Krále Dawida zawjráme /
když on w Žalmu XLI takto dj : Błahoslawe-
ný kdož prozřetelně soud čini o chudem / to gest /
kdo genu dobře čini / w den zlj wyswobodí geg
Hospodin. Hospodin ho oštreže / a obžijí geg :
blazený bude na zemi / aniž ho wydá libosti ne-
přatel geho : Hospodin ho posly na ložcy w mdlo-
bě geho : wšicko ležení geho w nemocy geho pro-
mění.

Počtwrtě / abychom se prawě maudrosti a o-
patrnosti učili / a když w počtu nassem zle ob-
stogime / časně se zeptali : co učinim ? Totiz /
mý máme Pokánj činiti / a pro Krysta od-
puštěnj našich hřichůw žadati / budaucně
pať

pať máme opatrněgi pokračowati/a s nassim
zbožim a gimenjm tať zachazeti / aby se nám
nebylo potřeba báti / nybrž abychom s rado-
stj obřtati mohli / když k počtu powolánj bu-
deme / a tať abychom wzdycky hotowi a při-
praweni býli / a poněm dychtili / řkagjce: A-
men / Amen / přigd mily mŭg neprotahug / za
to žadam / tužebné tě očekáwam. Tomu ná-
ssemu Bohu Otcy / Synu y Duchu swatému /
budiz čest a sláwa až na wěky / Amen !

Medele desáta po Swate Trojicy.

Ewangelium y S. Lukasse w XIX
Kapitole.

A Když se přiblížil / vzřew Město / plakal
nad njm / řka: O kdyby poznalo y ty /
a to a spoň w takowj tento den twŭg / kre-
reby wěcy ku potogi tobě byly: ale skry-
tot' gest to nynj před očima twynma. Ne-
bo přigdau na te dnowé / w nichž obřlěj te
nepřatele twogi walem / a oblehnau tebe /
a s saužj tě se wšsech stran. A s zemi sro-
wnagi te / y Syny twé w tobě / a nenecha-
gi w tobě Kamene na kameni / proto že sy
ne-

nepoznalo času Nawstijwenj swého. A
wšsed do Chramu/ počal wyhynjati Pro-
dawče a Kupce z něho/řka jim: Pšano
gest/ Dum mŭg/ Dum Modlitby gest/
wy ste pak geg včiniłi Pelešj sotrowskau.
Y včil na každy den w Chramě. Wisku-
powé pak a Zákonjch y předni w lidu hle-
dali ho zahladiti/ ale nenalezli coby genu
včiniłi/ nebo wšsecken lid geg sobě libował/
poslauchage ho.

Wyklad.

Kolik stránek dnešni Ewangelium w sobě ob-
sahuje?

Obsahuje w sobě dvě stránky?

O čem wyprawuge prwnj stránka?

O szech/ kterěz Pán Gejzš naš Spasytel
nad městem Geruzalėmen wyliti račil.

Kdy gest Pán Gejzš plakati/ a slzy wylėwati
račil?

Když se byl přiblizil k městu Geruzalėmě/
to gest/ když se již byl na posledy do města
wbjral/ a to pod radostným Spjwanjm lidu
řlaucyho: Hosanna Synu Dawidu/ poze-
nany genž se bere we gmenu Paně. Na té
ceste/ prawjm/ když se již byl přiblizował/
tehdy vzřew město/ plakał nad njm.

Proč Pán Krystus plače nad městem Geruz-
alėmem?

(I) Pro

(1) Pro gegich neľagjcnost/ totiz/ že se žide obratiti a Poľánj činiti nechťeli/ nýbrž čas milostného nawšstjwenj Božjho potupowali/ pročež dj náš Spasjtel: O ľdyby poznaľo y ty/ a to aspon w takowý tento den twiig Ľterěby wěcy ľu poľogi tobě byly: ale skrytoť gěst to nynj před očima twýma.

(2) Pro to weliké trestánj/ Ľterěž na ty neľagjcy židy přigiti má/ totiz / že gegich měšto do gruntu wšseľto zľazeno byti má. Semť směruge náš Spasjtel ľdyž dj: Těbo přigľdau na tě dnowě/wnichž obľľjčj tě nepřátele twogi walem/ a oblehnau tebe/ a sľauzj tě se wšseľch stran: A s zemj srownagj tě / y syny twé w tobě: a nenechagjť w tobě ľamene na ľamenj: Proto/že sy nepoznaľo času nawšstjwenj swěho.

Ľterý čas Pán Krystus turo rozumi/ ľdyž dj: že gľau žide nechťeli poznati času swěho nawšstjwenj/anež bo takowý gegich den/Ľterěby wěcy gim ľu poľogi byly:

On tudy rozumi čas milostj / to gěst / ten čas / Ľterěhož Pán Krystus v nich byl / gich wywěcowaľ a gim ľázal. Poněwadž paľ oni takowěho času pozorowati nechťeli / nýbrž mnohem wjce Pana Krysta přenasľadowawali/ a taľ nepowazowali/ co by ľ gegich Poľogi sľauzjlo / tehdy zťe přjčiny že takowě trestánj a nešťěstj gich poľkati má.

Alle proě Pán Krystus dj/ skrytoť gěst to nynj před očima twýma/ a snad gěst gim on to neornamit:

Y owšem žet gest on gim to wšsečo ozna-
mil / a gim wjce než gedenkrat předpowe-
del / že gegich město / pro gegich hřichy / má
zloženo a w nic obraceno býti ; Ale oni tomu
wěrjti nechťeli / a tať oni sami škrze swau ne-
wěru toho přčina býli / že gest taťowé ne-
šťestj před nimi skryto býlo.

Co pať gest taťe taťowé nešťestj a trestánj na
židy přišlo :

Y owšem / Nebo tať gať gest gim Pán
Křystus předpowědět i račil / tať se taťe wšse-
čosťtalo a nad nimi vyplnilo. Po čtyřidcy-
ti lětech přitahli nepřatele židůw / totiž Křj-
mane / oblehli město Geruzalem / a tať gich
sřuzowali a trapili hladem / že gsau naposle-
dy město Křjmanům podati musyli / kterjžto
Křjmane / gaťž Chráam tať taťe y gimšj Sta-
wenj do gruntu zřazly a tať w njc wwedli
že gsau kamene na kamenj nenechali.

Proč pať na židy taťowé weliké nešťestj přišlo :

Pro gegich bezbožnost a neřagjcnost / po-
něwadž oni nechťeli času milostj pozorowati
to gest / poněwadž oni nechťeli hlas Pána Křy-
sta a geho Apōstolůw slyšeti : Semť sine-
řuge naš Spasytel / řdyž dj / že to wšsečo na
židy přigitj má / proto / že gsau nepoznaly ča-
su nawšstjwenj swěho.

Gaťeho Naučenj z této prwnj stránky naby-
wáme :

Od Pana Křysta bereme Naučenj:

Pa

Poneyprwe/ je on žádného zalíbenj nemá w zahynutj bezbožných/ nybrž je on mnohem wjce winssuge a žada/ aby se obrátili a živi byli. Tot on nám tuto oznamuge swými slzami/ kteréz on proto wyliti račil/ že žide tak potrestánj a z rzení meli býti; Tot on nám také k porozumenj dawa swými slowý/ w kterýchž on winssuge/aby se gessťe/dokudž čas magj/obrátili a přitom pomněli co gim k počogi slauží když dj: O kdyby poznało y ty/ a to a spori w takowý tento den twiig/ ktereby wěcy ku počogi tobě byly: Tot gest/ co nám Pán Bůh strže Proroča Ezechyele w XXXIII Kapit. w. II. ku porozumenj dawa/když prawj: Život sem gá/ dj Panownj Hospodin/žeť nemám ľibosti w smrti bezbožného: ale aby se odwrátil bezbožný od cesty své/ a žiw byl.

Podruhe/ abychom se nad neshťestjím druhých lidi nesmáli/ nybrž mnohem wjce plakali. Nebo tak gest činil náš Spasytel když gest sobě neshťestj židůw rozważował: Takť y mý činiti a S. Pawla napomenuti zachowati máme: Plačte s plačicymi/ k Rzymaniū w XII Kapit. w. 15.

Potřetj/ abychom nad našimi hřichy plakali/ a nad nimi se formautili, Poněwadž Pán Krystus nad cizými hřichy plače/ mnohem wjce nám to přislussi/ abychom mý nad našimi wlastními hřichy plakali/ a s Proročem Geremiassem w IX Kapit. w. 1. twjlili:

Kdo

Kdo mi to dá/ aby hlawa má byla wodau/ a oči mé pramenem slzy/ abych dnem y nočy oplakati mohl mé hřichy.

Od židůw bereme naučenj:

Ponepprwe/ je hřich přčina gest nasseho zahynuti/ obwzlastě pak neřagienost. Nebo proto žide tak pokutowani byli/že oni swých hřichů opustiti nechťeli. Tot gest zagistě ta přčina Zahynutj wšech lidj/ ku kterýmž Pán Krystus takto dj: Nebudeteli počánj činiti wšickni teč zahynete/ v S. Lukasse w XIII Kapit. w. 5.

Podruhe/ je hněw Boží nad hřissnjšy welmi weliký gest. Pán Bůh lidu Izraelstému welmi weliké dobrodinj prokazati račil/ on sobě ho mezy wšemi narody za swůg vlastnj a nermilegšj lid wywolil; Adyz pak on proti Panu Bohu těšce zbřessil a na počánj se omdowzdati nechťel/ tehdy se Boží milost w sámý hněw proměnila/ s kterýmž on potomně vřutně zacházel. Takť on až posawad gestě wšem hřissnjšům hrozyl. Bůh gest saudece sprawedliwý: Bůh sylný hněwá se na bezbožného každý den. Neobrátili se/ naostrěť meč swůg/ nýbrž giž lucissě swé natahl a nameril ge. Připrawil sobě y zbrog smrtedlnau/ střely swé proti skůdcým sprawedliwých přistrogil/ w Žalmu VII w. 12.

Potřetj/ je Wogna weliká pokuta Boží gest. Nebo žide strže Wognu zewšech strán sst-

žowánj byli/ a gegich město bylo tak zkaženo
že gest Kamen na kamenj nezůstal.

Počtwrté/ abychom od našich hřechůw opu-
stili a gich se každého času wystrěhali. Nebo kto-
mu koncy a cyly Pán Krystus náš Spasitel
nám tuto předstawuge příklad Sprawe-
dlnostj Božské/ abychom se odtud učili mau-
drými býti / tak abychom čas milostj nezme-
škali/ w kterém času gestě Pán Bůh k nám
takto wola: Dnes vslyšiteli hlas Hospodinu/
nezatvřigte srdce swého/ w Žalmu XCV w. 8.
Nebo kterjž Hospodinem a slowem geho pohrdá-
gj w pohrdánj přigdau / w I Knih. Samuelo-
wých w II Kapit. w. 30.

W čem wyprawuge draba stránka dnešního
Ewangelium :

Wyprawuge nám o wycištěwánj Chrá-
mu Geruzalemského.

Kdo gest chrám wycištěwal :

Pán Gejzš náš Spasitel.

W čehož on gest geg wycištěwal :

Od Kupcůw a Prodawačůw.

Gacy to byli Prodawačj a Kupcy :

Prodawači byli takowi lide / kterjž w
Chrámě Geruzalemským naprodeg meli ho-
luby / beránky a jinšji dobytek/ aby sobě lide/
když přicházeli k oběť / hned kaupiti mohli/
co by k oběť potřebowali a jim slaužilo.
Wšedky tito Prodawače on z Chrámu wy-
mýtal / neb takto dj. náš Text: A wšed do
Chrá

Chrámu/ počal wymiſtati prodawače a kupce z něho.

Co pať geſt kupovánj a prodawánj zlá wěc?

Uliſolim. Ale poněwadž ſe to w Chráme ſonało/ tehdy to byla wěc neſluſſná a zlá.

Co pať to nebył dobry ſkutek/ že gſau žide w Chráme
Oběti prodawali/ geſſio oni k ſlužbám Božjim
připrawené byly?

Nebył to dobry ſkutek/ nebo žide tudy ne
tať na ſlužby Boží patrili/ gaťo na ſwůg zýſt/
aby tudy w Chráme ſwé laťomſtroj promo-
zowati mohli. A na to nadewſſecko Chrá-
m nebył k tomu ſoncy a cyly wýſtawen / aby ſe
w něm prodáwalo a kupowalo; nýbrž aby
ſe w něm modlitby wyſkonawali / protož dĵ
Pán Kryſtus k Židům : Pſáno geſt / dům
můg/ dům modlitby geſt : Wyſte geg pať v-
činili peleſſj ſotrowſkau.

Kterak ſau žide Chrá-
m Páně učinili peleſſi
ſotrowſkau?

Skrze ſwau laťomofť a neſprawedliwofť/
nebo oni chudeho wſſeligak offidili/ o geho
wěc geg podwodně připrawili/ a tať ſotro-
wſké kauſky nad nimi wyſkonawali. Zabigj ſy-
na před otcem geho / kdož obětuge obět žſtatku
chudnych/ Chleb nužnych žiwot geſt chudých/ a kdož
odgĵina geg wraždlnĵ geſt. Morduge bližnjho/
kdož gemu žiwnoſť odgĵina/ dĵ Syrach w XXXIV
Kapit.

Co geſt potom Pán Kryſtus činil / když geſt
Chrá-
m wyciſtil?

Pp

Y učil

Y učil na každý den w Chrámě/ lid pak poslauchage ho.

Co pak Biskupové tomu dopustili?

Oni tomu dowoliti a dopustiti nechťeli/ než raději příčinu hledali/ třebať by oni geg z cesty skliditi mohli/ gaťž také to po nemno-
hých dnech dowedli/ když gsau Pána Krysta na tříz přibiti dali; Ale toho času gsau to dořázati nemohli/ nebo wšfecken lid geg sobě libowal. Gaťž o tom dnešni Text takto wy-
prawuge: Biskupové pak a Žakonnicy/ y pře-
dnj w lidu hledali ho zahladiti: Ale nena-
lezli coby gemu učinili: Nebo wšfecken lid geg sobě libowal/ poslauchage ho.

Gaťého Naučenj z této prwni stránky nabyz
wáme?

Od Židu bereme naučenj: je Laťomstwi člo-
wěka ponauka wšsudy a wewšfeh věcech zyslu
hledati. Toť tuto spatřugeme na Židech/ tre-
tjž se nestyděli z samého laťomstwj toliťo y
w chrámě Paně a to gestě z oběti/ zysku swě-
ho hledati/ pročej dobře S. Pawel w I listu
k Tymoteowi w IV Kapit. w. 10. pozname-
nal: Kořen zagiťe wšeho zlého / gestť milowa-
nj peněz.

Od Biskupůw a gim podobných lidj na-
bywáme naučenj/ je častokráte neypředněgšj li-
de negmeně považugi to/ co gim k spaseňi slauží.
Sprostý lid toliťo mezy Židy/ Pána Krysta
se přidržel a geg poslauchal; Ale Biskupo-
wé

wé a Zaſonnicy a neypředněgſſj w lidu hle-
dali ho zahladiti. Tať ſe wúbec dege/pro-
čež dobre S. Pawel w I liſtu k Korynt. w I
Kapit. w. 26 napſal: Nemnozy maudři podle
těla/nemnozy moční/nemnozy vrození/gſau po-
woláni: Ale což blázniveho geſt ſwěta/to wy-
wolil Bůh.

Od Pána Kryſta bereme Naučení:

Poneypřwe/abychom Chrám Paně w čisto-
tě drželi. Rowně tať gaťo Pán Kryſtus
Chrám Geruzalemský byl wyciſtil od kup-
cůw a prodawacůw/tať taťe y nám přiſlu-
ſſi wſſecky Koſtely Křeſtianůw w čistotě za-
chowáwati/ to geſt/ každý má ſam na ſebe
pozor miti/ aby Chrám Paně zlými skutky a
ſlowy/ y taťe s prodawanjm a kupowanjm
nepoſſtwnil.

Podruhe/abychom naſſe ſedce wyciſtili. Ne-
bo ſedce naſſe má Chrámem Božjm ſlauti/
gať Apoſſtol Paně S. Pawel w I liſtu k
Korynt. w VI Kap. w. 19 dĵ: Zdalſj newíte/
je tělo waſſe geſt chrám ducha ſwateho/genj pře-
býwá w wás. Rowně tať gaťo geſt Pán
Kryſtus Chrám Geruzalemský wyciſtil/a ne-
prawoſť činitelůw z něho wyhnal: Tať ta-
ťe y mý máme z ſedce naſſeho wſſeliťau ne-
prawoſť a bezbožnoſť wyhnati/podle napo-
menuti S. Jana w I Epiſt. w II Kap. w. 15.
Nemilůgtež ſwěta/ ani těch wěcy kteréz na ſwětě
gſau/ gaťo žádoſť těla/ a žádoſť očí/ a pycha žiwota.

Potřetí/ abychom se w Chramě Paně modli-
li/ a slovo Boží w něm poslauchali. Nebo na ta-
kó-
wý spůsob chce Pan Krystus/ aby Chrám w
Geruzalemě vžívali. Říká: dům můj dům
modlitby gest. Onť učil na každý den w
Chramě/ a lid ho poslauchal. Takť y my
netoliko tento lid/ ale y naučení Ssałomau-
nowé nasledowati máme: Dstřihg noby své/
řdyž gdeš do domu Božího: a buď hotovější k
slyšení/ nežli k dávání darů bláznůw a obětj. Kaa-
zatel w IV Kap. w. 17.

Kdo nás spůsobných čini k modlitbám?

Duch swatý/ on gest duch milostj a modli-
teb v Proroka. Zacharyasse w XII Kap. w
10. Pročez po každý máme/ obwzlasťe řdyž
do Chramu Paně wstupujeme/ Pana Boha
prosyti/ aby nás swým swatým Duchem řidil
a spravował/ abychom netoliko geho swaté
slovo nabožně poslauchati / nýbrž také a-
bychom se k němu wraucně modliti mohli/ s
Králem Dawidem ze Žalmu LI w. 12. řřagj-
ce: Srdce čiste stvoř mi / o Bože / a ducha při-
mého obnow wnitřnostech mých. Nezaníteg
mně od twaři své/ a ducha swatého svého neod-
gimeg odemně. Nawrať mi radost spasení své-
ho/ a Duchem dobrowolným wtwor mně. Tomu
našemu Bohu/ Otce/ Synu y Duchu swaté-
mu/ budiz čest a sláwa až na věky/

A M E N!

Dee

Medele gedenacta po Swate Trogicy.

Evangelium v S. Lukasse w XVIII Kapitole.

Nžekl Sežjš proti některyni kteříž w sebe daufali/ žeby sprawedliwi byli/ ginych za nic newážje/ Podobensiwj to to: Dwa Mužj wstupowali do Chramu aby se modlili/ geden Faryžus/ a druhý Publikan. Faryzeus sľoge/ takto se sam w sobě modlil: Bože/ děkugi tobě/ že nejsi jako gini lidé/ drači/ nesprawedliwi/ czoložnicy/ aneb jako y tento Publikan. Postim se dwakrat do tyhodne/ desatky dawám ze wšsech věcy/ kteryniž wladnu. Publikan pak zdaleka sľoge/ nechtěl ani oči k nebi pozdwihnouti/ ale bil se w prsy své/ řka: Bože buď milostiw mně hříšnému. Prawjint' wám/ odšel tento osprawedlněn gsa do domu svého/ a ne onen. Nebo každý kdož se powyšsuge/ bude ponizen/ a kdož se ponizuge/ bude powysšen.

Wyklad.

Co dnešní Ewangelium w sobě obsahuje?

Obsahuje w sobě podobenství od dwau mužůw wzaté / kterjž se w Geruzalemským Chramě modlili.

Kdo gest to Podobenství promluwil?

Náš milý Spasitel Krystus Gejzš.

Komu k vůli on toto Podobenství wyslowiti račil?

Pokrytcům / mezy kterými Saryzeowé ney přednějši byli / kterjž se domníwali že oni toliko sami sau / genž swatý a pobožný žiwot wedau? druzý lide pať že gsau proti nim welicy hřjšnicy. Nebo takto dnešní Ewangelium mluwj: Kžef Gejzš proti některým kterjž w sebe daufali / žeby spravedliwj byli / ginych za nic newážjce / podobenství toto.

Gacy byli ti dwa muži kterjž se w chramě modlili / genž nám ge Pán Krystus w dnešním Ewangelium priedstawuje?

Geden byl Saryzeus a druhý Publikan.

Co byli Saryzeowé za lide?

Byli takowi lide / kterjž se nadewšfecky giné o mnoho pobožnějši a swatějši domníwali býti / protož sobě také ginych lidj za nic newážili / ale wšudy s njimi pohrdali / gaťž se malo předtim zmínka byla učinila.

Co byli Publikani za lide?

By-

Byli takowi lide kterjz clo od Rzymanu
nagimali y kupowali/ a potomně Židum na-
ramně přetahovali/ pro kterézto své wel-
mi weliké lašomstwj a newymluwnau swau
nepravost/ Židum w nenawist vpadli.

Kterak se pak Saryzens modlil :

Dělowal Panu Bohu/ že neni drač a neb
Wražděnjš/ anobrz že neni nesprawedliwy/
že neni cyzoložnjš a Publišan/ to gest/ hrjšnjš;
Chwalil přitom své dobré skutky/ totiz/ že se
dwačrat do Tyhodne posti/ desatky že dawa
ze wšskeh swých wěcy kterýmiz wladne. Tle-
bo takto dnešni Ewangelium dj: Bože/ de-
fugi tobě že negsem gačo ginj lide/ drači/ ne-
sprawedliwj/ cyzoložnjcy/ a neb gačo y tento
Publišan. Postjm se dwačrat do tyhodne/
desatky dawám/ zewšskeh wěcy kterýmiz wla-
dnu.

Kterak pak se publišan modlil :

Ten sobě netraussal ani do prostřed Chra-
mu wstaupiti; nýbrz zdaleka zůstal státi/ a za
nehodného se saudil býti/ své oči k nebi poz-
dwišnauti/ on se toliko bil w prsy své/ řka:
Bože buď milostiw mně hrjšnému.

Proč publišan nechťel swých oči k nebi poz-
dwišnauti :

Proto/ poněwadž on poznal/ že gest swými
hrjchy toho kteryz w nebi bydli welmi k hně-
wu popudil/ ztě přjčiny také se on ostýchal
swé oči k Tebi pozdwišnauti.

Proč on se bil w prsy své?

(1) Aby tudy oznámil studnicy a pramen
všech hříchů/ kterjž ze srdce pochazegi/ podle
vyslovenj nasseho Spasitele: Ž srdceť zagi-
stě vycházeji zla myšlenj / vraždy / cizoložstwa
smilstwa / kradeže / křiva svědecktwj / rauhanj / v
S. Mat. w XV Kap. w. 10. Poněwadž pak
srdce w prsech své obydenj a místo má/ tehdy
se on bige na své prsy a neb na své srdce/ ga-
ložto na studnj a Pramen všech hříchů o-
tud pochazegjch.

(2) Aby tudy oznámil svůj veliký Zarmu-
tek. Poněwadž tento Publikán pro své we-
liké a mnohé hřichy srdečně zarmaucen byl/
tehdy bil na své prsy a na své srdce/ aby tu-
dy wěrekně oznámil kde a na kterém místě
on velikau Bolest snášl/ totiž w svém srdcy.

Žeť gest on Pana Boha prosyl a žádal?

On geg prosyl za milost. Nebo on netoliko
své hřichy poznal y wýznal/ neb hřissněm se
gneruge; ale on při tažowém svém wýzná-
nj měl také důvěrnost slyšau/ že genu Bůh
tažowé geho veliké hřichy pro očeľawagja-
cyho Mesyasse odpusti/ a geg na milost při-
gme/ protož vzdychal: Bože buď milostim
mně hřissnému.

Co těchto dwau mazů modlitby rovným spů-
sobem Panu Bohu přigemně byly?

Toliko/ genoliko Publikán wyslyšán a
ospravedlnen byl/ to gest/ on rozhřessenj
svých

swých hříchůw dosahl/ a strze wjru w Niesy-
 asse osprawedlnen gest. Ale Saryzeus swau
 pyssnau modlitbau nebyl wyslyssan nýbrž za-
 wrzen. Nebo takto dj náš Spasitel: Pra-
 wim wam/ odssel tento/ osprawedlnen gsa-
 do domu swého/ nad onoho/ to gest/ tento
 Publikan dosahl odpusttění swých hříchůw;
 Ale onen Saryzeus mýsto rozhrěšenj dosahl
 zlořecenj.

Gakáž byla příčina/ že modlitba toho Saryzea Panu
 Bohu nebyla přigemna/ a snad proto že on Bo-
 hu zewsseho djty činil?

Nikoliv proto. Bůh tomu samchce/ a od
 nás wyhledáwa/ abychom gemu za wssecka
 dobrodinj djty a chwały wzdawali. Obětug
 Bohu obět chwały/ a plů Nejwysšsimu swé sliby
 dj Brať Dawid w Žalmu L w. 14.

A snad proto geho modlitba Panu Bohu nebyla přiz-
 gemna a mila/ že on nebyl žádným dráčem/ Wra-
 žedníkem/ Cyzoložníkem a nesprawe-
 dliwým člověkem?

Ani proto/ nebo to Bůh nám w swém Za-
 koně zapowída/ abychom nezabigeli/ necyzo-
 ložili a nekradli.

Anebo proto geho modlitba gemu nemila byla/ že on se
 dwaťrat w tyhodnj postil a zewsseho
 desatky dawal?

Ani proto/ nebo desatky dawati Bůh wsta-
 rem Zakoně sám přikazal: a člověku se po-
 stiti/ Bohu nikdy na odpor nebylo; nýbrž ra-
 degi při Pořánj každého člověka od něho
 Půst

Půst wyhledawa/ když strze Proroka Joele
w II Kap. w. 12. takto dj: Obratť se kěmně
samému celým srdcem svým/ a to s postem a s
pláčem/ y s křowlením.

Gakáz pak tehdy byla přčina/pro kterau gest Sa-
ryzeus swau modlitbau zawržen byl?

Geho Wysočomyslnost/ poněwadž on se
(1) nechťel za hrěšnýjka poznati; nýbrž sám
o sobě mnoho smeyšlel/ domnjwagjc se/ že on
nenj tak bezbožný gačo ginšj lide. (2) Dom-
niwal se/ že on celý Zákon plnj/ a přikázanj
wpišně zachowáwa/ z tět přčiny on se také
wypinal před Pánem Bohem. (3) Poněwadž
swěho bližnjho podle sebe tupi a hani/ a ob-
wzlasťte tohoto kagjcýho Publikana/ řka:
Gá negsem gačo ginj lide/ drači nesprawedliwý/
cyzoložnjcy/ a neb gačo y tento Publikan. A tak
že táto Wysočomyslnost přčinau byla/ pro
kterau Garyzeus s swau modlitbau wysly-
šsán nebyl/ toť dokazuje náš Spasitel way-
slovně w těchto slowich: Nebo každý kdož
se powysšuge/ bude ponžžen/ a kdož se ponizu-
ge/ bude powysšen.

Gakého Naučení z tohoto Ewangelium naby-
wáme?

Od Garyzea bereme Naučení:

Poneyprwe/ abychom se welikých a zemnjtř-
nich hrěchůw wystrěhali. Nebo w té wěcy byl
Garyzeus chwały hodný/ že gest nebyl drač/
wražedlnjč/ cyzoložnjč a nesprawedliwý/ a
tém

těm podobnými hřichy poskwrněný. A tot/ slovo Boží od každého Křestiana vyhledá- wa / aby se takových hřichůw vystříhal. Stepani už tedy hřich w smrtedlném těle wassemu tak abyste powolowali gemu w žádostech geho/ k Římanům w VI Kap. w. 12.

Podruhé/ abychom se s našimi dobrými skut- ky nehonosyli a nemypinali. Tebo zté příčina byl Garyzeus zawržen / že se swými dobrými skutky honosyl. Každý Křestian/ aby gestě tak mnoho dobrého učinil a nastáwel/ teh- dy má na to pomněti/ že on proto chwały ne- nj hoden; nybrž že gest gen toliko to učinil/ co gest byl powinen učiniti / gaž náš Spa- sytel v S. Lukasse w XVII Kapit. w. 10. wy- slowuge: Když učiníte wsecko což wám přiká- zano / rcete: Služebnicy nevjiteční jsme: což sme powinni byli učiniti/ učinili sme. Čžest pač a Chwalu samému Pánu Bohu připisowa- ti máme/ s Kraleem Dawidem říkajce: Ne nám Hospodine/ ne nám/ ale gmenu swému deg- čest/ w Žalmu CXV w. 1.

Potřetí/ abychom se pých w vystříhali/ též aby- chom našeho bližnjho wedle sebe nepotupowali: Tebo y tot také byla příčina / pro kterauž Garyzeus zawržen byl/ poněwadž on sám se- be wyšším a lepším y pobožnějším smyslel býti nežli druzý lidé sau/ obwzlastě nežli tento bjdný Publikan / newěda / w gačé milostj a lásce tento řagjcy hříšně v Pana Boha

sto-

stogj. Pročez žádného člověka nemáme za
tak opowrženého a hřššného mti/abychom
se nad něj wypinali a wynasseli. Ejm gšy
wěššj/tjm se wice ponijūg/ a naležneš milost pře-
de Pánem/ napomina Syrach w III Kapit.
w. 18. O těch pať kterjz se sami powyššugj
dj Pán Krystus: Každý kdož se powyššuge/
bude ponizen.

Počtwrté/ abychom sami sebe za pobožné ne-
měli. Nebo takowým lidem k wůli/ kterjz w
sebe dausali žeby spravedliwji bili/ toto Po-
dobenstwí náš Spasitel wyslowiti račil.
Kdož sam sebe za pobožného saudj byti/ tent
gest Pokrytec: Wěrný pať Křestian wzdyčy
při sobě cytj/ že mu k geho dokonalošty gestě
mnoho chybuge/ a že on proti swému Bohu
každodenně a často hřěšj/ a s S. Pawlem
naričari musy: Wjmě jagistě že nepřebýwá
wemně/ to gest w těle mém/ dobré. Nebo chtěnj
hoto wé mám: ale abych wykonati mohl dobré/
tohoť nenalézám/ k Řizmanům w VII Kap. w.
18. Pročez se wzdyčy Křestian za hřššnjša
vznawati má / a každodenně se wynasnažo-
wati/ aby pobožněššim byl.

Od Publikána pať bereme Uaučenj: Kte-
rať o Pana Boha osprawedlněni býti můžeme.
O Publikanowi dj dneššnj Text/ že gest on od-
šel osprawedlněn gša do domu swého. Pro-
tož kdož y my také chceme osprawedlněni bý-
ti/ to gest hřichy nashjch odpusštenj dosah-

nau-

nauti/tehdy také tak činiti musíme jakož gest tento křesťan Publikán činit/ totiž:

(1) Publikán wyznal své hřích/ a sřdecně gich želel/ bil se w prsy své na Znamení svého Zarmutku/ který on pro swá přestaupení snášel. W těch slepěgich y my také Publikána následowati máme: Pakliť djme/ že hřichu nemáme/ sami se swodíme/ a prawdy w nás není. Gestliže pak budeme wyznáwati hřích/ své/ wěrujeme gest Bůh a spravedlivý/ aby nám odpustil hřích/ a očistil nás od wšeliké neprawosti/ dj. S. Jan w I listu swém w I Kap. w. 8.

(2) Býdný tento Publikán své autčistě k milosti Boží wzał/ a sylně wěřil/ že on skrze Pana Krysta milost dosáhne. Pročez řekl: Bože buď milostiv mně hřisnému. Tot také y my činiti máme/ bytbychom zhřesili/ nemámeť sobě proto w hřisích našich zauffati/ nýbrž s prawau Wjrau máme se Pana Krysta přidržeti/ a skrze něj v Pana Boha milosti hledati/ vzdychajice: Bože buď milostiv mně hřisnému. E milůg se nademnu/ Bože/ podle milosřdeníwí svého: podle mnohých slitowání swých sňlaď přestaupení má. Dokonale obmemy mně/ od neprawosti mé/ a od hřichu mého očist mně/ w Žalmu LI. w. 1.

(3) Publikán řdy gest w Chrámě osprawedlnění dosáhl/ tehdy svého života také polepsil. On se nenawratil wjce do své prwněgšj lauže/ w které se on před tím s mnohými weličými

mi

mi hříchů byl pomazal/nýbrž on se nawratil do swého domu/dj Text náš: Takť y mý činiti máme/ když sine rozhrěšenj našich hříchůw dosahli/tedy mý máme nasseho žiwota polepsiti/gaťž S. Jan napomina: NESTE owoce hodné poťanj/v S. Mat. w III Kap. w. 8.

Potomně gestě toto Naučenj bereme od Publikána/ kterak se máme naležité a vjilečné modliti/ gestili že chceme wyslyšáni byti:

(1) Publikán se modlil s welikau pokorau/nebo nechťel ani swé očí k nebi pozdwihnauti. Takť y mý činiti máme. Aníž gsau se libili tobě/ Hospodine/ od počátku pyssaj: Ale pokorných a tichých wzdycků se tobě libila Modlitba/dj Judyť w IX Kap. w 8. A náš Spasytel dj w dnešním Ewangeliu: Kdož se sam ponizuje/ bude powysšen.

(2) Publikán se modlil kagycm srdcem/a prosyl za odpusttenj hříchůw swých. Tot y mý činiti musíme: Nebo ponewadž mý každodenně proti Panu Bohu hřesime/tehdy musíme také každodenně/ w našich modlitbach/ s prawým Poťaním za odpusttenj našich hříchůw Pana Boha prosyti/ wzdychagice: Otče/ odpust nám naše winy gaťž y mý odpawssíme našim wjanjkům/ v S. Mat. w 6 Kapitole.

Potrčetj/ Publikán se modlil v Wíře. Tak také y mý: Nebo náš Spasytel dj v S. Mat. w XXI Kapitole w. 22. Wšefco zač-
by

bysste koli prosyli na modlitbě / wěřice / wezmete.

Počtwrté/ Publikán prosyl ho za milost Bo-
 ži. Říka: Bože buď milostiw mně hříšné-
 mu: Tať y mý za nic wíce nemáme prosyti/
 gaťoť za milost Boží. Nebo řdyž mý milo-
 stiwého Boha máme / tehdy wšseho dosti
 máme/ a můžeme s Kraleem Dawidem řicy:
 Kohož bych měl na nebi krom tebe? a mimo te-
 be w žádném ljbosti nemám/ na zemi. Ať tělo y
 srdce mé hyne: wšsak štála srdce mého/ a dšl můg/
 Bůh gest na wěky/ w Žalmu LXXIII. w. 25.

Od Pana Boha pať nabýváme Tlaucenj:

Poneyprwe/ že on wšsecky hříšnyky přigimá/
 řdyž oni gen toliko s prawým Pokanjm k ně-
 mu přichazegj/ gaťoť gest tohoto Publikána
 na milost přigal. Toho řdyž kěmně přigde/ ne-
 wywrhu wen / dj Krystus w S. Jana w VI
 Kapit. w. 37.

Podruhe/ že on modlitby řagjcych lšdj wysly-
 ši/ gaťž příklad tuto máme na Publikánowj.
 Tu řtobě o Bože/modlitbu wyslychagjchmu wšse-
 líké tělo přichájeti bude/ w Žalmu LXV. w. 3.
 Šté milostj a dobroty Božské mohau se we-
 řicy potěšowati/ a řicy: Požehnaný Bůh/ kte-
 řyž neodstrčil modlitby mé od sebe / a milosřden-
 stwj swého odemně neodgal. Tomu našsemu

Bohu Otcy / Synu a Duchu swatému/

budiž čest a sláwa až na wěky/

A M E N!

Ne-

Meděle dwanacta po Swate 638 Brogicy.

Ewangelium v S. Marka w VII
Kapitole.

Z Edy wyszed Sejis zase z končin Tyra-
skyh a Sydonských / přišel k moři
Galilejskému / prostředkem fragin desyti
Měst. V přivedli genu hluchého a za-
gřawého / a prosili ho / aby na něj ruku
wložil. A pogaw geg saukromi wen z
Zástupu / wložil prsty své w ossi geho / a
plinu / dotekl se gazyka geho. A wz-
žřew k nebi / wzdech / a řekl genu : Efa-
ta / to gest / otewři se. A hned otewriny
sau ossi geho / a rozmazan gest swazek ga-
zyka geho / y mluwil prawé. V přikazal
jim aby žádnému neprawili. Ale gakž
koli on jim přikázowal / oni mnohem wi-
ce ohlasowali / a přewelmi se diwili / řkau-
ce : Dobře wsecky wěcn učinil / y hluchyni
rozkázal slyseti / y němym mluwiti.

Wyklad /

W čem wyprawuge dnešní Ewangelium :

W dis

O diwným skutku Krystowém/ kterak gest
on hlucheho a žagikawého člověka vzdra-
witi račil.

Kterého času gest Pán Krystus ten diwný sku-
teč učiniti račil?

Toho času/ když gest byl zase wysšel z kon-
čin Tyrských a Sydonských. Nebo Pán Kry-
stus swým Řázaním a wyučowaním přišel
až na končiny aneb hranice těch dwau ačkoli
pohanských ale wšak wzatcných handlowních
Měst/ Tyrus a Sydon řečených/ na kterýchž-
to končinách Pán Krystus také tu Pohan-
skau dceru Ženy Kananejské vzdrawil/ na o-
známení/ že on netoliko Židům/ ale také y Po-
hanům k dobrému/ na tento swět přigiti ra-
čil: Když on pak z končin těchto zase byl na
zpatek přišel / tehdy takový diwný skutek
on učinil.

Kde se to bylo stalo?

Při moři Galileyském/ vprostřed krajín
desyti měst/ kterýchžto kraj se dešapolis (Deca-
polis) to gest / kraj desyti měst gmenowal/ a
to proto / poněwadž w něm deset welmi
wzatcných Měst nedaleko od sebe leželo.

Co to bylo za člověka / na kterým Pán Krystus
takový diwný skutek prokazati
račil?

Byl hluchý a žagikawý člověk genž slyše-
ti a mluwiti nemohl.

Kterak gest ten bjdný člověk k Panu Kry-
stu přišel?

Druzý lide geg k Panu Krystu přivedli/a
prosyli ho aby na něj ruku wložil.

Proč gsau tito lide žadali/ aby Pán Krystus na
toho nemocného člověka ruce wložil?

Poněwadž omi weděli/ že ruka Pana Ge-
zišse takowau moc má / kteráž toliko swým
dotknutím nemocných vzdrawiti může.

Co pak Pán Krystus wyslyšel prozbu a žádost
těchto lidí?

N owšem. Nebo on vzdrawil toho ne-
mocného člověka.

Kterak Pán Krystus s tím člověkem zacházel
když genu geho zdrowj zase na-
wracowal?

N pogaw geg saukromj wen z zastupu/
wložil prsty své w vsi geho/a plinu w dotekl
se gazyka geho. A wzežrew k nebi/wzdechl/
a řekl genu: Effata/ to gest/ otevíri se. A
hned otevřiny sau vsi geho/a rozważan gest
swazel gazyka geho/ y mluwil prawě.

Co pak Pán Krystus toho nemocného člověka
nemohl toliko swým slowem vzdraz-
witi?

N owšem že gest mohl. Nebo o Krystu
wysloweno a napsano gest: On řekl/ a stalo
se: on rozlázal/a postavilo se/w žalmu XXXIII.
w. 9.

Proč pak tehdy Pán Krystus tak mnohé cerez-
monyge při tomto vzdrawowánj vz-
žíwal?

Abý tudy oznamil tu welikau bjdu toho
člo-

člowěka / w které on wězel / a také aby tudy
druhy lid k bedlivému spatrowanij a k lepšs-
mu zachowanij toho welikého skutku napo-
menul.

Proč gest Pán Krystus toho člowěka saukro-
mj pogal?

Abý Zástup genu na překážce nebyl / a ta-
ké aby ten nemocný člowěk tím lepegi na Pa-
na Krysta a na geho vzdrawowanij pozorowati mohl.

Proč gest Pán Krystus prsty své w geho
vši wložil?

Abý tudy oznamíł že geho lidské Přiroze-
nj moc má skutky diwné činiti / a také že ge-
ho ruka a geho prsty bluchýmu vší oteví-
ti mohly.

Proč gest Pán Krystus sliny vyplíwal a s nimi
Gazyka toho nemocného se dotýkal?

Abý tudy oznamíł že nic tak ničemného a
chatrného při něm není cožby Božskau moc
a sylu nemelo. Což gest při člowěku neyni-
čemněgšsio a neychatrněgšsio gako slina?
A Pán Krystus předce slinai vzdrawil to-
hoto člowěka.

Proč gest Pán Krystus k nebi wzexiew?

Na oznámenij / že tomuto člowěku pomoc
musy z nebe přigiti / nebo y Pán Krystus
z nebe byl / genž tomuto člowěku pomoc v-
činil.

Proč gest Pán Krystus wzdechel?

. Q. q 2

On

On gest wzdychal nad tau welikau bjdaui tohoto člowěka/ nebo on byl hluchy/ a tak slo-
wo Boží poslauchati nemohl/ on byl žagj-
lawý anobřz němý/ a tak nemohl swým Ga-
zytem Pana Boha chwaliti.

Proč gest Pán Krystus řekl: Effata?

Abý tudy oznamił Božskau moc swěho hla-
su/ že on swým slowem a swým hlasem tomu-
to bjdnému člowěku geho sluch a geho řeč
zase nawratiti mŕže. Nebo Effata tak mno-
ho wyznamenawa gačo řdyž prawjm: Ote-
wři se.

Co pač se to také stálo/ řdyž Pán Gejš řekl Effata/
že se tomu bjdnému člowěku sluh zase nawra-
til/ a že k swě řeči zase přišel?

N owšem. Neb hned otewřiny sau wši
geho/ a rozważán gest swazeč gazyka geho.

Co gest učinil potomně ten bjdný člowěk řdyž gest
k swému prwněgšimu zdrawj zase přišel/
a mluwiti y slyšeti mohl?

N mluwil práwě/ dj dnešnj Ewangeliium/
to gest/ on počal y hned čisté a hodně mlu-
witi.

Co gest pač on mluwil?

Bez pochybyž gest on Pana Boha chwa-
lił/ a dobrodinj swěho Spasýtele welebił/ že
on geg z takowé weliké bjdy wyswoboditi
račil.

Co gest dále řekl Pán Krystus/ řdyž gest toho
člowěka z té bjdy wyswobodil a gemu
geho Zdrawj nawratil?

Y přis

Y přikázal lidu / aby žádnému to nepravili.

Proč gest to Pán Krystus zapoweděl?

Na oznámení své Pokory / že on na tom to světe žádnau chwalu nehleda / nybrž toli-
ko Pokání a Spasení člověka.

Co pak sau lidé vposlechli Pána Krysta?

Nikoliv. Gakžkoli on jim přikazoval / předce oni mnohem wíce ohlaffowali / a přewelmi se diwili řkauce: dobře wšsedky wěcy učinil / y hluchym rozkázal slyšeti / y němým mluwiti.

Co pak lidé dobře učinili že sau tento skutek di-
wný / genž Pán Krystus dokázal /
ohlaffowali?

Nikoliv. Nikoliv gegich wděčné srdce chwały hodné bylo / že gsau Pánu Krystu za jeho weliké dobrodiní dšky činili a geg chwálili: Ale wšak proto dobře newčinili / že gsau oni proti vůli svého Spasitele takowý skutek rozhlaffowali / poněwadž on své swaté přičiny měl / pro kteréž on gestě nechťel wšem ten y ginsj swůg skutek zgewiti.

Gakého Naučení z toho Ewangeliium nabyz-
wáme?

Od Pana Krysta bereme Naučení:

Poneyprwe / že on gest k Spasení wšsedh lidí na tento swět přigiti račil. Nebo zté přičiny on / netoliko po Zemi Židowské chodil / kázal a učil / nybrž on se dal také nagiti y na konci-

nach Pohanských/aby tudy dořádal že on gest
Spasitel wšech lidí/ gať židům tak y Poha-
nům/ o němž Pismo takto dj: Wěnat gest ta-
to řeč/ a wšeligat oblíbenj hodná/ je Kristus Ge-
žis přišel na swět/ aby hršné spasil/ w I listu k
Tymot. w I Kap. w. 15.

Podruhé/ je nám náš Spasitel wnašj bídě
a nauzy spomocy mŕže. Tento bídny člověk
žadné pomocy v lidí dosahnouti nemohl/ ale
Pán Gežis genu šrže swau wšemohaučnost
spomocy mohl: Takť se nám také wšem de-
ge/ hršch nás od přirozenj našeho hluché a
nemé činj/ mý bychom musyli w takowé bídě
a nauzy wěčně zahynauti/ řdyby nám šrže
Pána Gežisse nebylo spomoženo. Neboť ne-
nj w žádném ginem spasenj: a nenj gineho gme-
na pod nebem daného lidem/ šrže kterých bychom
mohli spasenj býti/ gen toliko šrže gmeno Gežis/
dj Pismo w Skut. Apostolských w IV Kap.
w. 12. A takť gest také s našj tělesnou bídau a
nauzy/ řdyž ona se rozmáhá/ že nám žádný člo-
věk znj pomocy nemŕže; Tehdy v Pána Kry-
sta pomoc nacházyme/ onť gest ten Nebeský
lékař a spomocnj/ oněmž Pismo dj: W Ho-
spodina gest pomoc a spasenj/ a nad lidem geho
pojechnanj/ w Žalmu III. w. 8. Onť gest/ genž
wšecky wěcy dobře učinil/ oněmž lid opra-
wdowe řicy mohl: dobře wšecky wěcy učinil/
y hluchym rozřádal slyšeti/ y němým
mluviti.

Potrjetj/ je Pán Gejjs y podle swého lidského přirozenj Božstau moc a wšemohauenost má. Nebo prsty Pana Gejisse měli tu moc/ hlachemu Sluch zase nawrátiti; Sliny geho měli tu moc/ gazýt toho Těmého rozwázati; hlas geho/ totiz Zeffata/ měl tu moc hluchemu geho vsj otewriti/ a swazeť gazýta geho rozwázati: Tudy chtěl náš Spasýtel dokázati to/ co gest wyslowiti račil v S. Mat. w XXVIII Kap. w. 18. Dána gest mi wšeliká moc na nebi y na zemi.

Počtwrte/ abychom we wšsi nassj bjde/ ano-
brž we wšem nassem Konánj a pracowanj po-
moc nassj w nebj hledali. Kromu nás wede
náš Spasýtel swým Příkladem/ genž při bj-
dě tohoto člověka/ a při swým skutku/swých
oči k nebi pozdwihl: Tamt y mý nassich sřd-
cy a nassych očí pozdwihowati máme/s Kra-
lem Dawidem říkajice: Pozdwihugi očí swých
k horám/ odkudžby mi přišla pomoc. Pomo-
c má gest od Hospodina/ kterýž učinil nebe y zemi/
w Žalmu CXXI. w. 1.

Po pate/ abychem nebyli ctj žadostiwí/ Pán
Krystus weliký a přediwný skuteť dokázal
na tomto bjdným člověku/ a wšak proto ne-
byl žadostiw ctj/ nýbrž lidu raděgi přikázal
aby ten geho skuteť nerozhlassowali: Tak y
mý činiti máme/ bytbychom y něco welikého
wykonáli/ tehdy nemáme tudy weliké ctj hle-
dati a to nám připisowati/ nýbrž mnohem

wjce řjcy: Ne nám Hospodine/ne nám/ale gme-
nu twému deg čest/w Žalmu CXV. w. 1.

Po sseste/je Pán Bůh s swými wěřcymi wjdý-
cký dobře zacházy a gim dobře činí. Tento wbo-
hy člověk wězel v weliké bjde; ale Pán Kry-
stus vměl wsecky geho wěcy dobře včinití/
geho weliká bjda gemu slaužila k dobrému;
nebo tudy byl ku Panu Krystu přiweden/od-
řteréhož on pomoc dosahl/ netoliko pro swé
tělo/ ale y pro swau dussj. Tak Pán Bůh
až podnes s swými wěřcymi zacházy: Ml-
luginým Boha wsecky wěcy napomáhají k do-
brému/ dj S. Pawel k Řizmanum w VIII Ka-
pit. w. 28.

Od toho hlucheho a němého člověka bere-
me Naučenj:

Poneprwe/ gaťá weliká milost Boží gest to/
je gest on nám sluch a řeč dal. Weliká zygistě
byla to bjda toho člověka/ že gest ani slovo
Boží slyšeti ani Pana Boha chwaliti ne-
mohl. O mnoho wětšj wšak gest na proti
tomu nasse štěstj a blahoslawenstwí/ že mý
netoliko s našjma wšjma slyšjme Boží Potě-
šenj w geho swatém slowu/ odkudž nabywá-
me spasytedlné Znamostj Boží/ nýbrž také že
mý s našim Gazykem Pana Boha chwaliti
a welebiti můžeme: Za řterézto weliké do-
brodinj slusna wěc gest abychom Pana Bo-
ha chwalili/ a zwelebowali/ řřlagjce: Mno-
hé wěcy činš ty Hospodine Bože můj/ a diwnj
gsau

gsau skutkowe twogi / v myšlenj twá o nás: ne-
 nj kdoby ge pořad wyčisti mohl před tebau; ga
 chřešlibych ge wymluwiti a wyprawiti / mnohem
 wice gich gest / nežli wypraweno býti může / w
 Žalmu XL. w. 6.

Po druhé / je bjda člověka welika gest. Ten-
 to hluchy a němý člověk nám netoliko těle-
 snau bjdu / do které člověk vpadnutí může /
 předstawi / o kteréž Syrach takto dj: Za
 nepraždnění welike / způsobeno gest každému člo-
 věku / a gho těžké synům Adamovým / odedne
 w němž wysli z života matky své / až do dne w
 němž se nawrátí k matce wssech věcy / w XL Ka-
 pit. Vybrž tento vboby člověk gest také
 Obraz naší duchownj bjdy: Nebo my sme
 wsličnj od přirozenj našeho hlusj k tomu / co
 od nás Pán Bůh w swém swatém slovu
 wyhledáwa: My gsme němý k mluwenj těch
 věcy / kteréž se Panu Bohu ljbí / anobřz my
 sme w hrššich mrtwý / dj Apostol S. Pa-
 wel k Efežským w II Kap. w. 1.

Po třetj / abychom se dali k Panu Krystu při-
 westj. Tento hluchy člověk nemohl sám ku
 Panu Krystu přigiti / ale dal se k němu do-
 wýstj: Tak také řdyž nás Pán Bůh skrze své
 swaté slovo ku Panu Krystu přiwádj / tehdy
 máme k němu přigiti / aby nám w naší bjde s
 pomozeno bylo. Z té přičiny on za nmi
 wola: Podte kemné wslični kteréž pracujete a
 obtíženi gste / gat was obterstwjm / w S. Mat.
 w XI B. w. 28.

Po-

Počtworte/ abychom náš gazýf nalezítě a prá-
wě vjivoali. Tento zagjřawý anobřz němý clo-
wěk/ gsa vzdawen/ mluwil právě: Takť y
mý činití máme/ magice zdrawé Gazýky/ mý
nemáme mluwiti to co gest nepravého/ kži-
wého aneb podwodného; Vybrž my má-
me mluwiti to co gest pravého / a co se k
chwále Božíte a k wzdeřánj bližnjho wzta-
hugé. Hospodine/ kdo bude přebýwati w Stán-
ku twém? Kdo bydliti bude na hoře swaté twé?
Ten kdož mluwj pravdu gaťž gest. wsrdecy geho/
w Žalmu XV. w. I.

Od těch lidj pať kterjž gsau toho hluche-
ho a němeho člověka ku Panu Krystu při-
wedli/ bereme Naučenj:

Poneyprwe / abychom se taťe bjdy a nauze
našeho bližnjho vjimali a za něj se přimlauwali.
Tito lide litost měli nad bjdu tohoto clo-
věka/ pročez gemu pomocy hledali/ a když ge-
mu njgať s pomocy nemohli/ tehdy se za něj v
Pana Krysta přimlauwali. Takť taťe y mý
činití máme/ když našeho bližnjho w bjde a
w nauzy spatřugeme/ mý máme s njm litost
a vtrpnošť miti/ podle Naučenj Aposstola
Paně S. Pawla / genž dj: Plačte s plačicý-
mi/ k Řjmanům w X Kapít. w. 15. Mý na-
šemu bližnjmu máme taťe napomocni býti s
Modlitbau/ k čemuž nás opět S. Pawel na-
pomina/ když takto dj: Napomínámť pať/ aby
předewšim činenj bywaly pokorné modlitby/
pro-

prošby / swaté žádosti a díků činěnj za wšeligaťe
lidi / w I listu k Tymot. w II Kap. w. 1.

Podruke / abychom za Wšlšsienj našich Mo-
dliteb Panu Bohu díky činili. Tot gsau učinil-
li tito lide / kdyz gsau od Pána Krysta do-
sahli to zač gsau ho prosyli a žádali / totiž
Zdravj toho nemocného člověka / nebo tak-
to dnešní Ewangeliium onich mluwj: Přes-
wěmi se diwili řkauce: dobře wšlecky věci učinil /
y hluchym rozkázal slyšeti / y němym mlu-
witi. Tak y my činiti máme. Nebo to sám
Pan Bůh od nás wyhledáwa / abychom ho
netoliko w naší bídě a ssažení wzýwali / ný-
brž také abychom genu za geho prokázanou
pomoc díky činili. Wžweg mně wden ssažení:
wytrhnu tě / a ty mně budeš slawiti / dj sám Ho-
spodin w Žalmu L w. 15. Kdo zde w to-
to žiwotě swého Boha chwali / a genu za
wšleka geho dobrodinj díky činj / ten gíž oku-
sáuge z částky wěčné spasenj. Nebo tamt geg
dokonale chwaliti budeme / řkagjce: Dobře
wšlecky věci učinil / a w zgewenj S. Jana w
VII Kap. w. 12. Požehnánj / a slawa / a mau-
drost / a díky činěnj / a čest / a moc / y syla Bo-
hu našemu na wěky wěků /

Amen!

Ne-

Meděle třinácta po Swate Trojicy.

Ewangelium v S. Luk. w X
Kapitole.

A Obratim se Jezis k Wcedlnykům ob-
wzlastně / řekl: Blahoslawené Dci
kteréž widi co wy widjte. Nebo prawim
wám: Mnozy Prorocy y Králowé chtě-
li wideti což wy widjte / a newideli / a sly-
šeti což wyslyšjte / a nesyšeli. A an / ge-
den Zákonník wstal potausse ho / a řekl:
Mistře / co čině Žiwot wěčný dedične obdr-
žim? A on řekl gemu: W Zákoně co gest
gsáno? Kterak čteš? A on odpowědew /
řekl: Milowati budeš Pana Boha swěs-
ho / zewsseho srdce swého / a zewssj Dusse
swé / a zewssj slyš swé / y zewssj Mysli swé /
a bližního swého / jako sebe samého. Y
řekl mu: Prawé sy odpowěděl / to čin / a
žiw budeš. On pak chtěge se sám ospra-
wedniti / dj Jezisowi: A kdo gest můj
bližni? Y odpowědew Jezis / řekl. Ežlo-
wěf geden s stupowal z Geruzaléma do
Cerycho / y vpadl mezy Lotry / kterjž o-
blau-

blaupiwosse geg/a zraniwosse/odessli/od po-
 lu žiweho nechawosse. Y přihodilo se/ že
 Kněz geden šel tauž cestau / a vzřew geg
 pomínul. Tež y Lewita přissed až k to-
 mu mjestu/a vzřew geg/ pomínul. Sa-
 maritan pak geden cestau se bera/ přissel
 až k němu/a vzřew geg/ milosrdenstwim
 hnut gest/ a přistaupě wvazal rány geho/
 naliw olege a wina/a wložiw geg na ho-
 wado své wedl do hospodny / a pěči oněg
 měl. Druheho pak dne odgiti image/wy-
 šaw diwa Penize / dal Hospodari/ a řekl
 gemu : Měg o něg pěči / a cožkoli nadto
 wynaložjš/ gá řdnž se wratjm / zaplatjm
 tobě. Kdo tedy ztěch třj zda se tobě bli-
 žnjm byti tomu kternž wpadl mezy lotry?
 A on řekl: Ten kternž protázal Milosr-
 denstwj nadnjm. Y řekl gemu Gejšš:
 Gdi y ty wčiň tak podobně.

Wyklad.

Kolik stránek dnešní Ewangelium w sobě
 obsahuje?

Obsahuje w sobě dvě stránky.

O čem wyprawuje prwnj stránka?

O prawém blahoslawenstwj wředlnjšků
 Krystových.

Kdo

Kdo o takovém blahoslawenství mluví:

Sám náš Spasitel / nebo on se obrátil k
včedlníkům svým obzvláště / řekl: Blaho-
slawené oči kterých widj co wy widjete.

Což pak sau včedlnicy Kristowi widěli / pro kter-
réž wideni oni blahoslaweni mo-
hli slauti:

Oni widěli Syna Božího / Zaslíbeného
Mesyasse / Pana Gejisse nasseho Spasitele w
prigatém Cílowěčenství / kteréhož wěřicy
wstarém Zákoně kolik tisíc lét očekawali / ge-
hož Kralové a Prorocy wstarém Zákoně
widěti chtěli / a newiděli geg. Semť směřu-
ge náš Spasitel řdyž takto dj: Prawim
wám / že mnozy Prorocy y Kralové chtěli
widěti což wy widjete ale newiděli: a slyšeti
což wy slyšjete / ale neslyšeli.

Co pak toliko w tom záležj blahoslawenství řdyž
člowěk Pana Gejisse tělesnýma očima
ma spatřuge:

Nikoliw. Nebo Pana Gejisse / w geho
člowěčenství také widěli a spatřowali Po-
krytstj Žaryzeowé / bezbožnj Sadduceowé;
Spatřowali ho swýma očima Kaifáš / Hero-
des / Pilat a mnozy jinšj / kterýchžto wšak
žadny člowěk blahoslawenými gmenowati
nemůže.

Proč pak náš Spasitel tehdy swých včedlni-
kůw blahoslawených nazýwa:

Proto / poněwadž oni Pana Gejisse neto-
liko

liſto těleſným a ale také y duchownjma očima
ſpatrowali/ to geſt/ ponemadž gſau oni w ně-
ho wěřli/ nebo Spasenj člověka zaležj w
Wjře w Pana Geziſſe Kryſta/ gažto ſám
naš Spasitel wyſlowuge: Kdož wěřj w Sy-
na/ má žiwot wěčný: ale kdož geſt newěřejcy Sy-
nu/ nevěřj žiwota/ ale buďm Božj zuſtawá na
něm/ v S. Jana w III Kap. w. 36.

Zdalž mý také gify diſ toho blaſhoſlewenz
ſtwj máme?

N owſſem/ ač krasně mý s naſſjma těleſným
očima Pana Geziſſe ſpatrowati nemůžeme/
a wſſať proto přede ſine blaſhoſlaweni/ když
mý ſe toliſto geho ſylau Wjrau přidržime:
Nebo takto dj naš Spasitel ſwému wědlnj-
kowi Tomaſſowj: Blaſhoſlawenj ſterjž newi-
deli a wvěřili, v S. Jana w XX Kap. w. 29.

Čakého ſtauenj z této prwnj ſtránky naby-
wáme?

P oneyprwe/ že wěřcy w ſtarým Zákoně po
Panu Kryſtu naramně taužili a dychili/ tot o-
znamuge naš Spasitel když dj: Mnozy Pro-
rocy a Kralowé chteli wideti což wy widjete/
ale newideli: a ſlyſſeti což wy ſlyſſite/ a ne-
ſlyſſeli. Zadoſť wěřjcych po Panu Kryſtu
byla w ſtarým Zákoně tať welika/ že gſau w-
ždycky ſrdecně wzdychali: Dby z Syona dáno
bylo Spasenj Izraelowi: když Hoſpodin zaſe
přiwede zagaté lidu ſwého/ plesati bude Jakob/ a
weſeliti ſe Izrael/ w Záſinu XIV w. 7.

po-

Podruhé / je weřejšj Nového Zákona welis-
 tau přednost magj nad weřejšymi Starého Zá-
 kóna / tot náš Spasýtel oznamuge / když k swým
 včedlnjškúm takto prawj: Blahoslavené o-
 ci kteréz widj co wy widjte. Ačkoli y Otco-
 wé starého Zákona w Pana Krysta weřili /
 a skrze Wjru w něho / Spasenj dosahowali /
 podle swědectwj S. Petra / w Skutcyh w
 XV Kap. w. II. genž takto dj: Skrze milost
 Pana Ježíše Krysta / wěřjme že spasenj budeme /
 rowně gako y Otcowé naši. Ale wšak proto
 předce wšecko geštē nebylo naplněno / co k
 spasenj gegich přinalezelo / totiž / Pán Kry-
 stus ten byl geštē na swět nepřissel / geštē za
 lidské Pokolenj netrpel a smrt nepodstaupil /
 nýbrž wšecko toto geštē w naděgi očekawa-
 li; Mý pať dogista wjme / že se toto giž wšec-
 kó stalo a vyplnilo / a tak weřjme w Spa-
 sytele kterýž giž na swět přigiti račil / a kte-
 rýž wšecko giž wyřkonal / co k našemu spasenj
 slauzi / ztē přjčiny pať / gešt naše blahoslaven-
 stwj o mnoho wětšj a radostněgšj.

Potřetj / včime se odtud w čem prawé blaho-
 slavenstwj záleži / totiž w Spatrěwánj Pana
 Ježíše. Nebo náš Spasýtel dj k swým včed-
 lnjškúm: Blahoslavené oci kteréz widj co
 wy widjte. Zde w tomto žiwotě spatrüge-
 me našebo Spasytele očima wjry / a w tom
 gešt naše blahoslavenstwj založeno. Ne-
 boť náš w tom náš Spasýtel wgisstuge / že
 řaje

Kazdy kdož wěrj w něho nemá zahynauti / ale ži-
 wot věčný miti / v S. Jana w III Kap. w. 16.
 W onom věčným životě ma nasse blahosla-
 wenstwj zalezeti w Spatrowánj Pana Ge-
 zisse / Edežto nebudeme wice nasseho Spasy-
 tele spatrowati s očima wjry / nýbrž s nassi-
 ma tělesnými očima. Z kterehožto blaho-
 slawenstwj se Pobožný muž Job těšil / řka:
 W mē je vykupitel můj žiw gest / a je w den ney-
 poslednějšj nad prachem se postavj : A ačby ku-
 ži mau čerwi y wšecťo tělo žwrtali / a wšak w tě-
 le swém vžijm Boha : Kterehožto gá vžijm sobě /
 a oči mé spatřj geg / a ne giny / w XIX Kapitole
 w. 25.

Co w sobě obsahuge druha stránka dnešního
 Ewangelium?

Obsahuge w sobě dvě Otázky gednoho Za-
 konníka / kterěz on Panu Krystu předložil.

Co gsau byli Zákonnicy za lide?

Byli takowj lide / kterjž w Písni swatým
 zběhli a wycwiceni byli / a obwzlasťe nad
 gině Písimu swatému lépe rozumeti chtěli.

Proč tento Zákonník na Pana Krysta otázku dā-
 wal / a snad se od něho něčemu chtěl
 naučiti?

Nikoliw. Nýbrž on tudy počaussel Pána
 Krysta / domníwage se / že gemu Pán Ge-
 zis na geho Otázky nebude mocy žádnau odpo-
 wěd dáti.

Kteráz gest byla geho první Otázka?

K r

On

On se ho poneprweta takto tážal: Mistrze/ co čině život wečný dědicně obdržím?

Co gest na tu geho Otázku odpověděl Pán

Krystus:

On geg do Zákona / k desateru Božímu Prikázanj wedl/rka: W Zákone co gest psá- no/ kterak čtēs?

Co na to řekl Zákonník:

On Pánu Krystu celau summu Zákona wy- řikal/ kteráz se zawjra w lásce k Bohu a bli- žnjmu swému/ rka: Milowati budeš Pána Boha swého/ ze wšseho srdce swého a zewšsi duše swé/ a zewšsi Syli swé/ a zewšsi myslí swé: a bliznjho swého jako sebe sameho.

Co gest na to odpověděl Pán Krystus:

Y řekl k němu: Právě sy odpověděl: to čini/ a žiw budeš.

Co pak člověk strze Zákonník může spasen býti:

Kdyby člověk wšsecko to činiti a zachowa- ti mohl/ co Zákonník od něho wyhledáwa/ teh- dy owšem zebý člověk strze Zákonník mohl spa- sen býti/ nebo náš Spasitel wayslowně dj: To čini/ a žiw budeš. A S. Pawel Apóstol Pane takto dj k Galatským w III Kap. w. 12. Zákonník není zwrjy: ale ten člověk kterýžby plnil ta prikázanj/ žiw bude strze ně.

Co pak člověk wšsecko to činiti a zachowati může čo w Zákone stogi:

Nikolow. Nebo strze žalostný Pad na-
stich

siich prwnich Rodicim gest nasse lidste Pri-
rozenj tak zemdleno/ ze zadny člowěk Zákona
zadostj učiniti nemůže/ a ztě přjiny zadny
člowěk nemj na swěte/ kterýžby nebrešil: Pro-
čez nynj škrze Zákon nepocházy spasenj/ nýbrž
Zatracenj a zlořečenj/ poněwadž Zákon dj:
Zlořečenj/ kdožby nejuřtal w řečech Zákona to-
hoto/ a nečinil gich/ w V Knih. Mogg. w XXVII
Kap. w 26.

Alle kterať pať gest nám spomoženo:

Škrze Pána Krysta nasseho Spasitele/
genž gest prawý Bůh a člowěk/ tent gest na
swět přissel/ a zlořečenstwj Zákona na se přis-
gal/ kdož gest na dřewě Křiže zlořečenstwjm
za nás učiněn/ onť gest mjesto nás celý zákon
wyplnil. Pročez/ kdož se Pána Krysta s
prawau wjrau přidržj/ tent dosáhne odpu-
štěnj hřichůw a žiwot wěčný. Konec jagisté
Zákona gest Krystus/ k Rzymaniū w X Ka-
pit. w. 4.

Proč pať tehdy náš Spasitel tohoto Zákonniķa vz-
wadj do Zákona; gesto zadny člowěk škrze

Zákon spasen býti nemůže:

(1) Poněwadž se Zákonniķ Pána Krysta
dotazowal na skutky/ řka: Mistrě/ co čine
žiwot wěčný dedičně obdržjm? Tehdy gemu
také Pán Krystus ze Zákona vřázal/ gake
skutky on činiti má. Těbo Zákonniķ chtel
škrze swé dobré skutky spasen býti: pročez ge-
mu také Pán Krystus oznámil gake skutky

on činiti má / totiž / aby Pána Boha milo-
val ze wšeho srdce swého / a zewšij dusse swé
a zewšij syli swé y ze wšij myśli swé: a blížnj-
ho swého gačo sebe samého. Když on to
dokonale činiti bude / tehdy že on žiw bude.

(2) Aby ho tudy k Poznání swých hříchůw
přivedl / a gemu vložal / že gest Zákon Boží
nenaplnil / a tak aby se raději k Panu Kry-
stu obrátil a wného pomocy hledal.

Kterážto byla druhá Otázka tohoto Žákonníka?

Y tážal se Pana Krysta: Kdo gest můj
blížnj?

Proč se pak tak ptal?

Proto / poněwadž on se chtěl sam ospra-
wedlniti / to gest / on chtěl dokázati že gest on
Zákon naplnil / a tak že on gest před Bohem
osprawedlněný. Poněwadž pak Zákon Bo-
ží wyhledáwa aby on blížnjho swého milo-
val gačo sebe samého / tehdy se on poneypr-
wé zeptáwa: Kdo gest můj blížnj.

Kterak Pán Krystus na tu geho Otázku od-
powida?

On gemu na očí drží gisté podobenstwí o
gednom nemocným a toliko odpołu žiwým
člowěku / kteréhož se ani Aněz ani lewita v-
giti a nad nim smilowati nechtěl / nýbrž to-
liko Samarytan se ho vgal / a gemu milosr-
denstwí prokázal. Nebo náš Spasitel w
dnessním Ewangeliu takto dj: Y odpo-
wedew Gejše / řekl: člowěk gedem šel z Ge-

ruzaléma do Gerycho / y vpadl mezy lotry:
 kterjz oblaupiwšse geg a zraniwšse / odesli
 od polu žiwého nechawšse. A přihodilo se/
 že Knež geden šel tauš cestau / a vzřew geg
 pomínul. Též y Lewjta přišed / až k tomu
 mjestu / a vzřew geg / pomínul. Samarytán
 pak geden cestau se bera / přišel až k němu / a
 vzřew geg / milosrdenstwjm hnut gest. A při-
 staupě / wważal rány geho / naliw olege a wj-
 na: a wložiw geg na howado swé / wedl do
 Hospody / a peči oněg měl: Druheho pak dne
 odgjtí mage / wyřaw dwa penjze / dal Hospo-
 darj / a řekl gemu: Měg oněg peči: a cožko-
 li nadto wynaložšs ga když se wratjm / zapla-
 tjm tobě.

Co gest to bylo za člověka kterjž gest z Geru-
 zaléma do Gerycho šel?

Byl žid / nebo Pán Křystus djže gest z Ge-
 ruzaléma šel.

Co gsau byli Kneží a Lewjtowe za lidiž?

Byli též žide / a to z Pokolenj Lewi / z kte-
 rehožto Pokolenj wšicni / kterjž od Urona
 pochazeli / Kneží Boží byli; druzj se pak toli-
 ko Lewjtowé gmenowali / kterjž Knežjm při
 Obětech napomocni byli.

Co gsau byli Samarytanj za lidiž?

Byli ti lide / kterjž w Samarij swé obyde-
 nj měli / kdežto před tím lid Izraelstý bydlil
 kterjžto lide / poněwadž oni z Pohanstwa po-
 šli / z částky Pohane a z částky žide byli; Ité

pať přičiny oni od židův za nepřátelský Vle-
prátele držani byli.

Proč náš Spasitel tomuto Zákonníkovi toto
Podobenství na oči drží?

Abý on genu tudy vložal/řádky geho bliz-
nj byl/nebo on se ho takto tázal: Kdo teh-
dy z těch tří zda se tobě bližnjm býti tomu
kterýz vpadl mezy lotry? Kdyz pať Zákon-
ník na to odpověděl: Ten kterýz prokázal
milosrdenství/ totiž Samarytán; Tehdy
Pán Krystus genu takto odpověděl/ řka:
Gdi/ ty učiníš též.

Co tudy náš Spasitel oznámiti chce?

(1) Že neroliko Přátele naší bliznj gsau/
gakož se Zákonnjcy a Saryzeowé domnívali/
Výbrz také y Vleprátele: Nebo Pán Kry-
stus s tímto Podobenstvím dokazuje/že ten-
to Samarytán/ ačkoliw on byl Vleprátel ži-
dův/ za bližnjho tomu od polu žiwěma
židu/vznán a držán musy býti.

(2) Že Zákonník Zákon Boží nenaplnil:
Nebo on se s tjm chlubil/že on gest
swých Vleprátelůw tať milowal gako sebe
sameho/pročez on také wice nic na odpověď
Pána Krysta řícy nemohl.

Gakého Naučení z této druhé stránky nabý-
wáme?

Od Zákonníka bereme Naučení:

Ponejprwe/ abychom o wečný žiwot pečo-
wali. Nebo to co gest Zákonník z ffalessného
srdce

ſrdce promluwil: Co čine / život wečný dě-
dicně obdržim? Tot mý máme z nabožného
a werného ſrdce řjcy a ſebe tázati: Co mám
činiti / a neb gať mám ſwé ceſty oſtrihati / a-
bych život wečný obdržel: Nebo Bůh ſwō-
řil člověka k neporušitedlnosti / a k obrazu ſwě-
mu wlaſtnjmu učinil geg / to geſt / Pán Bůh
neſtworil člověka k tomu časnému / ale k we-
nému životu / w Knize Maudroſtj w II Ka-
pit. w. 23.

Podruhe / abychom mý ne ſrže Zákon / ale
ſrže wjru w Pana Kryſta Spasení hledali.
Wté wěcy geſt zablaudil Zákonník / že geſt
on ſrže ſwé ſkutky chtěl ſpaſen býti / což ſe ſtá-
ti nemůže. Pročez nám na to patriti ſuſſj /
eo geſt S. Pawel k Galatſkým w II Kapit.
w. 16. napsal: Wědauce je nebýwá člověk o-
ſprawedlněn z ſkutků Zákona / ale ſrže wjru w
Gezu Kryſta: y my w Kryſta wvěřili ſme / aby-
chom oſprawedlnění byli z wjry Kryſtowy / a ne
z ſkutků Zákona: proto je nebude oſprawedlněn
z ſkutků Zákona žádný člověk.

Od Pana Kryſta pať a z geho odpověďj
včime ſe:

Ponepprwe / abychom ſe ze Zákona hříchů na-
ſe věili poznawati / Nebo zté příčiny Pán Kry-
ſtus wwádi Zákonníka do Piſſina / a nerypře-
dněg do Zákona. Nebo ſrže Zákon přicházj
poznánj hřicha / dj S. Pawel k Řjmanům w
III Kap. w. 20.

Podruhe/ abythom se věili ze Zákona Pána
Boha milovati z celého srdce/ a našeho bližního
jako sebe samého. Nebo na té dwogj lásce
jest založen celý Zákon. Učtoli my Zákona
dokonale naplniti nemůžeme/ ale vsať pro-
to předce musíme podle naší nejvyšší mo-
žnosti/ podle něho žiti býti.

Potřetj/ všime se znati kdo náš bližnj gest/ to-
 tiž vslicfni lidé / kterjž naši pomocy potřebuji/
 nechť gsau oni přátele nebo nepřátele/ zná-
 mi a neb neznámi.

Počtvrté / vši nás Pán Krystus tudy / aby-
 chom y nassim Nepratelům w geich Nuznosti do-
 bre činiti / gažoz gest tento Samarytán vci-
 nil: Tot od nás odewssech Pán Krystus wy-
 hledawa řdyž dj: y ty všiň tej. A na ginsjim
 mystě / totiz v S. Mat. w V Kap. w. 43. dj
 takto: Milujte nepřatele své / dobrořeče těm
 kterjž wás proklínaj / a dobře činte nenávidjčm
 wás a modlte se za ty kterjž wás vtisťugj / a wám
 se protiwj.

Kdo w naszym serdce takowau lasku působí:

Duch swatý / pročez musíme takto vzdý-
chati: O lásko sladká skloniž se k nám / de-
milosti tvé okusyt nám / abychom srdečně se
milovali / a pokojně v jednom smyslu stáli.
Tomu welebnému Duchu swatému / společně
Bohu Nebeskému Otci / a Ježíši Kristu
Synu geho / buďž čest a sláva až na věky /
Amen!

 $\nabla e =$

Nebele čtrnacta po Swate Trogich.

Ewangelium v S. Lukasse w XVII
Kapitole.

Vstalo se / když se brat Ježíš do Je-
ruzaléma / šel s rze Samari a Ga-
lilei. A když wchazel do něgakeho Mě-
stečka / potkalo se s nim deset Mužů ma-
lomocných / kteříž stáli zdaleka / a pozdwi-
šše hlasu / řekli: Ježíši Přítazateli / smi-
luj se nad námi. Kteréžto On vzřew /
řekl jim: Sdauce vkažte se Kněžím. V-
stalo se když šli / očistěni sa. Seden pak
znich vzřew že gest vzdrawen / nawratil se
s welikým hlasem / welebě Boha. A padl
na twář k noham geho / díky čině genu / a
ten byl Samarytán. V odpověděw Je-
žíš / řekl: Zdaliž gich deset není očistěno /
a kdež gich dewět? Nenalezli se / aby wra-
tice se / chwalu Bohu wzdali / gedine Cy-
zozemec tento! V řekl genu: Wstana
gdi / wjra twá tě vzdrawila.

Wyklad/

Kolik stránek dnešní Ewangeliium w sobě ob-
sahuje?

Obsahuje w sobě dvě stránky.

O čem wyprawuje první stránka?

O diwu Krystovým/ když gest deset mužů
malomocných vyzdravil.

Co gest bylo malomocenství za nemoc?

Bylo osflíwa a nakážugjcy nemoc/ od kte-
réž člověk po všem swým těle sprassiwěl a
hnutí pocínal/ pročez takový člověk podle Zá-
kona mezy druhé lidi přigiti nesměl/ aby y o-
ni od neho nakázení nebyli / w III Knih.
Mogjzjst. w XIII Kap. w. 46.

Kolik gest těch malomocných bylo?

Bylo gich deset.

Kdo gest ge vyzdravil?

Pan Gejzš náš Spasitel.

Kde se to stalo?

W gistém městečku/ kteréz w Samari le-
želo. Nebo když byl Pán Krystus swau po-
slednj cestu před sebe wzał / tehdy šel skrze
Samarí a Galilegi/ a když gest wcházel do ně-
gákeho městečka / y potkalo se s nim deset
mužů malomocných.

Skrze co gsau tito malomocní od Pana Krysta
swého zdrawi dosahli?

Skrze swau modlitbu: Nebo oni stali zda-
leka/

leša/ a pozdwihsse hlasu/ rekli: Gezijsi prika-
zateľi/ smilug se nad námi.

Proč gsau tito muži zdaleka stáli?

Ponemadž gim w Zakoně zapowედino by-
lo/ aby se k čistým a zdravým lidem nepři-
blizowali.

Proč gsau oni swého hlasu pozdwihsli?

Proto/ ponemadž oni od té ohavné ne-
mocy chroptali/ a tak nemohli srozumitedlně
mluviti/ pročez gsau oni swého hlasu poz-
dwihsli/ to gest/ oni wolali ze wsi sly swé
řkauce: Gezijsi Příkazateľi/ smilug se nad
námi.

Co gsau oni od Pána Krysta prosyli?

Oni geg prosyli/ aby on se nad nimi smilo-
wal: Tlebo oni dostj dobre wedeli/ kdyz se
Pán Gezijs nad njimi smilüge/ že gim y hned
spomozeno bude.

Co pať gsau také pomoc dosahli?

V owšem. Tlebo Pán Krystus řekl gim:
Gdauce vložte se Knežim: y staťo se kdyz sli/
že očistěni sau.

Proč pať tito muži k Knežim giti mēli?

Abý se gim vložali/ že očistěni gsau: Tle-
bo to byl rad Boží wstarem Zakoně/ aby se
Knežj na malomocneho muže wždycky podi-
wali zdaliž gest vdrawena rána malomo-
censtwj geho/ a kdyz Knežj takowého cłowě-
ka vzřeli/ že gessťe vdrawen nēnj/ tehdy on
mu-

musyl sam prosebe obzwlasse swúg žiwot trá-
witi/ až on zase k swému prwněgšimu zdra-
wi přissel/ a tať taťowý malomocný člowěk
nesměl dříve mezy lidj přigiti až gest se Kněž
na něho podíwal/ geg za čistého vžnal/ a za
něho obyčegnau obět obětowal/ w III Knih.
Mogziff. w XIV Kap. w. 3.

Kterak pak tito muži k Kněžim giti měli/gestio
očistěni nebyli?

Pán Krystus tudy gegich Wjru a poslu-
šenstwí zkusyti chtěl/ zdalíž oni wvěřj/ že on
jim/ gsa nepřítomný/ spomocy může/ a taťe
zdalíž oni slowům geho poslušnost proka-
žau/a y hned na rozkaz geho k něžim pugdau.

Gakého Naučenj zteto prwní stránky naby-
wáme?

Od Pána Krysta nasseho Spasitele bere-
me Naučenj:

Poneyprwe / je on milosrdne srdce má ke
wssem bjdným a sfauzeným. Když tito bjdni
a sfauzeni lide k Panu Krystu wolali/ řkau-
ce: Gežjšj Přikázateli smiluj se nad námi:
tehdy on se nad nimi smilowal a jim spo-
mohl. Semť směrugi tato slowa: Gakoj se
slitowáwa Dtec nad djtkami/ tať se slitowáwa
Hospodin/nad těmi kterjž se ho bogj/ w Žalmu
CIII. w. 13.

Podruhe/ je Pán Krystus gest náš Spomo-
cník we wšsi naši bjdě a nauzy. K němu gsau
tito malomocní muži swé Autocistě wzali/a

do=

dosáhli pomocy. Ont gest wšsemohaucy
 Bůh genž nám podle dusse y podle těla spo-
 mocy může / ont gest ten genž je nám takto
 ozegwa: Gá s nim budu w ssauzenj / wytrhnu
 a o slawjm geg / w Žalmu XCI. w. 15. Ont
 gest ten genž swých wěrjeych takto potěssu-
 ge: Nebog se: nebo wškaupil sem tě / a pomoz-
 tal sem tě gménem twým: můg gšy ty: Když
 pŭgdeš přes wody / s tebau budu / pakli přes ře-
 ky / nepřikwačí tě: pŭgdešli přes oheň nespališ
 se / aniž plamen chytj se tebe / v Proroka Izaias-
 se w XLIII. w. 1.

Potrětj / je Pán Gejss gest našim neylepsšim
 lékařem we wšsi naši nemocy. Tito malomo-
 cni od žádného vzdraweni býti nemohli / ale
 Pán Gejss ge skrze swau Božskan moc vz-
 drawil / a tudy gest dokázal to/co on sám o-
 sobě dj: Gá sem Hospodin / kterýž tě vzdrawugi /
 w II Knih. Mojžíš w XV Kap. w. 26.

Od těch desyti Malomocných včime se

Ponepprwe / je náš bjda a nauze k modlit-
 bám dohání. Kdyby těchto malomocných mů-
 žu / bjda a aužkost a Nemoc gich byla neob-
 řlžila / bylliby oni tak newolali / neprosyli / a
 swého hlasu nepozdwišli: Gejssi přikaza-
 teli smilug se nad námi. Takowy vžitek wy-
 dáwa nemoc/ssauzenj a Aužkost / je náš k Pa-
 nu Bohu a k modlitbám dohání / podle Wy-
 slowenj Proroka Izaiasse w XXVI Kapito-
 le w. 16. Hospodine / w vžlosti hledali tebe / wy-
 léwa-

léwali prosby/ když trestání tvé na ně docházelo.

Podruhé/ abychom v naší Nuzkosti nasse autociště k Pánu Gejzsi vzali. Tak jako sau ti to malomocni muži v své Nuzkosti k Panu Gejzsi přišli/ a geg o pomoc prosyli/ řkauce: Gejzsi Příkazateli smilug se nad námi; Takť y my činiti máme/ nebo tomu Pán Bůh mi ti chce/ když dj: Všhweg mné v den sšauzení/ wytehnu té/ a ty mné budeš slawiti/ v Zalmu L. w. 15.

Potřetí/ včime se též kterať my nasse modlitby wykonawati máme/ gestilize chceme pomoc dosahnauti/ a wyslyšáni býti. Tito malomocni muži modlili se:

(1) V pravé Bře/ nebo oni syně wěřili/ že jim Pán Gejzs y podle nevrjtomnosti své spomocy může. Oni se modlili.

(2) V pravé Pokoře/ oni nezwelebowali své dobré skutky/ nybrž oni se křčili a toliko žadali a prosyli o Milost a Milosrdenstwj/ řkauce: Gejzsi příkazateli smilug se nad námi.

(3) V Křestianské trpeliwosti/ tito malomocni Pánu Krystu nepředpřisowali kterať on gich vzdrawiti má; Oni na sobě nedali neztrpeliwost ctyti/ když gich Pán Krystus y hned nezdrawil/ ale jim prwe k Aněžim gje ti kázal: Takť y my činiti máme. My se musy me modlit v pravé Bře: Nebo kdož pochybuge tent nic nedosahuge/ podle prwnj Kapit.

pit. S. Jakuba. My se musíme modliti w
 prawé Pokoře: Nebo Bůh se pyšným protiroj/
 ale pokorným dáwa milost/ w I Epist. S. Pe-
 tra w V Kapit. w. 5. My se musíme mo-
 dliti w prawé trpělivostj: Gestližebý pak po-
 prodliše/ posečekeg na Hospodina: neboť gístotně
 degde/ aniz bude meškati/ Abakuk w II Kapi-
 tole w. 3.

W čem wyprawuge druha stránka dnešního
 Ewangelium?

O Wděčnosti Samarytanové.

Co gest to bylo za člověka?

Byl gest geden z těch desíti malomocných/
 kterýž kdýž vzřew že gest vzdrawn/ a zewsse-
 ho skutku kdýž gest poznal/ že on swého zdra-
 wí od Pana Krysta zase dosahl: Tehdy on
 se na zpět k Panu Krystu nawratil/ a gemu
 za takowé dobrodinj pokorně děkowal/ nebo
 takto dj náš Text: Geden pak z nich vzřew
 že gest vzdrawn/ nawratil se s welikým bla-
 sem/ welebě Boha. A padl na twač k no-
 hám geho/ djky čině gemu: a ten byl Sama-
 rytán.

Co pak se wssedh těch deset malomocných mužů k
 Panu Krystu nenawratilo/ aby gemu
 djky činili?

Nenawratilo. Dewět gich bylo newdě-
 ných/ ti se zase nenawratili ku Panu Krystu;
 Tybrz toliko geden z nich/ kterýž byl Sama-
 rytán. a Nepritel Cyrkwé Židowské/ zase se
 na-

nawratil/ díky čine Panu Bezjsj. Ztět přj-
činy dj naš Spasytel: Zdaliz gich deset není
očistěno/ a kdez gich dewět? Nenalezli se
ktomu/ aby wrátjce se/ chwálu Bohu wzda-
li/ gedině cyzozemec tento.

Proč se Pán Krystus doptawa zstran těch druz
bych dewět mužů/ co pač on newědel
kde sau oni pozůstali?

Owšsem žet gest on dostj dobře wědel kde
gsau oni pozůstali: Ale on se na ně doptawa
zté přjčiny/aby tudy wšázal gasku bolest a li-
tost on nad takowými lidmi cjtí/ kterjž geho
pomoc dosahli/ a proti gemu swau newdec-
nost wšázugi.

Proč on Samarytána gmenuge cyzozemcem?

Proto/ poněwadž on nebyl židem/ nebo
wstarým Zakoně toliko žide se k lidu Božjmu
počítali; Pohane pač/mezy kterěz tento Sa-
marytán přinalezal/odcizeni byli od života Bo-
žjho/ to gest/ oni nepřinalezeli mezy lid Božj/
k Křesťským w IV Kap. w. 18.

Gacy pač to byli lide těch dewět mužů?

Bezpochyby žet gsau byli žide/ poněwadž
naš Spasytel tohoto wděčného Samarytá-
na cyzozemcem gmenuge/ a tudy židům/ kte-
rjž lepšj a gruntowněšj znamost měli mj-
ti o Mesyassowj/ gegich newděčnost na oči
drjž.

Co gest řekl Pán Krystus tomu Samarytánowi?

Y řekl gemu: Wstana/ gdi; Wjra twá
te vzdrawila. Gao

Gakého Naučení z této druhé stránky nabýz
wáme:

Od wděčného Samarytána bereme Nau-
čení:

Ponejprwe / abychom Panu Bohu za geho
dobrodinj díky činili. Tento Samarytán když
vzřew že gest vzorawen / a že gest gemu Pán
Krystus spomohl / tehdy se zase k němu na-
wrátil a gemu srdečně děkował. Tot y mý
wssiční činiti máme / když od Pana Boha
wyslyšáni býwáme / když od něho milost do-
sahujeme / tehdy geg za takowá dobrodijní
chwaliti / ctiti a welebji máme. Nebo to
on od nás sám wyhledawá když w Žalmu L.
w. 15. takto dj: Wyweg mně w den ssaujení/
wytrhnu tě / a ty mně budeš slawiti. Král Da-
wid zté přjciný wssch těch / kterých Bůh z
Nuzkostí a z mnoheho ssaujení wytrhl / k po-
slusné wděčnosti a k díky činění takto na-
pomina: Když wolagj k Hospodinu w ssaujení
swem / a on ge z vzkostí gegich wytrhne: Nechat
oslawugj před Hospodinem milosrdenstwj geho:
a divné skutky geho / před syny lidskými / w Žal-
mu CVII. w. 6. a 8. W takowei wděčnosti
nás Král Dawid swým Příkladem předcha-
zj / a nás také kni po wzbuditi chce / když dj:
Dobrořečiti budu Hospodinu / každého času:
wjdycky chwála geho w vstech mých. W Ho-
spodinu chlubití se bude duše má: tak že to wslý-
ši tisi / y budau se weseliti. Zwelebügtež sem nau

612 Hospodina / a gmeno geho společně wytwysšugme /
w Žalmu XXXIV. w. 1.

Podruhe / včime se od toho Samarytána
Pokore; Onť gest netoliko pokorný byl w své
Anzkostj a bjde / když wolati musyl: Gezišij
přikázateli smilug se nad námi; Vybrž on
také w své Pokore setrwal / když pomoc dosahl /
on padl na twař swau k noham Gezišowým /
a dříve newstal až mu wstáti Pán Krystus
sám poručil. Tak y my činiti máme / my se
nemáme toliko w sšauzenj našsem křiti / ný-
brž také když bezewšeho sšauzenj w dobré wu-
liziw gšine. Sem slauzi propowedenj Syra-
chowo: Čijm gšj wětšj / tim se wíce ponizjg / a
nalezneš milost přede Panem / w geho III. w. 18.

Potrčeti / abychom se škrze Příklad bezbožnj-
ků nedali šwestj. Dewět newděčnych bylo / a
le Samarytán gich nenasledowal: Takť y
my činiti / a šetrjiti máme napomenuti Ša-
lomaunowo: Nerozněčjg se k nasledowanj lidj
žlých / anjž jādeg býwati s nimi / w Příšlowj w
XXIV Kap. w. 1.

Počtwrté / včime se z příkladu Samarytána /
je nám wjra we wššj anzkostj pomahá. Nebo
takto řekl Pán Krystus k Samarytánowj:
Gdj / Wjra twa tě vzdrawila / toť gest / co
naš Spášitel o Wjře wššech wěrjcych wy-
šlowiti račil / w S. Matusse w XXI Kapit.
w. 22. A wššecťo začbyšste koli prosyli na modlitbě /
wešce / wezmete.

Od těch druhých dewíti mašomocných bekeme
Uaučení: Pos

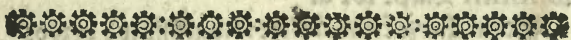

Ponepprwe / je z wětšij částky lide / newděcní
 gšau / to gest / wjce lidj gest newděcných nežli
 wděcných. Geden toliko mezy desyti / Panu
 Krystu wděcným se prokázal býti / druzj pať
 newděcní byli. Tak se také nž posawad dē-
 ge / kolikrate se mezy desyti sotwa geden na-
 lezne kterýžby Pánu Bohu za geho dobrodi-
 ni spravedliwě děkowal; Wětšij částka z li-
 dj nepamatuje na dobrodini Božská / nýbrž
 oni swým bezbožným žiwotem mnohem wj-
 ce Pana Boha za geho dobrodini porupují
 a zléhčují / kterýmžto lidem Pjśino swaté
 takto domlawa: Zjmliž ste se odplacowati
 měli Hospodinu / lide bláznivy a nemaudry? Zda-
 liž on není otec twůg / kterýž tě sobě dobyl? on
 učinil tebe / a utvrdil tě? w V Knih. Moggjss.
 w XXXII Kap. w. 6.

Podruhe / je člověk šrže towarýšstwo bezbož-
 níkůw sweden býwa. Dewět newděcných mi-
 ůw tu bylo / geden druheho swedl: Takť se
 nž posawad wubec dēge: Sem slaužegj słowa
 Syrachy: Kdo se dotýká smolq / zmaze se od ni /
 a kdo towarýšj s pyšným / bude podobný genu /
 w XIII Kap. w. 1.

Od Pana Krysta bereme Tancenj: Že
 newděcnost před Panem Bohem weliká ohawnost
 gest. Tot nám náš Spasitel k porozumenj
 dáwa / když on těm newděcným malomoc-
 ným / gegich newděcnost na oči drží / řka: Zda-
 liž gich deset není očistěno / a kdež gich de-

wět? Nenalezli se k tomu / aby wrátice se
chwalu Bohu vzdali / gediné cizozemec ten-
to. A Salomaun w Příslovj w XVII Ka-
pit. w. 13. takto dj: Wšecko zlé / a wšeliké ne-
štěstj neodegde z domu člověka neděčného :
Kdo odpłacuge zlym za dobré / neodegdet zlé z do-
mu geho. Pročez slusna wěc gest / abychom
se neděčnosti wstrjžali / a na proti tomu
Panu Bohu nassemu za geho dobrodini sr-
decně děkowali / tehdy se zagistě Panu Bohu
ljbiti budeme / a budaucně se na to mjesto do-
staneme / kdežto Panu Bohu dokonale díky
činiti / a geg welebiti a chwaliti budeme / tak-
to prořjgice: Požehnánj / a slawa / a mau-
drost / a díky činěnj / a čest / a moc y syla Bo-
hu nassemu na wěky wěků. Amen!

Neděle patnáctá po Swate Trojicy.

Ewangelium u S. Mat. w VI
Kapitole.

Oudny nemůže dvěma Panům slaužiti
ti? Neb zagistě gednoho nenawiděti
bude a druheho milowati: aneb gedno-
ho přidržeti se bude / a druhym pohrdne.
Nes

Nemůžte Bohu slaužit i Mammone.
 Protož pravim wám: Nepečůgte o ži-
 wot swůg cobysšte gedli / a co pili / ani o
 Tělo swé / čímbyšte se odíwali. Zdalíž
 nem žiwot wice nežli pokrm / a Tělo wice
 nežli oděw? Hledte na Ptactwo nebeské / že
 nesegj ani žnau / ani shromažďugj do Sto-
 dol / a wšak Otec wáš nebeský žiwj ge. A
 zdalíž wy gich mnohem nepřewysšugete?
 A kdo z wáš pečliwě myslé / můžé přidati
 ku postáwě swé Loket geden? A o Oděw
 proč se starate? Powážte Kwiťj polního /
 kterak roste / nepracuge / ani nepřede. Pra-
 wjint' pak wám / že ani Salomauw we-
 wšj Gláwě swé tak odju nebyl gako ge-
 dno z nich. Poněwadž tedh Trauw pol-
 ní / gessťo dnes gest / a zytřa do Pech by-
 wá wložena Bůh tak odíwa / a zdalíž mno-
 hem wice wám toho nečinj / o male wjrn?
 Nepečůgtez tedh říkagjce: Co budeme gisti?
 aneb co budeme piti? aneb / čím se budeme
 odjwati? Nebo toho wšeho Pohane hle-
 dagj. Wít' zagistě Otec wáš nebeský že
 toho wšeho potřebugete. Ale hledegte
 nenprw Králowstwj Božího / a Sprame-
 dlnosti geho / a toto wše bude wám při-

dano. Protož nepečugie o zntřegssj den/
nebo zntřegssj den pečowati bude o swé
wěcn. Dostit ma den na swém trapeňj.

646

Wyklad.

Co w sobě dnešní Ewangelium obsahuje?

Obsahuje w sobě přepěkné napomenutí/
kterak se máme Pečowánj břicha wystřihati?

Kdo nám takové napomenutí dáwa?

Pán Krystus náš Spasitel.

Co se rozumí škeze Pečowánj břicha?

Když člověk tužebně pečuge a se stará o
poštrm a napog/ kterakby on sám sebe a své
domácy živiti mohl. Takowěhot příliž-
ného pečowánj abychom se wystřihali/ napo-
miná nás Pán Krystus w dnešním Ewan-
gelium řdyž dj: Protož prawjm wám/ nepe-
cugte o žiwot swůg co bysšte gedli/ a co piliz-
ani o tělo swé/ čjm bysšte se odjwali?

Co pať člověk pro obživěni swého těla/ totiz/ o Po-
štrm a napog y také o Oděw dořonce pečowati ne-
má? co pať on nemá pracowati/ aby sobě Po-

štrm/ Napog y oděw wydělati
mohl?

Tot není smysl nasseho Spasitele Pana
Krysta. Nebo dwogj Pečowánj a staránj
gest. Prwnj se nachazy w Aukadu/ řdyž se
člověk w swém Aukadu/ do kterého geg Pán
Bůh

Bůh postawiti račil / wýnasmažuge pilným býti aby w něm sobě nětco zaslaužil a zýstal / a tať tudy sám sebe y swé domácy obžiwiti mohl; Takowet pečowanj a staránj gest chwalitebné a potřebné: Nebo Pán Bůh wšemohaucy gest po Padu Adamowém každému člověku w geho Stawu a Powołánj gistau pracý wložil / řka: W poru twari své chléb gisti budeš / w I Knih. Mojiss. w III Kapit. w. 19. Žté Příčiny také y S. Pawel dj: Kdo nechce dělati / aby také negedl / w II listu k Tesfalonymcenským w III Kapit. w. 10. Druhe Pečowanj pať a staránj gest o Břicho / řdyž se člověk Panu Bohu neduwěrj / o geho pomocy a wyžjwenj pochybuge / domniwage se / že on musy pro hlad a žjženj vmřjti / nahým choditi / a tať ze své chawlostjwostj a nedowěry tužebné a teskliwe pečuge / řkagjc: Co budeme gisti? a nebo/co budeme pji a nebo / čím se budeme odjwati? O takowemě pať pečowanj mluwj náš Spasytel w dnešnjm Ewangeliu / odkudž poznáwáme / že žádný Křestian nemá býti malé Wjry.

Proč pať se Křestian takowého Pečowanj brjz
cha wysřjshati a warowati má?

Pro sedm přjcin / kteréz náš Spasytel w
nasšem Ewangeliu na plac přiwádi?

Kteráz gest ta prwnj přjčina?

Poněwadž takowý člověk / kteryz toliko o
swé břicho pečuge / Panu Bohu sprawedli-

wě slauziti nemůže. Semt jiněrugj slowa
nasheho Spasitele/řdyž hned spočatku dj: Ža-
dný nemůže dvěma Paním slauziti: Nebo
zagistě gednoho nenáwideti bude/ a dru-
heho milowati: a neb gednoho přidrjeti se
bude/ a druhým pohrdne: nemůžete Bohu
slauziti y mammoně.

Co wyznamenáwa Mammona?

Wyznamenáwa tať mnoho gať Bohat-
stwj.

Co pať wyznamenáwa Mammoně slauziti?

Wyznamenáwa po bohatstwj dichiti/we-
dne y w nocy poněm welmí tauziti a pecowati
kterak bychom mohli bohatstwj dosahnauti.

Co pať takowý člověk Panu Bohu nemůže
slauziti?

Nemůže. Tot náš Spasitel wřazuje řdyž
dj: Žadný nemůže dvěma Paním slauziti.
Rowně tať gať služebně dvěma sobě o-
porným Paním gednomyslně slauziti ne-
může/ nýbrž toliťo gednoho bude milowati a
geho se přidrjeti/ druhého pať opustiti mu-
sy: Tak také nemůže člověk gednomyslně
Pánu Bohu a Bohatstwj slauziti. Kdož
pecuge/ kterak by mohl Bohatstwj dosahnau-
ti/ ten se zapomina na Opatrowánj Božské
ten se Pana Boha nebogj; nýbrž on na ta-
kowý spůsob nenawidj a potupuge Pana Bo-
ha sweho/ takowý člověk wjce sobě wáží
Pe

Penize a Bohatstwj nezli Pana Boha a geho slowo/ procez S. Pawel dobre wyslowil: Kteriz pak chci zbohatauti/ wpadagi w poku sseni a w osydlu/ a w zadosci mnohe nerozumne a sskodliwe/ Kteriz pohrizugi lidi w zahynuti/ a w zatraceni/ w 1. listu k Tymoteowi w VI Kapi tole w. 9.

Ktera gest to druha pricina/ pro kterau aby chom tak tuzebně nepečowali?

Ponewadz nám Pán Bůh mnohem wice giz dal/ nezli Pokrm a Uapog a Odew gest/ odkudz sanditi a zawjzati můžeme/ že on nám také to da/ co mnohem mensi gest. On gest nám dal nasse tělo/ on nám dal žiwot/ zdaliz tehdy žiwot náš nenj wice nezli Pokrm a Uapog/ a nasse tělo wice nezli odew/ procez sylnau naděgi můžeme miti/ ten kdo gest nám dal žiwot/ že nám také Pokrm a Uapog da abychom se obživiti a náš žiwot zachowati mohli; a ten genz nám dal tělo/ že nám také da potřebný odew/ abychom nasse tělo přikryti mohli. O čemž slowa nasse ho Spasitele tato gsau: Procez prawjm wám/ nepečugte o žiwot swůg co bysste gēdli/ a co pili/ ani o tělo swě/ čím bysste se odjawali: zdaliz nenj žiwot wice nezli pokrm/ a tělo wice nezli odew?

Kteraz gest to třetj pricina/ pro kterau bychom tak tuzebně nemeli pečowati o toto nasse tělo obživěni a wychowání?

Poněwadž Pán Bůh tělesně obziwenj a
 wychowánj tažowému stworenj dáwa/ kterej
 gest o mnoho menšj a epowrženegšj nežli
 člověk. Pročez řáze Pán Krystus člověku
 na ptáctwo hleděti/ řka: hleďte na ptáctwo
 nebeské/ žet nesegj ani žuau/ ani shromazdugj
 do stodol: a wšak Otec waš nebeský žiwj ge-
 y zdalž wy gich mnohem nepřewyssugete?
 Dále řáze Pán Krystus člověku žwiti pol-
 niho považowati/ řka: Powažte žwiti pol-
 niho/ kterak roste/ nepracuge/ ani nepřede:
 A ay/ prawjm wám/ že ani Ssalomaun we-
 wšj slawě své taž odjn nebyl gažo gedno
 z nich. Poněwadž tehdy trawu polnj/ gesto
 dnes gest / a žytra do pecy býwa wložena/
 Bůh taž odjwá: y zdalž mnohem wice wám
 toho newčinj/ o malé wjry? Waš Spasitel taž
 mnoho wšlowiti chce: Bůh wšsemohaucy
 trmi a napágj ptáctwo pod nebem a žádné-
 mu neda hladem wuřiti; Bůh wšsemohau-
 cy/ odjwá trawu a žwiti na poli taž pěkně a
 krasně/ že ani Kral Ssalomaun/ genž byl ten
 neybohatšj Kral / taž slawně a krasně odjn
 nebyl gažo žwiti a Lilium na poli oděne bý-
 wa. Poněwadž tehdy to Bůh wšsemohau-
 cy činj na žwiti a ptáctwu / kterak by on se
 mohl na člověka zapomenauti/ kteréhož on
 taž welice zamilowal/ že gest svého gednoro-
 zeného Syna za něho dal? Kterak že by Bůh
 wšsemohaucy své djetky neřmil a ne odíwal/
 po-

poněwadž on to činj každodenně na ptactw
a kwiťi.

Kterž gest ta čtverta přčina / pro kterauž aby
chom tak tužebně nepečowali o čas
sne wěcy?

Poněwadž nasse pečowánj a staránj da
remně gest / abychom se až na vmřiti starali a
pečovali / tehdy tudy dofonce nic nespůsobí
me. Toť nám Pán Krystus w tomto podo
benstw j k wyrozuměnj podawa / řdyž dj: A
kdo zwás pečlivě myslé / může přidati ku po
stawě své loket geden. Pán Krystus tudy
tak mnoho wyslowiti chce: Welmi daremná
wec by to byla / řdyby se měl člověk malé po
stawj formauti a starostlým proto býti že
gest wětšj neroyroste / se wšj swau starostj
a swým formaucením zdalíž sobě může k své
postawě loket přidati? Tak také daremná
wec by byla řdyby se takowý člověk / kterému
Pán Bůh na tomto světě málo zbožj vde
lil / měl do kauta posaditi / a začiti starati
pečowati a formautiti / anebo řdyby chtěl z la
komstw wedne y w noci pracowati / Při
tomt zagistě zustane / co gest Kral Dawid
wyslowil: Daremně gest wám ráno wstawati /
tolikež drauho sedati / a gisti chleb boleš / w Žal
mu CXXVII. w. 2.

Kterž gest ta patá přčina / pro kterauž my se
máme pečowánj břicha wysřihati?

Poněwadž takowé pečowánj Pohanům a
ne

ne Křesťanům přisvědčij, nebo takto dj náš Spasitel: Nepečugetež tedy řjagjce: Co budeme gisti? nebo/ Co budeme piti? a nebo/ čím se budeme odjwati? Nebo toho wšeho Pohané hledagj. On chce tak mnoho řjcy: Pohane/ kterjž Pana Boha neznagj/ kterjž newědj že Pán Bůh o ně pečuge/ tj mo- hau tak pečowati a se staratj: Wam pať/ genž Pana Boha znáte/ a zagistě wjte že on o své wěrjcy pečuge/ nepřislusj aby ste tak pečowali a se starali.

Kteraz gest ta šesta příčina:

Poněwadž Bůh Otec nebeský o nás pečuge/ a nám wšeho toho vdeliti chce/ čehož my potřebujeme/ řdyž my se gen toliko gemu du- wěrjme. Nebo náš Spasitel dj: Wjt zagistě Otec náš nebeský/ že toho wšeho po- trebugete. Ale hledějte nerprwe králow- stwj Bojho a sprawedlnostj geho/ a toto wše bude wám přidáno. Gest tak mnoho gakoby chtěl řjcy: Wy máte gednoho kterjž o nás pečuge/ to gest/ náš nebeský Otec/ pro- tož gen toliko pečuge a se starejte/ aby ste gakozto geho djetj a synowé živi byli/ a po geho králowstwj a sprawedlnostj dychtili/ tehdy wám časné wěcy bez wšeho pečowá- nj připadnau. Náš Spasitel přiwadj w techta slowich podobenswj od djetě wzaté. Djetě pobožné hledj toliko wůli Otce svého plnitj a podle geho Příkazánj swüg žiwot řjdi

řiditi; O pořm pař / a řterakby mělo wy-
chowáno býti o to ono nepečuge / ale wředko
na řvého Otce wřkláda. Tař také řazdy
wěrný Řřestřian řiniti má.

Co Pán Krystus rozumi skrze Kralowstwj Boží:

On tudy rozumi Kralowstwj Milostj / to
gest / Společenstwj Cyrkwé Křestianské / a ta-
ké Kralowstwj sláwy / to gest / wečné Spa-
senj.

Co on rozumie sferze Sprawiedlnost Bozj :

Uctoliko spravedlnost wjry/edyz my skrze
Wjru w Pana Krysta ospravedlneny a spa-
seny bywame; Tybrz take spravedlnost na-
seho ziwota / edyz my se wynašnazugeme
spravedliwě/ pobožně a swatě živi byti.

Co tehdy wyznamenawa/ Kralowstwj Bozisho a
sprawedlnostj geho hledati?

Wyznamenáwa škrze Wjru w Pana Ge-
žisse sprawedlnost hledati/a po nj wedne y w
nocy taužiti/ to gest/ my máme swatý a Pa-
nu Bohu libjcy žiwot westj/ a zde w Cyrkwj
Křestianské podle geho přikázanj obcowati/
abychom se budaucně do kralowstwí Božího/
totiz/ k věčnému Spasení dostati mohli.

Co rozumi Pán Krystus škrze to druhe co nám
připadnauti má:

Časné/nám k životu našemu potřebné vě-
cy. On chce tak mnoho říci: Jen toliko se
starejte a pečujte aby vaše duše dobře o-
patřena byla: Co vy k obživěni vašeho Tě-

ka potrebugete/ tot wám w príhodný čas pri-
dáno bude.

Kteráz gest ta sedma příčina / pro kteráz by-
chom tak tužebně nemeli pečowati o čas
sne zboží

Poněwadž mý bez toho dostj co pečowati
máme. Každý den ma swau vlastnj starost
a své trápenj. Každého dne dostj se máme
co staratj / kterak máme po vůli Boží pokrač-
owatj / a kterak w nassem Powolánj wěrně
pracowatj. Pročez blaznowstwj weliké gest /
že mý nassj starost sami wždycky wětšj činj-
me / a o budaucy věci testklivě pečujeme.
Nebo takto dj náš Spasitel: Protož nepe-
čujte o zytřegšj den: nebo zytřegšj den pe-
čowati bude o své věci / dostit má den na
swém trápenj.

Gakého Naučení z tohoto Ewangelium nas
býwáme?

Poneppřwe / abychom Panu Bohu samému
slaužili. Nebo poněwadž mý nemůžeme ge-
dnau myslj Panu Bohu a Nammoně slau-
žiti / tehdy slasna wěc gest / abychom toliko
samému Panu Bohu k službě hotowj býli.
Nebo kdož swětu slaužj / to gest / kdo lakom-
stwj / Pychu / a rozkoš tohoto swěta miluge /
tenť sewšj swau rozkošj pomine; Kdož pať
Panu Bohu slaužj / a geho vůli činj / tenť trwa
na wěky / w I listu S. Jána w II Kapitole
w. 17.

Podruhe/ je Pán Bůh gest Opatrowník a Zachowawatel wšeho stworenj. Onť gest/genž ptactwo žiwí/ opatruge a zachowáwa; onť gest/genž trawu a kwojci odinwa/gaťž náš Spasitel wyslowuge; Onť gest/ķterjž dáwa hoda-
dum potrawu gegich/ y mladým křawcům/ ķte-
rjž wolagi k němu/ w Žalmu CXLVII. w. 9.

Po třetj/ je se Pán Bůh chowa/ k swým we-
rjcem gať se Otec k swým dítam chová. To
ukazuje náš Spasitel/ ědyž dj: Wjť zagistě
Otec náš nebesťý že toho wšeho potřebuge-
te. Bůh gest prawy Otec/ y něhožto wšelika
rodina na nebi y na zemi se gmenuge/ k ěfeszťým
w III Kapit. w. 15. Aněmuž mý se každodě-
ně modlime: Otče náš genž sy na Nebesych/ w S.
Matausse w VI Kapit. w. 10. Onť se swých
Wěrjcych wjma gať Otec/ on se o ně stara/
on ge chrání a zaskáwa: Gaťž se slitowáwa
Otec nad dítami/ tať se slitowáwa Hospodin/ nad
těmi ķterjž se ho boji. w Žalmu CIII. w. 13.

Počtwrte/ je žiwot ělowěka gest žiwot bjdný
a pracný. Tot náš Spasitel oznamuge w
těchto slowjch: Dostit má den na swém trá-
penj. Semť sineruge Syrach ědyž on taťto dj:
Zaneprázdněnj welikě zpřisoběno gest každemu
ělowěku/ a gho težké synům Adamovým/ odedne
w němž wysli z žiwota matky své/ až do dne w
němž se nawrátí k matce wšech wěcy. Po pře-
myslowání gegich a lekáni srdce/ potkáwa wše-
cky pečlivě očekávání dne skonání: Od toho ķte-
rjž

686

ryj sedj na stolicy slavné/ až do sniženého na ze-
mi/ a w popele. Od toho kterj nosy hyacinto-
wý oděw. a korunu/ až do toho kterj se odjwa o-
děwem chaterným/ w XL Kap. w. 1.

Po pate/ nasse neymětšj pěče a starost má bý-
ti o naši dussi. Tot náš Spasitel od nás wy-
hledawa řdyz takto dj: Zledypte neyprw kra-
lowstwj Božjho a sprawedlnostj geho. Řdy-
bychom mý gestře tať mnoho bohatstw/ ctj/ a
sláwy na tomto swětě dosahli / anebylliby-
chom bohatj w sprawedlnostj Krystowé / a
řdybychom nepřinalezeli k Kralowstwj Bo-
žjmu/ co by nám to medle spomohlo? Nebo
co gest platno élowěku / by wyssečen swět zjstal/
swé pať dussi vřtkodil? A neb / kterau da élowěf
odměnu za dussi swau? v S. Mat. w XVI Ka-
pit. w. 26. Pročez neypředněg nám přina-
lezi abychom o naši dussi pečowali/ což se dě-
ge/ řdyz mý řkrze Wjru w Pana Gežisse v Pa-
na Boha odpusttění našich hřichůw a pra-
wau sprawedlnost hledáme/ a přitom se wy-
nasiažugeme / w prawým a swatým žiwotě
pokračowati. Na takowj spůsob mý nale-
žité hledáme Kralowstwj Nebeské a wečné
Spasenj. K čemuž nás také y S. Pawel
napomina/ řdyz takto dj: O swrchnj měry pe-
čujte/ ne o zemřké/ řdež Krystus na prawicy Bo-
žj sedj/ Kolossenským w III Kap. w. 1.

Po řseste/ neypředněgšj gest pať/ co se z dne-
řního Ewangeliu učiti máme: Mochom
se

se o časné věci tak neformautili / a tak tužebně
 nepečovali / kterať my sami sebe s našimi Do-
 machmi vjirjme; Rybrž abychom naši důvěr-
 nost na Pana Boha vvalili. Poněwadž nám
 Bůh všemohauce dal život a tělo/tehdy on
 nám také da Pokřm/ Křtopog a Oděw; Když
 on ptactwo živi/ křtiti odjwa/ mnohem wja-
 ce on to také nám včini/wšť zagistě Otec Ne-
 bešský/že toho všeho potřebujeme. Pročež pa-
 třiti máme na slova Krále Dawida: Bwřž
 na Hospodina břimě své / a onť opatrowati tě
 bude/aniž dopustí aby nawěky pohnut byl Spra-
 wedliwý/ w Žalmu LV. w. 23. Nopět: Bwal
 na Hospodina cestu swau / a slož wněm naděgi:
 onť zagistě všecťo zprawi/ w Žalmu XXXVII.
 w. 5. Kterymžto slowům směruge S. Petr
 w I listu swém w V Kap. w. 7. řka: Všeli-
 kau peči swau wvrhance naněg: Nebo onť má
 peči o wás. Tomu našemu Bohu Otcy/ Sy-
 nu a Duchu Swatému/budiž Čjest a slawa
 až na wěky/ Amen!

~~~~~
Meděle šestnacta po Swate
Trogicy.

Ewangelium v S. Luk. w VII
Kapitole.

M Stalo se potom / šel Ježíš do Mě-
 sta

683
sta kterěz slowé Maym/a sli za nim Vce-
dnicn geho mnozy / a Zastup weliky. A
kdyz se přiblizil k braně Města/ah/mrtwy
byl nesen wen / Syn gediny Matky své/
a ta Wdowa byla/a Zastup Města mno-
hy s ni. Kterauzto vzřew Pán/ Mílo-
srdenstwjm hnut gest k ni/ a řekl gj: Ne-
plačiz. A přistaupiw dotekl se Mar: (Ti
pak kterěz nesli/ zastawili se/) y řekl Mla-
dence/ tobt prawjm wstaš. Y posadil se
ten Mrtwy/a počal mluwiti: Y dal geg
Materi geho. Tedy podgala wsecky Ba-
zeň / y welebili Boha / řkauce: Prorok
weliky powstal mezy námi / a Bůh na-
wstjwil lid swůg. Y wysla řeč ta o niem
po wšem Jůdswu y powssj okolni Krá-
gjně.

Wyklad.

W čem wyprawuge dnešní Ewangeliu?

Wyprawuge nám o wzkrjsseni mrtwého
Mladence w městě Taim.

Kdo gest toho mladence wzkrjssyl?

Pán Gejzš náš Spasytel.

Kde se to stalo?

W městě Taim/kterěz welmi pěkné a we-
sele město w Samari bylo/ dwanacté mjl od
Ge-

Geruzaléma ležjc. Do toho města přišel
Pán Gejšs/ a s nim včedlnjcy geho mnozy/ a
žástup weliký.

Co gest to bylo za Mladence?

Byl gediný Syn gedné Wdowý / kteráz
bez toho giž welice zarmaucena byla. Nebo
takto dj náš Text: V skalo se potom/ssel Ge-
jšs do města kteréz slowe Naim: a sli s nim
včedlnjcy geho mnozy/ a žástup weliký.

Kam sau lidé toho mladence nesli?

Oni ho nesli k hrobu/ pročez se také zmin-
ta čin/ že gest množstwí lidu s tím mladen-
cem k hrobu šlo/ a geg wyprawázelo.

Proč gsau oni ho wen z města nesli?

Ponewadž v židu ten obyčej byl/ mrtwé
lidj za městem pochowáwati.

Strze co gest byl Pán Kryšus pobnut/že gest on
toho mladence wzkrissýti račil?

Strze šly toho mladence Matky / kteráz
gažozto zarmaucená Wdowa/ mnohé šly
wylewala/ že gest musyla swého gediného a
milého Syna w geho neylepššim twětu a
mladostj k hrobu wyprawázeti/ domniwagj-
cy se/ že ona w starostj swé na něm hul a pod-
poru mti bude. Tak plačicy a na řřagicy
řdyž gj Pán Gejšs wblídal/ y milosředenstwím
hnut gest kň/ a řekl gj: Neplačiz.

Kterak pak gest Pán Kryšus činil/ řdyž gest
čtel toho mladence wzkrissýti?

690

A přistaupil k mrtvému Mladency/ a do-
těl se már: Ti pak kterjž nesli/ zastawili se/
y řekl: Mladence/ toběť prawjím wstati.

Proč gest mrtwý počal mluwiti?

Abý tudy vlázał/že on opravdowě zase ži-
wý gest.

Proč gest Pán Krystus toho mladence zase ge-
ho Matce dal?

(1) Abý gj s takowým darem obradowal.
Odkudž snadno sauditi můžeme/ kdyby byl té-
to wdowně ten neywětšj a neydražšj poklad
od Zlata a strjbra dorowan že by on gj ne-
byl tak milý gačo ten gegj Syn.

(2) Abý tudy mladency oznámil/ že on gest
powinnen poslussenstwj swěť Matce zachowa-
wati/ a gj we wšj wctjwostj/ láskau a pomo-
cy předcházeti.

Kterak se lide přitom chowali/ kterjž takowý
diw spatrowali?

(1) Báli se welice. Nebo náš Text dj: Te-
dy podgala wšsecky bázeň.

(2) Chwalili Pana Boha/ a gemu djky či-
nili za tu welikau milost / kterauž gest této
Matce prokazati račil/ že gest gj on/ gegiho
Syna zase žiwého darowal.

(3) Saudjli odtud/ že Pán Krystus ten we-
lity Prorok musy býti/ kterýž na tento swět
přigiti měl/ to gest/ že on gest ten Měšas a
Spasitel tohoto swěta/ řkauce: Prorok we-
lity

lity powstal mezy námi: a Bůh nawštíwil lid swiig.

(4) Wssudy gsau to powidali kde koliwet přišli/ co se bylo stalo/ že netoliko w Samarij/ nýbrž y po wšem Jůdstwu/ y porosj o koln j krágině ta řec o nem byla wysšla.

Aterať gsau lide z toho diwného skutku sauditi mohli že Pán Krystus gest Spasytel toho swěta:

Poněwadž Izaiáš giž byl před tím pro- rokowal/ že když Pán Krystus aneb Mesyáš na tento swět přigde/ že on takowé diwy čin- ti bude. Bůh sám přigde a spasy was. Teh- daž otewrau se oči slepých: otewrau se též y vsi hluchých: Tehdaž poskočj kulhawi gako gelen/ a gajhť němého prozpěwowati bude/ w XXXV Ka- pit. w. 4. a 5.

Gakého Naučení z tohoto Ewangelium nas bywáme:

Od Pána Krysta bereme Naučení:

Poneyprwe/ že on wšem w auzkostj postaweným milosrdenstwí prokazuge. Nebo když on gest tuto w auzkostj a w žalostj postawenau wdowu vzřel/ tehdy on gj nemohl pominau- ti/ aby se nad ni neslytował. Y slitował se Pán nad gegj žalostj a auzkostj/ a z toho ze- wsseho gj spomohl. A tak on smysli se wssemi bjdnými a w auzkostj postawenými/ pročez on ge také k sobě wola: Podte kěmně wssickni kte- rj pracujete a obtíženi gste/ gat was obcerstwim/

692 S. Matausse w XI Kapitulo w. 28.

Podruhe/ všime se odněho/ abychem zarmaucených w gegich bjde auktoři potěšovali: Když gest Pán Krystus tuto zarmaucenanu wdowu vzřel/ tehdy milosrdenstwjm hnut gest k nj/ on gj těšil řka: Nepláčiz. Tak y mý činiti máme: My toliko nemáme vtrpnost mjeti s našim zarmauceným bliznjm podle napomenuti S. Pawla/ k Řjm. w. XII Kap. w. 15. Plačte s plačicymi; Vybrz mý ho také máme potěšowati/ a podle naši možnosti gemu pomahati/ nasledugjce příklad Jobu/ genž řicy mohl: Od žiwota matky své tywal sem wdowě za wūdce/ w XXXI Kap. w. 18.

Potrčej/ všime se od Pána Krysta: je on gest všemohaucy Bůh. Nebo mrtwé wzkrjssyti žádný nemůže kromě Bůh/ ten kdo gest cłowěku dal žiwot/ tent ho gemu zase nawratiti může když vmře/ pročez onen Kral w Izraeli dobře wyslowil: Zdali sem gá Bohem/ a bych vmrtwil/ a objiwil někoho/ w 4 Knih. Kralowských w V Kap. w. 7. Naš pač Spasitel tohoto mrtvého mladence wzkrjssyl/ ano- brz on w den soudný wssečy mrtwé strze swug mocný hlas wzkrjssy/ odkudž nasleduge že on gest všemohaucy/ a nadewssečy Bůh pojebnaný nawěky/ k Řjm. w IX Kap. w. 15.

Počtwrtě/ je Pán Gejž gest ten prawy Mesyas a Spasitel swěta. Nebo Žástup w dnešnjm Ewangeliu ho za takowého vznáwa/ řkau-

řkauce: Prorok veliký powstal mezy námi:
a Bůh nawštíwil lid svůj.

Od wdowy aneb Matky toho Mladence
nabývámé Naučení:

Poneyprwe/že Křesťiana wěrného/zřídka toli-
ko gen gedno neštěstí potkáwa/ nýbrž wůbec ge-
dno druhému ruky podáwa. Tak se wedlo té-
to wdowě / ona swého mileho Manžela s
mnohými slzy musyla k hrobu wyprowazeti/
a tak w ten zarmaucený staro wdowský s
žalostí wstaupiti; Ale wšak gestě na tom
nebylo dostí / když slzy poliwalí gestě twař
gegj/tehdy gínsj meč proníkl srdce gegj: Ne-
bo milý a gedíný Syn gegj byl umřel. Tak
se děje wůbec wšsem Křesťanům / obwzla-
stě pak Pobožným/ kterjž často s Jobem na-
říkati musěj: Hospodin / ranil mne ranau na
ranu/ w XVI Kap. w. 14. a s Kralew Dawi-
dem: Hospodine / propašt propašti se ožýwa k
hlucení trub twých: wšsecka winobiti twá/ a roz-
wodnění twá na mne se swalila/ w Žalmu XLII.
w. 8.

Podruhe/ je my syce nasse mrtwa těla oplas-
tati můžeme/ když my gen toliko mjrnost w plá-
či vjívame a potěšenj přigínáme. Náš Spa-
sitel ne proto/ tuto wdovu obviňoval/ že o-
na gest nad smrtj swého gedinkého Syna
plakala; On mnohem wíce milosrdenstwj
pohnut gsa nad ránau a bolestj gegj: Ale on
nechtěl aby ona nad mjrú přiliš plakala/ řka:

Replaciž. Tot wšsem Křestianům přisluss^o
aby se nermautili/ gafo Pohane/ kteržž naděge ne-
maaj wzkřisseni/ w I listu k Tesalonycenským
w IV Kapit. w. 13. Seint také směruge na-
pomenuti Syrach: Synu/ nad mrtwým wy-
lewey slz; Potom poteš se po žarmutku: Nebo
ž Žarmutku přichazy smrt/ a žarmutek srdce/ wgi-
ma solz/ w XXXVIII Kap. w. 16.

Pokřeti/ abychom naše mrtwé těla poctiwě
pochowali. Tot gest učinila tato wdowa/ o-
na swého milého Syna naležitě dala pocho-
wati/ a geg s mnohým Žástupem lidu k hro-
bu wyprowodila. Takť y mý činiti máme.
Každy Křestian sšetřiti ma Napomenuti
Syracha: Y k mrtwému nezbraňug se dotazati
lášty/ w VII Kap. w. 37. A potom na ginsšim
myste totiž w XXXVIII w. 16. takto prawj:
Gatj nálejj na něj/ přiodeg tělo geho/ a nezaned-
báwey ho pochovati.

Počtwrté/ je se Pán Bůh obwzlastě wdow
vgimá. Když gest Pán Krystus pláciy wdo-
wu vzřel/ milosřdenstwjm pohnut gest k
nj/ potešil gi/ a pomohl gi. Tak on se ke-
wšsem pobožným a obwzlastě bjdným a w
aužkostj postaweným Wdowám chowati slz-
buge/ Modlitby a slz gegich sau tak mocné
že srdcem Božjm hnauti mohau. Modlitba
poniženého/ oblaky pronika/ a slz wdowy na lŕce
padaj/ a woláni gegj na toho kteržž ge wywedl/
dj Syrach w XXXV Kapit. w. 16. a 18. Bůh
gest

gest Otec syrofkům/ a ochrance wdow/ dj Kral
Dawid w Žalmu LXVIII. w. 6.

Od Mladence w městě Naim bereme Slav-
cemj:

Poneprwe/ je smrt ani mladých lidi nessa-
nuge. Syn této wdowy byl gestě mladý člo-
wěk/ w swých nepřesných letech/ ale dřive ne-
žli se on nadál/ tehdy ho smrt pogala. Že
wot člověka gest podobný kwěti a trawě/ po-
dle wyslowenj Krale Dawida w Žalmu CIII.
w. 15. Dnowě člověka gsau jako trawa : a ga-
lo kwět polnj/ tak kwete. Gakj wštr na něj po-
wane/ anť ho není/ anž ho již wšce pozná msto
geho. Že pak přičiny každy člověk se má
wždycky k smrti připravowati a s Kralem
Dawidem modliti: Deg mi znáti/ Hospodine/
konec života mého/ a odměrenj dnůw mých ga-
lé gest/ abych wědel gak dlouho trwati mám/ w
Žalmu XXXIX. w. 5.

Podruhe/ je mň lidé w hrobě nezustaneme nň-
brj budauče zase wstaneme. Nebo tak gak
gest náš Spasitel k tomuto mrtwému Mla-
dency promluwil: Mladence/ tobě pravjm
wstaň; Y hned posadil se ten mrtwý: Tak
se také w onen den saudný se wšsemi lidmi di-
tj bude: Neboť přigde hodina/ w kteraužto wšsi-
ční kterj w hrobjch gsau/ wšlyšj hlas geho: A
pugdau ti kterj dobré věci činili/ na wzkřísenj
žiwota: ale ti kterj zlé věci činili/ na wzkřísenj
saudu/ v S. Jana w V Kap. w. 28. S tim-
to

to wzkrýssenjím každý wěrný Křesťian se potěšowati/a w každém křijz y při hodině smrti zwolati může: O a wsm/ je wykupitel můj žiw gest/ a je wden neposlednějšj nad prachem se postavj: A aeby křiži mau čerwi y wšsecko tělo žwrtali/ a wšsak w těle swém wžjím Boha: Kteréhožto gá wžjím sobě/ a oči mé spatřj geg/ a ne giny. Job. w XIX Kap. w. 25.

Portretj/ je ditky swým rodičum a těm kterjž na místě rodičů gsau/ magj poslušnost zachowawati. Nebo žtě přjčiny náš Spasitel tohoto Mladence zase Matce dal/aby on gj w gegjím stawu wdowským napomocen byl. Tot Příkazanj Božj on odewšsech djetel wyhledawa/ ku kteremuž S. Pawel siněruge/ když on křesťym w VI Kap. w. 1. takto dj: Djetky/ poslaucheyte rodičů swých w Pánu: neboť gest to sprawedliwě. Esi otce swého y matku: tot gest přikázanj prwnj s zaslíbenjím/ aby dobře bylo tobě/ a aby byl dlouhowěky na zemi.

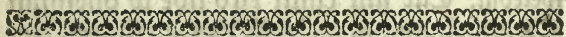
Od Zástupu pať bereme w dnešním Ewangeliu Naučenj:

Ponepprwe/ abychom sobě diwné skutky Boha wšemohaucyho wysoce wážíli. Nebo rowně tak gačo gest sobě tento lid skutek Pana Křysta/ když gest toho mrtwého Mladence wzkrýssyl/ wysoce wážil/ takowý diwný skutek wššudy rozblássyl: Takť také y my máme se wšsemi skutky a dobrodinjmi Božskými/ kteráz on nám y našsemu blížnjmu prokazuge/

zachazeti / s Kraleem Dawidem rjšlagjce:
 Mnohé wčech činjš ty Hospodine Bože mŕg/a di-
 wonj gsau skutkowe twogi / y myšljenj twá o nás:
 nenj kdobu ge porád wyjšti mohl před tebau/ w
 Žalmu XL. w. 6.

Podruhe / abychom Pana Boha chwáliti a
 wělebili. Tak šau činili rito lide w dñessnim
 Ewangelium/oni welebili Boha/ršlaure:Pro-
 roš weliký porostal mezy námi: a Bůh na-
 rostjwil lid swůg. Takť y mý činiti/a Pa-
 na Boha wždycky za geho mnoha dobrodinj
 chwáliti a welebiti máme/ s Kraleem Dawi-
 dem rjšlagjce: Dobrořečiti budu Hospodina
 každého času: Wždycky chwała geho w všech
 mých. W Hospodinu chlubiti se bude duše má:
 takť že to vřlyšši řissi y budau se weseliti. Zwele-
 bŕgtež semnau Hospodina a gměno geho spole-
 čné wywřššigme w Žalmu XXXIV. w. 1. A
 dale duše nasse ř chwálám Božským takto
 po wzbuzowatimáme/rjšlagjce: Dobřečec du-
 še má Hospodina / a nezapomjney se na wřšćka
 dobrodinj geho. Kterýž odpauššti tobě wřšćky
 nepravostj: Kterýž wřdrawuge wřšćky nemocy
 twé: Kterýž wyswobozuge od zahynuti žiwot
 twůg: Kterýž tě forunuge milosřdenstwjm / a
 mnohým šlitowánjin/ w Žalmu CIII. w. 2. Teh-
 dyť nasse djšy/a Chwaly Panu Bohu přjge-
 mné budau / mý pať budaučnē dostaneme se
 do Počtu wřšćch swatých Angeliw a Wř-
 wolených/kdežto budeme dořongle Pana Bo-
 ha

698 ha na věčné věky chwaliti a welebiti / říka-
 gice: Swatý/ Swatý/ Swatý Hospodin zastu-
 pívá: plná gest wšestá země sláwy jeho/ v Pro-
 roka Izaiasse w VI Kap. w. 3. Tomu nasse-
 mu Bohu Otcy/ Synu a Duchu Swatému/
 budiz čest a sláva na věčné věky/ Amen!

Neděle sedmnáctá po Swate Trojici.

Evangelium v S. Luf. w XIV
 Kapitole.

D Stalo se/ řknž wšel Ježíš do Domu
 něgákého Knížete Farnzerského w
 Sobotu/ aby gedl Chleb/ ze oni sstřili ho.
 A on/ Cžlowěk něgáký wodnotedlný byl
 před ním. V odpowěděw Ježíš/ dj Ža-
 konníkům a Farnzeům/ řka: Slussili w
 Sobotu vzdrawowati? Oni pak mlčeli.
 Tedy on dosah geho / vzdrawil a propu-
 stil. A odpowěděw jim řekl; Cž z was
 Osel aneb Wůl wpadl by do Studnice/ a
 ne y hned by ho wytahl w den Soborní?
 V nemohli genu na to odpowěditi. Po-
 wědel také y Pozwáním Podobenswí/
 (spa

(spatřiw to/ kterak přednj mįsta wytwoso-
wali/) řka gim: Kdyby byl od něhoh
pozwan na Swadbu/ neseben na Před-
njm Mįstě / atby snad wzacněgšsı nezli ty
nebyl pozwan od něho. A přigda ten
kternz tebe y onoho pozwal / řeklby tobě:
Deg tomuto Mįsto: A těhdy počalby s
hanbau na poslednjm Mįstě seděti. Ale
těnzby byl pozwan / gda / posad se na po-
slednjm Mįstě: a tdyby přissel ten / kternz
tebe pozwal / řeklby tobě: Přiteli posedni
wyssel / tedy budeš mįti Chwalu před spo-
lu stoljcwmi. Nebo každy kdož se powy-
ssuge / bude ponıžen / a kdož se ponızuge bu-
de powyssen.

Wyklad /

Kolik stránek dnešni Ewangelium w sobě
obsahuge?

Obsahuge w sobě dvě stránky.

W čem wyprawuge prwni stránka?

O diwněm wzdrawenj člowěka wodnoto-
dlněho.

Kdo gest toho wodnotedlněho člowěka wzdras
wil?

Pán Krystus naš Spasytel.

Co gest Wodnotedlnost za Nemoc?

Wodnotedlnost gest takowá nemoc když
se

se Wody innoho mezy kúzi a masem polozi/
odtudž se člowěk potomně počina nadýmati
a puchnauti/ až se srdce w takowé Wodě sa-
mo utopiti musí.

W toho gest Pán Krystus toho Wodnotedněz
ho člowěka natressil :

On ho natressil w domě negačeho knjzete
Saryzejského.

Co pak Pán Krystus také w tom domě byl :

Yowsem. Nebo Saryzeus byl Pána Kry-
sta k sobě pozwal aby gedl s njm chleb / to
gest / aby s njm Pokrm a nápoj vžíwal.

Kdy se to bylo stalo :

W Sobotu.

Gaký gest den Sobota :

Gest sedmy den w Tyhodnu / kterýž Pán
Bůh wstarem Zákoně poswětiti račil / aby se
takowého dne žádná práce newykonávala /
nybrž aby se služby Boží wykonávaly.

Co pak Křestiane w nowém Zákoně k tomu sed-
mému dni negsati zawazáni :

Nikoliv. Nebo wayslowně S. Pawel
takto dje. Protož žádný was nesus pro pokrm a
neb pro nápoj a neb z strany někteřeho Swat-
ku / neb nowu měsíce / a neb Sobot / k Kolossen-
ským w II Kapit. w. 16. Syce podle třetí-
ho přikázání powinnj gsine geden den w Ty-
hodnu swětiti a Panu Bohu slaužiti ; Ale
který den se swětiti má / to w Křestianské swo-
bodě gest. Poněwadž pak Křestianská Cyr-
le

few nedeli k tomu wywolyša / tehdy my také
ten den podle Cyrkewnjho narizenj swetme.

Co gest tento Saryzeus Pana Krysta z lásky k
sobě pozwati dal?

Nedal. Vybrž aby Pana Krysta poľau-
šel. Nebo náš Text dj: A oni sřetřili ho/to
gest/oni řihali a polřili na něho/co Pán Kry-
stus s tím wodnotedlným člověkem učinil/
řteréhož člověka oni bezpochyby sami na-
mluwili aby on se k tomu řoncý a cýly sem dal
nagiti.

Co gest Pán Krystus s tím wodnotedlným
člověkem učinil?

V takto řekl k Zákonnjřkům a k Saryzeům:
Slušřli w Sobotu vzdrawowati?

Proč se Pán Krystus na to dopřawal?

Abý on gich potomně lepegi wýřcowati
mohl/galé řkutky a řjřlo člověř wyřonřwati
mř w Sobotu/to gest/w den Swatecny.

Co řřau Saryzeowě řemu na to odpoweděl?

Mlřenjm tu otřřřu wedle řebe puřřili/ ne-
bo Text dj: Oni pař mlčeli.

Proč řřau oni mlčeli?

Abý lepřři přiležitost dosřhnauti mohli k
walchowřnj a k hanřenj Pana Krysta. Ne-
bo oni sami při sobě takto myřřili: Gestili
Pán Krystus tohoto nemocného člověka
nezdrawi/tehdy řid tudy bude pohřnut k ne-
dowěře/ře.Pán Krystus to dořřřřati nemůřře/
a nebo z nemilřřřřenřřwj to učiniti nechce;

Pa-

Pašli on toho nemocného vzdrawi/ tehdy že oni ho za Potupnýka dne Swatečnjho wyhlásegi/ anobrz za takowého člověka kterýž proti Přikázanj Božjmu hřeši a ustanowenij Božj ruffi/ pročez oni mlčeli.

Co Pán Krystus dále učinil?

On dosah toho člověka wodnotedlného/ a netoliko geg vzdrawil/ nýbrz on také tudy y hned dokázal Garyzeum že on gest dobře učinil/ a také že swoboda gest dne Swatečnjho nemocného člověka vzdrawiti.

S čím gest to Pán Krystus dokázal?

S Podobenstwim/ řka: Cžj z wás osel a neb wuřl w padlby do studnice a ne y hned by ho wytáhl w den Sobotnj.

Co gest Pán Krystus s tím Podobenstwim oznámiti chtěl?

On chtěl tak mnoho říci: Gestili wy dobře a pravě činíte / řdyž wy osla aneb wořla/ kterýž wám dne Sobotnjho do studnice wpadl/ y hned odtud wytáhnete/ aby se wám neztopil: Tehdyt mnohem wíce odtud nasleduge že gá dobře a pravě činim / řdyž gá člověka nemocného/ kterýž snadno w své nemocy umřiti může/ také dne Sobotnjho vzdrawugj.

Co gsau na to odpowěděl Garyzeowě?

Y nemohli gemu na to odpowědjeti. Nebo ten důwod Pana Krysta byl tak sylný/ že gsau dořonce nic proti němu promluwiti a ceřnauti nemohli.

Gar

Gakého Naučení z této první stránky nabýš
wámež

Od Pana Krysta bereme Naučení

Ponejprve / že Křestianu swoboda gest také
y dne Swatečnjho na hostjnu giti. Poněwadž
se Panu Krystu nassemu Spasyteli zaljbiło
také y dne Swatečnjho do domu knjzete Sa-
ryzetského na hostjnu přigiti: Tehdyt také
y Křestianům to přislusseti bude / když gen
toliko přitoni pozorugi aby gegich Schuzky
w Panu a w Pobožnostj činene byli.

Podruhe / že Pán Gejš gest ten prawý Lěkar /
kterž nám w naši Nemocy spomocy mŕje. Wo-
dnoredlnost gest wŕbec nemoc nehogiredlnaz
Pán Krystus pať gi tuto toliko s swým do-
knutim vzdrawil / dokazawši tudy swau
Wšemohaucnost.

Potřetj / wyběuge náš Pán Krystus / kterak
Křestiane w nowém Zakoně Sobotu / to gest/
swé Swatky / ne toliko Neděli / mybrž také y ginssi
Swatky nalezitě swětiti magi / a gaké Skutky
gim w takowé Swatečnj dnj wykonawati při-
slusj. Totiž wykonawati magi (1) Skutky
Pobožnostj / to gest / slowo Božj magi poslau-
chat / rozgymati / magi spjwati a se modliti /
a tēm podobné: Nebo o Panu Krystu se tu-
to Zminka čini / že on gest w Sobotu slowo
Božj kázal / kterěz gsau druzj poslauchali.
(2) Skutky Křestianské Lasky / to gest / máme ne-
mocné nawšstěwowati / nemocné vzdrawo-

V v

wa-

wati. Mmůžny dáwati / a tē m podobné:
 Nebo o Panu Krystu slyssime/že on gest dne
 Swatečnjho toho wodnotedlněho člowě-
 ka wzdrawil. (3) Skutky Potřebnostj/ķterěz se
 nemohau odložiti/ to gest/ Počim připrawo-
 wati/ howada křmiti/ Wola aneb osla řdyz
 do studnice wpadne wytáhnauti/ a tē m po-
 dobné: Nebo tot nám oznamuge Pán Kry-
 stus řkrze své Podobenstwj / od osla a wola
 wzaté. Gmssjch Skutků pak ķterjz překážku čis-
 negj w slyssenj slowa Božjho/ a ķterjz mohau
 na gmsj čas odloženi býti/ tēch a takowých se
 nemáme dne swatečnjho dopauštěti/ pama-
 tugjce na Přikázanj Božj: Pomni aby den swa-
 tečnj swětil/ w III Knih. Moggjss. w XX Ka-
 pit. w. 8.

Od Garyzeu bereme Naučenj:

Poneyprwe/ je falešni lide tehdaž řdyz oni s
 člowěkem ney lahodněg zacházegj / gemu wsskodi-
 ti wsslugj. Tito Garyzeowé se přiwetiwé a la-
 hodně k Panu Krystu chowali/ pozwali ho k
 sobě na hostjnu / ale přitom poněm řřabli
 ķterať by ho k hambě přiwesti mohli. Tak
 čini wssicni řřalešni lide/ o ķterychž Kral Da-
 wid w Žalmu LV. w. 21. takto dj: Liběgssj
 nežli máslo byla slowa wst geho/ ale w řřdci hog:
 měččegssj nad wleg řřeci geho / a wssak byly gako
 mečowé.

Podruhe/ že řřijwé řředřewzetj bezbožnjch/
 ķterěz oni proti Pobožnjm puntugi wůbec w ne

zrusseno býwá. Saryzeowé proti Pánu Kry-
stu welmi lstjwé předsawzeti měli/ědyž gemu
odpowěd dáti nechťeli; Ale to gegich lstj-
wé předsawzeti w njc zrusseno bylo: nebo oni
ani slowa Pánu Krystu odpověděti nemo-
hli. Tak se dege wúbec wšsem bezbožným/
že pobožnj k njm řjcy mohau: Wegděte w
radu/ a zrussena bude: mluwte slowo/ a ne osto-
gjt: nebo s námi gest Bůh sylný/ v Izaiasse w
VIII Kap. w. 10.

Co w sobě obsahuge druha stránka dnešního
Ewangeliumě

Obsahuge w sobě pěkné napomenuti k Po-
kore.

Kdo napomina k takowé Pokore?

Pán Krystus náš Spasitel/ genž w tom-
to žiwotě byl Obraz prawé Pokory/a opra-
wdiwe řjcy mohl: Běte se odemně: neboť gsem-
tichý a pokorný srdcem/ v S. Matausse w XI
Kapit. w. 29.

Koho napomina Pán Krystus k takowé Pokore?

Saryzeimw pyšných a nadutých.

Co gest ho k tomu ponauklo?

Gegich Wysokomyslnost. Nebo Pán Kry-
stus byl widěl že oni sobě přednj mjsta wy-
wolowali/ to gest / každý chtěl nepředně-
šjim mezy nimj býti na té a takowé hostjné.

Kterak gich Pán Krystus k Pokore napomina?

Skrze Podobenstwj od swadby wzatém/
řta: Kdyby byl od někoho pozwán na swad-

106 bu / nesedeg na přednjm mjestě / ačby snad
rozácnejšj nežli ty nebyl pozván od něho :
A přigda ten kterýž tebe y onoho pozwal /
řečlby tobě / deg tomuto místo : A tehdy po-
čalby s hanbou na poslednjm místě seděti. A-
le kdyby byl pozván / gda / posad se na posle-
dnjm místě : a kdyby přissel ten kterýž tebe
pozwal / řečlby tobě : Příteli posedni výšše :
tedy budeš mjeti chválu před spolu stoljčými.

Co Pán Krystus s tím Podobenstwjm ozná-
miti chce :

Aby člověk nebyl wysočomyslného ducha /
a na přednj místo aby se newtjral / nýbrž aby
čekal ažby po práwě na takové přednj m-
sto powolan byl. Semt sineruge náš Spa-
sitel s swým Wyslownjm / při koncy našeho
Ewangelium : Každý kdož se powysšuge / bude
ponizen : a kdož se ponizuge / bude powysšen.

Kterž gsau to lide genž se powysšugi :

Toť gsau ti genž pýchu prowozugi / a se sa-
mi w tomto swěte nad jiné wynášsegj.

Kterž gsau to lide genž se ponizugi :

Toť gsau ti genž pokoru milugi / a se sami
neginžšjmi býti saudegj / nedbagjce / býtby od
druhych na to nernžšj místo posazeni byli.

Gakého Naučenj z této druhe stránky dnešního
Ewangelium nabywáme :

Od Garyzeim bereme Naučenj : Že z wý-
sočomyslnostj wůbec wáda a ružnse pocházy.
Tak se dalo při této hostijně / poněwadž na
té

té hostijné mnoho pyssných řaryzelw přito-
mných bylo/ tehdy bez wády o přednj místo/
ta hostjna skončená býti nemohla. Sem
slaužegj slova Krále Ssalomauna w Pří-
slowj w XIII Kapit. w. 10. Samau toliko py-
chau působj člověk swár.

Od Pana Krysta a z geho přepěkného Na-
pomenuti bereme Naučenj:

Poneyprwe/ kterak se Křestiane na Swad-
bach chowati mají. Totiz/ aby žádný/ kte-
ryž není nalezitě pozwaný a powolaný/ na
swadbu nepřicházel: Nebo Pán Kry-
stus tuto dj: Kdyby byl od někoho pozwán
na swadbu. Dále pať má se také Křestian
k druhým hostem w lidným a wctjwým pro-
kázowati/ a o přednj místo s ním se neháda-
ti; Nýbrž má se na poslednj místo posaditi/
a nebo posečkati ažby k přednimu místu po-
wolán a přinucen byl. Nebo Pán Krystus
dj: Kdyby byl od někoho pozwán na swad-
bu/ nesedeg na přednjm místě/ ale posad se na
poslednjm místě.

Podruhe/ bereme Naučenj: Abychom pra-
wé Pokory pilni byli w tomto našsem životě.
Pán Krystus nás netoliko k takowé pokore
napomíná/ nýbrž on nám také sám na sobě
příklad Pokory ukazuje a dává; Bezpochýby
žeť gest na této hostijné Pán Krystus nej-
přednějšim a nejwzacnějšim hostem byl/
kteryzto podle své Osoby netoliko člověkem/

nýbrž také v pravým Bohem/a podle svého.
 Nukadu Bral Kralim byl. A proto předce
 přednjho ništa nežiadal/ nýbrž mnohem wj-
 ce se na čas tēm pyssným Garyzeim diwal/
 kterať sobě přednj ništa wýwolowali a oně
 se hadali/ až gich potomně k swornostj napo-
 minati počal. Takť v mý smysletí máme.
 To tedy cytte při sobě/ co y při Krystu Gejši:
 Kterž gsa w způsobu Bojím/ nepoložil sobě to-
 ho za kaupež/ rovnž býti Bohu; ale samého se-
 be zmaril/ způsob služebnička přigaw/ podobný li-
 dem učiněn: A w způsobu nalezen jako člověk/
 ponížil se/ poslušný byw až do smrti/ a to do smr-
 ti kříže/ dj S. Pawel k Silpenským w II Ka-
 pit. w. 5. Semť on také směřuje S. Pawel/
 řdyž on k Řimanům w XII Kap. w. 16. tak-
 to dj: Budeť wespoleť gednomyslnj. Nemysoce
 sobě smyslegice/ ale k nžkým se naklonugice.

Potrjetj/ učíme se odtud/ že pyšni wůbec k
 Pádu a k Zahanbenj přichážej. Třebo Pán
 Krystus dj: Adož se porýssuge ten bude po-
 nizen. Poněwadž se Pán Bůh pyšným wždy-
 cly protiwy/ tedy ginať býti nemůže než že k
 pádu a k zahanbenj přigiti musęgi/ bytby giž
 byli na nejwýššj stupěť podle svého do-
 mněnj staučili/ tak gaž gest Lucyffer/ to
 gest/ Kniže dablůw pro swau pychu z nebe
 swržen a do Pekla wvržen; A naši prwnj
 rodičowe byli pro swau Wýsočomyslnost z
 Káge do Audoly plactiwého wýhnánj. Sem

slauzj wyslowenj Krále Ssalomauna/w Prj-
slowj w XVI Kap. w. 18. Před seršenjm bý-
wá pýcha/a před pádem pozdwiženj ducha.

Po čtwté / včime se je pokornj od Pana
Boha powysšeni býwagi. Těbo takto dj Pán
Krystus genž má wsta prawdy: Kdož se po-
nizuge ten bude powysšen. Gaž máme pří-
klad na Jozeffowi / kterýž byl neypokorněg-
šjm mezy swými bratry / toho Pán Bůh po-
wysšil a geg Knížetem učinil; Dawida / kte-
ryž byl neg opowrženěgšjm a neposledněg-
šjm mezy swými bratry / toho Pán Bůh za
Krále wywolil; Esteru / kteráž byla pokor-
ný a opowržený Syrotek / w staw Kralowsky
wwezl. Kterychž pak Pán Bůh w tomto ži-
wotě nepowysš / tyť on budaucně w Kralo-
wstwj nebeském powysš / když on ge na swau
prawjcy postawi / a k njm takto řekne: Pod-
te pojehnánj Otce mého / dědičné mladněte kralo-
wstwji wám připraweným od ustanoweni swě-
ta / v S. Matusse w XXV Kap. w. 34. Kto-
muto budaucnému wěku smeruge S. Petr s
tímto s swým Propowědenjm: Pokorau
wnitě se ozdobe. Bůh zagislě pyšným se proti-
wj / ale pokorným dáwa milost. Pokorťež se te-
dy pod mocnau ruky Boží / aby wás powysšil ča-
sem swým / w I. listu w V K. w. 5. Totot powysše-
nj račiž nám dáti a nad námi wšsemi splnitj
Bůh Otec / Syn a Duch swatý / kteremužtow
Trogicy gednomu Bohu budiz čest a sláwa až
ia wěky / A.

Meděle osmnácta po Swate Trojici.

Ewangelium v S. Mat. w XXII
Kapitole.

Faryzeowe pak vslyšawšše / žeby Gejis
s Milčenj přiwedl Saduceyště / sešli se
w gedno. V otázal se ho geden z nich Zá-
konník / poкауšge ho / a řka : Mistrě / kte-
ré gest Příkázanj weliké w Zákoně ? V
řekl mu Gejis : Milowati budeš Pana
Boha swého zceleho Srdce swého / a ze-
wššj Duse swé / a ze wššj Myšli swé. To
gest přednj a weliké Příkázanj. Druhe
pak gest podobne tomu : Milowati bu-
deš bližnjho swého / jako sebe samého. Na
těch dwau Příkázanjch wššečen Zákon za-
leži y Prorocy. A tdyž se sešli Faryze-
owe / otázal se gich Gejis / řka : Co se wám
zda o Křstu ? Či gest Syn ? Řkau ge-
mu : Dawidů. Dř gím : Kterákž pak
Dawid w Duchu nazýwa ho Panem ?
řka : Řžekl Pan / Panu memu / Sed na
Pravich me / dokáwadž nepodložim Ne-
přatel twých za Podnože noh twých. Po-
něwadž tedh Dawid Panem ho nazýwa /
n kte

y kterak? Syn geho gest? Ani zadny ne-
mohl gemu odpowěditi slova / aniž směl
řdo wice od toho dne / geho se nač tázati.

Wyklad.

Co w sobě dnešní Ewangeliu obsahuje?

Obsahuje w sobě summownj obsazenj ce-
lého Pissina Swatého. Nebo celé Pissino
swaté obsahuje w sobě dwoge včenj / totiž /
Zákon a Ewangeliu. Zákon nás wywcu-
ge kterak my právě a nalezitě žiwi býti má-
me; Ewangeliu pak kterak my právě a
nalezitě wěrjti máme / abyhom spaseni došli.
A tak dnešní Ewangeliu w sobě obsahuje
summownj obsazenj Zákonu a Ewangeli-
um / z tet příčiny se také na dvě stránky roz-
ložiti může.

W čem wyprawuge první stránka?

Wyprawuge nám o přikázani welikém w
Zákoně Páně

Kdo se na takové přikázani doptáwa?

Saryzeowé a obwzlastě z nich geden Zák-
onník / to gest / takowý člověk kterýž byl w
Zákoně dobře wycwycený a Pissinu swatému
nad gine gruntowně rozuměti sobě pochle-
bowal.

Koho se tázal tento Zákonník?

Pána Krysta nasseho Spasitele.

Proč

Proč pak on se Pana Krysta táral na to weliké přiz-
kázání / snad on takové Přikázání znáti a od
Pana Krysta se naučiti chtěl?

Nikolín. Vybrž on to gest učinil (1) z ne-
navisti a z nepřizné: Nebo když gest Pán Ge-
jše náš Spasitel Plemeno Saduceyské k mlče-
ní přivedl / tehdy Saryzeové Pánu Krystu
takowau cest zavideli a genu gi nepřali /
gaž dnešní Ewangeliium wyprawuge: Sa-
ryzeové pak uslyšawšše / že by k mlčení přiv-
wedl Saduceyské / sešli se w gedno. (2) Uči-
nil on to z wšetečnosti / chtěge Pana Krysta
tudy pokaušeti / domniwage se / že genu Pán
Krystus na geho Otázku nebude mocy odpo-
wediti / gaž Ewangelysta wayslowně dj: V-
otázal se ho geden z nich Zákonník / poušše-
ge ho.

Co gsau Saduceové byli za lide?

Byli takowi lide kterjž newěřili wzkrisse-
ní zmrtvých / anobř newěřili ani Anděla / ani
ducha na tomto swetě / w Skutcích Apóstol-
ských w XXIII Kap. w. 8.

Co into wyznamenáwa člověka k mlčení přiz-
westi?

Wyznamenáwa člověku takowau odpo-
wed dáti / aby on žádného slovo wice na to
promluwiti nemohl.

W čem gest Pán Krystus těchto Saduceyských
k mlčení přivedl?

W učenj aneb w Artykuly o Wzkříšení
m-

zmrtwých. Nebo když se byli Saduceové domnívali že oni Pana Krysta již w řeči lapěgi a gemu gruntowně dořážau že žádného wzkříšsenj zmrtwých není? Tehdy Pán Krystus jim tak odpověděl že gemu ani slova více na to říci nemohli.

Co se Zákonem Pana Krysta tážal?

Abys gemu powěděl které gest to přednj a welike přikázanj/ řka: Místě/ které gest přikázanj weliké w Zákoně.

Co pak gest to byla tak těžká Otázka?

O owšem. Nebo Pán Bůh lidu Izraelskému netoliko desatero Přikázanj wydal/ nýbrž on také gestě mnohá jinšj Přikázanj jim zachowáwati poručil/ totiž při Sluzbach Božjch a při Právu; Pročž Žide wůbec/ šest set a třinacte Přikázanj počítali/ mezy kterými byly některá Přikázanj w kterých Pán Bůh přikázal něco činiti/ a některé byly Zápowědj/ w kterých Pán Bůh zapowěděl něco činiti. Přikázanj měli tak mnoho/ gať mnoho člověk lidíw a člankůw na swém těle má/ totiž dvě stě čtyřceti osm/ a Zápowědj měli tak mnoho/ gať mnoho rož dnůw w sobě obsahuje/ totiž třista šedesate pět/ z té pak přjčiny mezy Židy weliká rozepře mnohdy kráte byla/ kteréžby to bylo mezy tak mnohými Přikázanjmi, neypřednějšími a neywětšími Přikázanj.

Co gest Pán Krystus odpowěděl na tu takowau gegich otázku:

On jim vřázał kterěz gest to weliké a neypředněgšij Příkázani/totiz to Příkázani o lásce Boží/3 patých Knih Mogzjssow. 3 VI Kapit. w. 5. Kterězto Příkázani y hned nasleduge to Příkázani o lásce bližnjho/ kterěz w třetich Knihach Mogzjssowých w XIX Kapitole w. 18. poznamenáno gest. Nebo náš Spasitel Zakonnjkm takto powěděl: Milowati budeš Pana Boha swého z celého srdce swého/ a ze wšij dusse swé/ a ze wšij myslí swé: To gest přednj a weliké příkázani. Druhe pak gest podobné tomu: Milowati budeš bližnjho swého/ gafo sebe samého.

Proč pak gest to Příkázani o lásce neypředněgšij a neywětšij?

Proto/ poněwadž w tom Příkázani wšeděn Zákon obsažený gest. Nebo celý Zákon se děli totiz desatero Boží na dvě Tabule. Prwnj Tabule/ a nebo ta prwnj troge Příkázani/ obsahugi w sobě Příkázani o lásce Boží; Druha Tabule pak/ a nebo těch sedm poslednich Příkázani/ obsahugi w sobě Příkázani o lásce bližnjho. Ztet pak přjčiny Pán Krystus dj: Na těch dwau příkázanjch wšeděn Zákon záležj y Prorocy/to gest/ wšedčo wčemj celého Zákona/ kterěz se ne toliko w knihach Mogzjssowých/ nýbrž také y w kni

knihach Prorockých nacházy/ na těchto dwau
příkázanjch záleží.

Kterak pak má člověk Pána Boha milovati?

Ze svého srdce svého a zewšsji duše své / a
zewšsji myslí své. To gest/ člověk má nade-
wšecko gine/ Pána Boha negwijce ctíti a mi-
lowati/ wšecko to co Pán Bůh nenawidi/ y
člověk nenawideti má / a co Pán Bůh mi-
luge y on milowati má / we wšsji geho dušsji
a myslí nic nemá nalezeno býti což by proti
Panu Bohu čelilo a gemu se protiwilo.

Kterak pak má člověk bližního svého mi-
lowati?

Gako sebe samého. Rowně tak gako člo-
věk nechce aby gemu druhý wněcem wšsko-
díl / tak také y on svému bližnjmu wšškoditi
nemá. Takť gako člověk toho žadostiw
gest/ gsa w sfauzenj a w aužkostj postawen/
aby gemu druhý odtud pomohl; Takť také
y on svému bližnjmu w geho Aužkostj podle
své nejwýšsji možností napomahati má.
Gakž to Pán Krystus na ginsim mýstě ta-
ké tak wykláda/ rka: Wšecko gakžbyste chteli
aby wám lide činili / tak y wy činite jim / w S.
Mat. w VII Kap. w. 12.

Proč pak Pán Krystus di/ že to druhé příkázani o lás-
sce bližního podobné gest prwnjmu o lásce Boží/
co tehdy člověk nemá Pána Boha wjce
milowati nežli svého
bližního?

W owšem jet má. Nebo člověk má Pa-
na

na Boha nadewšfecky wěcy milowati / a na pozor miti to / co gest Pán Krystus wystowiti račil: Kdo miluge oice neb matku wice nežli mně / není mně hoden / v S. Mat. w X Kap. w. 37. Laska Boží pak owšem musí přewystowati lásku bliznjho; ale wšak proto Přikázanj o lásce Boží / nepřewyšuge Přikázanj o lásce bliznjho / to gest / Přikázanj o lásce Boží není proto wětšj nežli přikázanj o lásce bliznjho; Poněwadž oboge Přikázanj od Pana Boha dane gsau / a oboge magi od nás plněna býti. Kteřliby kdo / milugi Boha / a bratra swěho nenawidělby / khař gest: nebo kdož nemiluge bratra swěho / kteréhož widěl / Boha kteréhož newiděl / kterať může milowati? A totož přikázanj máme odněho / aby ten kdož miluge Boha milowal i bratra swěho / dj S. Jan w I své Epist. w IV Kap. w. 20.

Gakého Uaučenj z této prwnj stránky nas
býwáme:

Od Saducejských bereme Uaučenj: že sallowné wčenj proti prawdě obstáti nemůže. Takť jako gsau Saducejsstj od Pana Krysta k milčenj přiwedeni / tak se také dege wšem sallowným učitelim / bytby oni gestě tak mnoho proti prawdě tláchali a proti ni se na odpor stawěli / wšak proto předce časem swým nawrátj se saud k sprawedlnosti / a za nim wšickni přjmého srdce / w Žalmu XCIV. w. 15.

Od Saryzeim učime se: že bezbožni wúbee
wšak

wšeligaké žlé nastroge činěgi proti pobožným. Tak
gšan tuto Garyzeowé s Panem Krystem za-
cházeji/ takť také wšickni bezbožni wšibec či-
něgi: Neboť nemluwj tu pokogj: ale proti po-
kogným na zemi/ slowa lštiwá wnmýšlegj/ dj o-
nich Kral Dawid w Žalmu XXXV. w. 20.

Od Pana Krysta pať a z geho gruntownj
Odpowědj učime se:

Poneypřwe/ že cela summa Žákona obsazena
gest w Přikázani w lásce Boží a nasseho bližního.
Nebo kdýž se gest Žákonnjč Pana Krysta tá-
zal které gest to přednj a weliké Přikázani
w Žákone/ tehdy genu Pán Krystus odpo-
weděl: Milowati budeš Pana Boha swého z
celeho srdce swého a zewššj dusse swé/ a zewššj myš-
li swé: To gest přednj a weliké přikázani. Dru-
he pať gest podobn tomué: Milowati budeš bli-
žního swého gako sebe samého. Na těch dwau
přikázanijch wšecken Žákon zaleží w Prorocy.

Podruhe/ abychom žadnau wěc wšce nežli
Pana Boha nemilowali. Nebo to Žákon od
nás wyhledáwa abychom Pana Boha milo-
wali zceleho srdce swého a zewššj dusse swé
a zewššj myšli swé. Pročez každý Křestian
kterýž gest k Bohu swému laský plný s Kra-
lem Dawidem říkati má: Žiwitěnosti srdce
milugi té Hospodine/ sylo má: Hospodin skála
má/ a hrad můj/ w wyswoboditel můj: Bůh sylo-
ný můj/ skála má/ w němž naděgi/ skládám: sšit
můj/ a roh spasenij mého/ mé autociššě/ w Žalmu
XVIII. w. 1.

Po-

Potrjetj/abychom bližnjimu nassemu neskodi-
li/njbrž mnohem wice gemu/podle nassj neywět-
šj možnosťj/napomocnj byli. Nebo to Zákon
od nás wyhledáwa/abychom bližnjho nasse-
ho milowali gaťo sebe sami. Podle tčch-
to dwau Přikázanj musy člověk swüg žiwot
řiditi a spravowati/ gestili že se chce Pána
Bohu libiti. Ačkoliw syce žádný člověk se
chlubjti nemůže/ že by on mohl tato Přiká-
zanj dokonale plniti; Tjybrž mnohem wice
musy se takowé chlauby sprostiti/ a s paubě
toliko milostj Boží skrze Wjru w Pána Kry-
sta spasenj a osprawedlněnj očeláwati: A
wssak proto za potreby gest/aby se Křestianj
s Pomocy Ducha swatého / wynasňazowal
podle swé neywětšj možnosťj / swüg žiwot
podle tčhto dwau Přikázanj řiditi a spra-
wowati.

W čem wyprawuge druhá stránka dnešního
Ewangelium?

Wyprawuge nám o Krystu/totiz/ědo gest
Krystus a čj gest on Syn.

Ědo se doptáwa na Krysta?

Sám Pán Gejś náš Spasitel: A ědyž se
sešli Žaryzeowé/otázal se gich Gejś/řka: Co
se wám zdá o Krystu? čj gest Syn?

Proč se Pán Gejś tak táže/ co pať on to nez-
wěděl?

Owssem žet gest on to dostj dobre wěděl/
nebo on sám byl Krystus/ to gest/ Pomaza-

ný/ Měsyaš a Spasýtel swěta/ genž lid od
hříchůw wykaučiti měl/ o kterýmž S. Petr
swědectwj wydal/ řka: To gfo Krystus ten
Syn Boha žiwého/ v S. Mat. w XVI Kap.
w. 16. Ale náš Spasýtel se proto Garyzeim
táže aby on gich tudy o něm mohl wynavči-
ti/ a gím prawau cestu k nebi ukázati.

Co pak gšau Garyzeowé newěděli či by on syn
byti měl?

Newěděli. Nebo oni se domniwali že Me-
syaš a neb Krystus toliko paubym člověkem
má býti/ genž s Pokolenj Dawidowa pogiti
má/ pročez oni Panu Krystu také takowau
odpowěd dali. Nebo když se gich Pán Kry-
stus tážal: Co se wám zdá o Krystu? či gesh
syn? řkau gemu Dawidu,

Kterak Pán Krystus wywůge těchto blaudj-
cch Garyzeim?

On gím na ocj drží vlastnj slowa Krále
Dawida ze Žalmu CX. wzata/ kteráž slowa
Kral Dawid w duchu/ to gesh/ křze pŕizenj
ducha swatého mluwil/ z kterychžto slow
Pán Krystus dokazuje/ že Krystus nenj pau-
by člověk toliko/ nýbrž také y prawý Bůh/ že
on netoliko gesh Syn Dawidu/ ale také Pán
Krále Dawida/ nebo on k Garyzeim takto
řekl: Kterakž pak Dawid w duchu nazýwá
ho Pánem? geshťo on takto dj: Njekl Pán/
Pánu mému: Sed na prawjcy me/ dokawadž
nepodlojim nepřatel twých/ za podnože noh twých/

Ww

w

w Žalmu CX. w. 1. Poněwadž tehdy Dawid Pánem ho nazýwá / y kterakž syn geho gest?

O kom mluwj Kral Dawid w těchto slowich?

O Krystu Panu/ kteréhož on swým Panem nazýwá/ obwzlasťte pať on tuto mluwi o na nebe wstaupenj Pána Krysta/ kdezto se Pán Krystus posadil na Prawjcy Boha Otce/to gest/ on při swém na nebe Wstaupenj y podle swého Cžlowečensťwj Božskau moc a wšsemohaucnost přigal/ kteraužto moc Božskau a wšsemohaucnost on sobě zachowá až on swých nepřatelůw za podnože noh swých položi/ to gest/ až do dne saudného: Nebo dne saudného budau Nepřatele Krystowi/ toť / Smrt a ďabel dočonale potlačeni a do Pekla wvrženi.

Kterakž z tohoto Propoweděnj Pisma swatého dočázati můžeme/ že Pán Krystus gest prawým Bohem?

Poněwadž Dawid Pana Krysta swým Panem nazýwá/ nebo Kral Dawid na swětě žádného Pána nad sebau neowznáwal kromě sameho Pána Boha: Poněwadž pať se Krystus Panem Dawidowým nazýwa/ tehdy odtud nasleduge že on gest prawý Bůh.

Co gsau Saryzeowé Panu Krystu na to odpoweděli?

Dočonce nic. Nebo náš Tert dj: Aniž žádný nemohl genu odpowediti slowa: aniž směl

směl kdo wjce od toho dne geho se nač tázati.

Gakého Naučení z této druhé stránky naš bywáme?

Od Saryzeim bereme Naučení:

Ponejprwe / je také wzacni a maudřej lide zblauditi mohau / Saryzeowé byli w Geruzaleme wzacnj lide / kterjž o swé maudrostj mnoho sobě smysleli / a od každého za neymaudregssj a neyvceněgssj widjni býti chtěli / a proto předce w tom neypředněgssjim Urtikuly o Osobe Krystowé tak welice zblaudili že gsau oni newedeli čj Syn Krystus gest. Nanichž se naplnilo Pissmo kteréz takto dj: Synowé morných gsau synowé lživj: budau li spolu na wáhu wlozeni / lehčegssj budau nežli marnost / w Žalmu LXII. w. 10.

Potrjetj / je bezbojni swými auklady kteréz oni Dobožným kladau k zahanbenj přicházegj: Saryzeowé Pana Krysta chtěli s swau Otázkau k zahanbenj přiwestj / ať hle / sami k zahanbenj přiwedeni býli / nebo oni Panu Krystu na geho Otázku ani slowa odpowedjti nemošli. Sem slaužegj slowa Krále Dawida z Žalmu VII. w. 15. wzatá: Ny rodj bezbojně nepřawost: Nebo počaw tejkau bolest / wrodj lež. Gámu kopal / y wykopal gi / ale sám padne do do lu kterjž přistrogil ginému. Obratjt se vsyłowánj geho k té na hlavu geho.

Od Pana Krysta bereme Naučení:

Ponejprve/je celá summa Ewangeliu swatého zaleží w Známosti Krystové. Nebo tak ga-
to gest náš Spasitel málo předtim wsecku
summu Zákona do dwau Příkázanj o lásce
Boží a lásce blížnjho zawřel: Tak také on za-
wíra celau summu swatého Ewangeliu do
této Otázky: Co se wám zdá o Krystu? Totot
gest pak wečný život/ aby poznali tebe samého
pravého Boha/ a kteréhož sy poslal Ježíše Krys-
ta/ dj náš Spasitel na ginsším místě w S. Jaz-
na w XVII Kap. w. 3.

Podruhé/ je Pán Krystus ne toliko pravým
člowěkem/ nýbrž také y pravým Bohem gest.
Tot nám oznamuge náš Spasitel/ když z Pi-
sina swatého gruntowně dokazuje že Kry-
stus gest ne toliko syn Dawidu/ ale také y Pán
Dawidu/ tot též potvrzuge S. Pawel k Ří-
manům w IX Kap. w. 5. řka: Krystus gest
nadewsecky Bůh požehnaný nawěky.

Potřetí/ je w Krystu dwoge přirození gest/ to-
tíž Božské a lidské/ ale wšak toliko w gedné osobě:
Nebo náš Spasitel tuto mluwi ne toliko o
člowěčenstwj ale také y o Božstwj Krysto-
wém/ a přitom mluwj toliko o gednom Kry-
stu/ semť sineruge S. Pawel w I listu k Ty-
moteowj w II Kapitole w. 5. když takto dj:
Wedenť gest zagisté Bůh/ geden také y prostřed-
ní Boží a lidský/ člowěk Krystus Ježíš.

Počtvrté/ je Pán Krystus též y podle člowě-
čenstwj wšemohaucy a Pánem Nebe y Země gest:
Tož

Tot oznamuge Dawid/když on o Krystu do-
swědčuje a doklada že on se na Prawjcy Boží
posadil/ a že wšicknj nepřatele za podnoží
nób Pánu Krystu položeni magj býti. Tot
gest ta moc o kteréž sám Pán Krystus takto
dj: Dána gest mi wšeliká moc na nebi y na ze-
mi/ v S. Mat. w XXVIII Kap. w. 18.

Po patě/je mý Pána Krysta bez pomocy du-
cha swateho poznáti nemůžeme. Pán Krystus
dj o Dawidowj že on gest skrze pomoc a pu-
zenj ducha swateho mluwil o Krystu. Tak
též y mý musíme Ducha swateho za pomocnj-
ka mjeti/ gest liže mý máme takowému slowu
Božímu o Krystu Panu wěřiti: Nebo žádný
nemůže říci Pan Geziš/ gedine w Duchu swa-
tém/dj S. Pawel w I listu k Koryntským w
XII Kap. w. 3. Pročez za potreby gest nám
každodenně se modliti: O swětlo wzactné
oswětiz nás/ a sameho Krysta znát w nás/a-
bychom trwali při něm statečně/ neb on sám
přivedl nás k Wlasti wečné/ smilug se Pa-
ne. Tomu welebnému Duchu swatému spo-
lečné Bohu Otcy a Bohu Synu/ budiz

čest/ chwála a sláva až na
wěky/

A M E N.

W w 3

Ne=

Medele dewatenacta po Swa- te Trogich.

Ewangeliium v S. Mat. w IX
Kaptrole.

W Staupiw Geziš na Lodi / přeplawil
se / a přišel do Města swého. A an/
přinesli mu Sslakem poraženého ležicého
na Lodi. A widěw Geziš Wiru gegich /
dj Sslakem poraženemu : Dauseg Syn
nu odpusttēit' sau tobě hřichowé twogi.
A an / někteři z Zákonníků řekli sami w so-
bě : Tento se rauha. A widěw Geziš
Myšlenj gegich / řekl : Proč wy myslíte
zlé wěch w srdcch swých? Nebo co gest
snaze řicj : Odpusttēit' sau tobě hřicho-
wé? Čili řicj : Wstaň a choď? Ale a-
byšte weděli / žeť má Moc Syn Čžlowě-
ka na zemi odpauštētī hřichj / tedj dj
Sslakem poraženemu : Wstana wezmi
na sebe Lode swé / a gdi do domu swého.
Tedy wstaw / odšel do domu swého. A
widauce to Zástupowé / divili se / a wele-
bili Boha / kterž dal takowau Moc li-
dem.

Wy-

Wyklad/

O čem wyprawuge dnešni Ewangeliu:

O vzdrawenij gednoho sľakem poraženého človeka.

Gakau gest nemoc tento človek měl:

Byl sľakem poražený / tať že sebau dokonče hnauti nemohl / nýbrž musyl se na loži od druhých ku Pánu Krystu dati přinesti.

Kde gest se tento nemocný človek zdržował:

W městě Kaffernaum / kterézto se Městem Krystovým gmenowalo / poněwadž Pán Krystus w něm nawětšim dle přebýwal.

Kdo gest toho sľakem poraženého človeka vzdrawil:

Pán Gejjs náš Spasitel / o kterýmž náš Text takto dj: Wstaupiw Pán Gejjs na lož přepławil se / a přissel do Města swého / totiž do Kaffarnaum / kterézto Město při Moři Galilegském leželo.

Kde gest Pán Krystus málo předtim byl:

On byl z druhe strany moře Galilegského w Bragině Gergezenenských / kdežto gest človeka posedlého vzdrawil / a dablum do stáda wepři wgiti dowolil / kterizto weprowé wšickni do Moře wběhli a se wtopili / w S. Mat. w VIII Kapit. Poněwadž pať gsau to Gergezenensstj s wtrpností nšli že gsau o swé prasata přissli / prosycé Pána Kry-

sta aby odesšel z končin gegich/tehdy zté pří-
činy také Pán Krystus při tatowých newděl-
ných lidech/ kterýmž prasata milegšj byly ne-
žli sám Pán Krystus zůstati nechťel/ pročez
wstaupiw na lodj a přeplawil se zase přes Mo-
ře Galilegské do swého města Kaffernaum.

Kterak pak tento sllakem poražený člověk ku
Panu Krystu přigiti mohl?

On byl od druhých lidí ku Panu Krystu
přinesšen/ a gaťz druzj Ewangelistowé pišj/
že gsau druzj lide/ poněwadž k němu nemo-
hli přistaupiti pro zástupy/ laupali střechu
kdež byl/ a proboriwše gi spustili po prowa-
zých dolů ložce/ na němž ležel sllakem pora-
žený/ k noham Krystowým/ v S. Marka w
II Kap. w. 4.

Proč gsau tito lide toho nemocného člověka ku
Panu Krystu přinesli?

Abj ho Pán Krystus vzdrawil a genu
prwněgšj zdrawi nawratil.

Co gest to také Pán Krystus učinil?

Owšsem. Nebo on geg ne toliko na tě-
le/ nýbrž také y na dušj vzdrawil.

Kterak gest Pán Krystus toho nemocného člo-
věka na dušj vzdrawil?

Když gest genu geho hřichy odpustil. A
widew Wiru gegich/ dj sllakem poražené-
mu: Daussjeg synu/ odpusttění sa u tobě hří-
chowé twogj.

Skrze čj Wiru dosahl gest ten sľakem poraze-
ny čłowěk odpustičej swych hřichůw :

Skrze swau wlastnj Wiru. Nebo widel
Gejzš Wiru gegich / to gest / ne toľiko nosy-
čiw / kterjz toho nemocného nesli ku Pánu
Gejzšj ; Ale také Wiru sameho toho ne-
mocného čłowěka / z tět přjčiny on geg také
nazýwá swym synem / kdyz di : Dauffeg synu.
Synem wač aneb djetě tem Božjim žádný bez
Wiry býti nemůže : Nebo Bůh dač toľiko tēm
moc syny Božjmi býti / kterjz wěry we gměno ge-
ho / v S. Jana w I Kap. w. 12.

Co pač gsau Zakonnjey k takowému wzdrawo-
wánj Krystowému řekli :

Oni se domniwali že se Pán Krystus Bo-
hu rauha. Nebo Ewangelista takto dj : A
ay / nekteřj z Zakonnjku řekli sámi w sobě :
Tento se rauha.

Co wyznamenáwa Panu Bohu se rauhati :

Wyznamenáwa haněbliwá a rauhawá
řlowa proti Panu Bohu mluwiti / a nebo so-
bě takowé wěcy a skutky připisowati / kterěz
samému Panu Bohu patři a přínalezegj.

Odtud to přišlo že tito lide takowá myšľlenj mē-
li / domniwagjce se o Krystu / že on se
Pánu Bohu rauha :

Odtud / poněwadž oni Pána Krysta pra-
wě a naležite neználi. Nebo oni se domni-
wali že Pán Krystus gest toľiko pauhy člo-
wěk. Z Pjřina swateho wšak oni dostj dobře
we-

weděli/ že žádný hřích odpauštěti nemůže
kromě sám Pán Bůh: Pročež oni se domni-
wali/ že Pán Krystus kterýž tomu nemocné-
mu hřích odpustil/ sobě gažožto paubemu
člowěku takowé wěcy připsuge kterážto sa-
mému Panu Bohu činiti přináležej/ z tét
příčiny oni řekli sami w sobě/ to gest/ oni w
swém srdcy sobě tak pomyslyli: Tento se rau-
ha Bohu.

Kterak se Pán Gejš k těm lidem/ znage gegich
myslenj/ ukázal?

Y hned/ gažožto wssewědaucy Bůh/wida
gegich myslenj/gim o to domlauwati počal/
řka: Proč wy myslíte zlé wěcy w srdcích
swých? Potom gim gruntowně a gadrně do-
kazuge že on owšem moc má hřích odpau-
štěti/ a tak že on se nikoliw Panu Bohu ne-
rauha.

Kterak on gim to dokazuge?

Skrz swiig diw/ když gest toho sšlakem
porazeného člowěka vzdrawil/ a to toliko ge-
dnim slowem/ když gest genu wstáti poručil.
Nebo Pán Krystus k Zakonníkům takto řekl:
Co gest snáze řicy/ odpustěnit sau tobě hří-
chowé? čili řicy: Wstati/ a chod? Ale aby-
šte wěděli/ žeť má moc Syn člowěka na ze-
mi odpauštěti hřích: Tedy dj sšlakem po-
razenému: Wstana wezmi na sebe lože své/
a gdi do domu swého. Tedy w staw odšel
do domu swého: A widance to zástupowé/
di

diwili se/a welebili Boha kteryž dal takowau
moc lidem.

Proč se Pán Krystus táže Žakonníkúw: Co gest
ná ze řicy/ odpustienit sau tobě hřicho-
wé? čili řicy: Wstaň/a
choď?

Proto/ aby on potomně škrze tento swůg
diw šaryzeiúw gegich zlé myšlenj porazyti a
nad nimi swjete žyti mohl/ že on zagistě moc
má hřichy odpauštetí. Pán Krystus tak
mnoho řicy chtěl: Poněwadž mé slowo ta-
kowau moc má/ řdyž ga k nemocnému djm:
wstaň a choď/ a on hned wstane a chodj;
Tehdy také mé slowo tu moc mjtí bude/ řdyž
ga djm: Odpustienit sau tobě hřichowé/ two-
gj. Nebo toto řicy/ mnohem snazegj se wám
zda býti/ nežli prwnj/ wstaň a choď.

Proč pak gest Pán Krystus poručil šlakem po-
raženému člověku/ aby on své lože
wzal a do domu swého
šel?

Aby lide tím mnohem wíce Wšemohau-
nost Krystowau spatrowati a gi rozhlaso-
wati mohli/ že tento šlakem poražený
člowěk/ genž málo předtim ani rukama ani
nohama swýma hnauti nemohl/ giž zase k swé-
mu prwněgšjmu zdrawj přissel/ a takowau
syly y hned od Pana Krysta dostal/ že on ne
toliko choditj/ ale také y své lože domu na ra-
menach swých odnestj mohl.

Ždaliž sau ti to lide Wšemohaučnost Krysto-
wau zwelebowali?

Y owšem. Nebo Tert dj: A wídance to zastupowé/ diwili se/ a welebili Boha kterýž dal takowau moc lidem.

130 Gakau moc tito lide rozumeli/ Edyž takto řekli
kterýž dal takowau moc lidem?

Nle toliko moc nemocné vyzdrawowati/ nýbrž také moc hřichy odpauštíti. Nebo tito lide poznali a wyrozumeli y z toho diwu/ že Pán Krystus také y podle swého cłowčenstwíj moc přigal hřichy odpauštíti.

Ždaliz také magj y ginšij lide kromě Pana Krysta takowau moc hřichy odpauštíti?

Y owšem žet magj. Nebo Pán Krystus takowau moc wšem wěrným a prawým Kazatelům vdělití račil/ řka k swým včedlnjším takto: Přigměte Ducha Swatcho. Kterýmžkoli odpustili bysšte hřichy/ odpauštíegit se jim/ w S. Jana w XX Kap. w. 22. Mezitim wšak weliký rozdíl gest mezy tau mocy kteraúz Pán Krystus má/ a kteraúz Kazatelowé magj. Nebo Pán Krystus odpauštíj hřichy gakožto Pán we gmenu swém wlastnjm; Kazatelowé pať we gmenu Božjm/ gakožto služebnjcy/ škrze kteréz Pán Krystus kagjcym hřisnjším odpustěnj hřichůw zvěstuge a dáwa.

Gakého Naučenj z tohoto Ewangelium nazýwáme?

Od lidj/ kterjz sau toho nemocného cłowěka ku Panu Krystu přinesli bereme Naučenj:

Poneyprwe / abyhom se nad bjdau nasseho
bliznjho slytowali a gemu podle nassj moznosti w
geho bjde spomocy prispeli. Ponewadz tento
sflakem porazený ku Panu Krystu sam prigi-
ti nemohl / tehdy oni ho ku Panu Krystu pri-
nesli a gemu Pomocy hledali. Tot S. Pa-
wel od kazdeho Krestiana wyhledawa / kdyz
takto dj: Geden druhych bremena neste: a tak
plnte Zakon Krystu / k Galatským w VI Kapit.
w. 2. Tot gest to Prikazani o lasce / kteréz
Pan Krystus wsem swým wěrjeym zanechal /
řka: Prikazani nové dávám wám / abyssse se mi-
lowali wespolek: gakoj já milowal sem was /
tak abyssse y wy milowali geden druheho / w S.
Jana w XIII Kap. w. 34.

Podruhe / abyhom we wsem nassem ssaue-
ni nasse autocisstě ku Panu Krystu měli / a vneho
pomocy hledali. Tito lide s swým sflakem po-
razeným člověkem ku Panu Krystu přišli / a
vneho pomocy dosahli. Pán Krystus má
we wsem wssudv nasse autocisstě býti / a w
kazdem ssauej nassem / máme s Bralem Da-
widem řkati: Bůh gest nasse utočistě y syla:
we wselikem ssauej pomoc wždycky hotowá /
w Žalmu XLVI. w. 1.

Od sflakem porazeného člověka bereme
Naučení:

Poneyprwe / je člověk mnohé bjde a auzkostj
poddaný gest. Tento sflakem porazený člověk
gest prawý Obraz bjdý a auzkostj lidské / do

kte-

byli. Tento sľakem poražený človek byl trpě-
livý / kam ho tito lidé nesli spokojen s tjm
byl: Takť y mý se máme we wsselikým na-
šem křijj chowati / sem sinerugj tato slova:
Potřebjst gest wám trpělivosti / abyssite wůli Bo-
žj činice / dosáhli zaslíbenj / k Židům w X Kapit.
w. 35.

Počtwrté / abychom se w naši nemocy přede-
wssemi věcmi starali o vzdrawenj naše duše / to
gest / abychom odpusttění našich hřichůw dosáhli:
Tento sľakem poražený človek byl nemocný
na swém Těle / ale Pán Krystus ho neyprwe
vzdrawil na geho dušj / řka: Dausseg synu
odpuštěníť ſau tobě hřichowé twogi; Po tom-
to lékařstwj a vzdrawenj swé duše bezpochy-
by žeť gest tento sľakem poražený človek wel-
mi welice taužil a dychtil / wznowage / že gest
on swými hřichy takowau nemoc zaslaužil a
tu pokutu štrze swé prowinnění na sebe wwa-
lil. Takť y mý činiti máme / když Bůh naše
tělo nemocy narosttjwi / tehdy y hned se má-
me rozpomenauti na nemoc naši duše a Pa-
na Boha za odpusttění našich hřichůw pro-
syt. Semť sineruge Napomenuti Syrach:
Synu / w nemocy swé nezaufeg / ale uodl se Pa-
nu / a onť vzdrawj tě. Odstup od poblauzenj / a
zprawuig ruky / a od wsselikého hřichu očist srdce /
w XXXVIII Kap. w. 9.

Po paté / abychom se w pravé wjře na Pána
Krysta spolehali / Štrze Wjru dosáhl tento
sľak

stlakem porazený člověk odpustěni swých
hříchůw/tez také Zdravj swého těla. Ne-
bo kdyz gest Pán Gejz's widěl wjru geho/
tehdy řekl stlakem porazenému: Dauffeg sy-
nu odpustěnit sa u tobě hřichowé twogi. Ta-
kowi aut wjru y mý mjeti máme kdyz w ducho-
wnich a w tělesných Potřebach u Pana Kry-
sta chceme Přistup mjeti a pomocy dosahnau-
ti: Nebo spravedlivy wjry swé žito bude / dj
Prorok Abakuk w II Kap. w. 4.

Od Zákonnjkůw bereme Naučenj:

Ponejprwé/ je bezbojni wúbec pobožným se
rauhati a z nich sobě posměch čini/ a ge wsseligat
hauěgi. Gaž tuto Příklad na Zákonnjcých
máme/kteřjž Pana Krysta za takowého člo-
wěka měli kterýž se Panu Bohu rauha/řkau-
ce: Tento se Panu Bohu rauha. Pročez/
tim meně magj sobě to wěrnj wědlnjcy Kry-
stowj k srdcy připustiti/kdyz gich swět nena-
widj/a od něho wsseligat pohaněni býwagj:
Nebo Pán Krystus dj: Menjě wědlnj nad
mistra/ ani sluzebnj nad Pana swého. Poně-
wadžt/Hospodáře Belzebubem nazýwali/čim pak
wice domácy geho? u S. Matausse w X Ka-
pit. w. 24.

Podruhé/ je také u zlé myšlenj před Pánem
Bohem hřích gest. Z toho Pán Krystus ob-
winiuge Saryzeu w dnešním Ewangeliu/
řka: Proč wy mysljte zlé wěcy w srdcích
swých. Žté pak přjčiny mý se netoliko zých
flo. v

slow a zlého skutku / nýbrž také y zlého myšlení vystříhati máme.

Od Pána Krysta bereme Naučení:

Poneyprwe / je on gest pravý Bůh. Což ne-
toliko z geho wšewědaucnosti poznati můžeme /
nebo Pán Jezus widěl a znal myšlení Sary-
zeim; Ale také y z toho diwu který gest učinil /
nebo gest slátem poraženého člověka vzdra-
wil: Anobř též také odtud / poněwadž on hřích
odpauštěti může. Nebo hřichy odpau-
štěti / toliko samému Panu Bohu vlastně
přináležej / o němž takto Pismo dj: Kdo gest
Bůh syny podobný tobě? genžby snjmal nepra-
most a promigel přestaupení ostatkům dědictwí
swého / v Prorok Micheasse w VII Kap. w. 18.

Podruhé / je Tán Krystus y podle swého člo-
wěčenstwí tuto Božskou moc má hřichy odpau-
štěti. Nebo sám takto dj: Abyšste wěděli /
žeť má moc Syn člověka na Zemi odpau-
štěti hřichy.

Od Zástupu pak w dnešním Ewangeliu
bereme Naučení: Abychom Pana Boha za
tá dobrodiní / kteráž on netoliko nám / ale y Bližnj-
mu našemu prokazuge / welebili a gemu díky wz-
dávali. Také gest zástup w dnešním E-
wangeliu činil když gest spatrowal že ten
slátem poražený člověk zase k swému prw-
nějšímu zdawí přišel / diwili se / a welebili
Boha / kterýž dal takowau moc lidem. W
těch slepěgich y my potracowati máme.

736 Dobrét gest oslawowati Hospodina/ a žalny zpí-
wati gmenu twému o Nejvyššij/ zvěstowati/
každé gitro milosrdenstwj twé/ a prawdu twau
každé noci/ w Žalmu XCII. w. 2. Tomu na-
šsemu Bohu Otcy/ Synu a Duchu Swaté-
mu/ budiž cest/ chwała/ a sláva wzdawaná/
a díky činné až nawěky wěkůw/ Amen.

Neděle dwadecata po Swate Trojicy.

Ewangelium u S. Mat. w XXII
Kapitole.

Odpowidage Jezš mluwil gim o-
pět w Podobenstwjch/ řka: Podo-
bno gest Královstwj Nebeské Cžlowěku
Krali/ kterž učinil Swadbu Synu swé-
mu. Y poslal Služebnjký swé/ aby po-
wolali pozvaných na Swadbu: Ale
nechtěli přigiti. Opět poslal gine Slu-
žebnjký/ řka: Powězte pozvaným: Až/
Oběd swůg připravil sem/ Wolowé mo-
gi/ a trmny Dobytěk zbit gest/ a wšecko
hotowo/ podtež na Swadbu. Ale oni
nedbawše/ odesšli/ giny do Wsy swé/ giny
po

po Kupectwji swém. Gini pak zgima-
wisse Služebnjky geho / a Posměch gim
včiniwisse / zmordawali. A vyslyšaw to
Kral / rozbučwal se / a poslaw Bogsta
swa / zhubil Bražednjky ty / a Město ge-
gich zapalil. Tedy řekl Služebnjkům
swym: Swadba syce hotowa gest / ale ti
kterž pozwáni byli / nebyli hodni. Pro-
tož gďte na Rozcestj / a kterěžkoli nalezne-
te / zowtež na Swadbu. Dwyšedšse Slu-
žebnien ti na Cesty / shromáždili wšecky
kterěžkoli nalezli / zlé y dobré / a naplněna
gest Swadba Hodownjky. Tedy wšed
Kral / aby pohledeł na Hodownjky / vzřel
tam Cizlowěta neoděneho Rauchem swa-
debnim / y řekl gemu: Příteli / kteraks ty
sem / wšel nemage Raucha swadebnjho ?
A on oněměl. Tedy řekl Kral Služeb-
njkům: Swjzice Nohy geho y Kuce /
wezmete ho / a wvržtež geg do Temnosti
těch zemnitěnjch / tamt' bude Pláč a Sfrí-
penj zubů. Nebo mnoho gest powola-
ných / ale mało wywolenných.

Wyklad.

Co dnešní Ewangeliám w sobě obsahuje:

Ex 2

Oba

Obsahuge w sobě Podobenstwj od swadby
wzate.

Kdo gest takowé Podenstwj powěděl:

Pán Gejjs náš Spasytel / o kterémž nasse
Ewangeliium takto wyprawuge: Gejjs mlu-
wil gim opět w podobenstwjch / řka: Podo-
bno gest kralowstwj nebeské člověku Krali/
kterýž učinil swadbu synu swému.

Co se skerze swadbu tuto rozumí:

Spůsob Cyrkwé Křestianské / onat gest to
Kralowstwj o kterémž Pán Krystus tuto
prawj: Podobno gest kralowstwj nebeské
člověku krali / kterýž učinil swadbu synu swé-
mu.

Proč se Cyrkw Křestianská Kralowstwjm nez-
beským nazýwa?

Proto / poněwadž Pán Krystus w nj své
kralowánj a Panowánj má / ale wssak ne swět-
ské než nebeské / totiz on má zde na Zemi Kra-
lowstwj Milostj / na kteréžto Kralowstwj po-
tomně nasleduge Kralowstwj sláwy.

Kdo gest tuto swadbu učinil?

Bůh / Otec Nebeský / tent gest Kral Bra-
nůw / genž synu swému swadbu učinil.

Kdo gest ženichem na této swadbě?

Pán Gejjs náš Spasytel / syn Boží / ktere-
hož Bůh Otec Nebeský galožto ženicha na
tento swět poslal / o kterémž Prorok Izaiáš
takto napsal: Gafau má radost Ženich; newe-

sty tať radowati se bude ſ tebe Bůh twůg / w
 LXII Kap. w. 5.

Gakau má tento Nebeský ěenich Newěsta:

Cyrkew Křestianskau / a každou werjey du-
 ſij / s tau gest se Pán Kryſtus zaſnaubil / gať
 on ſam dj w Proroka Hoſeaffe w II Kap. w.
 19. Y zaſnaubim tě ſobě na wěčnoſtj: zaſnau-
 bim tě ſobě prawim w ſprawedlnoſti a w ſaudu /
 a w dobrotiwofſti / a w hogném miľoſrdenſtwj:
 zaſnaubim tě ſobě taťe w wjře / aby poznala Ho-
 ſpodina.

Kterěhoť pať času gest tento Nebeský Kral toz
 muto ſwému ſynu ſwadbu wćimil:

Toho času / když Pán Kryſtus na tento
 ſwět přiſſel.

Koho gest Pán Bůh k této ſwadbě pozwati
 račil:

Wſſecky lidj.

Œkrze koho gest on ge pozwati račil:

Œkrze ſwé ſlužebnjky / to gest / ſkrze ſwé A-
 poſtoly / anobř ſkrze wſſecky ſwé wěrné wći-
 tele a Bazatele. Y poſlal ſlužebnjky ſwé a-
 by powołali pozwaných na ſwadbu / dj naſſe
 Ewangelium.

Gaký Pořm a Wápoř Pán Bůh ſwým hoſtům
 na této ſwadbě přednáſſeti dáwa:

Wſſecko to co nám k naſſemu ſpaſenj ſlau-
 žj / totiz odpuſtenj hřichůw / prawau Œpra-
 wedlnoſt a wěčné Œpaſenj: Nebo on poru-
 čil ſwým wćedlnjům aby takto k pozwaným

řekli: Ny/oběd swůg pripravil sem/wolowé
mogi a krmný dobytek zbit gest/a wšedko ho-
towo: Poštež na swadbu.

Šdališ sau wšidni/kterž byli pozwáni/přišli?

Nepřišli. Těšterž z nich dořonce přigiti
nechtěti/nýbrž opowrhli s tau swadbau a o-
dešli/ giny do wšy swé/ a giny po tupectwí
swém. Giny pať zgymawšse služebnyky geho-
a posměch gim učiniwšse zmordowali.

Gakých lidí rozumí Pán Kryštus šrže tyto nez-
wděčné hosty?

Židy. Nebo ti nepředněg ku Kralowa-
stwi Kryštowému musyli pozwáni býti. Ale
oni přigiti nechtěti/ nýbrž mnohem wíce S.
Aposťolůw přenasledowali/ge mordowali/
gakž sau také y sameho Pana Krysta w-
sintili.

Co gest Pán Bůh k takowé newděčnosti řekl?

Náš Text takto dj: A wšlyšaw to Kral/
rozhněwal se: a poslaw wogšká swá/zhubil
wražednyky ty/ a město gegich zapálil.

Co se to tež na Židech vyplnilo?

N owšem. Nebo Pán Bůh poslal na Ži-
dy wogško Křimanůw/kteržto Wogško ge-
gich Město/totíž Město Geruzálem zapálil
lo/ a tak žide šrže Křimany zhubeni býli.

Kam gest Pán Bůh swé služebnyky potomně pos-
lal/ řdyž žide přigiti nechtěli?

Ta rozcestj/to gest/on ge poslal k Poha-
nům. Nebo takto wyprawuge Ewange-
lium:

um: Tehdy řekl služebníkům svým: Swad-
ba zajiště hotová gest; ale ti kterjž po-
zváni byli/nebyli hodni: Protož gďte na
rozcestj/ a kterěžkoli naleznete/ zowtež na
swadbu.

Co pak gsau Pohane přišli na tu Swadbu?

Přišli. Nebo mnoho tisíc Pohaniů
skrze kazánj swateho Ewangelium ku Panu
Krystu dalo se nagiti/ kterjž wneho wvěřili/
onichž takto náš Tert dj: V wysledse sluze-
bnjcy ti na cesty/ shromáždili wsecky kteréz
koli nalezli/ zlé y dobré: a naplněna gest
swadba hodownjky.

Co gsau wšickni hoste na této Swadbě hodni
a dobři byli?

Nebyli. Nebo na této Swadbě/ to gest/
w Cyrkwj swaté nachazegi se zlý y dobři li-
de. Mezy temito hodownjky nassel se také
geden kterjž neměl raucha swadebnjho/ gaž
nasse Ewangelium wyprawuge: Tedy wšed
Kral aby pohleděl na hodownjky/ vzřel tam
člowěka neoděneho rauchem swadebnjm.

Co se skrze raucha swadebnj rozumj?

Prawa wjra w Pana Krysta/ nebo skrze
wjru oblačjme Pana Krysta na sebe/ont gest
ten prawý a krásný oděw našj dušj/ s tim
oděwem mý přikrywáme nasse přirozené y
kázodennj hrjchy/ že s radostj řjcy můžeme:
Welice se budu radowati w Hospodinu/ a plé-
soři bude duše má w Bohu mém: nebo mně o-

blékl w rauchy spasenij / a pláštěm sprawedlnosti
přioděl mně / v Proroka Izaiasse w LXI Ka-
pit. w. 10.

Kterak byl ten člověk přiwjítán kterýž nebyl
odin rauchem swadebním ?

Zle / nebo byl wyrwřen / gaž nasse Ewan-
gelium wýprawuge : Y řekl gemu Král :
Příteli / kteraks ty sem wšel nemage raucha
swadebního ? A on o něm. Tedy řekl Král
služebníkům : Swěžje nohy geho y ruce / we-
zmete ho / a wvrtež geg do temnosti těch ze-
wnitřních : tamt bude plač a sšřipenij zubů.

Gaké gest to msto ?

Gest Peško / w kterémžto syce gest oheri genž
bezbožnjty mučiti bude / ale wšak proto w něm
žadne swětlo není : nybž welika temnost kre-
rauž bezbožnjcy snasseti budau. Tamt bude
weliký plač pro welikau bolest kteraž od ohně
cyciti budau : Tamt bude hrozne sšřipenij
zubů / pro nesnesytelnau žymu / kteraž gich
trapiti bude.

Co gest náš Spasitel a celým tímto swým po-
dobanstwím wšázati chcé ?

Že newšlycm lide k Spasenij přigdau. Ne-
bo žte přjiny dj při zawjrece Pán Krystus :
Mnoho gest powolaných / ale málo wywole-
ných.

Kterž gsau to ti genž Pán Bůh powolal ?

Wšickni lide.

Kterž gsau to ti genž Pán Bůh wywolil ?

Ti kterjz w prawé Wjře w Pana Krysta
až do smrti setrwagj a stali zustanau.

Gakého Naučenj z tohoto Ewangelium nas
býwáme?

Od Pana Boha bereme Naučenj:

Poneyprwe / že on sřednau lasku k lidškému
Pokolenj má. Nebo Bůh gest sobě lidské Po-
kolenj tak welice zamilowal / že gest swého
gednorozeného Syna genu k dobremu na-
tento swět poslati račil / kterjz se strze swé
na sebe wzaté člowěčenstwj s člowěkem spo-
gil / a podle duchowniho Spůsobu s ním
swadbu učinil. O kterězto newymluwné lá-
sce náš Spasitel powazitedlná slowa pro-
mluwiti račil: Tak Bůh milowal swět že syna
swého gednorozeného dal / aby každý kdož wěrj w
něho nezahynul / ale měl žiwot wěčný / w S. Ja-
na w III Kap. w. 16.

Podruhe / že Bůh chce / aby wšickni lide spa-
senj byli. Nebo zté přjčiny wšecky lidj dawa
zwáti / zté přjčiny swé služebnyky častokráte
wyslal / aby pozwa m powědeli. Pošte ay /
obed swüg pripravil sem. Tudy oznamu-
ge Bůh swau milostjwau Wůli / že on ža-
dneho člowěka od wěčného Spasenj odstrči-
ti a neb s ním pohrdnauti nechce / gakžto y
S. Pawel potwrzuge / kdž takto dj: Bůh
chce aby wšickni lide spasenj byli / w I. listu k Ty-
moteowi w II Kap. w. 4. A S. Petr tak-
to / o té milostjwé Wůli Božj / wyslowuge:
Bůh nechce aby kterj zahynuli / ale wšickni ku po-
lá

Tánj se obrátili/ w II Epistole w III Kapitole
w. 9.

Potřetí/ je Bůh wšech Tupitelů swé mi-
losti/ welmi tvrdě a přísne pokutuge. Kdyz ti-
to newděčni hostj přigiti nechťeli/ a geho slu-
žebnjky tupili y haněli/ tehdy rozhněwal se
Kral a poslal Wogška swá/ zhubil wraze-
dlnjky ty/ a město gegich zapálil. Také on
až posawad zacházy se wšsemi těmi genz Mi-
lostj geho pohrdagi. Nebo Hospodin gest
Bůh sylný/ horlivý/ nawššewugich nepravost
otcůw/ na synech/ do třetio y čturtého pokoleni/
těch kterjž nenawidj geg/ w II Knih. Mojšš.
w XX Kap. w. 5. O nemž Kral Dawid také
takto wyslowuge: Bůh gest saudec sprawedli-
vý: Bůh sylný hněwá se na bezbožneho každý
den. Neobrátili se/ naostrj meč swůg/ nybrž gř-
šucistě swé natahl/ a nameril ge. Připrawil
sobě y zbrog startedlnau/ střely swé proti sflud-
cym sprawedliwých přistrogil/ w Žalmu VII.
w. 12.

Od newděčných hostj bereme Naučení:

Poneyprwe/ je lide sami přejina sau swého
wraštneho zahynuti. Nebeský Kral wšech zwáti
káže/ ale poněwadž gich mnoho přigiti nechce
a milostj Boží pohrdagi/ tehdy oni sami nase-
be wwalugj Pokutu/ a hrnau na swau hlavu
hněw Boží a geho sprawedliwe trestání/ ano-
brž celé horaucy Peklo. Semt slaužegi slowa
Proroka Joscasse w XIII Kap. w. 9. Hřich
twůg

twiug na zřazu tě přivedl o Izraeli: ale we mně
we mně gest pomoc twa.

Podruhe/ je lidem wůbec časná žiwnost/čest a
bohatstw/mnohem milejši gest nežli nebe a weč-
né spasení. Gaž tuto Příklad máme w dne-
šním Ewangeliu na těch pozvaných/ kteriž
kte nebeské swadbě přigiti nechťeli; uýbrž o-
desli/ giný do wšy swé/ a giný po kupectwí
swém. Tať také wůbec činj lidé/ nepama-
tující/že na spasení duši gegich mnohem wj-
ce zaleží nežli na tomto časném gegich šte-
stí/ gaž to náš Spasitel sám wyslowuge-
řka: Co gest platno člověku/ by wšsecken swět
získal/swé pať duši uškodil. w S. Matausse w
XVI Kap. w. 26.

Od služebnjků tohoto Krále bereme
Naučení:

Poneyprwe/ je wěrných učitelů a Kazate-
lů gegich auřad sebau přimassi/ aby lidi ku Pa-
nu Krystu a k wěčnému Spasení přiwáděli. Tot
tuto Král od swých služebnjků wyhledá-
wal/aby zwáli lidi na swadbu/ to gest/ aby
ge ku Panu Krystu gakožto k Nebeskému Že-
njchowi přiwáděli. Gimž přísluší wolati:
Poďte neboť wšsecko připraweno gest.

Podruhe/ je wěrných učitelů mzda a plat/
wůbec na tomto swětě gest/ tupení/hanění a Přes-
nasledování. Gaž příklad máme w dnešním
Ewangeliu na těch služebnjčích/ kterých/ ně-
kterí z pozvaných zgjmali/ a z nich posinech
so-

sobě učinili/ y ge zimordowali. Tak se dege
wssem wěrným sluzebnjům Božjm/ což gum
Pán Krystus také předpowedel/ řka: Nenit
sluzebnjš wěššj nežli Pán geho: Poněwadž se
mně protiwili y wamě se protiwiti budau/ v S.
Jana w XV Kap. w. 20.

Od toho nehodného hosta bereme Nau-
čenj:

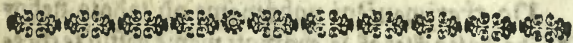
Poneypřwe/ je ne wsšicni lidé kterjž se k Cyr-
kwj Křestianské hlasaji pobožni Křestiane gsau/ a
spaseni dogdau. Na této swadbě byli zlj a do-
brj/ nebo se geden wynassel genž nemel swa-
debnjho raucha. Takť se dege w Křestianské
Cyrkwj/ w nj se nacházegj pobožni y bezbožni/
kaukol mezy pšsenjcy/ mnoho gest Pokrytcium
a wštných Křestianium/ genž wšty swými Pá-
na Krysta chwalj / ale žiwot swug s Kry-
stowým nesrownawagj/ onichž Krystus tak-
to wyslowiti račil: Ne každy kdož mi řka: Pa-
ne/ Pane/ wegde do Kralowstwj nebeskeho/ ale ten
kdož činj wůli Otce mého/ kterjž w nebesyech gest/
v S. Matausse w VII Kap. w. 21.

Podruhě/ je vkrutná pokuta wssem bezbožnj-
šům a Pokrytcium připrawena gest. Nebo ten
člowěk kterjž nemel raucha swadebnjho byl
wvržen do temnostj těch zewnitřnjch/ kdez
gest plač a škřipenj zubů/ to gest/ do Pekla.
Do tohor mjsta wsšicnj bezbožni wvrženi bu-
dau/ když Pán Krystus k njm takto řekne:
Gděte odemně zlořečenj do Ohně toho wečného/
etc.

Ľternyj gest pripravnen dablŭ h andělsŭm geho v
S. Matausse w XXV Kap. w. 41.

Po třetj/naučenj nabywáme od tohoto nehoy
dneho hosta/Ľterať se chowati máme gestili je chce
me této nebeské swadby včasni býti. Tento nez
hodný swadebnjě byl vwržen do temnostj těch
zewnitřnich/proto/ponewadž gest nebyl odjin
rauchem swadebnjim. Gestili pať mý chce
me sprawedliwj a hodni swadebnjcy býti/teh
dy musyme ne toliko ku Pánu Krystu přigitj/
nýbrž mý musyme také rauchem swadebnjim
odjini býti/ to gest/ prawau Wjru w Pána
Krysta musyme mĵti: Nebo kdož weťj w Sy
na/ má žiwot wečnyj/ dj Pán Krystus v S. Ja
na w III Kap. w. 36. Toto rauchŭ mý ne
musyme s nassimi hřichy za necĵstjti/nýbrž mý
máme w swatostj a sprawedlnostj žiwi bý
ti. Nebo kdož toto rauchŭ swě duffe/to gest/
Wjru w Pana Gejssje/ každodenne na sobě
má a swými hřichy geg nezanečĵstuge/ tenť
budaucně wegde do toho Nebeského swades
bnjho domu wečného žiwota/ tenť takowý
člowěť přinaleži mezy počet wywolenyj/ ku
Ľterýmžto Pán Krystus budaucně řekne:
Podte pojehnanej Otce mého/ dědicně wladněte
králowstwjm mým pripravenyjm w ustanowenij
swěta/ v S. Mat. w XXV Kapit. w. 34. Ta
kowauž tedy Milost račĵ nám wssem wděli
ti Bůh Otec/ Syn/ a Duch swatý/ Ľteres
mužto trüg gedjněmu Bohu budiž čest/ slá
wa/

wa / a chwała wzdawana a díky činěne od
sawad až na wěky / Amen!

Meděle dwadcata prwnj po Swate Trogicy.

Ewangeliium v S. Jana w IV
Kapitole.

Byl geden Kralowstý w Kafernaum/
gehožto Syn nemocen byl. Ten v
slyšew žeby Gejzš přišel z Jüdstwa do
Galilee / šel k němu / a prosyl ho / aby s
staupil a vzdrawil Syna geho: nebo po
čínal vmirati. Y řekl gemu Gejzš: Ne
vžříteli Divu a Zázraků/ newěřjte. Y
gemu ten Kralowstý: Pane/podiz prwe
nejši vnře Synaček můj. Y gemu Ge
jzš: Sdi/ Syn twůg žiw gest. Y wvěs
řil člověk řeči kterauž inšuwil gemu Ge
jzš/ a šel. Když pak on giž šel / potkall
se s nim Služebnicy geho/ a zvěstowali/
mu/ řkauce: Syn twůg žiw gest. Tedy
otázal se gich na hodinu/ w kterau by se le
pe měl. Y řekli gemu: Wěra w hodi
nu sedinnau nechala ho Zpminice. Tedy
pda

poznal Otec / ze w tu bydinu to se stalo /
w kterauz řekl byl genu Geziš / Syn
twuž žiw gest. Y vměřil on y Dīm ge-
ho wšfecken. To opět druhý Dīm učinil
Geziš / přišed z Jūdstwa do Galilee.

Wyklad.

O čem wyprawuge dnešní Ewangeliám :

Wyprawuge nám o nemocným synu ge-
dného Kralowstého služebníka / kteréhož gest
Pán Krystus vzdrawiti račil.

Kdo gest byl ten Kralowstý služebník :

Byl služebníkem při dwore Krále Herode-
sa / ztět přjiny on se Kralowstým nazýwa.

Kde gest bydlel tento Kralowstý :

Bydlel w Měste Kafernaum / w kterémž
to městě obyčegně Pán Krystus své obydlí
míwal.

Gakau gest stýnost ten Kralowstý služebník
měst :

Byl řížem nawšstjwen / nebo geho syn
byl nemocen w Měste Kafernaum.

Gakau nemocy tento syn obrížen byl :

Měl palčiwau Psotnjcy kteráž geg tať we-
lice z morila a nad nim se zmocnila že se
Kralowstý gináce nedomníwal než že geho
syn vmřiti musy.

W to-

750 V toho gest pomocy hledal pro swého syna tento
to Kralowský :

V Pana Gejssse nasseho Spasitele/ o kterémž on bez pochyby musyl mnohe skutky a diwy slyseti.

Co pak Pán Gejss toho času také byl w městě
Kafarnaum :

Nebyl. Nýbrž on byl w Jüdstwu/ a málo před tím byl gest přišel z Jüdstwa do Galilee.

Co gest tento Kralowský šel ku Panu Krystu :

Rowšem. Nebo když gest byl vslyšel že gest Pán Gejss přišel z Jüdstwa do Galilee/ tehdy šel k němu/ a prosyl ho aby sstaupil a vzdrawil syna geho: Nebo počinal vniřati.

Doalž gest náš Spasitel y hned toho Kralowského syna vzdrawiti račil :

Nikoliw/ nýbrž on toho Kralowského mnohem wice twrdými slowy přiwital/ řka: Nevěřiteli diwů a zázraků/ newěřte.

Proč gest Pán Krystus s tím Kralowským také twrdě mluwil :

(1) Pro geho nedowěru. Nebo bezpochyby že gest tento Kralowský giž mnohé skutky byl o Panu Krystu slyšel/ obwzlastě w městě Kafarnaum/ kdežto Pán Krystus měl obyčeg přebýwati; Ale proto předce gest w Pana Krysta nechtěl wěřiti/ on málo gest na něj dbal a sobě geg wážil: Tlynj pak když gest

gest na něj twrdy křij dolehl / tehdy přissel
 ku Panu Krystu a chtěl od něho diry a zá-
 zraky spatrowati a to na swém vlastním sy-
 nu Pročež dj Pán Krystus: Uvzřijte! di-
 wu a zázraku/newerjte.

(2) Poněwadž on Panu Krystu předpiso-
 wati chtěl kterať on ma geho syna vzdra-
 witi: Nebo on tomu newěřil že Pán Kry-
 stus/ byby nebyl y přítomný/ spomocy může/
 pročež on prosyl aby Pán Krystus s nym šel
 a geho syna vždrawil.

Ďalš gest se tento Kralowský škrz takowan twes-
 dau odpowěd Panu Krystu odstra-
 siti dal:

Udal / nýbrž on stály zustał na swé mo-
 dlitbě/ řka: Pane podiž prwé nežli umře sy-
 náček můj.

Ďalš gest wyslyšel Pán Krystus tu modlitbu
 tohoto Kralowského:

Wyslyšel. Nebo řekl Pán Gejz k tomu
 Kralowskému: Gdi/ syn twiig žiw gest.

Ďalš gest Kralowský wposlechl Pana Krysta:

Owssem: Y wěřil cłowěk řeči kteraž
 mluwil genu Gejz: a šel.

To pak gest tomu také tak bylo gať gest Pán Krystus
 powedel/ že syn toho Kralowského k swému
 ždrawi zase přissel:

Y owssem. Nebo když on giž byl šel/ re-
 dy potkali se s nim služebnjcy geho/ a zvěsto-
 wali mu/ řauce: Syn twiig žiw gest.

W kterau hodinu byl gest vzdrawen ten geho
Syn?

Práwě w tu hodinu když gest Pán Kry-
stus powedel: Gdi/ syn twüg žiw gest.

Od koho on se gest toho dowědel?

Od swých služebníkůw kterjž se s njm na
cestě potkali/a gemu takowau radostnau no-
wjnu nesli že geho syn žiw gest / nebo náš
Text dj: Tehdy otázal se gich na hodinu
w kterau by se lepe měl: Překli gemu: Wče-
ra w hodinu sedmou přestala mu zymnice.
Tedy poznal Otec/ že práwě w tu hodinu to
se stalo w kterauž řekl byl gemu Gejjs/ Syn
twüg žiw gest.

Co gest potomně učinil Kralowský?

W wěřil on y dům geho wšfecken/to gest/
netoliko syn geho / nýbrž také wšicni ti kte-
rjž w domě geho býli/ wěřili w Pana Kry-
sta/ a tak sau přigali prawau Wjru Křesťi-
anskau.

Co pak gest již Pán Krystus před tím něgake di-
wy byl učinil?

Y owšem. Nebo Ewangelista dj/ že to gest
byl již druhy diw/ kterýž gest Pán Krystus
učinil/ přišsed z Jüdstwa do Galilee.

Kterýž gest to pak byl prwnj diw w Galileji?

Když gest z wody Wjno učinil/ na swadbě
w Bani Galilejské.

Gakehož Naučení nabýwáme z tohoto Ewan-
gelium?

Od Kralowského bereme Naučení:

Poneprwe / že také y wzacni lide na tomto swetě křij a sřauzeni snasseti a podstupowati mus segj. Tento Kralowský byl wzacným člowěkem w Městě Kafarnaum/byl obwzlasťnjin sluzebnjem při dwore Krále Herodesa; A proto předce musyl křije zatufowati / kterýž mu k nesseni welmi těžky byl / poněwadž geho syn/a snad geho gedinty syn na smrtné posteli ležel / a tať s swým Příkladem dokázal / co Syrach o žiwotu lidškem wyslowil: Zanepřáždění weliké způsobeno gest každému člowěku / a gho těžke synům Adamowým / odedne w němž wysli z žiwota matky své / až do dne w němž se nawratj k matce wsech věcy. Po přemyslowání gegich a lekáni srdce / potkává wsecky pečlivé očekávání dne skonání: Od toho kterýž sedj na stolicu slawné / až do sniženého na Zemi/a w popele. Od toho kterýž nosy hynacynťowý oděw / a korunu / až do toho kterýž se odjwa oděwem chaterným/w XL Kap. w. 1.

Podruhe / že rodičowé srdečnau bolest magj / když se dětem gegich zle wede. Tento Otec byl tať welice Žalostí a bolestj obličien pro swého gíž wnjragjcyho syna/že gest některau mji za Pánem Krystem běžel a pomocy pro swého syna hledal. Takowet srdce wsticňj wěrní rodičowé k swým dítčkam magj / gaťž Pjssino to dokláda: že se Otec slitowáwa nad dítčkami swými/w Žalmu CIII. w. 13. A o Mat-

ce wěrné prawý takto Hospodin: že se nemů-
že zapomenauti nad nemluwatkem svým / aby
se neslitowala nad plodem života svého / Izai-
as w XLIX Kap. w. 15.

Potřetj je nás křjž wůbec ku Panu Bohu do-
hánj. Dokud se tomuto Kralowskému dobře
wedlo / dokud on o žádném křjži nic newedel /
dotud on také nic nedbal na Pána Krysta /
nic ho sobě newázil; Ale když geg křjž na-
wstjwil / když geho syn na smrtné posteli
ležel / tehdy nelenil sobě některau mli posko-
čiti / a k Panu Gejssj o pomoc se wtjkat. Tak
se wůbec s člověkem děge / gaž Prorok Izai-
as wyslowil: Hospodine / w výšosti hledali te-
be / wylewali prosbu / když trestánj twé na ně do-
cházel / w XXVI Kap. w. 16.

Počtwrté / vcíme se také / kterať nasse modlit-
by wykonawati máme gestliže chceme wyslyššáni
byti Totiz / když mý se chceme prawě a nale-
žitě modliti / tehdy se musíme modliti: (1) W
prawé Wjře. Tohoto Kralowského Pán
Krystus twrdými slowy přiwjtal / poněwadž
on prawě a naležitě newěřil / domniwage se /
že Pán Krystus ginať spomocy nemůže / leč
by do geho domu přissel: Protož když mý
chceme s našima modlitbami wyslyššáni bý-
ti / tehdyt musíme sýlně wěřiti / že nás Pán
Bůh může a také y chce wyslyšseti a nám
spomocy / sem směrugi slova Krystowa: A
wssecko začysstefoli prosyli na modlitbě / wěřice
we

wezmete/ v S. Mat. w XXI Kap. w. 22. (2) Musíme se modliti w Křesťanském upokojení. Tento Kralowský Panu Krystu předpisowal/ gať/ kde/ a kdy on má geho synu spomocy: Totiž/ aby přišel do geho domu; aby prwe aneb dřiwě přišel nežli umře synacť geho/ ztět přičiny geg Pán Krystus také s twrdými slovy přiwítal. Pročez když my chceme w našem křizj pomoc dosahnouti/ tehdy nemusíme Panu Bohu předpisowati hodinu aneb spůsob/ gať/ kde/ a kdy on nám spomocy má/ nýbrž wždycky říkati máme: Buď vůle twá/ v S. Matausse w VI Kap. w. 10. A totot gest to smělé daufání kteréz máme k němu/ je začez bychom koli prosili podle vůle geho/ slyšij nás/ dj S. Jan w I Epist. w V Kap. w. 14. (3) Musíme se modliti w Křesťanské trpělivosti a štálosti. Tento Kralowský nebyl y hned wyslyšán/ nýbrž on byl twrdě přiwítán; Ale on proto štály a trpělivý byl w své modlitbě. Takť y my činiti máme. Gesili jeby Hospodin poprodlil poseček na něj: Neboť gistotně přigde/ aniž bude meškati / Abakuk w II Kapit. w. 3.

Po patě/ všime se od toho Kralowského: je Wjra v Křesťianu wždycky má růsti a se rozhožnowati. Tento Kralowský měl s počátku welmi mdlau wjru nebo on newěřil/ že Pán Krystus/ y podle své nepřítomnosti spomocy může/ ztět přičiny Pán Krystus k němu

řekl: Nevzříte-li diwů a zázraků/newwěřte.
Potomně pak byla tato mďla wjra toho Bra-
lowského tak sylna/ že kdýž k němu Pán Kry-
stus řekl: Gdi/ syn twiig žiw gest: Tedy y
hned slowům Krystowým wvěřil / a tudy
Zorawi swěho syna dosahl. Anobřz geho
wjra byla tak sylna a welika že skrze tako-
wau geho Wjru cely geho Dům w Pana
Krysta wvěřil a k němu se s Počánym o-
brátil.

Po sseste/ abychom y také nasseho bližnjho k
wěřenij obrátili. Kdýž gest tento Bralowský k
wjře w Pána Krysta přiweden byl/ tehdy
on se wynasnázil wssecky swé domacy a dítky
y swau čeladku k Wjře w Pána Krysta obra-
titi/ nebo wvěřil on y dům geho wssecken/ dĵ
dnešni Ewangeliwm. Takť y mý wsseckni či-
nici máme/ mý se máme wynasnázowati/ aby-
chom nasseho blaudicyho bližnjho na cestu
prawé wjry obrátili/ geg k prawému Pozná-
nĵ Pána Boha přiwedli. V nás se to do-
tyká co gest Pán Krystus k Petrowi powe-
děl: Ať někdy obrátě se/ potwřzũg bratři swých/
v S. Lukasse w XXII Kap. w. 32. Obwzla-
stě pak magi w slepěge toho Kraljka wstau-
piti Hospodari a Hospodyně/ oni magj genu
podobně/ swé dítky a swau čeladku v Wjře
vpewňowati/ to gest/ gim cestu k prawé wj-
ře a k prawé pobožnostĵ wřázowati/ a tak gich
k Spasenĵ přiwáděti/ s Kralem Dawidem
řj-

řikagjee: Y budu wyvěřowati přestupnjky cestám
tvoým/ aby hříšnjcy k tobě se obraceli/ w Žalmu
LI. w. 15.

Od Pana Krysta nabýváme Naučenj:

Ponejprwě/ je on gest prawým lékařem we wssí
Nemocy/ a prawým pomocnjkem we wssí bídě na-
ssi. Tento Kralowský vžadného pomocy pro
swěho giž na smrtné posteli ležicyho syna
dosahnutí nemohl kromě v Pana Gejssse/
ont ho toliko gednim slowem vzdrowiti
mohl/ oznamiwssí tudy/ je on gest ten genj pū-
sobj hognau pomoc a hogné spasenj vprostřed Ze-
mě/ podle LXXIV Žalmu w. 12.

Podruhe / je Bůh modlitby wěřjcych ne-
wjděckj hned wyslyssí. Tento Kralowský prosyl
za Zdrawj swěho syna/ a wssak nebyl hned
wyslyssán/ nýbrž musyl se nejprwě s twrdau
Odpowědj upokogiti a gi k swým wssim při-
pustiti. Tak Bůh až posawad wůbec zachá-
zy s wými Wěřjcy mi / kterjž w swém křížj a
sřauzenj mnohdykráte křopliti a narjkatí mu-
sejg: Proč/ o Hospodine/ stojiš zdaleka? Proč
se strýwaš w čas sřauzenj? w Žalmu X. w. 1.

Potřetj/ je Bůh mnohdykráte swým wěřjcy m
nedáwa to zač onj prosy a žádagj/ ale on gím na
proti tomu dáwa mnohem lepsšj wěcy. Tento
Kralowský prosyl aby Pán Krystus do geho
domu přissel/ on to syce nevcinil ale wssak on
mu proto o mnoho lepsšj dobrodinj proka-
zal/ totiz on přissel do geho dusse/ a obrátil gi

ě pravě **W**te/ tať že gest netoliko on ale y
 wšsecken geho dům w Pana Krysta věwřil.
Tať Bůh s swými wěřicymi zacházý/ mnohá
 dykráté on gim na gegich modlitbu odpowí-
 da: Niewíte jač prosíte/ v **S. Mat.** w **XX** Ka-
 pit. w. 22. Ale on gim mnohem lepší wěcy
 dáwa než za které oni prosy/ totiž on gim dá-
 wa swau mýlost/ a swé Potěssenj/ tať že oni
 s radostj řicy mohau s Kralém Dawidem:
Hospodine/ kohožbych měl na nebi krom tebe? a
 mimo tebe w žádném lybosti nemám na zemi. Ač
 tělo y srdce mé hyne: wšsat škála srdce mého / a
 dyl můg/ Bůh gest nawěky/ w **Žalmu** **LXXIII.**
 w. 25.

Od služebníkům toho Kralowského wšla-
 cni služebnjcy a děwčy sobě mohau **T**auce-
 nj zachowati:

Poneyprwe/ aby swé **W**rchnostj wěrně a po-
 slusně slaužili. Gaťž máme **P**říklad w dne-
 šním **E**wangelium na služebnjcých / kterjz v
Nepřítomnostj swého **P**ána toho nemocné-
 ho syna pilni byli/ gemu wěrně přísluhowa-
 li/ a tať geho bedliwj byli/ že y tu hodi-
 nu wedeli w kterau ho **Z**ymnice zanechala/
 radostj byli naplněni / řdyž swému **P**anu ta-
 kowé radostné poselstwý přinesti měli/ že ge-
 ho syn žiw gest; **I** radosti weliké **P**anu swé-
 mu wstříc beželi/řtauce: **S**yn twůg žiw gest.
Tať se tať každa čeladka ě swé **W**rchnostj
 chowati má/ pamatugjce na **P**říkázanj **S.**

Pawla: Služebnicy/ poslussni buďte we wšsem panii tělesných / ne na oko slaužice gafo ti genž se vsylugi lidem libiti/ ale w sprostnosti srdce/ bogice se Boha/ k Kolossenským w III Kap. w. 22.

Podruhe/ aby swau Wrchnost wposlechli/ když ona gich k Pobožnosti napomina/ a ge ke wšsemu dobrému wede. Když tento Kralowský w Pana Krysta wvěřil / tehdy také wšsecken geho Dům wvěřil / a tak y geho čelěd wvěřila. Tak také každa čeladka činiti má/ we wšsem dobrým má ona swau Wrchnost wposlech- nauti/ když gich s S. Pawlem napomina: Budtež nasledownicy mogi gafo gá sem Nasle- downík Krstu/ w I listu k Koryntským w IV Kapit. w. 16.

Od syna toho Kralowského bereme Nau- čení:

Ponejprwe / abychom Panu Bohu za geho Dobrodini děkowali. Když lide od nemocy za- se powstanau a k swému prwněgšimu zdra- wi přigdau/ wůbec horšj a bezbožněgšj bý- wagi/ podle Německého Přislowj: Da der Brande genas / je ärger er was. To gest: Když preg nemocný obžige / že žlost w něm wětšj panuge. Ale tento nemocný syn tak newčinil / nýbrž on děkowal swému Bohu / a wvěřil s swým Otcem. Také také wšicni lide činiti magi / když jim Bůh swé pomocy vdelil/ obwzlastě pať ti kterjž swé zdrawi za- se dosahli/ pamatugjce/ co gest náš Spasýtel wy-

wyſlowiti tačil: Ay / zdráv ſy věiněn: niſoli
mje nehřeš / atby ſe nětco horſſjho nepřihodiſo / v
S. Jana w V Kap. w. 14.

Podruhe / wſſecky dítky ſobě ſtaucenj za-
chowati magi / obwzlaſtě od ſyna toho Bra-
towſkeho: Aby ſwým rodičům we wſſech do-
brých věcech poſluſſni byli. Adyž geſt tento
Bratowſký w Pana Kryſta wvěřil / tehdy
ſyn taťe taťowau geho wjeu přigaľ. Taťe
taťe wſſecky pobožné dítky činiti magi. Ne-
bo tať gaľo geſt rodičům gegich Powinnosť
aby ſwě dítky w bážni Božj wychowali: Taťe
taťe geſt na proti tomu dítke gegich powin-
nosť / aby ſwým rodičům poſluſſni byli a ge w
Wážnoſti měli: Dítky poſlaucherte rodičů ſwých
w Panu: neboť geſt to ſprawedliwé. Eťi otec
ſwěho y matku: toť geſt přikázanj prvňj s zaſl-
bením: aby dobře bylo tobě / a aby byl dlauhó
wěky na zemi / dť S. Paweľ k Efezſkým w VI
Kapit. w. 1.

Adyž taťowau poſluſſnoſť w ſrdcyh naſſich
půſobi:

Duch Swatý. Pročez muſſyme za Ducha
ſwateho proſyti / ſtáſagje: Stauc mně činiti wi-
le twé: nebo ty gſy Bůh můj: Duch twůg do-
brý wediž mně gaľo po rowné zemi / w Žalmu
CXLIII. w. 10. Tomu naſſemu Bohu Otcy /
Synu y Duchu Swatému / buďiž česť a
ſláwa / až na wěky / Amen!

Meděle dwadcata druha po Swate Erogien.

Ewangelium v S. Mat. w XVIII
Kapitole.

Podobno gest Kráľowski nebeské/
Cílowěku Králi/ kterný chtěl Počet
klásti s Služebníků swými. A edný po-
čal Počet klásti/ podan mu geden/ kterný
byl dlužen deset tisíců hřínven. A edný
neměl čim zaplatiti/ kázal geg Pán geho
prodati/ v Zenu geho/ v Děti/ v wsecko
což měl/ a zaplatiti. Zedn padna Slu-
žebník ten tlaněl se genu/řka: Pane/po-
šhowěg mi/ a wsecko zaplatím tobě. A
šlitowaw se Pán nad Služebníkem tjm/
propustil ho/a Dluh genu odpustil. Wy-
šsed pak Služebník ten/ nalezl gednoho z
spolu Služebníků swých/ kterný mu byl
dlužen sto Peněz/ a chopiw se ho/ hrdlo-
wal se s nim/ řka: Zaplat mi/ eos dlu-
žen. Zedn padna spolu Služebník ten k
Moham geho/ prošl ho/ řka: Poshowěg
mi/ a wsecko zaplatím tobě. On pak ne-
chtěl/ale odšsed dal geg do Zalaře/dokudž-
by nezaplatil dluhu. Widauce pak spo-
lu

ku Služebnicky geho co se dalo/zarmauti-
li se welmi/ a sseďse/ powěděli Panu swé-
mu wsecko co se bylo stálo. Tehdy po-
wolaw ho Pán geho/djmu: Služebnj-
če zln/wsecken ten Dluh odpustil sem to-
bě / neb s mně prosyl: Zdaliž y ty neměl
se smilowati nad Spolu služebnjkem
swým/ gako y gá smilowal sem se nad te-
bou? Y rozhněwaw se Pán geho/ dal
geg Katum/ dokudžby nezaplatil wsecho/
což mu byl dlužen. Takť y Dtec mŭg
nebeskŭ věinj wám/ gestliže neodpustjte ge-
den tazoy Bratru swému z Srdcy swých/
Prowinněnj gegich.

Wyklad/

Co wsobě obsahuge dnešni Ewangeliŭm?

Obsahuge wsobě powáženj hodné Podo-
benstwj o člowěku Krali/ kterýž chtěl počet
klásti s služebnjky swými. Nebo takto djnaš
Spasitel hned s počatku dnešního Ewan-
gelium: Protož podobno gest kralowstwj
nebeské člowěku králi/ kterýž chtěl počet klá-
sti s služebnjky swými.

Co se skrze Kralowstwj nebeské rozumí?

Cyrkw Křestianská/kteraz gest duchownj
Cra

Kralowstwij Milostj/ w kterémž Pán Krystus
gakožto Král panuge.

Kdo pak se rozumi skrze Krále?

Hospodin Bůh/ genž gest Král králi/ a
Pan Panu/ w 1 listu k Tymoteowi w VI Ka-
pit. w. 15.

Kdo se rozumi skrze služebnj?

Wšickni lide/ kterjž wšickni Pána Boha
za swého Pána poznáwati/ a s Kralem Da-
widem řjcy muségi: Tať gest Hospodine: a
no gá je gsem služebnj twiig/ služebnj/ prawjmi
twiig/ syn děwky twé/ w Žalmu CXVI. w. 16.

Kdy aneb kterého času Pán/ od těchto služebnj
tůw počet klásti žada?

(1) W tomto žiwotě. Když Pán Bůh lidem
skrze své swaté slovo gegich hřjch na oči
držj a ge jim představuge/ a též také když
on ge řjzem a wšseligatým sřauženjm na-
wšteruge/ a jim tudy gegich hřjhůw zpo-
mina.

(2) Při smrtj/ tehdy muségi oni Panu Bo-
hu počet klásti/ tehdy on gich k počtu wydá-
wanj cytyruge: Wyden počet z wladarstwj
swého: neb giž nebudeš moch děle wladnauti/ w
S. Lukasse w XVI Kap. w. 2.

(3) W den saudny/ když Pán Krystus přig-
de sauditi žiwých y mrtwých/ tehdy každj clo-
weť ze swého žiwobyti musy počet klásti/ po-
dle Wyslowenj S. Pawla. Wšickni myž za-
gisté wřázati se musyme před saudnau stolicy Křs-
to

stowau / aby přigal geden každy / za to což sřze
tělo přisobil / podle toho gaž práce ej byla / buďto
w dobrém / neb we złém / w II listu k Korynt-
ským w V Kap. w. 10.

W kterém počtu mluwi tato Pan Krystus :

W prwnjm / když Pán Bůh w tomto žiwote
te hřichy člověku předstawuge a genu ge-
na očí držj. Nebo Pán Krystus tuto mlu-
wi o takowým počtu / kdezto se gessťe dluhy
aneb hřichowé člověka zaplatiti mohau / toč
pak se státi může gessťe w tomto žiwote :
Nebo po žiwote tomto odpusttenj hřichům
žlesá a se dosahnauti nemůže.

Kterak pak lidé / obřogegj s swým počtem :

Wšicni Panu Bohu welmi mnoho dlu-
žni zustanau / a sau podobni tomu služebnj-
kowj / o něm náš Text takto wyprawuge : A
když počal počtu klasti / podán mu geden / kte-
ryž byl dlužen deset tisíců hřiwen.

Co se sřze tento dluh rozumi :

Hřichowé lidšťj a neb prowinněnj člově-
ka gaž w Modlitbě Paně řikáme : Odpust
nám nasse winny / w S. Mat. w VI Kap. w. 11.

Gaž gest weliký byl ten dluh :

Učinil deset tisíců hřiwen / to gest / pět a
sedmidesate tun Žlata podle počtu starozitné-
ho / nebo hřiwna gedna w sobě obsahowala
sedm set a padesat tolarůw.

Proč se hřichowé lidšťj desyťj tisícům hřiwnam
připodobňugi :

(1) Pro mnozstwj hřichůw/ nebo hřichůw lidstých mnohem wice gest nežli pjsku mořské-
ho/gať gest Manasses wyznał.

(2) Pro desatero Bozj Příkazánj / proti kterému lide každodenne hřesj. Nebo po-
newadž člověk proti gednomu každému při-
kazánj wice nežli tisyc krat hřesj a ho pře-
stupuge / tehdy se takowý dlub hřichůw de-
sytj tisycům hřichům připodobruge.

Ždaliž gest ten služebnjš takowý dlub zas
plati mohl?

Nemohl.

Co gest tedy Král s tím služebnjšem učinil?

A když neměl ten služebnjš čjm zaplatiti/
řázał geg Pán geho prodati/ y ženu geho/ y
dětj/ y wsecko což měl/ a zaplatiti.

Kam tudy náš Spasitel smeruge?

On tudy smeruge na nemožnost lidstau/to-
tjž / že lidem není možná wěc aby oni swůj
dlub zaplatiti mohli/nybrž že oni musęgi pro
swě hřichy wěčně zatraceni býti.

Co pak gest ten Král tak nemilosrdný proti swým
služebnjšům/ že on ge y hned pro takos
wý gegich dlub prodati
dce?

Ukolow. To král newčinil z nemilosrdem-
stwj/ ale on to učinil proto a z té přjčiny aby
on toho služebnjša tudy k Poznánj přiwedl/
tak aby on swůj dlub a swě prowinnej wy-
znał / a za milost prosyl.

766 Co gest to také služebný učinil?

Učinil. Nebo padl ten služebný na kole-
na swá/klanel se genu rka: Pane/poshoweg
mi/ a wsecko zaplatim tobě.

Kterak pak mohl ten služebný zaplatiti peněz
wad; on nic neměl?

On chtěl syce rad zaplatiti / ale on ne-
mohl.

Kterak pak gest on swého dluhu zproštěn byl?

Strze milost swého Krále. U slitowaw
se Pán nad služebným tjm/ propustil ho/ a
dluh genu odpustil/dj dnešní Ewangeliwm.

Co tudy oznamuge Pán Krystus?

Že kdyz člověk Pana Boha za milost pro-
sy/ tehdy že on dosahuge odpusttenj swých
hříchůw.

Ždaliž se tento služebný králi swému za takoz
wau milost wdečným prokázal?

Nikoliw. Nebo kdyz gest genu geho we-
lky dluh byl odpustten/ tedy hned wysšel/ a
nalezl gednoho z spolu služebníků swých/ke-
ryz mu byl dlužen sto peněz: a chopiw se ho/
hrdlowal se s nim/ rka: Zaplat mi/ cos dlu-
žen. Tedy padna spolu služebný ten k no-
ham geho prosyl ho/ rka: Poshoweg mi/ a
wsecko zaplatim tobě. On pak nechťel: a-
le odssed dal geg do Žaláře/ dokudžby neza-
platil dluhu.

Kdo se strze toho spolu služebníka rozumí?
Nas bliznj kteryz proti nám zhřessil.

Co se skerze těch sto peněz rozumí:

Hříchové nasseho bližnjho s kterými on proti nám zhřěšil.

Proč se ten hřích nasseho bližnjho/ kterého on se proti nám dopustil/ sto penězům přiz podobňuje:

Proto/ poněwadž takový hřích gest welice malý a špatný proti tomu hřichu s kterým my Pana Boha nasseho vrážime. Nebo Peníz geden takový v židu platil toliko osmý díl tolara/ to gest/ osm dobrých/ a nebo deset českých Grossů/ a tak učiní sto peněz pul třinacta tolara/což proti deseti tisycům hřiwen/ aneb proti sedmdesat pěti tun Zlata welni malá a špatná Summa gest.

Co nám skerze to tyranské hrdlowání toho služebnjka oznámeno býti má/ Edyž on swému spolu služebnjkowi dořonce nic odpustiti a darowati nechťel:

Tudy se nám oznamuge Nemilosrdenstw lidské/ a gegich nesmjřitedlnost/ poněwadž on ni swému bližnjmu geho hřichy a prowinne nj odpustiti nechťegi/ nýbrž kterať by se nad nim mřtiti mohli/ přjčinu hledagj.

Co se tomu nemilosrdnému služebnjkowi přiz třeffilo:

V edyžto spolu služebnjcy geho widěli/ tehdy se zarmančili welni: a ředše/ powěděl Pánu swému wšsecko co se bylo stalo. Tehdy powolał ho Pán geho/ dj mu: Služebnjče zlé/ wšsecken ten dluh odpustil sem tobě/ nebs

768 mně prosyl: Zdalizs y ty neměl se smilowati nad spolu služebnjkem swým/gaťo y gá smilowal sem se nad tebou. Y rozhnemaw se Pán geho/dať geg katům/dokudžby nezaplatil wšeho/což mu byl dlužen.

Kterž sau to ti druzy spolu služebnjcy?

Swatj Angelowé/kterž na takowé nemilostřdné/ nelitostiwé a nesmířitedlné lidj v Pana Boha žaluj.

Kdo se tuto rozumí skrze Katy?

Diablowé/ tēm odewzdáwa Pán Bůh takowé nemilostřdné/ nelitostiwé a nesmířitedlné lidj/ aby ge mučili a sřizowali; Nebo takťo dj Pán Krystus: Takť y Otec můg nebestý vćinj wám/ gestliže neodpusťte gedem každý bratru swému z sřdce swých/ proviněnj gegich.

Dokud magj nesmířitedlni a nemilostřdni od Kasťu mučení a sřizowáni býti?

Dokudž nezaplatěgi wšecťo což dlužni sau/ to gest/ nawěky. Nebo poněwadž oni na wěky swěho dľuhu nebudau mocy zaplatiti/ tehdy také oni budau na wěky mučení a trāpeni.

Čakěho Naučenj z tohoto Ewangeliū nazbýwáme?

Od Krále beřeme Naučenj:

Poneypřwe/že Hospodin gest milostřiwý Bůh/ kterž wšsem lidem gegich hřěchy odpauští/ Edyž se k němu s prawým pořaním daji nagiti. Tento
Kral

Kráľ měl služebníka kterýž mu deset tisíců hřiven dlužen byl/ a ge zaplatiti nemohl; Ale když gest w počore k noham geho padl/ řkauc: Pane/ poshoweg mi/ a wšsecko zaplatím tobe/ tedy gemu wšsecken geho dluh odpustil. Tak také Pán Bůh s člověkem zacházy/ byt člověk gestě tak mnoho hříchůw na sobě měl/ a ztě přjiny na věky měl zatracen býti/ když on gen toliko s prawým Pokáním ku Panu Bohu přigde a geg za milost prosy/ tehdy on dosáhne odpustění swých hříchůw/ gakžto sám Pán Bůh s přisahau potwzuge/ řka: Žiwť sem gá/ di Panowně Hospodin/ jeť nemám ľjbošti w smrti bezbožného: ale aby se odwrátil bezbožný od c. sty swé/ a žiw byl/ w Proroka Ezechyele w. XXXIII Kapit. w. II.

Podruhe/ že Hospodin také gest spravedlivý a hněwivý Bůh proti swewolným hřisňíkům/ a obwzlastě proti neimjřitedlným. Tento Kráľ byl milosrdný/ on se slytował nad služebníkem tjm/ propustil ho/ a dluh gemu odpustil. Ale když widel že tento Boha prazdný služebníč se tak nemilosrdným prokázal swému spolu služebníčowj/ kterýž mu sto peněz zaplatiti nemohl/ tehdy se tak welice rozhněwal/ že geg y hned řatům odewzdał/ až by wšsecko zaplatil co gest mu byl dlužen. Tak Pán Bůh zacházy s člověkem. On gest sice milostivý a milosrdný; ale když lide geho milost zle v-

živagi a proti swému swědomi w welikých
hříchích živi sau / a se na Počání odewzdati
a obratiti nechť; Tehdy on gest sprawedli-
wým soudcem a hněwivým Bohem / kterýž
zde časné a potom věčné bezbožných pokutu-
ge. Semtí směřuje Syrach s těmito slowy:
Meřikeg / Milosrdenstwí Hospodinowo gest hogné /
množstwí hříchůw mých shladí. Nebo lítost y
hněw rychlý gest v něho / a na hřisnější dolehne
prchliwost geho / w V Kap. w. 6.

Od služebníka genž swému Panu deset tí-
síc hřiwen dlužen byl bereme Naučení:

Poneyprwe / je my lidé s mnohými hřichy ob-
tíženi gsme. Tento služebník byl swému Panu
deset tisíc hřiwen dlužen / summu peněz kte-
ráž se tak snadno zaplatiti nemůže: Takť sau
také naši hřichové welicy a mnozy před Pa-
nem Bohem / kteříž od nás zpočtení býti ne-
mohau. Proti desáteru Božímu Příkázá-
ní my wíce nežli deset tisíc krát hřešime / my-
šlením slowy a skutkem / když zanecháváme
dobré / a činíme zlé / gisté s Kraleem Dawidem
zwołati můžeme: Hospodine / poblauzením tdo
rozumíš? Protož y od tagných očist mně: Y od
z umyslých wýstupků zdržuj služebníka swého /
aby nademnou nepanowali / w Žalmu XIX. w.
13. Hřichové moji rozmnožili se nad počet wla-
stí hlavy mé / w Žalmu XL. w. 13.

Podruhe / je my lidé dluh našich hříchůw za-
platiti nemůžeme. Tento služebník swého dlu-
pu

hu zaplatiti nemohl/ kdyby geho Pán byl měl
s ním zacházeti podle tvrdého Práva/ teh-
dy bylby musyl on sám se všemi s svými věc-
mi prodán býti: Tak gest také s námi lidmi/
dluh hříchův našich gest velmi veliký/ kte-
rýž my na věčné věky zaplatiti nemůžeme.
A kdyby Bůh náš / měl s námi podle své
Spravedlnostj zacházeti / tehdy by on nás
mohl na věčné věky zatratiti / pročez za po-
treby gest nám s Králem Davidem se mo-
dliti: Hospodine / newcházeš w saud s služební-
kem svým: neboťby nebyl spravedliv před te-
bou nijádný živý / w Žalmu CXLIII. Budešliž
nepravosti sšetríti / Hospodine Pane / kdo ostogi?
w Žalmu CXXX. w. 3.

Potřetí / včime se od tohoto služebníka / ga-
včiniti máme / když chceme nasseho dluhu zproště-
ni býti / a odpustění našich hříchův dosahnouti.
Služebník tento wida že zaplatiti nemůže /
nezapíral svůj dluh / nýbrž wýznal že gest
dlužen / ale přitom se koril a prosyl / padl na
swá kolena před svým Pánem řka: Pane / po-
showeš mi / a wšecť zaplatím tobě. Takť
y my činiti máme: (1) My musíme nasse hří-
chy wýznati a za milost prosyti: Pakliť djme /
že hřichu nemáme / sami se swodíme / a pravdy w
nás není / gestliže pak budeme wyznáwati hřichy
své / wěrný gest Bůh a spravedlivý / aby nám
odpustil hřichy / a očistil nás odewšeliké nepra-
wosti / w 1. listu S. Jana w I Kap. w. 8. (2)

442 Musíme se také Pana Boha s prawau Wj-
 rau přidrjeti. Tento služebný rad chtěl
 zaplatiti ale nemohl: My také nemůžeme
 naše hříchý zaplatiti; ale Pán Jezus ge za
 nás swau předrahau krow a těžkau smrti za-
 platil. Pakli by kdo zhrěšil/ přisluncy máme
 v Otce/ Jezisse Krysta spravedlivého. A onť
 gest obět slitowauj za hříchý naše: a ne toliko za
 naše/ ale y za hříchý wšeho swěta/ w I Epist.
 S. Jana w II Kapit. w. 1. Kdož se s pra-
 wau Wjrau Pana Krysta přidrží/ tomuť
 wšecy geho dluhy a hřichowé odpustěm
 budau/ by by gestě tak welicy a mnozy byli:
 Gemuť wšickni Prorocy swědecky wydaw agi-
 že odpustěni hřichů wězme křez gmeno geho kř-
 dy kdožkoli uwěřil by w něho/ w Skutcyh A-
 post. w X Kap. w. 43.

Počtwrté/ učíme se od tohoto služebn-
 ěa: Že lide nesmíředlni/ kterjž swému bližnjmu
 odpustiti nechť/ od Pana Boha twrdě pokuto-
 wani budau. Když se byl tento služebný pro-
 ti swému spolu služebný a bližnjmu nemi-
 losrdným wložal/ a gemu ten malý dluh od-
 pustiti a darowati nechtěl/ tehdy se Král tak
 na něho rozhněwal/ že gest geg Batim ode-
 wzdal: Nebo odsauzeni bez milosrdenstwy sta-
 ne se tomu/ kdož nečinj milosrdenstwy/ dj S. Ja-
 kub w II Kap. w. 13.

Kdož swému bližnjmu geho hříchý odpu-
 stiti nechce/ tomuť také Bůh geho hříchý ne-

odpustj. Alebo náš Spasytel w dnessnim
 Ewangeliu dj wayslowne: Tak y Otec
 miig nebestý vcinj wám/ gestlije neodpustjte
 geden kazdý bratru swému z sedcý swých/ pro-
 winnenj gegich. A na ginsjim mjestě dj tak-
 to: Gestlije pak neodpustjte lidem padu gegich/
 anij Otec was odpustj wám padu wassich/ v S.
 Matausse w VI Kap. w. 15. Protoz kazdy
 Krestian kterýz v Pana Boha chce milostj
 dosahnauti/ ten musy také swému bližnjmu
 odpustiti kterýz genu vblížil. Semt směr-
 ge náš Spasytel w swé Modlitbě kterauz
 modliti on nás naučil: Otče odpust nám na-
 še Wina gakož y my odpoustime nassim Win-
 ajšim/ v S. Mat. w VI Kap. w. 11.

Od spolu služebnjka kterýz druhému dlu-
 žen byl/ bereme Naučenj: Je tj kterýz druhých
 lidj rozhněwaj a jim vblížegi/ magj takowé hře-
 chy swému bližnjmu odprosti. Tento spolu
 služebnjč byl dlužen tomu druhému služebnj-
 kowi/ a kdyz nemohl zaplatiti/ tedy padl k
 noham geho/ prosyl ho/ řka: Poshoweg mi
 a wšecčo zaplatim tobě. Tak wšicni lidé
 kterýz geden druhému vblížili/ činiti magj.
 Alebo podobně/ tak gako ten Krestian po-
 winnen gest/ kterémuž vblíženo aby swému
 bližnjmu odpustil a se s nim smjril/ gestlije
 ginace v Pana Boha swých hřichůw odpu-
 stěnj dosahnauti chce: Tak také gest ten
 druhý/ kterýz vblížil/ powinnen y hned swé-

ho bližnjho odprosyti a se zase s nym smjri-
ti/ podle Klaucenj a napomenuti S. Pawla
genž takto dj: Slunce nezapadeg na hněwi
most wassi/ k Efezskm w IV Kap. w. 26.

Od tech druhých spolu služebnjků bere-
me Klaucenj: Že se swati Angelowé rmautegí
nad hřichy lidstymí. Nebo když gsau druzý
spolu služebnjcy spatrowali takowé vkrutné
hrdlowánj tohó služebnjka / tehdy se wělni
zarmautili/ a sedsse powěděli Pánu swému
wssecko co se bylo stalo. Tak činegi swati
Angele / kterjž nassj spolu služebnjcy sau.
Nebo podobně tak gako oni se nad nassj Po-
božnostj srdecně radugj/ tak také oni se na
proti tomu zase nad nassj bezbožnostj a hřis-
chy zarinucugi. Protož když my chceme swa-
té Angele/anobřz sameho Pana Boha obra-
dowati / tehdy musyme prawau Pobožnost
nasledowati a w milosřdenstwj pokračo-
wati.

Kdo nás k takowé Pobožnostj weđe a ponauka:

Duch Swatý / tohó musyme sobě od Pa-
na Boha wyžádati/ spjwagjce: Ty sám me
sřdce řeď/ a duchem swatým weď/ abymně nic
neswedlo / od tebe neodwedlo/ degž mi ktobě
přigjti/ wečně s tebau bydljti. Tomu nasse-
mu Bohu Otcy/ Synu a Duchu Swatému/
budjž čest a sláwa až na wěky/ Amen!

Ne-

Meděle dwadcata třetj po Swate Trojicy.

Ewangelium v S. Mat. w XXII
Kapitole.

Z Ehdy odssedssě Sarnzeowé radili se/
gatkby polapili Gejssě w řeci. Y
poslali k němu Běedlnjky swé s Herody-
ann/ řkauce: Mistrě/ wjme že prawdo-
mluwny gsy/ a Cestě Boží w prawdě v-
čjš/ a nedbaš na žádného/ nebo nepatrjš
na Osobu lidstau. Protož powěz nám/
co se tobě zda? Slussili Daň dawatí Cy-
saři/ čili nic? Znage pak Gejš zlost ge-
gich/ řekl: Co mně pokaušsíte Pokrytcy?
Bkažte mi Peniz daně. A oni podali
mu Penize. Y řekl gim: Ej gest tento
Obraz y Napis? Kžekli mu: Cysaři.
Tedy dj gim: Dawegtež tedy co gest Cy-
sařowa/ Cysaři/ a co gest Božího/ Bohu.
To wsslyssawssě/diwili se/a opustiwssě geg/
odessli.

Wyklad.

Co wsobě obsahuge dnešní Ewangelium?

Obsaž

Obsahuge w sobě Otázku: Zdaliz Židum
přislusj aby oni dan dávali Cysari/ čili nic.

Kdož takowau Otázku na plac přednesl?

Saryzeowé / kterjž byli welicy nepřátele
Pana Krysta.

Komu pať sau Saryzeowé takowau Otázku
předložili?

Panu Krystu nassemu Spasyteli.

Co sau oni to z vprimného srdce učinili/ čili aby
se něčemu zuaučili?

Nikoliw./ nýbrž mnohem wjce proto aby
Pana Krysta w řeči geho polapiti a geg tu-
dy do nestěstj přivesti mohli. Nebo takto
dj nasse Ewangeliu hned s počatku: Teh-
dy odšedše Saryzeowé / radili se / gažby po-
lapili geg w řeči.

Kterak pať se domniwali Saryzeowé / Pana Kry-
sta w řeči této polapiti / a nebo geg do
nestěstj přivesti?

Oni se sami w sobě domniwali: Neb že to
Pán Krystus potwrdj a powoli / aby Žide
Cysari dan dávali / a nebo že on to zawrhne
aby genu žádnau dan nedávali. Řekneli a-
by se Cysari dan nedávala / tehdy že ho bu-
dau mocy v Cysare obžalowati gažto ně-
gažého Burjce / kterjž zapowida Cysari dan
dávati: Gaž sau to bez toho potomně před
Pilatem učinili / když sau na něho žalobu we-
dli. Řekneli pať aby se Cysari dan dawa-
la / tehdy že se ho sobě Židowský národ wo-
stia

ſſliwoſt a w nenawíſt wezme/nebo žide chće-
li ſwobodni býti radi od ſlužebnoſtj/s kteraw
Cyſari poddani byli.

Co pak ſau ſaryzeowé ku Panu Kryſtu ſami ſſi
a genu takowau Otázku předneſli?

Nikoliw/ale oni poſlali k němu včedníky
ſwé/to geſt/ ſwé žáky aneb Studenty s he-
rodyány.

Gacy ſau to byli lide Herodyáni?

Byli takowi lide/terejž s Herodeſem drže-
li a geho faleſſné včienj naſledowali. Po-
něwadž Herodes z láſky Cyſare Auguſta Krá-
lem včinen byl/tehdy welmi také při Cyſar-
ſké ſtraně byl: pročez též nowé včienj aneb
Uboženſtwj začal/ kterez on z židowſkého
a Pohaniſkého dohromady ſpletl; Tj lide pak/
terejž geho včienj přigali/ gmenowali ſe he-
rodyáni.

Co pak ſau ſe tito lide s ſaryzey ſnaſſeli w této
Otázce/to geſt/ zdaliž ſau býti gedno-
ho domněnj?

Nikoliw. Nebo ſaryzeowé drželi s židy
aby ſe Cyſari žádná daň nedávala; Herod-
yáni pak drželi s Králem Herodeſem a s Cy-
ſarem/ aby ſe Cyſari daň dawala.

Proč pak ſau ſaryzeowé Herodyány ſebau wzali?

Abý Herodyáni Pana Kryſta y hned v He-
rodeſa obžalowati mohli kdyby on řekl/ aby
ſe Cyſari daň nedávala.

Kterak pak ſau tito lide ſwau Otázku předneſli?

Oni

Oni s počátku chwalili Pana Krysta pro
geho Pravdu a pro gehu Spravedlnost/ a
že on na žádného nic nedba/ říkáce: Mistré/
wjme že prawdomluvný gsy/ a cestě Boží w
prawdě wjś / a nedbaš na žádného: Nebo
nepatříš na osobu lidskou. Když pak takowa
lahodná slova wymluwili/ tehdy swau Otáz-
ku přednesli/ říkáce: Protož powěz nám/ co
se tobě zdá? Slušili daň dáti Cysari/ čili
nic?

Proč sau oni Pana Krysta chwalili/ co sau oni
to učinili z lásky k pravdě a z Grun-
tu srdce swého?

Nikoliw/ nýbrž oni chwalili Pana Krysta
z sfalessného a podwodného srdce/ aby ho s
takowýma lahodnýma slovy dříve podwe-
stj mohli; Chwaliwše ho/ že on nedba na
žadného/ aby tjm dříve nětco proti Herody-
anům aneb Cysari promluwil.

Koho oni rozuměgi skrze Cysare?

Cysare Římského/ kterýž tehdaž nad židy
panował.

Co oni rozuměgi skrze daň?

Clo a Kontribucy kterauž oni Cysari Řím-
skému a gehu Weybercjm wybegwati mu-
sili.

Co pak gest Pán Krystus zlost swých Neprate-
cům poznal?

Y owšem/ nebo y hned k nim takto řekl:
Co mně počausšite pokřtycy?

Proč

Proč ge Pán Krystus nazýwa Pokrytcůw?

Poněwadž se oni zewnitř na oko pobožnými vřázowali/ a Pana Boha chwalili; Gesto proti němu w srdcy swém zlost rodili/ a gemu žkě auklady připrawowali.

Co gest gim Pán Krystus odpověděl na tu gegich Otázku?

On odpověděl/owsssem žet gest sprawedliwě aby se Cysari daň a Kontrybuce dávala.

Kterak gest on gim to dokázal?

Y požadal od nich Penjz daně/to gest/ takowý penjz s kterým oni obyčegně Cysari daň a Kontrybucey wybegwali; A když oni gemu takowý Penjz podali/na kterýmž gistry Obraz a nápis byl/ gaž obyčegně se na Penězých gistry Obraz a nápis nachází/ tehdy zeptal se wředmjkůw Saryzegských/řka: Ej gest tento obraz y nápis. Když pať odpovědělize Cysari nápis y Obraz gest/tehdy dj gim: Dáwegaž tež co gest Cysakowo Cysari/ a co gest Božjaho/ Bohu. Pán Krystus chtěl tak mnoho řícy: Wy žide vžíwáte w wasj Zemi Cysaršké Penjze/a tudy vřazugete že ške geho Podadani; tehdy slusně a sprawedliwě gest aby ške gemu gažožto wasj Wrchňostj také dali co mu přináležj/ totiž clo a Kontrybucey.

Proč pať Pán Krystus gessě tato slowo k tomu přidal: A co gest Božjho Bohu?

Abý on Židům na gegich Wamjtánj odpowěditi/ a ge blaudjcy napraviti mohl/ře-
tjž

780
 řjz wůbec obýceg řjřati mřwali: Poněwadř
 mř musyne Panu Bohu to odwaděti a dā-
 wāti coř ř službam Bořjm patri a přinale-
 ři: Tehdy mř nemůžeme Cysři daň dāwa-
 ti. Na kterěřto gegich Namřtām a nero-
 zumně odporowām Pān Kryřtus gim odpo-
 wědel/ že se oboge wyřkonati mā a může/ to-
 řiz/ že se Cysři může geho gemu přinaleřicy
 Clo a daň dati/ a taķé že se y Panu Bohu
 může dati/ to co ř službam Bořjm přinaleři
 a patri.

Co pař řito mřladi řaryzeowě na tařowau ods
 powěd Panu Kryřtu nic wjce řjcy
 nemohli:

Dokonce řjc. Nebo dořti dobre widěli že
 gich Pān Kryřtus s wlařřnimi gegich slowy
 porařyl: Protoř řdyř řau tařowau maudrau
 odpowěd wřřřřeli/ diwili se/ a opuřřiwřře
 geg odesřli.

Gaķeho Naučenj ř tohoto Ewangelium nabřř-
 wāme:

Od řaryzeu w beřeme Naučenj:

Poneypřwe/ že bezbořni wůbec řwřř ře řlěa
 mu wedau. Gařř Příklad tuto māme na řa-
 ryřegich. Podobně tař gařo řau řami řary-
 zeowě Pana Kryřta w nenawřřř mēli a geg
 polapiti hledali: Tař taķé oni řwřř/to geřř/
 řwě řāřy aneb wćednřřř řřommu wedli/ y ři mu-
 řyli Pana Kryřta nenawřřđeti a gemu nāřřro-
 ge ř polapenj řlāřřř. Sem řlauři Přřřlowi

toto: Gaž stařj spjwali taž mladj škákalj.

Podruhe / je bezbožni wúbec pobožným ošydla kladau a gim gámu kopagi. Taž sau tu-
to Saryzeowé s Pánem Krystem zacházeli /
oni se spolu radili kteražby Pana Krysta la-
piti mohli. Taž wždyčy bezbožni s Pobo-
žnými zacházegi / gaž Král Dawid sám nad
takowými bezbožnými narjka: Nebo sau bez
přičiny polékli gámu ošydla swého: bez přičiny
wykopali gámu dusi mé / w Žalmu XXXV. w. 7.

Počtetj / je u ti bezbožni kterjž w rozepři sau
proti pobožným se spolčegi. Saryzeowé byli gi-
naž nepřatele sžerodyány; ale kdž měli Pana
Krysta přenasledowati / tu se spolčili a spřa-
telili: Taž se dēge wúbec že Herodes a Pilat
spolu wsinjr wcházegi proti Krystu a geho
werjcem.

Počtwrtě / včime se z Příkladu těch Sary-
zeow / je Pokrytcy vměgi dobrá a lahodná slo-
wa dawatj / ale w srdcy swém zlé smýšllegi a gá-
mu pobožným kopagi. Saryzeowé Panu Kry-
stu welmi dobrá a lahodná slova dawali /
řkauce: Místře / wjme že prawdomluwný
gsy / a cestě Božj w prawdě včjs / a nedbaš
na žádného: nebo nepatrjs na osobu lidškau;
Ale w srdcy swém hledali geg polapiti. Taž
pokrytcy a bezbožni častokrate čini / o nichž
Král Dawid takto napsaž: liběgšj nežli maslo
byla slova wst geho / ale w srdcy bog: měčegšj
nad oleg řeči geho / a wssaž byli gaž mečowé / w
Žalmu LV. w. 22.

Po

782 Po páte / je bezbožni wúbec swými auklady a osydlý zahanbeni přicházejí. Saryzeowé myslyli Pana Krysta w geho řeči polapiti / a sami polapeni a od Pana Krysta zahanbeni byli / tak že ani slowicka wíce promluwiti nemohli. Tak se děge wúbec bezbožným. Cyt gegich / kterauz vkrýli samy ge wlowj / a s hěmostem do nj wpadnau / dj Král Dawid w Žalmu XXXV. w. 8.

Od Pana Krysta bereme Uaučení:

Poneyprwe / je on gest wšewědaucy / a také je on myšlenj lidská wj a zná. Swelimi lahodnými a přátelskými slowy Saryzeowé ku Panu Krystu přišli / ale on proto předce poznal a weděl gegich zlé a falešné myšlenj / řka: Co mně počaušjte Pokrytce? On skutkem tuto dočázal / že to swědectwj / kteréz gemu geho wředlnjše S. Jan dal / prawě gest / řka: Oežjš nepotřebowal aby gemu kdo swědectwj wydawal o člověku: Neb on weděl co by bylo w člověku / v S. Jana w II Kap. w. 24.

Podruhe / aby se Křestian bezbožnjšů wstříhal / a jim wšefco newěřil. Saryzeowé Panu Krystu welimi lahodna slowa dávali / ale wšaf on jim proto newěřil. Tak také se wšicchni wěrní Křestiane magj na pozor mjeti / aby od bezbožných nebyli swědemi že zlému / nasledugjce napomenuti Krystowo / kteréz on swým wředlnjškům dal: Buďte opatrnj / gačo hadowé / a sprostnj gačo holubice / v S. Mat. w X Kap. w. 16.

Pa

284 třiti bude. Na zadného Pán Bůh/a náš Spasitel Krystus Gejz nepatrj a swým o-
tém newzhleda/ kromě toliko na pobožné a
wěrjcy/ ti toliko w lásce a w milostj Bojž za-
wřjni sau.

3 odpowědi Krystowé bereme Tlačenj:

Poneyprwe/je Poddani powinni sau swé Wr-
chnostj daň a Kontrybucy dáwati. Tot tuto náš
Spasitel wayslowně wkazuge/ědyž se ho žary-
zeowé tázali: Slušili daň dati Cysari/čili nic?
na kteraužto otázku jim odpowědel: Daweg-
tež tehdy co gest Cysarowa Cysari: a co gest
Božjho Bohu; Cysari pať/to gest Wrchnostj
přinálezi Poslušnost/ Čest/ daň/ Modlitby a
tém podobné poslussenstwj. Sem směruge
a náš napomina S. Pawel/ řka: Každá dus-
še wrchnostem poddána buď. Neboť není wrch-
nosti gedině od Boha: a kteréž wrchnosti gsau/
od Boha žřizene sau/ a protož ědož se wrchnosti
protiwj/ Božjmu žřizenj se protiwoj/ě Ržjmanum
w XIII Kap. w. 1.

Podruhe/ abychom Panu Bohu také co gest
geho dáwali. Tot Pán Krystus mjtí chce/ědyž
dj: Dawegtež co gest Cysarowa/ Cysari: a
co gest Božjho Bohu. Panu Bohu pať (1)
přinálezi nasse tělo a dusse/ to dwoge gemu
dāti máme: Dussj nassj ě geho Přibýtku; na-
sse tělo ě geho službě/ abychom sewssmi na-
ssimi audy Panu Bohu slaužili. Tot Pán
Bůh mjtí chce/ ědyž dj: Deg mi synu mlg
řdce

srdce své w Přísl. w XXIII Kap. w. 34. Sem
 směřuje y S. Pawel/ědyž nás takto napomi-
 na: Protož prosym was bratři skrze milosrden-
 stwí Boží/ abyště vydávali těla swá w obět ži-
 wau/ swatou/ Bohu libau/ rožumnau službu swau/
 k Římanům w XII Kapit. w. 1. Obwzla-
 ſtě máme Panu Bohu našj dušj při smrti
 zase odewzdáwati/ a s Paněm Krystem řj-
 cy: Otče w ruce twé poraučím Duchu mého/ w
 S. Lukasse w XXIII Kapit. w. 46. (2) Při-
 náleží Panu Bohu wšsecko naše Žboží a Gme-
 nj. Nebo wšsecko co máme od Pana Boha
 máme/ pročez gemu to zase k geho službě a k
 obziwenj chudých obětowati máme/ a nebo
 kdyby on takowé naše Gmenj skrze Oheň a
 nebo ginšj nestěstj od nás požádal/ tedy s S.
 Jobem řjcy máme: Hospodin dal/ Hospodin
 též odgal: Budiž požehnáno gmeno Hospodino-
 wo/ w I Kap. w. 21. Tomu našemu Bohu
 Otcy/ Synu a Duchu Swatému/ budiž čest a
 slawa až na věky věkůw/ Amen.

Meděle dwadecata čtwrta po Swate Trogicy.

Ewangelium v S. Mat. w IX
 Kapitole.

A Když Ježíš to k nim mluwil/ah Knj-
 2 a a 2 je

že gedno přistaupiwssi / klanělo se gemu /
řkauc: Dcera má nyní umřela / ale pod /
wlož ná ni Ruku swau / a budeť žiwa. A
wstaw Gejś / šel za ním / y Běedlnjch ge-
ho. A an / Žena kteráž Nemoey swau
trapena byla odedwanactj Lét / přistaup-
piwssi po zadu / dotkla se Podolka Rau-
cha geho. Nebo řekla sama w sobě: Dot-
knuli se toliko Raucha geho / vzdrawená
budu. Gejś pak obratw se / a vzřew gi /
řekl: Daufeg Dcero / Wjra twá té vzdra-
wila. Y ozdrowěla ta Žena / té chwěle.
Přišed pak Gejś do Domu Knjzete / a
vzřew Trubače / y Zástup hlučjch / řekl
jim: Odegdětež / nebo neumřela Děwče-
ka / ale spj. Y posinjwali se gemu. A
když byl wyhnán Zástup / wšed tam / wgal
gi za Ruku gegj / a wstala ta Děwčeka.
Y roznesla se Powěst ta po wšj té zemi.

Wyklad.

Kolik stránek dnešní Ewangelium w sobě
obsahuje?

Obsahuje w sobě dvě stránky?

O čem wyprawuje první stránka?

O wzkřísenj mrtwé dcery gednoho Knj-
zete.

Gakě to bylo Knjze?

Bylo Knjze školnj. Nebo žide toliko ged-
den Chrám měli w Měste Geruzaléme / do
kteréhož oni každého roku třikrát přicházeli:
W ginsich pak městech a wesnjcych měli oni
swé školy / do kterýchž se každau Sobotu schá-
zeli / w nich Pjssino swatě čtali / modlili se / a tak
den Sobornj swětili. Neypředněgšjho tehdy /
kterýž nad takowau gegich Školau wstano-
wen byl / gmenowali oni Knjzetem.

Kterak se to Knjze gmenowalo?

Gmenowalo se Jairus / gakž ho Lukáš
wyslowně gmenuge / to gest / oswjcený člo-
wek / w VIII Kap. w. 41.

Gakau gest toto Knjze Střnost mělo?

Geho gedinka dcera mu byla vmřela / w
létech dwanactj / gakž opět S. Lukáš do-
kláda.

Co gest on w takowém Zarmutku a křjži vz-
činil?

Y pospjšil sobě ku Panu Krystu / a prosyl
ho aby mu geho gíž vmřlau dceru zase wzkrj-
syl / nebo takto dj dnešní Ewangelium: A
když on to k njm mluwil / ay knjze gedno př-
staupiwši / klanělo se genu / rkauc: dcera má
nynj vmřela: ale podwlož na ni ruku swau /
a budeť žiwa.

S kým gest tehdy Pán Krystus mluwil / když
Jairus k němu přistaupil?

S Vcedlnjky Janowými.

W čem gest on s nimi mluwil :

W pústu. Nebo včedlnjcy Janowi tážali se Pana Krysta / proč se geho včedlnjcy nepostěgi? Pán Krystus gim pať dal na odpowěd že gestě čas k tomu nemj / aby se geho včedlnjcy postili / poněwadž oni swěho Jenjcha Pana Krysta gestě při sobě měli / a tať gestě žádného Zarmutku / sřauženj a pokusse nj necýtli; Když pať čas přigde / řdyž Pán Krystus od nich pryč odegde / řdyž oni w Zarmutek / w sřauženj a w přenasledowánj wpa dnau / tehdy že oni se dobře postiti budau. Toto řdyž gest Pán Krystus s nimi rozmlau wal / tehdy přistaupilo gedno knjze k němu / a klanělo se genu / řkauc: Dcera má nynj vmřela: ale poď / wlož nani ruku swau / a budeť žiwa / dj nasse Ewangeliu.

Drury Ewangelistowé pišj / řdyž gest Jairus ku Panu Krystu přistaupil že geho dcera teprwe vmřela; Kterak pať Matauš tuto dj / že gest giž byla vmřela:

Oboge se bylo stalo. Nebo řdyž gest Jairus ku Panu Krystu přišel / tehdy prosyl za swau vmjragjcy dceru; Když pať na cestě w šlyšel že gest geho dcera giž vmřela / tehdy Pana Krysta prosyl aby geho giž vmřelau dceru zase wzkřjšyl a gi gegj žiwot nawratil.

Co gest toto knjze ku Panu Krystu přinutilo :

Geho Wjra. Nebo on wěřl že Pán Krystus takowau moc má / řdyžby on gen toliho

na

na geho dceru swau ruku wložil/že ona gi-
stotné zase žiwa bude.

Co pak gest Pán Krystus wyslyšel Prosbu a za-
dost tohoto Anjžete?

Y owšem. Nebo wstal Gejjs šel za njm
y wředlnjcy geho. Přišel pak Gejjs do do-
mu Anjžete/ a vzřew trubace y žástup hlu-
čjcy/rekl gum/ odegdítež: nebi newmřela de-
wěčka/ ale spj. Y posmjwali se gemu. A když
byl wyhnán žástup/ wšed tam wgal gi za ru-
ku gegj: Y wstala ta dewěčka.

Kdo se tuto šrze trubace rozumí?

Rozumněgi se takowilide/ kterjž měli obyčeg
při pohřebu mrtwých těl na wšselikau hud-
bu a Muzyku welmi žalostné a smutné Pjsně
hráti/ a tudy ginsich lidj k žarmutku a k pla-
či powzbuzowati.

Co se tuto šrze žástup hlučjcy rozumí?

Rozumněgi se tudy takowé Ženy/ kterěž za-
gisty plat mrtwá těla oplakawali/ a tak šrze
swé žalostné Pjsně a mnohy plač a narikánj
druhých lidj k žarmutku pohybowali.

Mezy kterým narodem byl ten obyčeg mrtwá tě-
la s takowým křwlenim a narikánim
pochowáwati?

Mezy Pohany. Kteryzto zly a Pohanský
obyčeg y žide zachowawali/ a nobrž neypřed-
negšj w lidu/ y Anjžata školnj.

Proč pak gest Pán Krystus kázal trubacum/ y
žástupu hlučjcy mu wen wygiti?

(1) Proto/ poněwadž se gemu takowý Po-
hanský obyčej dokonce neljbił/ (2) učinil to na
oznámenj/ že tato vmrla dcera po malé chwj-
li zase živa bude/ a tať že nenj za potreby aby
nad tauto vmrlau dcerau wjce řwjli a nařja-
řali/ pročez Pán Krystus dj: Odegdětež:
nebt nevmřela děwečka/ ale spj. (3) Proto/
poněwadž oni toho hodni nebyli aby oni
takowý diw swýma očima/ gaťožto tupitelo-
wé a posměwací Pana Krysta spatřowali.

Co pať tato dcera nebyla vmrla/ poněwadž Kry-
stus dj: Nevmřela děwečka ale spj:

Ona opravdowě byla vmrla; Že pať Pán
Krystus dj: ale ona spj/ tehdy on tudy ozna-
miti chce/ že ona po malé chwjlce zase wsta-
ne/ a že gemu gest tať snadno tuto děwečku
zmrtwých wzkrjstyti/ gaťo spjcyho člowěka
probudjti.

Ta gaťy pať spůsob Pán Krystus tuto vmrlau
dceru wzkrjstyti račil:

Vgať gi za ruku gegj: V wstala ta dě-
wečka.

Co gest tento diw Pana Krysta y taťe jinšim
lidem oznameny byl:

Y owšem. Nebo rozněsla se powěst ta/
to gest/ řeč a učiněný diw Pana Krysta/ po-
wšj té zemi/ gaťž se dnešní Ewangeliium do-
konawa.

Gaťeho Naučenj z této prwnj stránky na-
býwáme:

Od Knjzeteř skolnjho. bereme Naučenj:
Po=

Poneprwe / je nás křij a sſauzenj ku Panu Bohu dohánj. Bez Pochyby jet geſt tento Ja-irus Pana Kryſta mnohdykráté mluwjcy-
ho poſlauchaľ / ale proto k němu ſe nedal na-
giti; Když pať ho bjda obkličila / když geho-
gedinka dcera na ſmrtné poſteli ležela / a
nobřz giž y vmřela / tehdy teprw přiſſel k
Panu Kryſtu a klaněl ſe genu / řkauc: Dce-
ra ma nynj vmřela: ale poď / wlož nani ru-
ku ſwau / a budeť žiwa. Tať ſe dege wůbec
s každy m člověkem. Sem ſlaužegj ſlowa
Proroťa Izaiaffe / w XXVI Kap. w. 16. po-
znamenaná: Hoſpodine / w wſkoſti hledali tebe /
wyléwali proſby / když třeſtánj twé na ně docha-
zeľo.

Podruhe / je láſka rodičů k ſwým diťkám we-
liťa geſt. Láſka k ſwému diťeti / toto Knjže
ſſkolnj ku Panu Kryſtu přinutiťa / nebo on
ſwé diťe welmi rad z ſmrťj ſproſtiti chťel.
Pročez ſám Pán Bůh / když on ſwau welikau
láſku k ſwým weřjcým oznamiti chce / tehdy
on ſe připodobňuje Otčy. Waťoť ſe ſlitowa-
wá Otec nad diťkami / tať ſe ſlitowáwá Hoſpodin /
nad těmi kteřj ſe ho boťj / dj Aťaľ Dawid w
Žalmu CIII. w. 13. A zaťe na giňſjim miſťe
připodobňuje ſe Hoſpodin miľoſtné a do-
brotiwé Matce / když taťto dj: Zdalj ſe mi-
ž zapomenauti žena nad nemluwinaťkem ſwým /
aby ſe neſlitowala nad plodem žiwota ſwěho: a
byť ſe pať ony zapomněly / ga wſſať nezapome-
nu

nu se na tě: Až na svých dlaních vyryl sem tě/
v Proroka Izaiasse w XLIX Kap. w. 15.

Po třetj/ je Pán Bůh těch genž gsau mdle
Břny nezawrhuge. Při tomto Jairovi byla
wjra gestě welmi mdlá/ nebo on prosyl aby
Pán Krystus k němu přišel/ a ruku svou na
geho již umrlau dceru wložil; Pán Krystus
ho pať nezawrhl/ nýbrž ho mnohem wice po-
slynil. Nebo kdž geho služebnjcy genu
wstřic na cestu vyšli/ kauce: Dcera twá
umřela/ proč již zamešknáwaš Mistra?
Tehdy Pán Gejzš řekl k němu: Nebog se/ to-
liko wěť/ v S. Marka w V Kapit. w. 36. Tať
Pán Krystus zacházy s těmi kterjž sau mdle
wjry. Nebo Hospodin Četiny nalomené nedo-
lomj/ a lnu lawřicjho se nebhasy / d. Prorok
Izaiáš w XLII Kap. w. 3.

Od Pána Krysta bereme Naučenj:

Poneprwe/ je on gest wšemohaucy Bůh.
Nebo mrtwé žádný člověk z své vlastnj
mocy wzkřisťti nemůže/ kromě Pán Bůh/ genž
gim žiwot dal. Tuto pať slyšjme že gest Pán
Krystus z své vlastnj mocy mrtwau dceru
wzkřisťl/ odkudž zawjrame a saudjme/ je on gest
nadowsecky Bůh pojeňnaný nawěky / gaťž S.
Pawel wyslowil k Řjmanům w IX Kapit.
w. 5.

Podruhe/ je Pán Krystus y podle svého člo-
wěcenswj wšemohaucy gest. Nebo geho ruka
měla tu moc dceru toho Anjžere škoňnít
wzkřj-

wzkřisiti / když on se toliko té dcery s nj do-
tekl / tehdy y hned powstala. Sem sineruge
wyslowenj Krystowo: Dana gest mi wsselika
moc na nebi y na zemi / v S. Mat. w XXVIII
Kap. w. 18.

Potrjetj / je Pán Krystus w onen poslednj den
wsselkny mrtwé wzkřisj. Nebo gako gest Pán
Krystus tuto mrtwau dceru wzkřisj / tak ta-
ke on strze swiug wssemohaucy hlas wsselkny
mrtwé w onen saudny den wzkřisj / nebo sám
Pán Krystus takto dj: Prigde hodina / w kte-
raužto wssicni kterjž w hrobich gsau / wsslyši
hlas geho: A pugdau ti kterjž dobré wěcy činili
na wzkřisjenj žiwota: ale ti kterjž złé wěcy činili /
na wzkřisjenj saudu / v S. Jana w V Kapit.
w. 28.

Od dcery toho Knjžete beřeme Naučenj:
Poneyprwe / je wssicni lide smrtedlni sau / a je
y mladj lide smrtj poddani gsau. Tato dcera
byla toliko dwanaacte let stará / a musyla vmřj-
ti. A tak ani mladostj nessesnuge smrt. Necht
gest člowěk pěčný / bohatý / mladý a mocný gač
chce / tehdy vmřjti musy: Nebo to gest wlozeni
od wěliw / Smrtj vmrež / dj Sýrach w XIV
Kap. w. 18.

Podruhe / je smrt wěticwch toliko siu podobna
gest. Nebo tak Pán Krystus gmemuge smrt
této dcery / řka: Nwemřela dēwěčka / ale spj.
Nebo podobně tak gako člowěk když on spj /
tehdy on sobě odpocíwa od swé práce / a po-
tomně

tomně když pročytne wesselegšjim srdcem
wstáwa: Takowyi spůsob také má smrt
wěřjcych. W smrti své spj a odpočiwagi so-
bě wěřjcy/gaž Pjśmo dj: Błahoslavenj gsau
od této chvíle mrtwj / kterjž w Pánu wmragi.
Duch žagiste dj gim / aby odpočinuli od pracy
swých / Žgwenj S. Jana w XIV Kapit. w.
13. Budaucně pať oni od smrti/gaťo z něga-
těho milěho a libezněho sna žžiwotu wečné-
mu wzbuzeni budau.

Od trubaců a Žástupu hlúčjcyho bereme
Naučenj:

Poneyprwe/ že se Křestiane nemagi podle spů-
sobu Pohanského nad swými mrtwými rmautiti
a sobě steyřkati. Slušna wěc gest syce aby Kře-
stiane swa mrtwa těla oplatawali/gaž Pj-
śmo tomu mjiť chce: Synu/ nad mrtwým wy-
léweg slž / a gaťoby něco těžkého trpěl / začni
řwjłiti/ dj Syrach w XXXVIII Kapit. w. 16.
Ale wřřať se Křestiane nemagi podle spůso-
bu pohanského rmautiti / to gest / tať nara-
mně/ že se kolikráte nedagi ani potěřřiti. Ne-
bo žté přjčiny gest Pán Křystus trubace a
taťowé nagatě řwjłicy a narjřagjcy Ženy z
Domu tohoto Rjžete wyhnať / a S. Pawel
weyřřowně dj: Abychom se nad těmi kterjž ze-
řnuli nermautili gaťo y gini/ toriž Pohane/ kte-
řjž naděge nemagi/ w I Epist. ř Tessalonycen-
řkým w IV Kapit. w. 13. Pohane nechť se
rmautj bez mřry nad swými mrtwými / ne-

bo nemagj žádné naděge zmrtwých wstání;
 Mý pať wjme zagiste že nassj mrtwj toliko
 spj / a gistý čas zase wstanau: Pročez wes-
 seleho srdce můžeme býti/ědyž nassj z tohoto
 swěta od nás rozlaučenj berau / pamatugjce
 co Pissino dj: Rozeslala sem wás s žalostí a s
 pláčem / ale dát mi wás Bůh zase s radostí / a s
 potěšenjm na wěčnost / Baruch w IV Kap. w. 23.

Podruhe / že bezbožni wůbec žádné wzkříšeni
 newěři. Když gest Pán Krystus k trubacům
 a k zástupu hlucícymu řekl: Těm mřela de-
 wečka / ale spj / tehdy se gemu pošmjwali. Tat
 na wětšjm djle wšickni bezbožni swąg žiwot
 trawj / kterjž podobně Saducejským žádné-
 ho wzkříšeni newěři / anobř zewšech Arty-
 kulůw Křestianské wjry sobě toliko smjch či-
 negj.

O čem wyprawuge druha stránka dnešního
 Ewangelium?

O vzdrawenj gedné Ženy / kteráž nemocj
 swau trápěna byla.

Gať dlanhy čas gest ona tu swau nemoc měla?

Giz dwanaćte lét / a gaťž Ewangelista
 Marek w V Kapitole w. 26. wyprawuge:
 že gest wšeckē statek swīg w těch dwanaćtj lé-
 tech wynaložila na Lékaře / a nic gj bylo nepro-
 spělo.

Ku komu gest ona swě autočissě wzała?

Ku Panu Krystu.

Kdy gest ona k němu přišla?

pra-

Pravě když se gest Pán Krystus k tomu
Anjzeti Skolškému vjbral.

Kterak gest tato žena swau Žádost Panu Kry-
stu přednesla:

Uni gednoho slova nerekla / ale na proti
tomu měla tak sylnau wjru / že když ona se gen
toliko podotkla Krystowého dotkne / tehdy že
ona gistotně vzdrawená bude: Pročež při-
staupila po zadu / dotkla se podotkla raucha
geho. Nebo řekla sama w sobě: Dotknuli se
gen toliko raucha gehu / vzdrawená budu.

Co pak gest ona skrze své dotknuti dosáhla
swého Ždrawi:

Dosáhla. Nebo y hned / gať se ona byla
gen raucha Krystowého dotkla / nemocy své
zbawena byla. Y vzdrawěla ta žena té chwí-
le / dj dnešní Ewangeliu. Pauhe syce ge-
gi dotknuti gj nevzdrawilo / nybrž gegj Wj-
ra: Gaťž to sam náš Spasitel dokláda / když
k nj takto dj: Dauffeg dcero / wjra twá té
vzdrawila.

Gaťého Naučení z této druhé stránky nabyz
wáme:

Od Pana Krysta bereme Naučení:

Ponejprwe / je on gest wšemohaučy Pán.
Nebo on měl takowau moc / že toliko skrze dot-
knuti gehu raucha / nemocni lide vzdraweni
býwali.

Podruhe / je on gest ten prawý lékař. Tato
žena w těch dwanáctj létech mnohé lékaře

vje

vžívala / ale žádný gj spomocy nemohl / ge-
dine Pán Krystus gj vzdrawiti mohl / genž
gest prawým lékařem a pomocníkem / gaž
sám dj: Gá gsem Hospodin/krerhž té vzdrawu-
gi / w II Knih. Moggzjst. w XV Kap. w. 26.

Od Ženy kteráž měla nemoc swau/bereme
Uaučenj:

Ponerprwe / že nám žádné tělesné lékařstw
nespomuze fdyž Pán Bůh swau ruku odtáhne.
Lékařstw gest syce dobré a od Pana Boha
t Zdrawi člověku stvořené / pročez také za-
dný rozumný člověk nim pohrdati nemá /
Uez gen toliko aby důvěrnost swau w tako-
wé lékařstwj newstkladal/nybrž aby gi na Pa-
na Boha wložil: Uebo fdyž Pán Bůh spo-
mocy nechce/tehdy žádné lékařstwj nespomú-
že / gaž spatrugeme na této Ženě. Sem slau-
žj toto propowědenj Pjsina swateho: Zagi-
stě ani bylina / ani fflastr nezhogil gich / ale twé
Pane slowo / kteréz wsecko vzdrawuge / w Knize
Maudrostj w XVI Kapit. w. 12.

Podruhe/ abychom w prawě Wjře nasse au-
točistě t Panu Gejzjstj we wssem nassem křjži a
sfauzenj měli / a to obwzlostě w nassj nemocy.

Tak gest učinila tato Žena/a dosáhla po-
mocy/nebo t nj powedino bylo: Daussjeg dec-
ro/wjra twá té vzdrawila. Tak y. mý činiti
musyme.

Potřetj/ že Pán Bůh ne toliko slowa a dlu-
he modlitby/nybrž y wzdychánj wěřejy dušj wy-
sleg-

slegcha. Tato žena ani slova nepromluvila/
 nýbrž ona toliko w swém srdcy vzdychala:
 Dotknuli se jen toliko raucha geho / vzdra-
 wená budu. A Pán Geziš vslyšel gegy vzdy-
 chánj. Takť Pán Bůh zacházy sewssemi
 wěrjcy mi. Žádost ponjžených wyslycháš Hospo-
 dine: Utwružesť srdce gegich: Bcha swého k
 nim naklonugesť / dj Král Dawid w Žalmu X.
 w. 17. Pročez každá wěrjcy dusse we wssem
 swém težkém sšauzenj a křjzj / a nobrž y při
 smrti / sama w sobě takto pomysliti a se
 potěšiti může:

Když wjc nebudu cytiti/
 A nic nemocy mluwiti
 Při mém posledním Skonánj:
 Tehdy wyslysť mé vzdychánj
 Pro Brysta Pana Geziše/
 A wwěď mně do twé Křjše!
 Amen.

Nedele dwadcata pata po Swate Trogicy.

Ewangelium v S. Mat. w XXIV
 Kapitle.

Protož řdnj vžřjte Ohawnost Zpusťe-
 ni / předpowědenau od Danyelee Pro-
 roka/

roka/ ana flogi na Miffě swatém / (kdo
 ěte rozuměg.) Tehdaž ti kterjzby byli w
 Jüdftwu/ necht' vřekau na hory. A kdo na
 Střesse/ ne ſftupug dolu/ aby něco wzal z
 Domu ſwěho. A kdo na Poli/ newra-
 cug ſe zaſe/ aby wzal Raucha ſwá. Bě-
 da pak těhotným/ a těm kterěz flogi wtěch
 takowych dnech. Protož modlte ſe/ aby
 Btjkani waffe nebylo w Zymě/ aneb w
 Sobotu. Nebo bude tehdaž Sauzenj
 weliké/ gakehož nebylo od Počatku Swě-
 ta až doſawad/ aniž kdo potom bude. A
 kdo by nebyli vřraceni Dnowe ti/ nebyl-
 by ſpaſen žádný Czlowěk. Ale pro wy-
 wolené vřraceni budau ti Dnowé. Tehdy
 řekliby wám kdo: Ať tutot' geſt Kry-
 ſtus/ aneb tamto/ newěřte. Nebo po-
 wiſtanau faleſſnj Kryſtowie/ a faleſſnj Pro-
 rocy/ a činiti budau Diwy weliké a Zá-
 zrakny/ tak žeby ſwedli (by moſne bylo)
 také y wywolené. Ať/ předpowěděł ſem
 wám/ Protož řeknaulit' wám: Ať na
 Pauſſtj geſt/ newycházege: Ať w ſtren-
 ſſjch/ newěřte. Nebo gakož Bleſt wyhá-
 zy od Wychodu Slunce/ a wkaſuge ſe až
 na Západ / tak' bude y Přichod Syna
 Bbb Czlo-

Cizlowěka. Nebo kdez koli bude Tělo/tut se shromaždj y Orlice.

200

Wyklad/

Kolik stránek dnešní Ewangelium wsobě
obsahuge?

Obsahuge wsobě dvě stránky.

O čem wyprawuge první stránka?

Wyprawuge o těch Znamenjch kteráž ma-
lo před Zkázau Města Geruzaléma/a obwzla-
stě před Zkázau Chrámu Geruzalemského
vklazowati se magj.

Kdo takowá Znamenj předpowidá?

Pán Krystus náš Spasitel.

Kdo mu k takowé řeči Příčinu podal?

Včedlnjcy geho: Nebo včedlnjcy vklazali
Panu Krystu to slawné stawenj Chrámu
Geruzalemského/a to drahé kamenj kteréž w
tom Chramě bylo/ kdezto on jim odpowe-
děl/že gistý čas prigde/w kterým ten slawný
a drahý Chrám zbořen a wšsecť zkázen bu-
de/že ani kamen na kamenj nezůstane. Když
pať potomně včedlnjcy welni rádji wědět
chtěli kterého času by se to státi mělo/ tehdy
jim Pán Krystus gista Znamenj předpowe-
děl/z kterýchž oni budau mocy saudit/že Zká-
za a Zpusťcenj gať města Geruzaléma/ tak y
Chrám welni blizko gest.

Kolikera Znamenj dáwa naš Spasytel takoz
wěho Způstienj:

Dwoje Znamenj.

Kterěz gest to prwnj Znamenj:

Ohawnost způstienj; Nebo takto dj naš
Spasytel hned s počatku dnešního Ewan-
gelium: Protož když vzrjete ohawnost způ-
stienj / předpowědenau od Danyele proroka/
ana stogj na místě swatem: Kdo čte rozu-
měj. Tehdáž ti kterjzby byli w Židstwu
necht vtekau na hory. A kdo na střesse / ne
sstupuj dolu / aby něco wzal z domu swěho.
A kdo na poli / newracuj se zase / aby wzal
raucha swá.

Co wyznamenáwa Ohawnost:

Wyznamenáwa takowau wěc kteráž člo-
věku w osškliwostj gest / a nebo před kterau
člowěk se štjti.

Co tehdy wyznamenáwa Ohawnost Způstienj:

Wyznamenáwa takowau ohawnu wěc
kteráž přjcinu k Způstienj a k Žkážě dodáwa/
anebo Způstienj sebau přinassj.

Co pak takowá ohawnost Způstienj před Žkáž-
au Geruzalema přigiti má:

Nowssem. Nebo giž Danyel Prorok otom
prorokowal / na kterězto proroctwj se tuto
Pán Krystus odwoláwa / a zté přjcinj také
dj: kdo čte rozuměj / to gest / ten deg dobrý
pozor.

Kde toto Proroctwj napsano stogj:

W dewaté Kapitole Proroka Danyeľ/
ľdežto on w wersij dwadcaťem sednem takto
dj: A w Chramě bude ohawnosť zpusťtenj/podle
Bjble Weleslawinowé.

Kde ta ohawnosť žpusťtenj státi má?

Na mjestě swatém/dj náš Spasýtel/to gest/
w Chramě Geruzalemským/a to na tom ney-
swatějšijm mjestě ľde Uřcha vmluwy stála.

Co pak se tuto skrze ohawnosť žpusťtenj ro-
zumi?

Obraz Řijmského Cysáře/ kterýžto obraz
Řijmane do toho neyswatějšijho mjestá ga-
ložto modlu postavili/ na kterěžto místo za-
dny wstaupiti nesinel/kromě neywyššij Āněžj
a to gednau w Řoce. Tentot obraz byl ži-
dům za welikau ohawnosť/a to za ohawnosť
žpusťtenj / poněwadž w malým čase potom
Chram Geruzalemský žřazen byl.

Proč pak Pán Krystus gestě k tomu toto připogil:
Tehdaž ti kterjšby byli w Āudstwu nechť vřekau na
hory. A ľdo na stěsse/ne sřtupüg doľu/aby nřř-
co wzał z domu swěho. A ľdo na poli/
newracüg se zase/aby wzał
raucha swěho?

Pán Krystus tudy oznamiti chce tak mno-
ho: Když se tato ohawnosť žpusťtenj bude
na swatém mjestě spatřowati/ tehdy giž čas
a žřaza tak blizko bude/že ti kterjš byďlegi w
Āudstwu welmi kratky čas miti budou k vři-
řáni na hory/aby se mohli skregti. Ān obrž čas
že bude tak kratky a drabý/ že ľide nebudou
tak

tať mnoho času miti / aby mohli ze střechy
sstaupiti do domu swěho a sobě nětco zněho
wzýti / anebo aby se mohli z pole domu na-
wratiti / a sobě nětco od štati sebau wzýti.

Kterěž gest to drube Známenj Žkazy Geru-
zalemské

Weliké ssaufenj a Bědowánj / kterěž při-
giti ma toho času. Nebo takto dj dále náš
Spasytel: Běda pať těhotným / a tēm kterěž
řogj wtěch takowých dnech. Protož modlete
se / aby wtjkanj wáše nebylo wzýmē / anebo w
Swátě. Nebo bude tehdaž ssaufenj wel-
ké gakehož nebylo od počatku swěta až do sa-
wad / aniz kdy potom bude. A byť nebyli v-
řráceni dnové ti / nebyl by spasen nřžadny
člowěk: ale pro wywolenē vřráceni budau ti
takowj dnové.

Proč Pán Krystus wola běda nad těhotným a
řogjčyma ženamaž

Proto / poněwadž takowým ženam to ssauf-
jenj mnohem težšj a wětšj bude / nebo oni
netoliko o swau osobu ale také y o swuig plod
a y o swé řogjcy dťky pečowati musęj řte-
rařby snjma wtecy mohli.

Proč pať se žide mod liti magj aby gegich wtjkanj
nebylo w žymē a nebo w Swátěž

Proto / poněwadž w žymē dnové welmř
řrately sau / a pro žymu daleko přigiti člowěk
nemůže / a swěmu nepřitely nelže wřtranjti;
A w Swátě pať proto / poněwadž žide ne-
B b b 3 mě

měli takowau swobodu aby oni se w Swá-
tek na dalekau cestu vydawali.

Co náš Spasitel znamená s těmito slowy / když dj:
Abýt nebyli vřáceni dnowé ti / nebyl by spa-
sen nijádný člověk :

On tudy znamená welikost toho sfauzení
kteréž w Geruzalémě tak weliké bude / že kdy-
by ono mělo déle trwati / tehdy by wšickni li-
de zahynuli anebo sobě zauřfali.

Co pak takowi dnowé toho sfauzení dšauho
trwati měli :

Nikoliw / nýbrž Pán Krystus dj: Ale pro
wymolené / to gest / pro Pobožné a wěřjcy /
kteréž se gestě w Geruzalémě nacházeli / že v-
řraceni ti takowj dnowé mělj býti.

Gakého Naučení z této prwnj stránky na-
býwáme :

Od Města Geruzaléma bereme Naučení:
Ponepprwe / že na weliké hřjchy nasleduge we-
líká pokuta. Město Geruzalém proti Panu
Bohu s welikými a mnohými hřjchy zbřessi-
lo / obwzlasťte tudy / že sau slowo Boží tupili /
přenasledowali Aposťtoluw / anobřz y samé-
ho Pána Krysta vsmrtili. Ale wšak zase od
Pana Boha těžce a twrdě pokutowáno a
trestáno bylo ; To sfauzení kteréž wtom mě-
stě bylo / bylo tak weliké a newymluwné že a-
ni odpočátku swěta takowého sfauzení neby-
lo / a také ani nebude. Tak Pán Bůh zachá-
zy swywolnými hřjssijky. Sem naučegj slo-
wa

wa Krále Dawida: Ty/ o Bože Cynný/ neoblibugeš bezbožnosti: nemá místa v tebe neskleschť/ w Žalnu V. w. 5.

Podruhé/ je Pán Bůh v tehdy řdyž on bezbožné pokutuge/ na své wěřcy pamatuge. Řdyž město Geruzalem zkázeno bylo/ a sřauzenj se rozmahalo/ tehdy Bůh spomenul na své wywolené/ to gest/ na své wěřcy a pobožné dítky a wřratil jim k wůli/ dnůw toho sřauzenj. Takť wždycky Pán Bůh zacházy s swými wěřcymi. Řdyž gest Hospodin pokutowal prwnj swět potopau/ tehdy on wyswobodil Noe/ a wpůstil ho do Korabu/ w I Knih. Moggj. w VII Kap. w. 1. Řdyž gest Sodomu a Gomorru s Ohněm trestal/ tehdy wyswobodil pobožného muže lota/ a dal ho sřrze Angely wywěstj na horu aby nezahynul/ w I Knih. Moggjss. w XIX Kapit. w. 16. Sem řlauzj Propowědenj S. Petra w II listu swém w II Kapit. w. 9: Bmjt Pán pobožné zpokussenj wytrhnauti: nepravých pak ře dni řaudu potrestaných dochowati.

O čem wyprawuge druha řránka dneřního
Ewangelium:

Wyprawuge nám o tom řznamenj/ řterěž předchazeti bude Přisřtj Pana Krysta k řsaněnému dñj.

Kdo nás wywěuge o tom řznamenj:
Těž Pán Krystus náš řpasytel.

Proč on o řakowém řznamenj řřřawu dáwa:

(1) Proto / poněwadž Město Geruzálem bylo Obraz a neb figura zkázy celeho světa.
 (2) Poněwadž včedlnjcy tyto dwoge Otázky w gedno spogili/ domniwawšše se/že když město Geruzalem zkazeno bude/ tehdy že také y hned swět spolu s njm své skončenj wezme/ a tak že saudný den přigde. Nebo oni se tážali Pana Krysta/řkauce: Mistře/ powěz nám/ kdy to bude? a které znamenj bude Přichodu twého/ a skonánj swěta/ v S. Mat. XXIV Kap. w. 3. Poněwadž pak včedlnjcy tyto dwoge otázky w gedno spogili/ tehdy jim také Pán Krystus na oboge Otázky odpowida.

Gatě tehdy znamenj Pán Krystus dáwa svého Přichodu ke dni saudnému?

Mnozstwj sfalessných učitelůw. On dj/ že před skončenjm tohoto swěta/ naplněny bude tento swět s sfalessnými učiteli/ kterjž se nad Pana Krysta powyššowati/ a weliké diwy činiti budau. Nebo powstanau/ dj Pán Krystus/ falešnj Krystowé a falešnj Prorocy/ a činiti budau diwy weliké a zázraky: tak žeby swedli/ by možné bylo také y wywolené.

Co pak Křestiane magi takowým falešným učitelům wěřiti?

Nikoliw. Nebo Pán Krystus dj: Tehdy řeklliby wám kdo/ ay tutoť gest Krystus aneb tanto/ newěrite.

Že bo pak falešných Prorokůw poznáwati máme?

Ze slowa Božjho. Kdož proti slowu Bo-
 žjmu

žjmu vci/ tent gest falešný Prorok: W slo-
wu Božjim máme Pana Krysta hledati/ gaž
nám náš Spasitel porauj: Ptejte se na Pi-
sma/ nebo wy dominowate se w nich wečný život
míti: a tať swědectwí wydawagi o mně, v S.
Jana w V Kap. w. 39. Kdožť pak nám Pa-
na Krysta ginde a na ginsjim mjestě/ a ne w
Pisně/vlázati chce/tent gest falešný Prorok/
zte přjčiny dj Pán Krystus: Ny/ předpowě-
del sem wám. Protož řeknauit wám/ ay/
napaušsti gest/ newycházegte: Ny/ wskre-
sijch/ newěрте.

Kterj učitelowě prawj/ že Pán Krystus gest
wskreslý/ anebo na-
pauštj s

Papežency/ kterjž prawj/ že ti toliko gaž
nalezi pobožný a swatý život wýstj a Panu
Krystu slaužiti mohau/ kterjž s paušterwnjky
na Pauštj swé obydlí magj/ a s Mnichy do
Klasstera lézau/ a w takowě Skresšj Pana
Krysta daremně hledagj. Takowými učite-
lům mý werjti nemáme. Onichž Pán Kry-
stus v S. Matausse w XV Kap. w. 9. takto
dj: Nadarmoť mně ctj/ vějce věni/ genj gšau přj-
lázanj lidšťa.

Co Pán Krystus/ Když takowá žnamenj před-
chazeti budau/ brzo po nich k šau-
du přigde?

Y owšsem. Poněwadž sám Pán Krystus
dj: Nebo gažoz blešť vycházy od vychodu
Slun-

Slunce/ a vřazuge se až na Západ: takť bude y příchod Syna člověka.

Proč Pán Krystus přichod swüg připodobňuje
blesku od východu Slunce?

Proto/ poněwadž geho příchod nenadále na lidj přigde. Nebo podobně tak/ jako když mý času letního spatřugeme/ že blesk w okamženi se vřáže dríwe nežli se naděgeme a po wšem okřstku nebeském od východu až na Západ/ to gest/ od rána až do večera Zem našj oswěcuje: Takť také nenadále/ w okamženi bude Příchod Pana Krysta k saudnému dni.

Proč pať gest Pán Krystus k swému Předpowidání swého Přichodu tato slova připogil: Nebo kdež koli bude tělo. Tuť se shromáždí y orlice?

Tato slova gsau obecné přjřlowj tehdejsjim lidem známe/ gehož vřjwali/ kdyžto vřázati chtěli/ že se rovný k rovnému/ neb podobná wěc k sobě podobně táhne. Smysl těch slow gest tento: že gaťož orlice magic bystrý čich gaťž gen kde wřýtj mrtwé tělo/ od kteréhož ona Pokrm swüg rada má/ tehdy hned tam letj: Tak že wěřcy ku Panu Krystu gaťožto audowé k hlavě swé se shromáždowati budau. A takž té přjčiny připodobňuje se Pán Krystus mrtwému tělu/ poněwadž on za nasse hřjchy smrt podstaupiti se chřstal; wěřcych pať přirownáwa orlici/ a
chc

chce tudy vřázati / že se onj w den soudny ku
Panu Krystu tak shromazděgi / gažoz se orli
ce k mrtwému tělu bez messkanj da nagiti.

Gažeho Naučenj zteto druhe stránky naby-
wáme :

Ponejprwe / že newšicňni učitelowé / wěrní a
prawi učitelowé sau. Nebo náš Spasitel dj/
že mnoho falešných Prorokůw přigde / kte-
rýmž mý wěrjiti nemáme / bytby došti mnoho
o Panu Krystu mluvili a řázali. Tut po-
zorowati máme wyslowenj S. Jana w ge-
ho I Epist. w IV Kap. w. 1. Nymilegssj / ne-
řážděmu duchu wěrte / ale zkussigte duchu / gsauli
z Boha : Nebo mnozy falešni prorocy wysli na
swět.

Podruhe / že mý také ani diwům wěrjiti ne-
máme řdyž nás oni od slowa Božjho odwesti chtě-
gi / a proti Wismu čeli. Papežency řdyž oni chtě-
gi swě falešné wčenj potwrditi / tehdy oni o-
byčeg magi swými diwy se honosyti / kterěz se
na tomto aneb na ginsjim slepým dokázali ;
Pán Krystus pať tuto vřazuje že také y fa-
lešni Prorocy diwy a Zázraky činiti mohau /
a to mocy Sabelskau / genž gest kunstýř welis-
ký. Pročez mý na takowě zázraky a diwy od-
powěditi máme : Bychom pať y mý neb Anděl
s nebe řázal wám / mimo to což sme wám řázali /
proklety buď / k Galatským w I Kap. w. 8.

Potřetj / že wymolenj do cěla / to gest / ať do
swěho skončenj / w blud swědění nebudau. Wy-
wo-

810 wolenj syce také zablauditi a z lásky Boží
wystaupiti mohau / gažž příklad máme na
Dawidowi a Petrowi; Ale wšak proto oni
w takowém bludu setrwati nemohau / nebo
by gináce nebyli wywoleni: Ztet Příčiny dj
tuto Pán Krystus / že možné není aby wywo-
lenj w blud falešného wčení swedeni býti
mohli.

Počtvrté / wíme se odtud / že saudný den bliz-
ko gest. Nebo Pán Krystus dj / že když swět
bude plný falešných učitelůw / téhdy že sau-
dný den blízko bude. Tot mý zagistě můž-
me o těchto nynějších časch říci / nebo ny-
n mnoho Naboženstwí spatřujeme / a wšea-
ligaké sekty se nachazegj / kteréz se wšecky spo-
čístj nemohau. To co gest S. Jan giž za
času swého wřel: Dikly / poslední hodina
gest / w I své Episs. w II Kap. w. 18. Tot y mý
také nynj našeho času říci můžeme.

Popáté / že den saudny na lidi w okamžení dří-
we než se naděgi přigde. Sem směřuge náš
Spasitel / když on swůg Příchod blěsku při-
podobnuge / řka: Gatož blěsk vycházy od wy-
chodu slunce / a wklazuge se až na Západ: tak
bude y Příchod Syna člověka. Pročez nikdy
gístj byti nemáme / ale wždycky se připravo-
wati máme: Ztet příčiny nás Pán Krystus
takto napomina: Bděte: nebo newíte / kdy Pán
domu přigde / v S. Marka w XIII Kap. w. 35.

Possesté / že se pobožni nemagj saudného dne
wátj.

bátj / nybrž magi se mnohem wjce weseliti. Pla-
 podobně gaťož orlice kteráž se mrtwěho tě-
 la nebogi/nybrž mnohem wjce se nad nim ra-
 duge a k němu se táhne: Takť také wěrjcy w
 den saundný s radostj ku Pánu Krystu se šbro-
 majdowati budau. Tak gaťo gich smrt ne-
 může odlaučiti od lásky Božj / takť také gich
 saundny den od Pana Krysta odlaučiti nebu-
 de mocy; Pročez s weselostj řjcy mohau:
 Wist sem zagistě / že ani smrt / ani žiwot / ani Andě-
 le / ani Knjzatswo / ani mocnostj / ani nastawagjch
 wěcy / ani budauch / ani wysokost / ani hlubokost /
 ani kterékoli jiné stwoření / nebude mocy nás o-
 dlauciti od lásky Božj / kteráž gest w Krystu Ge-
 žjssi Pánu nassem. k Rzymaniū w VIII Ka-
 pit. w. 38.

Kdo nás připrawuge k takowému přichodu
 Pana Krysta?

Pan Bůh škrze ducha swěho swatěho / to-
 hoť my musjme prosyti / wzdychagjce: O nej-
 milegšj Pane Bože! Probudjž nás abychem
 hotowj byli / kdjž přigde Syn twīg milý / geg
 s radostj přigali / a čistjmy Srdcy slau-
 žili / škrze tehož Syna twěho /
 Gežjssě Krysta Pána,
 nasseho /

A M E N!

Ne-

Neděle dwadecata sšesta po Swate Trojicy.

Ewangeliium v S. Mat. w XXV
Kapitole.

ADnž pak přigde Syn Člowěka w
Slawě své/ a wšickni swatj Anjele
s nim/ tedy se posadi na Trunu Weleb-
nosti své. A šhromažděni budou před
něg wšickni Narodowe. Rozděli ge na
ruzno/ gedny od druhych/ tak gako Pastyr
oddeluge Owce od Kozlů. A postawit
zagistě Owce na Prawicy své / Kozly
pak na Lewicy. Tedy dj Kral těm
fteržj na Prawicy geho budou:
Podte Požehnanj Otce meho / děs-
dičně wladněte Kralowstwjm wám při-
praweným od Wstanowenj Swěta. Ne-
bo sem lačněl / a dali ste mi gisti: Žiznil
sem/ a dali ste mi pjti. Hostem sem byl/
a přijimaliste mně. Nemocen sem byl/
a nawšstjwili ste mně. W Žalari sem se-
děl / a přichazeli ste ke mně. Tedy odpowě-
dj gemu sprawedliwj/řkauce: Pane/ kdy
sme tě widali lačneho/ a krmili sme tebe?
Neb

Neb žizniweho/a dawalit' sine piti? Aneb
 kdy sine tě wideli Hostě/a přigali sine tebe?
 neb nabeheho/a přioděli sine tebe? Aneb kdy
 sine tě wideli nemocneho/ neb w Zalaři/a
 přichazeli sine ktobě? A odpowjdage Kral
 řekne gim: Amen prawjm wam/ cožkoli
 ste činili gednomu z Bratrj těchto mych
 neymenssich/ mně ste učinili. Potom ře-
 kne y těm na Lewich: Odegďte odemně
 Zlořečenj do Dlyně toho wěčného / kterýž
 gest připrawen Diablu y Angelum ge-
 ho. Nebot' sem lačněl / a nedali ste mi
 gisti. Žiznil sem/a nedaliste mi piti. Ho-
 stem sem byl / a nepřigali ste mně? Na-
 by a neodjiwali ste mně: Nemocen a w
 Zalaři / a nenawssstjwili ste mně. Tedy
 odpowědj gemu y oni/řkauce: Pane/kdy
 sine tebe widali lačného / neb žizniweho/
 neb hostě / neb nabeheho / neb nemocného/
 aneb w Zalaři / a neposlauli sine tobě?
 Tedy odpowj gim / řka: Amen prawjm
 wam / čehožste koli nečinili gednomu z
 neymenssich těchto/ ani mně ste nečinili. Y
 pugdau tito do Trapenj wěčného / ale
 Sprawedliwj do Žiwota wěčného.

314

Wyklad.

Co wsobě obsahuge dneřini swatě Ewasgelium?

Obsahuge wsobě pěkně wymalowanj aneb
wypsánj dne saudněho/ kterak on při skonče-
nj. swěta má držán býti.

Kdo bude saudcem dne saudněho?

Pán Gejzřs/ kteryz se řkrze syna člowěka ro-
zumi/ řdyž náš Spasytel s počatku nasseho
Ewangelium takto dj: Když pak přigde
Syn člowěka w slawě swé/ a wřicněni swatj
Anděle s njm/ tedy se posadj na trůnu wele-
bnosti swé.

Proč se Pán Kryřtas gmenuge Synem člo-
wěka?

(1) Poněwadž on geřt netoličo prawým
Boheim od swěho Nebesčeho Otce od wečno-
sti zplozený; Vybrž také poněwadž on geřt
prawým člowěkem w plnosti časů od Pan-
ny Marje narozený.

(2) Poněwadž on den saudny/ netoličo po-
dle swěho Božřtwj; Vybrž také y podle swě-
ho člowečenřtwj držeti bude. Semť směřu-
ge náš Spasytel řdyž on v S. Jana w V Ka-
pit. w. 22. 27. takto dj: Anizž jagistě Otec sau-
dj řoho: ale wřfečen saud dař Synu/ nebo Syn
člowěka geřt.

Kdy Pán Kryřtas ř saudněmu dni přigde?

Při řkončenj swěta/ ale řdy aneb řterěho

časú se skončení swěta stane/ to žádný člověk
newj/ ani Angelowé/ kromě sam Pán Bůh.

W gaktým způsobu Pán Krystus k saudu přigde:

On přigde w weliké slawě a wssickni swa-
tj Angelowé s njm/ kterjž geg gačo služebnj-
cy swěho Pana nasledowati budau. A te-
dy se Pán Krystus posadj na trůnu weleba-
nosti swé/ to gest/ on bude gačožto Král a
saudce wssěho swěta na trůnu slawným a
welebným sedětj/gačž se sám w nasledugjcych
slowich Králem gmenuge.

Koho on před swau saudnau stolicy powolá a
sauditj bude:

On shromazdi/ a postawi před swuig saud
wssěcky narody/ zlé y dobré/ gačž náš Text
wypisuge: A shromazdění budau před nĕg
wssickni národowé: Y rozdělj ge na různos-
gedny od druhych/ tač gačo pastyr odděluje
owce od kozlů.

Kdo se rozumí skrze Owce:

Pobožni a werjcy lide/ kterjž gačo tiche o-
wečky hlas swěho Pastyre Pana Krysta na-
sledowali.

Kdo se rozumí skrze Kozly:

Bezbožni lide/ kterjž pro swau neposlu-
šnost/ Odpornost/ Chlipnost/ a ginsj hřichy/
Kozlům se přitownawagi.

Co pač Pán Krystus mezy Pobožnými a bez-
božnými rozdíl učinil:

W owšem. Nebo Owce/ to gest/ Pobožné

ty on postawj na prawjcy swau; Rozly pař/
to gest/ bezbožné/ ty on postawj na lewjcy
swau.

Gaký Wrtel wsllyšj Pobožni od Pana Krysta:

Takowyto/ když on k njm takto řekne: Pož-
te požehnánj Otce meho/ dědičné wladněte
králowstwjm wám připraweným od wsta-
nowenj swěta. Nebo sem lačněl/ a daliste
mi gysti: Žjžnil sem/ a daliste mi pjtí. Ho-
stem sem byl/ a přigjmaliste mně. Uah sem
byl/ a přioděliste mně: Uemocen sem byl/ a
nawostjwiliste mně: W žaláři sem seděl/ a
přichazeliste k mně.

Co se tuto rozumi šřeže králowstwj kterěž Po-
božni zděditi magi?

Rozumi se tudy žiwot wěčný/wěčné spase-
nj a wěčná radost/ kteraž Pobožni po tom-
to časnem žiwotě mjtí budau/ztět přjčiny ta-
ké dj Pán Krystus při Zawjrcce: Y pugdau
tito sprawedliwj do žiwota wěčného.

Co pař pobožni swými dobrými skutky/ zaslauže-
gi sobě žiwot wěčný?

Ukoliw. Nebo žiwot wěčný se toliko z
milostj dáwa: Milostj spasení ste šřeže wjru: a
to ne sami z sebe/ale dast gest to Boží: Ne žstut-
kú/aby se někdo nechlubil/dj S. Pawel k Efez-
ským w 11 Kap. w. 8. Protož také tuto náš
Spasjtel dj: Že Wěřjcy wěčný žiwot zdědi-
ti magi/co se pař dědičné dosahuge/tot se ne-
zaslhubuge/ nýbrž z milostj se to dáwa.

Šřeže

Skrze co tehdy wercy a pobożni dosahugi
żiwot wečný?

Skrze Wjru w Pana Bezjśse oni zasluhu-
gi żiwot wečný: Nebo kdoż wercj w Syna/má
żiwot wečný/dj náš Spasytel/w S. Jana w III
Kapit. w. 36.

Alle wssať náš Spasytel při ortely nad pobožnými/
gegich dobré skutky na plac přiwádi/íťa: Nebo sem
lačněl / a daliste mně gisti: co pať tehdy dos-
bri skutkové negsau přčina wečné-
ho spasení?

Dokonce negsau. Náš Spasytel nepřiwá-
dj dobré skutky wercjých a Pobožných proto
na plac / aby tudy vřázal že sau oni přčina
wečného žiwota / a gakoby oni skrze takové
swé skutky kralowstwí Nebeské zaslaužili; Ty-
brz Pán Krystus ge toliko přiwadj na Zna-
mení Wjry. Nebo prawá Wjra nikdy w
prawého Křestiana nemůže býti bez skutků
lásky / pročez dobři skutkové gsau gisté a
prawé Znamení wjry / gakž S. Jakub dj:
Wjra/ nemáli skutků / mrtwat gest sama wsobě
w II Kap. w. 17.

Kterak pať se o wercjých licy může: že sau oni
Pana Krysta křmili/ napágeli a
odiwali?

Pán Krystus wssedka tato dobrodini/ kte-
ráž sau Wercjy bjdnému a chudému Křesti-
anu prokázali/ tať přigjma/ a sobě přiwlast-
niuge/ gakoby ge oni vlastně gemu byli pro-
kázali. Pročez když se wywolení budau Pá-

na Krysta tázati: Pane / kdy sine tě widěli
 lačného/ a krmili sine tebe? Ueb žjžniwého/
 a dáwalit sine pji? Uneb kdy sine tě widěli
 hostě/ a přigali sine tebe? neb naheho/a přio-
 děli sine tebe? Uneb kdy sine tě widěli ne-
 mocného/ neb w žaláři/ a přicházeli sine k to-
 bě? Tyhdy gím odpowj Král/ to gest/ Pán
 Krystus takto: Amen prawjm wám/cožkoli
 ste činili gednomu zbratřj těchto mých ney-
 mensšjch/ mně ste učinili.

Koho Pán Krystus rozumí skrze své bratry?

Wěřjčjch a Pobožnjch lidj. Nebo kdožby
 koli činil vůli Otce mého Nebesěho/ tenť gest
 bratr můj/ dj Krystus v S. Matausse w XII
 Kap. w. 50.

Koho Pán Krystus rozumí skrze své ney-
 mensšj bratry?

Chude a bjdné mezy swými wěřjcyini/ kte-
 řjž w swětě neymensšj a neyopowrženěgšj sa-
 u. Kdož těm a takowým/ nětco dobrého proka-
 že/ kdo gich krmí/ gich napági/ gich odíwa/ a
 tak dále/ tenť to čini a prokázuge samému
 Pánu Krystu.

Gaký ortel wšlyššj bezbožni od Pana Krysta?

Takowýto: Gděte odemně zlořečenj do
 ohně toho wěčného/ kterýž gest připrawen
 ďablu y angelům geho. Uebot sem lačné/
 a nedaliste mi gisti/ žjžnil sem/a nedaliste mi
 pji: Hostem sem byl/ a nepřigaliste mne.
 Uabj

Nah / a neodjwaliste mne: Nemocen / a w
žalari: a nenawstjwiliste mně.

Co se tuto rozumi skrze wěcný oheň?

Peško horaucy / w kterémžto bezbožni s da-
bly a s gegich Angely na wěcné wěky magi
trapani a mučeni býti. Nebo Pán Krystus
dále dj: Že bezbožni půgdau do trápenj wě-
čného.

Co se rozumi skrze Angely kterjž dableu přiz-
naležej?

Rozuměgi se tudy zli Angele kterjž s li-
cyferem neywyšjim dablem od Pana Boha
odpadli a geho se zpustili.

Kterak Pán Krystus bude mocy řícy / že sau ho bez-
božni nenakrmili aneb nenapogili; poněwadž
wěšj častka gich / geg w žiwotě tomto
newidělaž?

Wšsecko to co sau bezbožni chuděmu a bj-
dněmu Křestianu odepřeli a newčinili / toť
sau oni Panu Krystu odepřeli a newčinili.
Pročez řdyž bezbožni Panu Krystu odpowi-
dati budau: Pane / řdy sine tebe wjděli lača
ného / neb žizniweho / neb hostě / neb nahého
nebo nemocného / aneb w žalari / a neposlauži-
li sine tobě? Tedy odpowj gim / řka: Amen
prawjm wám: Čehožste koli newčinili gedno-
mu zneymensšich těchto / ani mně ste newčinili.

Co pak tento Wrtel Pana Krýsta y hned také
k swému vyplněnj přigde?

N owšem. Tak gažo Pan Krystus wyr-
C e c 3 kne

ſne tať ſe taťe ſtane/ gaťz pobožným taťz taťe y bezbožným. Nebo bezbožni pügdaudo trapeň wěčneho: ale Sprawedliwý do žiwota wěčneho / gaťz nať Spasýtel při Ža-
wjrcce dneťſniho Ewangeliu wýſlowuge.

Gaťeho Naučeň z toheto Ewangeliu nať
býwámeť

Od Pana Kryſta naťſeho Spasýtele beře-
me Naučeň:

Ponepprwé/ je on geť ten ſaudce/ geňz wden ſaudný lidi ſauditi bude. Onť geť/ oněmž S. Petr takto dj: Pán Kryſtus geť uťſtanowěňý od Boha za Saudce žiwých y mrtwých w Skut-
eých Apoſťt. w X Kap. w. 42. Pročeť taťe wnaťſem wýznámj wjry o něm wýznawáme/ je Pán Kryſtus z nebe přigde/ a ſauditi bu-
de žiwé y mrtwé.

Podruhé/ je wſſecky lidi Pán Kryſtus ſauditi bude. Nebo wſſickni narodowé před něg žhomáždeňi budau/ dj naťſe Ewangeliu. Wſſickni mý žagíſťe wľázaťi ſe muſyme před ſau-
dnau ſtolicy Kryſtowau/ aby přigať geden každy/ za to coť ſrže tělo püſobil/ podle toho gaťz práce ž byla/ buďto w dobrém/ neb we zľém/ dj S. Pa-
wel w II liſta k Koryntſkým w V Kap. w. 10.

Potřetj/ je Pán Kryſtus ſprawedliwé bude kaťdeho člowěka ortelowati aneb ſauditi. Lide na tomto ſwěťe ſwým ſaudem aneb ortelo-
wánjm mnohdyčřate mohau oflamáni býti/ Pán Kryſtus pať geť wſſewědaucy ſaudce/
geňz

genž wšecťo wj a zná / kdo gest zlé aneb do-
bré wěcy páchal a činil: Pročez každého clo-
wěka sprawedliwě saudití / a gemu geho or-
tel čisti bude / tať že wšickni swatj s Kralem
Dawidem wýznagi: Sprawedliwý gšy Ho-
spodine / a wprjmy w saudech swých / w Žalmu
CXIX. w. 117.

Po čtorté / je Pán Krystus teprwe dne
saudného naležitý rozdíl učinil mezn pobožnými a
bezbožnými: Na tomto swětě Pobožni a bez-
božni mezy sebou žiwí sa / tať že se mnohdy
fráte rozeznati nemohau. Ale w onen den
Pán Krystus oddeli owce od kozlů. Poto-
mně se naplní to / co gest Pán Bůh skrze
Proroka Malachiasse wyslowiti račil: Ehy-
dy obrátíte se / a vřjste rozdíl mezy sprawedliwými
a bezbožnými: mezy tím genž slauží Bohu / a tím
genž gemu neslauží / w III Kap. w. 18.

Od Owec / to gest / od pobožných / kterjž na
prawjcy Krystowě stogi / bereme naučenj:

Poneyprwe / je blahoslawenstwj měřjch w
žiwotě wěčným newymsluwně weliké bude. Ne-
bo Pán Krystus dj / že oni blahoslaweni a po-
žehnanj sa / poněwadž oni dědicně wladnau-
ti budau Kralowstwjm / kterěž jim připra-
weno gest od ustanowenj swěta. Gať sla-
wné a radostné toto Kralowstwj gest / žádný
člowěk w tomto žiwotě wymsluwti nemůže:
Nebo oťo newjdalo / ani vcho neslychalo / ani na
síce lidské newstaupilo / co připravil Bůh těm

řterij geg miluji/ dj S. Pawel w I Epist. k
Koryntským w II Kapit. w. 9.

Podruže/ je se to milosrdenstw řterěj my na-
šsemu bjdnému a chudému bližnjmu prokazuge-
me P. K. welmi welice libi. Nebo náš Spasitel
dj: Cožkoli ste činili gednomu z bratrj těchto
mých neymenšich/ mne ste učinili. Takowá-
to dobrodinj chce sobě Pán Krystus tak při-
wlastniti a ge přigiti gakoby gemu samému
prokazana byla/ pročez on také takowé Mi-
losrdenstw bohatě a hogně odplatiti sľbu-
ge. Blahoslawen řterj se sľtuge nad nuzným
a chudým / w den zľý wyswobodj ho Hospodin.
Hospodin ho ošřeje/ a objwji geg: Blaženj bu-
de na zemi / anjž ho wpdá ľibosti nepřatel geho.
Hospodin ho posylj na ložcy w mdlobě geho/ w sľe-
čfo leženj geho w nemocy geho proměnj/ dj Král
Dawid w Žalmu XLI. w. 1.

Potřetj/ abychom našsemu chudému bližnj-
mu napomocni býli: Což se děge/ řdyž my chu-
děho člowěka w geho bjde a potřebě řrimi-
me/ napágame/ odjwáme/ do přibýtku naše-
ho přigináme/ w nemocy nawšřterwugeme a
geg potěšugeme. Takowet skutky Pán Ge-
zjs w onen saudny den chwaliti/ a swým we-
řrcym také milosrdenstw prokazowati bude.
Tehdyt se naplni to/ co gest Pán Krystus na
ginsim mjstě wyslowiti račil: Blahoslawenj
milosrdnj: nebo oni milosrdenstw důgdau/ w S.
Mat. w V Kap. w. 7. A co gest Hospodin
řkrze

skrze Proroča Izaiasse činiti poručil: Lámeš
 lácnému chléb svůj / a chudé wypowiedené vřa-
 děš do domu svého: widěliby náheho přioděš
 ho / a před tělem svým nestrhneš se. Tehdáž se
 vyrazí jako gitéň záře světko tvé / a zdramí tvé
 rychle i kvetne: předcházeti tě zagisté bude spra-
 wednost tvá / a sláva Hospodinowa zběře tě / w
 LVIII Kap. w. 7.

Od bezbožných / aneb od rozlůw kteržž na le-
 wicy Krystowé státi budou / beřeme naučení:

Ponejprwe / je aužkost a bjda bezbožných po
 tomto časnem životě welmi welika bude. Uteboť
 oni gsau to ti kteržž s předěšením budou po-
 slauchati ten žalostný Ortel Pana Krysta:
 Gděte odemně zlořečenj do ohně toho weč-
 ného kteržž gest připrawen šablu y Ange-
 lum geho. Weliká zagisté bude gegich bjda
 a aužkost: (1) Poněwadž oni od Pana Boha
 odděleni a rozlauceni / a od twáře Krystowé
 odstrčeni budou. (2) Poněwadž Zlořečenstw
 Boží na nich zůstane / zteť přčiny oni se také
 Zlořečenj gmenugj. (3) Poněwadž do Pekel-
 ného ohně wvrženj budou / fdežto oni na-
 wečné wešy na dušj y na těle brozné mušy a
 wsseligaké ssauženj snasseti mušegj. (4) Po-
 něwadž oni budou mušeti bydliti mezy zloře-
 čenými duchy / to gest / šably a wssemi gegimi
 Anděly. (5) Poněwadž takowá gegich bjda a
 aužkost na wečné wešy trwati bude; Utebo
 r is Spasytel dī / že takowé mušy wečné trwa-
 ti /

ti/ a oheň je wečně snasseti a cýtiti budau:
 Cerm gegich nevmře/ a oheň gegich nevhasne: V
 budauť w oskltivostiť wsselikému tělu/ dj Prorok
 Izaiáš w LXVI Kap. w. 24.

Podrybe/ bereme Vtaucenj od bezbožných
 abyhom se Nemilosrdensťw proti nassemu chu-
 demu blížimu wssřěhali. Nemilosrdensťw/
 Pán Krystus/w onen posledni den/bezbožnj-
 kum negwice na oči držeti bude/ a k njm ře-
 čne: Gď sem lačněl/ a nedaliste mi gysti: Žj-
 žnil sem/ a nedaliste mně piti/ a tať dále.
 Tehdyť se vyplně to/co gest S. Jakub w swě
 II Kap. wsslowil: Odsauzenj bez milosrdens-
 ťw stane se tomu / řdoť nečinj milosrdensťw.
 Pročeť my se takowého hrěchu pilně waro-
 wati máme/a přitom máme nasledowati na-
 pomenuti nasseho Spasýtele/ řdyž on y S.
 Luk. w VI Kap. takto dj: budte milosrdni
 gakoť y Otec náš milosrdnj gest.

Kdo nás weđe a porwzbuzěge k prawě lásce a k
 milosrdensťw blížnjho nasseho:

Duch Swatý/ kterýž gest duch lásky. To-
 hoť my musíme požádati/a často takto wzdy-
 chati: O láske sladká skloni se k nám/ deť
 milostj twé okusyt nám/ abychom srdečně se
 milowali/a pokogně w gednom smyslu stali/
 smilug se Pane: Tomu/welebnému wtěšite-
 li dušj nassjch/ Duchu Swatému/společně s
 Otcem a s Synem Pánem Krystem/budiť
 čest a sláwa až na wěky wěkůw/

Amen!

Ma

Manu Christi Protegente!

M. Krystiana Langhansa

Křestianstých Dítěť

Ručnj a Domovní

Knihy

Díl Dřetí/

Zdržugjey vsobě Wyklad Textů Ewangelistů
řich/gať na dnj Swatečnj/tak tež y Apo-
stolské/ kteřjž se w Cyrkwj Křes-
ťianské čtau.

Genž.

Z Německé do České Řeči s pilností přeložil.

M. Krystian Veselý.

Léta/ od Narozenj Pana Krysta

MDCCXII.

Ma den Swateho Aposstola Ondřege.

Ewangeliu v S. Mat. w IV
Kapitole.

Thody Sejs podle More Galilegského / vzřel dva Bratry / Simona / kterýž slowe Petr / a Ondřege / Bratrageho / ani pausťegi Snt do More / nebo byli Rybaři. Idj gim: Podte za mnau / a učinim was Rybaře Lidj. A oni hned opustiwsse Snti / šli za nim. A poodšed odtud / vzřel gine dva Bratry / Jakuba / Syna Zebedeowa / a Jana / Bratrageho / na Lodj / s Zebedeem otcem gegich / ani twrdj Snti své / n powolał gich. A oni hned opustiwsse Lodj / a otce svého / šli za nim.

Wyklad.

Gak se dnešní Swátek gmenuge?

Gmenuge se den swatého Ondřege / ponež wadž se tohoto dne Památka Aposstola Ondřege w Křestianské Cyrkwi swěti.

Kdo gest byl Ondreg?

Byl rozený z Galilege / gehožto Otce Saul
Jo=

Jonáš / a Bratr geho byl Aposstol Petr.
Tento Ondřeg býwal zmládj Rybářem / a
míwal obyčeg s bratrem swým Petrem / w
Galilegském Moři Ryby lowjti : Který
wšak potom od Krysta Pana powołán byl
za Aposstola / to gest / za Kazatele a učitele /
aby Ewangeliium swaté po swěte kázal.

Doalž to také Ondřeg učinil :

Y owšem. Nebo on netoliko Ewangeli-
um mnohým narodům kázal / ale y také žiwot
swůg pro prawdu Ewangeliium swatého wy-
nalozil. Nebo Kronykarowe píšj / že On-
dřeg od Pohanských Edessenerůw / mezy kte-
rými on naposledy kázal / vkrjžowan gest / a že
gest třj dni na křjž žiw byl / a z něho lidem
vkrjžowaneho Krysta kázal.

Wčem wyprawuge dnešní předčtené Ewan-
gelium :

O Powołání čtyr prwních učedlnjků na-
šeho Spasitele Geziše Krysta.

Kterj sau byli tj čtyřj učedlnjcy / kterých Pán
Krystus powołal :

Ti dwa bratrj / totiž Petr a Ondřeg / a po-
tom zase ginj dwa bratrj / totiž / Ján a Ja-
kub wětšj / gegichžto Otec Saul Zebedeus.

Gacy to byli lide :

Byli rybáři / genž lowjli w moři Galileg-
ském / kteréz se ginac Gezero Genezaretské
gmer dwalo.

A také porwinnostj tito lide powołáni byli :

Byli

Byli powołáni k Auřadu Apořtostkému/ aby se s počátku gařozto vćedlnicy aneb řacy prawdě Nebeské od Pana Krysta vćili/ a potom řdyž se gi navćegj/ aby takowé vćení po wřsem řwětě řázali.

828 Kdo geř ge powolař k takowému Auřadu Apořtostkému?

Pán Krystas náš Spasřtel/řdyž k nim takto řekl: Pořte za mnau/ a vćinjm wás Rybáři lidj.

Co Pán Krystas oznamuge řřze tato řlowa/ řdyž řiř že ge řće rybáři lidj wćiniti?

On řće toliř řřcy: Wý řte až pořawád na řmori řowjli a mnohé Ryby řapali; Ale ga wás řcy vćitely a Řazately vćiniti/ aby řte/ ne prořte ryby/ ale řané lidj řlowem Bořjm řapali a ge řu Panu Bohu obráćeli.

Řdaliř řau řito řide řposleřli a nařledowali Powolaři Krystowo?

Ř owřsem. Nebo opřiřtili řřřj y řodj/anořbrž řruzý y Otce řwěřo řebedeo opřiřtili a nařledowali Pana Krysta.

Řařěřo řaućení odtud nabywáme?

Od Pána Krysta beřeme řaućení:

Ponepřwě/ že on řám řiwotně o Spasěni řiřřké řetuge/ a wěrné vćitele y Řazately powolařwa/ genž řlowo Bořj w řwětě k Spasěni řiřřkému řázati muřegi. řot nám Pán Krystus řám powolařjm řěřto řřřř vćedlnřřm řř-

zuger/ když gim porauči/ aby geho Aposstolo-
wé byli/ a lidj obraceli. Ont gest ten/ o němž
S. Pawel takto napsal: A on dal některé za-
gisté Aposstoly/ některé pak za Proroky/ jiné pak
Ewangelisty/ jiné pak Pastýře a učitele: Pro
spořádání Swatých/ k dílu služebnosti pro vzdě-
láni těla Krystowa/ k Efezským/ w IV Kapito-
le w. 11. 12.

Podruhé/ je Pán Krystus náš Spasitel/ též
také v chatrné a prosté za hodné vyznáwa býti/ ge
k Zúřadu učitelskému Cirkwé swaté powolati.
Tito lidé byli prostj Rybáři/ kterjž chleb swou
lownjm Ryb dobývati musyli; Ale náš
Spasitel tak wysoce gich poctil/ že ge za své
Aposstoly powolati račil. A gestili že wse-
cky Aposstoly sobě považime/ tehdy shledá-
me/ že nawětšjm díle mezy njmi byli/ prostě
a chatrnj lidé/ kterých on proto k takowému
vřadu powolati račil/ aby lidé od tud tím wy-
ce moc Boží poznáwali/ kdyžby skrze službu
takových chatrných a tak prostých lidj Swět
k obracenj přišel. O kterémžto Powolání
anobř y o Powolání wšech Křestianůw S.
Pawel takto mluwí: Widíte z agisté powo-
láni swé/ bratři/ že ne mnozí maudři podle Zěla/
nemnozí mwenj/ ne mnozí wrozeni: Ale což blá-
nitwého gest v swěta/ to wywolil Bůh/ aby za-
hanbil maudré: a to což gest w swěta mdlé/ wy-
wolil Bůh/ aby zahanbil sylné: A nevrožené v
swěta/ a za nic položené wywolil Bůh/ ano hned
kte

ķterěj negsau/aby ty wěcy ķterěj gsau žkázyl: Pro-
to aby se nechlubilo před obličejem geho žádné
tělo/ w I ě Koryntským w I Kapitole w. 26.
27. 28. 29.

Od těch čtyř věedlnjšiřw Páně bereme
Naučenj:

Ponejprwe/ je Rybář w takowém powolá-
nj žiwy gsau/ ķterěj Panu Bohu odporné neni.
Nebo Pán Krystus sobě z počtu Rybářiřw
prwnj swě věedlnjšy powolał. Rowně tať
gaťož gest Pán Bůh ělowěku ryby pod geho
moc dal; Tať taťé gemu protivno neni/ķdyž
lide té mocy vžiwagj/ a ryby řu Pokrmu swě-
mu chytagi.

Podruže/ je řazdy powolánj swěho/ ma wěra-
ně a pilně hleděti/ aniž ho opauřstěti/lečby od Pa-
na Boha ě giné pracy powolán byl. Tať se cho-
wali tito lide/ oni byli pilni swěho obchodu
a powolánj/ něķterj twrdili syti swě/ druzy
metali sytě do Mōře/ a ne vpařstěli od prá-
ce swě/ doķudž od Pana Krysta ě giněmu Źlu-
řadu powolánj nebyli. Tať musy řazdy Kře-
řtian ěiniti a na Božj pořadeť hleděti/ ķte-
rýž gest Pán Bůh po Padu ělowěka nařidi-
ti raěil/ řka: W potu twari twě Chleb swiřg
gisti budeř/ w I ěnih. Mōgžjšř. w III Kapi-
tole w. 19.

Potřetj/ je řadny nemá žgewný věitelřřř Źlu-
řad w ěyrķwj Božj wyřonawati/ lečby od Pa-
na Boha ě tomu powolánj byl. Nebo tite li-
de

de netjšli se do Zúradu Apóstolského/nýbrž
čekali až od Krýsta Pana k takowému Zúra-
du powołánj dosáhli. Také také má slauti
o wšech Včitelých Cyrkewních/gaž S. Pa-
wel dj: Anjž k sobě sám te cti osobuge/ale ten
kterýžby byl powołan od Boha gafo y Aron/ k
Židům w V Kap. w. 4.

Počtwrté/ je ti kterýž od Pana Boha řadně
k auřadu Kazatelskému powołánj sau/ geg nasle-
dowati magi. Tot sau učinili tito čtyřj včedl-
njcy/když od Pana Krýsta powołani byli: Tot
také wšickni wěrnj Služebnjcy Krýstowi za-
chowati a toho aumyslu byti magi/gafo Izaa-
ias/genž řekl: Ted gsem possli mně/w VI Ka-
pit. w. 8.

Po paté/ je wšickni Křestiane Pana Boha
nasledowati/ a gemu poslušni byti magi/když on
gich wolá. Také gafo sau tito včedlnjcy Pa-
na Krýsta vposlechli a geg nasledowali/také
také wšickni wěrní a prawi Křestiane čini-
ti magi. Pán Buh ge powoława skrze slo-
wo své a chce od nich mjeti/ aby Pořani čini-
li/ w Gezišě Krýsta wěřili a pobožně žiwi
byli/wědauce/ že Panu Bohu žádná obět rač
přigemna není/ gafo Poslussenstwj/ gaž
Prorok Samuel k Saulowj řekl: Zdalij li-
bost takowau má Hospodin w zápaljch a w obě-
tech/gafo kdýž se poslussenstwj řoná hlasu Hospo-
dinowa? Až/ poslauchati lepě gest/ nežli oběto-
wa/ a ku poslussenstwj státi/ lepě nežli tuř škop-
ci přinášetj/ I Bral. XV Kap. w. 22.

Po sſeste/ abychom w tomto ſwětě nic tať we-
lice nemilowali/ gaťo Pana Boha/ a z té přjčiny
pro něho / a na geho rozkaz / wſſeckno časné opu-
ſtili. Tito lide/ gſauce od Pana Kryſta po-
wołánj / wſſecko opuſtili/ ſwě ſýťj, lodj / ano
y Otce / a ſſli za Panem Gejzſſem. Tať y
nám na tomto Swětě/ nic nemá býti tať mi-
lého / abychom to ſe ctj a ſlawě Bozj / a na
geho rozkaz neměli opuſtiti/ pamatugjce a
ohledagjce ſe na Wyrčnutj Kryſtowo: Kdo
miluge Otce neb Matku wjce nežli mně/ není mně
hoden: a kdož miluge Syna neb dceru wjce než-
li mně/ není mně hoden/ v S. Matauſſe w X
Kap. w. 37.

Poslednie/ aby chom hotowi byli/ Pana Boha nasledovati/ kdyz on nas strze smrti k sobe powola/ tuť wseckno rádi opustiti máme. Tebo při smrti Pán Bůh od nás mrti chce/ aby chom wsecko časné na gednau opustili/ gaž nasse Rodjce/ Přibuzné a Přateli/ tak též nasse Gmenj a Statek/ a čímkoli wěť w tomto swěte wladneme/ a Pana Gejssse aby chom nasledowali y hned kdyz gen k nám takto promluwj: Gistet přigdi brzo/ Jger. S. Jana w XXII Kapite. w. 20. Tehdy bez meškání gemu odpowěditi máme: Amen/ přigdiž miig Pane Gejssi! Tomu nassemu Spasyteli spolu s geho Otcem y s Duchem Swatým/ buďž čest a sláwa až na věky věkůw/

24 m 27!

21

Na den Swateho Apostola Tomáše.

Ewangelium v S. Jana w XX
Kapitole.

Tomáš pak geden že dwanaći/ kterný
slauť Dydymus/ nebyl s nimi řdný
byl přišel Gejiss. V řekli gemu glnj B
ředlnjey: Widěli sine Pána: Ale on řekl
gim/ Leč vřjm w rukau geho bodenj hře-
bů/ a wpustjm prst swůg w mįsto hřebů/
a ruku swau wložjm w bok geho/ nikoli
newěřjm. A po osmi dnech/ opět Bře-
dlnjey geho byli wnitř/a Tomáš s nimi.
Přišel Gejiss a dweře byly zawřjny/ v
stal vprostřed a řekl: Pokog wám. Po-
tom řekl Tomášowí: Wložj prst swůg
sem/ a wız ruce mé/a wztáhni ruku swau/
a wpust' w bok mųg: a nebudj newě-
řjch/ ale wěrnj. V odpowědel Tomáš/
a řekl gemu: Pán mųg a Bůh mųg.
Dj gemu Gejiss: Jes mně widěl To-
mášsi/ wvěřil sy: Blahoslawenj kterjž ne-
widěli/ a wvěřili.

Wyklad.

Kterak se dnešni swátek gmenuge?

Gmenuge se den Apóstola Tomasse/poně-
wadž se geho Památka w Cyrkwi Křesťan-
ské/tohoto dnešního dne swěti.

Kdo gest byl Tomáš?

Byl geden z těch dwanacti včedlnjku Ge-
žissowých/ kterěz on po wšem Swětě Ewan-
gelium swaté kázati rozestlal.

Šdaliž gest Tomáš takowě poručení wykonal?

Y owšem/Nebo on w mnohých a dalekých
krájinách/ano y w Indygi Ewangeliium ká-
zal/ a tam pro Wjru w Pana Gežisse swüg
žiwot dokonati musyl/ nebo byl kopjin pro-
boden.

Proč pak se tento Tomáš w našem Ewangeliium
Dydymus/ aneb blženec gmenuge?

Proto že gest byl geden z blženců aneb
dwau dětí/ kterěz geho Matka na gednau
porodila.

Kolik stránek dnešni Ewangeliium wsobě
obsahuge?

Obsahuge wsobě dvě stránky.

W čem wyprawuge první stránka?

O newěre Apóstola Tomasse.

W čem Tomáš byl newěřej?

W tom/ že nechteš wěřiti/ že Pán Kristus
zmrtvých wstal.

Od tud to posslo že Tomáš do takové nové-
ry upadl:

(1) Odtud/ že gest nebyl přítomným/ když se
Pán Kristus po svém vzkříšení/ dne Velí-
konocního/ včedlnějším svým ponejprve byl
zgeroviti a ukázati račil. (2) Že gest svému
rozumu více věřil nežli druhým Apósto-
lům. Ačkoli oni genu vsedělo gruntově
wyprawovali/ že sa u Pána Ježíše wideli/
s ním mluvili/ vsať on proto předce nechťel
věřiti/ nýbrž řekl: Leč vyjmi w ruku geho bo-
dení hřebu/ a wpustim prst svůj w místo hřebu/
a ruku svou wložim w boť geho/ nikoli newě-
řim.

Gakého Naučení odtud nabýváme:

Od Apóstola Tomáše bereme Naučení:

Ponejprvé/ že Ařtýkul o Vzkříšení Kristo-
vém/ anobř y o vzkříšení mrtvých/ vůbec lid-
ským rozumem pochopen býti nemůže. Tomáš
svým rozumem pochopiti nemohl/ žeby Pán
Kristus/ kterýž opravdově umřel/ zase měl
živým býti. Semť sineruge wyslowený S-
Pawla: Želešný člověk nechápá těch věcí kte-
réž sa u ducha Božího: Nebo sa genu blažno-
stíwí/ aniž gich může poznati/ w I Episs. k Ro-
myntským w II Kap. w. 14.

Podruhé/ že my w věcech k více náležejících
nem/ ne hlaubati/ a se podle našeho rozumu spra-
we oati. Nebo když gest Tomáš více svého
rozumu/ nežli Apóstolu následował/ tehdy

W čem wyprawuge druha stránka dnešního
Evangelium:

Wyprawuge nám: o Obrácení Apostola
Tomasse.

W čem gest záleželo geho Obrácení:

Wtom/ že gest k Wjře w Pana Gejssse
wzkříšeneho přiveden byl/ a wěřiti počal/ že
Pán Gejss opravdowě zmrtvých wstál.

Kdo gest ho k té wjře přivedl:

Sam Pán Gejss náš Spasitel. Nebo po
osmi dnech po swém wzkříšení/ kdýž wředlní-
cy šhromazdeni byli a Tomáš s nimi/ tehdy
přišel Gejss zase k nim/ a winšował jim Po-
žog. Obzwláště pak k Tomášowj inuwl/
wkazugje genu rány a bodení hřebu/ to gest/
Znamení a důkky kteréz mu w rukau a w no-
hach od hřebů wdelané byli/ řka: Wložij přst
swůj sem/ a wjž ruce mé/ a wztáhni Nůřku swau/ a
wpust w boř můg: a nebudij newěřicý ale wěrný.

Skrze co gest Tomáš swé obrácení a swau Wj-
ru pronešl a neb oznámil:

Skrze swé řawné wyznání/ řkane k Panu
Gejssowj: Pane můg/ a Bože můg.

Co k tomu řekl Pán Gejss:

On takto řekl: Žes mně widel Tomáš/
wweřil sy: Blahoslawený kterjž newideli a
wweřili.

Co gest chtěl Pán Krystus s těmito slowy o-
známiti:

On tudy tak mnoho chtěl oznámiti: Že

ne wšickni lide šrze takowé to žgemenj a neb
wjdenj k wjře obracenj budau/ nýbrž aby lide
słowu Božjemu wěřili/ a tudy swěho Spase-
nj hledali.

Gakého Naučenj odtud nabýwáme?

Pd Pana Krysta bereme Naučenj:

Poneyprwe/ je on gestne toliko prawý čłowěk/
nýbrž také prawý Bůh. Nebo takowým Bo-
hem a čłowěkem geg gmenuge Tomáš/ kdýž
dj: Pane můj/ a Bože můj. Tot gest/ gakž
S. Jan wyslowil: Onť gest ten prawý Bůh a
žiwot wečný/ w I swé Epistole w V Kapito-
le w. 20.

Podruhe/ je Pán Krystus opravdowě zmř-
tých wstal. Nebo zté přjčiny on se zde vřázal
Tomassowi/ zté přjčiny také porauči swé swa-
ré slowo kázati/ z kteréhožto se wíme a po-
znáwáme/ je Gejš Krystus wstal zmřtých po-
dle Wšem/ gakž S. Pawel dj w I Episs. k Ro-
rynským w XV Kap.

Potřetj/ je Pán Krystus y tém neywětšim
hříšníkům ku Potěšení na swět přšel / aby ge
hledal a spasyl. Tomáš do welikého hřichu/
totiž/ do newěry wpadl / ale Krystus ho wté
nedowěre nenechal/ nýbrž on ho hledal a při-
wedl geg zase k wjře. Tjmt gest dokázal/ že
prawda gest/ což na ginsjim mýstě propowě-
děl: Syn čłowěka přšel aby spasyl / což bylo
žohnulo/ w S. Mat. w XVIII Kap. w. 11.

Počtwrté/ je my při nasšem obracenj nemá-
me

me očekawati obwzlastnjho zgewenj mrtwých/ ale
 le je máme słowu Bożjmu wérjti / a tudy wiru a
 Spasenj hledati. Nebo tak gest powědel Pán
 Krystus k Tomassowj : Blahoslaweni kterjž
 newiděli a uwěřili. Tot gest / co gest Otec A-
 braham Bohatcy zstrany geho pět bratruw
 na odpověd dal : Magi Mogyisse a Prorocy/
 nechť gich poslauchaji / a gestliť Mogyisse a Pro-
 roky neposlechnau / aniž byť kdo zmrtwých wstal/
 uwěrj genu / v S. Luk. w XVI Kap. w. 31.

Od Apóstola Tomasse bereme Naučenj :

Poneyprwé / je w hřijich nemáme trwati / ale
 se obratiti řdyž se nám připomínagi. Takť gest
 učinil Tomaš / řdyž mu Pán Krystus geho
 hřich připomenul a na oči držel / tehdy y
 hned takowý spacháný hřich poznal a přestal
 býti newěrným. Takť také každý Křestian či-
 niti má řdyž se hřichu dopustj.

Podruhe / je mý nassj wiru také v osty wyzo-
 návati máme. Tot gest učinil Apóstol To-
 maš. Nebo řdyž gest on w Pana Krysta v-
 wěřl / je on zagistě zmrtwých wstal / tehdy
 tu takowau swau Wiru také osty wýznal/
 řka : Pán můg a Bůh můg. Takť y my wsi-
 cni činiti máme : Nebo wyznášli osty swými
 Pana Gejssu / a srdcem swým uwěřjli / je geg
 Bůh wzkřjchl zmrtwých / spasen budeš. Srdcem
 se zagistě wěrj k spravedlnostj / ale osty wýznánj
 děo se k spasenj / k Řjzm. w X Kap. w. 9. 10.

Kdo nás k takowě wjře wede :

Pan Gejss náš Spasytel. Nebo gakož
 To-

Tomasse gest k wjre přivedl / tak on činj až
posawad / když slowo swé z skrze služebnjky
swé mezy námi rozhlassuge / a skrze ducha
swatého nám syly a mocy wděluge / že slowu
geho wěrjme. Pročez musyme s onym malo
wěrným vzdýchati: Wěrjmi mišy Páne / po-
moz newěre mé. A s wěcdlnjky Páne: Páne
přisposť nám wjry. Kteremužto nassemu Spa-
sytely spolu s Otcem geho y s Duchem swa-
tým / budiž čest a slawa na wěky wěkůw / A-
men!

~~~~~

**Na den Očišťowání Ban-
ny Marje.**

Ginač

Na den Hromnic.

**Ewangelium v S. Lufasse w II
Kapitole.**

Když se naplnili dnové očišťowání
Marje podle zákona Mojžíšova /
přinesli geg do Geruzaléma / aby ho po-
stawili Pánu: (Gakož psáno gest w Zá-
koně Páně: že každý pacholík otwírag
iwot / swatý Pánu slauti bude.) A aby du-
li o-

li obět / jakož powědjno gest w Zákoně
 Páně/ divě hrdličtý/ a neb divě holauba-
 tek. A ay/ byl člověk w Geruzalémě ge-
 muž gméno Symeon: a člověk ten byl
 spravedlivý/ a nábožný/ očekávající po-
 těsání Izraelského: a Duch Swatý byl
 w něm. A bylo genu zgeweno od Du-
 cha swatého / že nezří smrti / ažby prvé
 vzřel Křysta Páně. Ten přišel ponu-
 knut byw od Ducha/ do Chrámu. A když
 wводili rodičové / Bezjisse dětátko / aby
 učinili podle obvyčege zákona při něm: Te-
 dy on wzał geg na lokty své / y chwálil
 Boha a řekl: Nynj propausstjš služebnj-
 ka swého Pane/ podle slova swého w po-
 kogi: Nebo widělš oči mé spasení twé/
 kteréz šy připravil před obličežem wšsich
 lidj: swětlo k zgewení narodům/ a sláwu
 lidu twého Izraelského.

Wyklad/

Kterak se dnešní Swatek gmenuge?

Mezy Papežency se gmenuge: Swatek
 swětla hromničného / a to proto/ poněwadž
 or tohoto dne mnoho swjc skrze swau Mši
 stoětěgi/ kterézto swjce potomně takowau syl-
 nau moc magi mji / že nedopausstěgi/ aby
 hrom

do takowého domu vchodil/ w kterémž se takowa swjce nacházy. Ale poněwadž gest to wěc powěrčiwá a modlarška/ takowé swjce swětiti/žterežby hromu zbrániti mohli/tehdy také odtud nasleduge/ že tento den právě a nalezíte tak gmenowán býti nemůže/ nýbrž geho wlastnj Gmeno gest/ den Očišťowánj Panny Marye.

Proč se tento swátek tak gmenuje?

Poněwadž tohoto dne/ totiž/ čtyřjdcátého dne po Narozenj Pana Krysta/ Panna Marya své očišťowánj měla.

Kde se nám ta Zystorye o Očišťowánj Panny Marye wypisuge?

W dnešním swatém Ewangeliu.

Kolik stránek dnešní Ewangeliu w sobě obsahuge?

Obsahuge w sobě dvě stránky.

Čím wyprawuge první stránka?

O očišťowánj Panny Marye.

Kterého dne zachowávala Panna Marya své očišťowánj?

O tom dnešní Ewangeliu takto wyprawuge: A když se naplnili dnové očišťowánj Marye podle Zákona Mojžíšowa.

Kolikeryž byl to den podle Zákona Mojžíšowa?

Byl den čtyřjdcátý po Narozenj Pana Krysta. Nebo tak gest Pán Bůh skrze Mojžíše poručiti račil/ aby žena/ když syna po-

porodj za čtyřjdcetj dní nečista byla/ a z do-
mu swého newychazela/ čtyřjdcateho dne pať
aby teprwa k Auwodu swému šla/ a swé
očišťenj škrze giste oběti přigala.

Proč to?

Via oznámenj/ že nasse narozenj hříšné
gest/ a že mý všickni w hříšjch počati a zplo-
zeni gsine/ a zté přičiny nám za potreby gest/
abychom od nasseho nečistého a hříšného
Plodu očištění byli.

Proč pať gest Panna Marya toto Přikázanj zachas
wáwala/ gesto ona swého syna Pana Ježíše
bezewšeho hříchu porodila?

Via oznámenj/ že Pán Krystus na tento
swět nepřisel Zákon rustiti/ ale naplnili/ v
S. Mat. w V Kap. w. 17.

Alle proč gest Marya k tomuto swému očišťo-
wánj také y swého syna s sebau přis-
nšla?

Opět to učinila k tomu koncy a cyly/ aby
tudy Zákon naplnila/ kterýž tomu chtel msti
aby se každé přworozené pacholátko k služ-
bam Božjim posvětilo/ w II Anib. Mogýšš.
w XIII Kap. w. 2. Nebo gaťo nasse Ewan-
gelium wyprawuge: Že každý pacholík otwo-
rage žiwot/ swatý Panu slauti bude.

Gaťau pať obět/ takowá Matka kteráz swé oči-
šťowánj aneb swüg Auwod zachowáwa-
la/ Panu Bohu přinesti
musyla?

Musyla přinestj beránka na obět zápal-
naw

nau / a holaubátko / a neb hrdličku / na obět
za hřích; A pakliť nemohla mocy býti s be-
ránta pro swau chudobu / tedy wzala dvě
hrdličátek / aneb dvě holaubátek / gedno w
obět zápalnau / a druhé w obět za hřích / w
II Knih. Mojz. w XII Kap. w. 6 a 7.

Gafau pak gest Marya obět přinesla :

Přinesla dvě hrdličky / a neb dvě holaubá-
tek.

Proč gest nepřinesla beránka :

(1) Pro swau chudobu / nebo lidem chudo-
bným w Zákoně dowoleno bylo / místo be-
ránta holaubátko přinestj. (2) Poněwadž
Pán Krystus sam žiwotně byl ten beránek
Boží / kterýž měl snjmati hřichy swěta / w S.
Jana w I Kap. w. 29. Žet přjčiny za po-
treby nebylo / aby se ginsj beránek kterýžto byl
obraz Pana Krysta / obětowati měl.

Gakého Naučení z této prwnj stránky dnešního
Ewangelium nabýwáme :

Od Panny Maryge bereme Naučení

Poneprwe / abychom Zákonu Božímu poslu-
šnost zachowáwali. Několik Marya žádného
očistowánj nepotřebowala / a wšak předce
ho zachowáwala a to proto aby se Zákonu
Božímu neprotiwila. Takť y my činiti má-
me. Pán Krystus nás syce w Nowým Zá-
koně od židowského ustanowenj a Zákonu o
swobodil / kterýž zalezl w zewnitrních Cvr-
terních Ceremonjích a Práwích; Ale od
Zá-

Zákona moralnjho to gest/ od desatera Bo-
 zjho Přikázanj nás neoswobodil/ nýbrž mý sine
 powinni podle něho nás žiwot tráwiti/ a Pá-
 na Boha y nasseho bliznjho vprumie mило-
 wati/ gaž od nás Zákon wyhledáwa/ a mji
 tce.

Podruhe, abychom Panu Bohu nasse Oběti
 přináseeli. Oběti starého Zákona sau syce za-
 wřzené/ ale mý musíme Panu Bohu přina-
 sseti obeti duchowni/ totiž/ Modlicby/ dšky/ o-
 bět swatého a pobožného žiwota / a to tak/
 abychom se sami sebe w obět Panu Bohu o-
 dewzdawali/ gaž nás S. Pawel napominá
 k Římanům w XII Kap. w. 1. Prošym was
 bratři skrze milosrdenstwj Boží/ abyštie wydáwa-
 li těla swá w obět žiwau/ swatau/ Bohu libau/ ro-
 zumnu sluzbu swau.

Potřetí/ abychom se od hříchůw nassich oči-
 šťowali. Nebo my sme wšickni gažo nečistý člo-
 wět/ a wšickn sprawedlnosti nasse gsau raucho o-
 hřněné/ v Proročka Izaiasse w LXIV Kap. w
 6. Pročez za potreby gest nám/ abychom se
 očišťili skrze prawé Pokánj. Nebo kdož swé
 hřichy w prawé Pokore prawé a naležité wy-
 zná/ a s prawau wjrau Pana Krysta se při-
 drží/ tenť od swých hříchůw očištěn bude:
 Nebo krew Gejssie Krysta Syna Božího očišťu-
 ge nás od každého hřichu/ dš S. Jan w I Epist.
 w I Kap. w. 7.

Od Pana Gejssie nasseho Spasýtele beře-
 me Tlaucenj;

846 Poneprwe/ abychom se sami podle příkladu
geho Panu Bohu k geho službam stawěli/ to gest/
obětowali/ a z té příčiny abychom se obwzlastě w
chramě geho dali nagiti. Poněwadž náš Spa-
sytel w své mladostj neodporowal se dáti do
Chramu postawiti/ a w něm své Služby Pa-
nu Bohu wykonáwati/ tímž wjce nám to za-
chowáwati přísluší.

Podruhe/ abychom Panu Gežíssj našemu
Spasyteli djky činili za geho se Postawení a neb
obětování w Chramě. Nebo nám k dobrému
dal se Pán Gežíss postawiti Panu w Chra-
mě/ abychom ý my společně s ním Panu Bo-
hu/ gakožto geho djky postawení a oběto-
vání byli.

Všem wyprawuge druhá stránka dnešního
předčteného Ewangelium:

O Konání w Chramě Symeona starce.

Kdo gest byl Symeon?

Byl člověk geden starý w Geruzalemě/ o
němž se domníwáme/ že gest byl Radním Pá-
nem při Radě weliké w Geruzalemě: Byl
člověk spravedlivý a nabožný/ očekawagjcy
potěšení Izraelského: a Duch swatý byl w
něm/ gážž náš Text oněm wyprawuge.

Gakého Potěšení Izraelského gest on očekáwal?

On očekáwal na Měsyasse/ kteréhož Pro-
rof Aggeus gmenuge jad aucym wšechněm Na-
rodům/ to gest/ Potěšením wšech narodů w/
w II Kap. w. 8. Obwzlastě pak on měl býti
po=

potěšenjm Izraelským/ to gest wšech wěrja-
cých židůw/ kterjž ho s welikau žádostj oče-
kawali/ vzdychajice: Oby z Syona dáno by-
lo spasenj Izraelowi: Když Hospodin zase přis-
wede zagaté lidu swého/ plesati bude Jakob/ a wes-
seliti se Izrael/ w Žalmu XIV. w. 7.

Kdy gest tento Symeon přišel do Chramu?

Právě toho času/ když gest Marya swau
obět přinesla za swé očišťowánj/ a swé dě-
tátko Pana Gejssje/ Panu postavila.

Kterak pak se to stalo/ že gest Symeon právě
toho času do Chrámů přišel?

To se stalo přiznáním ducha swatého. Ne-
bo genu bylo zgeweno od Ducha swatého/
že nezřij smrti/ ažby prvé vzřel Krysta Pá-
ně/ to gest/ Mesiassje; a potom také když gest
Pán Krystus w Chrámě byl / tehdy Duch
swatý srdce Symeonowo oswjtil/ a genu ta-
kové wnuknutí dal/ že gest do Chrámů šel.

Co gest Symeon w Chrámě činil?

Wzál Pana Gejssje na lokty swé/ a chwał-
il Boha a řekl: Tynj propaustjś služebnj-
ka swého Pane/ podle slova swého/ w poko-
gi: Nebo widěly oči mé spasenj twé/ kterěž
jsy připravil před obličejem wšech lidj:
Swětlo k zgewenj národům/ a sláwu lidu
twého Izraelského.

Proč en Pana Krysta wzál na lokty swé?

On tudy chtěl netoliko swau radost ale
také y swau lásku k Pánu Krystu prokázati/

na kterého on tak dlabhy čas očekawał.

948

Proč on Pana Boha chwaliť

Pro geho mjlóst/ kterauz gemu Pán Bůh
gestě za žiwobyti geho vdeliti račil / že gest
swýma tělesnýma očima Pana Gezišse wide-
ti mohl.

Co on oznamuge s těmito slowy: Tlynj propau-
stjś služebnřka swěho Pane w pokogi?

On tudy oznamuge (1) swau srdecnau ža-
dost po spasytedlném skončenj / ztět také pří-
činy on dj: Tlynj propauštjś služebnřka swě-
ho Pane/ podle slova swěho/ w pokogi (2)
Činj swě přepěkné wyznánj o Pánu Gezišj.

Proč pať gest Symeon tak welmi rad vmřj-
ti chtěł?

(1) Proto / poněwadž gemu strze ducha
swatého giž před tím zgeweno bylo / že on
tehdy vmřjti má kdrž on Měssasse swýma o-
čima spatři. (2) Poněwadž giž Pána Gezišse
widěl / pročez on dj: Nebo widěly oči mé
spasenj twé. Ont dosti dobře weděl / že
ten kterýž Pana Krysta widěl / giž s radostj
vmřjti / a strze časnau smrt ě blahoslawené-
mu Pokogi spasenj wečného přigiti může.

Gaké gest on wyznánj učinil o Pánu Krystu?

On geg gmenuge (1) Spasytelem wšech
lidj/ kterýž wšsemu Narodu ě spasenj na ten-
to swět přissel/ nebo on takto dj: Widěly o-
či mé spasenj twé / kterěz sy připravil před
oblicem wšech lidj. (2) Gmenuge ho swět-
lem

lem k zgewenj národům; Nebo Pán Kry-
stus proto na swět přissel aby oswjtíl každého
člowěka přicházegjchho na swět/ v S. Jana w
I Kapit. w. 9. (3) Gmenuge ho Sláwau ži-
dowskeho Narodu/ když dj/ že se Pán Kry-
stus narodil k slawě lidu Izraelského. O-
wsssem žet gest se to Židům ke ctj a slawě wzta-
howalo/ že se Měssaš z gegich Pokolenj ná-
roditi račil.

Gakeho Nlaucenj nabywáme z skutku tohos
to Symeona starce:

Nlaucenj můžeme sobě od něho wzyti/ kte-
rať mý máme práwě po Křestiansku žiwi
býti/ a blahoslaweně budaucně vmřiti.

Kterať pak máme podle příkladu Symeonos
wého Křestianský žiwot westi:

Ponejprwe/ Musyme prawau wjru w nasseni
srdcy mjeti. Nebo o Symeonowj dj Text/ že
gest on očekawal Potěssenj Izraelského/ a tak
on se Pana Boha/ obwzlastě pak Měssasse
s prawau a sylnau wjrau přidržel. Takť y
my činiti musyme. My musyme slyně wěrjti
w Boha Otce/ Syna a Ducha swateho/ Ne-
bo bez wjry nemožne gest ljbiti se Bohu/ Židům
w XI Kapit. w. 6. Obwzlastě pak musyme
se Pana Krysta s prawau wjrau přidržeti;
Nebo kdož wěrj w Syna/ má žiwot wečný: ale
kdož gest newěrjcy Synu/ newžjst žiwota/ ale
hrěm Boží zůstawa na něm/ v S. Jana w III
Kap. w. 36.

Podruhe/ musíme pobožně a spravedlivě živi býti. Takť gaťo Text dj/že gest Symeon spravedlivý a nábožný člověk byl; takť také y mý po takové spravedlivosti a nábožnosti dychtiti máme; mý máme vzděky Pana Boha před očima mjeti/geho se báti/a geg milowati/ podle geho Příkázání pokračowati/gaťz to Hospodin od každého člověka wyhledáwa/ řka: Chodiž uřtawěně předemnou a budiž dokonalým/w I Knih. Mojžiš. w XVII Kap. w. 1.

Potrěti/ musíme pūzeni Ducha swatého nasledowati. O Symeonowj dj Ewangeliu/ že duch swatý w něm přebýwal/ a že on gest pūzením ducha swatého do Chramu přišel. Takť také y my musíme ducha swatého při nás zachowati/ kteréhož nám Pán Krystus při Řtu swatým wdělití račil/ a gemu povolni býti řdyž on nás k dobrému ponauka: Nebo kterjžkoli duchem Bojím wědenj bhwagj/ ti gsau synové Boj/ k Řjmanům w VIII Kap. w. 14.

Kterak pak můžeme podle Příkladu Symeonowěm blahoslaweně vmřiti?

Poneyprwe/ musíme se Pana Gejše nasseho Spasitele slyšau wjrau přidrjeti. Nebo takť gaťo gest Symeon Pana Krysta swýma tělesnýma očima widěl/ geg s rukama swýma držel a za swého Spasitele vřnal: Takť y my musíme/ obwřlastě při skončenj nasseho žiwota/ Pana Gejše s nassima očima wřry/

a s rukama našj wjry / sylně držeti a řícy:
 Pane Gezijsi zůstaň semnau / nebo se již připoz-
 dilyt / a den mého života se nachýlil / v S. Luk.
 w XXIV Kapit. w. 29. Kdo tak s prawau
 wjrau w Pana Gezijsse vmjra / tent zagistě
 Spasenj dosahuge. Gaťz Pismo wyslowu-
 ge: Blahoslawenj gsau od této chwile mrtwjs/
 kterjz w Pánu vmjragi / Zgwenj S. Jana w
 XIV Kapit. w. 13.

Podruhe / musyme / Edy se hodinka smrti k
 nam přiblizuge / Pana Gezijsse s radostj nasledo-
 wati / a za blahoslawené Skončenj Pana Bo-
 ha wjhwati. Nebo tak gako gest Symeon
 při Skončenj swého života s radostj zwolal:
 Tynj propaustjjs služebnjka swého Pane / po-
 dle slowa swého / w pokogi: Nebo widěly o-
 ci mé spasenj twé: Takť v my činiti máme / s
 S. Pawlem řítagjce: Zádost mám vměsti a
 býti s Krystem / k Silipenským w I Kapit. w.
 23. Srdečně taužim sgitj / z swěta zlého tj-
 sse / a w Slawě wěčné býti / Gezijsi přigd spjssě.
 Tomu našsemu Wyrkupiteli Panu Gezijsi
 společně s geho Nebeským Otcem a du-
 chem swatým / budiž čest a slawa /
 až nawěky /

A M E VI!

Na den Aposstola Matēge.

Ewangeliū v S. Mat. w XI
Kapitole.

W Ten čas odpowědew Gejžš řekl:
Chwalim tě Otče / Pane / Nebe y
Země / že sy sřerš tnto wěch před maudrý-
mi a opatrnými / a zgerwš sy ge Nemlu-
wňatkům. Gistě Otče / žet' se tak ljbiš
před tebau. Wšsecký wěch daný sau mi
od Otce meho : A žadnyť nezná Syna /
gedině Otce / aniz Otce kdo zná / gedine
Syn / akomužby chřel Syn zgerwiti. Pod-
tez femně wšsickni / kterjž pracugete a ob-
tjženi gste / a gá was občerstwjm. Wěz-
měte gho me na se / a včte se odemně / ne-
bot' gsem tichý a pokorný srdcem. A na-
leznete Odpočinutj Dussēm swým. Gho
mé žagiste gest rozkošné / a Břjmě mé lehké.

Wyklad.

Kdo gest byš Matēg / gebožto Památka se toho-
to dnešního dne swěti :

Byš geden z dwanacti Aposstolu / kterjž se
po swěte rozestli / aby Ewangeliū swaté ka-
žali.

Žda-

Ďalší gest také tento Matěg od Pana Krysta podobně druhým Aposstolům/ před geho na nebe wstaupením powolán :

Nikolai ; Ale on gest teprw po wstaupeni Pana Krysta / před widitedlným Ducha swatého na Aposstoly Staupením/ aneb wylitím/ kromuto Auradu powolán. Nebo/ poněwadž gedem z dwanacti wčedlníků Pana Gejssse/ totiž Gidaš Iskaryotský/ byl odpadl od Pana Krysta a geho Zradcem zůstal/ a potomně se sám oběsíl/ tehdy postawili ostatní wčedlnícy / gichž gedenaće bylo / dwa z takových lidí/ kterých Krystowo Řázení slychawali/ a geho žiwot a Žázně widawali/ totižto : Jozefa a Matěge/ a modlili se s celým shromážděním / aby Bůh sám wložiti račil / kterýby z těch dwau / Aurad Aposstolský na místě Gidašowem přigjiti měl. A když saw los metali / tedy padl na Matěge/ kterýž potom dne seslání ducha swatého/ spolu s jinými Aposstoly / dar ducha swatého dosahl/ a tudy dostatečným wčiněn byl k wykonawání Auradu Aposstolského a k rozhlášení Ewangelium swatého o Krystu.

Ďalší gest to také Matěg učinil :

Rowsssem / nebo pisse se oněm / že tentýž Matěg/ do třjdcíti třj let/ po na Nebe wstaupeni Pana Krysta semotam Ewangelium kázal/ až naposledy w Galilei/ na rozkaz nejvyššího Aněže wflamenován/ aneb gažž gi-

ni wyprawugi/na poručenj Rzymského Wla-
dare/ Sekerau stiat gest/ a tak prawdu S.
Ewangeliium smrti swau potwordil.

Kolik stránek duessni Ewangeliium w sobě ob-
sahuje ?

Obsahuje w sobě dvě stránky.

W čem wyprawuge prwnj stránka ?

W djku čineni kteréz náš Spasitel wyko-
náwal.

Komu náš Spasitel djky činil ?

Otcy swému nebeskému ku kteremužto řekl:
Chwalim tě Otče Pane nebe y Země.

Že Pán Krystus Otcy swému nebeskému
djky činil ?

Že gest Ewangeliium swaté/ aneb Kázání
o milosti Boží/ kteréz nám skrze Krysta zý-
skáno gest/ prostým lidem/ kterjz nemluwnat-
kům a nerozumným dětem podobni gsau/ zge-
witi ráčil / gesto takowé včenj/ od wtjpných
a rozumných lidj mezy Židy/ nebylo přigaté.
Nebo kdž se byli vředlnjcy/ kteréz Pán Kry-
stus k wywciowánj a kázanj do židowské Ze-
mě byl wyslal/ zase nawratili/ a wsecko wy-
prawowali/ že sau mnozy lide w Ewangeli-
ium swaté vwerjli/ a ho chtjwě přigali/ tehdy
se z toho Pán Gejš radowal/ a chwalil Otce
swého Nebeského rka: Chwalim tě Otče/
Pane/ Nebe y Země/ že sy skryl tyto wěcy/ před
maudrými a opatrnými/ a zgewil sy ge ne-
mluwnatkům. Gistě otče že se tak libilo před
tebau.

A tak Pán Bůh nechce maudrým a opatrným lidem tohoto swěta takowé včenj zgewiti:

Owšem že chce: Nebo Pán Bůh takowé včenj wssechnem lidem lázati porauči; Ale ponewadž maudrj a opatrnj lidé tohoto swěta na wětšjím djle/ toto včenj opowrhugi/ a za blaznowstwj magi/ tedy to důkladné a pětné potěssenj/ z toho včenj pocházegjey/ před očima gegich skryté zůstawa.

Což Bůh Otce sám roliko toto včenj lidem zgewuge:

Nikoliw/ ale to činj wssecky tři osoby prawého Božstwj. Pročez Spasytel náš Pán Krystus y hned sám dokláda/ že takowé zgewowánj Božské Prawdy y gému přislusj/ kdž prawj: Wssecky wěcy dáné sau mi od Otce mého: a žádný nezna Syna/ gedine Otce: aniz Otce kdo zná/ gedine Syn/ a ko mužby chtěl Syn zgewiti.

Gakého Naučenj od tud nabywáme:

Od Pana Krysta bereme Naučenj:

Poneyprwe/ že Panu Bohu za wssecka geho dobrodin děkowat máme/ obzwlastě pak za to/ že nám slovo své swaté zgewil/ a nás k prawé známosti syna svého přimedel. Zatoh děkuge tu to Pán Krystus. Začez y my powinni sme Panu Bohu díky činiti/ gaž nás S. Pawel k tomu napomíná/ kdž dj: Díky činite Otci/ kterjž hodné nás učinil účastnosti řosu swatých w swětle: Kterjž wytrhl nás z mocy temnoty a přenesl

nessl do Království mileho Syna swého/wněmž
to máme vykaupti/ škrze krew geho/ totiž odpus-
tění hřichu/ k Kolossenským w 1 Kap. w. 12.
13. a 14.

Podruhé/ je Pán Krystus také y podle swého
člomečenství wssecko w své moci a w rukau svých
má. Nebo tot nám tuto Pán Krystus ozna-
muge/ rka: Wsšecky věci dany sau mi od Otce
mého. Tot gest což y ginde wslowiti račil:
Dana gest mi wssecka moc na nebi y na zemi w
S. Mat. w XXVIII Kap. w. 18.

Je slow dš činěnj geho/ nabýváme Nau-
čenj:

Ponepprwe/ je žádný bez Božské milosti ne-
může Pana Krysta poznati. Nebo Bůh gest/
genž takowau Známost lidem zgewuge/
Gaž Pán Krystus sám doswědčuje / rka:
Žadný nezná Syna / gediné Otce/ aniž Otce kdo
zná/ gediné Syn/ a komužby chtěl Syn zgewiti.
Tot gest což ginde S. Aposstol minj/ když dj:
Žadný nemůže říci Pán Běžíš / gediné w Du-
chu swatém/ w 1 Epist. k Koryntským w XII
Kap. w. 3.

Podruhé/ je neymaudřejši a newopatrnějši
w tomto světě / na wětšim dšle věnj o Krystu a
geho milosti zawrhugi/ a na proti tomu prosti ta-
kové věnj přig magi a spaseni bhwagi. Nebo
za to děkuje tuto Pán Krystus Otce swému
Nebestému. A Swatý Pawel vřazuje o
patrně těmito slowy / když dj: Widjte zaгіstě
powolání své bratři / je nemnohý maudřej podle
těs

těla / nemnohý mocný / nemnohý vrození: Ale což
blaznivého gest v světa to wyvolil Bůh / aby za-
hanbil sylné: A nevrožené v světa / a za nic po-
ložené / wyvolil Bůh / ano hned kteréz negsau / a
by ty wěcy kteréz gsau skazyt: Proto / aby se ne-
chlubilo před obličejem geho žádné tělo / w I L.
pist. k Koryntským w I Kap. w. 26. 27. 28. 29.

W čem wyprawuge druha stránka:

W potěšitedlném pozvání / skrze kteréz
Pán Gejz lidj k sobě zuwe a wola.

Které lidj Pán Gejz k sobě zuwe:

Wsecky lidj / nebo on takto dj: Poďtež ke-
mně wsiickni kterjz pracujete a obtženi ste.

Kterjz gsau to tj pracujcy a obtženi:

Ti kterjz břemenem hřicha obtženi gsau /
tiť prawě bjdnými a pracowitými se gmeno-
wati mohau. A Poněwadž wsiickni lide do
toho počtu přinalezegj / ztět příčiný on ge ta-
ké wsecky k sobě wola.

Co Pán Krystus těm a takowým sľbuge / kterjz
k němu přichazegj:

Sľbuge gim odpočinuti / to gest / on ge
chce potěsiti / a těžké gho hřicha z nich sniti /
aby skrze hřichy své k zauffanj nepřisli.

S čim Pán Krystus bjdné hřisničky potěsuge:

S potěšitedlným slowem swatého Ewan-
gelium. Nebo on ge porauči / skrze kázanj
slova Božjho potěšowati / aby sobě w swých
hřislich nezaufali / nýbrž aby se s prawau wě-
rau Pána Krysta přidrželi / genž hřichy ge-
gich

gich na sebe wzał/za ně trpěl a umřel/a gini/
milost v Boha/ odpustěnj hřichu/ a Spase-
nj wečné dobyl. Kdožt tedy tomu srdecně
wěřj/ tent nalezne zagistě odpočinuti dušj
swé.

Co pak ti kterjž ku Pánu Krystu přicházeji za-
dneho Kříže okusyti nemagj?

Nikoliw. Těbo Pán Krystus | hned do-
kláda: Wezměte gho me na se/ totižto kříž
kterjž na wás wškládám.

Kterjž gest to ten kříž Pána Krysta?

(1) Aby se Křestian wšselikého hřichu wa-
rowal/ wšsecky zlé žádosti w srdcy swém kří-
žowal a mrtwil. Tot S. Pawel takto wy-
kláda když dj: Kterj gsau Krystowj/ tiť swé tě-
lo w křížowali s wášněmi a s žádostmi/ k Galat-
ským w V Kap. w. 24.

(2) Aby Křestian wšsecka sřauzenj kterěž
Bůh na něg wškládá/ trpěliwě nesl/ a přitom
tichy a pokorny byl. Těbt to sám Pán Kry-
stus oznamuje a mjtí chce/ když dj: Wezmě-
te gho mé na se/ a wčte se odemně: neboť gsem tja-
chy a pokorný srdcem.

Co Křestiana pozbuzowati má/ aby takowý kříž
na sebe mile a rad přigal?

(1) Příklad Pána Krysta. Poněwadž sám
Pán Krystus gest ticheho a pokorného srd-
ce. (2) Poněwadž tudy Křestian k prawému
odpočinuti swé duše přigiti může/ ztět přji-
ny on dj: A naleznete odpočinuti dušem wásim.
(3) Poněwadž Pán Bůh swým wěřejm kříž
oble-

oblemuge / tak aby ho sněstj mohli. Nebo
takto dj Pán Krystus: Gho mé zagisté gestič
rozkošné / a břimé mé lehké.

Gakého Naučení od tud nabýváme :

Ponejprvé / je Krystus Pán wssechném hři-
šníkům ku Potěšení na tento swět přišel. Ne-
bo Pán Krystus wssech k sobě wola / a chce
gich občerstwiti. Tot on také y na ginsším
místě potwrzuge / kdyz dj: Zoho kdož kemně
přigde / newynorhu wen / v S. Jana w VI Ka-
pit. w. 37.

Podruhé / je from Pána Krysta žádného od-
počinutí dussém našim nalezeno býti nemůže.
Nebo ztét příčiny Pán Krystus zarmauce-
ných hřišníků k sobě wola / a dj: A gá wám
odpočinutí dám. Neboť není wžadném giném
spasení: a není giného gmena pod nebem dané-
ho lidem / skrze kterých bychom mohli spasení býti / ge-
dine we gmenu Gezisse / dj S. Petr w Skut. w
IV Kap. w. 12.

Potřetí / je ti kterjž chtěgi při Krystu odpoči-
nuti dogiti / musgi hřichy své poznati. Nebo
Pán Krystus toliko ty hřišníky k sobě zuwe
a wola / kterjž pracugi a obtizeni sau / to gest /
kterj hřichy své cýtj a gichby radi pozbyli.
Druzj pať nežádagi ku Pánu Krystu přigj-
ti. Nebo zdrowj nepotřebugi lékaře ale nemo-
cnj / dj náš Spasitel v S. Mat. w IX Kapi-
tole w. 12.

Po čtvrté / je se prawj Křestiane hřičů wy-
střj

střihati/ a ssaufeni kteréz Bůh na ně wzkłáda/ trpělivě snášeti magi. Nebot to gest to gho Krystowo/ kteréz Křestiane na sebe brátj magi. Tot gest což on y ginde wyslowiti račil: Ehceli kdo zamnau přigiti/ zapřiž sebe sam/ a wezmi křiž swiig/ a nasledugž mně / v S. Mat. w XVI Kap. w. 24.

Po páte/ je křestian obwzlassť tichosti a pokory pilen býti má/ aby se na nepřatelich swých nemstil/ a w srdcy swém se nepozdwihowal. Nebo toto Naučenj dáwa Pan Krystus wšem těm/ kterj chtěgi odpocinuti dusem swým spůsobýti/ rka: Bte se odemné: Nebot gá gsem tichy a pokorný srdcem.

Po šestce/ je křiž Krysta Pána/ wěřcym dítam Bojim/ nenj težky. Ačkoliw on se nassemu tělu a nassi křwj zda težkým býti/ wssať duchem swatým tak posýlněm býwagi wěřcy že gim gho Krystowo rozkošné a lehké býwa/ s S. Pawlem rškagje: Toto nyněgšj lehaucké ssaufenj nasse/ přewelmi weliké wečné sláwy bťjme nám působj/ nam/ kterjž nepatějme na ty věci kteréz se widj/ ale na ty kteréz se newidj/ w II listu k Koryntským w IV Kap. w. 17. 18. Takowau to moc a sylu/ musyme sobě skrze wraucy a naboznau modlitbu v Pana Boha wyžadati/ wzdychagje.

Rozkošem a neb žalostí

Nedeg mně podwrátiti;

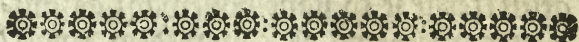
Popřeg do smrti stálosti/

Wšet račš w rukau mltj.

To.

Tomu nassemu Bohu Otce / Synu a Du-
chu swatému budiž čest a sláva až na věky
věkůw/ Amen!

Na den Zvěstování Panny Marie.

Ewangelium v S. Lukasse w I
Kapitole.

W Měsyci pak šestém poslán jest An-
gel Gabryel od Boha / do Města
Galilejského/ kterémuž jméno Nazaret/
tu Panně zasnoubené muži / kterémuž
jméno bylo Jozef/ z domu Dawidowa:
a jméno Panny/ Maria. Y wysed k ní
Angel / dj: Zdráva buď milosti obdaře-
ná/ Pán s tebou/ požehnána ty mezi že-
nami. Ona pak vzřewši ho/ zarmouti-
la se nad řeč jeho / a myslila / jakéby to
bylo pozdrawenj. Y řekl gi Angel/ Ne-
bog se Maria: nebo sy našla milost v
Boha. A počneš w životě/ a porodíš sy-
na a nazwěš jméno jeho Ježíš. Tent'
bude weliký / a Syn nejwyššího slauti
bude: A dát' gemu Pán Buh stolic

Da-

Dávida Otce geho: A kráľowati bude w domě Jakobowě na wěky / a kráľowstwí geho nebude konce. Y řekla Marya Angelu / kterak se to stane / poněwadž gá můžže nepoznávám? A odpowědew Angel / řekl gi: Duch swatý sstaupj w tě / a moc nejwyššjho zaštinj tobě: A protož y to což se z tebe swatého národj / slauti bude syn Boží. A ay / Alžběta přítelkyně twá y ona počala syna w stárosti swé / a tento gest giž ssestý měsíc / kteráz sláula nepłodna. Nebot' nebude nemožné y Boha žádné slowo. Y řekla Marya / ay děwka Paně / staniž mi se podle slowa twého / y odešel od nj Angel.

Wyklad.

Kterak se dnešní Swátek gmenuge?

Gmenuge se den Zvěstowánj Panny Marie ryge.

Proč se tento Swátek tak gmenuge?

Proto / poněwadž tohoto dne Panně Marygi od Angela zvěstowáno bylo / že ona má Matkau zaslíbeného Měsyasse a Spasitele wsseho swěta býti / totiz / že ona geg má w žiwotě swém počti a na tento swět poroditi.

Kterak my tento Swátek naležité swětime?

(1) Když

(1) Když mý Početí Pána Krysta/ totiž/ že gest w životě své Matky/ nasse tělo a nassi krew na sebe přigiti račil/ nabožně považugeme/ a Panu Gejssij nassemu Spasiteli za takowau geho Milost srdečně dělugeme/ že gest on z lásky toliko k nám/ z Nebe na tento svět přissel/ a pravé človečenstwj na sebe přigiti račil.

(2) Když mý Pana Gejssie nasseho Spasitele podle duchownjho spůsobu w srdcích našich skrze prawau wjru počínáme/ to gest/ když my ho prosíme/ aby se w srdcích našich počal/ a neb své početí wzal/ a potomně když w swatým životě geho pokračugeme/ takowét geho pokračování w swatým životě gest gisté Znamení/ že Pán Krystus w nassem srdcy počatý gest/ a že w něm přebýwa/ a mý s S. Pawlem zwolati můžeme: Že pať nyní žijsem w tele/ a wjře Syna Bojjho žij gsem/ kterýžto zamilowal mně/ a wydal sebe samého za mně/ k Galatským w II Kap. w. 20.

Zdalž se také w dnešním Ewangeliu gata

žmínka čini o takowémto Zvěstování:

N owšem. O tomž Zvěstování wypravuge dnešnij Ewangeliu/ totiž/ kre-
rať Panně Marygi Početi Pána Krysta od
Angela zvěstowáno bylo.

Kdo gest gi takové početi zvěstowal?

Sám Pán Bůh.

Kterého času?

Sff

Mě-

Měsíce šestého / totiž / vo početj S. Jana
křtitele / kterýž se o šest měsíců dřívě na svět
narodil nežli Pán Krystus.

Střže toho gest takové Početj zvěstováno:

Střže Angela Gabryele.

Kdo gest Gabryel?

On gest geděn z Archandělůw / genž před
Trůnem Božjim stoji / a geho rozkaz wy-
konáwagi.

Kde se toto zvěstování stalo?

W městě Nazaretu / genž w zemi Gali-
legské leží / w tom městě Marya své obydlí
mýwala.

Komu gest to zvěstováno?

Panně zasnoubené / gmenem Marygi / kte-
ráž byla z Pokolenj Dawidowa / zasnoubená
muži / kterémuž gmeno bylo Jozef / kterýž byl
svěho řemesla Tesař.

Ma gaky způsob Angel toto zvěstování wy-
konal?

Angel Páně wstoupil k Marygi Panně /
bezpochyby a snad w slavné postavě / tkauc:
Zdráva buď milostj obdařena / Pán Bůh
gest s tebou / požehnána ty mezy ženami.

Co wyznamenáwa: milostj obdařená?

Wyznamenáwa v Pana Boha přigem-
ným býti / a milostj svého Pana Boha mjeti.

Proč pak Angel gmenuge Marygi požehnána
mezy ženami?

Pro-

Proto / poněwadž Panna Marya byla v
Pana Boha pozebnaná a nad jiné Ženy
prigemná / genž Spasýtele swěta poroditi
měla.

Kterak se Marya chovala při takowémto Zvěs-
tování Angelškém?

V Zarmautila se nad řeč geho / a myslila
gakeby to bylo pozdrawení?

Co gest k tomu řekl Angel?

V potěšował gi s milostí Boží / a přitom
gi zvěstował Početí Pana Gejssie / totiž / že
syna Božího na swět poroditi má / řka: Ne-
bog se Marya: nebo sy našla milost v Bo-
ha. A počneš w životě / a porodíš syna: a
nazwěš gméno geho Gejss. Tent bude
weliký / a Syn Neyvyššího slauti bude: a
dat gemu Pán Bůh stolicy Dawida Otce
geho: A kralowati bude w Domě Jakoba-
we na věky / a kralowstwí geho nebude konce.

O jakým Narození mluwi tuto Angel?

O Narození Měssyassowém / genž se z Pan-
ny Maryge naroditi měl. Tohoť on tuto
wypisuge podle Gmena / že má Gejssiem / to
gest / Spasýtelem gmenován býti. On ho
wypisuge podle geho Osoby / totiž že on má
ne toliko Syn Neyvyššího slauti / nýbrž ta-
ké y Syn Maryge. On ho wypisuge také y
y podle geho Nukadu / totiž / že on má Krá-
lem býti / a wssak tak / že geho Kralowstwí na
věky trwati má.

Co pať se to také stalo?

Y owšem. Nebo až podnes gessťe gest Pán Krystus Kral Kralůw / a panuge nad celým swětem / obwzlasťe pať nad Cyrkwí Křesťianskau / a také on Králem zustane až na wěky wěkůw.

Co gest Marya odpověděla na takowé žwě-
stowánj Angelské?

Y řekla: Kterak se to stane / poněwadž gá muže nepoznávám? Ona tak mnoho řjcy chřela: Ku porozenj synačka / podle běhu přirozenj lidského přinalezj Muž a Žena; Poněwadž pať gá žádného muže nemám / tehdy medle kterak se to státi má / abých gá měla syna poroditi.

A tak gest Marya slowa Angela w pochybnos-
stj měla?

Nikoliw / nýbrž ona toliko od Angela Sprawu žádala / kterak by ona se měla wté wěcy chowati / aby mohla Matkau Paně býti.

Ždaliž gi Angel takowau Sprawu dať?

Y owšem. Nebo on gi netoliko oznámil gákau mocy aneb sírže čj sylu ona Spasýtele wsseho swěta počiti ma / nýbrž on gi také předložil giste důwody / sírže kteréz ona w swé wjře posýlněná býti může.

Sírže čj pať sylu aneb moc Marya Pana Kry-
sta počiti měla?

Sírže moc a sylu Ducha swatého; Nebo takto dj Angel: Duch Swatý sstaupj wté /
a moc

a moc Nemyššijho zastjnj tobě: a protož
y to což se z tebe swatého narodj / slauti bu-
de syn Božj. Tot gest také ta přčina pro-
čterau mý w nassem Wyznání rškame: Že
Pán Krystus gest počaty od Ducha swaté-
ho / poněwadž Duch swaty člowčenstw Kry-
stowo w Žiwotě Matky sformowal.

Gaké důwody Angel Marygi Panně na oči drži
šrže čterěž ona w své wše měla poz-
slyšena byti?

(1) Příklad gegi staré Tety Alžběty / kte-
ráž byla Matkau Jana Křtitele. Nebo/
gať ona / gšauc neplodna a gíž létita osoba /
podle běhu a porádku Přirozenj lidského /
Matkau býti nemohla / a proto předce šrže
moc Božj / synem těhotnau zůstala w swých
starých letích: Tať také aby y Marya wej-
šla / že se slova Nemyššijho / čteré on gemu
mluwiti poručil gistotně naplněgj / ačkoliw
ona tomu nýnj porozuměti nemůže / čterakby
se to státi mohlo. (2) Držj gj na oči wšsemos-
haucnost Božskau / rka: Neboť nebude nemo-
žně y Boha žádně slovo. Protož aby gen we-
řšla / že Pán Bůh y to / co gest gj zvěstowa-
ti račil / učinitj může.

Šdalž gest Panna Marya toto Zvěstování a
Uučení od Angela přigala?

W owšem; Nebo řekla: Ny děwka Páně:
štaniz mi se podle slova twého.

Co ona stěni slowy oznamuge?

Sff 3

(1) Swau

(1) Smäu Počoru / když se děwau Paně nazýwa.

(2) Smäu Poslušnost / že ona to rada na sebe wzyti chce / co odnj Pán Bůh žada.

Kam se potomně poděl Angel?

Ewangelista dj / že gest od nj odšel.

Gakého Naučení z tohoto Ewangelium nas býwáme?

Od Pana Boha bereme Naučení:

Poneyprwé / je on w swých slibich prawdivý gest. Nebo Bůh přisljbil že on lidškému Pókolenj k Spasenj swého Syna na swěr pošle / aby člowěčenstwj na sebe přigal / tot on také w prawý čas naplnil / a tak dobře Král Dawid o něm poznamenal: Pravé gest slovo Hospodinowo; a wšeliké djlo geho stále / w Žalmu XXXIII. w. 4.

Podruhé / je on gest wšsemohaucy Bůh. Takowé swědectwí genu Angel dawa / rka: O Boha není nemožné žádné slovo. Oni gest wšsemohaucy Stworitel neboh Země kterjž mocen gest nadewšsecko učiniti mnohem hogněgi nežli mý prošime / k Křesťým w III Kap. w. 20.

Od swatého Angela bereme Naučení:

Poneyprwé / je Angelowé Pánu Bohu slaužiti a poslušni gsau. Tak jako se w dnešním Ewangelium prawj / že on gest od Pana Boha poslán / a že gest vůli Boží wykoral: Také také se owšech Angelich řicy může: Bdati wšickni Angelowé negsaw služebnj duchowé /

wé/ kterjž posyláni bývagi k službě/ pro ty genž magj dědicně obdržeti spasení? k Židům w I K. w. 14.

Podruhe/ je oni se mezy pobožnými/ gim ku Potěšení a k ochraně/ welnu radj daji nagiti. Poněwadž gest Marya pobožnau Pannau byla/ a zté přjčiny v Pana Boha welikau milost nalézla; tehdy také Anděl Gabryel dal se/ gi ku Potěšení/ kňj nagiti. Tot také wstředni Angelowé zachowawágj a činj / podle swědectwj Dawidowého w Žalmu XXXIV. w. 8. Wogenstj se klade Anděl Hospodinu/ o to těch/ kterjž se ho bogj/ a zastává gich.

Od Panny Maryge bereme Tlaucenj:

Poneyprwe/ je ona gest čistau Pannau zůstala/ před Porodem/ w Porodu y po porodu. A to zté přjčiny/ poněwadž ona ne s přjčiněním může/ nybrž strže do nj sstaupenj Ducha swatého a zastjnenj Uterwěššjho/ swého syna počala a na swět porodila.

Podruhe/ je my máme po milosti Bojj dychtiti. Tak gačo Anděl o Panně Marygj dj: Nebo sy našla milost v Boha. Po takowet milostj my wstředni dychtiti máme/ Poněwadž my bez takowé milostj žádného Spasení a blahoslawenstwj dosahnauti nemůžeme. Nebo milosti spasení ste strže wjru: a to ne sami z sebe/ ale darť gest to Bojj: Ne zstutkuj aby se někdo nechlubil/ k Efezským w II Kapitole w. 8.

Potřetj/ je my tagemstwj Bojj s našim ro

zumem pochopiti nemůžeme. Tak jako gest Panna Marya / gi zvěstované tagemstwí / svým smyslem pochopiti nemohla / řkaucy: Kterak se to stane? Tak také se nám všem děje / Nebo náš rozum gest zatemněný / křesťským w IV K. w. 18.

Po čtvrté / je my máme w tagemstwích Božích hlaubati / nýbrž prostě věřiti / co Bůh mluví: Tak gest učinila Panna Marya / ona své svým rozumem nemohla pochopiti / nakať způsob se toto početi státi má / ale však proto ona nebyla newěřejcy nýbrž ona se spolehla na Božskou všemohoucnost / a slyně věřila / co Bůh mluví / že on to také učiniti může. Tak y my činiti / a všelikau mysl w potěšnost Kristu gímati musíme / w II listu k Koryntským w X K. w. 5.

Po páté / je my máme pokorní a poslušni býti našemu Panu Bohu. Gakž máme Příklad na Panně Maryi / kteráž se z samé pokory děwky Paně gímenuge / gestto ona byla Matkou Boží / a blahoslawená mezi ženami / onať poslušna byla svému Bohu / a geho vůli se poddala / gakž z gegich slow poznáváme / když dj: Staniž mi se podle slova twého. Tot od nás všech Pán Bůh vyhledáwa a mjtí chce. Dinámeno gest tobě / o člověče / co gest do brého: V čehož Hospodin wyhledáwa od tebe / gediné aby činil saud / a milowal milosrdenský / a pokorně chodil s Bohem svým / dj Prorok Micheáš w VI K. w. 8.

Po sšesté / je mý sobě máme příkladn pobož-
ných lidí / k našemu potěšení a k poslyšení naši
wjry považowati a předkladati. Anděl Gabry-
el Panně Marygi předložil Příklad pobožné
Alžběty / skrze kterýžto Příklad gegi Wjra
poslyšení dosáhla / že gest ona slowu Božjmu
owěřila a geg w pochybnost newzala. Toty
my činiti máme / nasledugjce napomenuti Sy-
rachowé: Popatřte na předšlé wěky / a wize-
zdali kdo / doměřiw se Pánu / hanby došel? Neb
zdali kdo zůstawagich w bázni geho / opůštěn byl?
a zdali kdo wzýwal geg / a on pohrdl gjm?

Od Pána Krysta našeho Spasitele bere-
me Naučení / kterak my geg máme podle geho
Osoby a podle geho Auradu poznáwati / w kteréž-
to Známosti život wečný zalezj / gaž náš
Spasitel sám wyslowuge: Totw gest wečný
život / aby poznali tebe samého prawého Boha /
a kteréhož sy poslal Gejje Krysta / v S. Jana w
XVII Kap. w. 3. Takowět to Známosti mů-
žeme se ze slow Angelstých w dnešním Ewan-
gelium naučiti. Od osoby Pána Krysta be-
řeme Naučení:

Poneyprwé / je on gest prawý Cílowěl. Po-
něwadž Anděl dj: Že on se má z Panny Ma-
ryge naroditi / ztět také přičiny sám Pán Kry-
stus se synem člověka gmenuge / v S. Mat.
w XX K. w. 28.

Podruhé / je on gest prawý Bůh. Nebo ho
Anděl wyslowně gmenuge synem Božjm / a
synem Třewyššjho / tot gest / co S. Jan w I
šwé

své Episs. w V K. w. 20. wyslowil: Ont gest
ten prawý Bůh/ a žiwot wečný.

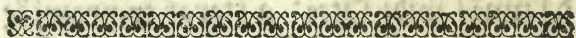
Pokřetj/ že Pán Krystus toliko gedna osoba
gest w dwogjm přirození. Nebo Anděl neprá-
wj/ že gina osoba má býti syn Boží/ gina
pať osoba syn Maryge/ nýbrž že rowně syn
Panny Maryge má býti a slautj synem Bo-
žjm. Semť směřuge S. Pawel/ kdýž dj: Ge-
dent gest žagistě Bůh/ geden také y prostřednj
Boží a lidský/ člověk Krystus Gejšš/ w I listu k
Tymoteowi w II K. w. 5.

Od Nukadu pať Krystowého bereme Nau-
čenj/ že on gest našim Prorokem a učitelem/ a
našim Knězem/ genž nás šrže swau Křew a smrt
s Panem Bohem směřil/ našim Křálem/ genž nás
sprawuge/ řidi a ochraňuje. Prwnj geho dwo-
gj Nukad Anděl syce wayslowně newyslowu-
ge/ ale o Nukadu Kralowským Pana Krysta/
wayslowně wyprawuge/ kdýž dj: A kralowa-
ti bude w domě Jakobowě na wěky/ a křálo-
wstwj geho nebude konce.

Kterak mý toho Křále naležitě ctíme?

Kdýž mý nasse srdce Panu Gejššj nassemu
Spasýteli otwíráme/ aby on se w nás ducho-
wnjm spůsobem šrže prawau wjeru počiti
mohl. Pročez geg sami do nasseho srdce zwá-
ti máme/ vzdychagjce: Wegdi požehnany Ho-
spodinu/ pročby stál wné w I Knih. Moggšš w
XXIV Kapitole w. 31. Přid můg Gejššj/ a
napliť srdce mé s twau milostí a láskou. To-
mu

mu nassemu ctj hodnému. Králi/ spolu s geho nebeským Otcem a Duchem Swatým/ bu-
 diž čest a sláva až na věky věkůw/ Amen!

Na den Aposťolůw Filipa a Jakuba.

Ewangelium v S. Jana w XIV.
 Kapitole.

NErmutiz se Srdce wasse / wěřite w
 Boha? Y weinně wěrite. W Do-
 mě Otce mého Přibytkové mnozy gsau.
 Kdyby nebylo tak / powědělbych wám.
 Edut' abych wám připravil Mjsto / a
 řdnj odegdu a připravim wám Mjsto /
 zase přigdu / a poberu was k sobě samému /
 abyyste kde gsam gá / y wy byli. A kam
 gá gdu / wjte / y Cestu wjte. Dj gemu
 Tomaš: Pane / newjme kam gdeš / a kte-
 rak můžeme Cestu wěděti? Dj gemu Se-
 žjš: Gá gsam ta Cesta / Prawda / y Ži-
 wot / žádnj nepřichazj k Otci / než sřze
 mně. Kdybyste znali mně / také y Otce
 mého / znalibyyste / a giz nynj geg znáte / a
 widělisse ho. Řekl gemu Filip: Pane /
 vřaz

v kaž nám Otce / a dostit' gest nám. Dž
 gemu Gejšš: Tak dlahy čas s wami
 gšim/a nepoznal sy mně? Jilipe/kdož wi-
 di mně / widj Otce; a kterať ty prawjš;
 Dkaž nám Otce? Newěřiš/že gá w Ot-
 cy / a Otec we mně gest? Slowa kteraž gá
 mi uwjm wám / sám od sebe nemuwjm/
 ale: Otec we mně přebhwage / ont' čini
 Skutky. Wěte mi/že gšim gá w Otce/
 a Otec we mně / a neb aspoň pro ty samy
 Skutky wěte mi. Amen/amen prawjm
 wám: Kdož wěřj we mně/skutky kterěž gá
 činjm/y on činiti bude/a wěššj nad ty či-
 niti bude. Nebo gá gdu k Otce swému.
 A gestližebysste co prosyli we Gmenu
 mem/ tot' učinjm/aby oslawen byl Otec
 w Synu. Budeteli zač prosyti we Gme-
 nu mem/gat' učinjm.

Byflad.

Kterať se dnešni Swátek gmenuge?

Gmenuge se den Jilipa a Jakuba / pone-
 wadž se w něm Památka dwau Apostolů/
 totižto Jilipa a Jakuba swěti.

Proč pak se obau Památka gednoho dne swěti?

Poněwadž se za to má/že obadwa gedno-
 ho

ho dne/ Mucedlnickau smrt podstaupiti mu-
sly.

Kdo gest byl Filip?

Byl rozený z Galilege/ z toho města w kterém se byl Petr a Ondřej narodil. Od Pána Krysta byl potom k Auradu Aposstolůw k němu powolaň / aby Ewangeliu po světe kázal.

Šdaliž gest to také Filip wykonał?

Oowšem. Nebo on Ewangeliu a věci o Pánu Krystu do dwadeceti lét we mnohých městech kázal / až ho potomné Ebyonitové / kterjž Božstw Krystowo popírali / wtržowali / a tak on smrti swau věci o Krystu potwrdil.

Kdo gest byl Jakub?

Mezy Aposstoly Paně byli dwa Jakubové geden se gmenuge Jakub wětšj / genž byl bratr Jana a syn Zebedeu; Druhý pak se gmenuge Jakub menšj / genž byl syn Alfseu / gehožto Marka byla sestra Panny Maryge / a tak gest byl tento Jakub krewnj Přitel Krysta Pana. A toť gest ten Jakub / gehožto Pamarka se dnes světi.

Šdaliž gest tento Jakub Ewangeliu také kázal?

Oowšem. Ale on na wětšjím díle w Geruzalémě zůstával / a w něm až do třjdceti lét učil / potom dali geg Kněžj na wroch Chrámu wywestj / a odtud zwrhnauti / a poněwadž od toho padu hned nevmřel / nýbrž za své
ne

nepráteli se modlil / tehdy teprvy sochorem
dorazen byl / a tak y on pravdu té spasytedlné
wjry o Krystu / křwj swau spečetil.

Kolik stránek dnešní Ewangeliám w sobě obsa-
huhge?

Obsahuhge w sobě dvě stránky?

W čem wyprawuhge první stránka?

O Potěssenj / kteréz Pán Krystus swým
přestraššeným včedlnjčkům dal.

Proč sau včedlnjcy geho Zarmaucenj a přez-
šraššeni byli?

Proto / poněwadž oni o utrpenj Krysto-
wém slyšeli / že on w krátkém čase od nich
půjde / oni pať w tomto swětě že mnohá
sfauzenj a weliký Zarmuteľ okusyti muselj.

S čím Pán Krystus své přestraššené včedlnjky
potěšuhge?

(1) Wjrau gegich / kterauž oni w Boha a
w Spasytele swého Gejssemagi; Uebť tak-
to k nim řečl: Uermutiz se srdce wasse: We-
rjte w Boha? Y we mně wětte: Gakoby
řjcy chtěl: Mateli prawau wjru tehdy se ne-
šrachuhge: Nebo Bůh / w kterého wěrtel-
gest wšsemohaucy a může wám spomocy / a
gá gsem waš Spasytel / kterýž sem wám ku po-
těssenj na tento swět přišel. (2) Přjbytky těmi
pěknými a slawnými / kteréz Pán Bůh w ne-
bi wěrtjcem připrawil / do kterýchž oni po té-
to zdegsj bjde / magi přigati býti. Když dj:
w domě Otce mého přjbytkowé mnozy gsau.

(3) B

(3) Býtlem slawným / kterýž oni z odchodu
Krystowého / totižto z geho utrpení a smrti /
z geho wzkříšení a na nebe wstaupení očeká-
wati magi.

Gakého vžitku včedlnicy z odchodu Krystowé-
ho očekawati magi :

Že jim Pán Krystus w Nebi místo při-
prawil / a před nimi do Nebe wšel / kamž on
y ge pogiti chce. Nebo on takto dj: Odut a-
bych wám připravil místo : a když odegdu
a připravím wám místo zase přigdu a po-
beru wás k sobě samému / abyšte kde sem já
y wy byli.

Gakého Naučení odtud nabýwáme :

Od včedlníků Páne bereme Naučení :

Že se lide y hned strachují a bojí / když oni to
naučí a trapiení vpadnutí magi. Nebo tak se
wedlo těmto včedlníkům Krystovým ; Takť
se gestě až posawad dege wšsem wěřcym.
Protož dobře gest S. Pawel napsal : Každé
trestání když přitvorně gest / nežda se býti potěše-
né / ale smutné / k Židům w XII Kap. w. II.

**Od Pána Krysta a z geho Potěšení na-
býwáme Naučení :**

Ponejprwe / že Pán Bůh Krystus truchlivé
a chaulostivé srdce svých wěřících potěšuge.
Nebo tak zacházel ruce s swými včedlníky /
tak také on čini se wšemi swými wěřícími.
Tak že o něm wprawdě řicy mohou : Tento
nám odpočinutí spůsobí od díla našeho / od prá-
ce

ce rukau nassich / kterauž máme na Zemi / gíto zlo-
řečil Hospodin / w I Knih. Moggíff. w V Ka-
pit. w. 29.

Podruhe / je wěřen dítky Boží / přejínny nema-
gi w trápení swém se co lekati aneb rmutiti.
Gakžto ze slow Krystových poznawáme / když
on k swým vćedlníkům takto dj: Nermutíť se
srdce wasse. Semť směřuge y S. Petr / když
takto dj: Radugte se z toho / že gste aućastní v
trpení Krystových: abyšte y při zgewení sláwy
geho radowali se s weselím / w I Epíst. w IV
K. w. 13.

Potrětí / je škze wíru w Boha a Spasitele
nasseho Gejíše Krysta wsećen strach a bázeň /
přemocy můžeme. Gakž Pán Krystus swé v-
ćedlníky w tom utwřzuge / řka: Nermutíť se
srdce wasse / wěřte w Boha? y wemné wěřte.
O mocy a syľe takowé wíry mluwi Prorok
Izaías takto: Kdo wěř / nebudeť kwapiti / w
XXVIII K. w. 16.

Po čtřrté / je my sobě při nassém křijí a tra-
pení připominati máme budaucy wećnau radost.
Nebo tam odkazuje Pán Gejíš vćedlníky
swé při gegich Žármutku. Tamť teť mysliti
magi wsećení prawi Křestiane / s S. Pawlem
říkagjce: Tať za to mám že negsau rowná utr-
pení nyněgší / oně budaucy sláwy / kteráž se zgewí-
ti má na nas. k Říjm. w VIII K. w. 18.

Po páté / je nám Pán Gejíš škze swé vmučeo-
ní a swau smrt / škze swé wzkřissení a na Nebe
wstaupení nebesť přibýtky a žiwot wećny připra-
wí.

wil. Nebo wtdm w giffuge Pán Krystus swé
 wcedlnjky/ když dj: Gduť aby ch wám připra-
 wil mýsto: a když odegdu a připrawim wám
 mýsto, zase přigdu a poberu wás k sobě same-
 mu/ aby ste kde gsem gá y wy byli.

W čem wyprawuge draba stránka dnešního
 Ewangelium?

O Rozmlauwání kteréz Pán Krystus s
 swými dwaumi wcedlnjky Tomášsem a Šili-
 pem měl.

Gaké gest měl Rozmlauwání Pán Krystus
 s Tomášsem?

Tomáš chtěl rád wěděti cestu k nebeskému
 Otcy/ ku kteremužto Pán Krystus giti chtěl/
 pročez řekl ku Pánu Krystu: Pane newjme
 kam gdeš/ a kterať můžeme cestu wěděti?
 Kdežto gemu Pán Krystus cestu k Otcy v-
 řázał/ řka: Ga gsem ta cesta/ y prawda/ y ži-
 wot: Žadný nepřicházy k Otcy než skrze mne.

Gaké gest měl Rozmlauwání Pán Krystus s
 Šilipem?

Šilip chtěl rád wíděti Otce nebeského. Ne-
 bo poněwadž Pán Krystus k Tomášsowi a
 k giným wcedlnjkům byl řekl: Byste znali
 mne/ také y Otce mého znal byste: a gíž ny-
 ni geg znáte a wídeliste ho: Tehdy nemohl
 Šilip té řeči rozuměti/ pročez žadostiw byl
 toho/ aby mohl swýmima tělesnýmima očima Otce
 nebeského wíděti/ řka ku Pánu Krystu: Pa-
 ne vřaž nám Otce a dostiť gest nám.

Ggg

Gaa

Gakau gest dal odpowěd Pán Krystus
Filipowi:

Potreštal geg že se gestě za tať dlahý čas neznačil Pana Krysta znáti: Nebo kdyby Pana Krysta znal/tehdy by v geho Otce znal; Poněwadž se Bůh Otec strže Syna svého Pana Gejisse swětu zgewil/ a gemu se poznati dal. Ztět přjčiny řekl Pán Krystus k Filipowi: Tať dlahý čas s wami gsem/ a nepoznal sy mně? Filipe/ kdož widj mně/ widj Otce: a kterak ty prawiš wkaž nám Otce? a což newěříš/ že gá w Otcy/ a Otec we mně gest?

Čim toho Pán Krystus Filipowi dokázal:

Swými slowy a skutky. Když dj/ že wšeska slova kteráž on mluwil/byla slova Otce geho Nebeského/ ztět přjčiny prawi: Slova kteráž gá mluwim wám/sam od sebe nemluwim: Ale Otec we mně přebýwage/ onť činj skutky. Wěťtež mi/ že gsem gá w Otcy/ a Otec we mně: a neb aspoň pro ty samý skutky věťte mi. On tuto swým wědlným slibuge/ že gím Otec nebeský také tu moc dá/tať lowé skutky činiti a že wšesko cožby we gme nu Pana Gejisse prosyli/ od Otce dosahnau ti magi. Geho slova zněgi takto: Amen/ Amen prawim wám/kdož wěří we mně/skutky kterěz gá činim y on činiti bude/ a wěťš nad ty činiti bude/ nebo gá gdu k Otcy swěmu. A gestli že bysšte co prosyli we Gmě-

nu mým tot učiním: aby oslawen byl Otec
w Synu. Budeteli zač prosyti we gménu
mým/ gat učiním.

Ždaliž gest se to také tak stalo?

N owšem. Nebo Apōstolowé a y jiní
wěřcy strze moc Boží/ a moc Spasitele Pa-
na Gejssie weliké diwy činili/ a gestě podnes
dosahugi wsickni wěřcy Křestiane strze mo-
dlitbu wsicko/ co wegménu Gejssie vprímne
žádagi/ a jiní k Spasení slauzi.

Gatěho Nauceňj odtud nabywámež

Od Apōstola Tomasse beřeme Nauceňj?

Že se máme wynasnážiti cestu k nebi a k spase-
ňj hledati/ Po takowět cestě dychtěl gest To-
mas/ žtět také přjciný se na ni Pana Křysta
tázal. Po takowět cestě genž náš k spasení
wede y my dychriti máme/ gatž nás Pán
Křystus sám k tomu napomina/ když dj: Hle-
degte neyprw Křálowstwí Božího a sprawedlnos-
stj/ a toto wsse wám bude přidáno/ w S. Mat.
w VI Kap. w. 33.

Od Apōstola Filipa beřeme Nauceňj:

Poneyprwe/ je sobě nemáme žadati nebeského.
Otce tělesnýma očima w tomto žiwotě widěti.
Nebo w tom Filip welmi pachybiš/ že gest
to od Pana Křysta žádal: Poněwadž Bůh
gest duch/ genž nemůž od nás spatřjn býti/ a
tak slawnýho a hroznýho Pohledě/ že to ne-
můžeme w této naši mdlobě šněstj. Žtět přj-
ciný řekl Hospodin sám k Mořzišowj: Nebu-

než mocy widěti twaři mé: neboť nevěřij mně člo-
věk/ aby žiw žiŕstal / w II Knih. Mogziff. w
XXXIII K. w. 20.

Podruhe/ je nevwěŕŕji rozkoš wmwolených w
tom záležeti bude/ je oni na swěho Boha patrěti
budau. Tot poznawáme od Filipa/ genž ſna-
žně žádá Otce nebeſkého widěti/ ku Panu
Kryſtu takto mluwě: Paně vkaž nám Otce
a doſtiť geſt nám.

Od Pána Kryſta bereme Naučenj:

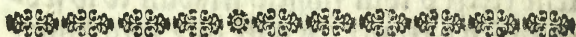
Poneyprwě/ je žádný nepřicház do nebe/ ge-
dině ſkrze Pana Kryſta. Nebo takto ſám Pán
Kryſtus djť Tomášſowj: Gá gſem ta ceſta
y prawda/ y žiwot: Žadný nepřicházť k Ot-
cy než ſkrze mně. Kdo w Pána Geziſſe wě-
ří/ a w takowě wjře geg vprěmně po ceſtě
Pobožnoſtj naſleduge/ tent zagěſtě wěriti mu-
že/ je on k Otcy nebeſkému přigde: Nebo
takto ſám Pán Kryſtus djť: Kdo wěří w Sy-
na/ má žiwot wěčný/ v S. Jana w III Kap.
w. 36.

Podruhě/ je Pán Kryſtus s Otcem ſwým těž-
y s Duchem Swatým gedně bytnoſtj geſt. Tot
nám vkažuge Pán Kryſtus kdýž k Filipowi
takto djť: A což newěříš je gá w Otcy a Otec
we mně geſt? Tot geſt co S. Ján ſwědčí:
Těj ſau kterij ſwědectwj wydáwágj na nebi/ Otec/
ſlowo/ a Duch ſwatý/ a ti těj gedno gſau/ w I L-
piſt. S. Jana w V K. w. 7.

Potrěť/ je my wſſeckno od Boha doſahnauti
mujeme/ začkoli we gměnu Geziſſe/ to geſt w pra-
wě

wé Wjře / a podle geho wůle prosíme. Uebě
takto prawj Pán Krystus: Gestližebysšte co
prošli wegměnu mém / toť učinjm. Tot gest /
co on y na ginsim místě wyslowiti račil: A-
men / amen prawjm wám / že začebysšte koli prosy-
li Otce we gměnu mém / dať wám / v S. Jana
w XVI Kap. w. 23. Tento slib račjž náš mi-
lý Spasitel každého času při nás splniti / ge-
muz s Otcem geho milým tež y s Duchem swa-
tým / budjž čest a sláwa až na věky / Amen!

Naden Swateho Jana Křtitele.

Ewangelium v S. Lukasse w I
Kapitole.

ZA onoho času. Alžbětě pak naplnil se
čas aby porodila: y porodila syna.
A vslysseli sausede a přatele gegi / že Ho-
spodin weliké učinil s nj Milosrdenstwj
swé / y radowali se spolu s nj. Stalo se
pak w den osiný / přišli obřezowati dítěte:
a nazýwali geg gménem Otce geho / Za-
charyássem. Ale odpowěděwssi máčka ge-
ho řekla: Nikoli / ale slauti bude Jan; Y
řekli gi: Wssak žádného nenj w rodu
G 993 twém

twém kterýžby slaul gméneim tjm. V dá-
 wati nawěstj otcy geho / gatbn ho chtěl
 nazhewati. A on požádatw desťičku na-
 psal řka: Jan gest gméno geho: y diwi-
 li se wssični. A hned otewřela se wsta ge-
 ho / a gazyl geho: y mluwil welebě Bo-
 ha. Tedy přišla bázeň na wssěcký Sau-
 sedy gegich a po wssěch horách Jůdských
 rozhlasana sau wssěcka ta slowa. A wssi-
 čni kterjž o tom slysseli / skládali to w srd-
 cy swém / řkauce: y gake dítě toto bude?
 A ruka Paně byla s nim. Zacharyáš
 pak Otec geho naplněn gest Duchem swa-
 tým / a prorokowal řka: Požehnáný Pán
 Bůh Izraelský / že nawssěchwil / a učinil wy-
 kaupenj lidu swému. A wyzdwihl nám
 roh spasenj / w domě Dawida služebníka
 swého. Gakož mluwil strze wsta Pro-
 roků swých swatých / kterjž byli od wětů / o
 wyswobozenj z nepřatel našich / a z ruky
 wssěch kterjž nás nenáwiděli. Aby učinil
 Milosrdenstwj s Otcy našimi / a rozpo-
 menul se na Smlawu swau swatou;
 Na Přisahu kterauž přisahł Abrahamo-
 wi Otcy našemu / že nám to da. Aby-
 chom bez strachu / zruky Nepřatel swých /
 gsauce wyswobozeni / skaužili geimu / w
 swat-

swatosti a w spravedlnosti / před obličes-
gem geho / po wsecky dny života swého.
Ty pak Dítě / Prorokem Nejvyššího
slauti budeš: nebo předegdeš před twář
Paně připravowati cestu geho. Aby da-
no bylo Umění spasitelne lidu geho / na
Odpustění hříchů gegich / Strze Střewa
Milosrdenství Boha nasseho / w nichž na-
wstijwil nás wysed z wysosti. Aby se
vkázal sedjícím w temnostech / a wstijnu
smrti / zprawenj noh nassich na cestu po-
koje. Děťátko pak rostlo / a posylowalo
se w duchu / a bylo na paussti / až do dne
zgerwenj swého lidu Izraelskému.

Wyklad /

Kterak se dnešní Swátek gmenuge?

Gmenuge se den Narozenj swatého Ja-
na Křtitele.

Proč on se tak gmenuge?

Proto / poněwadž se swatý Jan tohoto dne
narodil / kteréhožto dne my sobě připomíná-
me to weliké dobrodini / kteréz nám Pán Bůh
strze tohoto swého služebníka prokázati
ráčil.

Kdo gest byl Jan Křitel?

Byl syn gednoho stareho Kneze gmenem

Zacharyasse/ gehoŕto Manžella/ totiz Zacharyassowa/ slaula Alžbĕta. Tento syn Zacharyassu/ totiz swatý Jan byl od Pana Boha k tomu ŕiŕzen/ aby on prvním Kázatelem Nového Zákonu byl/ to gest/ aby on Mesiassowi/ nassemu Spasiteli ſkrze své Kázání cestu pripravil/ ztĕt příčiny on se také Předchudcem Krystovým gmenuge/ onĕmžto/ Mesiass gíŕ dawno předtim/ ſkrze Proroka Malachyasse takto wyslowil: *Ally gá posylám Andĕla swĕho/ kterýž pripraví cestu před twarj mau/* w III A. w. I.

Proč pak on se gmenuge Křtitelem?

Proto/ ponĕwadž on na rozkaz Boží po neyprvé lidi křtíŕ. A potom pro rozdíl mezi druhým Janem/ kterýž gest Ewangeliŕstem a Apostolem byl/ a swaté Ewangeliium sepsal/ kterĕž my nazýwáme Ewangeliium S. Jana.

Kolik stránek dnešní předčtené Ewangeliium wsobĕ obsahuge?

Obsahuge wsobĕ dvě stránky.

O čem wyprawuge první stránka?

O Narodĕnj a o Gmenu S. Jana.

Od koho gest S. Jan narozĕn?

Od staré Alžbety/ kteráz byla Manžellau starého Anĕze gmenem Zacharyasse.

Kdy on se byl narodil?

Když se byl naplnil čas gegi/ gatkž náš Tert wyprawuge/ což se ſtalo/ tří Mesiyce po početj

četj nasseho Spasitele Pana Krysta/ a tak se
S. Jan sšest Měsyciů/ anebo pul léta před
Panem Krystem dřív narodil.

Gať se při Narození Janovým přistogicy
chowali?

Radowali se ne toliko Rodičové S. Ja-
na/ nýbrž y gegich sausedj a Prátele.

Proč gsau se oni radowali?

Proto/ že Hospodin s Alžbětou weliké své
Milosrdenstwj učinil.

W čem gest Hospodin Alžbětě weliké své Mi-
losrdenstwj učinil?

(1) W tom/ že gest on gi w starostj gegi
syna dal.

(2) W tom/ že tento gegi syn předchudcem
Měsyassowým a prawnjm Bazatelem Nowé-
ho Zákona měl býti/ kterěžto milosrdenstwj
netoliko Zacharyáš/ ale y Alžběta škrze oswj-
cenj Ducha swatého poznali.

Kdy pať gsau oni tomuto swému dítěti to
Gmeno dali?

Dne osmého/ řdyž gsau přišli obřezowati
dítěte. Nebo tak gako mý wyněssjho času
dítětam našim při Řtu swatým Gmena da-
wáme; Tak také se wstarém Zákone dítětam
při Obřizce gegich Gmena dávali/ kterěžto
dítěty podle nariženj Božského/ osmého dne
obřezány musyli býti.

Gať Gmeno sau oni tomuto dítěti dali?

Prátele gmenowali ho Zacharyassem/ po-
ně-

nevadz se geho Otec tak gmenowal; Matka pak geho nechcela aby tak nazwan byl/ rka: Nikoli: ale slauti bude Jan.

Proč Matka tomu chtěla/ aby gegi syn Janem nazwan byl?

Proto/ poněwadz gest Pán Bůh strže An-gela z Nebe/ Zacharyassowi ne toliko ozna-mil/ že Alžběta syna poroditi má; nýbrž ta-ké že on má Janem nazwan býti.

Co wyznamenawa to Gmeno Jan?

Wyznamenawa Milost Boží. A tak ne-bez příčiny Pán Bůh prwniho Kazatele No-veho Zákonu takowým Gmenem nazwati poručil: Poněwadz tento Jan wšsemu swě-tu Milost Boží oznamiti měl/ kteráz se strže Pana Krysta stala. Nebo Zákon strže Mojži-sse dán gest/ ale milost a prawda strže Gejssie Krysta stala se gest/ v S. Jana w I Kapitulo w. 17.

Odudž Alžběta wěděti mohla/ že gegi syn má Janem nazwan býti/ poněwadz gegi Manžel Zacha-ryas němý byl?

Z obwzlastnjho Zgwenj Ducha swatého/ kterýz wnj přebýwal/ a neb také strže Psan-j Zacharyassowo/ ačkoliw Zacharyas mluwiti nemohl/ ale wšsak psátj uměl.

Co pak sau Přátele k tomu dowolili/ aby tento syn Zacharyassa Janem nazwan byl?

Zpočátku k tomu dowoliti nechťeli/ rkauce k Alžběte: Wšsak nízadného není w rodu twém kterýzby slaul gmenem tjm, Když pak se ne-

nemohli sromnati/ tehdy dali nawěstj Otcy
geho/ gakhby ho chtěl nazýwati.

Proč gsaui oni Zacharyassowi s Prstem naz
wěstj dali?

Proto/ poněwadž on slyseti nemohl. Ne-
bo Zacharyās netoliko němým/nybrž také ga-
to některj Wykladaci za to magi/ hluchým
včiněn byl.

Proč to?

Proto/ že on nechtěl slowům Angelstým
wěřiti/ kterýž gemu Tarozeni Janowo ozná-
mil.

Kterak gest Zacharyās Gmeno swého syna
oznámil?

Strze psánj a mluwenj. Nebo ōn poža-
dal deštěcky/ a když gest počal to Gmeno Jan
psáti/ tehdy y hned se gemu také Gazyt roz-
wázal/ a mluwil to co gest psal/ totiž: Jan
gest Gmeno geho.

Co gest potom na to nasledowalo?

(1) Y welice se diwili lide nad takowým
přediwným skutkem že Zacharyās/ gsaui němý/
hned tak brzo mluwiti mohl/ kteréhožto di-
wu přisla bázeň na wšedky sausedy gegich. I

(2) Zacharyās welebil Pana Boha za to
weliké dobrodinj/ kteréz gest gemu profázati
racil.

(3) Wšickni lide kterjžto slysseli/ saudili a
zawjrali odtud/ že něteo obzwoassniho zto-
hoto dítěte bude/ nebo takto di náš Tert:
Wši-

Wšickni kterjž o tom slyšeli skládali to w
srdcy swém/rkauce: A kteraké dítě to bude?
A ruka Paně byla s nim.

890 Gakého Naučení zteto prwnj stránky nabyz
wáme:

Od Rodičůw Janowých bereme Naučení:

Ponepprwe/ je dítě od Pana Boha pochá-
zeji. Alžběta giž letitá nemohla dříve plo-
dnau býti/ až gegi čas přišel kterýž gi Bůh
vložil. Tak se také s Porodem wšech lidí
dege: Nebo dědictwí od Hospodina/ gsau syno-
wé/ a plod žiwota gest mzda/w Žalmu CXXVII.
w. 3.

Podruhe/ je to gest weliká milost Boží/ pobož-
né a poslušné dítě míti. Alžběta sobě to za
weliké milosrdenstwí počítala/ a welice se nad-
tím obweselila/ že gest takowého syna od Pa-
na Boha dosáhla. Sem slauzeji slowa
Krále Ssalomauna/ genž takto dj: Syn mau-
dry obweseluge Otce/ Přislowi w X B. w. 1.

Potřetj/ je Rodičowé magi swým dětkám Kře-
stianska Gmena dáwati/ podle Příkladu Rodi-
cůw S. Jana/ kterjž swého syna tak nazwa-
li/ gáž gim Pán Bůh byl poručil.

Od Sausedůw Alžbetiných bereme Nau-
čení:

Že se radowati máme řdnj se nassemu bližnj-
mu dobře wede/ a obwzlastě nassim sausedům.
Gáž tyto máme Příklad na Alžbete/ s kte-
rauž se gegi Přatele a sausede radowali. Tak
y my

y my činiti máme / pozorujce na to / co gest
S. Pawel wyslowil: Radugte se s radugj-
cymi / k Řijmanum w XII Kap. w. 15.

Od Jana bereme Uaučenj:

Ze čas Nowého Zákona gest prawý čas mi-
losti. Nebo ztét přičiny wyznamenawa S.
Jana Gmeno / Milost Boží / na oznámenj / že
w nowým Zákone Milost Boží po wšsem swě-
tě má rozhlassena býti. Zgewilať se zagistě ta
milost Boží spashtedlna wšsechněm lidem / dj S.
Pawel k Týtowi w II K. w. 11.

Od Zacharyasse mohau sobě wšickni Ho-
spodari Uaučenj zachowati: Albo wšelikau
rozbrog a nesnáz w domě swém hleděli wpołogi-
ti. Když gest tuto Alžběta s swými Přateli a
sousedy nemohla se porauwnati o gmeno to-
hoto dítěte / tehdy se Zacharyas toho wgal / ga-
ložto Hospodari / a społogil takowau rozepři.
Tot se wšech Hospodariu dotýče / když S.
Pawel takto napomina: Wy Otcowé nepo-
pauzente k hněwu dítěť swych / ale wychowáwente
ge w cwícenj / a w napominánj Paně / k Efezským
w VI K. w. 4.

Co w sobě obsahuge druha stránka dnešního E-
wangelium?

Obsahuge w sobě přepětné Proroctwj sta-
rého Zacharyasse.

Kdo gest ho k takowému Proroctwj ponuř?

Duch Swatý / nebo naš Text dj / že gest
Zacharyas naplněn byl Duchem Swatým.

Ro-

Koho gest Zacharyáš w swém Proroctwí aneb
w své Písni chwalil :

Hospodina / kteréhož on Bohem Izrael-
ským gmenuge / a to zté příčiny / poněwadž on
se obwzlasťte lidu Izraelskému wstarém Za-
koně zgewiti račil.

Proč on Pana Boha chwáli :

(1) On Pana Boha chwáli pro to radostné
Přístí Měšassowo na tento swět / kterezto
přístí Otcowé starého Zákoná giž dlahy
čas očeřawali. Semť smeruge Zacharyáš /
když on Panu Bohu díky činí za to radostné
nawstjwenj / kterěz se strze Pana Krysta sta-
lo / a za wyzdwiženj rohu spasenj / strze kteryz-
to roh Spasenj on Králowstwj Krystowo
rozumí / w němžto naše blahoslawenstwj a
Spasenj založeno gest / kteryzto roh spasenj
nám wyzdwiženj gest w domě Dawidowým;
Nebo z Pokolenj aneb z domu Dawida / Pan
Krystus narozen gest / geho slova slugau
takto: Požehnany Pán Bůh Izraelský / že
nawstjwil / a učinil wykaupenj lidu swému.
A wyzdwihl nám roh spasenj / w domě Da-
wida služebnjka swého.

(2) On Pana Boha chwáli za vyplněnj
swého sljbu. Když takto dj: Gakož mluwil
strze osta Proroků swých swatých / kterjž byli
od wěků. Hospodin Přístí Krystowo giž byl
dawno strze své Proročky zvěstowati poru-
čil / pročť když se giž bylo toto Proroctwí

naplnilo a wšsečko tak stalo / že se ne toliko Pan Krystus byl w Žiwotě Matky počal ale také y narodil/tehdy ztět přičiny chwalil Za charyas Hospodina.

(3) On Pana Boha chwalil za Wykaupeni lidského Pokoleni/ totiž/ že nás Bůh strže Pana Krysta/ z rukau našich nepřatelůw/to gest/ od smrti/ hřicha/ ďabla a Pekla vykupil/ a nám strže neg prawau swatost a spravedlnost darowal. Nebo on takto dj: Aby nás wyswobodil z nepřatel našich / a z ruky wšsech kterjz nás nenáwideli. Abychom bez strachu/ z ruky nepřatel swých/ gsauce wyswobozeni/ slauzili gemu. W swatostj a w spravedlnosti / před oblicem geho / po wšsecky dny žiwota swého.

(4) On Pana Boha welebi strany slawného Auřadu Janového/ totiž swého syna. To gest/ že gest Pan Bůh geho syna/ sobě k tomu wywolil / aby on měl Prorokem a učitelem Krystovým slauti; Předchudcem Měsyassovým býti; Gemu cestu pripravowati; A lid wznámostj o Spasenj wywčowati / kterak o ni strže Milosrdenstw Boží pro Krysta Gežisse odpustěni swých hřichůw dosahnauti/ a tady ztemnostj smrti na cestu Pokoje a Žiwota / k wečnému Spasenj přigiti mohau. Geho slova zněgi takto: Ty pak dje/ Prorokem Neywššího slauti budeš: Nebo předejdeš před twář Páně/ pripravowati cesty geho. Aby dáno bylo vměni spasytelné lidu

lidu geho/ na odpusttění hříchů gegich/ strže
střeva milosřdenstwj Boha nasseho/wnichž-
to nawstřiwil nás wysřed z wysosti. Aby se v-
kázal sedjcým w temnůstech a w stjnu smrti
k zprawení nób našich na cestu pokoge.

Na kterém myřtě gest Jan wychowán?

Na paussřj/to gest při swých rodičích/ kte-
řjž w horách na paussřj bydleli/nebo takto dj
nás Tert: Dítě pak rostlo a posylowalo se
w duchu: a bylo na paussřj až do dne zgewe-
ní swého lidu Izraelského.

Gakého Naučení zřetó druhé stránky naby-
wáme?

Od Zacharyasse bereme Naučení.

Poneppřwe/ je Pána Boha chwaliti a wele-
biti máme za wřelika geho dobrodinj/obwzřastě
za geho lásku a milosřdenstwj/ kterěz on nám
strže Krysta prokázati racil/ že gest on nás
strže něho od našich Těprácel wyswobodil/
a nás na cestu wěčného žiwota přiwedl. Po-
zorugjee napomenutj S. Pawla: Dity činj-
ce Otcy/ kterjž hodné nás učinil wčastnosti křsu
swatých w swětě: Kterjž wytrhl nás z mocy te-
mnosti a přenesl do králowstwj milého Syna swé-
ho. W němžto máme wykaupení/ strže křew ge-
ho/ totiž odpusttění hříchů/ k Bołosenským w I
K. w. 12.

Podruhe/ je my také w tento Swátek Panu
Bohu djkj činiti máme za wřelika geho milost/
kterauž on Janowi slujebnjku swému prokázati
ra

racil. Nebo geho Auřad a Kázanj y nám k
dobrému slaužilo.

3 Proroctwj Zacharyassowého bereme
Uaučenj:

Po nepprwé/ je Hospodin gest Bůh prawdi-
wy/ genj slib swůj plni.

Po druhé/ je naše Spasenj a blahoslawen-
stwj zaleži w odpustěnj hřichůw. Gaťž Zacha-
ryaš wyslowuge. Nebo kdez gest odpustěnj
hřichůw/ tu také gest Spasenj/ a žiwot we-
čný.

Po třetj/ je my máme Panu Bohu w swatým
Žiwotě slaužiti. Pán Krystus nás z ruky ne-
přatel ne ktonu koney a cyli wyswobodil/
abychom podle naši libostj žiwi byli/ nýbrž
abychom/ gsauce z ruky nepřatel wyswobo-
zeni/ genu slaužili bez strachu/ w swatosti
a w spravedlnosti/ před obličejem geho/ po
wsěcky dny žiwota swého/dj Zacharyáš wna-
šem Tertu.

Od S. Jana wsěcky djtky sobe Uaučenj
zachowati mohau: Podobně tať gaťž oni
w letech a w syle rostau/tať také oni magi w
pobožnosti a w bážni Božj růsti/a podle Pří-
kladu Janowého/ w duchu se posylowati.
Tot se dege/ kdžžž oni puzenj Ducha Swatě-
ho/ kteryz gich kě wsěmu dobrému weďe/na-
sledugi/ a Pana Boha za to profegi/ wzdy-
chajice: Serdce čisté stwoř mi/ o Bože/ a ducha
přímého obnov w mnitřnostech mých. Mezami-
teg mně od twáři své/ a ducha swatého swého

neodgimeg odemné. Nawrat mi radost spasenij
swého/ a Duchem dobrowolnym utword mně/ w
Žalmu LI. w. 12. Tomu nassemu trüg gedi-
nému Bohu Otcy/ Synu a Duchu Swatě-
mu budiz čest/ moc/ a slawa až na wěky wě-
kůw/ Amen!

Na den Apostoliw Petra a Pawla.

Ewangelium v S. Mat. w XVI.
Kapitole.

Přised pak Gejš do Kragin Cefaree Ži-
lipowi/otázal se Běedlnjstů swých/řka:
Kym prawj Lide byti mně. Syna Čižo-
wěka? A oni řekli: Nekterj Janem Křti-
telem/ ginj pak Eliassem/ ginj pak Cere-
miassem/ aneb gednjm z Proroků. Y di-
gim: Wy pak kym mně byti prawjte?
Y odpowědew Šimon Petr/ řekl: Ty
gšy Krystus ten Syn Boha žiwého. A
odpowidage Gejš/ řekl mu: Blahosla-
wenj gšy Šsimone Synu Jonassu: Ne-
bo Tělo a krew nezgewilo tobě/ ale Otec
můg/ kterjž gest w nebesyech. Y gat' pra-
wjim

wjm tobě/ že gšy ty Petr/ a na tet' Sta-
le rozdělám Cyrkw swau/ a Brany pe-
felne nepřemohau gj. A tobě дам Кліче
Kralowstwj nebeskeho/ a což bytoli swázal
na zemi/ budeť swázáno y na Nebi/ a což
bytoli rozwázal na zemi/ budeť rozwa-
záno y na nebi. Tedy přikázal Běedlnj-
tům swým/ aby žádnému neprawili že by
on byl ten Gejś Krystus.

Wyklad.

Kterak se dnešní Swátek gmenuge?

Gmenuge se den Petra a Pawla / poně-
wadž se za to má/ že tito dva Aposťolowé
Petr a Pawel / geden gačo y druhy tohoto
dne swúg žiwot pro wjru w Pana Krysta
wynałožili/ ztět přčiny se také tohoto dne
gegich Památka w Cyrkwj Křestianjské swěti.

Kdo gest byl Petr?

Byl s počátku Rybářem/ potom on byl od
Pana Krysta k Auradu Aposťolskému po-
wolán/ kterýžto po wstaupenj Pana Krysta/
Ewangeliium pilně kázal/ a mnoho tisíc du-
šj zýstal ; Gačož čteme že gest skrze swé pr-
wnj kázanj / na den letnjc/ třj tisíce dušj o-
brátil. Anobřz potomně do třidcetj sedmi lét
gestě Ewangeliium swaté kázal/ až y to swé
včenj křwj swau specetil/ Těbo za času Cy-
sare Nerona wkrjžowan gest.

Kdo gest byl Pawel?

On byl s počátku weliký Přenásledowník
Křesťanůw / a gmenowal se tehdaž Ssa-
wlem; Ale gaž se mu byl Pán Gejzš na ce-
ste do Damasku vjbragjcymu/aby tam Kře-
stiany přenásledowal/ vřázał/ a geg za swé-
ho služebníka a Uposstola powolal / tehdy y
hned takowé Powolání přigal / a tak tento
Pawel trináctým Uposstolem byl učiněn/kte-
rýž včenj o Krystu w mnohých místech po swé-
te kázal a rozhlassowal/ až na posledy w Rjz-
mě na rozkaz Cysáře Nerona mečem stiat gest.

O čem wyprawuge dnešní S. Ewangelium?

Wyprawuge nám o přepěkném wyznání
Uposstola Petra / kteréz on o Panu Krystu
učinil?

Kdo gest takowé wyznání od Petra požádal?

Sám náš Spasitel Krystus Gejzš. Nebo
kdýž on se byl vředlníkůw swých tážal/ kdoby
on byl/ tehdy dali mu na odpověd/že lide roz-
ličné oněm smysflegi/gedni že ho magj za Ja-
na Křtitele/genž giž dawno před tím zamor-
dowán byl/druzj/za Eliasse/ginj za Geremi-
áffe aněbo kterého koljw gineho Proroka/o-
nichž oni se domnjwali že sau zase ožili. Kdýž
pač Krystus Pán od swých vředlníkůw za-
dal / aby oni swúg vmysl aneb swé domněnj
powěděli/ tehdy na místě gich wšsech odpo-
weděl S. Petr / řka: Ty gšy Krystus ten syn
Boha žiwého.

Co tudy Petr wyznati chce?

(1) Že Pán Krystus není toliko páným člověkem / ale také v pravým Bohem / a živého v věčného Boha synem. (2) Že on gest Krystus / to gest / pomazaný Páně / Spasitel Světa / pomazaný Duchem svatým za našeho Proroka / nejvyššího Kněze a Brále / škrze něhož magj lidé vykaupteni a spaseni býti.

Šdaliž gest toto Wyznání bylo pravě?

Bylo. Nebo Pán Krystus Petra pro takové Wyznání blahoslaweným nazýwa / a gest mu vřazuje / že on takowau známost sám od sebe / to gest / že svého rozumu aneb wějpu nemá / ale že gest mu to sám Otec nebeský škrze ducha svého swatého zgewiti račil. Nebo zté příčiny dj Pán Krystus: Blahoslawený gšj Šsimone synu Jonássu: nebo tělo a krew / nezgewilo tobě toho / ale Otec můj kterýž gest w nebesých. Anobř nadto nadewššeko gestě Pán Krystus k tomu doložil / že on na to geho wyznání chce swau Křestianskau Cyrkw založiti / když takto dj: Na tět škole wzdělam Cyrkw swau a brány pekelné nepřemohau gi.

Co se škrze tuto Cyrkw rozumí?

Cyrkw Křestianská / kterážto gest shromáždění a obcowání swatých / a gest tak pevně wzdělaná / že gi ani brány pekelné / to gest / moc a syla pekelných Duchu přemocy nemagi.

Nač tato Cyrkw měla wzdělaná býti?

Na samého Gejssje Krysta / aneb na to přepěkně wyznání o Panu Gejssj: Nebo Pán

Gejś gest ta Stála a Základ / na kterýmž Cyrkw Boží wzdełana gest / podle I Epist. k Koryntským w III K. w. II. Základu gineho žádný položiti nemůž / mimo ten který položen gest / genž gest Gejś Krystus.

Ždaliž nem Petr ta stála a ten Základ na kterýmž Cyrkw swatá wzdełaná gest?

Nikoliw. On lyce sluge Petr / to gest / stála natý / aneb ten genž od stály gest / ale wstát on nenj Petra / aneb stála / na kteréz Cyrkw wzdełaná gest.

Co pak gest Petr přiteto Cyrkw také pracowati měl?

Y owšem. Nebo genu dal Pán Krystus křice Králowstwí nebeského / to gest / křice Cyrkwe Boží / kteráz se Králowstwím Božím nazýwá / poněwadž žádný do nebe přigiti nemůž / lečby zde na Zemj w Cyrkw Křestianské Mudem byl. Pročez dj Pán Krystus k Petrowj: A tobě dám křice králowstwí nebeského: a cožbykoli swázal na zemj / budeť swázáno y na nebi / a cožbykoli rozwázal na zemj / budeť rozwázáno y na nebi.

Co se šrze tato křice rozumí?

Kázani slowa Božího a welebné Swátosti. Nebo tudý se lidem nebe otwírá. Obzwláště pak se šrze to rozumí moc hřichy odpauštěti a zadržowati. Nebo šrze odpustěnj hřichůw / kagjcym se nebe otwírá / šrze zadržowánj hřichu pak / nekagjcym se nebe zawírá.

Ždaliž gest tato moc toliko samému Petrowj daná?

Nic

Nikoliw. Nebo co tuto P. Krystus k Petr-
rowi prawi / tot on potom mluwi také ke-
wsedhnem Apostolům: Kterymžkoli odpustili
byste hřichy / odpustějí se jim: a kterymžkoli
zadrželi byste ge / zadržaní gsau / v S. Jana w
XX R. w. 23.

Me proč pak tuto Pán Krystus k samému
Petrrowi mluví?

Proto / poněwadž Petr we gmenu wsedh
druhých včedlnjku odpowídal / tehdy k nemu
zase Pán Krystus we gmenu wsedh ostat-
ních včedlnjku mluví.

Gatého Naučení odind nabywáme?

Od Pana Krysta bereme Naučení:

Ponerprwe / abychom našich domácích / w zná-
mosti Pana a Spasitele našeho Gejisse Krysta
wyznáwali. Tot Pán Krystus sám činil / genž
včedlnjky své wyzýwal / a na ně se dotazo-
wal / zdaliby oni wedeli kdoby on byl: Nebo
w této Znamostj / záleží naše Spasenj / gatž
Pán Krystus dj: Totot gest pak wecnj život /
aby poznali tebe samého pravého Boha / a kte-
réhož sy poslal Gejisse Krysta / v S. Jana / w
XVII R. w. 3.

Podruhe / že Pán Gejš ne toliko pravým
člowěkem / nbrž také v pravým Bohem gest / též
také / je gest on našim Spasitelem / Mesassem / to
gest / Krystem aneb Pomazaným Paně / kterj na
tento swět přišel / aby lidské pokolenj vykoupil.
Nebo tak o něm wyznává Petr / řka: Ty gsy
Krystus ten Syn Boha živého.

Potrjetj/ je Pán Gejzš gest začalao Křestianšké
Cyrkwe/ a je on gi obhaguge/ aby žádná moc pekla
na gi nepřemohla. Nebo to slibuge náš Spasy-
tel Petrowj řdyž dj: Na tét štále wzdelám
Cyrkew swau: A brány pekelné nepřemo-
hau gi.

Od wředlnjškūw Páně/ a obzwlasseť od Pe-
tra bereme Naučenj:

Poneyprwé/ je lide podle přirození swého nic
newědj o swým Spasyteli Pánu Gejzši. Kto-
mut se sami wředlnjcy přiznati musyli/ řdyž
gsau rozličné domněnj lidské o Pánu Krystu
wyprawowali. Gaťz to také y Spasytel sám
dosti patrně wyslowuge/ řdyž on k Petrowj
takto dj: Tělo a Krew nezgewilo tobě toho.

Podruhe/ je známost Pána Gejzše od Boha
pocházj. Tot wklazuje Pán Krystus řdyž k Pe-
trowj dj: Tělo a krew nezgewilo tobě toho: A-
le Otec můj kterjž gest w nebesy. Tot gest
což y Pjismo potwrzuge: Žádnj nemůže řicy
Pán Gejzš/ gedine w Duchu swatém/ w 1. Epist.
k Koryntjčjým w XII. K. w. 3.

Potrjetj/ je Pána Gejzše také y wsty wyzna-
wati powinnj gsme. Petr ne toliko w srdcy
swém wěřil w Pána Gejzše/ ale on geg také
wsty swými wyznal/ řka: Ty gsy Krystus ten
syn Boha žiwého. Takť y my činiti máme.
Nebo Srdcem se začiste wěřj k spravedlnostj
ale wsty wyznánj se děje k Spasenj/ k Řjzm. w
X. K. w. 10.

Po čtwrté/ je ti lide blahoslawenj gsau/ kterjž
Pá-

Pána Gejisse opravdové znagi. Toť oznamu-
ge Pán Krystus když Aposťola Petra stran
wyznánj geho blahoslawi. Což y S. Pawel
potwyrzuge když k onomu strážným Zaláre/
takto powědel: Weř w Pána Gejisse Krysta/
a budeš swasen ty y Dím twiig/ w Skutecyh
w XVI A. w. 31.

Po páte/ je služebnjem Boží moc magi na ze-
mi hřichy odpuštěti a zdřizowati. Nebo co gest
tuto Pán Krystus k Petrowj řekl: A tobě
dám kljče kralowstwí nebeského/ a cožbykoli
swázal na Zemi/ swázano bude y na nebi: a
cožbykoli rozwázal na Zemi rozwázáno bu-
de y na nebi: Toť kewšsem Aposťolium a
wěrným služebnjům patri. Nebo gaťož gim
Cyrkew Páně swěřena gest/ tať gim taťe y
kljče Cyrkwe dané gsau/ aby kagjcym hřjssnj-
ům nebe otwjrali a milost Boží zwěstowa-
li; Nekagjcym pať nebe zawjrali a Božské
Pokuty zwěstowali.

Kdoť pať w nás prawě Poťánj působí

Sám Pán Bůh skrze swého swatého du-
cha/ proceť se s Geremiassem modliti máme:
Obrat mně abych obracen byl: Ty gšy zagiste
Hospodine Bůh můj. Nebo po obracenj swém
poťánj činiti budu. Toť rať w nás we wšfeh
působiti/ Bůh Otec/ Syn y Duch swatý/ kte-
remužto w třiig osobach gediněmu Bohu/
budiť čest a sláwa wzdawána na wě-
ky wěkůw/ Amen!

Na

Na den nawštíjwenj Zanny Marje.

Ewangeliium v S. Lufasse w I
Kapitole.

Zedy powstawssi Marya w těch dnech/
odesšla na horn s chwataním do mě-
sta Judowa. Y wesšla do domu Zacha-
ryasowa/a pozdrawila Alžbětu. Y stalo
se / gakž vsli šela Alžběta Pozdrawenj
Marje/ zplesalo Němluwňatko w žiwotě
gegim: a naplněna gest Duchem Swa-
tým Alžběta. Y zvolala hlasem welis-
tým/ a řekla: Požehnana ty mezi Žena-
mi/ a požehnany Plod žiwota twého. A
odkud mi to / aby přišla Matka Pana
meho ke mně? Nebo ay/ gakž se stal hlas
Pozdrawenj twého w vsich mych/zplesá-
lo radostně Němluwňatko w žiwotě mem.
A blahoslawena kterazs wvěřila / neboť
dokonany budou ty věci/ kteréž sau po-
wědiny gi od Pana. Tedy řekla Ma-
rya: Weleby duse má Hospodina. A
weseli se duch můj w Bohu Spasiteli
swém. Je wzežřel na poníženj Děwky
swé/ neb ay / od této chvíle blahoslawiti
mně

mně budau wssickni Narodowé. Nebot
mi učinil weliké wěcy ten genž moenn gest/
a swaté Gmeno geho. A gehož Milosr-
denstwj od pokolenj až do pokolenj bogja-
cym se geho. Dotázal mocy Ramenem
swým / rozptylil pyssne mysslenjm srdce
gegich. Shazel moene zstolic / a powysil
ponižených. Lačne nakrmil dobrými wěc-
mi / a bohate pustil prazdne. Přigal
Zraete služebnjka swého / byw pamětli-
wy na Milosrdenstwj. Gakož inkulil
Otcům nassim / Abrahamowi a semenj
geho na wěky. Y zůstola Marya s nj/
ašy za tři měsyce / a nawratila se do do-
mu swého.

Wyklad.

Kterak se dnešní Swátek gmenuge?

Gmenuge se den nawssijwenj Panny Ma-
ryge.

Co wyznamenáwa nawssijwěni?

Wyznamenáwa dobrého Přitele nawssij-
witi a s njm dobré wěcy rozmlauwati.

Proč pak se tento swátek tak gmenuge?

Proto / poněwadž Panna Marya swau
giz letitau tetu Alžbětou byla nawssijwila/
kře-

ķterězto nawſſtjwenj ſobě Cyrķew Křeſtian-
ſká tohoto dne rozgjmá.

Alle proč pať ſe tento Swátek ſwětiť

Papežency tento ſwátek nařídili ku Pocti-
woſtj Panně Marygi/ aby ona ſe tohoto dne
za pomoc wzywala: A podobně tať/ gať geſť
ona ſwýma nohama přeſ hory w Juďſtwu
křačela a ponich ſlapala/ když Alžbětu na-
wſtřowowatj ſla; Tať tať/ aby ona Ne-
přitele Gmena Křeſtianſkého totiz Turka
ſwýma nohama poſſlapala. Alle ten tať-
wý Papeženſký ſkutek čeli proti ſlowu Boží-
mu/ ķterěz od každého wěrného Křeſtiana
wyhledáwa/ a tomu mjtí chce/ abychom ſe ſa-
mému Pánu Bohu toliťo klaněli/ a geg za-
pomoc wzywali. Pánu Bohu ſwěmu klaněti
ſe budeš/ a gemu ſamému ſlaužitj budeš/ w S.
Mat. w IV K. w II. My pať wnaſſj Ewan-
gelitſké Cyrķwji ſwětime tento ſwátek zťe přj-
činý/ abychom ſobě weſpoleť připominali to
weliké dobrodjni/ ķterěz nám Bůh ſťze ſwě-
ho milého ſyna prokázati račil/ totiz/ že geſť
ſe Syn Boží w žiwotě Panny Marye člowě-
kem počal/ za ķterězto weliké dobrodini ne
tolitě Alžběta/ nýbrž taťy Panna Marya w
ſwě Piſni Pána Boha welebí a chwáli.

Kolik ſtránek dneſſni Ewangeliium wſobě
obſahugeť

Obſahuge wſobě dwě ſtránky.

W čem wyprawuge prwnj ſtránkať

O Nawſſtjwenj Panny Marye.

Koho gest Panna Marya nawstijwila?

Giz letjtan Alzbetu/Matku S. Jana krtja-
tele/ kteraz byla Tetkau Panny Maryge/ to-
tiz gegi Matky Sestra.

Ktereho casu gest Panna Marya swau Tetku
Alzbetu nawstijwila?

Toho casu/ kdyz gi bylo od Angela Gabry-
ele zwestowano/ ze ona ma Pana Gezisse
Spasytele sweta poroditi.

Z gake prjcinj Panna Marya takowau cestu
predsebe wzala?

Kdyz gest Andel Gabryel poieti Miesyasse/
Panne Marygi byl zwestowal/ tehdy pritom
Angel Gabryel take dolozil/ ze Alzbeta prj-
buzna gegi/ tez w starosti swe pocala syna.
Abj pak Panna Marya w swe Wjee utwra-
zena byla/ tehdy zte prjcinj wydala ona se na
testu/ a slla k swe Tetce Alzbete.

Kde gest ona Alzbeta natrefila?

W Dome gegiho Manjela/ totiz w dome
Anjeze Zacharyasse/ nebo takto dj nas Tert:
Tedy powstawsi Marya w tech dnech/ ode-
slla na hory s chwatanjm do mesta Judo-
wa. A wessla do domu Zacharassowa/ a poz-
drawila Alzbety.

Co se bylo stalo/ kdyz gest Marya k Alzbete
prissla a gi pozdrawila?

(1) A zplešalo nemluwnatko/ totiz Jan/ w
ziwote swe Matky Alzbety/ a tak gakoby Jan
byl priwjtal swého Spasytele Pana Gezisse/
ge-

gehožto Předchudcem on měl býti/ gessťo on gessťe w žiwotě Panny Marye zawřený ležel. Těbo takto wyprawuge dnešni Ewangelium: Y stało se/ gaťz vslyšela Alžběta pozdrawenj Marye/ zplěsalo nemluwniatko w žiwotě gegim. Gaťz Alžběta sama do swědcuge/ řdyž dj: Těbo ay/ gaťz se stal hlas pozdrawenj twěho w vsjich mých/ zplěsalo radostně nemluwniatko w žiwotě mém.

(2) Alžběta byla radosti plná nad příchodem Panny Marye/ ona blahoslawila Panu Marygi/ že gest učiněna Matkou Pane a Spasitelem swěta/ obwzlasťně gi pať proto blahoslawenau gmemuge/ že gest wvěřila slo-
wům Hospodina neryššjho/ anobřz ona se za nehodnau vznáwa býti té ctj a hodnostj/ že gest Matka gegiho Pana/ to gest/ Pana Gezišse/ ř nj přišla.

Oděud Alžběta takowau známost měla/ a oděud
ona to wěděla/ že Panna Marya Spas-
sytele swěta poroditi
má :

Duch Swatý gi to zgewil/ řterýž w srdci gegim přebýwal. Těbo takto dj naše Ewangelium: A naplněna gest/ Alžběta Duchem swatým. Y zvolala hlasem welikým/ a řekla: Požehnána ty mezy ženami/ a požehnáný plod žiwota twěho. A oděud mi to/ aby přišla matka Pána mého ře mně? A blahoslawená řteráz wvěřila: Těboť dofo-
ná :

nány budau ty wěcy/ kteréz sau powědjny gj ode Pána.

Gakého Naučení nabywáme zteto prwnj stránky?

Od Panny Maryge bereme Naučení:

Poneyprwé/ je gest to Panu Bohu welmi přigemna wěc když Přatele a Přibuzni mezy sebou w dobrem přátelstwj žijí gsau. W takowem přatelstwj žijí byli wespolek Marya a gegi Tetka Alžběta. Ny gač gest to dobré/ a gač vrěšene když bratrj w gednomyslnošti přebh wagi! w Žalmu CXXXIII. w. 1.

Podruhe/ je mladj lide starých ctjti magi. Panna Marya byla Matkau Pána a Spasitele swěta/ a proto předce se tak křčila/ že gest sobě nestěžowala k swé letjé Tetce Alžbětě giti/ a gi nawšstjwiti. Také také wšicni mladj lide činiti magi/ nasledugjce napomenuti S. Petra: Mladency/ buďte poddáni staršim/ w I Epist. w V R. w. 5.

Potřetj/ je Křestian wždycky má hleděti/ aby swau wjru posylniti mohl. Panna Marya syce slowim Anděla Gabryele wěrila/ že ona má Pána Krysta poroditi; Aby pak wté takowé wjře posylněná byla/ tehdy šla k Alžbětě/ w kteréz ona posylněnj swé wjry hogně nabyla/ když ona Pannu Marygi blahoslawila z strany wjry gegi/ rkaucy: Al blahoslawená kteráz wěrila: neboť dokonány budau ty wěcy/ kteréz sau powědjny gj ode Pána.

Počtwrté/ je prawé Spasenj člověka zaleži

w Wjře. Blahoslawená zagistě byla Panna Marya pro takowau welikau cest kteraúz gest dosáhla / že gest Matkan Pana Krysta učiněna byla / gažž Alžběta ztě přjčiny dj: Požehnána ty mezy ženami / a požehnaný plod žiwota twého. Ale wšak prawě Spasenj a blahoslawenstwj Panny Maryge záleželo w Wjře / gažž Alžběta doklada: A blahoslawená kteraž wvěřila. Ztět přjčiny / když gest ona Žena ten žiwot kterýž nosřl Pana Krysta / blahoslawila / y ty prsy kterychž on pozjwal / Pán Krystus takto wyslowiti račil: Blahoslawenij kterij slusji slovo Boží / a ošřehařgi geho / v S. Luk. w XI R. w. 28.

Od Alžběty bereme Naučenj:

Ponejprwé / je také y starj lede / mladých ljdj s wěřiwostj přigimati magi / gažž gest Alžběta wěku letitého / Panně Marygi učinila.

Podruhe / je náš Duch swatý ke wšsemu dobrému spůsobných činů / náš ošwěcuge / a k prawě Wjře w Pana Geziše přiwádí. Že by Pán Krystus w žiwotě Panny Maryge zawřený ležel / a že by Panna Marya Matkan Páně byla / wšsecko toto byla by Alžběta poznati a wvěřiti nemohla / kdyby gi wtom we wšem duch swatý byl newyvočil / gažž nasse Ewangeliwm otom došwědcuge / že gest Alžběta Duchem swatým naplněna byla. Tak se také dege se wšsemi wěřjcy / oni nemohau bez pomocy Ducha swatého wjru w Pana Geziše w srdcy swém mřiti. Žadný nemůže řjcy Pán Geziš

žjš gedině w Duchu swatém/ w I Epistt. k Ko-
ryntským w XII K. w. 3.

Od Jana pať bereme Nauceň/ je též y ma-
lé dítky a nemlúwinatka wjru w Pana Gejisse
misti mohau. Jan když gest gestě w žiwotě
swé Matky zawřiný ležel/ tehdy giž swau wje-
ru w Spasytele swěta vložal/ plesage rado-
stně w žiwotě Matky swé: Takť také wj Ho-
spodin strze Ducha swatého y w ginšich dít-
kách wěřjých/ wjru působiti/ ztět přjčiny se
také dítky ku křtu swatýmu připaušstěgi/ aby
oni tudy wjru w Pana Gejisse/ a wečné Spa-
senj dosahnauti mohli/ nebo takowé dítky sám
Pán Krystus k sobě wolá / když dj: Nechtež
dítěť giti ke mně / a nebraňtež gim: Nebo takow-
ýchť gest kralowstwj Boží/ v S. Marka w. X
K. w. 14.

Co wsobě obsahuge druha stránka dnešního
S. Ewangelium?

Obsahuge wsobě přepěknau Pjseri Panny
Marye.

Koho gest Panna Marya w swé Pjsnj we-
lebjša?

Žospodina / obwzlasťte pať swého Spasy-
tele Pana Gejisse/ kteréhož ona na swět po-
roditi měla/ řkaucy: Welebj duše má Žospo-
dina/ a weselj se duch můg w Bohu Spasyteli
swém.

Ž kterých Přjcin/ aneb zač welebj Panna Ma-
rya Žospodina?

(I) Welebj ho za to weliké dobrodinj kterěž
Žij gest

gest gi prokazati račil/ totiz/ že gest on gi tak
 wysoko počtl/ a gi sobě mezy wssemi Matka-
 mi na Zemi/ za Matku syna Božjho wywo-
 lil/ ztét přjiny ona dj: Že wzešel na pon-
 ženj dčwky swé: neb ay/ od této chwile/ bla-
 hoslawiti mně budau wssickni narodowé.
 Nebot mi učinil weliké wěcy ten genz mocny
 gest/ a swaté gměno geho.

(2) Welebj ho za geho weliké milosrdenstwj/
 kterž on wssem pobožnym prokazuge/ řdyž tak-
 to dj: A gehož milosrdenstwj od potolenj až
 do potolenj bogjcym se geho.

(3) Welebj ho za geho Sprawedlnost/ kterauž
 on při wssch bezbožných zachowáwa/ poněwadž
 on pyšné a mocné/ kterž se Panu Bohu pro-
 tiwi/ ponjzuge/ řdyž takto wyprawuge: Do-
 kázal mocy ramenem swým: rozptylil pyšné
 myšlenjm srdce gegich.

(4) Welebj ho za geho předimné panowánj/
 že Pán Bůh obyčegně powyšsených ponjzu-
 ge/ a ponžených powyšsuge/ lačných dussj/
 genz po Sprawedlnostj Krystowe lačnegj/
 krmj a nasrcuge; Bohaté pať/ genz na Bo-
 ha nic nedbagj/ zanecháwa ge prázdne bez
 Potěssenj. Slowa gegi zněgj takto: Sha-
 zel mocné sstolic/ a powýšil ponžených. Lač-
 né nakrmil dobrými wěcmi/ a bohaté pustil
 prázdne.

(5) Welebj ho za geho prawdu. Že gest ne
 toliko Hospodin přisljbil Abrahamowj a ge-
 ho Potomkům z geho Potolenj Páma Kry-
 sta.

sta dáti/a se naroditi; nýbrž je gest také ten a
takový swúg slyš splnil/a w prawý čas swého
syna z Potolení Abrahamowa naroditi dal.
O čemž Panna Marya takto spíwa: Při-
gal Izraele služebník swého/byw pamětliv
na milosrdenství své / gaťož mluvil otcím
nashim/ Abrahamowi a semení geho/na věky.

Ža gať dleahy čas se Panna Marya v Alžbě-
ty zadržowala? 913

Ža tři Měsíce / a potom se nawratila do
swého domu.

Proč gest dele v ni nezůstala?

Poněwadž gest po třech Měsících čas Alž-
běty přišel aby ona porodila/ kdežto Marya
gaťožto Panna přítomná býti nechťela.

Gaťeho Naučení zteto druhé stránky naby-
wáme?

Od Panny Maryge bereme Naučení:

Po neyprwé/ je mý máme Pana Boha wele-
bíti a chwaliti/ řdž on nám dobrodiní prokazuge.
Nebo tak gest učinila Panna Marya / takť
y mý činiti máme. Dobřeť gest oslawowati Ho-
spodina / a žalmy zpíwati gímenu twému o Ne-
wššj/ Zvěšťowati každé gítro milosrdenství twé
a prawdu tívau každé noci/w Žalmu XCII. w. 2.

Podrúhé/ je mý máme naši radost w Bohu
a w našem Spasiteli míti. Žtět přičiny rado-
wala se Panna Marya/že gest ona Spasíte-
le swěta měla/ pročez radostně zwolala: we-
lebj duše má Hospodina/a weseli se duch můg

w Bohu Spasyteli swém. Tak také y my
činiti / a s Králem Dawidem řjcy máme:
Mně nevlépe gest přjdrjeti se Boha; skládám w
Pánu Bohu daufání své / abych wyprawował
wssecký skutky geho/w Žalmu LXXIII. w. 28.

3 Písnjčk Panny Maryge bereme Naučení:
Po neyprwé/ je gest Hospodin milosrdný Bůh.
Tak ho wychwaluge Panna Marya/ kdž dj:
Gehož milosrdenstw trwa od Pokolenj až
do pokolenj bogjcým se geho. Takowé mi-
losrdenstw wychwaluge y Dawid/ kdž dj:
Gakož se sljto wá wá Diec nad djkami/ tak se slj-
to wá wá Hospodin/ nad těmi kterjž se ho bogj/ w
Žalmu CIII. w. 13.

Po druhé / je Hospodin gest Bůh spravedli-
wý / genž swau moc nad pyssnými a wysoko-
myslnými wkazuge. Dokázal mocy ramennem
swým: Rozptylil pyssné myšlenjin srdce ge-
gich/ dj Panna Marya. Bůh gest saudec spra-
wedliwý: Bůh Syný hněwá se na bezbožného
každý den. Neobrátili se/ naostřj meč swůg/ ný-
brž gjž lucistě své natahl/ a naměřil ge. Připra-
wil sobě y zbrog smrtedlnau/ střely své proti sstřu-
cým spravedliwých přistrogil/ dj Král Dawid
w Žalmu VII. w. 12.

Po třetj / je Hospodin wysokých ponjžuge a
ponjžených powysšuge. Nebo takto wyprawa-
ge Panna Marya: Sházel mocné s stolic/ a
powyššil ponjžených. Lačné/ nakrmil dobrými
wěcmi/ a bohaté pustil prázdne. S tím se
srownáwa Propowědenj Krystowo: Každý
kdž

Kdož se pomyslyge/ bude ponizen: A kdož se ponis-
lyge/ bude pomyslen/ v S. Luk. w XVIII K. w 14.

Po čtvrté/ že tj kterjž chtěgi potěšenjm od
Pana Boha nasyceni býti/ musegi podle ducho-
wnjho spůsobu lačněti/ to gest/ oni musy swau
Auzkost/ bjdu a mdlobu poznati/ a po milos-
stj Božj dychtiti. Takowit toliko Božským
potěšenjm občerstweni býti magi/ gaž Ma-
rya dj: Lačné nakrmil dobrými wecmi/ a bo-
haté pustil prázdne. Tot gest též/ co gest
ginde náš Spasitel wyslowiti račil: Blaho-
slawenj kterjž lačněgi a jijněgi sprawedlnosti: ne-
bo oni nasyceni budau/ v S. Mat. w V K. w. 6.

Po páté/ že Hospodin gest prawdiwý Bůh/
ztet přičiny chwali a welebí Panna Marya
Pana Boha. Ztet přičiny y my geg chwali-
ti/ ctjti/ a welebji máme/ k čemuž náš Král
Dawid napomina: Chwalté Hospodina wssi-
ckni národowé/ welebtež ho wssickni lide. Neboť
gest rozšířeno nad námi milosrdenstwj geho/ a
prawda Hospodinowa na měk/ w Žalnu CXVII.
Tomuto prawdiwému Bohu/ Otce/ Synu/
y Duchu Swatému/ budiz čest y sláwa nynj
y wždycky/ Amen.

~~~~~

Naden Aposstola S. Jakuba.

Ewangel. v S. Mat. w XX Kap.

Z Ehdy přistaupila k Bezjssowi Matka
synu Zebedeowých s Syny swými/

Klanějich se a profecy něco od něho. Kterýž řekl gi/ co chceš? Řzekla genu: Rych/ at' tito dva Synové moji sedagi/geden po Prawich twé/ a druhý po Lewich/ w Kralowstwj twém. Odpowjdaže pak Gejzš/ řekl: Newjite zač prosjte. Můžete-li piti Kalich/ kternž gá piti budu? A křtem/gimž gá se křtjm/křteni byti: Řzekli genu: Můžeme. Dj gim: Kalich slye mŭg piti budete/ a křtem/gimž gá se křtjm/pokřtěni budete. Ale seděti po Prawich mé/ a po Lewich mé/ nenít' mé dati/ ale těm kternimž připraweno gest od Otce mého. A vyslyšawšse (to) deset giných/ rozhněwali se na ty dva bratry. Ale Gejzš swolaw ge řekl: Wjete že knjzata narodŭ panugj nad nimi / a kterjž welich gsau/ mocj vžiwagi nad nimi. Ale ne tak bude mezy wami: nýbrž kdožkoli chťel by mezi wami byti welikym / budiž služebnjš wáš. A kdožbykoli mezi wami chťel byti přednj/ budiž wáš služebnjš: Gafon Syn člowěka/ nepřissel aby genu skauženo bylo / ale aby on skaužil/ a aby dal žiwot swŭg mzdu na wykaupeni za mnohé.

Wyklad.

Gaf se tento Swátek gmenuge?

Gmec

Gmenuge se den S. Apostola Jakuba /
kterýž gináče Jakub wětší přigmin gest / na-
rozdiť druheho Jakuba genž byl Alšfen syn /
a Jakub menší slaul.

Kdo gest byl tento wětší Jakub?

Byl syn Zebedeu gehořto Matka slaula
Salome / genž byla sestra Panny Marve / kte-
rěto se byl Pán Krystus narodil. Spocátku
pať / byl tento Jakub s Janem bratrem
swým rybářem. Potom ho Pán Krystus k
Apostolskému Zúradu powolať / kterýžto Zú-
rad welmi pilně wykonawať / a Ewangeli-
um o Krystu na rozličných místech / obzwlá-
ště w židowské Zemi / a w hlawním městě ge-
gim / totižto w Geruzalémě / bázal. Kdežto
potomně na rozkaz Herodesa mečem zainor-
dowan gest / gaťž se w Skutcích Apost. w
XII K. čte / tať že gest tento Jakub první
mezy Apostoly Pane byl / kterýž žiwot pro
Gmeno Pana Gejssě stratil.

Kolik stránek dnešní Ewangel. wsobě obsahuge?

Obsahuge wsobě dvě stránky.

O čem wyprawuge první stránka?

O Prozbě / kterauž Matka synůw Zebede-
owých Panu Gejssí přednesla.

Kteríž gsau byli ti dva synowé Zebedeowi?

Jan a Jakub přigmenim wětší / gehořto
Památku my dnes slawime.

Žať gsau ti to dva synowé spolu s matkau pás-
na Krysta prosyliť

Aby gich Pán Krystus přednimi Radda-

mi a Knjžaty w Králowstwí swém vdělal/
tak aby geden po geho prawjcy a druhý po
lewjcy sedeli/ a wždy při něm a okolo něho
byli.

Oděud tito dwa wědlnjcy na takowě myšlení
pristěli

Poněwadž se oni domníwali že Pán Kry-
stus swětšké Králowstwí na Zemi začne.

Co gest gim Pán Krystus na tu gegich žádost
za odpověď dal :

Trestal ge z gegich nemaudrosti/ řka: Ne-
wjte zač prosyťte. A přitom snázil se/ gich na
gíný wmysl přiwěsti/ totižto/ aby na časné ště-
stí a sláwu nemyslili/ nýbrž na křjž a utrpení/
kterěž při Panu Krystu budau museti wy-
státi. Pročěž dj k nim: Muzeteli píti kalich/
kterýž gá píti budu? A křtem gínž gá se
křtím/ křtěn býti?

Co tuto Pán Krystus rozumí skrze kalich a Křest?

Křjž a utrpení kterěž on měl snášeti/ a kte-
rěž wšickni wěrjcy/ každý podle své mry wy-
státi musěgi. Pročěž řdyž Jan a Jakub/ na
otázku Páně/ že by mohli/ došwědčati/ tehdy
gim Pán Gejjs wložal/ že mnoho budau mu-
syt wystáti/ řka k nim: Kalich zagiště můg
píti budete a křtem gínž gá se křtím/ pokřte-
ni budete.

Alle co Pán Krystus dj o seděni na prawjcy a le-
wicy geho/ za kterěž wědlnjcy prosyli?

On takto dj: Alle seděti po prawjcy a po-
le-

Iewicy mé/ nenít mé dáti wám/ ale dano bude tẽm/ kterýmž připraweno gest od Otce mého.

Co gest on s tẽmi slowy wyslowiti chtěl?

Že gest on ne proto na swět přišel/ aby služebnjtũm swým/ časnau sláwu a čest rozdával/ ale že to Otec nebeský tẽm dá/ kterýmž gi připrawil a sljbil.

Gakého Naučenj zteto prwnj stránky nabyz wáme?

Od těch dwau synu Žebedeowých/ totiz/ od Jana a Jakuba bereme Naučenj:

Po neyprwé/ že y wěřicy dítky Boží/ časem to modlitbě swé prosy coby prosyti neměli/ a co jim škodliwého gest. Gakž máme příklad na těchto dwau wředlnjcych/ kterjž o wezdegšj a časnau čest prosli/ ale nebyla jim prospěšna/ nýbrž škodliwa/ protož gich Pán Krystus wyslyšeti nechťel/ nýbrž odpovědel: Niewjte co prosyťte.

Po druhé/ že lide/ když oni sáuzenj nemagj/ welmi směli a opowážliwj gsau/ trauřagice sobě/ že wšsecka nebezpečnstwj a sřauzenj wystogi/ gesto potom chaulostiwj býmagj. Tito wředlnjcy podobili se sami/ řalich Páně pjtí/ a s Pánem Krystem trpěti; ale když se bylo Krystowo utrpenj začalo/ tehdy překli od něho spolu s ginými wředlnjky geho.

Po třetj/ aby Křestiane hotowj byli s Krystem Pánem wšselgaký křjž a sřauzenj snášeti.

Tot

lékařstwj nám způsobeno. Všickni mň jako o-
mce zblánilí sme/ geden každý na cestu swau o-
brátili sme se/ a Hospodin vvalil na něg nepra-
wost vssech nás/ v Izaiasse w LIII Kapitle
w. 4. 5. 6.

W čem wypravuge druba stránka?

O nesházy těch dwanácti včedlníků Kry-
sta Pana.

Z čeho gest ta nesház mezy včedlníky Paně
povstala?

Geden každý z nich chtěl býti neywzaetněg-
šim w Králowstwj Krystowém. Zté přj-
ciny rozhněwali se ostatní deset včedlnícy nad
těmito dwauimi syny Zebedeowými/ že oni
nad ně chteli wyšší býti.

Kdo gest tu nesház spokogil?

Pan Gejzš náš Spasitel.

Co on gim na oči drži/ k oskliwení žádostí ctí?

(1) Begich Zúrad Kazatelšký/ totižto/ aby
sobě rozvážili/ že ge Pán Krystus ne za Knj-
žata a mocne tohoto swěta powolał/ nýbrž
za Kazatele slova swěbo/ kterjžto magi býti
pokorní. Pročez dj k nim: Wíte že Knjžata
narodu panugi nad nimi/ a kterjž welicy gsau/ mo-
ey vjswagi nad nimi: Ale ne tak bude mezy wá-
mi; nýbrž kdožkoli chtělby mezy wámi welikým
býti/ budjž služebný wáš. A kdožbykoli mezy wá-
mi chtěl býti přední/ budjž wáš služebný. (2)
Swúg vlastni Příklad. Když gim k powá-
zenj dáwa/ kterak syn člověka nezada w swě-
tě

tě gažozto swětšy Kral panowati/ale radě-
gi žiwot swüg za lidj položiti. Pročez dj:
Syn člověka nepřisel aby mu slauženo bylo/a-
le aby on slaužil/a aby dal žiwot swüg mydu na
wykaupenj za mnohé/to gest za wšsecky.

Gažého Naučenj odtud nabywáme:

Od těch dwanaći wćedlnjškůw bereme
Naučenj:

Po neyprwě/je též y mezy wěřicymi Křestia-
ny mnohdykráte wáda/roztržitosť a nesnáž powsta-
wa. Tak se tuto stalo mezy wćedlnjšy Páně.
Tak se také dēge gestě y podnes mezy Kře-
stiany/ķterjž rowně gestě tělo a krew na so-
bě cýtěgj/ a s S. Pawlem narjškati musěj:
Wjmě žagistě že nepřebýwa wemně/to gest w tě-
le mém: dobré. Nebo chtěnj hotowě mám: ale
abych wykonati mohl dobré/tohoť nenalezám/ne-
bo nečinjm toho dobrého/což chcy: Ale činjm to
zlé/čehož nechcy/ě Ržjm. w VII K. w. 18. 19.

Po druhe/ je swár a wáda z wysokomyslnosti
pocházj. Poněwadž wćedlnjcy Páně wysoko-
myslni byli/a každý neypřednějšim býti chtěl/
tehdy se odtud znjkla různjce. Sem slaužegi
slowa Ssalomaunowa: Samau toliko py-
chau působí člověk swár/to gest/Pycha a mno-
hé o sobě smyslenj/ gest puwod a Studnjce
wšsech swárů a ruznic/ w Příslow. w XIII
K. w. 10.

Po třetj/ je Křestiane od swé wysokomyslnos-
stj/ ruznjce/ a wšseligažého swáru vpustiti magi.
Takt

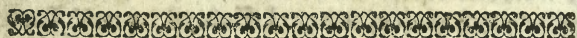
Takť gsau učinili včedlnjcy Páně/ kterjz Pa-
na Gejssse vposlechli/ a od swaru vpustili.
Tot také wssickni Křestiane nasledowati/ a
Wyrčenj S. Pawla zachowati magi: Pakli
se wespolek kaussete/ a žerete/ hledtež abyssie gednj
od druhych žkazenj nebyli/ k Galatským w V Ka-
pit. w. 15.

Od Pana Krysta pak nabýwáme Slau-
čenj:

Po neyprwé/ abychom se wsseligakau nesnáž
a rozbrog mezy nassimi domachymi vsylowali pře-
trhnauti/ a takowych lidi smjěiti hleděli. Takť
gest tuto učinil Pan Krystus s swými včedl-
njky/ takť také wssickni Křestiane swými do-
macými zacházeti magi. Nebo Pjssino dj:
Blahosláwenj pokognj: Nebo oni synowé Boží
slauti budau/ w S. Mat. w V K. w. 9.

Po druhé/ je gsme skrze smrt Pana Gejssse
Krysta/ od nassich hřichů a smrti wylaupteni/ a
tudž je mý žiwot wěčný máme. Nebo takto dj
Pán Krystus w dnešním Ewangeliu: Syn
člowěka nepřissel aby mu slauženo bylo/ ale
aby on slaužil/ a aby dal žiwot swůg mzdou
na wylauptenj za mnohé. Semť směruge S.
Pawel/ když takto dj: Krystus skrze smrt za-
hladil toho kterýž má wladářstwj smrti/ to gest
dabla/ a wyswobodil ty kterjžto bážnj smrti/ po
wssecken čas žiwota podrobeni byli w službu/ k
Židům w II Kapitole w. 14. Tent vzi-
teť smrti Pana nassěho Gejssse Krysta degž
nám

nám rošem dosahnantí / Bůh Otce / Syn / a
Duch Swatý / kteremžto w trůg Osobach
gedinému Bohu / budiz čest a sláva nawěky
wěkůw / Amen!

Na den S. Bartoloměje. Ewangelium v S. Lukasse w XXII Kapitole.

S Tak se pak v Swar mezy Bědlni-
ky / kdoby z nich zdal se býti nehvě-
stý. On pak řekl jim: Králowé Maro-
du panují nad nimi / a kterjž Moc mají
nad nimi / Dobrodincowé slowau. Ale
wy netak / nýbrž kdož nehvěstý gest mezy
wami / budiz gako nehmenstý / a kdož Pře-
dny gest / gako slaužjen. Nebo kdo wěstý
gest / tenli kterjž sedj / čili ten kterjž slaužj?
zdali ne ten kterjž sedj? ale gá mezy wa-
mi gsem gako ten kterjž slaužj. Wy pak
gste ti / kterjž ste w mych Pokussenich semnau
zůstali. A gát wám způsobi / gakož mi
způsobil Otec můj / Králowstwí / abyšte
gedli a pili za Stolem mým / w Králo-
wstwí mém / a seděli na Stolicích soudice
dwanactero Pokolení Izraelské.

Wy

925
Wyklad/

Kdo gest byl Bartoloměj/ gehořto památku mý
dnes světime?

Byl geden z dwanácti Apóstolůw Páně/
těrýz na rozkaz Pana Krysta/ na mnohých
místech po světě Ewangeliū kázal/ tak že
gest až y do Indye přišel/ kdezto on Modly
a Bohy Indyanůw zrušil/ a samého Krále
na Křestianskau wjru obrátil/ ztě pak přija-
ny ho Kneží Pohansstj welmi přenasledo-
wali/ a dríwe se wpořogiti nedali/ dokudž
Bartoloměje na smrt neodewzdali/ genuž-
to zažiwa kuži ztáhli/ a tak on boleštnau a
vřutnau smrtj wjru swatého Ewangeliū
specetjł.

Kolik stránek obsahuje dnešní swaté Ewan-
gelium?

Obsahuje w sobě dvě stránky?

O čem wyprawuje prwnj stránka?

O swáru/ genž wředlnjcy Krystowi mezy
sebau měli.

Kterého času sau se wředlnjcy mezy sebau
hadali?

Práwě toho času/ když gest Pán Gejšs swé
Umucenj podstaupiti měl/ a giž byl Weceri
Páne ustanowil.

Wě gsau se wředlnjcy Krystowi mezy sebau
hadali?

O neywýššj Powinnost a čest/ kterauž ge-
den

den každý w Králowstwí Krýstowém mítí
chtěl. Nebo poněwadž oni se domníwali/
že Pán Krýstus swětské Králowstwí na Ze-
mi w tomto swětě začne/tehdy také geden kaž-
dy chtěl neypředněgšim a neywzactněgšim
w geho Králowstwí býti. Neb takto dj na-
sse Ewangeliúm: Stal se. pak y swár mezy
nimi kdoby z nich zdal se býti neywětšj.

Kdo gest gich smířil a takowý swár vpořogil?

Sam náš Spasýtel Pán Krýstus.

Kterak gest Pán Krýstus ten gegich swár
přetřel?

On gim dvě přjčiny předstawil/pro které
aby oni se o přednj mýsto nehádali.

Kteráz gest ta prwnj přjčina?

Poněwadž Aposstolům gakožto Kazate-
lům nepřinalezj/ aby oni o swětské Pano-
wánj pečowali a poněm dychtili. Nebo tak-
to dj Pán Krýstus k nim: Králowé národů
panuj nad nimi/a kterjž moc magj nad nimi/do-
brodyncowé slowau. Ale wy netať: nybrž kdož
neywětšj gest mezy wámi/ budjž gako neymenšj:
a kdož wúdce gest/ budjž gako slaužicj.

Kteráz gest to ta druha přjčina?

Poněwadž sam Pán Krýstus/genžto on gest
gegich Pán a Mýstr/ a mnohem wětšj nežli
oni sau/ po takowé swětské ctj a hodnostj ne-
dychti/nybrž k swým wředlníkům se gako slu-
žebnjš chowá. Nebo takto dj Pán Krýstus
k nim: Kdo wětšj gest/ tenli kterjž sedj/ čili ten
kte-

ķterýž slauží? ždali ne ten ķterýž sedí: Ale gá me-
zy wámi gíem gáko ten ķterýž slauží.

Kdo se rozumí skrze toho genž při stole sedí?

Takowý Pán ķterýž sobě při stole/ědyž po-
čím a napog vžíwá/ služebnjšúm swým slau-
žiti dáwa.

Co Pán Krystus náš Spasýtel stěmi slowy
vķázati chce?

On tak mnoho řícy chce: Pán gěst zagí-
stě wětšj nežli geho služebnjš. Gá pač sem
Pán/ a nedychtím po swětšćém panowánj/ný-
brž držím a chowám se gáko služebnjš: Tím-
meněgi wám to přísluší/ aby ste wý po swět-
šćém Panowánj dychtili/ gšauce mogli slu-
žebnjcy.

Gáķeho Naučěnj odtud nabywáme?

Od wćedlnjšúm Pana Krysta bereme Nau-
čěnj:

Ponepprwě/ že se též y mezy pobožnjšmi a wě-
řjcy mi gěstě mnohé poblauzenj a ķleánj nacházy.
Tot tuto spatřugeme na wćedlnjcy ch Krysto-
wých/ genž welice poblaudili ědyž se domní-
wali/ že Pán Krystus swětšćě Kralowstwj
na Zemí mĵti bude/ žķterěžto přjčiny se mezy
nima welíķa rozepře zniķla/ ķterýby neppřě-
dněgššjím w geho Kralowstwj býti měl. Ta-
kowěť to poblauzenj mnohdyķrate se y mezy
wěřjcy mi nacházy/ gáķž S. Jakub dĵ: W mno-
hem zagístě ķlesáme wššicĵní/ w III R. w. 2.

Podruhě/ že se wěřjcy obwzlastě pýchý a swáru

928
 mystřihati magi. Nebo spatřugeme w dnešním
 Ewangeliu na včedlnjch Krystowých/ že
 gsau y oni w takowý hřich vpadli. Proč
 tím wice my se máme na pozor mjeti/ rozpo-
 minagje se/ poněwadž včedlnjcy w takowý
 hřich vpadli/ tehdy tím spissěgi my se může-
 me takowého hřichu dopustiti. Sem směr-
 ge Pissno swáte/ genž takto dj: Poněwadž na
 zeleném dřewě to se dēge/ y co pak bude na suchém/
 v S. Luč. w. XXIII R. w. 31.

Po třetj/ je Kazatelům nepřiswědci a nenáleží
 aby oni po swětském Panowánj dychtili. Od
 toho Pán Krystus swých včedlnjšků odwá-
 dj/ kdž dj: Králowé národů panugi nad ná-
 mi/ a kterjž moc magj nad nimi/ dobrodjinco-
 wé slowau. Ale wy ne tak. Sem slauzěgi
 slowa S. Pawla/ w I Epist. k Koryntským
 w VII R. w. 17. A galsj gednoho řajděho po-
 wolal Pán/ tak chod.

Od Pána Krysta bereme Naučenj:

Ponejprwě/ abychom od swáru a pýchj/ na-
 sšeho blisniho odwaděli/ a geg k pokogi napomi-
 nali. Tak se Pán Krystus chowal k swým
 včedlnjškům/ a nám tudy příklad zanechal po-
 dle kterého abychom y my činili/ obwzlasťe
 pak abychom ten geho Příklad na našich do-
 mácích/ a kterjž koliwěk pod našj správau a
 mocy gsau plnili/ a geg nasledowali.

Podruhě/ aby ti křesj druhých lidí k pokogi a
 k smirnosti napomínali/ sami pokog a swornost
 milowali. Kdž gest náš Spasitel swé včed-
 lnj-

dlužty k pokore a k pokogi napominal/ tehdy se sam sebe gim za příklad předstawil. Na to wšickni ti pamatowati magi/ kterjž chtěgi Přestaupenj a poblauzenj druhych trestati/ tak aby giným nečázali/ gsauce sami neschetni/ w i Epist. S. Pawla k Korýntským w IX K. w. 27.

W čem wyprawuge druha stránka dnešního swatého Ewangeliu?

O přepěkném příslibenj / s kterýmž Pán Krystus své wředlnjty potěšil.

Proč gest Pán Krystus swým wředlnjším takowé přislíbenj učinil?

Abys se chaulostiwostj a takowého domněnj nedopustili/ gako by oni/ poněwadž při Krystu k swětškému Panowanj nádege nemagi/ zadného zysku a neb odplaty za swüg krjž a mnoha sfauzenj neměli dosahnauti.

Co pak gest gim Pán Krystus příslibil?

Že oni magi dědicowé Nebeského Králowstwj býti/ w němžto oni magi s Pánem Krystem panowati/ a dwanáctero pokolenj Izraelské sauditi. Nebo takto dj Pán Krystus k swým wředlnjším: Wy pak gste ti/ kterjž ste w mých pokussenjch semnau zůstali. A gát wám způsobi/ gakož mi způsobil Otec můj/ králowstwj aby ste gedli a pili za stolem mým, w králowstwji mém/ a seděli na stolicjch saudjce dwanáctero pokolenj Izraelské.

Co pak wywoleni w králowstwji Nebeském budou gisti a piti?

Nikoliv. Vybrž to gest toliko tu mluvsa
no podle podobenstw / kdežto Pán Krystus
radosť wěcného Žiwota připodobňuje ho-
dům a neb Panketu / na kterémž wěřcy za
stolem Gezišowým sedětj / gisti a piti budau.

Kterak pak wědlnicy dwanáctero Počolenj Izra-
elské sauditi budau; gesto Pán Krystus
wsecken swět sauditi
bude?

Pán Krystus bude wsecken swět gažžto
neywysšj Saudce sauditi / kterýžto od Boha
za saudce žiwých a mrtwých zřízen a wstano-
wen gest. Apostolowé pak budau ten geho
saud potwřzowati / a za sprawedliwý ortel
wyhlassowati / a že on sprawedliwě každého
saudj doswedcowati / a tak na takowý spůsob
budau oni s njm dwanáctero počolenj Izra-
elské sauditi.

Gažžeho Naučenj my odtud nabýwáme?

Od Pána Krysta bereme Naučenj:

Poneyprwé / že Pán Bůh swých wěřcých bez
Záplaty nenecha. Tebo wtomž wgištuje Pán
Krystus své wědlnjky. A tot gest / co Pismo
dj: Pán Bůh odměňuje se těm a dáwa jim de-
dictwj / kterjž se bogj gměna geho / w Žalmu LXI.
w. 6.

Po druhé / že wěřcy od Pana Boha swau
neylepšj odpłatou w kralowstwí nebeském dosah-
nau. S kteraužto Odplatau Pán Krystus
swe wědlnjky potěšuje / on jim syce zde na
Zemi swětské Panowanj dáti nechťel / ale mj-
sto

sto toho on jim nebeské království přislíbil. Sem směřuje Písmo když dj: Blahoslaveni budete/ když vám zlořečiti budou/ a protivenství činiti/ a mluviti vssecko zlé o vás lhauce/ pro mně: Radujte se a veselte se: nebo odplata váš sse hogná gest w nebesích/ v S. Mat. w V Kapitle w. 11.

Po třetí/ je Pán Bůh svým věřicym odplatu nebeskau toliko z milostí dává. Nebo náš Spasitel w dnešním Ewangeliu dj/ že on svým vředlníkům Království spůsobuje/ to gest/ jako škrze Břastt aneb Testament jim ho poraučí a odewzdává. Tot gest/ kaž Písmo dj: Milosti spaseni ste škrze wjru: A to ne sami z sebe/ ale dárť gest to Boží: Ne zskutků/ aby se někdo nechlubil/ S. Pawel k Efezským w II K. w. 8.

Od vředlníkůw Paně bereme Naučení:

Po nepprvé/ je ti kterjž chtějí s Panem Gejsssem radostí wečné včasťni býti/ musejí též w tomto žiwotě s Panem Gejsssem trpěti a sšauzenj snášeti. Tot tuto wyslowuge Pán Krystus o svých vředlnících. Tot také dj Písmo o vssech věřících. Běrnát gest tato řeč: nebo gestližet sme s nim zemřeli/ tedy také spolu s nim žiwi budeme/ a trpjmeliť/ budeme také spolu s nim králowati/ w II Ep. S. Pawla k Tym. w II K. w. 11.

Po druhé/ je věřicj Křestian w swém sšauzenj a křjži má trpětiwý a sšály býti až do swého skončej. Tot Pán Krystus chwáli na svých vředlnících/ když dj: Wy pať gste ti/ kterjž

ste w mých pokússených semnau zústali. Toť
 je též wyhledáwa odewššech wěřjcych. Ne-
 bo kdož setrwa až do konce / tenť spasen bude / dj
 náš Spasitel v S. Mat. w X B. w. 22.
 A w žgwenj S. Jana w II B. w. 10. takto
 napsáno stogi: Budiž wěrný až do smrti / a
 dámt korunu žiwota. Kteraužto Korunu slá-
 wy rač nám wsšem dáti / Bůh Otec / Syn a
 Duch swatý / kteremužto trůg gedinému Bo-
 hu / budiž čest a sláwa až na wěty věkůw /
 Amen! 932

Na den Aposstola S. Ma- tauše.

Ewangelium v S. Mat. w IX
 Kapitole.

Až Bda odtud Gejjs / vzřel Čłowěka se-
 djenho na Cle / gimenem Matausse / y
 dj mu: Pod zammaw. Y wstaw/ssel za
 nim. Stalo se pak / řdyž seděl Gejjs za
 Stolem w Domě / an mnozy Celnj a
 Hřissnjcy přissedše / stolili s Gejjssem / a s
 věedlnjky geho. A widauce to Sarnzeo-
 wě / řekli Věedlnjkyūm geho: Proč s Cel-
 nyūmi a hřissnjky gj Mistr wáš? Gejjs
 pak /

pak/vslyšew to/řekl giin: Nepotřebujit'
Zdrawi Lekáře / ale Nemocni. Gdauce
pak věte se/ co gest to: Milosrdenstwi
chey / a ne Oběti. Nebo nepřisel sem
wolati sprawedliwych/ ale hříšných ku
Potání.

Wyklad.

Kdo gest byl tento Matauš/ gehožto památku
my dnes světime:

Byl s počátku Publikánem / to gest/ takó-
wým člověkem/ kterýž clo vybíral/ gehož Říj-
mane k tomu ustanowili/ takowýt to lide/ po-
něwadž obyčegně nerovmluwnau welikau ne-
sprawedlnost wykonáwali a páchali/ tehdy
zté přičiny v Židůw w weliké nenawistj by-
li. Potomně gest tento Matauš od Pana
Krysta k Auradu Aposstolskému powolán/a
po wšem světě/ aby Ewangeliu kázal/ wy-
slán/ kterýžto Aurad on wěrně a pilně wyko-
náwal. Nebo on ne toliko na mnohých mį-
stech S. Ewangeliu kázal/ nýbrž on gest
také hystorygi o Panu Gezišij našem Spa-
syiteli/ totiž/ o geho Narozenj/ wčenj/ Žázra-
cích/ vmučenj/ vsmrcenj a z mrtwých wstání
dukladně sepsal/ kterážto hystoryge/ obyče-
gně se Ewangeliu swateho Matausse gme-
ne ze. Swiig pak žiwot gest podobně dru-
hým Aposstolům/ pro wjru w Pana Krysta

w smrt Mucedlnjckau wýdal/ když byl w Ze-
mi Maurenjcké na Poručenj Bralowské stiat.

Kolik stránek obsahuge dnešní Ewangelium
wsobě?

Obsahuge wsobě dvě stránky.

O čem wyprawuge první stránka?

O Powołánj Matausse/gehožto památka
je dnes swěti.

Kdo gest powolał Matausse?

Sám Pán Krystus náš Spasytel. Nebo
on Mataussowj řekl: Poď zamnan.

A čemu gest Pán Krystus Matausse powolał?

Ktomu/ aby geho wčedlnjckem byl/a potom
aby Ewangelium gažto Apostol po wšsem
swěte kázal.

Kde gest Mataus swé powołánj přigał?

Při městě Kassarnaim/ kdezto Mataus
na cle seděl.

Ždaliž gest Mataus ý hned Pana Krysta na-
sledowal?

Následowal. Y wstaw/ šel za nim/dj na-
še Ewangelium.

Gakého Maurenj odtud nabywáme?

Po neyprwé/ je Pan Gejzš ani welikých hři-
šnikůw nezamchuge/ ale ge za swé služebny přj-
gima/ když oni se gen toliko na Počánj obracěji/
a geg následugi. Mataus byl Publikán/to gest
celny/ genž pro swé weliké hřichy a swau ne-
prawost k počtu welikých hřišnikůw přina-
le-

ležel; Pán Krystus pak ho předce powolal/
a když on geg nasledował/ tehdy ho potom
za swého Apostola ustanowil.

Po druhé/ je milému Panu Bohu welmi ma-
lá a lehká wěc gest/ welikého hříšnika pobožné-
ho a swatého člověka učiniti. Tot spatrugeme
zde na Mataussowj/ genž gest před tím we-
likým hříšnikem byl/ ale od Pana Krysta gest
on welmi swatým člověkem/ anobrž welikým
Apostolem učiněn.

Od Matausse bereme Uččenj:

Po neyprwé/ je žádný člověk wěcegný Apo-
stolský Uřad wykonáwati nemá/ lečby k němu
powolán byl. Nebo Matauš dríwe Uřad
Apostolský na sebe nepřigal dokudž od Pa-
na Krysta k němu nebyl powolán. Takť má
v každého Bazatele slova Božjho slauti. Ne-
bo napsáno stoji: Uniž kdo sobě sám té cti oso-
buge/ ale ten kterýžby byl powolán od Boha/ ga-
fo y Aron/ k Židům w V K. w. 4.

Po druhé/ je ten kterýž od Pana Boha po-
wolán býwa/ geho Powolání také nasledowati
má. Tot gest učinil Matauš/ tot také příslu-
šij wšsem wěrným služebníkům Božjim. Onichž
to slauti má/ což onen Pán o swém služebn-
íkú řícy mohl: djmlí služebníkowi mému: Gdi/
tedy gde/ v S. Mat. w IX K. w. 9.

Po třetí/ je wšickni Křestiane swého Spas-
tele Pana Gejisse nasledowati magi/ Nebo co
ž Pán Krystus Mataussowi dj/ tot on též
na ginšjim místě wšsem wěrcym prawj:
Slau

Stauijli mi kdo / nasledujž mně / v S. Jana w
w XII K. w. 26. My pak Pana Krysta na-
sledugeme / když mý se ho s prawau wjrau
přidržugeme / podle geho Příkladu w prawé
pobožnostj pokračugeme / we wsseligakým
Křijž trpěliwost wklazugeme / a y w smrtj ge-
mu se poraučime / a taž škrže geho předrahé
rány wečné Spasenj hledáme. Kdož na ta-
kowý spůsob swého Spasitele nasleduge /
na tomž se naplněgi slowa Krystowá: Kdož
mně nasleduge nebudeť choditi w temnostech / ale
budeť miji Swětlo života / v S. Jana w VIII
K. w. 12.

O čem wyprawuge druba stránka:

O Kwasu / genž gest Matauš připravil a
Pana Krysta uctjl.

W kterým domě gest Matauš pripravil hostj
nu a neb Kwas :

W swým domě / w městě Kassarnaum.

Gakých hostůw měl Matauš při své hostijně :

Obwzlastně kře hostijně pozwal Matauš
Pana Gezisse a geho wředlnjky. Při kteréz
také byli wsseligacy Publikańi / kterjž před tím
s Mataušsem známost měli.

Proč gest Matauš takowých lidj na hostjnu
pozwal :

Abj y oni mohli na Pořanj obraceni býti.

Zdaliž gest to odewššech za dobré vynáno bylo :

Nikoliw. Nebo Garryzeowé zté přjčiny
Pana Krysta tupili a haněli / že on s weřeg-
nými

nými hrjssnjky a Publíkany gedl a obcowal. Pročez prawili k geho včedlnjstwu: Proč s celnými a hrjssnjky gj Mistr was.

Kterak se Pán Krystus proti nim zastal?

S Podobenstwjm od lékaře a nemocného wzatém/když dj: Nepotřebujš zdravj lékař/ale nemocnj. On tudy tak mnoho wysłowiti chce: Podobně jako se lékařowj na zlau stranu nemůže wyložitj / když on s nemocnýmj obcuje / k njm přicházj / aby gich zhogil a gjm k prwněgšjmu Zdravj zase dopomohl; Tak také mně se to nemůže na zlau stranu položiti / že gá jakožto duchownj lékař / s hrjssnjky/kterjz na své dušj nemocni gsau/obcují / k njm přicházj abych ge ku Počánj přiwestj / a tudy gegich nemocné dusse vzdrawiti mohl. Nebo nepřissel sem wolati spravedlých ale hrjssných ku Počánj.

Gaké gest při tom Podobenstwj Pán Krystus sázryzeum napomenuti dal?

Ržekl k njm: Sdauce pať včte se / co gest to Milosrdenstwj chcy a ne oběti. To gest Hospodin má wětšj Zaljbenj w těch kterjz milosrdenstwj swému bliznjmu prokazugj / nežli w těch kterjz genu weliké Oběti přinášsegi. Protož w tomto skutku má Bůh své Zaljbenj / že gá s hrjssnjky obcuje / poněwadž gá tudy gjm mé Milosrdenstwj prokazugj / a gich ku Počánj přiwestj hledám.

Gakěha Naučení odtud nabýwáme?

Od Matausse bereme Naučení:

Po neyprwé/ je Panu Gejšsi nassemu Spa-
 syteli máme wdečni býti za geho mnoha dobrodi-
 ni/ kteráz on nassi dussj prokázati račil. Gakž má-
 me zde Příklad na Mataussowi/ když on byl
 ku Pánu Krystu obrácen/ tehdy on se Pánu
 Krystu prokázal wdečným a pozwal ho do
 domu swého na Kwas aneb hostjnu. A ta-
 koweí wdečností napomina S. Pawel wšech
 Křestianům/ když takto dj: Djsy činje Otcy/
 kterž hodné nás učinil věstnosti losu swatých
 w swětle: Kterž wytrhl nás z mocy temnosti a
 přenesl do králowstwj milého Syna swého. W
 němžto máme wykaupeni/ skrze krew geho/ totiž
 odpustění hříchů/ k Kolossenským w I K. w. 12.

Po druhé/ je ti kterž ku Panu Krystu obra-
 cení sáui/ magi se též o to vyslowati/ aby y giných o-
 bratiti mohli. Nebo to učinil Mataus. Ztět
 příčiny on druhých celných k sobě do swého
 domu dal na hostjnu pozwati/ aby gich tu-
 dy ku Pókání mohl obratiti. Tot Pán Kry-
 stus odewšech wěrjých wyhledáwa/ ztět pří-
 činy on gest také k Petrowj řekl: A ty někdy
 obratě se/ potwřzuj bratřj swých/ v S. Luk. w
 XXII K. w 32.

Po třetj/ je Křestianům též swoboda gest kwas
 a neb hody pripravowati. Tot gest učinil Ma-
 taus/ a Pán Krystus mu to za zlé neměl/ po-
 newadž on se sam k takowému kwasu dal
 nagiti.

Od Pana Krysta bereme Uaučení:

Po neyprwé/ je Pán Gejšs wšem hřisníkům
 k do-

Ě dobrému a ě spasení na tento svět přigiti rači. Tož odtud poznááme / poněwadž on s celnými a hrěšný obcowal / a nobrž y z geho wyslowení: Nepotřebuji Zdravý lékař / ale nemocný. Gdauce pať věte se / co gest to Milosrdenstwj chcy a ne oběti. Nebo nepřisel sem wolati spravedlivých / ale hrěšných ku Pokání. Toť gest / gaž S. Pawel píše: Běrat gest tato řeč / a wseligať obliheni hodná / je Krystus Gejše přisel na svět aby hrěšné spasil / w 1 Epist. ě Tymot. w 1 R. w. 15.

Po druhé / je tj kterjž chtěgi u Pana Gejše pro své duše pomoc dosahnouti / muségi nepřivé swau nemoc / to gest / své hrěchy poznati. Nebo gačo Zdravý člověk na lékař nic nedba / ale nemocný; Takť také ten kterjž své hrěchy nepozná / na Pana Krysta nic dbati nebude / gaž nás zde Pán Krystus wywčuje.

Po třetj / je se Panu Bohu milosrdenstwj ě bližnjmu / welmi welice sibi / anobř mnohem wice nežli mnohé oběti. Tomuť wywčuje Pán Krystus Saryzeim / a na oči jim předstawuge Propowědenj Proroka Izeasse: Gdauce pať věte se / co gest to / milosrdenstwj chcy a ne oběti.

Od Saryzeim bereme Naučení:

Po nepřivé / je Pokřteny ginsich lidi pro geřich hrěchy trestagi a tupěgi / gesto oni sami se wssemi hrěchy pomazani a poskwrněni gsau. Takowj gsau byli lide Saryzeowé / oni tupili Publikanim a hrěšným / a sami byli naplněni

něni Pokrytstwim a pychau. Na takowé Pokrytce pěkně směruge toto Propowedenj: Pokrytce / wywrz přiwé břewno z oka swého / a tehdy prohlédněš / aby wynal mřwu kteráž gest w oku bratra twého / v S. Luk. w VI R. w. 42.

Po druhé / je mý máme našemu bližnjmu mílo-
srdenstwí prokazowati. Tamt odsyla Pán
Křystus Zaryzeim. Tot on také od nás
wšech mjtí chce / když dj: Buďtež mílosrdni ga-
řoj y Otec waš mílosrdný gest / v S. Luk. w VI
R. w. 36. Nebo kdož swému bližnjmu Mílo-
srdenstwí prokazuje / tent zase od Pana Bo-
ha Mílost a mílosrdenstwí zde časné a po-
tom wečné dosáhne. Tot rač nám dati mí-
losrdny Bůh Otec / Syn a Duch swatý / ge-
mužto trůg gedinému Bohu / budiz čest a slá-
wa / až na weky wekůw / Amen!

~~~~~

Na den Swateho Michala / Ewangelium v S. Mat. w XVIII Kapitole.

W Ten čas přistoupil Vědlnjch k Ge-
zissowi / řkauce: Kdo pak gest nej-
wětšj w Králowstwí nebeském? U zawo-
law Geziš Pacholatka / postawil ge vpro-
šřed nich / a řekl: Amen prawjm wám /
Ne-

Neobratiteli se/a nebudeteli gako Pacholatto / nikoli newegdete do Králowstwí Nebeského. Protož kdožkoli by se poněžil gako Pacholatto toto / tent' gest newěšši w Králowstwí Nebeském. A kdožbykoli přigal Pacholatto takowé we Směnu meim/ mnet' přigjma. Kdoby pak pohoršil gednoho z malíčnych těchto wěřnych wemně / lepeby gemu bylo / aby zawěšen byl Žerňow osličj na hrdlo geho/ a pohřizen byl do hlubokosti mořské. Běda Swětu pro Pohorssenj. Ačkoli musy býti / aby přichazela Pohorssenj; Ale wšak běda Ešlowětu/ šerze něhož přichazý Pohorssenj. Protož gestliže Kuka twá/ aneb Moha twá pohorssuge tě/ vtnižgi/ a wrz od sebe; lepe gest tobě do Žiwota wgti kulhawému / aneb bezrukému/ nežli dvě Ruce aneb dvě Mohy magickému/ vwrženu býti do Ohně wěčného. A pakli Dto twé pohorssuge tebe/wylup ge/ a wrz od sebe; Lepe gest tobě gedno okému do Žiwota wgti/ nežli obě Oči magickému/ vwrženu býti do pekelného Ohně. Biztež abyšite nepotupowali gednoho z malíčnych těchto. Nebot' prawjm wám/ že Angele gegich w Nebesych/wždycky hle-

dj na Zwař Otce mého kterýž w Nebe-
sých gest. Přisťel zagistě Syn Cžlowěta/
aby spasyl to což bylo zahynulo.

Wyklad.

Gať se dnešní Swátek gmenuge :

Gmenuge se dwogim Gmenem/poneypřwé
gmenuge se Swátek swatých Angelůw/po-
druhe den swateho Michala.

Proč se dnešní den gmenuge swátek swatých
Angelůw :

Nle proto / abychom tohoto dne swatých
Angelůw wzywali a gím Boží Čest dáwa-
li/gaťož Papežency čini; Nýbrž proto/aby-
chom sobě ta dobrodini připominali / kteráž
nám Bůh wsemohaucy strže službu swatých
Angelůw prokázati ráčil.

Co pať sau swáti Angele :

Gsau newiditedlni duchowé / kteréz Pán
Bůh k swé chwále / a službě člowěka stwori-
ti ráčil. Gaťž Král Dawid w Žalmu CIII.
w. 20. o swatých Angelich wyslowil : Do-
brořečte Hospodina Anděle geho / kterýž gste moc-
ni wsyle / a činjte slowo geho / poslušni gsau hla-
su slowa geho. Že pať gsau k službě člowěka
od Pana Boha stworenj doswědčuge S.
Pawel / k Židům w I R. w. 14. řdyž takto dj:
Zdalíž wsicchni Angele negsau služebni duchowé /
kter

Ľteřj posylani bywagi k službě/ pro ty genj magj
dēdicnē obdržeti spasenj.

Gakau službu oni člověku prokazugi:

(1) Swāti Angelé nás ochraňugi a opa-
trugi předewšim nebezpečnstwjm / za-
stáwagi nás proti bezbožnjšm / a obwzla-
stě proti dablů a geho holomšm / Ľteryzto
rownē s počatku Angelem byl/ale škrze swau
pychu/ědyž se byl nad Pana Boha wyzdwiho-
wal / gest z Ľebe se wšsemi/geho se přidržu-
gjcymi Angely wyržen a zhozen / a tať da-
blem a Protiwnjšem včinen. Protiwšem
těmto škudcjm dabelšjm ochraňugi a za-
stáwagi nás swāti Angele/nebo takto dj Brál
Dawid: Wogenský se klade Anđel Hospodinu/
okolo těch/Ľteřj se ho bogi/a zastáwagiich/w Žal-
mu XXXIV. w. 8. Na ginsšjm mjsťe pať tak-
to dj: Hospodin Anđeljm swjm přikázal o to-
bě/aby tě ostržhali na wšech cestách twých: Na-
rukau ponešau tě/aby nevráždil o kámen noby swé/
w Žalmu XCI. w. 11.

(2) Swati Angelé berau naši dušj po
smrti do swých rukau a nesau gi do Ľebe.
Ľebo takto dj Pissio o smrti Lazarowé:
Y stalo se/že ten žebrať umřel/a nesen gest od An-
đelů/ do lůna Abrahamowa/ v S. Ľuk. w XVI
K. w. 22.

Proč pať se tento swátek den swatěho Mi-
chala gmenuge?

Proto/poněwadž swatý Angel Michal gest
geden z těch neypředněgšich Angelůw Boha

wšsemohaucyho / kteréz on k opatrowání a
Zastání wěřjch dítek Božjch vyzwá. Ano-
brž proto poněwadž se nám w Písmě swa-
tém / pod obrázem a gmenem tohoto Michaa-
la sám Pán Gejš / ten nestwořený Angel a
Pán wšsech Angelůw předstawuge: Nebo
to gmeno Michał wyznamenáwa tak mno-
ho / gačo / Kdo gest gačo Bůh? Tot mý o Pá-
nu Krystu řjcy můžeme: Kdo gest rovný Ho-
spodinu Bohu našemu? Kterýž wysoko bydlí.
Kterýž slijuge se / aby wšsecko spatrowal / což gest
na nebi a na zemi / w Žalmu CXIII. w. 6.

Kterak pak mý tento Swátek Angelstý nale-
žít a práwě swětime?

(1) Když mý Panu Bohu děkugeme za O-
chranu swatých Angelůw / že on nás strže ně
od wšelikého Nebezpečnstwj / nestřestj a sšto-
dy milostiwě chrániti račil.

(2) Když mý Pana Boha wzywáme / aby
on gestě delegi s swými swatými Angely při
nás zůstal / a nás proti dablů a wšsem bez-
božnjšm chránil a zastáwal / gačž w Mo-
dlibě Rannj a Wecernj obyčegně řjkáme:
Twůg Swatý Angel budiž semnau / aby dia-
bel žádné mocy anj práwa na mně nenalezl.

(3) Když mý se na to wynasřražugeme / aby-
chom náš žiwot podle příkladu swatých An-
gelůw / řjdili a wedli. Semě směřuge náš
Spasytel / když on nás modlití vėj: Bud wů-
le twá gačož w nebi tak a na zemi / w S. Mat.
w VI B. w. 10. Skterýmžto slowy on nám
vřka-

vřazuje/ že gažo Angele w Nebi vůli Boží
plni a čini/ tať že taťe y mý se máme vynas-
řizowati podle vůle Boží na Zemi žiwi bý-
ti a gi plniti. Swati Angele chwali Bo-
ha/ oni Bohu slauží/ oni taťe slauží y clo-
weku/ oni žiwi gsau w swatostj/ w sprawe-
dlnostj a w čistotě: Taťe y mý musíme náš
žiwot řiditi a weřti/ gestili že se chceme Pa-
nu Bohu libiti/a Towaryšstwa swatých An-
gelu w účastni býti.

Kolik stránek obsahuje w sobě dnešní swaté
Ewangelium?

Obsahuje w sobě dvě stránky. W prwnj
strance vřazuje nám náš Spasitel/cenu mý
se od malých djetek učiti máme. W druhé
strance pak/ kterak mý se máme k malým djet-
kám chowati.

Kterak pak se toto učení o djetkách malých/ sro-
wnáwa s dnešním Swátkem An-
gelským?

Dosti dobře. Nebo/ rovně gažo swati An-
gele wšsem Pobožným a werjcym slaužegi/a
ge ochraňugi; Tak taťe oni obwzlasťe ma-
le djetky ochraňugi/ nebo/ řdyby mnohdykráte
Angelště Ochraň nebylo/ tehdy by oni do we-
líkého neštěstj a nebezpečnstwj wpadli. Pro-
čež se swati Angele w dnešním Ewangelium
Angele djetek malých ginenugi.

Co nám prwnj stránka dnešního Ewange-
lium vřazuje?

Vlazuje nám čemu my se od malých dítě
včiti máme.

Co gest Pana Krysta nasseho Spasitele k tomu
pohnulo/ že gest on malé dítě za M^u
stry wystawil?

Vcedlnjcy Pana Krysta přistaupili k ně-
mu/ a chteli od něho zvědět/ kdo by w Krá-
lowstwí nebeském newětšim byl mezi lidmi/
řkauce: Kdo pak gest newětšij w Králo-
wstwí nebeském? Aby pak Pán Krystus jim
vlázel kdo w Králowstwí Nebeském new-
ětšij gest/ a nebo kdo se Panu Bohu w ne-
bi neylepe líbí: Tehdy k sobě powolał pachol-
atko/ postawil ge vprostřed nich/ a řekl: A-
men prawim wám/ Neobráťteli se/ a nebu-
deteli jako pacholátka/ nikoli newegdete do
Kralowstwí nebeského. Protož kdožby se ko-
li ponížil jako pacholátko toto/ tent gest new-
ětšij w králowstwí nebeském. Skterymžto
slowy Pán Krystus své vcedlnjky a každého
Křestiana k malým dětkám odsyla/ a jim v-
lazuje co se oni magi od dítě malých včiti?

Čemu se pak má Křestian od dítě včiti?

On se od nich včiti má prawau pokoru/ a-
by sam o sobě nic nesmyslel/ sam sebe newyz-
dwihowal/ nýbrž aby se raděgi před Panem
Bohem a svým blížnjm křil. Nebo Poko-
ra gest obyčej malých dítě. Malé dítě nechť
gest ono z toho newzactněgšjho Rodu a
neb Pokolenj/ bytby ono bylo Anjzecy anebo
Cysarské dítě/ tehdy ono se nad žádného člo-
we-

wěta nebude pozdwihowati/ nýbrž ono bude
 y s tím neysprostějšim a neychudobnějšim
 dítětem hráti/ gaťoby ono genu rovené po-
 dle rodu bylo: Takť také Křestiane mezy se-
 bau obcowati magi/ bytby oni na tomtó swě-
 tě anebo y Pana Boha/ podle swého domně-
 nj na neywyššim Stupnj seděli/ tehdy oni
 wedle sebe žádného člověka pohrdati ne-
 magi/ ale magi pamatowati na Propowede-
 nj Sýrachowo: Ezjm gšj wětšj/ tjm se wíce po-
 nižug/ a naležneš milost přede Panem/ w III K.
 w. 18.

Gaťého Uaučení z této prwnj stránky naz-
 bywáme:

Od wědlnjšiww Křystowých bereme Uau-
 čenj/ je se wysokomyslnost a žádost ctj/ y pobož-
 ných lidj přidržuge. Wědlnjcy Křystowj za-
 dkauby čas gíž při swém Panu a Mistru
 trwali/ a w mnohým Artykuly nawčenj při-
 gali/ ale wšak proto předce se gich Pycha a
 wysokomyslnost přidržela/ geden každý mezy
 nimi chtěl za neypřednějšiho ctěn a milo-
 wán býti/ ztět přjčiny oni se také zde Pana
 Křysta tazau: Kdo pať gest neywětšj w
 Kralowstwj nebeském?

Od malých dítěť pať bereme Uaučení/
 gaťz gíž oznameno gest/ je mý máme pokorní
 býti. Nebo Pán Křystus takto dj: Amen pra-
 wjm wám/ Neobratjteli se/ a nebudeteli ga-
 ťo pacholátka/ nikoli newegdete do Kralo-
 wstwj nebeského. Ezjm wjc wysokomyslnost

člowěka podpaľuge/tjm wjce se gi warowa-
ti a wystřihati má/pamatujc na slowa Kry-
stowa: včte se odemně. neboť sem tichý a pokor-
ný sědceem/ v S. Mat. w XI R. w. 29.

3 odpowědj Krystowě bereme Naučenj:
Ze se toliko pokorní Panu Bohu líbí a v něho
w weliké wážnoſti gſau. Wtomt náš wycuge
náš Spasitel/ když dj: Kdožby se koli ponížil
gako pacholátko toto/ tent gest neywětšj w
Kralowstwí nebeſtém. Žadný mezy wſſenit
lidmi se tak welice neponížil/ gako náš Spa-
sytel/ kterýž/ ačkoliw on byl prawý Bůh/ a
wſſat předce se on pod každého člowěka po-
nížil/ pročež on také neywětšj gest w Kralo-
wstwí Nebeſtém: Nebo y Bůh powýšil ho
nadewſſe a dal genu gmeno/ nad každé gmeno:
Abý we gmenu Geziſſe každé toleno kľeľalo/ těch
kteršj gſau na Nebesých/ a těch genž gſau na Ze-
mi/ y těch genž gſau pod Zemí. A každý gazýt a-
by wyznáwal/ je Geziš Kryſtus gest Panem/ w
ſlawě Boha Otce/ k Silipenſkým w II R. w. 9.
Wjceli se člowěk ponížuge/ a wjceli podobněg
ſjim Panu Kryſtu se wſyluge býti/ tym wjce
se on Panu Bohu líbí/ tym w wětšj wážnoſti
gest on před obľicegem Božjim. Anžj gſau se
líbili tobě Hoſpodine od Počátku pyſſnj: Ale po-
korných a tichých wjdnyčn se tobě líbika Modlit-
ba/ dj Jindyt w IX R. w. 7. podle B. W.

Co nám druha stránka dneſſního Ewange-
-lium wſazuje:

Vlaſ

Vlazuje nám kterať mý se k malým dítčkam chowati máme.

Kterať pak se Křestian k malým dítčkam naleží
tě a právě chová?

Když on toto troge Vapomenuti Krystowa nasleduge.

Kterěž gest to prwnj Vapomenuti?

Abychom malé dítčky přigjinali; když on takto dj: Kdožbykoli přigal pacholátko takové we gmenu mém/mneť přigjmá.

Co tuto wyznamenáwa pacholátko aneb dítčky přigjmati?

Wyznamenáwa chudým a opuštěným dítčkam dobře činiti.

Co pak wyznamenáwa we gmenu Krystowém dítčky přigjmati?

Wyznamenáwa na rozkaz Pana Krysta pacholátkowj aneb dítčkam dobře činiti/poněwadž Pan Krystus tak tomu mjtí chce; A nebo také proto máme dítčkam dobře činiti/poněwadž dítčky Panu Krystu přinalezegi.

Kterěž gest to druhe Vapomenuti?

Abychom malé dítčky nepohoršsowali. Nebo Pan Krystus takto dj: Adoby pak pohoršil gednoho z malických těchto wěřjých we mne/lepe by gemu bylo/aby zawěssen byl zernow oslícj na hrdlo geho/a pohřizen byl do hlubokostj mořské.

Co zde wyznamenáwa pohoršsowati?

Wyznamenáwa strže hřjch druhého za-
LII 4 wá-

wáděti a k podobnému hřichu přičinu dodá-
wati/ ku příkladu: Kdo lže a zlořeči před
dítětem/ tak že se ono též od něho láti a zlo-
řeciti naučí/ teni takový člověk pohorssuge
takové dítě/ a lépe by bylo/ dj Pán Krystus/
aby takovému člověku zaručen byl Žernow
oslící na hrdlo geho/ a pohřben byl do hlub-
okosti mořské.

Proč to?

Proto/ poněwadž on nejen toliko sam pro
sebe zle čini/ nýbrž také y jiných k hřichu při-
vádí. Pročez kdyby takový člověk do Wo-
dy pohřben byl/ tehdy by toliko sam pro sebe
zahynul/ ale na takový způsob sam sebe y dru-
hých k wečnému zahynutí přivádí.

Co pak se těm a takovým lidem státi má/ kterjž
pohorssenj čini a dávági?

Těm a takovým lidem se zde časně a po-
tom y wečně zle powede. Nebo Pán Kry-
stus nad takovými lidmi běda wolá/ řkauce:
Běda světu pro pohorssenj: Ačkoli musy to
býti/ aby přicházela pohorssenj: ale wšak bě-
da člověku/ kterze něhož přichází pohorssenj.

Proč pak musy pohorssenj přigiti/ a snad Pán
Bůh tomu tak myti chce?

Ačkoliw on tomu miti nechce. Nebo po-
dobně jako Bůh w žádným hřichu své žal-
beni nemá: Takť také on wšeligata pohor-
ssenj nenáwidi/ to gest/ každý hřich/ kterze kte-
rýž druhy zavedeni býwagi; Pohorssenj pak
mu-

musy prigiti pro zlost lidstau a ďabelstau/ z
ěterězto zlostj ginšihó nic/ kromě Pohorsseni
pocházeti může.

Co pak Křestian činiti má/ ědyž on taková pos
horsseni/ aneb takové hřichy spatro-
vati musy ?

On se nemá strze takové hřichy dati za-
westi/ nybrž on má před nimi ošklivost mje-
ti. Nebo takto dj Pán Krystus: Protož ge-
stlize ruka twá/ aneb noha twá pohorssuge
tě/ vtniž gi/ a wrz od sebe: lépe gest tobě do
života wgiti kulhawěmu/ aneb bez rukěmu/
nezli dvě ruce aneb dvě noze magjcýmu/ v-
wrženu býti do ohně wečného. A pakli oko
twé pohorssuge tebe/ wylup ge/ a wrz od se-
be: lépe gest tobě gednoočkěmu do života w
giti/ nezli obě oči magjcýmu/ vwrženu býti do
pekelného ohně.

Zdalž Křestian swým wlastním Wražedlnjškem
má býti ? a swau ruku aneb nohu vs-
tnauti ? aneb své oko
wylaupiti ?

Nikoliw/ to není smysl nasseho Spasýtele/
nýbrž Pán Krystus rozumí strze ruku/ nohu
aneb oko zlé/ žádostj nasseho srdce/ genž nás
pohorssugi a ě hřichu přiwáděgi/ takowěť
nasseho srdce zlé žádosti mý máme wjiti/ to
gest/ mý se gim máme proti witi/ a to nečini-
ti/ co oni od nás žádagi. Můž se syce také
strze ruku/ nohu a oko/ rozuměti dobrý Pří-
tel/ gehožto mý gáto nasse oko milugeme/ ědyž
on

on nás pať pohorssuge / to gest / když on nás
chce zawesti do hřichu / tehdy my ho máme
od něho odlaučiti / a s takovým člověkem ne
sacházeti.

Kterěz gest to třetí napomenuti Krystowo?

Abychom malé dítky nepotupowali. Ne-
bo Pán Krystus dj: Wizez abyšte nepotu-
powali ani gednoho z malických těchto.

Pro gatau příčinu my nemáme malé dítky
potupowati?

(1) Poněwadž ge sami Angele nepotupugi/
ale gim slaužegi / ge ochraňugi / a tať gegich
Angelowe sau. Nebo takto dj Pán Krystus:
Neboť prawjm mám / že Andele gegich w ne-
besých / wždycky hledj na twar Otce něho / kte-
rýz w nebesých gest.

(2) Poněwadž sam Pán Krystus malé dít-
ky nepotupuge / ale y gim k dobrému na tento
swět přigiti račil / ztět příčiny on dj. Přissel
zagiste Syn člověka / aby spasyl to což bylo
zahynulo.

Gakého klaučení z této druhé stránky naz-
bywáme?

Po neyprwe / je my máme také y těm malým
dítkam dobře činiti. Nebo Pán Krystus dj:
Kdožbykoli přigal pacholátto takové we
Gmenu mém / mně přigjma.

Po druhé / je my nemáme ani toho nehopo-
wrženějšho člověka potupowati / též ani to ney-
mensšj dítě. Nebo žádný člověk neni tať cha-
trný

trný a opowržený/ pro kterého by Pán Kry-
stus byl nemřel/ gaťž náš Spasitel dj: Při-
šel zagistě syn člověka/ aby spasyl to což by-
lo zahynulo.

Po třetj/ máme se obwzlasťe na pozor mji-
abychom žádnému člověku pohorssenj nedali/ mý
se musíme hrjchuw wystrjhati/ aby ginsj lš
de škrze nás zawedenj nebyli/ obwzlasťe pak
malé djetj. Nebo Pán Krystus dj: Běda
člověku škrze kteréhož pohorssenj přicházy.

Po čtwerťe věíme se/ abychom žlym žádostem
nassim nepowolowali / a glich nenastědowali.
Neboť tot gsau ty ruce a nohy/ kteréz mý má-
me podle rozkazu Krystowého wtjti. Nebo
kterjž gsau Krystowi/ tít své tělo vkřjžowali s wá-
ssněmi a s žádostmi/ dj S. Pawel k Galatským
w V K. w. 24.

Po pátě/ musíme se wystrjhati a na pozor mji-
ti/ abychom od ginsjch pohorssenj a zawedenj ne-
byli. Byť bychom mý k některému člověku
gestě tak welikau lásku měli / a on by nás
chtěl k hrjchu přiwesti / tehdy geg od nás
wystrčiti a odwrhnauti máme/ řkauce: Wj-
ee slusj poslauchati Boha než lidi/ w Skutcyh
Apost. w V Kapit. w. 29. A takť se Panu
Bohu zaljbíme/ genž nás potomně k sobě do
kralowstwj nebeského přigme/ kdezto žádné-
ho pohorssenj wjce nebude/ nýbrž tamě mý se
wssěmi swatými Angely a wywolenými/ a
nobřz vsamého Pana Boha na wečné wěky
přebywati budeme. Tomu nassemu Bohu/
Otcy/

Otcy / Synu a Duchu swatému/ budiz čest a
sláva až na věky věkůw/ Amen!

**Na den dwau Apostolůw
Paně Symona a Judy.**

**Ewangeliium y S. Jana w XV
Kapitole.**

Nžekl Pán Geziš věcdlnjškům swým:
Toto přikázugi wám abyšste se mi-
lowali wespolek. Gestližet' wás swět ne-
nawidj / wjte / žet' mně přiwé než wás w
nenawisti měl. Byšstě byli z swěta/ swět
což gest geho milowalby: je pak negste z
swěta / ale gá z swěta wywolil sem wás/
protož wás swět nenawidj. Pamatugte
na tu řeč kterauž sem gá mluwil wám:
Nenjt' služebnjš wětššj nežli Pán geho:
Poněwadž se mně protiwili / y wámrt' se
protiwiti budau: Poněwadž řeči mé šse-
řili/ y wáššj šseřiti budu. Ale toto n šse-
řko věcinj wám pro gméno mé: nebo ne-
znagi toho kteržž mně poslal. Kdybych
byl nepřissel/ a nemluwil gim/ hřichž by
neměli: ale nynj wýmluwy nemagi žhřj-
chu

chu svého. Kdož mně nenávidí / y Otce mého nenávidí: Bých byl skutku nečinil mezi nimi / gichž žádný gichž nečinil / hřichu by neměli: Ale nyní y widěli / y nenáviděli / y mně y Otce mého. Ale aby se naplnila řeč / kteráž w Zákoně gegich napsána gest: že w nenávisti měli mně darmo.

Wyklad.

Kterak se dnešní swátek gmenuge?
Gmenuge se den Symona a Judy.

Gacy sau to lide byli?

Symon byl w Bani Galilejské rozený. Ztět přičiny on se také Symon Kananytský gmenuge. Jůda pak přigměním swým nazwán byl Lebbeus aneb Thaddeus na rozdíl toho druhého Judy / genž přigměnj měl Iskaryotský / kterýž byl Pána Krysta zradil. Obadwa pak sau / gať Symon z Bani / tať také Jůdas Thaddeus / od Pána Krysta k Auřadu Apostolskému powoláni.

Proč pak se gegich památka gednoho dne swěti?

Poněwadž se za to má že gsau oni bratři byli / gegichž to Otec se měl Kleoffas a Matka gegich Maryge gmenowati / Sestra Panny Marye; dale pak / poněwadž se onich pisse / že sau oni obýdwa / na mnohých místech w swě-

swětě swatě Ewangeliium kázawše/naposle-
dy spolu od Pohanských kněží w Zemi Perstě
vsmrceni/ a nebo gaž gini za to magi že sau
pod Cysarem Trogánem vkrjžowani/ a tak
že sau prawdu swatého Ewangeliium swau
křwj a smrti potwrdili.

954 Co w sobě dnešní Ewangeliium obsahuje?
Obsahuje w sobě přepětne potěšení s kte-
rým Pán Jezš své vředlnjky proti nenáwi-
sti tohoto swěta posyluje.

Co se tuto křeze swět rozumí?

Žlý lide w swětě / od kterýchž wěřcy Ne-
nawist a přenasledowánj snasseti musěgi.

Kolikere potěšení dáwa Pán Krystus svým
vředlnjkům proti nenawisti to-
hoto swěta?

On jim dáwa trogj potěšení.

Kterěž gest to prwnj Potěšení?

Že gest sám Pán Krystus od swěta nená-
wist snasseti musyl. Nebo kdž Krystus Pán
byl své vředlnjky mezy sebau k lásce napome-
nul/ a těmito slowy: Toto přikazugi wám/
abyšte se milowali wespolek; Tehdy hned
jim swug wlastni Příklad ku potěšení/pro-
ti wšelike nenáwisti tohoto swěta předloži-
ti racil/ rka: Gestližet wás swět nenáwidj/wšer-
žet mně prwé než wás w nenáwisti měl. Byšte
byli z swěta / swět což gest geho / milowalby: že
pak negste z swěta / ale ga z swěta wymolil sem
wás/ protož wás swět nenáwidj. Pamatujte na

tu řeč kteraž sem gá mluwil wám/ Menjše služeb-
njše wětšj nežli Pán geho: Poněwadž se mně pro-
tiwili/ y wám se protiwti budau: Poněwadž
řeči mé sšetřili/ y wasšj sšetřiti budau.

Kterěž gest to druhé Potěssenj proti nenávis-
ti tohoto swěta?

Že wčedlnjcy z nepřiznē a zāwisti tohoto
swěta zawjratī a sauditi mohau/ že oni w
tom blahoslaweném losu a starou žiwī sau/
poněwadž oni negsau z haussu bezbožných
tohoto swěta/ nýbrž ze swěta za syny Boží
wyrwoleni. Nebo takto dj Pán Krystus:
Byšste byli z swěta swět což gest geho/ milowal-
by: že pak negste z swěta/ ale gá z swěta wyrwolil
sem wás/ protož wás swět nendwidj.

Kterěž gest to třetj Potěssenj/ Kterěž Pán Krystus
dāwa swým wčedlnjčům proti nená-
wisti tohoto swěta?

Že swět/ aneb bezbožni lidé/ od kterých w-
čedlnjcy Krystowi nenāwidēni býwagi/ w tom
neybidněššjím losu a staru žiwī sau: Po-
něwadž oni Pana Boha neznagi/ a welikých
hřichůw se dopauštrěgi/ totiž/ že oni Pana
Gejssē a geho wčedlnjky bezewši přjčiny
nenāwidēgi/ gestto jim dosti dobře powēdi-
no bylo/ a také z Skutkůw Krystowých pozna-
ti mohli/ že oni žádnau přjčinu nemagi/ Pá-
na Gejssē a geho wčedlnjky nenāwidēti. Ne-
bo takto dj Pán Krystus k swým wčedlnj-
čům: Ale toto wšecko věinj wám pro Šiměno
mé: Nebo neznagi toho genž mně poslal. Kdy-
bych

bych byl nepřítel/ a nemluvil jim hřichu by neměli: ale nyní vymluví nemají z hřichu svého. Kdož mně nenávidí / y Otce mého nenávidí: Bych byl skutků nečinil mezi nimi/ gichžto žádný jiný nečinil/ hřichu by neměli: Ale nyní y viděli/ y nenáviděli/ y mně y Otce mého. Ale musylo tak býti / aby se naplnila řeč kteráž w Zákoně gegich napsana gest/ že w nenávisti měli mně dar-
mo/ w Žalmu XXXV. w. 19.

Vašeho Naučení odtud nabýváme:

Od Pána Krysta bereme Naučení:

Po neyprvé/ že gest on w tomto světě mno-
hau nenávisť a wsseligaké těžké přenásledování
od zlého světa wystáti musyl. Toť on zde svým
včedlnjstům na oči drží/ když dj: Gestližet was
svět nenávidí/ wjte/ žet mně prvé než was w ne-
návisti měl. Toť Symeon gíž předtim w du-
chu widěl/ když gest o Panu Krystu w geho
dětinstwí takto prorokował: Položen gest
tento na znamení kterémuzto bude odpíráno/ w S.
Luk. w II R. w. 34.

Po druhé/ že gest Pán Krystus newinně trpěl.
On gest opravdowě w nassem Textu řícy
mohl: Bez přičiny mně nenávidí/ w Žalmu
XXXV. Onť gest to ten o němž gíž dávno
Prorok Izaiáš prorokował w těchto slo-
wích: Gessťo wssak neprawosti nevcínil/ aniž gest
nalezena lešť w vstech geho/ w LIII R. w. 9.

Od včedlnjstů Krystových bereme Nau-
čení:

po

Po neyprwé / že se wěřicy wespoleť milo-
wati magi. Nebo toť Pán Krystus od nich
wyhledáwa a mji chce / řdyž on tuto dj: To-
to přikážugi wám / abyyste se milowali wespoleť.
A na ginssim mjestě Pán Krystus takto dj:
Přikážanj nowé dáwám wám / abyyste se milowa-
li wespoleť: gaťož ga milował sem wás / tak aby-
yste y wy milowali geden druhého. Potomť po-
znáji wsicťni že gste m ogi wćedlnjcy / budete li mji
ti lásku gedni k druhym / w S. Jana w XIII R.
w. 34. 35.

Po druhé / že pobožné djetky Boji též od bez-
božného swěta nenáwiděni býwagi. Nebo gin-
to Pán Krystus zde předpowědel. Tot gest
též / co S. Pawel potwrzuge / řdyž dj: Wsi-
cťni kterjž chtějí pobožné žiwi býti w Krystu Ge-
zišši / protiwěnski mji budau / w II Episs. k Ty-
mot. w III R. w. 12.

Po třetj / že se djetky Boji při nenáwisti toho-
to swěta potěšowati mohau / že se Pán Krystu
gegich Spasyteli také gináče newědlo. Stině
potěšuge zde Pán Krystus swé wćedlnjky.
Ktomuť příkladu odsyla S. Petr též wsěch
wěřjcych / řdyž dj: Alle z toho že gste aučastni w
trpenj Krystowých / raduťte se: abyyste y při ge-
wenj sláwy geho / radowali se s weseljm / w I E-
piss. w IV R. w. 13.

Po čtwtřé / že djetky Boji z nenáwiděnj swěta /
a z mnoheho přetěžkého sřauzenj a přenasledo-
wenj / sauditi a zawjratí mohau / že oni zagiťte sau
M m m wy.

wywoleni dítky Boží. Nebo takowau Zawj-
 řku Pán Křesťus zde sám čini kdýž dj: Byšste
 byli z swěta / swět což gest geho / milowalby: je
 pať negste z swěta / ale gá z swěta wywolil sem
 wás / protož wás swět nenáwidj. Takowauť Za-
 wjřku učinil též onen Anděl Raffael pobož-
 němu Tobiašowi řka: Poněwadž sy Panu
 Bohu byl milý / tehdý musylo to tak býti / nebo bez
 ssauzení nemohls žůstati / abys žlussen a zacho-
 wán byl.

Po páte / je dítky Boží při nenáwisti tohoto
 swěta / gen toliko se wynasňazowati magi / aby do-
 bré swědomi zachowali / a aby netrpěli gaťo žlo-
 činy / nýbrž aby trpěli / a nenáwidni byli bez přj-
 ciny. Nebo s takowým Příkladem Pán Kry-
 stus své wředlnjšy předchazy / genž řjcy mohl:
 Bez přjcinny inně nenáwidj. Tot S. Petr od
 každého wěrného Křesťiana wyhledáwa /
 kdýž dj: Žadný pať z wás netrp gaťo wražd-
 ný / a neb žloděg / neb žločinec / aneb wšfetečný:
 Gestlije pať kdo trpj gaťo Křesťian / nestyď se za
 to / w I Episs. w IV B. w. 15. 16.

Od bezbožného swěta beřeme Naučení:

Po neyprwé / je se bezbožni synowé tohoto
 swěta / welikého hřjchu dopauššěgi / kdýž oni Pa-
 na Gejisse a geho wěřjch dítky nenáwidí / a ge
 přenasledugi. Tot gim zde wkažuge Pán Kry-
 stus; Tot on také na oči držel Saulowi /
 kdýž on Křesťiany přenasledowal / řka: Sau-
 le / proč mi se protiwjš? Ewrdot bude tobě pro-
 ti oř

ti ostnům se zpěcowati/ w Skutcych Aposst. w IX A. w. 4. 5.

Po druhé/ je bezbožni prawé Známostj o Pa-
nu Bohu nemagi. Tot o nich wyslowuge Pán
Krystus w dnešním Ewangeliu/ řka: Ale
toto wssecko učinj wám pro gměno mé: nebo ne-
znagi toho genj mně poslat.

Po třetj/ je bezbožni své břichy osprawedlni-
ti a j nych se wymluwiti nemohau/ poněwadž gim
dosti dobře břichowé gegich zgewěni býwagi.
Tot o nich wyslowuge Pán Krystus w dne-
šním Ewangeliu/ řka: Kdybych byl nepřis-
šel/ a nemluwil gim/břichu by neměli: ale nynj
wymluwy nemagi j břichu svého. Pročez se
enáme wystrjhati Towaryšstwa bezbožných/
abychom s nimi Pana Gejssie a geho služeb-
nky nepřenasledowali/ nýbrž mnohem wjce
gim wssecko dobře činili: Tehdy y mý na pro-
ti tomu zase od Pana Gejssie lásku a wsseli-
ká dobrodinj zde časné a potom wečné do-
sahneme. Tomu našemu Spasyteli Panu

Gejssij spolu s geho Nebeským Otcem

a Duchem swatým/budiž čest a

slawa až na

wěky/

A M E N!

M m m 2

Na

Na den Bagicy/ Postnj a Mo- dlitebnj/

Text v Proroka Joele w II Kapi-
tole w. 12. 13.

Hospodin dj: Obrátte se ke mně samé-
mu celým srdcem svým/ a to s po-
stem a s pláčem/ y s křivením: A roz-
trhněte srdce vaše/ a ne raucha vaše/ a
nawrátte se k Hospodinu Bohu vašemu:
Nebot' gest on milostivý/ a litoš-
tivý/ dluhočekagicy/ a hogný w milosr-
denství/ a kterný lituge zlého.

Wyklad.

Kterak se dnešní Swátek gmenuge?

Dnešní Swátek má troje Gmena: Ne-
bo on se gmenuge den Bagicy/ den Postnj a
den Modlitebnj.

Proč se dnešní den gmenuge den Bagicý?

Proto/ poněwadž mý tohoto dne prawé
počanj činiti/ a ku Panu Bohu se od našich
hříchů obrátiti máme.

Ždaliž nemůsy Křestian každodenně počanj
činiti?

A owšem žet můsy. Nebo/ poněwadž my
řaz-

kazdodenně proti Panu Bohu hřešjme/tehdy musíme také každodenně w pravem Po-
kánj ku Panu Bohu přicházeti/ a geg za od-
puštění našich hříchůw žádati / říkajce:
Díce odpust nám naše winny jakož y my odpau-
sťjme našim winníkům/ v S. Mat. w VI B.
w. 11. Tohotoť pak dne musy křestian obwz-
lastě s pravým Pokánjm před obliceg Božj
přicházeti.

Proč pak to činiti musíme?

Proto / poněwadž gsine my s našjmi hřis-
chy hněw Božj na nás vwalili/ tak že nás ný-
nj Pán Bůh pro naše přestaupený těžkau
Wognau pokutuge/ kteráž se po wšem Kře-
stianstwu rozmohla / a giž mnoho tisíc lidj
o život připravila/ mnohá pěkná Města/ y
mnohé wěsnjce wnjc a w popel obrátila. Pro
čež potřebí gest / abychom my strze prawě-
pokánj Pána Boha vkrátili a za Milost
geho geg prosyli.

Co pak gest Pokánj?

Pokánj gest/ obrácenj aneb Nawrácenj se
hříšnjka ku Panu Bohu.

Co k pravému pokánj přinaleží?

(1) Wyznánj hříchůw/ když my naše hřichy
s plácem wyznáváme/ a takowé srdečně želí-
me/ že sine proti Pánu Bohu těžce zbřešjli.
Tot od nás vyhledawa Pán Bůh/ když tak-
to dj: Nawrat se žpurná dcero Izraelská/ dj Ho-
spodin/ a neboť se twar má žiřiti na nás: ne-

bo gá dobrotivý gsem / dj Hospodin / anij držíme
hněvu na věčnost: Gen. toliko pozneg neprá-
wost svou / ješ od Hospodina Boha svého oda-
staupila / v Proroka Geremiasse w III Kapit.
w. 12.

(2) Bira w Pana Gejisse Krysta / když mý
slyně věříme že Pán Krystus také y za naše
hřichy / za dosti učiniti račil: Nebo gemu wssiz-
cni Prorocy svědecni wýdávagi / že odpustění
hřichu vezme skrze gmeno geho. kajdy kdožkoli v
věřilby wneho / w Skutečch Apost. w X Ka-
pit. w. 43.

(3) Nové Poslussenstwí / když lagjey hřissni
sobě řekne a slyně vložj / že chce svého hřissné-
ho života polepsiti. Tot S. Jan Křitel
od nás wyhledáwa / když dj; Nepte onowce ho-
dné poctánj / v S. Mat. w III Kap. w. 8. Kdož
tehdy na takowýto spůsob své hřichy wyzná-
a w pravé wjře Pana Krysta se přidržj / své
hřichy v Pana Boha vprosy / a přitom své-
ho hřissného života polepsiti sobě umínj:
Tent takowý člověk činj pravé a hodné po-
ctánj / a dosáhuge odpustění svých hřichum.

Proč pak se také tento den / den modlitebnj
gmemuge?

Proto / že se tohoto dne nábožně modlití
máme / aby na nás Hospodin Ošem své Mi-
losti wzhledl / a takowau trwawau Wognu
swou wssemohancy rukau přetrhl / a Křes-
anstwu svému aby toho mileho pokoge vde-
liti račil. Nebo tomu Pán Bůh sám mjtí
chce /

chce/ abychom we wſſj naſſj potrebe ſtrze na-
boznau Modlitbu v něho miloſt hledali/ a
geg o pomoc geho wzywali/ gaſz náſ ſtrze
Krále Dawida napomíná: Wyzweg mně w
den ſſauzenj? wytrhnu tě/ a ty mně budeſ ſlawi-
ti/ w Žalmu L. w. 15.

Proč ſe pať tať tento den/ den poſtnj gmenugeſ.

Proto/ že mý ſe máme tohoto dne poſtiti/
to geſt/ wſſeličeho Poſtrmu tať dlauiho zdr-
žowati až by ſe ſlužby Božj w Chramě geho
doſonaly.

Proč pať ſe poſtiti máme?

Proto/ abychom tim ſpůſobněgſſj a ſcho-
pněgſſj ě modlitbam byli/ a tať naſſe hrjchy
w prawým Žarmutku naſſeho ſrdce/žeteti a
oplakati mohli.

Kdo geſt ten a taťowýto Poſtnj / Kagjcy a Mo-
ditebnj den nařiditi račil?

Naſſe nejwyſſſj Wrchnoſt Zemſká.

Co pať ona ſwobodu má taťowý den nařiditi?

W owſſem. Nebo wždycky po každe čas
w Cyrkwj Božj/ gaſz wſtarem tať y w no-
wém Žakone taťowý nábožný poradeť a oby-
čeg ſe zachowáwal/ že ědyž w některé Zemi
Wogna powſtala/ a nebo ědyž negatě ginſſj
weliké neſtěstj do Zeme přišlo/ tehdy králo-
wé a Knjzata kterjž w taťowé Zemi pano-
wali/ Kagjcy a Poſtnj den wyhlasyli/ aby ſe w
taťowý den wſſicchni Poddani poſtili/ modlili a
prawé Pořánj činili/ a tudy Pana Boha ěſli-
towánj naſſlonili.

Am m 4

Co

Co pať Podannj w takowý den se postiti poz-
winni sau :

Y owšem/ wssickni sau powinni takowé
Poručenj od swé Wrchnostj zachowáwatj/
kterjž se a wssať postiti mohau. Nebo psá-
no gest: Každá dusse wrchnostem poddána bud/
dj S. Pawel k Řzim. w XIII R. w. 1.

Kterak tento den nalezíte swětime :

(1) Když my se netoliko tělesně postíme/ ale ta-
ké když my duchownj Půst nalezíte wykoná-
me/ genj zaležj w pravém Pořánj. Pročez mu-
síme tohoto dne pravé pořánj činiti/ nasse
břichy wýznati/ Pánu Bohu takowá přestau-
penj w počore odprosytj/ na zasluby Krysto-
wé se spolehati/ a přitom sobě opravdowé
vminiti swého žiwota polepsiti.

(2) Musíme se pilně a nabožně modliti/ aby
nás Bůh wšemohaucy milostiwé wyslyšeti/ a nám
milého Pořoge popřiti račil/ řkagice: Deg nám
Pořog milý Pane/ za dnu našich w tento čas/
neboť giného nemáme/ genžby bogowal za
nas/ než ty sam Pane Bože náš. Kžď stia-
stně nasseho Krále a Kurřfiršta y wssedky
Wrchnostj/ o Králj wěčnostj/ abychom po-
hodlně/ mohli pod nimi žiwot westj pořog-
ně/ we wšj ctně Pobožnostj/ a sšlechtnostj/
Amen.

Ždalž nám také tento přečtený Text k takowé-
mu rozgimání přičinu podává :

Y owšem; Nebo tento dnešní Text ob-
sa-

sahuge w sobě napomenuti Boha neyvyššího
ho k lidu Izraelskému/aby se k němu obrátili.

Kdo se má k němu obrátiti?

Lid Izraelský.

Od čeho aby se oni obrátili?

Od svých hříchů.

Komu aby se oni obrátili?

K Hospodinu Bohu svému.

Kterak aby se oni k němu obrátili?

Skrze pravé Počání. Nebo takto dj Hospodin: Obrat se k mně samému/ celým srdcem svým/ a to s postem a s plácem y skvělením: A roztrhněte srdce vaše/ a ne roucha vaše/ a nawraťte se k Hospodinu Bohu vašemu: Neboť gest on milostivý a litoštivý/ dluhočekagjey/ a hogný w milosrdenství/ a kterýž lituge zlého.

Proč Hospodin dj/aby se k němu obrátili celý

lym srdcem?

Abby tudy oznámil/ že on pravé a srdečné Počání od každého vyhledáwa a miti chce/ totiž/ aby člověk ne toliko vsty svými význał že gest on zhřestil; Nýbrž aby také své přestáupenij srdečné želeł.

Ždaliž sau také w tomto napomenuti ty neypotřebněg-

III článkové/ kterij k počání patří/ aneb také

kterij počání následugi/ obřazení a

zawijni?

N owšem žet sau/ nebo

(1) Wyhledáwa a žada Hospodin od člověka

pra-

pravé a ne pokrystlé želenj hříchů/ když plaka-
ti a křwiliti přikazuje/ a wšak ne aby swá rau-
cha trhati měli/ gaž žide w swém žarmu-
tu obyčeg mřwali; Nýbrž aby své srdce roz-
trhali/ to gest/ aby nad swými hřichy srdce-
želenj měli a w sobě cýtjli.

(2) Wyhledáwa od něho prawau wřu / když
on člowěku swau milost a své milosrdenstw
na oči drži/ když dj: Že on gest litostiwý a mi-
lostiwý/ dlauboceřagjey / a hogný w milosr-
denstw a kterýž lituge zlého.

(3) Wyhledáwa také od člowěka nové poslu-
šenstw/ kteréz na Počanj nasledowati má/
když dj: Obratť se kěmně samému/ nebo čdo-
se ku Panu Bohu obrati/ tent se odwracuge
od hříchů/ a slauzi swému Bohu.

Alle proč pať žospodin wyhledáwa od člowě-
ka aby on se postil?

Proto/ poněwadž půst Počanj a modlit-
bam mnoho napomáhá.

Co pať gest půst tak potřebný?

Sam w sobě on není potřebný; Alle wšak
gest užitečný k Počanj a k modlitbam. Když
pať se w eregný Bagjey den swěti/ tehdy také
gest w eregný půst/ když ho Wrečnořt nař-
dj/ potřebný: Nebo o takowěmto Počanj a
Půstu mluwj Prorok Joel w nassem před-
čteném Textu.

Gakého Naučeni z těchto předčtených slow na-
bývámež.

Od Pana Boha bereme Vlaučenj:

Po neyprwé / je Pán Bůh nechce aby lide t zahynuti přišli. Pročež ge ne toliko t Połánj napominá; Vybrz y hned také zase dj / že lituge zlého / kteréz gest na lidj pro gegich hřichy a přestaupenj vminil poslati. Nebo nechce aby kterj zahynuli / ale vsiickni ku połáni se obrátili / w II listu S. Petra w III B. w. 9.

Po druhé / je Hospodin gest litostiwý a milostiwý Bůh / genž kagjcy hřissnjky rad na milost přejima / a gim gegich hřichy odpaušsja. Nebo tak gafo tuto Prorok Joel Pana Boha wy pisuge / rowně tak se také Hospodin sám wy pisuge / když se gest. Mogzjssowi zgewiti račis / řka: Hospodin / Hospodin / Bůh Gylný / litostiwý / a milostiwý / dlouhočekagien / a hogný w miłosrdenstwj / a prawdě / w II Knih. Mogzjss. w XXXIV Kapit. w. 6.

Od lidu Izraelského pať bereme Vlaučenj:

Po neyprwe / abychom se ku Panu Bohu celým srdcem našsim obrátili. Neboť y t nám Hospodin tak wolá: Obratse se kěmně samému.

Po druhé / abychom naše hřichy poznali / též abychom ge srdečně želeli / a naše srdce roztrhli / nad našsimi hřichy plakali a t wjlili / s Brálem Dawidem ze Žalimu XXXVIII. w. 5. řkagice: Neprawosti mé wzešly nad hlavu mau: gafo břimě težké / nemožné sau mi t u nesenj.

Po třetj / abychom se w prawé Wjře na Pana Krysta spolehali / a žté přejimý Božimu milosrden-

910 sřdenstwj a geho milosti se dnměřili/s Prorokem Danyelem řřkajice: Naklon Bože můg vcha swěho/a slyš/ otevři oči swé/ a wiz zpustěnj naše; nebo ne pro něgake naše sprawedlnosti/ padajice pokorně prosyme tebe/ ale pro milosřdenstwj twá mnohá. Wyslyšij nás o Pane: Pane pozoruj/a učin: neprodléwegj pro sebe sámeho/ a pro Pana Gejisse Krysta.

Po čtvrté/ abychom se od hřichůw našich do cela odwrátili/a w nabožném a swatém obcowánj ku Panu Bohu obrátili/ podle napomenuti Proroka Izaiasse: Opust bezbožnj cestu swau/ a člowěk nepravnj myšlenj/ a nechť se nawrátj k Hospodinu/ w LV R. w. 7.

Po páté/ abychom wěregnj půst nepotupovali/ Tot Hospodin od nás mjtí chce/ když dj: Obrat se kěmně samému a to s postem.

Co pak my sami od sebe takowé prawé pořádj činiti můžeme?

Nikoliw. Neho naše srdce gen toliko kě zřemu a k wsseligakým hřichům sneruge a nakloněné gest; Těbrž takowé pořádj musy Bůh w srdcych našich působiti/ont musy naše srdce přeginačiti/ont musy prawau wjeru w nás roznřiti/ont nás musy kě wssemu dobrému westj; Ont zagišě gest kterjž působj w nás y chťenj y skutečné činěnj/ podle dobré libé wůle swé/ k Filipenským w II R. w. 13. Pročez za potreby gest nám abychom se s Prorokem Geremiassem modlili: Obrat mně abych obráčen byl; Ty gsy zagišě Hospodine Bůh můg.

Ne

Nebo po obracenj swém poľánj činiti budu/ w
geho XXXI Kapitole w. 18. Tomu nasse-
mu Panu/ w trogjech osobach gednomu Bo-
hu Otcy/ Synu y Duchu Swatému/ budiz
čest/ sláwa a djký až na wěky wěkůw/Amen.

Modlitbička Kagien.

Neyswatěgssj Hospodine/ mý přicházyme nýnj w
tento kagicj den před twág neyswatěgssj obličej/
a klanime se kagicym a pokorným srdcem před Trů-
nem twě Welebnostj/ a wyznawáme z Gruntu srdce
nasseho/ že sme proti tobě těžce a welice/ myslenjm/
slowy a skutkem/anobř y sewossenj nassimi Audy zbrě-
ssili/a tudy gatě časného trestánj/ totiž wálku wogens-
skau/ Morowau Kanu/ hlad a drahotu/ tak tež y
wečného/totiž Pečelných Múk/ sprawedliwě zaslaužili;
Ale my tě ponizeně prosyme milostdny Bože/newcházey
wsaud služebnjky twými/bud nám hřissiným lidem milos-
stiw/odpuť nám nasse prowinněnj/odwrať od nás wsses-
ligatě/Enassj zemi se gž přiblížugcej pokuty/ wzhledniž
na ty křwarě rány twého milého syna Pana Krysta
nasseho Spasýtele/pro kterěž my bjdni hřissinicy/twě-
ho hněwu vlewenj/a odpustěnj nasseho pros-
winěnj žadáme a pokorně pros-
syme / Amen!

Těto Ručnj a Domownj Postýlly.

K D N E L.

Re=

Registrum

Wšech Textůw Ewangeliſkých / na kterým liſtě ſe hledati magi.

Ewang. w Mědělí prwnj Adwentnj	I
drubau Adwentnj	II
třetj Adwentnj	22
čtvrtau Adwentnj	33
Ewang. w Swatek prwnj Wánočnj	44
druby Wánočnj	56
třetj Wánočnj	67
Ewang. w Mědělí po Swatek Wánočnjch	79
Ewang. na den Nowého Léta	90
Ewang. w Mědělí po nowem Létě / a-nebo na den Mladatek	100
Ewang. na den třj Kralůw	113
Ewang. w Mědělí prwnj po třech Kralich	128
drubau po třech Kral.	140
třetj po třech Kral.	150
čtvrtau po třech Kral.	162
pátan po třech Kral.	171
šestau po třech Kral.	181
Ewang. w Mědělí dewitnj	192
Ewang. w Mědělí drubau po dewitnj	204
Ewang. w Mědělí Masopustni	215
Ewang. w Mědělí prwnj w Poſtě	226
drubau w Poſtě	238
třetj w Poſtě	248
čtvrtau w Poſtě	263
pátan w Poſtě	276
Ewang. w Mědělí Kwětnau	289
Ewang. w Zelenj Čtvrtak	300
Ewang. w Welikj Pátek	311
Ewang. w prwnj den Welikonočnj	324
w druby den Welikonočnj	335
w třetj den Welikonočnj	348
Ewang. w Mědělí prwnj po Welikonocy	359
drubau po Welikonocy	372
třetj	

trretj po Welikonocy	381
čtvrtau po Welikonocy	392
patau po Welikonocy	403
Ewang. Na Hebe Witaupenj P. Krysta	415
šestau po Welikonocy.	427
Ewang. w prwnj den soslánj Ducha S.	438
Druhý den soslánj Ducha S.	453
čretj den soslánj Ducha S.	463
Ewang na den swaté Trogice	474
Ewang. w Nedělsiprwnj po S. Trogicy	487
2 po S. Trogicy	499
3 po S. Trogicy	511
4 po S. Trogicy	523
5 po S. Trogicy	535
6 po S. Trogicy	546
7 po S. Trogicy	559
8 po S. Trogicy	571
9 po S. Trogicy	582
10 po S. Trogicy	594
11 po S. Trogicy	505
12 po S. Trogicy	616
13 po S. Trogicy	528
14 po S. Trogicy	641
15 po S. Trogicy	652
16 po S. Trogicy	665
17 po S. Trogicy	676
18 po S. Trogicy	688
19 po S. Trogicy	702
20 po S. Trogicy	714
21 po S. Trogicy	726
22 po S. Trogicy	739
23 po S. Trogicy	753
24 po S. Trogicy	763
25 po S. Trogicy	776
26 po S. Trogicy	791
Ewang. Na den Apostl. S. Ondřeje	804
S. Tomasse	811
Wěššiwánj P. Maryge	818
S. Marka	830

Zwěstowánj P. Maryge	839
S. Jilipa a Jakuba	851
Ewang. Na den S. Jana Křtitele	861
S. Petra a Pawla	874
Ewang. Na den Nawostjwenj P. Marye	882
Na den promeněnj Pána Křsta	181
Na den Aposst. S. Jakuba	893
S. Bartoloměje	902
S. Matausse	910
S. Michala	918
S. Symona a Judy	932
Text Kajícy	940

Regstrjku Ronec.

Bůh Otec Stworitel požehnáwal začátku/
 Bůh Syn Wykupitel posylowal w Pro-
 středku/
 Bůh duch Poswětitel/ ten učinil zawjrkú/
 Tak Bůh wtrug osobach dokonal tu Postylku.

Manu Christi Protegente!

Potřebná Správa

kterak tuto

Ručnj a Domownj

W o s t y l l u

Křesťiansstj Hospodárowe / gakž k
swému wlastnímu prospěchu / tak též k
wzdělání swých dítel a domácych/vžíwati mo-
hau; Aby oni tudy sami/ wjry swé utvo-
zení/ dítky pak zrušst w Známosti
Boží dosáhli.

Kdežto

Přidané sau/gak Modlitby tak též y Pj-
sně Rannj / Wečernj a obecné.

Léta Paně
MDCCXII.

876 Easlawy a Křestianský Hospodari/

Kdyždy Hospodari Křestianský/ gest podle swého duchowního powołání/ w swém domě Bnězem/ gatz S. Jan w swém Zgwení w I Kapit. w 6. dosvědčuje/ a S. Petr w I swém Listu w II Kap. w. 5. nazývá ge Knězstwo swaté; Ale wšak ne w tom smyslu/ gako se Bněží podle swého Zkřadu wstarým Zákoně gmenowali/ a nebo gako se Pastyrům a Saffarům tagemstwj Božich/ w Novém Zákoně takowá Gmena/ podle obyčeje starého Zákona/ dávagi; Vybrž oni se gmenugi Bněží:

Po nepřvé/ Ratione unctionis, to gest/ pro gegich duchowní Pomazání. Nebo rovně tak gako sau Bněží wstarém Zákoně býwali olegem swatým pomazání; Také také sau wšickí wěrní a prawí Křestiane/ pomazani swatým duchem/ a s geho dary/ o kterémžto Pomazání mluwi S. Jan w I swé Episs. w II Kapit. w. 20. a Kral Dawid o duchowním pomazání/ kteréz se na wšecky Křestiany w skahuge/ takto napsal: Medotykente se Pomazanych mých/ w Žalmu CV, w. 15.

Po druhé/ gmenugi se Bněží/ Ratione functionis, pro gegich duchowní konání a práce.
Wsta

Wstarým Zákoně byla neywětšj a neyobwz-
 lassněgšj Práce Knězka Obět/s kterau oni
 zacházeli. W nowém Zákoně pač Křestiane
 také swau Obět magi/ totiž sacrificium laudis,
 to gest/obět Modliteb a djť/a toť gest gegich
 obětowanj a řaděnj duchownj; totť sau Wol-
 fy rřm gegich/v Proroča Ozeasse w XIV K.
 w. 3. a Zgewenj S. Jana w V K. w. 8. Ma-
 gi též sacrificium poenitentiae, to gest/obět pra-
 wého Pořánj/o kterězto oběti/Kral Dawid
 takto wyslowuge: Oběti Bohu přjgemné sau/
 duch škraussenj: srdcem škrausseným a potřebným/
 Bože/ nezhrvš/w Žalmu LI, w. 19. Magi ta-
 ké Sacrificium beneficentiae, to gest/obět swého
 dobrodinj/ kterěz oni chudobnému prokazu-
 gi/o kterězto oběti S. Pawel takto napsal:
 Na věinnost pač a na zdjlnost nezapomjnegte:
 Nebo w takomých obětech/ zwlassinj swau ljbořť
 má Bůh/ř Židům w XIII Kap. w. 15.

Poněwadž Laskawý a Křestianský Hospo-
 dari/ odtud dořti patrně poznawáš/ že tě
 Bůh milostiwý/ za Kněze duchownjho z pau-
 bě milostj swé řkrze Syna swého gednoroz-
 něho Pana Krysta powolati/a řkrze Ducha
 Swatého řtomu Nřřadu poswětiti račš;
 Tehdy gest twá powinnost/ gestilize chceš
 wěrným Křestianem / to gest/ duchownjm
 Knězem slauti/ abys tento twůg Nřřad be-
 dlivě a nabožně wyřkonáwal/ to gest/ abys
 netoliko sam sebe/ nybrž y twé djťky a domá-
 cy w Známostj Krystowé wzřřelawal/ podle

napomenuti S. Petra: V wy/gałojto łame-
ni żywe wyděławegte se w diu duchownj / kně-
stwo swaté / k obětowanj duchownjch obětj /
wzácnych Bohu strže Gezu Krysta / w I Listu
swém w II Kapit. w. 5. Abys pať negatani
Sprawu měl / kterak bys podle této Postyl-
ly/twůg Uřad vžitečně a spasytedlně wyko-
nawati / přitom sam sebe w Znamostj Boží
wtwřowati / a twé dítky a domacy wywo-
wati mohl; tehdy nechťel sem pominauti/to-
to Naučenj tobě vdeliti:

Když Sobota přigde / a ty času večerní-
ho / od twé práce odpocíwaš / tehdy dwoge/
gestili sy a wšak dobrý Křesťian / činiti máš /
dříve nežli se k odpocinuti twému vjřati
mjíš;

Po nepřvé / máš sobě s twými dítkami / a
Domácyma / ta mnohá dobrodinj kteráz tobě
twůg Otec Nebeský / gať na duši tak též y na
těle / celého tyhodne / hogně prokazati rači /
nabožně rozgimati / a gemu za ně srdecně dě-
lowati.

Po druhé / máš se ke dni Vědělnjmu nabo-
žně připrawowati: Což se děge / když ty Wy-
klad na Ewangeliu / kteréz se w Věděli wy-
kladati má / z gisté Postylly swým dítkam a
domácym na hlas čteš / aneb gednomu z twých
domácych čísti kažeš / a gich se potomně / co
sau sobě z takowého čtenj zachowali / dopta-
waš / a wšeligať ge zkussugeš.

Pročež když čas večernj w Sobotu anebo
před

před Swatkem se přiblíží/tehdy zwoleg twé
djtky/ twau celádku/ ano wšfecky twé domá-
cy/ genž pod twau Spráwu a Strěchu přis-
naleží/ a když se segdau/ tehdy zaspjweg s nj-
mi dwě y tři Pissně/ a nebo kolik se tobě libí/
gakž čas a Ewangeliium sebau přinássi; po-
tomně spjweg z těchto dwau gednu Pisseň
před kázanjm:

I.

O Tce nášš milý Pane / deg nam Ducha
Swatého/ :: Prosyme at se stane/ pro
Krysta Syna twého/ at nás naučí Božského
Prawdu Zákonu znáti/ proroctwj sfalessně-
ho/pilně se wystříhati.

Kryste genž gsy swým wěrným / sestal Du-
cha Swatého/ :: Před wěky wywoleným/od
Otce nebeského: Raciž nám této chwile/ to-
ho Ducha sestati/ atbychom tebe mjle/ mohli
w Slowu poznati.

O milý dusse Swatý/ rač našim hořtem
býti/ :: genž gsy w darjch bohatý/nemesskeg k
nám přigjti/ zprawügž gazýř k mluwenj/deg
nám dobré naučenj/ nachýř vši k slyssenj/ za-
pal srdce k wěrenj.

II.

BOže Otce seshlž nám/nynj Ducha swatě-
ho/ :: at on nám otewře sám/prawdu
Zákona twého/a zapálj srdce w nás/abychom
tě milowali/ nynj y na každý čas/ wůli twau
konali/ a wčenj cyžýho/wystříhali se wždy pil-
ně/ twého Slowa žiwého/drželi se sýlně: Tak

Radce/ w té lásce/ w pokogi deg nám vsnau-
ti/ nedeg nám zahynauti.

Gejissi Boží Synu/ prosýmeť twé milosti/
:/: genž gsy pro našj wjnu/trpěl mnohé žalo-
sti/ opuštěn byl od Otce/ mezy lotry gsa na
kříži/ obrat se na své Otce/ o dobrý Pastýři/
Degž nám twiig hlas poznati/ skrze Ducha
pomazánj/ tebe následowati/ vždy až do sko-
nánj: Pros za nás/ w každý čas / Boha Ot-
ce nebeského/ vchoweg nás od zlého.

O Bože Swatý Duse/ račiž nás nawští-
witi / :/. A naše hříšné duse/ twým Ohněm
zapáliti: Zwol w nás sobě příbytek/ s Otcem
také geho Synem/ neopauštěg svých dětí/ ať
giž nezahynem: Degž nám pravdu vmeťi/
kterauž učil Krystus Gejiss/ gižto nemůž wě-
děti/ komuž ty gi nezgewiřs: Degž se vždy/ té
Pravdy/ držeti až do skonánj/ zbaw nás od
zatracenj/ Amen.

A kdýž takowau gednu Píseň s twými dít-
kami a domácyma wyšpiwaš/ tehdy říkej na
hlas tuto Modlitbu

Před Kázáním.

Ospodine wšemohaucy/ Nebeský a milo-
srdný Otce/ my se nyní klanime před trů-
nem twé welebnosti / prosíme tebe srdečně a
pokorně/ skrze Pana a Spasitele našeho/ twé-
ho milého a gednorozeného Syna Gezu Kry-
sta/ račiž nám ducha twého swatého nyní w

tuto hodinu ku pomocy sěslati/ aby náš ro-
zum a smysl swau maudrostj otewřel a oswě-
til/ nas k poslauchánj slowa twého swatého
spůsobné učinil/ tak abychom geg bedlivě a
vžitečně poslauchali/ do srdcych našich/ gafo
neydražši Pořlad/ w skládali/ sobe geg roz-
gjmali/ podle něho náš žiwot řjdili a spra-
wowali/ w naši wjře se utwřizowali/ twau
wůli poznávali/ w trzpi/ w sřauženj a při smr-
tj se s nym potěšowali; A tak to Nebeské
Kralowstwj zde na Zemi w něm hledali/ kte-
rěz sy nám Hospodine všemohaucy/ wo smr-
ti dati/ a nás do něho wwesti přisljti. Ho-
spodine wyslyš to naše wraucne wzdychánj/
pro drabé rány twého milého Syna/ naše-
ho Spasitele Pana Krysta/ Amen!

Ná kteraužto Modlitbu řjkeg Díce náš:
a potom gessťe takto wzděchnj:

Hospodine všewědaucy
Stworiteli všemohaucy/
Pořorně tebe žádáme/
A twé pomocy hledáme:
Sessli nám Ducha Swatého
Teď zwysostj trůnu twého;
Ať nám srdce zapaluje
Wši naše připrawuje
Slowa twého k poslauchánj;
A bedlivému osřjžánj.
Amen!

Po tointo twým wzděchnuti/ wezmi před
sebe to Ewangelium/ kterěz se w Ueděli wy-
kládati má/ a čť geg s welikau bedlivosťi a

nabožnostj na hlas/ též také y geho nasledu-
gicy Wyklad. Když pak to své takové Ká-
zání přečteš/ tehdy se hned od počátku až ku
Konci svého přečteného kázání/ gednoho
každého z tvých domácích Posluchačům ze-
ptaweg na ty Otázky/ kterýchs jim byl přečetl/
aby tobě odpověd dali: A to své takové
doptávání a zkušování/ můžeš s tvými dít-
ky a domácmi tak dlouho opakovati/ až v-
widíš a spatříš že saú Wyklad S. Ewange-
lium pochopili/ a z něho pocházející vžitky
sobě zachovali. Po vykonání pak svého
Rozgymání slova Božího/ říkej tuto nasle-
dugjcy Modlitbu

Po Kázání:

Děkujeme tobě náš Nebeský Otče/ za tu
tvoau newymluwanau Milost a lásku/ že
sy nám bídým hříšníkům k potěšení/ slovo
tvé svaté předložiti/ vyložiti a vůli tvoau
nám zvěstowati ráčil. O milostjwy Bože/
nedopauštěj aby to Semeno/ slovo tvé
svaté/ kteréž nyní w srdce naše padlo/ od
trní/ to gest/ skrze wšelíkau rozkoš toho swé-
ta vduseno/ a od ptákůw/ to gest/ od ďabla a
geho holomkůw/ snědeno/ a ze srdce našeho
zase wyzobano nebylo / nýbrž aby w Zemi
dobré/ to gest/ w srdcích našich/ od du-
cha svého swatého posvěcených/ hogný v-
žitek přineslo: Wkoren a zapečet to wšlecko
w srdcy našem/ co sme nyní z rozgymání slo-
wa

wa twého pochopili a zachowali/ tak aby-
chom sržce pomoc ducha swatého wsecko to
plnili/ podle slova twého živi byli/ a potom
spasýtědně vmřiti mohli. Ach dobrotiwý
a laskawý Nebeský Otče a Pane/ deg Slovu
twému swatému hogný zruš a šťastný Pro-
spěch; aby ono netoliko mezy námi/ ale y me-
zy ginými Národy/ poznáno a rozšířeno by-
lo: Tak aby se wšickni Naroďowé učili/ tě
wečného Boha s námi odtud prawě pozna-
wati/ wžíwati/ chwaliti/ slawiti a tobě dě-
kowati až na wěky. O milosřdný Bože/ řeď
sám sržce nasse/ abychom wsecko což činíme
y opausťjme/ po vůli twé činili a živi byli/ a
tak wždy poslušné dítky každého Času nale-
zeni byli/ a budaučně pať žiwot wečný a dě-
dictwý s Krystem Gežjsssem nám připrawe-
ného aučastnj býti mohli/ Amen!

Přideg toto wzdechnutj:

Bože tobě děkujeme
Z Gruntu sržce nasseho/
My tebe oslawujeme
Teť z dobrodinj twého;
Žes nám této chwyse nynj
Swaté Ewangeliu
Duffi nassich porěšenj
To přepěkné Liliu
Kratce a pěkně wyložil/
A tak slowem swatým twým
Gsy duše nasse nakumil:
Gakožto chlebem žiwým,
Bože deg ať podle něho
wždy náš žiwot trawjme.

Zanechajcie všeho zlého/

Ať po tobě dychtíme.

Amen!

Křížek Otce naš/a když ho přerikaš/tehdy
zavři tuto tvaú Nabožnost s Slovy Apo-
stola Paně S. Pavla k Filipenským w IV
Kap. w 7. napsana:

Poslóg Boží kterýž přewyššuge wšeliký rozum/
hagiti bude srdce wšich y smyslu wšich w
Křistu Ježíši/Amen.

A zpjweg:

I

Poďěkujmež nyní / Panu Bohu na wšes-
tj: Z geho dobrodinj/ kteráz nám činj z
milostj: Že Pořlad otwira nám/ skrz Slu-
žebniky Slowa swého/ aby mohl byti po-
znan/ od každého wěrného/ nikudy/ ginudy/
nelze do Křestianské Swobody/než skrze Po-
znani Prawdy.

Ta Prawda Křistus gest/ giž se máme
sprawowati: Složic wšelikau lest/ což on
nám welj delati: Vleč kdož gi wazj lehce/to-
mu Cžlowěku bude běda/že hrjchu přestat ne-
chce/o Pomstě Boží wěda/Sodomě/Gomo-
ře/w Saudny den bude menšj hore/než tem
kdož tě lehčj Bože.

Protož Swaty Duse/pomoz nám znassich
křechťostj/ obnov Srdce nasse/zapal ge do-
brau žadosti: Abrehom Slovo Boží/slyšic
plnily s ochotností/ neb kdož twým Ohněm
hoří/zamita wšecky zlostj/my z sebe/bez tebe

ne

nedostaneme se do Tlebe, o degž Pomoc ži-
wý chlebe.

Y flussit žadatj/hned Boha/Swate Tro-
gice; Alť raci poslatj/ dělníku na žer swat
wice: Kterjzby pracowali/ strze Ewangeli-
um čiste/ a Lid napravowali/ strz to Včenj
giste/ k Poznánj/ k Pořánj/ k Milosřdenstwj
nabywanj/ k wecnemu odpocíwanj/ Amen.

II.

Pochwalen budiz Pán Bůh náš/ kterjz
nynj nasýtíł nas/ Swatým Slowem/
genz gest Pokrm našim dussem/ Hallelujah/
Halleluja/ pochwalen buď Bůh Hallelujah.

Pochwalen buď y Syn Boží/ genz gest du-
šj našich zboží/ neboť on sám/ strz Smrt na-
wrátil Žiwot nám/ Hallelujah/ Hallelujah/
pochwalen buď Bůh Hallelujah.

Pochwalen buď y Duch Swatý/ genz nás
wci práwě znatj/ Boha Otce/ y geho milého
Syna/ Hallelujah/ Hallelujah/ pochwalen buď
Bůh Hallelujah.

Když z těch dwau ^{*}gednu ^{*}píseň přespjwaš/
tehdy spjweg gestě dvě a neb kolik se tobě
libj Písnj/gať čas a Ewangeliium s sebau při
našj/ a potom pomodli se s twými dítky a do-
mácyma wečernj Modlitbu a gďj we gmenu
Paně k Odpocínutí twému.

Tento Paradeł twého čwjenj se w Kře-
stianstwu/ můžeš y dne Medelnjho po wyko-
nánj Službách Božjch zachowáwati. Ho-
spodin rači k té takowé Prácy Duchownj
řaž-

Kazdému Hospodárovi/ svého Požehnání
dělití a datí/ Amen!

Prjdauef.

Modlitba Rannj.

SWatý / Milosrdný a Dobrotivý Hospo-
dine/ Pane a Otče náš Vlebestý/ my ný-
ni wstawše z nasseho Lože/ netoliko Swět-
lo dennj widjme/ ale také y w něm twau Do-
brotu/ a Lásku spatřugeme/ skrze kterauž gšy
nás této Vlocy odewšseho zlého chrániti/ a
z této Rannj hodině opět milostiwě docho-
wati ráčil.

Děkugeme tobě náš Pane z Gruntu Srd-
ce nasseho we Gmennu Prostřednjka nasseho
Gezisse Krysta/ za takowau Milost a Ochra-
nu/ ano za wšsecka i giná nezjssná dobrodinj/
kteráz gšy nám od Pěčátku žiwota až do te-
to chwjle na duši/ y na těle pro pugčiti/ a od
tak mnoho zlých Příhod nás obklicugjících/
obhágiti ráčil. Buď Gmeno twé Swaté
pochwáleno nyní až na wěky! Prosíme tebe
Bože/ a Slitownjce náš w zaslubah Syna
twého milého/ aby gšy wšsecky hřichy a pro-
winěnj od mladosti nassj/ až posawad tona-
né/ wědomě y newědomě/ ze zlosti y z Řech-
losti páchané/ laskawě odpustiti/ krwj Kry-
sta Gezisse wymazati/ a Duchem swatým o
twé

twé Milosti Srdce nasse vgjistiti ráčil / že
 nám na wěky připomínánj nebudau. Tobě
 náš Strážce a Opatrownjce / cele a plně po-
 raucjme tohoto dne y po wšecky dny zdegsj-
 ho obcowánj / nasse Duse a gegjch Mocnosti /
 Srdce a gegjch naklonnosti / Smysly a gegjch
 působenj; rač ge od Pádu a Hřichu vchowaa-
 ti / a gako nástroge twé wůle a Sláwy / Du-
 chem Swatým řjdití a spravowati k dobré-
 mu a tobě libeznému předsewzetj a Stut-
 kům. Deg a rozkaz twým Swatým Angelům
 aby nás se wšim což gsine a máme (Rodice /
 Manzele / Dítky / Přátele / Známe / Sausedy /
 Přibytek / Žiwnost / Směnj) obhagowali / před
 Zlutoky Diábla / zlosti Lidské / a wšseligatými
 Škodami a přjchodami / at nic zleho se k nám
 nepřibljíj. Buď nasse Pomoc a Posyla we
 wšem dobrem konánj a předsewzetj; Deg
 šťastný Prospěch k dobrému dokonánj wšech
 Prácj a Powinnosti nassich. Odewzdává-
 me twé Láskawé Pěci celau Cyrkw Křesti-
 anskau / rač gegj potreby a žádosti / které ty
 neglepe znáš / milostiwě naplniti / při čisto-
 té Slowa twého a Swatosti zdržowati / a
 kteréj přitom pracugj Maudrostj a Milostj
 swau / Zdrawjm / Sýlau a Požehnánjm swým
 dariti. Wšeckny Wrchnosti Křestianské
 báznj twau / Maudrostj / dary Ducha twého
 Swatého / k dobrému spravowánj Podda-
 ných / naplniowati. Každého wěřicýho Kře-
 stiana w prawé Wjře a pobožnosti chowa-

ti: zarmaucené těšiti / w pokušení Satana
 zůstávající / wyswoboditi / mdlé sýliti / chude
 žiwiti / pracovitě pozeňnáním dariti / Wdo-
 wy a Syrotky opatrowati / Sauzené a potla-
 čené wyprostiti / nemocné vzdrawiti / vni-
 gící w Pokoji propustiti / wšechný neřádky
 obrátiti / bludné naprawiti / wšechněm Ne-
 přátelům odpustiti / ano / nedostatký wšech
 Křesťanůw / wšech Lidj / y wšeho Stvoře-
 ní dobrotivě se vjímati; Tak aby tobě w
 tento den y po wšě časy zde / a potom nawě-
 ky / Čest a Chwála byla vzdáwana. Vlyš
 Otce we gmeno Ježíše w Milosti Ducha
 twého Swatého / Amen. Otce náš.

Gina.

Jana Arndta / Biskupa Knížetstwi Ly-
 neburského / z německé řeči
 přeložena.

Milostný / litošiwý / Bože / Otce wečného
 Swětla a potěšení / gehožto dobroti-
 most a wěrnost / každého gitra se obnowu-
 ge / buď tobě Chwála čest a dělowání wzda-
 wana / za to zdarné a přigemné swětlo gitr-
 ň / a že gšy mně této pomínule tmawé Mocy
 milostiwě zachowati / Sen libý dáti / a odpo-
 činuti pokogného popřiti ráci. Degž mi
 giž také nyní w twé milosti a lásce / w Ochra-
 ně a bezpečnosti zase s potěšením powstati /
 a milostné swětlo dennj s prospěchem a s po-
 tě-

teffenjm vziwati / předewšim pať rač mně
 twým wěcným swětlem ošwititi / kterěz gest
 Krystus Gejzš Spasitel můj / tať aby on we
 mně se ošwecowal swau milostj a poznanim
 swým. Ostrjheg w srdcy mem swětlo wjry
 mé / rozmnožug a pošylňug gj / probuď lásku
 twau / utwurzug Uadegj / deg mi prawau po-
 řoru a tichost / tať abych po slepěgich Spasy-
 tele mého Krysta Gejzše křácel / nechť twá
 Božsta bazeň we wšem mém předsewzeti
 před Oćima mýma stogj. Žazen odemné
 wšseliké duchownj temnošty / a wykřořen šlepo-
 tu srdce mého / ostrjhegž mně dne tohoto y
 každeho času / před powěrau a Modlařst-
 wjm / peychau a rauhánjm se gmenu twému /
 před pohrdaním slowa twého / před Uepo-
 slussenštwjm / litým hněwem / tať aby slunce
 dne tohoto nad hněwem mým nezapadalo:
 zachoweg mně před Ueprátelštwim a Žlo-
 šty a nenawisť / před chlipnošty / nesprawed-
 nošty / neupřimnošty a lžj / před škodliwým
 lákomštwim / a před wšseliké nezřizené Žado-
 šty / a skutečném gj naplniowanjm. Wzbuď
 we mně hlad y žjzen po tobě a Sprawedli-
 wošty twé / wywč mně činitj podle wůle twé /
 duch twůg dobrý / wediz mně po přime cestě
 twé. Ulechť mně potkawa Žastup Swatých
 Angelůw / gaťo Žakoba / poruč jim aby mně
 na wšech cestach mých ostrjhal / na ruce swé
 uchopili / abych Uohy swé o Kamen nevrá-
 zyl / abych wdatným gšauc / po Lwjch a hadich
 křá-

tracetí / a po Lwicatech a dracych slapatí
 mohl. Poraučím dnes twé Božské milostj/
 mysslenj me/srdce a vmysl/y wssedka ma před-
 fewzeti / též wsta a slova má/ tolikéz wssedky
 skutky mé/ tak aby se wzťahowali ke ctj a sla-
 wě Gmena twého / a k prospěchu blížnjmu.
 Včtí mně nadobau milosrdenstwj swého/ a
 nastrogem milostj twé/ pozebnegz wssedky mé
 činy/ deg pruchod mému powołání/ a překaz
 wssem těm/ kterjz mně w něm překážegí/ Za-
 choweg mně před pomlawanjm / a před
 Mordyrstými Ssipy Lhařím ; Poraučím
 twé Božské milostj Tělo y Dussj / (Manžel-
 ku/ ditky/ Čeladku/ Čest/ Statek) y wssedko
 Gmenj mé/ Milost a dobrotiwość twá zpro-
 wazegz mně wzdycky / drž ruky twau nade-
 mnau / buďto že chodím nebo stojím / sedím
 nebo se pohybugj/bdím nebo spjm/Zachoweg
 mně před ssipy wedne letagjcými / a nakáže-
 njm mornjm/od ducha škodliwého w temno-
 stech se protulugjcýho / tež wtołu od ďabla o
 Polednach škodjcýho. Pozebnegz žiwnostj
 mé/ deg mi podle Wůle twé čeho potřebu-
 gi/ nechť darím twých zlé newžívám/zacho-
 weg nás wssedny od Wálky / hladu/ Moru/
 Ohně/ zlých lidj/ před zlaw a nenadalau sirt-
 tj; Ostrjheg dusse mé/ y také mé wcházenj y
 wycházenj/ od tohoto času až na wěky; Po-
 přeg mi blahoslaweného Skončenj/ degz mi
 posledního dne Saudu/ a Zgwenj se w sla-
 wě/ a přistj syna Božjho Krysta Gezišse/ za-
 do=

dostiwě s potěšenjm očekáwati. Bože Otče
 stwořiteli můj / smiluj se nademnou / zacho-
 weg mně a deg mi své požehnání; Gezišij
 Kryste Synu Boží / vykupiteli swěta / okaž mi
 twar twau laskawau / a smiluj se nademnou;
 O Bože Dusse Swatý / vtěšiteli wšij Cyrkwě
 Břestianské / obrať twar twau laskawau ke
 mně a smiluj se nademnou / degž mi twuj
 swatý / gať zde časný / tať po smrti wěčný bla-
 hoslavený Pokog / Amen!

Píseň Kanni.

Gaťo : Wohl dem der seinen Tag.

Dělugjť můj Pane twě samě / Welebnosti
 přeslawné / za wšěcka twá dobrodinj /
 kteráž mi / w tomto dni / twá Milost činj.

Že gšy mně té Mocy / swau mocy / ráčil ští-
 astně pomocy / tať že nemohl škoditi / Sata-
 nášs / Swudce nášs / mně pohltiti.

Nebo gaťž sem wčera / z wečera / lehl wlu-
 že se bera / tať zas dnes we zdrawj wstáwám /
 zač tobě / můj Bože / čest / chwálu rozdáwám.

Prošym o Bože můj ! při mně stůj / wšak
 sem gá Služebnjť twuj / a rač mně y dne to-
 hoto / chrániti / brániti / od wšeho zlého.

Ať w hrjch nevpádám / té žádám / opatrũg
 mně mocně sám / hrjchy pať gž přw spácha-
 né / odpust mi / w tomto dni / můj milj Pane.

Ať též Nepřátele / tať smele mogj nade-
 mnau cele / mocy své neprowozugi / můj sta-
 tel / na zmateť / nepřiwozugi.

992

Zvláště ten pešelný / vřutný / Vepřitel
nás vhlavný / at dussi y tělu mému / neškodj /
neškodj / bráti Pane genu.

Těb se gá každý čas / Otče náš / kterýž o
nás pěti máš / oddávám w tvé swaté ruce /
y s mými / milými / žiw mrtew gsauce.

Sesliž Ducha twého Swatého / zbury do
Srdce mého / genžby rozum y smysly mé spra-
wował / stwrzował / podle wůle twé.

Tak aby mé činěnj / myšlenj / slova také
mluwnenj / mohli se libiti tobě / a tak gen / kaž-
dý Den / mohl slaužit tobě.

To wšse ráč mi přjti / splniti / pokudž mně
zde chceš mjeti / a potom popřeg z milostj /
přigjti / a wgjti / do twé radosti.

O degž to Bože sám / tě žádám / čehož w
Uáděgi čekám / býti s tebau slawným Pánem /
w Sláwě neskonale / na wěky / Amen.

Gina.

Zakau foliw Obecni Notau.

Nymocněgšj wečný Bože / genžs wzdra-
wj dal wstatj zloze / budiz tobě wečna
chwála / z ostrihanj Dusse Těla.

Uable Smrti / Sna těžkého / ostrihal gsy
mně hrjšneho / čímž gá se mám odplatiti / neg
gsa wděcen děkowati.

Budiz Strážce můg nademnu / ostrjbeg
Tělo / Dussi mau / Stáwu mého powolánj /
dne tohoto do skonánj.

po-

Potóm w ginem Prácy weda/ bych doby-
wal sobě chleba/ Sprawedliwé zysku hledici/
chudým z něho vdelugje.

Střwostnost gjdla/ Pitj/ Spanj/ Těla z
bytnost odivánj/ zahalcíwost/ Lenost/ Pega-
cha/ gest Nastrog každého hřjcha.

Přízeň Towarystwj Swěta/ Dussj Tělo
w hřjch zapleta/ daremnat by byla Prace/
má bez tebe/můg Ochránce.

We wšemě se poraučím tobě/ wed mně k
Wůli gáž chcess sobě/ swau Wůli gá twé
poddawám/pomoz w ni zústarj žádám.

Těhto příčin přesskodliwých/a Swědomě
vražliwých/ dnešnj den mně gich vchoweg/ k
Wůli twé geg stráwitj deg/ Amen.

Modlitba Běcernj.

O Tě Swětel/ Ochránce náš/ v kteréhoš
neni žádného proměnenj anj zústiněnj/
nám gíž Slunce západlo / a Noc temná se
přiblížila. My Dětj twé/ přistupugeme k
Trůnu twé Otcowšké milosti/we Gmeno Sy-
na twého nasseho Prostřednjka Bezjše/w mo-
cy Duchá Swatého/tobě Srdecně dělugjes
že gšy nás w tento pomínuly den/ano od po-
čátku Žiwota nasseho/ tať mnohými dobro-
dinjmi dariti/ Dussj y Tělo opatřiti/ w na-
šjch Powołánj a Prácy slyti/Diábla Nepřj-
tele/ a giné zlé wěcy/ mocně odwrátiti/ a kře-

to večernj Zodjné nasseho odpočívání opět
dobrotivě bez Murazu a Škody/nám do po-
mocy ráčil. Tobě sluší za to/y wšecká twá
nezčíslná dobrodinj/ svrchovaná dobrota/
Čest/ chvála/ Dík činěnj/nýnj y na věky. Po-
něwadž nasse Swědomj/ oswědčuje že jsme
mnobýma hřichy a nedokonalostmi provinili;
li; wyznáváme před twým Swatým obliče-
gem takowá proviněnj/a žádáme za Milost
a odpustěnj gch w zásluze y Smrti Krysta
Syna twého; W gehožto Swatém Sme-
nu k tobě se vtíkáme s počornau Prosbau
našj/ aby s mocnau Ochranaú Prawice twé
nás zastiniti/ odewšech zlých a škodlivých
Příhod hágiti/ ohniwau Stráž Swatých
Angelu okolo nás položiti ráčil. Deg nám
tiche odpočinuti/ libý Sen/ wesele procýtenj;
občerstwi vmdlené Síly/ a včim Ludy nasse
spūsobné ku konánj Powolánj našich/podle li-
bezne Wíle twé: Přigmi w Otcowškau o-
chranu twau/ Duse/ Těla (Dítčy/ Manželky/
Rodice/ Přátely/ Čzeleď/ Žiwnost) y wšecky
kterž se k tobě vtílagi a twé ochrany a pomo-
cy potřebugi/ tať aby nasse bděnj y Odpoči-
wánj tobě seljbišo. Když pak dokonáme zde-
šj časné přebýwánj a večer Žiwota nasseho
se přiblížj/ Stjn Smrti nás obklíčj; Pomoz
nás Žiwot w twé Milosti dokonati. Přig-
mi Dusi w twé Swaté Ruce/ a Tělu pro-
pugč odpočinutj pokojného až ke dnj posle-
dnj

dnjmu / potom přiveď nás wsecky k Nebes-
skému a wečnému Swětlu / Amen.

We gmeno Gejssle Krysta Amen.

Gina.

Jana Arndta / Biskupa Knížetstwi Ly-
neburského / z německé Řče
přeložena.

Milosrdný / dobrotivý Bože a Otče / wzda-
wám twé Božské milostj / čest a Chwa-
lu / že gsy den y Noc stworiti / swětlo od Tmy
rozdělití / den ku Práci / a noc k odpočinuti
oddati račil. Tak aby lide y howada se ob-
čerstwiti mohli; chwalim a oslawugi tebe we
wsech twých dobrodiních a skutcích / že gsy mi
srze twau Božskau milost a Ochranu den
pominuly račil dati stráwiti / a břimě geho a
trapeňj přemocy a odbyti / dosti gest milý
Otče / že každý den dosti ma na swém trape-
ňj / ty wšak vždy račíš pomahati gedno břimě
po druhem skládati / až na posledy přig-
deme ke dnj wykaupenj a wečnému odpočinu-
ti / kdež wsecka sauzenj a težkostj přestanau.
Děkujit také srdecně za wšeliká dobrodinj /
která gsem dne pominuleho z twé Božské ru-
ky přigal. Ach Pane nehodný gsem wsech
twých Milosrdenstwj / genž každodenně ke mně
dořazugeš : Wzdawamť y Chwalu za od-
wracenj wšelikého zlého / kterěžby mně bylo
mohlo tohoto dne potkati / a že gsy mně štj-

496 tem Vleyvyššijho/a stjnem Wšemohaucyho
 prikryl/ předewšim Wsestětim a težkými hřj-
 chy zachował; Prosym také srdecně a syno-
 wský/ odpust mi má wsecka přestaupenj a hřj-
 chy/ gichž sem se tohoto dne myšlenjm slo-
 wem y skutkem dopustil/ mnoho zlého sem v-
 činil/ a mnoho dobrého zameškal. Ach buď
 mi milostiw Bože můj/ buď mi milostiw/
 nechť dnes wšickni hřichowé mogi semnau
 zemrau/ a degž mi abych wždycky/ Bohabo-
 gněgj/ swatěgj/ pobožněgj a s prawedliwěgi
 zase powstal/ a sen můj nebyl mi snem hřj-
 chu/ nýbrž swatý/ tak aby duše a duch můj
 we mně krobě bdel/stebau mluwil a se obíral.
 Požehněgj mému snu/ gaťo Patryarchowi
 Jakobowi/ kdýž Kzebrjř nebeský wesnach spa-
 tril/ požehnánj dosahl/ a swatý Angely spa-
 tril; ai o tobě mluwjím kdýž se na Lóže kladu/
 na tebe spominám kdýž procýtim/ tak aby
 Gmeno a Památka twá wždycky w srdcy mem
 žůstawala/ buďto že spjm nebo bdjm/degž mi
 abych se neležal přistrachu nočního/ a se ne-
 obawal nablého předěšenj/ ani Zúkladu bez-
 božných/nýbrž ljbě odpočíwal; ostrjhegj mně
 před strasslywým snem/ před přisserami a o-
 bludami nočnimj/ před Padem Neprátel-
 ským/ ohněm a Wodau. Ky kterýž nás ostrj-
 ha nespj; Ky Pastýř Izraelský bdj a nedři-
 me/ budiz ty o Bože stjnem prawjce mé; aby
 mně wedne slunce/ ani Měsyc w Tocy netra-
 pil: Nechť twogi swatj strazni mně ostrj-
 ha

hagi/a Angelowe twogj at wůkol mně se kła-
 dau/a mně wyswobozugi; Angel twůg swa-
 tý at mně w prawy čas zase wzbudj / gako
 Proroka Eliasse / když spal pod Jalowcem/
 gako Petra když odpočíwal v wezenj mezy
 Stražnými; Swati Angelowe twogj nechť
 mi se wesnach wklážj gako Jozeffowi a Mu-
 drcum od wegchodu/ abych se znati mohl/že
 gsem také w losu a Towaryštwu swatých
 Andeliw/ a když hodjnta ma přichazeti bu-
 de/ popřeg mi sřiasřny sen/ a blahosławené
 odpočinutí w Krystu Gezišj Panu a Spasy-
 teli mém. W gehořto swatém Gmenu a
 nadewšseřka gina Gmena od tebe wywysse-
 nému řtobě Bože Otče/ tuto weřernj obět z
 řrdce řkrauffeného ponizeně přednassim/ wo-
 řlagice/ tak gať mně twůg Nřeymilegšj Syn/
 wynauřiti rařil: Otče náš genj řy na Nebe-
 řych řc. Tobě pať nřeymilegšj Pane Gezu Kry-
 řte Synu Boha žiwého / Křali a Pane/ řkre-
 řyž gřy Bněz a Biskup náš řwřchowany/ w
 mořné a milořřiwé ruce se porauřim/ a pro-
 řym/rařiž tuto obět řrdce meho a řřřiw mých/
 Bohu Otcy obětowati/a tuto mau nedořřa-
 řeřnořř swau dořřřřeřnořřj dopřniti a mně za-
 řřaupiti/ za mně hřřřřného y za wšřeřky wěř-
 ně/ř Bohu Otcy se přimľuwiti. O degj mi
 toho wřiti/ pro řeřř a řřřřwu Gmena twého
 swatého/ od wěřřiw/ až na wěřy po-
 řehnaného. Amen!

Píseň Wečerní.

**Jaťo: Welebi Dúse má Pána wšim
Srdcem.**

Při skonánj dne toho/za Ochránu/děťuge
me wečnému swému Panu.

Prosyťe za wšech hříchůw odpustěnj/Pro
Křesťa Syna twého zaslauženj.

O račiž chraniti nas této Mocy/Proti Diá-
belské y zlých Lidj Mocy.

Angel twůg Swatý budiž wždycky s námi/
o wyslyš nás a smilug se nad námi.

Wzďal od nas na zďráw y Statku škody/
oheri/ Mord/ Laupež nescastne Příhody.

Deg nám odpocínaut w Swatem Pokoři/
wšak gšne wždy welicy y malj twogi.

Ach zůstati s námi nášs Pane Gežíšy/a ne-
opauštěg swau Křesťianskau Kříži.

Neb se Swět k wečerau giž nalkoiuge/ a
Diábel wšelikau Zlost provozuge.

Nedopauštěg zhasnautj Słowu twému/
až práwě přigdesz sám ke dni Saudnému.

Při Smrti našj budiž ty nášs wudce/ Po-
raucínět se w twé přeswaté Kuce.

Degž nám za sebau/ do Tebe přigitj/ at tě
tam wečně můžeme chwálitj.

Amen degž to wšeko nášs milý Pane/at se
nám podle wiry našj stane/ Amen.

Gafo: Pane Kryste věčný/a Nebesky.

B Is oči své Snů nočnimu Pokogně oddávám/
tělu svému/odpočinutj dám/ ne-
vim zdali zase rano vstanu/čili/w Tocy skrz
Smrt pugdu k Panu.

Uy gá tobě/ Bože Bože/ welice láskawy/ z
Srdce svého obět vzdávám/ chvály/ zes
mně ráčil tento den chránitj/a všech Tebez-
pečenstwj zbawitj.

Tys y Diábla/ toho Lwa/w zlostj nestro-
ceného/tvým věricym škoditj chitvého/mo-
cnes ráčil odemně zahrnatj/mně gafo na Ku-
kau svých chowátj.

Když pať nyní gafo mrtwý w loži budu
spatj / a semly žiw neb mrtwý neznatj/ ty
wssecky me Uduy w své Pečj mæg/ y což kde
milého mám zastáweg.

Marnj Snové/o at Smyslu mých neobtě-
žugi/ ani w spanj mně nepředěssugi/ ty Mysl
mau/ ty Dusi mau spravüg/ at w tobě bdi
když gá spjm slauha twüg.

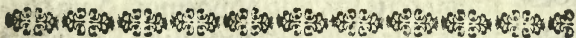
Vlecht mně y twüg Swatý Angel s twau
Pomocy chránj/ Nepřitele Diábla přeč zaba-
nj/ kterýž o to negwje pečuge/že toho z twých
může podwozüge.

Gá pať gestli dočkam Rano Swětla mi-
lostného/ gať se tomu těšim z Srdce svého/
tobě Bohu rad chcy děkowatj/a te ctitwé y
chwále spiwatj.

Giz

Giz na ruzno / me wśsecky marne starosti
gdete/a Smyslowé/giz se vpołogte/ty přid ke
mně můg Paně Gejssij / kdyz zawře oči Sen
neglibegssij/ Amen.

Jana Arndta Biskupa

Braucné Wzdychání podle Modlitby Paně.

Genž se může při Zawrce Modlitby Rannj y
Weternj/ anobř každého času wřiwati.

Otče náš genž gsy na nebesyech.

Můg neymilegssij Otče nebeský/gať gsy ty mi w ez
lika u lásku w tom prokázal/ že gá twým Synem
mám slauti/ a ty mým milým Otcem býti chceš/ a že
gsy pro milého syna swého/Pana našeho Geisse Kry-
sta/ mně za Syna a dědice wśsech twých Nebeských
pořaduw přigal; Degž mi krobě mni synowské
Srdce/ rovně gaťo ty že mně maš wprtimné Otcowské
srdce/ abych wśsecku swau duwěrnost na tebe wřložil;
abych tě srdečně milował/ Synowský se tebe bál/ po-
řorně ctěl/ a tebe we wśsech wěcech poslussen byl. Ach
Bože poněwadž gsy ty w Nebesých/ degž abych wśse-
cka swá myšlenj k Tobj měl/ abych srdce swého nepři-
kládal k wěcem časným; Ale to poznáwal/ že toliko
Pauumřem a pohostinným zde na Zemj gsem/gaťo wśsi-
ckij Otcowe mogi.

Poswět se Gmeno twé.

Ach neymilegssij Otče/ poněwadž gsy ty Bohem
swatým/a gmeno twé swaté a slawné gest/degž
mi abych gá y wśsičkni lide tebe Boha Otce/ Syna y
Ducha swatého/z slowa twého práwě poznati/ wel-
ké

Ě gmeno wssmohaucnostj/ Mllosrdenstwj/ dobroty/
sprawedlnostj/ maudrostj a prawdy twé welebiti/ tes
be w sřdcy mém se wssemi wetjcy mi wždycky chwaliti
mohl/ aby Chwala twá niřdy z sřdce mého a z Auzs
mých wycházeti nepřestávala.

Přid' k nám Kralowstwj twé.

A Ch milý Otče/ poněwad; Kralowstwj twé/ to ney-
wětšj zboj a neywetšj poklad gest / nechť ě
mně a ě wssm lidem prigde sřze ducha twého swas
těho / aby ty sřze wjru we mně přebýwal / twé Kra-
lowstwj we mně měl; abych tebe s sřdečnau láskau
obgimal / s žiwau naděgi tebe se přidřel tak abych
wssého Žboj / twého wědného bohatstwj včasřen býti
mohl / totj twé sprawedlnostj / twého Pokoge / twé ra-
dostj w duchu swatým / tak aby tudy Kralowstwj Sa-
tanowo/ hřich a wssěcky škutky Satanowy / we mně y
we wssěch lidech zkaženo bylo / totj peycha / lašom-
stwj / hněw a nečistě žadostj těla / w nichžto Satan swé
Kralowstwj má.

**Bud' wůle twá / gačo w nebi tak y na
zemi.**

A Ch milý Otče / poněwad; nic swatěgšjho nad
gmeno twé / nic dražšjho nad Kralowstwj twé /
nic lepšjho gačo wůle twá / degi mi tedy ať w mémě
we wssěch lidstřých sřdcy / wůle twá se wykonati mů-
že; Abych z celého sřdce tebe žádal / hledal a poznal / a
wssedno to wykonával / cožby se tobě libilo / pročť
sprawug a řed wssěcky škutky mé / žiwot y předsřwzeti
mé / ě ctj a chwále Gmena twého; degi abych gen to
weděl / chtěl a mohl / což tobě libezného gest / a cožby
Ě twé / ctj a mému spasenj slaužilo. Wediž mně zde
w tomto žiwotě podle wůle twé sřze šřěstj a neschř-
stj / sřze žalost a radost Ě žiwotu wědnému / gá se w twau
wůli wssěcet s tělem y s dššj odewydawám a porau-
čim.

Chleb

Chleb náš wzdegsi deg nám dnes.

Móg Boże Niebesský/ degi mi a wsechném lidem na
Zemi náš odměrený díl/ naši mjrku wzdegsi-
ho Chleba/ srdce na tom přestawagicy/ a twé Božské
požehnání/ kteréz wsecky nedostarky wynabrazuge; deg
nám podle wůle twé milostiwé/ dobré Zdrawi/ staly
pokog/ žiwnost a odew/ a cožby koli nám k tomuto
wzdegsimu žiwotu potřebné a užitečné bylo.

**A odpust nám nasse winny/gakož y my
odpauštíme nassim Winjkům.**

Ach milostný Bože/ degi mi také/ y wšem lidem
pravé Požání/ abych hřichy své poznal/ sedet-
ně a bolestně gich želel a oplakáwal/ a mého milého
Pana Gejssse Krysta se chopil a přidržel/ pro něhož mi
wsecky mé hřichy odpustiti rač/ a nepřítelg mi gich/
degi mi stále předsewzeti/ k polepsšení žiwota mého/ a
wedle wůle twé žiwu býti: Wyhlad zemně wsecku
mstitedlnosti/ a deg mi srdce smírliwé/ abych se sam nea-
wymstíwal/ ale sam sebe saudil/ a mřlobu swau po-
znáwal/ vciň mně přiwětíwého/ dobrotiwého a trpěli-
wého/ abych bližnjmu mému w slowich y skutcyh k
wzdělaní býti mohl.

A newwod' nás w Pokusseni.

Móg Hospodine/ newworgi mně ani žádného wěra-
ného Křestiana w pokusseni/ vciň mně pokorně-
ho bez osfemetnosti/ weseleho bez lehkomyslnosti/ smu-
tného bez žaufanliwosti/ čisteho/ neposfěwněného/ sty-
dliwého/ uctíwého/ sšederného/ sřdnatého a žmuzi-
lého: Propugé nám twé Božské syly a moey/ abychom
nad ďablem/ swětem a nassim tělem sřze prawau wja-
ru w Pana Krysta swítězíti mohli.

Ale zbaw nás od zlého.

Ach Niebesský Otče/ wyswobod mně y wsecky lidi
odez

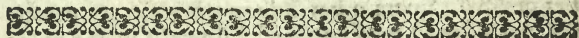
odewšeho zlého/ obwzlastně od newěry a ľakomstwj/
 zažen odemně ducha pychy/ a propugě mi poklad po-
 řory/ odegmi odemně wšsecken hněw/ mřtitedlnost/ řá-
 wist a netrpěliwost; ostrjheg mně odewšř řj/ y před
 utrhanjm a pomlauwanjm mého bljžnjbo; Ostrjheg
 mně před zlořečenjm; Odwrat odemně bludařstwj/
 slepotu a zatmělost řrdce/ ano wšsecko to což by ř přez
 řaice mého Spasenj slaužilo/ od toho wšseho zlého rač
 mně zbawiti.

Nebo twé gest Kralowstwj twa moc y
 Sláwa až na wěky.

Měspodine/ od tebe gařožto nasseho Nebeského
 Krále a Pana wšsecko pocházy/ a řkrze tebe řaz
 mého wšsecko můžeme činiti a řachowati; Křwěť řláz
 wě se wšsecko wřtahuge/ což nřnj od tebe řadame a pro-
 řyme/ pročeř račř tyto nasse prosby mřlostřwě wyslyřřeti.

Amen.

Mě řrdce wtom nepochybuge/ neř gest té řylně dua
 wěrnostj a nádege/ ře ono pro Křysta a geho
 drahé Rany wyslyřřano bude/ Amen!

Jana Arndta

Modlitba řa Swatau a Křestian-
 řkau Cyrķew/ aby ři Břh račř
 řdržowati a řhraniti.

Dobrotiwý/ Mřlostřiwý a Mřlostřdný Břće/ mřlo-
 wně lidřského řokolenj/ děkugi tobě ře řsy od
 počatku řwěta ř lidřského řokolenj/ wřdycky sobě řwa-
 řau Křestiansřkau Cyrķew řhromařřowal a wřwoloz-
 wal/ řterěř řsy řy ře w řlowu twěm řwatěm wřgewo-
 wal/ řterař řake tebe Břće/ řyna y Ducha řwatěho/

prař:

pravě poznala/ w tebe vmeřila/ tebe wžíwala/ ctíla/
 chwálila a welebila/ geň gfy se s nj na wečnost w mi-
 řostiwosti své spogil/že gegich milostiwým Bohem zů-
 stáwati/ gim hřichy gegich/ pro drabě zasluby Krysta
 syna twého milého odpustiti chceš/ kterým gfy také
 Ducha svého swatého zaslubil/ten aby ge oswěcował/
 wyučował/ posylnował potěšował/ poswěcował/ we
 wsselítaiu prawdu wwozował/ tak aby tobě w swatým
 žiwotě w Maudrosti a Sprawedlnosti slaužili. Kter-
 tež gfy také zaslubil/že ge z milosti spasyti/a swatě uči-
 niti chceš. Ku kterěž gfy také škrze syna twého milé-
 ho promluwiti račil: Nebog se me malé Stadce/nez-
 boť gest wůle Otce mého Nebeského dati tobě Kras-
 lowstwí Nebeské/ kterěto Cyrkwí gfy také mnoha
 znamenita a milosti plna zaslíbení o spogení s tebau
 učinil/ řka: Zasnauhimě tě sobě na wečnost/ zasnau-
 himě tě sobě prawim w sprawedlnosti a Saudu a doz-
 brotiwosti/ w hogném mileřdenstwí/ zasnauhimě tě so-
 bě také wšre/ aby poznala Hospodina; A dále/ na tés-
 to skále wzdělám Cyrkw swau/ a brány pekelné ne-
 přemohaut gi: Kterauž sy sobě očistil/ škrze Kaupel
 w slowu twém/ a připrawil gfy Cyrkw/ kterážby slawa
 byla/ kterážto nemá postřwny/ ani Wrašky; Nyz
 brž aby byla swatá a bez Ahony/ kterauž gfy powo-
 řal a zřidil/ aby byla podobná k Wbrazu twého milé-
 ho syna/ kterauž gfy také obohatil/ ano y také gi osla-
 wiš/ kterauž také tak mnohými libeznými Gmeny gmez-
 nugeš: Aby byla Nlewěstau twého milého syna/ Pana
 Gejšse Krysta/ a on gegi gedintau a wečnau hláwau/
 od kteréhož ona wšsedý dary w hognosti přigima/ to-
 tiž/ swětko/ žiwot/ potěšení/ syřu/ Moc/ Wítěžstwí. Ge-
 ho Kralowské Kněžstwo/ lid wlasnj geho/ Wywolez-
 né Plemě/ geho Krasné dědjetwí/ a geho libezná/ na
 kterauž genu řos padl; w kterěž on sam Kraleu a
 Nleywěššim Knězem gest/ swým Wwěncem/ řdež on
 sam Pařtykem gest; Krasné město Boží a Nebesky Ge-
 zuzálem/ Sloup a Grunt prawdy/ na wšelnjm Kamez-

nu Gejšsi Krystu založená; Winnicy na kterěz gest
 Krystus žiwý kmen a my Katolestj geho / Kterýmž gsy
 swau přitomnost zaslíbil / až do skonanj Swěta. Žas
 češ gá tobě Pane a Hospodine srdečně děkují / že sy mně
 také k obecnstwí twé swaté Cyrkwě powolałi račil;
 tak sem těž Audem a měšťianem Nebeského Geruzalės
 ma učiněn / w společnosti mnoho tisyc Swatých / w kterě
 rež gá wšěcka Nebeská Žboží a Poklady w Krystu se
 wšsemi swatými společně mám / totižto gednoho Wyz
 kupitele / Spasitele / gednu hlavu / gednoho Pastýře /
 gedn Křest / gednu Wěčeřj Páně / gednu Wjru / gedno
 ho Boha a Otce nás wšěch / Kterýž gest w nás wšěch /
 skrze nás wšěcký / a nad námi wšsemi / Kdež wšicknj Aus
 dome wetjcych / prawě potěšeni / swětlo / žiwot / Posyl
 něnj / Pastwu a Ochranu magi. A byt pak y swět se
 podwrátil / a zpřewracelý se hory do prostřed Morte /
 wšak předce Město Boží rozkošně zůstane s Potučky
 swými / Kdež Stanek swatý Weywššihog gest; Hospo
 din gest w wnitř a spomaha wgitř / pročž ona dobře
 ostogi: Spomožž nám a posylňž nás milý Bože / aby
 chom w Křtjžj a protiwenstwí twau přitomnosti se těš
 sili / gmeno twé s radostí wyznawali / pro twau čest
 Krytřský bogowali / gmeno a slovo twé gestliť se tobě
 libj / křwi našj oswědčowali / a abychom také potom
 z této rytěrugjcy Cyrkwě / wytrženi gsauce / do Cyrkwě
 wítězně přigati byli / Kdežto z Angelu a lidj swatých /
 gedna Cyrkwě spogena / bude tebe tam na wěky chwas
 liti a welebiti. W blažoslaweni gsau ti / genž w do
 mě twém přebýwagi na wěky wěkůw / Amen.

Modlitba za dobré Skončení.

Jana Arndta Biskupa.

Alle Gezu Kryste Synu Boha žiwého /
 vkrjžowaný pro člověka / prosym tebe /
 pro swaté Rány twé / račiž dnes wšěcký rá
 ny

ny duſſe mé vzdrawiti: A oſtrjhegž mine
dnes/ y po wſſečen čas žiwota mého/ od ſinr-
tedlného hřjchu/ a odewſſi ſškody duſſe y Tě-
la mého. Oſtrjheg mně wſſemohaucy Bo-
že na wěky od Pekelných muč: Bože miſoſr-
dny/ deg mi dnes y na každý den/ prawý vynſl
a rozum/ myſlyti y činiti/ cožby ſe tme miſoſtj
libjlo/ a toho ſe wywarowaty/ co by ſe tobě ne-
libjlo/ tať abych nebył niſdy odlaucen od ſlá-
wy twé. Bože miſoſrdný/ Bože liſoſtiwy/
Bože dobrotiwy/ kteréhožto Miſoſrdenſtwj
přemaha wſſečty ſkutky twé/ pro ſwaté rány
twé a pro hořkau ſinrt twau/ deg mi ſinrt
dobrau a ſwatau: Deg mi abych umřel ſinr-
ti podle twých ſprawedliwých/ a deg abych
niſdy neumřel/ lečbych ſe tobě dřiw dokonale
zalibil/ a miſoſt před obličegem twym
nagda/ k ſlávě wěčné přigiti
mohl. Amen!

R O T E C.

